RP 230/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till granskning av bestämmelserna om sökande av ändring i vissa förvaltningsärenden

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås ändringar i förvaltningsprocesslagen, lagen om högsta förvaltningsdomstolen, förvaltningslagen, viteslagen och i 174 andra lagar.

I propositionen föreslås att bestämmelserna om sökande av ändring i vissa förvaltningsärenden ska granskas så att omprövningsförfarandet i större utsträckning än för närvarande ska användas i första skedet av ändringssökandet, varvid det är tillåtet att anföra besvär hos förvaltningsdomstolen först över beslut som meddelats med anledning av en begäran om omprövning. I propositionen föreslås också att tillämpningsområdet för besvärstillståndslagstiftningen ska utvidgas till nya ärendegrupper när ändring söks hos högsta förvaltningsdomstolen i beslut av förvaltningsdomstolen.

Bestämmelser om användningen av omprövningsförfarandet ska fortfarande ingå ärendegruppsvis i lagstiftningen för de olika förvaltningsområdena. Avsikten är att omprövningsförfarandet ska användas i så stor utsträckning som möjligt i ärenden som det lämpar sig för. Utanför förfarandet faller ärenden i fråga om vilka det på grund av ärendets natur och rättsskyddet är behövligt att ändring i ett förvaltningsbeslut söks genom att anföra besvär direkt hos förvaltningsdomstolen. Sådana ärenden är t.ex. ärenden som gäller näringstillstånd, ärenden som gäller verkställighet av administrativa tvångsmedel och ärenden som gäller betydande administrativa påföljder samt andra sådana ärendegrupper där ärendena utreds noggrant redan i förvaltningsförfarandets första skede eller som i allmänhet är förenade med krävande rättslig prövning och där det är viktigt att utan dröjsmål få ärendet till en domstol för prövning. Till förvaltningslagen ska fogas allmänna bestämmelser om vem som har rätt att begära omprövning och om att omprövning begärs hos den myndighet som fattat beslutet eller hos den som sköter en offentlig förvaltningsuppgift och som fattat beslutet. Till förvaltningslagen ska också fogas en bestämmelse om hur en begäran om omprövning påverkar beslutets verkställbarhet.

Vid sökande av ändring i beslut av förvaltningsdomstolen ska besvärstillstånd hos högsta förvaltningsdomstolen tas i bruk i större utsträckning än för närvarande. Bestämmelser om detta ska fortfarande ingå ärendegruppsvis i lagstiftningen för de olika förvaltningsområdena. Vid bedömningen av om besvärstillståndsbestämmelser lämpar sig ska uppmärksamhet i synnerhet fästas vid ärendets natur och betydelse samt vid om de rättsmedel som föregår högsta förvaltningsdomstolen i de flesta fall kan anses vara tillräckliga. Utanför besvärstillståndssystemet faller t.ex. ärenden som gäller återkallande av näringstillstånd, verkställighet av administrativa tvångsmedel och ärenden som gäller betydande administrativa påföljder.

Förvaltningsprocesslagen ska ändras så att besvär över ett ministeriums förvaltningsbeslut ska anföras hos förvaltningsdomstolen. Endast över förvaltningsbeslut som statsrådets allmänna sammanträde meddelat ska besvär anföras direkt hos högsta förvaltningsdomstolen. Till förvaltningsprocesslagen ska fogas en preciserande bestämmelse enligt vilken besvär får anföras över ett beslut av en förvaltningsmyndighet på den grunden att beslutet är lagstridigt. Dessutom granskas bestämmelsen i förvaltningsprocesslagen om verkningarna av besvär på verkställigheten av beslut i besvärstillståndsärenden samt bestämmelserna om undanröjande eller återbrytande av beslut.

I lagen om högsta förvaltningsdomstolen ska inte längre ingå bestämmelser om att ett ärende vars avgörande huvudsakligen är beroende av en prövning av ärendets ändamålsenlighet ska överföras till statsrådet för avgörande. Till lagen ska därtill fogas en bestäm-

297393

melse om att förvaltningsdomstolen är domför med en ledamot när den avvisar upprepade klagan eller ansökan om återbrytande.

Bestämmelserna om ändringssökande i viteslagen ska ändras så att beslut om att förelägga vite ska överklagas på samma sätt som i fråga om huvudförpliktelsen. Beslut om utdömande av vite ska överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

Ett viktigt mål för propositionen är att effektivisera och påskynda rättsskyddet i förvaltningsärenden samt att utveckla högsta förvaltningsdomstolens roll i riktning mot en domstol som genom sina avgöranden styr förvaltningen och förvaltningsprocessen. Genom propositionen strävar man också efter att harmonisera lagstiftningen om ändringssökande i olika ärendegrupper och att göra den klarare.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft ungefär ett halvt år efter att de har antagits och stadsfästs.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL ... 1
INNEHÅLL ... 3
ALLMÄN MOTIVERING ... 18
1 INLEDNING ... 18
2 NULÄGE ... 19
2.1 Ändringssökande i förvaltningsärenden ... 19
2.1.1 Rättsskyddsgarantier i förvaltningsförfarandet ... 19
2.1.2 Begäran om omprövning ... 19
2.1.3 Sökande av ändring hos förvaltningsdomstolen ... 23
2.1.4 Sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen ... 24
2.1.5 Besvärsgrunderna ... 29
2.1.6 Koncentration av besvärsärenden till endast en förvaltningsdomstol ... 30
2.1.7 Besluts verkställbarhet ... 30
2.1.8 Återbrytande av laga kraft vunnet beslut ... 30
2.1.9 Bestämmelserna om ändringssökande i viteslagen ... 31
2.2 Tillstånd till fortsatt handläggning och besvärstillstånd i allmänna domstolar ... 31
2.3 Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i utlandet ... 32
2.3.1 Sverige ... 32
2.3.2 Tyskland ... 34
2.3.3 Frankrike ... 35
2.4 Bedömningen av nuläget ... 36
2.4.1 Allmänt ... 36
2.4.2 Begäran om omprövning ... 36
2.4.3 Besvärstillstånd ... 37
2.4.4 Övriga förslag ... 39
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN ... 40
3.1 Målsättning ... 40
3.1.1 Allmänt ... 40
3.1.2 Omprövningsförfarandet ... 41
3.1.3 Besvärstillstånd ... 41
3.1.4 Ändring av allmänna bestämmelser eller speciallagar ... 41
3.2 De viktigaste förslagen ... 42
3.2.1 Begäran om omprövning ... 42
3.2.2 Besvärstillstånd ... 44
3.2.3 Övriga förslag ... 46
3.3 Separata författningsprojekt ... 47
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER ... 48
4.1 Konsekvenser för parters rättsskydd ... 48
4.2 Konsekvenser för myndigheters och domstolars verksamhet ... 48
4.3 Samhälleliga konsekvenser ... 49
4.4 Ekonomiska konsekvenser ... 49
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN ... 51
5.1 Beredningsskedena och beredningsmaterialet ... 51
5.2 Utlåtanden och hur de har beaktats ... 51
6 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER ... 52

DETALJMOTIVERING ... 54
1 LAGFÖRSLAG ... 54
1.1 Förvaltningsprocesslag ... 54
1.2 Lag om högsta förvaltningsdomstolen ... 57
1.3 Förvaltningslag ... 57
1.4 Viteslag ... 59
1.5 Lag om kontroll av export av produkter med dubbel användning ... 59
1.6 Lag om konsulära tjänster ... 59
1.7 Lag om Finlands ekonomiska zon ... 60
1.8 Lag om ersättningar inom utrikesrepresentationen ... 60
1.9 Lag om verkställighet av skatter och avgifter ... 60
1.10 Lag om vissa personregister vid magistraterna ... 60
1.11 Personuppgiftslag ... 61
1.12 Lag om sammankomster ... 61
1.13 Lag om registrering av vissa kreditgivare ... 61
1.14 Lag om de språkkunskaper som krävs av offentligt anställda ... 62
1.15 Lag om offentlighet vid rättegång i förvaltningsdomstolar ... 62
1.16 Lag om yttrandefrihet i masskommunikation ... 62
1.17 Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet ... 62
1.18 Kreditupplysningslag ... 63
1.19 Lag om intressebevakningsfullmakt ... 63
1.20 Lag om förmyndarverksamhet ... 63
1.21 Namnlag ... 64
1.22 Ärvdabalk ... 64
5 kap. Om statens rätt till arv ... 64
1.23 Tvångsmedelslag ... 64
10 kap. Hemliga tvångsmedel ... 64
1.24 Lag om rättegångsbiträden med tillstånd ... 65
1.25 Lag om överlastavgift ... 65
1.26 Lag om Sameområdets utbildningscentral ... 65
1.27 Lag om statliga rättshjälpsbyråer ... 66
1.28 Rättshjälpslag ... 66
1.29 Lag om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder ... 66
1.30 Lag om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism ... 66
1.31 Lag om brandskyddsfonden ... 66
1.32 Passlag ... 67
1.33 Lag om identitetskort ... 67
1.34 Lag om penninginsamlingar ... 67
1.35 Lotterilag ... 67
1.36 Lag om förströelseanordningar ... 68
1.37 Medborgarskapslag ... 68
1.38 Räddningslag ... 69
1.39 Lag om anordningar inom räddningsväsendet ... 69
1.40 Lag om Räddningsinstitutet ... 70
1.41 Polislag ... 70
1.42 Lag om försvarsmakten ... 70
1.43 Territorialövervakningslag ... 71
1.44 Lag om Försvarshögskolan ... 72
1.45 Lag om frivilligt försvar ... 72
1.46 Tullag ... 72
1.47 Fordonsskattelag ... 75
1.48 Banskattelag ... 76

1.49 Punktskattelag ... 77
1.50 Bränsleavgiftslag ... 79
1.51 Mervärdesskattelag ... 80
1.52 Lag om beskattningsförfarande ... 80
1.53 Bilskattelag ... 81
1.54 Lag om bränsleavgift som betalas för privata fritidsbåtar ... 81
1.55 Lag om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet ... 82
8 kap. Särskilda bestämmelser ... 82
1.56 Lag om handel med finansiella instrument ... 82
9 kap. Överklagande ... 82
1.57 Lag om Finlands Bank ... 82
1.58 Lag om pantlåneinrättningar ... 83
1.59 Lag om regionförvaltningsverken ... 83
1.60 Statistiklag ... 83
1.61 Lag om grunderna för avgifter till staten ... 84
1.62 Statsunderstödslag ... 84
1.63 Lag om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin ... 84
1.64 Lag om statens revisionsverk ... 84
1.65 Lag om grundläggande yrkesutbildning ... 85
1.66 Lag om yrkesinriktad vuxenutbildning ... 85
1.67 Lag om grundläggande konstundervisning ... 85
1.68 Gymnasielag ... 86
1.69 Lag om grundläggande utbildning ... 87
1.70 Universitetslag ... 88
1.71 Lag om auktoriserade translatorer ... 89
1.72 Begravningslag ... 90
1.73 Lag om deponering och förvaring av kulturmaterial ... 90
1.74 Lag om begränsning av utförseln av kulturföremål ... 90
1.75 Lag om bildprogram ... 91
6 kap. Ändringssökande ... 91
1.76 Lag om vissa stipendier åt bildkonstnärer ... 91
1.77 Lag om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare ... 92
1.78 Arkivlag ... 92
1.79 Lag om ortodoxa kyrkan ... 92
1.80 Livsmedelslag ... 93
1.81 Fastighetsbildningslag ... 94
1.82 Lag om utövning av veterinäryrket ... 94
1.83 Lag om transport av djur ... 94
1.84 Lag om ett system för identifiering av djur ... 95
1.85 Lag om växtskyddsmedel ... 95
1.86 Lag om registrering av fiskefartyg och vattenbruksfartyg som används till havs ... 95
1.87 Lag om användning av avkastningen av totospel för främjande av hästuppfödning och hästsport ... 96
1.88 Foderlag ... 96
1.89 Lag om vattentjänster ... 97
1.90 Lag om överföring av skötseln av lån och fordringar inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde på Statskontoret ... 97
1.91 Lag om fartygstrafikservice ... 98
1.92 Kollektivtrafiklag ... 98
1.93 Containerlag ... 98
1.94 Lag om ordnande av utfärdandet av färdskrivarkort ... 99
1.95 Lag om fartygs isklasser och isbrytarassistans ... 99

1.96 Lag om sjöfartskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet ... 99
1.97 Lag om säker lastning och lossning av vissa bulkfartyg ... 100
1.98 Lag om kommersiell godstransport på väg ... 100
1.99 Lag om förarexamensverksamhet ... 101
1.100 Lag om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare ... 101
1.101 Lag om tillsynsavgift för flygtrafiken ... 101
1.102 Lag om trafikföretagarutbildning för vägtrafik ... 102
1.103 Lag om passagerarfartygs personlistor ... 102
1.104 Lag om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport ... 103
1.105 Lag om säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter i järnvägssystemet ... 103
1.106 Lag om yrkeskompetens för taxiförare ... 103
1.107 Lag om stark autentisering och elektroniska signaturer ... 104
1.108 Lotsningslag ... 104
1.109 Landsvägslag ... 105
1.110 Postlag ... 105
1.111 Banlag ... 105
1.112 Lag om taxitrafik ... 106
1.113 Sjötrafiklag ... 106
1.114 Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen med Sverige om internationell taxitrafik på väg och om tillämpning av överenskommelsen ... 106
1.115 Gruvlag ... 107
1.116 Handelskammarlag ... 107
1.117 Sjömansservicelag ... 108
1.118 Lag om tillståndsplikt för indrivningsverksamhet ... 108
1.119 Lag om paketreserörelser ... 108
1.120 Lag om fastighetsförmedlingsrörelser och rörelser för förmedling av hyreslägenheter och hyreslokaler ... 109
1.121 Lag om certifiering och angivande av elens ursprung ... 109
1.122 Lag om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter ... 110
1.123 Lag om arbetstiden på fartyg i inrikesfart ... 111
1.124 Lag om utsläppshandel ... 111
1.125 Lag om främjande av integration ... 112
1.126 Lag om tillämpning av vissa av Europeiska gemenskapernas bestämmelser om statligt stöd 112
1.127 Lag om närings-, trafik- och miljöcentralerna ... 112
1.128 Lag om Konkurrens- och konsumentverket ... 112
1.129 Kärnenergilag ... 113
1.130 Lag om användning av mänskliga organ, vävnader och celler för medicinska ändamål ... 113
1.131 Lag om penningautomatunderstöd ... 113
1.132 Lag om klientavgifter inom social- och hälsovården ... 114
1.133 Lag om servicesedlar inom social- och hälsovården ... 114
1.134 Lag om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården ... 114
1.135 Lag om produkter och utrustning för hälso- och sjukvård ... 115
1.136 Gentekniklag ... 115
1.137 Narkotikalag ... 116
1.138 Lag om apoteksavgift ... 116
1.139 Sjukförsäkringslag ... 117
16 kap. Arbetsplatskassor ... 117
1.140 Lag om Folkpensionsanstalten ... 117

1.141 Lag om skada, ådragen i militärtjänst ... 117
1.142 Lag om försäkringsförmedling ... 117
1.143 Försäkringsbolagslag ... 118
31 kap. Övriga bestämmelser om försäkringsbolags verksamhet ... 118
1.144 Lag om fastställande av transsexuella personers könstillhörighet ... 118
1.145 Lag om avbytarservice för pälsdjursuppfödare ... 118
1.146 Lag om avbytarservice för lantbruksföretagare ... 119
1.147 Lag om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen ... 119
1.148 Lag om godkännande av bedömningsorgan inom arbetarskyddet ... 120
1.149 Läkemedelslag ... 120
1.150 Steriliseringslag ... 121
1.151 Strålskyddslag ... 122
1.152 Hälsoskyddslag ... 122
1.153 Tobakslag ... 123
1.154 Blodtjänstlag ... 123
1.155 Aravalag ... 124
1.156 Lag om ändring i vissa fall av villkoren för aravalån ... 124
1.157 Lag om bostadsrättsbostäder ... 125
1.158 Lag om understöd för förbättring av bostadsförhållandena för grupper med särskilda behov ... 125
1.159 Lag om anmälningsbaserad ändring av lånevillkoren för vissa hyreshuslån ... 125
1.160 Lag om räntestödslån för anskaffande av ägarbostad ... 126
1.161 Lag om räntestöd för ägarbostadslån ... 126
1.162 Lag om statsborgen för ägarbostadslån ... 126
1.163 Lag om statsborgen för återbetalning av aravalån ... 126
1.164 Lag om understöd för sanering av ekonomin i hyreshussamfund och bostadsrättshussamfund ... 127
1.165 Lag om befrielse från användningsbegränsningar som gäller bostäder finansierade med räntestödslån för hyresbostäder ... 127
1.166 Lag statsborgen för byggnadslån för hyresbostäder ... 127
1.167 Lag om ändring av lånevillkoren för hyreshuslån ... 128
1.168 Lag om oljeskyddsfonden ... 128
1.169 Naturvårdslag ... 128
1.170 Terrängtrafiklag ... 129
1.171 Lag om bekämpning av oljeskador ... 129
1.172 Avfallslag ... 130
1.173 Lag om skydd för miljön i Antarktis ... 130
1.174 Lag om frivilligt deltagande i miljölednings- och miljörevisionsordningen ... 130
1.175 Lag om produktgodkännanden för vissa byggprodukter ... 131
1.176 Lag om underhåll och renhållning av gator och vissa allmänna områden ... 131
1.177 Lag om energicertifikat för byggnader ... 132
1.178 Förköpslag ... 132
2 IKRAFTTRÄDANDE OCH ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER ... 132
3 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN OCH BEHANDLINGSORDNING ... 132
LAGFÖRSLAG ... 136
1. Lag om ändring av förvaltningsprocesslagen ... 136
2. Lag om ändring av 2 och 6 § i lagen om högsta förvaltningsdomstolen ... 138
3. Lag om ändring av förvaltningslagen ... 139
4. Lag om ändring av 24 § i viteslagen ... 140

5. Lag om ändring av 7 b § i lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning ... 141
6. Lag om ändring av 43 § i lagen om konsulära tjänster ... 142
7. Lag om ändring av 22 § i lagen om Finlands ekonomiska zon ... 143
8. Lag om ändring av 28 § i lagen om ersättningar inom utrikesrepresentationen 144
9. Lag om ändring av 10 § i lagen om verkställighet av skatter och avgifter ... 145
10. Lag om ändring av 12 § i lagen om vissa personregister vid magistraterna ... 146
11. Lag om ändring av 45 § i personuppgiftslagen ... 147
12. Lag om ändring av 28 § i lagen om sammankomster ... 148
13. Lag om ändring av 14 § i lagen om registrering av vissa kreditgivare ... 149
14. Lag om ändring av 15 § i lagen om de språkkunskaper som krävs av offentligt anställda ... 150
15. Lag om ändring av 20 § i lagen om offentlighet vid rättegång i förvaltningsdomstolar ... 151
16. Lag om ändring av 17 § i lagen om yttrandefrihet i masskommunikation ... 152
17. Lag om ändring av 33 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet ... 153
18. Lag om ändring av 41 § i kreditupplysningslagen ... 154
19. Lag om ändring av 43 § i lagen om intressebevakningsfullmakt ... 155
20. Lag om ändring av 87 § i lagen om förmyndarverksamhet ... 156
21. Lag om ändring av 22 § i namnlagen ... 157
22. Lag om ändring av 5 kap. 2 a § i ärvdabalken ... 157
23. Lag om ändring av 10 kap. 64 § i tvångsmedelslagen ... 158
24. Lag om ändring av 26 § i lagen om rättegångsbiträden med tillstånd ... 159
25. Lag om ändring av lagen om överlastavgift ... 160
26. Lag om ändring av 16 § i lagen om Sameområdets utbildningscentral ... 161
27. Lag om ändring av 12 § i lagen om statliga rättshjälpsbyråer ... 162
28. Lag om ändring av 26 § i rättshjälpslagen ... 162
29. Lag om ändring av 24 § i lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder ... 163
30. Lag om ändring av 44 § i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism ... 164
31. Lag om ändring av 7 § i lagen om brandskyddsfonden ... 165
32. Lag om ändring av 37 § i passlagen ... 166
33. Lag om ändring av 15 § i lagen om identitetskort ... 167
34. Lag om ändring av 30 § i lagen om penninginsamlingar ... 168
35. Lag om ändring av 66 § i lotterilagen ... 169
36. Lag om ändring av 16 § i lagen om förströelseanordningar ... 170
37. Lag om ändring av 42 § i medborgarskapslagen ... 171
38. Lag om ändring av 104 § i räddningslagen ... 172
39. Lag om ändring av 21 § i lagen om anordningar inom räddningsväsendet ... 173
40. Lag om ändring av 37 och 38 § i lagen om Räddningsinstitutet ... 174
41. Lag om ändring av 5 kap. 62 § i polislagen ... 176
42. Lag om ändring av lagen om försvarsmakten ... 177
43. Lag om ändring av 22 § i territorialövervakningslagen ... 178
44. Lag om ändring av 33 § i lagen om Försvarshögskolan ... 179

45. Lag om ändring av 30 § i lagen om frivilligt försvar ... 180
46. Lag om ändring av tullagen ... 181
47. Lag om ändring av fordonsskattelagen ... 183
48. Lag om ändring av banskattelagen ... 185
49. Lag om ändring av punktskattelagen ... 186
50. Lag om ändring av bränsleavgiftslagen ... 189
51. Lag om ändring av 197 § i mervärdesskattelagen ... 191
52. Lag om ändring av lagen om beskattningsförfarande ... 192
53. Lag om ändring av bilskattelagen ... 194
54. Lag om ändring av 21 och 22 § i lagen om bränsleavgift som betalas för privata fritidsbåtar ... 195
55. Lag om ändring av 8 kap. 5 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet ... 196
56. Lag om ändring av 9 kap. 1 § i lagen om handel med finansiella instrument. 197
57. Lag om ändring av 28 § i lagen om Finlands Bank ... 198
58. Lag om ändring av 40 c § i lagen om pantlåneinrättningar ... 199
59. Lag om ändring av 23 § i lagen om regionförvaltningsverken ... 200
60. Lag om ändring av 27 § i statistiklagen ... 200
61. Lag om ändring av 11 b § i lagen om grunderna för avgifter till staten ... 201
62. Lag om ändring av 34 § i statsunderstödslagen ... 202
63. Lag om ändring av 22 § i lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin ... 203
64. Lag om ändring av 15 och 18 § i lagen om statens revisionsverk ... 204
65. Lag om ändring av lagen om grundläggande yrkesutbildning ... 205
66. Lag om ändring av 16 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning ... 207
67. Lag om ändring av 10 § i lagen om grundläggande konstundervisning ... 208
68. Lag om ändring av gymnasielagen ... 209
69. Lag om grundläggande utbildning ... 211
70. Lag om ändring av universitetslagen ... 213
71. Lag om ändring av 21 och 22 § i lagen om auktoriserade translatorer ... 216
72. Lag om ändring av 27 § i begravningslagen ... 217
73. Lag om ändring av 28 § i lagen om deponering och förvaring av kulturmaterial ... 217
74. Lag om ändring av 13 § i lagen om begränsning av utförseln av kulturföremål ... 218
75. Lag om ändring av lagen om bildprogram ... 219
76. Lag om ändring av 5 och 5 a § i lagen om vissa stipendier åt bildkonstnärer 220
77. Lag om ändring av 1 a och 2 c § i lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare ... 221
78. Lag om ändring av 21 § i arkivlagen ... 222
79. Lag om ändring av 104 § i lagen om ortodoxa kyrkan ... 223
80. Lag om ändring av livsmedelslagen ... 224
81. Lag om ändring av 285 § i fastighetsbildningslagen ... 226
82. Lag om ändring av 39 § i lagen om utövning av veterinäryrket ... 227
83. Lag om ändring av 45 och 46 § i lagen om transport av djur ... 228
84. Lag om ändring av 38 § i lagen om ett system för identifiering av djur ... 229

85. Lag om ändring av 48 § i lagen om växtskyddsmedel ... 230
86. Lag om ändring av 33 § i lagen om registrering av fiskefartyg och vattenbruksfartyg som används till havs ... 231
87. Lag om ändring av 30 § i lagen om användning av avkastningen av totospel för främjande av hästuppfödning och hästsport ... 232
88. Lag om ändring av 51 § i foderlagen ... 233
89. Lag om ändring av 32 § i lagen om vattentjänster ... 234
90. Lag om ändring av 25 § i lagen om överföring av skötseln av lån och fordringar inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde på Statskontoret ... 235
91. Lag om ändring av 31 § i lagen om fartygstrafikservice ... 236
92. Lag om ändring av 1 och 53 § i kollektivtrafiklagen ... 237
93. Lag om ändring av 18 § i containerlagen ... 239
94. Lag om ändring av 13 § i lagen om ordnande av utfärdandet av färdskrivarkort ... 240
95. Lag om ändring av 12 § i lagen om fartygs isklasser och isbrytarassistans ... 241
96. Lag om ändring av 25 § i lagen om sjöfartskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet ... 242
97. Lag om ändring av lagen om säker lastning och lossning av vissa bulkfartyg 243
98. Lag om ändring av 31 § i lagen om kommersiell godstransport på väg ... 244
99. Lag om ändring av 14 § i lagen om förarexamensverksamhet ... 245
100. Lag om ändring av 26 § i lagen om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare ... 246
101. Lag om ändring av 15 § i lagen om tillsynsavgift för flygtrafiken ... 247
102. Lag om ändring av 8 § i lagen om trafikföretagarutbildning för vägtrafik ... 248
103. Lag om ändring av 24 § i lagen om passagerarfartygs personlistor ... 249
104. Lag om ändring av 27 § i lagen om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport ... 250
105. Lag om ändring av 57 § i lagen om säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter i järnvägssystemet ... 251
106. Lag om ändring av 38 § i lagen om yrkeskompetens för taxiförare ... 252
107. Lag om ändring av 49 § i lagen om stark autentisering och elektroniska signaturer ... 253
108. Lag om ändring av lotsningslagen ... 254
109. Lag om ändring av landsvägslagen ... 255
110. Lag om ändring av 80 § i postlagen ... 256
111. Lag om ändring av 92 § i banlagen ... 257
112. Lag om ändring av lagen om taxitrafik ... 258
113. Lag om ändring av 22 § i sjötrafiklagen ... 259
114. Lag om ändring av 8 § i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen med Sverige om internationell taxitrafik på väg och om tillämpning av överenskommelsen ... 260
115. Lag om ändring av 162 och 164 § i gruvlagen ... 261
116. Lag om ändring av 10 § i handelskammarlagen ... 262
117. Lag om ändring av 27 § i sjömansservicelagen ... 262
118. Lag om ändring av 14 § i lagen om tillståndsplikt för indrivningsverksamhet ... 263

119. Lag om ändring av 21 § i lagen om paketreserörelser ... 264
120. Lag om ändring av 15 och 21 § i lagen om fastighetsförmedlingsrörelser och rörelser för förmedling av hyreslägenheter och hyreslokaler ... 265
121. Lag om ändring av lagen om certifiering och angivande av elens ursprung. 266
122. Lag om ändring av 39 och 40 § i lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter ... 267
123. Lag om ändring av lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart ... 268
124. Lag om ändring av 75 och 76 § i lagen om utsläppshandel ... 269
125. Lag om ändring av 82 § i lagen om främjande av integration ... 270
126. Lag om ändring av lagen om tillämpning av vissa av Europeiska gemenskapernas bestämmelser om statligt stöd ... 271
126. Lag om tillämpning av vissa av Europeiska unionens bestämmelser om statligt stöd ... 271
127. Lag om ändring av 26 § i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna... 273
128. Lag om ändring av 16 § i lagen om Konkurrens- och konsumentverket ... 274
129. Lag om ändring av 75 § i kärnenergilagen ... 275
130. Lag om ändring av 26 § i lagen om användning av mänskliga organ, vävnader och celler för medicinska ändamål ... 276
131. Lag om ändring av 40 § i lagen om penningautomatunderstöd ... 277
132. Lag om ändring av 15 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården ... 278
133. Lag om ändring av 13 § i lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården ... 279
134. Lag om ändring av 39 § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården ... 280
135. Lag om ändring av 58 § i lagen om produkter och utrustning för hälso- och sjukvård ... 281
136. Lag om ändring av gentekniklagen ... 282
137. Lag om ändring av 49 § i narkotikalagen ... 283
138. Lag om ändring av 12 § i lagen om apoteksavgift ... 284
139. Lag om ändring av 16 kap. 6 § i sjukförsäkringslagen ... 284
140. Lag om ändring av 24 § i lagen om Folkpensionsanstalten ... 285
141. Lag om ändring av 29 § i lagen om skada, ådragen i militärtjänst ... 285
142. Lag om ändring av 18 § i lagen om försäkringsförmedling ... 286
143. Lag om ändring av 31 kap. 8 § i försäkringsbolagslagen ... 287
144. Lag om ändring av 4 § i lagen om fastställande av transsexuella personers könstillhörighet ... 288
145. Lag om ändring av lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare ... 288
146. Lag om ändring av lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare ... 289
147. Lag om ändring av 44 § i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen ... 290
148. Lag om ändring av 6 § i lagen om godkännande av bedömningsorgan inom arbetarskyddet ... 291
149. Lag om ändring av läkemedelslagen ... 292
150. Lag om ändring av 5 § i steriliseringslagen ... 293
151. Lag om ändring av 65 § i strålskyddslagen ... 294

152. Lag om ändring av 56 § i hälsoskyddslagen ... 295
153. Lag om ändring av 21 och 35 § i tobakslagen ... 296
154. Lag om ändring av blodtjänstlagen ... 298
155. Lag om ändring av 39 § i aravalagen ... 299
156. Lag om ändring av 11 och 12 § i lagen om ändring i vissa fall av villkoren för aravalån ... 300
157. Lag om ändring av lagen om bostadsrättsbostäder ... 301
158. Lag om ändring av 13 § i lagen om understöd för förbättring av bostadsförhållandena för grupper med särskilda behov ... 303
159. Lag om ändring av 6 § i lagen om anmälningsbaserad ändring av lånevillkoren för vissa hyreshuslån ... 303
160. Lag om ändring av 11 a § i lagen om räntestödslån för anskaffande av ägarbostad ... 304
161. Lag om ändring av 14 § i lagen om räntestöd för ägarbostadslån ... 305
162. Lag om ändring av 16 § i lagen om statsborgen för ägarbostadslån ... 306
163. Lag om ändring av 16 § i lagen om statsborgen för återbetalning av aravalån ... 307
164. Lag om ändring av 8 § i lagen om understöd för sanering av ekonomin i hyreshussamfund och bostadsrättshussamfund ... 308
165. Lag om ändring av 6 § i lagen om befrielse från användningsbegränsningar som gäller bostäder finansierade med räntestödslån för hyresbostäder ... 309
166. Lag om ändring av 17 § i lagen om statsborgen för byggnadslån för hyresbostäder ... 310
167. Lag om ändring av 9 § i lagen om ändring av lånevillkoren för hyreshuslån 311
168. Lag om ändring av 27 § i lagen om oljeskyddsfonden ... 311
169. Lag om ändring av 61 och 62 § i naturvårdslagen ... 312
170. Lag om ändring av 31 § i terrängtrafiklagen ... 313
171. Lag om ändring av 29 § i lagen om bekämpning av oljeskador ... 314
172. Lag om ändring av 137 § i avfallslagen ... 315
173. Lag om ändring av 37 § i lagen om skydd för miljön i Antarktis ... 316
174. Lag om ändring av 5 och 13 § i lagen om frivilligt deltagande i miljölednings- och miljörevisionsordningen ... 317
175. Lag om ändring av lagen om produktgodkännanden för vissa byggprodukter ... 318
176. Lag om ändring av 18 § i lagen om underhåll och renhållning av gator och vissa allmänna områden ... 319
177. Lag om ändring av lagen om energicertifikat för byggnader ... 320
178. Lag om ändring av 22 § i förköpslagen ... 321
BILAGA ... 322
PARALLELLTEXT ... 322
1. Lag om ändring av förvaltningsprocesslagen ... 322
2. Lag om ändring av 2 och 6 § i lagen om högsta förvaltningsdomstolen ... 325
3. Lag om ändring av förvaltningslagen ... 327
4. Lag om ändring av 24 § i viteslagen ... 329
5. Lag om ändring av 7 b § i lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning ... 330

6. Lag om ändring av 43 § i lagen om konsulära tjänster 331
7. Lag om ändring av 22 § i lagen om Finlands ekonomiska zon 332
8. Lag om ändring av 28 § i lagen om ersättningar inom utrikesrepresentationen 333
9. Lag om ändring av 10 § i lagen om verkställighet av skatter och avgifter 334
10. Lag om ändring av 12 § i lagen om vissa personregister vid magistraterna ... 335
11. Lag om ändring av 45 § i personuppgiftslagen 336
12. Lag om ändring av 28 § i lagen om sammankomster 337
13. Lag om ändring av 14 § i lagen om registrering av vissa kreditgivare 338
14. Lag om ändring av 15 § i lagen om de språkkunskaper som krävs av offentligt anställda 339
15. Lag om ändring av 20 § i lagen om offentlighet vid rättegång i förvaltningsdomstolar 340
16. Lag om ändring av 17 § i lagen om yttrandefrihet i masskommunikation 341
17. Lag om ändring av 33 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet 343
18. Lag om ändring av 41 § i kreditupplysningslagen 345
19. Lag om ändring av 43 § i lagen om intressebevakningsfullmakt 346
20. Lag om ändring av 87 § i lagen om förmyndarverksamhet 347
21. Lag om ändring av 22 § i namnlagen 349
22. Lag om ändring av 5 kap. 2 a § i ärvdabalken 350
23. Lag om ändring av 10 kap. 64 § i tvångsmedelslagen 351
24. Lag om ändring av 26 § i lagen om rättegångsbiträden med tillstånd 352
25. Lag om ändring av lagen om överlastavgift 353
26. Lag om ändring av 16 § i lagen om Sameområdets utbildningscentral 355
27. Lag om ändring av 12 § i lagen om statliga rättshjälpsbyråer 356
28. Lag om ändring av 26 § i rättshjälpslagen 357
29. Lag om ändring av 24 § i lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder 358
30. Lag om ändring av 44 § i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism 359
31. Lag om ändring av 7 § i lagen om brandskyddsfonden 360
32. Lag om ändring av 37 § i passlagen 361
33. Lag om ändring av 15 § i lagen om identitetskort 362
34. Lag om ändring av 30 § i lagen om penninginsamlingar 363
35. Lag om ändring av 66 § i lotterilagen 364
36. Lag om ändring av 16 § i lagen om förströelseanordningar 365
37. Lag om ändring av 42 § i medborgarskapslagen 366
38. Lag om ändring av 104 § i räddningslagen 367
39. Lag om ändring av 21 § i lagen om anordningar inom räddningsväsendet 368
40. Lag om ändring av 37 och 38 § i lagen om Räddningsinstitutet 369
41. Lag om ändring av 5 kap. 62 § i polislagen 371
42. Lag om ändring av lagen om försvarsmakten 372
43. Lag om ändring av 22 § i territorialövervakningslagen 374
44. Lag om ändring av 33 § i lagen om Försvarshögskolan 375
45. Lag om ändring av 30 § i lagen om frivilligt försvar 377
46. Lag om ändring av tullagen 378

47. Lag om ändring av fordonsskattelagen 381
48. Lag om ändring av banskattelagen..... 385
49. Lag om ändring av punktskattelagen 387
50. Lag om ändring av bränsleavgiftslagen 393
51.Lag om ändring av 197 § i mervärdesskattelagen..... 397
52. Lag om ändring av lagen om beskattningsförfarande 398
53. Lag om ändring av bilskattelagen 401
54. Lag om ändring av 21 och 22 § i lagen om bränsleavgift som betalas för privata fritidsbåtar 404
55. Lag om ändring av 8 kap. 5 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet 407
56. Lag om ändring av 9 kap. 1 § i lagen om handel med finansiella instrument. 409
57. Lag om ändring av 28 § i lagen om Finlands Bank 410
58. Lag om ändring av 40 c § i lagen om pantlåneinrättningar..... 411
59. Lag om ändring av 23 § i lagen om regionförvaltningsverken 412
60. Lag om ändring av 27 § i statistiklagen 413
61. Lag om ändring av 11 b § i lagen om grunderna för avgifter till staten 414
62. Lag om ändring av 34 § i statsunderstödslagen 415
63. Lag om ändring av 22 § i lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin 416
64. Lag om ändring av 15 och 18 § i lagen om statens revisionsverk 417
65. Lag om ändring av lagen om grundläggande yrkesutbildning..... 419
66. Lag om ändring av 16 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning 423
67. Lag om ändring av 10 § i lagen om grundläggande konstundervisning 424
68. Lag om ändring av gymnasielagen 425
69. Lag om grundläggande utbildning 429
70. Lag om ändring av universitetslagen 433
71. Lag om ändring av 21 och 22 § i lagen om auktoriserade translatorer 438
72. Lag om ändring av 27 § i begravningslagen 440
73. Lag om ändring av 28 § i lagen om deponering och förvaring av kulturmaterial 441
74. Lag om ändring av 13 § i lagen om begränsning av utförseln av kulturföremål 442
75. Lag om ändring av lagen om bildprogram 443
76. Lag om ändring av 5 och 5 a § i lagen om vissa stipendier åt bildkonstnärer 445
77. Lag om ändring av 1 a och 2 c § i lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare 446
78. Lag om ändring av 21 § i arkivlagen 448
79. Lag om ändring av 104 § i lagen om ortodoxa kyrkan 449
80. Lag om ändring av livsmedelslagen..... 450
81. Lag om ändring av 285 § i fastighetsbildningslagen 453
82. Lag om ändring av 39 § i lagen om utövning av veterinäryrket 455
83. Lag om ändring av 45 och 46 § i lagen om transport av djur 457
84. Lag om ändring av 38 § i lagen om ett system för identifiering av djur..... 459
85. Lag om ändring av 48 § i lagen om växtskyddsmedel..... 460

86. Lag om ändring av 33 § i lagen om registrering av fiskefartyg och vattenbruksfartyg som används till havs ... 461
87. Lag om ändring av 30 § i lagen om användning av avkastningen av totospel för främjande av hästuppfödning och hästsport ... 462
88. Lag om ändring av 51 § i foderlagen ... 463
89. Lag om ändring av 32 § i lagen om vattentjänster ... 464
90. Lag om ändring av 25 § i lagen om överföring av skötseln av lån och fordringar inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde på Statskontoret ... 465
91. Lag om ändring av 31 § i lagen om fartygstrafikservice ... 466
92. Lag om ändring av 53 § i kollektivtrafiklagen ... 467
93.Lag om ändring av 18 § i containerlagen ... 470
94. Lag om ändring av 13 § i lagen om ordnande av utfärdandet av färdskrivarkort ... 471
95. Lag om ändring av 12 § i lagen om fartygs isklasser och isbrytarassistans ... 472
96. Lag om ändring av 25 § i lagen om sjöfartskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet ... 473
97. Lag om ändring av lagen om säker lastning och lossning av vissa bulkfartyg474
98. Lag om ändring av 31 § i lagen om kommersiell godstransport på väg ... 476
99. Lag om ändring av 14 § i lagen om förarexamensverksamhet ... 477
100. Lag om ändring av 26 § i lagen om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare ... 478
101. Lag om ändring av 15 § i lagen om tillsynsavgift för flygtrafiken ... 480
102. Lag om ändring av 8 § i lagen om trafikföretagarutbildning för vägtrafik ... 481
103. Lag om ändring av 24 § i lagen om passagerarfartygs personlistor ... 482
104. Lag om ändring av 27 § i lagen om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport ... 483
105. Lag om ändring av 57 § i lagen om säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter i järnvägssystemet ... 484
106. Lag om ändring av 38 § i lagen om yrkeskompetens för taxiförare ... 485
107. Lag om ändring av 49 § i lagen om stark autentisering och elektroniska signaturer ... 486
108. Lag om ändring av lotsningslagen ... 487
109. Lag om ändring av landsvägslagen ... 489
110. Lag om ändring av 80 § i postlagen ... 491
111. Lag om ändring av 92 § i banlagen ... 492
112. Lag om ändring av lagen om taxitrafik ... 494
113. Lag om ändring av 22 § i sjötrafiklagen ... 496
114. Lag om ändring av 8 § i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen med Sverige om internationell taxitrafik på väg och om tillämpning av överenskommelsen ... 497
115. Lag om ändring av 162 och 164 § i gruvlagen ... 498
116. Lag om ändring av 10 § i handelskammarlagen ... 500
117. Lag om ändring av 27 § i sjömansservicelagen ... 501
118. Lag om ändring av 14 § i lagen om tillståndsplikt för indrivningsverksamhet ... 502
119. Lag om ändring av 21 § i lagen om paketreserörelser ... 503

120. Lag om ändring av 15 och 21 § i lagen om fastighetsförmedlingsrörelser och rörelser för förmedling av hyreslägenheter och hyreslokaler 504
121. Lag om ändring av lagen om certifiering och angivande av elens ursprung. 506
122. Lag om ändring av 39 och 40 § i lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter 508
123. Lag om ändring av lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart 510
124. Lag om ändring av 75 och 76 § i lagen om utsläppshandel 512
125. Lag om ändring av 82 § i lagen om främjande av integration 514
126. Lag om ändring av lagen om tillämpning av vissa av Europeiska gemenskapernas bestämmelser om statligt stöd 515
126. Lagom tillämpning av vissa av Europeiska unionens bestämmelser om statligt stöd 515
127. Lag om ändring av 26 § i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna... 517
128. Lag om ändring av 16 § i lagen om Konkurrens- och konsumentverket 518
129. Lag om ändring av 75 § i kärnenergilagen 519
130. lag om ändring av 26 § i lagen om användning av mänskliga organ, vävnader och celler för medicinska ändamål 521
131. Lag om ändring av 40 § i lagen om penningautomatunderstöd 523
132. Lag om ändring av 15 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården 524
133. Lag om ändring av 13 § i lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården 526
134. Lag om ändring av 39 § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården 528
135. Lag om ändring av 58 § i lagen om produkter och utrustning för hälso- och sjukvård 530
136. Lag om ändring av gentekniklagen 532
137. Lag om ändring av 49 § i narkotikalagen 534
138. Lag om ändring av 12 § i lagen om apoteksavgift 535
139. Lag om ändring av 16 kap. 6 § i sjukförsäkringslagen 536
140. Lag om ändring av 24 § i lagen om Folkpensionsanstalten 537
141. Lag om ändring av 29 § i lagen om skada, ådragen i militärtjänst 538
142. Lag om ändring av 18 § i lagen om försäkringsförmedling 539
143. Lag om ändring av 31 kap. 8 § i försäkringsbolagslagen 540
144. Lag om ändring av 4 § i lagen om fastställande av transsexuella personers könstillhörighet 542
145. Lag om ändring av lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare 543
146. Lag om ändring av lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare 545
147. Lag om ändring av 44 § i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen 547
148. Lag om ändring av 6 § i lagen om godkännande av bedömningsorgan inom arbetarskyddet 549
149. Lag om ändring av läkemedelslagen 550
150. Lag om ändring av 5 § i steriliseringslagen 553
151. Lag om ändring av 65 § i strålskyddslagen 554
152. Lag om ändring av 56 § i hälsoskyddslagen 555

153. Lag om ändring av 21 och 35 § i tobakslagen ... 557
154. Lag om ändring av blodtjänstlagen ... 560
155. Lag om ändring av 39 § i aravalagen ... 562
156. Lag om ändring av 11 och 12 § i lagen om ändring i vissa fall av villkoren för aravalån ... 564
157. Lag om ändring av lagen om bostadsrättsbostäder ... 566
158. Lag om ändring av 13 § i lagen om understöd för förbättring av bostadsförhållandena för grupper med särskilda behov ... 569
159. Lag om ändring av 6 § i lagen om anmälningsbaserad ändring av lånevillkoren för vissa hyreshuslån ... 570
160. Lag om ändring av 11 a § i lagen om räntestödslån för anskaffande av ägarbostad ... 571
161. Lag om ändring av 14 § i lagen om räntestöd för ägarbostadslån ... 572
162. Lag om ändring av 16 § i lagen om statsborgen för ägarbostadslån ... 573
163. Lag om ändring av 16 § i lagen om statsborgen för återbetalning av aravalån ... 574
164. Lag om ändring av 8 § i lagen om understöd för sanering av ekonomin i hyreshussamfund och bostadsrättshussamfund ... 575
165. Lag om ändring av 6 § i lagen om befrielse från användningsbegränsningar som gäller bostäder finansierade med räntestödslån för hyresbostäder ... 576
166. Lag om ändring av 17 § i lagen om statsborgen för byggnadslån för hyresbostäder ... 577
167. Lag om ändring av 9 § i lagen om ändring av lånevillkoren för hyreshuslån578
168. Lag om ändring av 27 § i lagen om oljeskyddsfonden ... 579
169. Lag om ändring av 61 och 62 § i naturvårdslagen ... 580
170. Lag om ändring av 31 § i terrängtrafiklagen ... 582
171. Lag om ändring av 29 § i lagen om bekämpning av oljeskador ... 583
172. Lag om ändring av 137 § i avfallslagen ... 584
173. Lag om ändring av 37 § i lagen om skydd för miljön i Antarktis ... 586
174. Lag om ändring av 5 och 13 § i lagen om frivilligt deltagande i miljöledningsoch miljörevisionsordningen ... 587
175. Lag om ändring av lagen om produktgodkännanden för vissa byggprodukter ... 589
176. Lag om ändring av 18 § i lagen om underhåll och renhållning av gator och vissa allmänna områden ... 590
177. Lag om ändring av lagen om energicertifikat för byggnader ... 592
178. Lag om ändring av 22 § i förköpslagen ... 594

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut är ett viktigt rättsmedel efter att beslutet meddelats. Det kan förekomma flera olika skeden av ändringssökande i förvaltningsärenden. I flera ärendegrupper är begäran om omprövning hos förvaltningsmyndigheten nuförtiden det första skedet i ändringssökandet. Allmänna bestämmelser om hur omprövning begärs och om det förfarande som ska iakttas vid behandlingen fogades till förvaltningslagen (434/2003) år 2010. Bestämmelser om ärenden i vilka omprövningsförfarandet används ingår separat i lagstiftningen för de olika förvaltningsområdena. Då får besvär anföras hos förvaltningsdomstolen först över ett beslut som meddelats med anledning av en begäran om omprövning.

Användningsområdet för omprövningsförfarandet har småningom utvidgats så att inga sådana större ärendegrupper står utanför som skulle vara lämpade för det. I flera ärendegrupper som till sitt antal ärenden är små söks dock fortfarande ändring genom att anföra besvär direkt hos förvaltningsdomstolen.

I allmänhet är det tillåtet att anföra besvär hos förvaltningsdomstolen över ett förvaltningsbeslut eller ett beslut som meddelats med anledning av en begäran om omprövning och över förvaltningsdomstolens beslut vidare hos högsta förvaltningsdomstolen. Över beslut av statsrådet och av ministerier anförs besvär dock direkt hos högsta förvaltningsdomstolen. Bestämmelser om sökande av ändring hos förvaltningsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen finns i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

I förvaltningsprocesslagen finns också bestämmelser om besvärstillståndsgrunderna. I lagstiftningen för de olika förvaltningsområdena föreskrivs separat om i hurdana ärenden besvärstillstånd behövs för anförande av besvär hos högsta förvaltningsdomstolen. Användningsområdet för besvärstillståndssystemet har småningom utvidgats så att redan ungefär hälften av de besvärsärenden som inkommer till högsta förvaltningsdomstolen hör numera till besvärstillståndssystemet.

Riksdagens grundlagsutskott har fäst uppmärksamhet vid att omprövnings- och besvärstillståndssystemet har utvecklats förvaltningsområde för förvaltningsområde och utan en övergripande plan. Därför har lagstiftningen delvis blivit oenhetlig och inkonsekvent. Enligt grundlagsutskottet bör utvidgningen av omprövnings- och besvärstillståndssystemet granskas på ett övergripande sätt och enligt lika grunder för alla förvaltningsområden. Utskottet har av statsrådet förutsatt att det utreds utifrån vilka rättsliga principer besvärstillståndssystemet ska utvecklas i framtiden (GrUU 33/2008 rd).

Den av justitieministeriet tillsatta arbetsgruppen för förvaltningsprocessnivåerna har utrett uppgifterna för och ställningen hos de olika förvaltningsdomstolsnivåerna i förvaltningens rättsskyddssystem. Enligt arbetsgruppen påverkas behovet av rättsskydd utöver av ärendets natur också av sättet på vilket rättsskyddsgarantierna har tryggats i de tidigare behandlingsskedena i samma ärendes livscykel. Arbetsgruppen har föreslagit att användningsområdet för omprövningssystemet ska utvidgas. Nivåarbetsgruppen har också föreslagit att högsta förvaltningsdomstolens besvärstillståndssystem ska utvidgas (Uppgiftsfördelningen mellan förvaltningsdomstolarna. Justitieministeriets betänkanden och utlåtanden 78/2010, på finska).

Grundlagsutskottet granskade sin ståndpunkt i fråga om högsta förvaltningsdomstolens besvärstillståndssystem på hösten 2012. Enligt utskottet behöver man inom statsrådet fördomsfritt bedöma möjligheten att vidareutveckla högsta förvaltningsdomstolens roll mot en domstol som styr förvaltningsprocessen genom avgöranden i högsta instans (GrUU 32/2012).

2 Nuläge

2.1 Ändringssökande i förvaltningsärenden

2.1.1 Rättsskyddsgarantier i förvaltningsförfarandet

Den grundläggande bestämmelsen om förvaltningens lagbundenhet ingår i 2 § i grundlagen. Enligt paragrafen ska all utövning av offentlig makt bygga på lag. I all offentlig verksamhet ska lag noggrant iakttas. I 21 § i grundlagen som gäller rättsskydd förutsätts att offentligheten vid handläggningen, rätten att bli hörd, rätten att få motiverade beslut och rätten att söka ändring samt andra garantier för en god förvaltning tryggas genom lag.

De viktigaste bestämmelserna om rättsskyddsgarantier i förvaltningsförfarandet ingår i förvaltningslagen. Enligt 6 § i förvaltningslagen som gäller förvaltningens rättsliga principer ska myndigheterna bemöta dem som uträttar ärenden hos förvaltningen jämlikt och använda sina befogenheter enbart för syften som är godtagbara enligt lag. Myndigheternas åtgärder ska vara opartiska och stå i rätt proportion till sitt syfte. Åtgärderna ska skydda förväntningar som är berättigade enligt rättsordningen.

I förvaltningslagen ingår allmänna bestämmelser t.ex. om behandling av ärenden utan dröjsmål och om att ge en bedömning av behandlingstiden, om tjänstemans jäv, om utredning av ärenden, om hörande av part, om beslutets form och om motivering av beslut samt om att ge anvisningar om begäran om omprövning eller besvärsanvisning.

I förvaltningslagen ingår också bestämmelser om rättelse av sakfel (50 §) samt om rättelse av uppenbara skriv- eller räknefel eller andra jämförbara klara fel (51 §). Behandlingen av ett rättelseärende påverkar inte besvärstiden eller någon annan frist. Ett beslut genom vilket en myndighet har avslagit ett yrkande på rättelse av fel får inte överklagas genom besvär (53 §).

Bestämmelser om offentlighet av handlingar som hänför sig till behandlingen av förvaltningsärenden och om parters rätt att få information ingår i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Ett förvaltningsärende behandlas under tjänsteansvar. Allmänna bestämmelser om tjänstemäns skyldigheter ingår i statstjänstemannalagen (750/1994) och i lagen om kommunala tjänsteinnehavare (304/2003).

2.1.2 Begäran om omprövning

Bestämmelser om förfarandet

I 7 a kap. i förvaltningslagen (581/2010) ingår bestämmelser om inledande och behandling av en begäran om omprövning och om beslutsfattandet i omprövningsärenden. Genom att foga dessa bestämmelser till lagen klarlades omprövningsförfarandets ställning och natur som rättsmedel samt eftersträvades ett förbättrat rättsskydd för individen. De allmänna bestämmelserna tillämpas, om det inte finns bestämmelser i speciallagar som avviker från dem.

Enligt förvaltningslagen ska omprövning begäras inom 30 dagar efter delfåendet av beslutet. En begäran om omprövning ska behandlas skyndsamt. I ett beslut som meddelats med anledning av en begäran om omprövning ska yrkandena i omprövningsbegäran avgöras och avgörandet motiveras. Alternativen för avgörandet är att ändra förvaltningsbeslutet, att upphäva det eller att avslå begäran om omprövning.

I förvaltningslagen ingår för närvarande inga bestämmelser om vem som har rätt att begära omprövning. I lagstiftningen för de olika förvaltningsområdena ingår bestämmelser av vilka det framgår att rätten att begära omprövning innehas av parterna. Detta är utgångspunkten också när det inte separat finns någon uttrycklig bestämmelse om saken.

I förvaltningslagen ingår inte heller bestämmelser om vilken myndighet som är behörig att avgöra en omprövningsbegäran, varför det alltid måste föreskrivas särskilt om detta. I de flesta fallen ska begäran om omprövning enligt lagen riktas till den myndighet som meddelat beslutet, men t.ex. när en privat instans är behörig att meddela förvaltningsbeslut, ska begäran om omprövning i vissa fall enligt lagen riktas till en myndighet. I ärenden som gäller direkt beskattning riktas begäran om omprövning till skatterät-

telsenämnden. I kommunala ärenden riktas en begäran om omprövning av ett beslut meddelat av en tjänsteinnehavare i vanliga fall till ett organ med flera ledamöter, där den tjänsteinnehavare som meddelat beslutet kan tjänstgöra som beredare eller föredragande.

I förvaltningslagen ingår ingen uttrycklig bestämmelse om att en begäran om omprövning skjuter upp verkställigheten av ett beslut, om inte något annat föreskrivs särskilt. Enligt förvaltningsprocesslagen får ett beslut i vilket ändring får sökas genom besvär inte verkställas, eftersom beslutet inte har laga kraft. Detta är utgångspunkten också när omprövningsförfarandet är det första skedet i ändringssökandet. Dessutom föreskrivs i förvaltningslagen att den myndighet som behandlar en begäran om omprövning enligt förvaltningslagen kan förbjuda verkställigheten av beslutet eller förordna att verkställigheten ska avbrytas.

Tillämpningsområde

Omprövningsförfarandet har i flera ärendegrupper småningom utvecklats till ett första skede för sökande av ändring för att minska behovet att anföra besvär hos förvaltningsdomstolen. I ärenden som gäller direkt beskattning togs omprövningssystemet i bruk på ett heltäckande sätt 1994. I fråga om indirekt beskattning används omprövningsförfarandet tills vidare endast i ärenden enligt bilskattelagen (1482/1994). I kommunala ärenden togs omprövningsförfarandet (rättelseyrkande enligt lagens terminologi) i bruk i stor utsträckning i 1995 års kommunallag (365/1995) där interna kommunalbesvär i kommunen slopades.

Utvecklingstrenden har varit att omprövningsförfarandet utvidgas till nya ärendegrupper. Utöver i skatteärenden och kommunala ärenden används omprövningsförfarandet för närvarande också inom flera specialområden i kommunalförvaltningen samt inom statsförvaltningen t.ex. i valärenden, statsunderstöds- och tjänstemannaärenden samt i olika ärenden som gäller avgifter.

I de följande tabellerna framförs statistik över omprövningsärenden i fråga om några ärendegrupper. De tomma kolumnerna betyder att uppgifterna inte varit tillgängliga när propositionen utarbetades. Av statistiken framgår att besvär hos förvaltningsdomstolen har minskat efter att omprövningsförfarandet togs i bruk. Dock påverkas mängden besvär också av flera andra faktorer.

Bilbeskattning

Omprövningsförfarandet togs i bruk i bilbeskattningen i maj 2008. Tidigare användes omprövning som är bunden till besvär där ingen begäran om omprövning framförs utan besvären behandlas först inom förvaltningen som ett omprövningsärende och överförs till förvaltningsdomstolen, om de yrkanden som framförs i besvären inte i sin helhet godkänns i omprövningsförfarandet. Enligt tullens uppskattning anförs besvär nuförtiden hos förvaltningsdomstolen endast över ca 10 procent av de beslut som tullen meddelat med anledning av en begäran om omprövning.

Tabell 1: Sökande av ändring i bilbeskattningsärenden

År	Antalet omprövningsärenden (avrundat)	Besvär som inkommit tillförvaltingsdomstolen
2005		2 264
2006		3 343
2007		179
2008	7 200	256
2009	6 000	843
2010	3 400	1 894
2011	2 300	979
2012	1 500	156
2013	1 900	63

Kontrollavgiften i kollektivtrafik

Omprövningssystemet togs i bruk i fråga om kontrollavgiften i kollektivtrafik i september 2006. I vidstående statistik kan man se att antalet besvär som inkommit till förvaltningsdomstolarna klart minskat efter ibruktagandet av omprövningsförfarandet. Endast en ganska liten andel av omprövningsärendena har godkänts (ca 6–14 procent), men över de beslut som meddelats med anledning av en begäran om omprövning har besvär anförts hos förvaltningsdomstolen endast i några procent (ca 3–7 procent). Den genomsnittliga handläggningstiden för en omprövningsbegäran är cirka nio dagar.

Tabell 2: Besvär hos förvaltningsdomstolarna över kontrollavgiften i kollektivtrafik

År	Besvär som inkommit
2005	920
2006	689
2007	120
2008	139
2009	129
2010	122
2011	83
2012	89
2013	74

Tabell 3: Begäran om omprövning som gäller Helsingfors trafikverks/Helsingforsregionens trafiks kontrollavgift i kollektivtrafik

År	Andelen godkända i procent	Andelen besvär i procent
2007	13,6	4,1
2008	12,1	7,0
2009	13,0	3,4
2010	6,4	4,4
2011	8,0	5,3
2012	19,37	5,3
2013	21,7	4,0

Ärenden som behandlas i skatterättelsenämnden

Skatterättelsenämnden (tidigare regionala, sedan 2013 riksomfattande) behandlar som första instans för sökande av ändring omprövningsärenden som gäller inkomstbeskattning, arvs- och gåvobeskattning samt fastighetsbeskattning. Skatteförvaltningen kan också avgöra en begäran om omprövning själv, om den godkänner yrkandet i sin helhet. Hos förvaltningsdomstolen anförs besvär över något under tio procent av rättelsenämndens beslut. Lagstiftningen om omprövningsförfarandet i fråga om direkt beskattning trädde i kraft 1994.

Av statistiken framgår att mängden besvär gällande direkt beskattning minskade betydligt i de dåvarande länsrätterna från och med 1996

Tabell 4: Sökande av ändring i inkomst- och förmögenhetsskatteärenden

År	Avgjorda omprövningsärenden i rättelsenämnderna (bra inkomstskatt)	Ärenden som avgjorts i förvaltningsdomstolen/ länsrätten
1991		15222
1992		13724
1993		13252
1194		12961
1995		12290
1996	30143	7292
1997	33006	5698
1998	32933	4648
1999	21796	3702

2000	29854	2587
2001	40977	2396
2002	49969	2964
2003	34114	3415
2004	32422	3049
2005	31006	2600
2006	28864	2585
2007	29472	2394
2008	27456	2421
2009	25636	1994
2010	20531	1822
2011	19630	1712
2012	21350	1629
2013	16442	1414

Tabell 5: Sökande av ändring i arvs- och gåvobeskattningsärenden

År	Avgjorda omprövningsärenden i rättelsenämnderna	Ärenden som avgjorts i förvaltingsdomstolen/länsrätten
1991		2093
1992		2457
1993		3460
1994		3629
1995		1214
1996		363
1997		342
1998		306
1999		215
200		187
2001		185
2002		181
2003	759	234
2004	825	192
2005	810	123
2006	817	159
2007	799	123
2008	694	130
2009	1377	117
2010	1001	133
2011	1053	73
2012	822	92
2013	507	61

Värnpliktsärenden

I vissa ärenden enligt värnpliktslagen (1438/2007) söks ändring i första skedet genom begäran om omprövning. Över ett beslut med anledning av en begäran om omprövning kan besvär anföras hos centralnämnden för uppbådsärenden. Av statistiken över omprövningsärenden och besvär framgår att mer än två tredjedelar av omprövningsärendena godkänns. Över beslut som meddelats i med anledning av en begäran om omprövning anförs besvär bara sällan (ca 3—8 procent).

Tabell 6: Sökande av ändring i ärenden enligt värnpliktslagen

År	Omprövningsärenden	Godkända omprövningsärenden i procent	Besvär	Andelen besvär i procent
2009	434	77		
2010	329	70	26	7,9
2011	550	67	19	3,5

Ärenden som gäller flyttning av fordon

Den bestämmelse om omprövningsförfarandet som fogades till lagen om flyttning av fordon (828/2008) trädde i kraft i februari 2012. Enligt uppgifter som erhållits av Helsingfors förvaltningsdomstol har antalet besvär som kommit in minskat väsentligen efter att omprövningsförfarandet togs i bruk.

Tabell 7: Besvär i Helsingfors förvaltningsdomstol över avgifter som fastställts för flyttning av fordon

År	Besvär som inkommit
2010	707
2011	890
2012	74
2013	51
2014	11 (t.om.31.3.2014)

2.1.3 Sökande av ändring hos förvaltningsdomstolen

I förvaltningsprocessen är de sex regionala förvaltningsdomstolarna den första allmänna domstolsinstansen och den högsta rättsinstansen är högsta förvaltningsdomstolen. På förvaltningsprocessens område finns dessutom specialdomstolar (försäkringsdomstolen, marknadsdomstolen och arbetsdomstolen) och besvärsnämnder.

Enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996) kan besvär över beslut av en myndighet som är underställd statsrådet anföras hos förvaltningsdomstolen (7 §). Bestämmelser om anförande av besvär över beslut av en kommunal myndighet finns i 11 kap. i kommunallagen (365/1995). Kommunalbesvär anförs hos förvaltningsdomstolen (90 §) och fortsatta besvär över beslut av förvaltningsdomstolen hos högsta förvaltningsdomstolen (97 §). På kommunalbesvär tillämpas förvaltningsprocesslagen till den del som det inte bestäms något annat i kommunallagen eller i någon annan lag.

Till förvaltningsdomstolarna inkommer årligen sammanlagt cirka 20 000–24 000 ärenden, av vilka största delen utgör besvär. Också ansökningsärenden förekommer i någon mån. Nuförtiden utgör ärenden som gäller social- och hälsovård den största ärendegruppen. Dessa ärenden utgör en tredjedel av alla ärenden. Huvudparten av dessa ärenden är mentalvårdsärenden, barnskyddsärenden

och utkomststödsärenden. Övriga stora ärendegrupper är utlänningsärenden, skatteärenden samt ärenden som gäller byggande och miljön.

Tabell 8: Arbetssituationen i förvaltingsdomstolarna 2006-2013

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Inkomna ärenden	24488	19654	20665	22635	23246	21317	20441	20824
Avgjorda ärenden	22813	23197	22478	21598	22969	21948	20584	20187
Genomsnittlig behandlingstid mån	8,4	9,3	9,2	7,8	7,3	7,8	7,7	7,9
Årsverken	442	449	455	452,9	453	443,5	444	430

2.1.4 Sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen

Enligt förvaltningsprocesslagen får besvär anföras hos högsta förvaltningsdomstolen över beslut av förvaltningsdomstolen samt över beslut av statsrådet och av ministerier (7 och 9 §). Enligt förvaltningsprocesslagen stadgas särskilt i lag om när besvärstillstånd krävs för anförande av besvär (13 §).

Dessutom ingår i den övriga lagstiftningen bestämmelser med stöd av vilka besvär anförs direkt hos högsta förvaltningsdomstolen också i fråga om beslut som meddelats av vissa andra förvaltningsmyndigheter. Sådana bestämmelser finns t.ex. om sökande av ändring i förvaltningsbeslut av Finlands Bank, Finansinspektionen och Folkpensionsanstalten.

Besvär anförs också hos högsta förvaltningsdomstolen över marknadsdomstolens beslut i konkurrens- och tillsynsärenden, i upphandlingsärenden samt i ärenden som gäller administrativ registrering av immateriella rättigheter.

År 2013 inkom till högsta förvaltningsdomstolen 4 126 ärenden. Antalet besvär över regionala förvaltningsdomstolars beslut uppgick till 3 743, vilket utgjorde 91 procent av alla ärenden som inkom till högsta förvaltningsdomstolen. Antalet besvär som gällde beslut av marknadsdomstolen uppgick till 53. I 29 ärenden anfördes besvär över beslut av statsrådet och ministerier och i 354 ärenden anfördes besvär över andra myndigheters beslut.

Under de senaste åren har till högsta förvaltningsdomstolen årligen inkommit ca 4 000 ärenden. De största ärendegrupperna är utlänningsärenden, ärenden som hänför sig till social- och hälsovården samt skatteärenden.

Tabell 9: Arbetssituationen vid högsta förvaltningsdomstolen 2006–2013

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Inkomna ärenden	3 793	3 91	4298	4379	4586	4044	3947	4126
Avgjorda ärenden	1006	3797	3734	3965	4202	4225	3928	4304
Genonsnittlig handläggningstid mån.	10,3	9,8	9,9	10,2	11,1	12,2	12,8	12,2
Årsverken	102,1	99	98,8	96,7	99,7	99,5	99	103

Lagstiftningen om besvärstillstånd inom förvaltningsprocessen har uppkommit lite i taget genom flera delreformer som genomförts ärendegruppsvis. Det nuvarande besvärstillståndssystemet i skatteärenden för sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen i beslut av förvaltningsdomstolen togs i bruk 1994. Samtidigt tog man också omprövningsförfarandet i bruk i ärenden som gäller direkt beskattning. Förhandsavgöranden av centralskattenämnden står utanför besvärstillståndssystemet. Över dessa anförs besvär direkt hos högsta förvaltningsdomstolen.

Utöver skatteärenden är utlänningsärenden och vissa socialvårdsärenden nuförtiden de största ärendegrupper som omfattas av omprövningsförfarandet. Bestämmelser om besvärstillstånd har också använts i stor ut-

sträckning vid sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen i beslut av landsbygdsnäringarnas besvärsnämnd. Besvärstillstånd i frågor som gäller beslut om stöd till landsbygdsnäringarna används i högsta förvaltningsdomstolen också nu när landsbygdsnäringarnas besvärsnämnd har lagts ned och besvären från och med den 1 september 2014 har hänvisats till förvaltningsdomstolarna.

Besvärstillståndssystemet har småningom utvidgats till flera mindre ärendegrupper. Till förvaltningsprocesslagen fogades år 2005 en allmän bestämmelse om besvärstillståndsgrunderna(13 § 2 mom.). I det sammanhanget utsträcktes besvärstillståndssystemet till några ärendegrupper i vilka besvären i huvudsak är rättsligt enkla och sinsemellan likartade samt av ringa ekonomisk betydelse (skjutvapenärenden, avfallsavgiftsärenden, televisionslicensärenden, statens arvsärenden, betalningsbefrielseärenden, skattelättnadsärenden samt vissa civiltjänstgöringsärenden).

Ett av målen med förvaltningsprocesslagens förfarandebestämmelser i fråga om besvärstillstånd har varit att det ska vara så enkelt som möjligt för ändringssökanden att begära besvärstillstånd och att formella faktorer inte ska utgöra hinder för sökande av ändring. I ett besvärstillståndsärende behövs ingen separat ansökan, utan besvärstillstånd begärs i besvärsskriften. Då ska ändringssökanden också framföra sin uppfattning om varför besvärstillstånd bör beviljas (23 § i förvaltningsprocesslagen).

Om besvärstillstånd inte beviljas, kan högsta förvaltningsdomstolen besluta om detta i en sammansättning med tre ledamöter och beslutet motiveras inte närmare i detta sammanhang. Om besvärstillstånd beviljas, meddelas inte något separat beslut, utan avgörandet i fråga om begäran framgår av det beslut som innehåller avgörandet i besvärsärendet. Då avgörs saken vanligen i en sammansättning med minst fem ledamöter.

När besvärstillstånd enligt någon annan lag krävs för sökande av ändring i förvaltningsdomstolens beslut hos högsta förvaltningsdomstolen, ska enligt 13 § i förvaltningsprocesslagen besvärstillstånd beviljas om någon av de besvärstillståndsgrunder som anges i lagen är tillämplig på det aktuella fallet. Besvärstillstånd ska således beviljas om 1) det med avseende på lagens tillämpning i andra liknande fall eller för en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet avgörs av högsta förvaltningsdomstolen, 2) det finns särskilda skäl för högsta förvaltningsdomstolen att avgöra ärendet på grund av att det i ärendet skett ett uppenbart fel, eller om 3) det finns något annat vägande skäl för att bevilja besvärstillstånd.

I skatteärenden, utlänningsärenden och i vissa andra ärendegrupper föreskrivs nuförtiden separat om besvärstillståndsgrunderna. Dessa bestämmelser motsvarar i huvuddrag den allmänna bestämmelsen i 13 § i förvaltningsprocesslagen.

Högsta förvaltningsdomstolen är inte heller i besvärstillståndsärenden endast en prejudikatdomstol. Högsta förvaltningsdomstolen ska bevilja besvärstillstånd om någon av de besvärstillståndsgrunder som anges i lagen är tillämplig på fallet. Uppenbara fel som nämns som besvärstillståndsgrund omfattar också situationer där det inte är fråga om ett fel enligt 30 kap. 3 § 1 mom. i rättegångsbalken, på grund av vilket avgörandet borde återbrytas eller undanröjas.

Besvärstillstånd kan också beviljas så att det gäller endast en del av förvaltningsdomstolens överklagade beslut. Om besvär inte får anföras över ett avgörande i huvudsaken eller om besvärstillstånd krävs för anförande av besvär, gäller motsvarande begränsning också anförande av besvär över ett avgörande som sammanhänger med huvudsaken.

Den relativa andelen besvärstillståndsärenden av alla ärenden som inkommer till högsta förvaltningsdomstolen har klart ökat under de senaste tjugo åren. Av de besvär som inkom 2011 och 2012 hörde ungefär hälften till besvärstillståndssystemet. Av de ärenden som inkom 2012 till högsta förvaltningsdomstolen var 49 procent besvärstillståndsärenden, 46 procent andra besvärsärenden och fem procent ansökningsärenden.

Under de senaste åren har högsta förvaltningsdomstolen årligen beviljat besvärstillstånd i 200–300 ärenden. Besvärstillstånd har beviljats i 14 —22 procent av besvärstillståndsärendena. År 2012 beviljades besvärstillstånd i 265 ärenden. Besvärstillstånd av-

slogs i 1 624 ärenden, dvs. i 86 procent av besvärstillståndsärendena.

För jämförelsens skull kan man konstatera att det årligen till högsta domstolen inkommer närmare 3 000 ärenden, av vilka ca 85 procent är besvärstillståndsärenden. Besvärstillstånd beviljas mindre än 10 procent av ansökningarna. Högsta domstolen beviljar årligen ca 150 besvärstillstånd.

Tabell 10: Besvärstillståndsärenden avgjorda av högsta förvaltningsdomstolen 1991–2012

År	Avgjorda ärenden	Besvärstillstånds-ärenden	Andelen besvärs-tillståndärenden (%)	Avslagna besvärs-tillståndsansökningar	Andelen avslagna besvaärs-tillstånds-ärenden (%)
1991	5477	373	7	184	76
1992	5391	344	6	278	81
1993	6135	379	6	284	75
1994	7305	428	5	321	75
1995	5910	428	11	531	81
1996	4530	654	29	955	72
1997	3852	1329	29	803	71
1998	3563	1126	35	1001	81
1999	4713	1239	27	1038	81
2000	4582	1287	23	789	77
2001	3620	1031	32	941	80
2002	3833	1169	38	1148	79
2003	3923	1450	37	1248	86
2004	3907	1459	36	1183	83
2005	4008	1425	36	1220	86
2006	4006	1458	36	1238	85
2007	3798	1642	35	1162	71
2008	3735	1330	35	1138	86
2009	3965	1259	31	1073	85
2010	4201	1534	36	1298	85
2011	4224	1801	43	1491	83
2012	3930	1889	48	1624	86
2013	4303	1951	44	1644	84

Skjutvapenärenden och ärenden som gäller avfallsavgifter och televisionsavgifter

Besvärstillståndssystemet utvidgades 2005 bl.a. till skjutvapen-, avfallsavgifts- och televisionslicensärenden. I dessa ärendegrupper har antalet besvär som inkommit till högsta förvaltningsdomstolen varit obetydligt. I statistiken kan man observera att ansökan om besvärstillstånd har avslagits i största delen av fallen. Då har antalet beslut som lett till ett avgörande i sak minskat i dessa ärendegrupper.

Tabell 11: Skjutvapenärenden

År	Avgjorda ärenden	Besvärstillståndsärenden	Avslagna besvärstillståndsansökningar	Avgörande i sak (besvärstillstånd eller behövs inte)	Genonsnittlig behandlingstid
2004	14	0	0	14	10,7
2005	33	0	0	33	9,2
2006	24	0	0	24	9,3
2007	36	5	7	29	9,4
2008	32	24	23	9	7,1
2009	19	16	16	3	6,1
2010	47	44	39	8	7,1
2011	63	58	56	7	8,4
2012	62	58	50	12	10,5
2013	65	61	58	7	9,3

Tabell 12: Avfallsavgiftsärenden

År	Avgjorda ärenden	Besvärstillståndsärenden	Avslagna besvärstillståndsansökningar	Avgörande i sak (besvärstillstånd beviljat eller behövs inte)	Genonsnittlig behandlingstid
2004	2	0	0	2	5,4
2005	2	0	0	2	7,0
2006	0	0	0	0	-
2007	8	4	3	5	8,9
2008	12	9	8	4	12,1
2009	14	11	9	5	9,2
2010	2	2	1	1	12,5
2011	13	10	9	4	9,1
2012	8	8	6	2	9,4
2013	6	6	6	0	9,9

Tabell 13: Televisionsavgiftsärenden

År	Avgjorda ärenden	Besvärstillståndsärenden	Avslagna besvärstillståndsansökningar	Avgörande i sak (besvärstillstånd beviljat eller behövs inte)	Genonsnittlig behandlingstid
2005	29			29	11,4
2006	23	1		23	12,0
2007	24	21	18	6	5,0
2008	16	13	13	3	4,6
2009	1	1	1	0	2,6
2010	19	16	13	6	1731
2011	32	29	27	5	10,5
2012	11	10	9	1	12,1
2013	6	6	6	0	2,2

Inkomst- och förmögenhetsskatteärenden

Före 1994 års reform av systemet för sökande av ändring i skatteärenden användes i inkomst- och förmögenhetsbeskattningen ett partiellt besvärstillståndssystem, där de ärenden som hörde till besvärstillståndssystemet hade definierats utifrån ärendets natur och förlustvärdet. I samband med reformen gjordes omprövningsförfarandet till det första skedet i ändringssökandet i inkomst- och förmögenhetsskatteärenden och besvärstillståndssystemet utvidgades. Antalet avgöranden i sak av högsta förvaltningsdomstolen i inkomstbeskattningsärenden minskade betydligt från och med 1996. I dessa ärenden träffade högsta förvaltningsdomstolen årligen cirka 1 000 avgöranden i sak till och med 1995, 1996 träffades 418 avgöranden i sak och sedan 2000 årligen 200—300 avgöranden i sak. Förmögenhetsskattelagen upphävdes i början av 2006.

Tabell 14: Inkomst- och förmögenhetsskatteärenden

År	Avgjorda ärenden	Besvärstillståndsärenden	Avslagna besvärstillståndsansökningar	Avgörande i sak (besvärstillstånd beviljat eller behövs inte)	Genonsnittlig behandlingstid
1991	1243	255	197	1046	7,6
1992	1167	210	174	993	7,6
1993	1355	281	210	1145	8,4
1994	1315	233	185	1130	9,4
1995	1255	424	348	907	8,6
1996	1068	903	650	418	8,1
1997	950	833	619	311	9,0
1998	955	863	705	92	9,6
1999	864	768	615	249	7,6
2000	502	431	341	161	7,8
2001	555	470	423	132	7,9
2002	542	461	391	151	8,1
2003	594	512	427	167	8,5
2004	440	387	293	147	8,8
2005	525	457	379	146	10,2
2006	440	382	312	128	13,4
2007	501	439	364	137	11,8
2008	521	449	379	142	10,2
2009	497	443	372	125	11,0
2010	544	471	367	73	12,5
2011	363	298	229	134	13,5
2012	393	351	290	103	13,1
2013	439	358	264	175	16,8

Arvs- och gåvoskatteärenden

Till arvs- och gåvoskatteärendena fogades en besvärstillståndsbestämmelse i samband med den omfattande reformen av systemet för sökande av ändring i skatteärenden 1994. Samtidigt togs omprövningsförfarandet i bruk också i arvs- och gåvobeskattningsärenden. Också i denna ärendegrupp har antalet avgöranden i sak av högsta förvaltningsdomstolen minskat väsentligen sedan 1996. Ända till 1995 träffade högsta förvaltningsdomstolen årligen 130—180 avgöranden i sak. Nu-

förtiden träffas årligen färre än 10 sådana avgöranden.

Tabell 15: Arvs- och gåvoskatteärenden

År	Avgjorda ärenden	Besvärstillståndsärenden	Avslagna besvärstillståndsansökningar	Avgörande i sak (besvärstillstånd beviljat eller behövs inte)	Genonsnittlig behandlingstid
1991	136			136	6,4
1992	126	1		126	6,7
1993	141			141	9,0
1994	178	1		178	9,3
1995	149	9	7	142	12,8
1996	97	67	56	41	10,3
1997	23	21	18	5	5,2
1998	35	31	28	7	8,2
1999	37	34	31	6	7,8
2000	47	42	31	6	7,6
2001	31	26	24	7	5,4
2002	29	28	22	7	7,0
2003	42	41	38	4	5,1
2004	59	56	46	13	6,7
2005	21	17	14	7	6,8
2006	20	19	15	5	10,3
2007	16	14	11	5	15,8
2008	28	21	19	9	12,5
2009	27	27	20	7	11,0
2010	22	19	16	6	11,2
2011	23	23	21	2	13,2
2012	5	5	5	0	9,9
2013	10	10	8	2	15,4

Vid sökande av ändring i ett ärende som gäller inkomstbeskattning, fastighetsbeskattning eller arvs- eller gåvobeskattning har det sedan början av 2014 varit möjligt att anföra besvär över ett beslut av skatterättelsenämnden också direkt hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd för prejudikatbesvär. Då kan högsta förvaltningsdomstolen bevilja besvärstillstånd endast på en prejudikatgrund. Prejudikatbesvär förutsätter en begäran av en enskild part eller av Enheten för bevakning av skattetagarnas rätt och samtycke av den andra parten.

2.1.5 Besvärsgrunderna

Över beslut av statsrådet och ministerier kan besvär anföras hos högsta förvaltningsdomstolen. Besvär kan anföras bara på den grunden att beslutet strider mot lag (7 §). I förvaltningsprocesslagen begränsas för närvarande inte besvärsgrunderna i fråga om besvär till förvaltningsdomstolen och i fråga om dess beslut vidare till högsta förvaltningsdomstolen.

Enligt kommunallagen (90 §) får kommunalbesvär anföras på den grunden att beslutet har tillkommit i felaktig ordning, den myndighet som meddelat beslutet har överskridit sina befogenheter, eller beslutet annars strider mot lag. Ändringssökanden ska framföra besvärsgrunderna innan besvärstiden löper ut.

Om högsta förvaltningsdomstolen anser att besvären gäller en fråga vars avgörande huvudsakligen är beroende av en prövning av beslutets eller åtgärdens ändamålsenlighet,

ska ärendet enligt 2 § 2 mom. i lagen om högsta förvaltningsdomstolen (1265/2005) till denna del överföras till statsrådet för avgörande.

2.1.6 Koncentration av besvärsärenden till endast en förvaltningsdomstol

Förvaltningsdomstolarna är allmänna förvaltningsdomstolar i första instans. I vissa ärendegrupper har besvären dock koncentrerats till endast en förvaltningsdomstol.

I vatten- och miljöskyddsärenden har ändringssökande koncentrerats till Vasa förvaltningsdomstol. I dessa ärendegrupper deltar i handläggningen av ärenden utöver förvaltningsdomstolens juristledamöter också förvaltningsdomstolsdomare från teknikens och naturvetenskapernas område. Årligen inkommer 700—900 vatten- och miljöskyddsärenden till Vasa förvaltningsdomstol.

I ärenden som gäller asyl och annat internationellt skydd anförs besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Sådana besvär inkommer årligen 500—1 300.

Till Helsingfors förvaltningsdomstol har också koncentrerats besvär som gäller mervärdesskatt, tullar, acciser, fordonsskatter och bränsleavgifter. Cirka 1 000 sådana besvär inkommer årligen. Dessutom har besvär koncentrerats till Helsingfors förvaltningsdomstol i flera andra till antalet ärenden små ärendegrupper.

2.1.7 Besluts verkställbarhet

Utgångspunkten i förvaltningsprocesslagen är att ett beslut i vilket ändring får sökas genom besvär inte får verkställas innan det har vunnit laga kraft (31 §). Ett beslut får dock verkställas innan det har vunnit laga kraft, om så föreskrivs i lag eller förordning eller om beslutet till sin natur är sådant att det bör verkställas omedelbart eller om ett allmänt intresse kräver att verkställigheten av beslutet inte uppskjuts.

Om det i ärendet krävs besvärstillstånd, utgör anförande av besvär inte hinder för verkställigheten. När besvär har anförts kan besvärsmyndigheten förbjuda att beslutet verkställs eller bestämma att verkställigheten ska avbrytas eller föreskriva något annat som gäller verkställigheten (32 § i förvaltningsprocesslagen). Bestämmelser om besluts verkställbarhet ingår i fråga om vissa ärendegrupper separat i lagstiftningen för de olika förvaltningsområdena.

I kommunala ärenden kan ett beslut enligt kommunallagen verkställas innan det vunnit laga kraft (98 §). Ett beslut får dock inte börja verkställas, om rättelseyrkande eller ändringssökande skulle bli meningslöst genom verkställigheten eller om det organ som behandlar rättelseyrkanden eller besvärsmyndigheten förbjuder verkställigheten.

I allmänhet åligger det någon annan instans än utsökningsmyndigheten att sörja för verkställigheten av beslut i förvaltningsärenden. Ofta sörjer samma myndighet som har meddelat förvaltningsbeslutet för verkställigheten. Beroende på ärendets natur kan verkställigheten också t.ex. ankomma på en av de enskilda parterna.

2.1.8 Återbrytande av laga kraft vunnet beslut

I förvaltningsprocesslagen föreskrivs också om extraordinära rättsmedel, vilka är återbrytande, klagan och återställande av försutten fatalietid. Återbrytande av ett beslut ska sökas hos högsta förvaltningsdomstolen inom fem år från det beslutet vann laga kraft. Av synnerligen vägande skäl kan ett beslut återbrytas också efter utsatt tid. Antalet ansökningar om återbrytande har inte begränsats.

Till högsta förvaltningsdomstolen inkommer årligen ca 200 ansökningar om återbrytande och ett tjugotal anföranden av klagan. Av ansökningarna om återbrytande har närmare hälften i allmänhet riktat sig mot högsta förvaltningsdomstolens egna beslut och mindre än en fjärdedel mot beslut av förvaltningsdomstolarna. Av ansökningarna om återbrytande har 10 procent lett till en ändring av något slag.

Högsta förvaltningsdomstolen får avgöra ett ärende gällande extraordinära rättsmedel med stöd av 6 § 1 mom. 9 punkten i lagen om högsta förvaltningsdomstolen (1265/2006) i en sammansättning med tre ledamöter. I praktiken har högsta förvaltningsdomstolen med stöd av 24 § i högsta förvaltningsdomstolens arbetsordning behandlat

flerfaldiga ansökningar om återbrytande enligt kanslichefens prövning genom ett administrativt brev, om det i ansökan inte framställts något nytt yrkande eller någon ny motivering till stöd för yrkandet och det dessutom på basis av ansökan har varit alldeles uppenbart att de grunder som anges i förvaltningsprocesslagen för återbrytande av beslutet inte uppfylls. Justitiekansler har i sitt avgörande OKV/718/1/2012 bedömt att den praktiska avsikten har varit att trygga skäliga behandlingstider i andra ärenden än i flerfaldiga återbrytanden, men förfarandet har inte grundat sig på lag. Därför har justitiekansler föreslagit att justitieministeriet överväger en granskning av lagstiftningen.

2.1.9 Bestämmelserna om ändringssökande i viteslagen

Enligt viteslagen söks ändring i beslut som gäller föreläggande och utdömande av vite i enlighet med förvaltningsprocesslagen. Besvär över sådana beslut anförs hos förvaltningsdomstolen, och över förvaltningsdomstolens beslut får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen utan besvärstillstånd. Ändring i beslut om föreläggande av hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande och i beslut som meddelas om att detta hot ska verkställas söks på samma sätt.

2.2 Tillstånd till fortsatt handläggning och besvärstillstånd i allmänna domstolar

I 25 a kap. i rättegångsbalken (lag 650/2010) ingår bestämmelser om tillstånd till fortsatt handläggning i hovrätten vid sökande av ändring i ett avgörande av tingsrätten. Dessa bestämmelser trädde i kraft i början av 2011 och ersatte det sållningsförfarande som varit i kraft tidigare.

Systemet med tillstånd till fortsatt handläggning har ett begränsat tillämpningsområde. I tvisteärenden behövs ett tillstånd till fortsatt handläggning, om tingsrättens avgörande går emot en part endast i fråga om fordringar och det inte är fråga om en penningsumma som överskrider 10 000 euro. I brottmål behöver svaranden tillstånd till fortsatt handläggning, om inte svaranden har dömts till strängare straff än fängelse i fyra månader. Allmänna åklagaren och målsäganden behöver tillstånd till fortsatt handläggning, om det inte för det brott som besvären gäller under de omständigheter som anges i åtalet föreskrivs strängare straff än böter eller fängelse i högst två år. Systemet tillämpas inte på ansökningsärenden och inte heller på andra tvisteärenden än sådana som gäller fordringar.

Frågan om beviljande av tillstånd till fortsatt handläggning behandlas i hovrätten i ett skriftligt förfarande. Tillstånd ska beviljas om det framkommer skäl att misstänka riktigheten av slutresultatet i tingsrättens avgörande, eller om det inte går att bedöma dess riktighet utan att bevilja tillstånd till fortsatt handläggning. Tillstånd ska också beviljas, om en fortsatt behandling av ärendet med tanke på lagtillämpningen i andra likadana ärenden är viktig eller om det föreligger något annat vägande skäl till det. Tillstånd behöver dock inte beviljas enbart för bevisprövning, om det inte föreligger grunder att misstänka riktigheten av tingsrättens avgörande på grundval av de faktorer som framförs i besvären.

Grundlagsutskottet har konstaterat att bestämmelser om tillstånd till fortsatt handläggning får införas i normal lagstiftningsordning (GrUU 4/2010 rd). Enligt utskottet är förslaget som gäller tillstånd till fortsatt handläggning av betydelse med tanke på 21 § i grundlagen och artikel 6 i europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna. I brottmål är den av betydelse också med tanke på artikel 2 i tilläggsprotokoll 7 till europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna samt artikel 14 i internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter.

Enligt grundlagsutskottet bevarades rätten att hänskjuta ett beslut av tingsrätten till prövning av hovrätten som huvudregel i enlighet med 21 § 2 mom. i grundlagen. Tillämpningsområdet för de bestämmelser som gäller tillstånd till fortsatt handläggning har i lagen definierats tillräckligt exakt och välavgränsat. En uttömmande förteckning över förutsättningarna för beviljande av tillstånd ingår i lagen. När dessa förutsättningar upp-

fylls ska hovrätten bevilja tillstånd till fortsatt handläggning.

En arbetsgrupp som justitieministeriet tillsatt har föreslagit att tillämpningsområdet för systemet med tillstånd för fortsatt handläggning ska utvidgas. Systemet med tillstånd för fortsatt handläggning ska tillämpas i hovrätterna allmänt i tviste- och ansökningsärenden. Svaranden behöver tillstånd till fortsatt handläggning i brottmål, om inte svaranden har dömts till strängare straff än fängelse i åtta månader. Åklagaren och målsäganden behöver alltid ett tillstånd till fortsatt handläggning när de överklagar tingsrättens dom. (Utvidgning av systemet med tillstånd till fortsatt handläggning i hovrätten. Justitieministeriets betänkanden och utlåtanden 2014:10, på finska).

Utlåtandena om arbetsgruppens förslag har samlats i ett remissammandrag (Justitieministeriets betänkanden och utlåtanden 2014:18).

Högsta domstolen är prejudikatdomstolen. Vid sökande av ändring i ett avgörande av hovrätten hos högsta domstolen ska besvärstillstånd begäras av högsta domstolen, om besvären gäller ett ärende som hovrätten avgjort som besvärsinstans eller om det är fråga om ett avgörande som getts i samband med ett sådant ärende. I ett ärende som hovrätten avgjort som första rättsinstans behövs inte besvärstillstånd.

Bestämmelser om besvärstillståndsgrunderna ingår i 30 kap. 3 § 1 mom. i rättegångsbalken. Besvärstillstånd kan meddelas endast om det med avseende på lagens tillämpning i andra liknande fall eller med hänsyn till en enhetlig rättstillämpning är av vikt att ärendet prövas av högsta domstolen, eller om därtill finns särskild anledning till följd av sådant i saken inträffat rättegångs- eller annat fel, att domen eller utslaget på grund därav borde återbrytas eller undanröjas, eller om det annars föreligger vägande skäl att meddela besvärstillstånd. Också där besvärstillståndsgrunderna uppfylls har högsta domstolen prövningsrätt i fråga om beviljande avbesvärstillstånd.

I början av 2011 trädde också bestämmelserna i 30 a kap. i rättegångsbalken om prejudikatbesvär (650/2010) i kraft. I detta förfarande får ett avgörande av tingsrätten överklagas hos högsta domstolen i stället för hos hovrätten, om högsta domstolen meddelar besvärstillstånd. Beviljande av tillstånd till prejudikatbesvär förutsätter att det med tanke på lagens tillämpning i andra likadana fall eller för enhetligheten i rättspraxis är viktigt att hänskjuta målet till högsta domstolen. Utöver ett besvärstillstånd kräver prejudikatbesvär att ändringssökandens motpart har gett samtycke till det.

Prejudikatbesvär gäller endast mål där en viktig lagtolkningsfråga ska avgöras. De ärendegrupper som prejudikatbesvär lämpar sig för har dock inte begränsats i lagen. Förfarandet är avsett att bli tillämpat när en lagtolkningsfråga återkommer i ett stort antal rättsförhållanden och där ett fördröjt prejudikat förlänger den rättsliga osäkerheten.

2.3 Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i utlandet

I de flesta länderna i Europa finns separata förvaltningsdomstolar. Ett sådant system finns t.ex. i Sverige, Tyskland och Frankrike. I dessa länder används också ett för förvaltningen internt omprövningsförfarande, vars användning i vissa ärenden också kan utgöra en förutsättning för anförande av besvär.

Däremot finns det inga separata förvaltningsdomstolar i Norge och Danmark, och inte heller i vissa andra länder i Europa. Då söks ändring i förvaltningsbeslut i allmänhet hos en förvaltningsmyndighet eller en besvärsnämnd innan ärendet hänskjuts till en allmän domstol.

2.3.1 Sverige

Förvaltningsdomstolssystemet i Sverige

Systemet med allmänna förvaltningsdomstolar har tre nivåer i Sverige. Den första besvärsinstansen utgörs i allmänhet av en av de12 förvaltningsrätterna. Beslut av förvaltningsrätten överklagas hos en av de fyra kammarrätterna. I vissa ärendegrupper (bl.a. ärenden som gäller handlingars offentlighet) överklagas myndighetsbeslut direkt hos kammarrätten i stället för hos förvaltningsrätten. Högsta förvaltningsdomstolen är den högsta domstolsinstansen i förvaltningsmål.

I vissa ärendegrupper är högsta förvaltningsdomstolen exceptionellt den enda besvärsinstansen (lagen om behörighet för allmän förvaltningsdomstol att pröva vissa mål 2 §).

Omprövning och rättelse

Allmänna bestämmelser om rättelse och omprövning av förvaltningsbeslut ingår i 26–28 § i förvaltningslagen (1986:223). Föremålet för rättelse kan endast vara ett skriv- eller räknefel eller ett liknande förbiseende i ett beslut (rättelse). Om beslutet som myndigheten har meddelat som första besvärsinstans på grund av ändrade omständigheter eller andra skäl är uppenbart oriktigt kan beslutet ändras snabbt och enkelt och utan att det blir till nackdel för någon enskild part (omprövning). Inom vissa förvaltningsområden finns specialbestämmelser.

Sveriges omprövningsinstitution har delvis liknande drag som Finlands omprövning som är bunden till besvär. I Sveriges omprövning är det fråga om ny prövning av ärendet i allmänhet i samband med besvär. Om myndigheten ändrar sitt beslut på det sätt som parten yrkar, förfaller eventuella besvär. Om beslutet ändras på något annat sätt, omfattar besvären det nya beslutet. Ett grundläggande drag för systemet är att närmast bara klara fel korrigeras i relativt enkla fall där ändringen inte sker till någon enskild parts nackdel. Man har inte velat göra omprövningsförfarandet till ett allmän ny besvärsinstans.

Prövningstillstånd

Prövningstillståndssystemet används i Sverige både i kammarrätten och i Högsta förvaltningsdomstolen.

I den materiella lagstiftningen föreskrivs separat om de ärendegrupper som hör till prövningstillståndssystemet i kammarrätten. Prövningstillståndsgrunderna ingår i 34 a § i förvaltningsprocesslagen (1971:291). Prövningstillstånd ska meddelas om det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsdomstolen har kommit till (ändringsfall), det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsdomstolen har kommit till (granskningsfall), det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt (prejudikatfall) eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet (extraordinära fall). Om kammarrätten inte beviljar prövningstillstånd, står förvaltningsdomstolens beslut fast.

Kammarrättens prövningstillståndssystem togs i bruk 1994 i studiestöds-, kriminalvårds- och körkortsärenden i vilka första besvärsinstansen var de dåvarande länsrätterna. Prövningstillståndssystemet utvidgades 1995 till ca 200 ärendegrupper samtidigt som länsrätten blev första besvärsinstans i de flesta ärendena i stället för kammarrätten. Domstolsväsendet utförde en utvärdering av kammarrättens prövningstillståndssystem 2002 (DV-rapport 2002:4). Det konstaterades att systemet förkortat behandlingstiderna i kammarrätten. Det konstaterades också att reformen möjliggjort en mer rationell behandling av ärenden och ett bättre utnyttjande av domstolarnas resurser när det träffas färre avgöranden i sak, när det inte finns någon egentlig motivering i prövningstillståndsbesluten och när det vid avgörandet av dem används en mer begränsad sammansättning. Prövningstillståndssystemet har medfört inbesparingar i domstolarna. Farhågorna om att prövningstillstånd skulle avslås utan orsak visade sig i undersökningen vara ogrundade. Med tanke på uppkomsten av rättspraxis ansågs det dock vara något problematiskt att det på grund av kammarrättens prövningstillståndssystem inkommer färre ärenden än tidigare till den högsta domstolsinstansen. Dessutom har det kunnat förekomma skillnader i praxis för beviljande av prövningstillstånd mellan de olika kammarrätterna.

År 2013 utvidgades tillämpningsområdet för prövningstillståndssystemet vid överklagande av beslut av förvaltningsdomstolen hos kammarrätten. Ändringarna trädde i kraft i början av juli 2013. I regeringspropositionen (Regeringens proposition 2012/13:45) konstaterades att prövningstillstånd i praktiken utgör huvudregeln och att det i fråga om de ärendegrupper som behandlas i propositionen inte är skäl att avvika från huvudregeln. Utvidgningen motiverades också genom långa instanskedjor samt beroende på

ärendets art också på andra grunder, t.ex. vedertagen praxis, ärendenas enkla natur, beslutssammansättningen, behovet att snabbt få ett beslut som vunnit laga kraft samt att förfarandet är enhetligt med förfarandet i fråga om andra liknande ärenden. Dessutom har de kortare behandlingstider som prövningstillståndssystemet medfört ansetts vara i både parternas och samhällets intresse. Prövningstillståndssystemet har dessutom ansetts möjliggöra ett mer effektivt utnyttjande av befintliga resurser.

Vid kammarrätterna avgjordes 2013 sammanlagt 23 765 ärenden. Av dessa var 13 639 prövningstillståndsärenden (57 %). Av dessa beviljades prövningstillstånd i 2 701 fall (20 %) och avslogs i 10 938 fall (80 %). I 10 126 ärenden krävdes inte prövningstillstånd (43 %). Siffrorna har under de senaste åren för det mesta hållit sig på ungefär samma nivå.

Överklaganden av kammarrättens beslut prövas av Högsta förvaltningsdomstolen endast om prövningstillstånd har meddelats. Enligt 36 § i förvaltningsprocesslagen beviljas prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen eller om det finns synnerliga skäl till en sådan prövning. Den sistnämnda grunden blir aktuell t.ex. om det finns grund för resning eller målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag. Prövningstillståndsgrunderna i Högsta förvaltningsdomstolen är således strängare än i kammarrätten.

År 2013 inkom till Högsta förvaltningsdomstolen 8 435 ärenden, av vilka antalet prövningstillståndsärenden uppgick till 7 875 (93 %). Prövningstillstånd meddelades i 119 fall (1,5 %) och avslogs i 10 938 fall (98,5 %). Antalet ärenden där prövningstillstånd inte krävdes uppgick till 560 (7 %).

I bakgrunden till prövningstillståndssystemet ligger tanken om att endast en domstol inte samtidigt effektivt kan sköta uppgifterna som prejudikatdomstol och ge effektivt materiellt rättsskydd. Sveriges Högsta förvaltningsdomstol har därför rollen närmast som prejudikatdomstol som fokuserar på att styra rättstillämpningen inom sitt ansvarsområde.

2.3.2 Tyskland

Tysklands förvaltningsdomstolssystem

I Tyskland behandlar förvaltningsdomstolarna offentligrättsliga tvisteärenden när de till sin natur inte är statsförfattningsrättsliga och inte uttryckligen enligt lag hör till någon annan domstols behörighet. Systemet med allmänna förvaltningsdomstolar har tre nivåer i Tyskland. I regel är förvaltningsdomstolarna (Verwaltungsgerichte) första instans. Andra instansens förvaltningsdomstolar (Oberverwaltungsgerichte, OVG, eller i vissa delstater Verwaltungsgerichtshöfe) är verksamma på delstatsnivå. I vissa mer vittbärande ärenden är de dock första instansens domstolar. I det tyska förvaltningsdomstolssystemet är Bundesverwaltungsgericht den högsta instansen. Domstolen är belägen i Leipzig. Bestämmelser om förvaltningsdomstolarna och om förfarandet i dem ingår i förvaltningsdomstolslagen (Verwaltungsgerichtsordnung, VwGO).

Omprövning

Ett genomgånget omprövningsförfarande (Widerspruchsverfahren) är i det tyska besvärssystemet, vilket grundar sig på olika typer av talan, i regel en förutsättning för väckande av vissa typer av talan i förvaltningsdomstolen (Verpflichtungsklage eller Anfechtungsklage). Omprövningsförfarandet är således inte beroende av ärendets natur, utan av typen av talan genom vilket ärendet hänskjuts till domstolen för behandling.

Med anledning av en begäran om omprövning kan lagligheten och ändamålsenligheten av ett myndighetsbeslut prövas. I domstolsbehandlingen kan besvär endast anföras på laglighetsgrunden. I omprövningsförfarandet kan den myndighet som meddelat beslutet (Ausgangsbehörde) granska sin ståndpunkt i fråga om det beslut som meddelats och rätta ett oriktigt beslut. Om myndigheten inte anser det vara motiverat att rätta beslutet, fortsätter förfarandet i en separat omprövningsmyndighet (Widerspruchsbehörde), vilken i allmänhet är en myndighet som hierarkiskt står ovanför den myndighet som meddelat beslutet. Den prövar ärendet och meddelar ett

beslut med anledning av begäran om omprövning (Widerspruchsbescheid).

Besvärstillstånd

Sökande av ändring i beslut av första instansens förvaltningsdomstolar har begränsats så att det för ändringssökandet förutsätts ett särskilt tillstånd beviljat av antingen första eller andra instansens förvaltningsdomstol. Tillstånd kan beviljas om det föreligger allvarlig misstanke om avgörandets riktighet, om ärendet faktiskt eller rättsligt är synnerligen komplicerat eller har principiell betydelse. Dessutom kan tillstånd beviljas om avgörandet avviker från ett avgörande av Oberverwaltungsgericht, Bundesverwaltungsgericht, förbundsstatens högsta domstolars gemensamma senat eller författningsdomstolen (Bundesverfassungsgericht) eller när det är fråga om ett betydande fel i förfarandet.

Sökande av ändring i högsta domstolsinstansen kan i regel endast gälla rättsfrågor (Revision). Sökande av ändring av revisionstyp är i regel möjligt först från andra instansens förvaltningsdomstol, men exceptionellt också från första instansens förvaltningsdomstol. På vissa grunder kan andra instansens förvaltningsdomstolar förbigås (Sprungrevision). Också i sådana fall där sökande av ändring i ett beslut av en domstol i första instans hos en domstol i andra instans inte är möjligt enligt lag, kan dock revision hos högsta domstolsinstansen komma i fråga (VwGO 135 §).

Utöver att garantera rättsskyddet i enskilda fall är avsikten med revisionsinstitutionen också att styra rättstillämpningen och myndighetspraxis samt att utveckla rätten. Revision kan godkännas på olika grunder när ärendet har principiell betydelse eller när avgörandet avviker från ett avgörande av Bundesverwaltungsgericht, förbundsstatens högsta domstolars gemensamma senat eller författningsdomstolen (Bundesverfassungsgericht) eller när det är fråga om ett betydande fel i förfarandet. Bundesverwaltungsgericht beviljar inte själv i första skedet tillstånd till fortsatt behandling av besvären, utan beslutet att bevilja tillståndet meddelas av en förvaltningsdomstol i andra instans (OVG). Bundesverwaltungsgericht är bunden av OVG:s beslut, genom vilket den har godkänt ändringssökandet. Om åter OVG anser att förutsättningarna för revision inte uppfylls, har en part dock ännu möjlighet att fortsätta processen genom att överklaga OVG:s beslut om avslag (Nichtzulassungsbeschwerde). Revision är tillåten endast om det är fråga om brott mot en bestämmelse i förbundsstatsrätten eller mot en delstatsbestämmelse som är sammanfallande med förbundsstatens förvaltningsprocesslag (Verwaltungsverfahrensgesetz).

2.3.3 Frankrike

Förvaltningsdomstolssystemet i Frankrike

Systemet med allmänna förvaltningsdomstolar har tre nivåer i Frankrike. Den lägsta instansen är tribunal administratif-domstolarna, sammanlagt 42 till antalet. Ändring (appel) i beslut av tribunal administratif-domstolarna söks i regel hos Cour administrative d'appel-domstolarna, åtta till antalet. Ändring i deras beslut söks hos Conseil d'État, som är högsta rättsinstansen. Den undersöker i regel endast rättsliga frågor, inte bevisfrågor (cassation). I vissa ärenden kan ändring av typen appel, där också bevisfrågor undersöks, inte sökas i beslut av en tribunal administratif, utan endast ändring av typen cassation direkt hos Conseil d'État. I vissa ärenden är Conseil d'État den andra rättsinstansen i ändringssökande av typen appel. Då kan den undersöka också andra än rättsfrågor. Conseil d'État kan också i vissa ärendegrupper utgöra både första och sista rättsinstans. Cirka en fjärdedel av domarna av Conseil d'État avges i sådana ärenden. I den franska förvaltningsprocessen finns inget besvärstillståndssystem.

Omprövningförfarande

I Frankrike är det möjligt att framföra en begäran om omprövning (recours administratif) före ändringssökande hos förvaltningsdomstolen (recours contentieux). Det finns två slags begäran om omprövning, i enlighet med den instans hos vilken begäran görs: recours gracieux görs hos den myndighet som meddelat beslutet och recours hiérarchique

hos den myndighet som hierarkiskt står ovanför den myndighet som meddelat beslutet. Förvaltningsklienten kan välja vilken slags begäran om omprövning han eller hon framför, eller framför han eller hon båda. I regel är begäran om omprövning inte ett obligatoriskt första skede i ändringssökandet. Men t.ex. i vissa skatteärenden är begäran om omprövning en förutsättning för ändringssökande. Förfarandet är rätt formfritt.

2.4 Bedömningen av nuläget

2.4.1 Allmänt

Enligt bestämmelsen om rättsskydd i 21 § i grundlagen har var och en rätt att på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad av en domstol. Rätten att söka ändring samt andra garantier för en rättvis rättegång ska tryggas genom lag.

Enligt artikel 6(1) i europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna har var och en i ett ärende som gäller hans eller hennes rättigheter eller skyldigheter rätt att få sitt ärende behandlat i åtminstone en domstolsinstans. Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna har i sin avgörandepraxis betonat tillgängligheten av rättsskydd och rättsskyddets effektivitet.

I artikel 6(1) i Europakonventionen ingår också ett krav om en skälig längd på rättegångar. Att rättegångar inte fördröjs har blivit en viktig del av rättsskyddet. Med tanke på en parts rättsskydd är det viktigt att ett lagenligt beslut som motsvarar fakta fås i ett så tidigt skede av behandlingen som möjligt. Också ett avgörande som är positivt för en part kan i praktiken förlora sin betydelse, om det tar för länge att få ett laga kraft vunnet avgörande.

När skäligheten av en rättegångs totala längd bedöms utifrån artikel 6(1) i Europakonventionen och lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång (362/2009) beaktas ärendets natur och omfattning, parternas och myndigheternas agerande under rättegången samt sakens betydelse för klaganden. Om omprövning ska begäras i saken innan det är tillåtet att anföra besvär över beslutet hos en domstol, börjar den tid som ska beaktas som rättegångens längd från framförandet av begäran om omprövning.

Europarådet har gett ministerkommitténs medlemsstater en rekommendation om alternativ till rättegångar mellan förvaltningsmyndigheterna och enskilda personer (Rec (2001) 9). I fråga om de alternativa tvistlösningssätten konstateras i rekommendationen att omprövningsförfarandet bör vara möjligt i anslutning till vilken förvaltningsåtgärd som helst. Förfarandet kan gälla förvaltningsåtgärdens ändamålsenlighet eller laglighet. Omprövningsförfarandet kan i vissa fall vara en obligatorisk förutsättning för domstolsförfarandet. I rekommendationen konstateras också att ett domstolsförfarande i praktiken inte nödvändigtvis alltid är det lämpligaste möjliga sättet att lösa förvaltningstvister på.

Europarådets ministerkommitté har också avgett en rekommendation om god förvaltning (Rec (2007) 7), enligt vilken administrativt ändringssökande före den egentliga rättsskipningen i princip borde vara möjligt och i vissa fall obligatoriskt.

Om ändrings söks i ett förvaltningsbeslut först genom en begäran om omprövning och därefter genom att anföra besvär hos förvaltningsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen, finns det tre instanser för sökande av ändring. I samma sak avges då fyra gånger ett motiverat avgörande i sak i en myndighet eller en domstol. I alla dessa skeden utreds och avgörs saken enligt ett förfarande som föreskrivs i lagen där rättsskyddsgarantierna beaktas.

De många leden i förfarandet för sökande av ändring ökar inte alltid rättsskyddet, men kan oskäligt förlänga den totala längden för behandling av saken. I synnerhet i saker med flera parter kan en parts möjlighet att söka ändring i flera led fördröja erhållande av ett slutligt avgörande och sålunda påverka förverkligandet av andra parters rättigheter.

2.4.2 Begäran om omprövning

Enligt regeringspropositionen om bestämmelserna om begäran om omprövning i förvaltningslagen (RP 226/2009 rd) var målet att omprövningsförfarandet tas i bruk i så stor utsträckning som möjligt. I motiveringen till propositionen konstaterades att det ska ut-

redas separat till hurdana ärenden användningen av omprövningsförfarandet kan utvidgas inom olika förvaltningsområden. I praktiken har användningsområdet för omprövningsförfarandet småningom utvidgats till nya ärendegrupper. Dock finns det fortfarande ärendegrupper där omprövningsförfarandet inte är i bruk, men som det skulle vara lämpat för.

I socialförsäkringsfrågor samt i de flesta ärenden som gäller indirekt beskattning används fortfarande omprövning som är bunden till besvär, där besvären först behandlas i ett förvaltningsförfarande som ett omprövningsärende. Om de yrkanden som framförs i besvären godkänns i sin helhet i omprövningsförfarandet, förfaller besvären. I annat fall överförs besvären ex officio för behandling av besvärsnämnden eller förvaltningsdomstolen. I flera fall kunde en part nöja sig med förvaltningsmyndighetens avgörande efter att ha fått största delen av sina yrkanden godkända eller åtminstone ett beslut med mer individualiserad motivering beslut än det ursprungliga förvaltningsbeslutet av vilket det framgår varför yrkandena inte har godkänts.

En arbetsgrupp tillsatt av finansministeriet föreslog 2007 att omprövning bunden till besvär förvandlas till omprövningsförfarande i saker som gäller indirekt beskattning (Förslag till reform av systemet för ändringssökande i fråga om indirekt beskattning, Finansministeriets arbetsgruppspromemorior 4/2007, på finska). Arbetsgruppens förslag har genomförts i bilbeskattningen 2008. I regeringspropositionen som gällde bilskattelagen (RP 160/2007 rd) konstaterades att avsikten var att införa motsvarande ändringar gradvis också i de bestämmelser som gällde andra indirekta skatter allteftersom ändringarna ansågs vara motiverade.

Med undantag för socialförsäkring och indirekt beskattning finns inte längre utanför omprövningsförfarandet sådana stora ärendegrupper till vilka det vore motiverat att utvidga förfarandet. Det är dock möjligt att utvidga systemet till flera mindre ärendegrupper, som det lämpar sig för.

Arbetsgruppen för förvaltningsprocessnivåerna har föreslagit att användningsområdet för omprövningssystemet ska utvidgas jämfört med nuläget. Enligt arbetsgruppen bör målet i framtiden vara ett allmänt system med begäran om omprövning, varvid huvudregeln är att det första skedet i ändringssökande är begäran om omprövning hos en förvaltningsmyndighet. Om situationer där ett sådant system inte lämpar sig ska föreskrivas separat (Justitieministeriets betänkanden och utlåtanden 78/2010).

I omprövningsförfarandet kan en part få ett felaktigt förvaltningsbeslut korrigerat snabbbare och mer ekonomiskt fördelaktigt än i ett domstolsförfarande. Också i ett sådant fall att beslutet inte ändras med anledning av en begäran om omprövning, utreds och motiveras saken i omprövningsskedet ofta mer individualiserat och grundligt än när det ursprungliga förvaltningsbeslutet meddelades.

Huruvida begäran om omprövning lämpar sig beror dock på naturen av de ärenden som behandlas. Om det är fråga om en ärendegrupp där besluten redan i det första skedet i förvaltningsförfarandet grundar sig på en omfattande och grundlig utredning och besluten motiveras i detalj, medför ett skede med begäran om omprövning i allmänhet inte något tilläggsvärde för ärendets behandling. I skedet för ändringssökande är det då vanligen fråga om avvikande meningar om lagtolkningen. Omprövningsförfarandet kunde också onödigt fördröja tillgången till domstol i ärenden där det är fråga om saker av särskild betydelse för partens rättsskydd.

Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet ingår i förvaltningslagen. I de allmänna bestämmelserna i förvaltningslagen föreskrivs dock inte om vem som får göra en begäran om omprövning och inte heller om vilken myndighet begäran om omprövning ska ställas till. I förvaltningslagen finns inte heller någon uttrycklig bestämmelse om hur omprövningsförfarandet påverkar verkställigheten av det ursprungliga förvaltningsbeslutet. En precisering av dessa saker i 7 a kap. i förvaltningslagen skulle göra den allmänna lagstiftningen av omprövningsförfarandet klarare.

2.4.3 Besvärstillstånd

Vid sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen i beslut av förvaltningsdomstolen eller marknadsdomstolen används be-

svärstillståndssystemet för närvarande i flera ärendegrupper. Systemet har småningom utvidgats så att ungefär hälften av alla besvärsärenden som inkommer till högsta förvaltningsdomstolen numera omfattas av besvärstillståndslagstiftningen. Lagstiftningen har dock blivit oenhetlig.

Utvecklandet av högsta förvaltningsdomstolens ställning och uppgifter som den högsta domstolen som styr förvaltningsprocessen förutsätter att högsta förvaltningsdomstolen har tillräckliga möjligheter att koncentrera sig på att avgöra sådana ärenden i vilka det är viktigt att få ett avgörande från den högsta rättsinstansen. För närvarande har högsta förvaltningsdomstolen inte tillräckligt med möjligheter till detta på grund av den stora mängden ärenden.

På 2000-talet har en utvidgning av högsta förvaltningsdomstolens besvärstillståndssystem föreslagits i flera offentliga utredningar. Delegationen för rättsskyddsärenden fäste i sin årsrapport 2001–2002 uppmärksamhet vid högsta förvaltningsdomstolens roll och ansåg att den bör utvecklas mer i riktning mot en domstol som styr rättspraxis (Justitieministeriets utlåtanden och utredningar 2002:24).

Kommittén för utveckling av domstolsväsendet ansåg i sitt betänkande 2003 att man borde utvidga området för ett sådant besvärstillståndssystem som används t.ex. i skatteärenden i vilket beviljande av besvärstillstånd inte begränsar sig endast till prejudikatgrunden utan besvärstillstånd kan också beviljas på grund av uppenbara fel (Kommittébetänkande 2003:3).

Enligt förslaget från arbetsgruppen för förvaltningsprocessnivåerna bör högsta förvaltningsdomstolens besvärstillståndssystem utvecklas utifrån livscykelsmodellen så att det blir mer enhetligt och konsekvent. Besvärsmöjligheten bör fastställas utifrån ett motiverat behov av rättsskydd i alla ärendegrupper. Rätten att anföra besvär över ett beslut av förvaltningsdomstolen hos högsta förvaltningsdomstolen bör begränsas genom besvärstillstånd i alla ärendegrupper där de rättsmedel som föregår den högsta domstolsinstansen i de flesta fall kan anses vara tillräckliga. I denna bedömning beaktas i synnerhet ärendets natur samt rättsmedlen i de tidigare skedena i ärendets behandling. En långsiktig utvecklingstrend bör vara ett allmänt besvärstillståndssystem vid sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen. Det ska lagstiftas separat om ärenden i fråga om vilka besvärstillstånd inte lämpar sig. Besvärstillståndssystemet bör utvidgas utifrån samma principer så snabbt som möjligt till sådana ärendegrupper för vilka det klart vore lämpat (Justitieministeriets betänkanden och utlåtanden 78/2010).

I reformprogrammet för rättsvården för åren 2013—2025 konstateras att högsta förvaltningsdomstolens verksamhet bör utvecklas genom att utvidga besvärstillståndssystemet så att det blir huvudregeln från vilken bara nödvändiga undantag görs och genom att harmonisera besvärstillståndsgrunderna. Detta gör det möjligt för högsta förvaltningsdomstolen att koncentrera sig på de viktigaste och mest krävande rättsliga frågorna samt på tryggandet av en enhetlig rättspraxis. I samband med att tillämpningsområdet för besvärstillstånd utvidgas bör man beakta att detta också förutsätter ändringar i den lagstiftning som gäller verkställbarheten av beslut på vilka besvärstillståndsbestämmelserna tillämpas (Justitieministeriets betänkanden och utlåtanden 16/2013).

Riksdagens grundlagsutskott har fäst uppmärksamhet vid att högsta förvaltningsdomstolens besvärstillståndssystem har utvidgats utan en övergripande bedömning och förhandsplaner. Enligt utskottet är det motiverat att statsrådet utreder utifrån vilka rättsliga principer besvärstillståndssystemet i framtiden ska utvecklas (GrUU 33/2008 rd).

Grundlagsutskottet har också ansett att det inte längre föreligger grunder för en principiellt återhållsam attityd gentemot en utvidgning av besvärstillståndssystemet. Utskottet har ansett att regeringen fördomsfritt behöver undersöka möjligheten att få högsta förvaltningsdomstolens roll att vidareutvecklas mot en domstol som styr förvaltningsprocessen genom avgöranden i högsta instans (GrUU 32/2012).

2.4.4 Övriga förslag

Förbud mot att anföra fortsatta besvär

Rätten att anföra besvär hos högsta förvaltningsdomstolen över beslut av förvaltningsdomstolen har i vissa ärenden begränsats genom besvärsförbud. Den nuvarande lagstiftningen om besvärsförbud är oenhetlig.

Enligt arbetsgruppen för förvaltningsprocessnivåerna bör besvärsförbud vid ändringssökande hos högsta förvaltningsdomstolen användas endast i undantagsfall, närmast när det är fråga om rättsligt enkla ärenden där det inte ingår något betydande behov av rättsskydd och i vilka de rättsmedel som föregår högsta förvaltningsdomstolen är tillräckliga. En ändring av de nuvarande besvärsförbuden till en besvärstillståndslagstiftning är motiverad när den aktuella ärendegruppen också kan innehålla rättsliga frågor som är öppna för olika tolkningar eller när det är fråga om en grundläggande rättighet hos en person (Justitieministeriets betänkanden och utlåtanden 78/2010).

I reformprogrammet för rättsvården för åren 2013—2025 föreslås att i ärenden som endast har ringa betydelse bör förbud mot att anföra besvär hos högsta förvaltningsdomstolen övervägas.

Förbud mot att anföra fortsatta besvär hos högsta förvaltningsdomstolen över beslut av förvaltningsdomstolen kan utifrån grundlagsutskottets praxis övervägas i ärenden där det med beaktande av ärendenas natur inte blir oskäligt omfattande och inte oproportionerligt med tanke på rättsskyddet. Då är sådana förbud inte problematiska med tanke på 21 § 2 mom. i grundlagen (GrUU 23/2013 rd och GrUU 11/2009 rd).

Besvärsgrunderna

Av den allmänna lagen om förvaltningsbesvär framgår för närvarande inte att det i förvaltningsdomstolarnas behörighet endast hör att bedöma lagenligheten av det beslut som utgör föremålet för besvären. I praktiken är den vedertagna utgångspunkten den att förvaltningsdomstolen inte på grund av besvären kan ta ställning t.ex. till om ett i sig lag enligt beslut också är ändamålsenligt eller om det hade funnits bättre alternativ till det (se t.ex. HFD 2013:122).

Processarbetsgruppen för rättegången i förvaltningsärenden har föreslagit en informativ allmän bestämmelse om besvärsgrunderna för förvaltningsbesvär av vilken det ska framgå att förvaltningsdomstolen endast kan undersöka om beslutet är lagstridigt (Justitieministeriets betänkanden och utlåtanden 4/2011).

Sökande av ändring direkt hos högsta förvaltningsdomstolen

Den högsta förvaltningsdomstolsinstansen bör inte vara den enda besvärsinstansen, om det inte därtill finns särskilda skäl som hänför sig till ärendets natur. Beslut av statsrådets allmänna sammanträde hänför sig i allmänhet till användning av regeringsmakt på ett sådant sätt att sökande av ändring av ett förvaltningsbeslut direkt hos högsta förvaltningsdomstolen kan anses vara motiverat. Däremot är förvaltningsbeslut av ministerier vanligen till sitt sakinnehåll jämförbara med förvaltningsbeslut som andra myndigheter meddelat, varför besvärsvägen bör vara enhetlig med dem. Detsamma gäller förvaltningsbeslut som t.ex. Finlands Bank och Folkpensionsanstalten meddelat.

Processarbetsgruppen för rättegången i förvaltningsärenden har i sitt mellanbetänkande och slutbetänkande föreslagit att sökande av ändring i förvaltningsbeslut av ministerier allmänt ska hänskjutas till förvaltningsdomstolarna (Justitieministeriets arbetsgruppsbetänkanden 2009:19 samt Justitieministeriets betänkanden och utlåtanden 4/2011). Arbetsgruppen för förvaltningsprocessnivåerna har understött processarbetsgruppens förslag (Justitieministeriets betänkanden och utlåtanden 78/2010).

Koncentration av besvär till endast en förvaltningsdomstol

Vid utvecklandet av förvaltningsprocessen är utgångspunkten den att alla förvaltningsdomstolar till sitt ansvarsområde är allmänna förvaltningsdomstolar, så att alla ärende-

grupper som hänskjuts till förvaltningsdomstolarna behandlas i dem. En koncentration av ärenden i vissa ärendegrupper till endast en förvaltningsdomstol medför drag av specialdomstolar till förvaltningsdomstolssystemet. I princip har en koncentration av besvär lett till anhopning av ärenden i Helsingfors förvaltningsdomstol.

Enligt arbetsgruppen för förvaltningsprocessnivåerna bör utgångspunkten vara att ärendena fördelas mellan alla förvaltningsdomstolar. Om detta inte är möjligt i någon ärendegrupp, t.ex. på grund av de kostnader som föranleds av tryggandet av särskild sakkunskap, är alternativet en fördelning av ärendena mellan flera men inte alla förvaltningsdomstolar. En koncentration av ärenden till endast en förvaltningsdomstol bör ha mycket vägande grunder (Justitieministeriets betänkanden och utlåtanden 78/2010).

Besluts verkställbarhet

Den gällande bestämmelsen i förvaltningsprocesslagen om verkställbarhet av ett beslut i ett besvärstillståndsärende kan i vissa situationer leda till att det blir meningslöst att söka ändring hos högsta förvaltningsdomstolen om beslutet av förvaltningsdomstolen verkställs innan högsta förvaltningsdomstolen har avgjort ansökan om verkställighetsförbud.

Undanröjande eller återbrytande av laga kraft vunnet beslut

I bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen om extraordinärt ändringssökande ingår för närvarande ingen begränsning enligt vilken ändring får sökas genom medlen för extraordinärt ändringssökande endast en gång i samma ärende.

Av de ansökningar som inkommer till högsta förvaltningsdomstolen årligen gäller några tiotal extraordinärt ändringssökande i ett beslut där högsta förvaltningsdomstolen redan en eller flera gånger avslagit en ansökan med motsvarande innehåll. Återkommande ansökningar om återbrytande har i allmänhet inte haft framgång, men de belastar högsta förvaltningsdomstolens också annars svåra arbetssituation.

Processarbetsgruppen för rättegången i förvaltningsärenden som utrett reformen av förvaltningsprocesslagen har i den nya lagen om rättegång i förvaltningsärenden föreslagit en bestämmelse enligt vilken återbrytande får ansökas endast en gång i samma sak. En ny ansökan om återbrytande i samma sak ska inte tas upp för prövning, om det inte av synnerligen vägande skäl är nödvändigt att pröva saken på nytt (Rättegången i förvaltningsärenden. Betänkande av processarbetsgruppen. Justitieministeriets betänkanden och utlåtanden 2011:4, på finska).

Bestämmelserna om ändringssökande i viteslagen

Ett beslut om föreläggande av vite eller något annat hot enligt viteslagen hänför sig alltid till ett förvaltningsbeslut gällande huvudförpliktelsen. Utifrån viteslagens nuvarande bestämmelser om sökande av ändring är det möjligt att olika bestämmelser om sökande av ändring tillämpas på beslut gällande huvudförpliktelsen och på därtill anknytande beslut om föreläggande av hot enligt viteslagen.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

3.1.1 Allmänt

Tillgången till domstol och rättegångens skäliga längd, vilka tryggas i grundlagen, förutsätter att domstolarnas resurser är rätt dimensionerade i förhållande till de inkomna ärendenas mängd och natur.

I praktiken är det inte möjligt att öka förvaltningsdomstolarnas resurser. Därför är det viktigt att se till att de rättsmedel som finns till hands grundar sig på ärendenas natur och betydelse samt på ett motiverat behov av rättsskydd i alla ärendegrupper.

Förslagen har som mål att flytta tyngdpunkten i ändringssökande i förvaltningsärenden till ett så tidigt skede av ärendets behandling som möjligt. Detta gör ändringssökandet kortare i sin helhet och förbättrar för-

valtningsdomstolarnas verksamhetsbetingelser.

Målet är också att förenhetliga lagstiftningen om sökande av ändring i förvaltningsärenden så att det inte mellan ändringssökande i olika förvaltningsärenden finns omotiverade skillnader. I lagstiftningen strävar man efter att beakta ärendets natur och behovet av rättsskydd i olika ärendegrupper. I liknande ärenden ska förfarandet för sökande av ändring vara så lika som möjligt. I förslagen strävar man också efter ett enhetligt skrivsätt för bestämmelserna.

Ordalydelserna i den svenska lagtexten ändras mera än i den finska. I motiveringen nämns dock inte separat om bara den svenska ordalydelsen har ändrats.

3.1.2 Omprövningsförfarandet

Målet med en utvidgad användning av omprövningsförfarandet är att stärka rollen för förvaltningsmyndigheten vid givande av rättskydd. Avsikten är att ärenden där det inte finns principiella meningsskiljaktigheter avseende tolkningen kan behandlas i en förvaltningsmyndighet, varvid förvaltningsdomstolarna kan fokusera på att avgöra egentliga rättstvister.

I ett omprövningsförfarande kan felaktiga beslut korrigeras snabbare och i ett mer flexibelt förfarande än i en domstol. I omprövningsskedet kan parten också framföra kompletterande utredning som beaktas vid avgörandet av begäran om omprövning. Också i det fallet att en begäran om omprövning inte leder till att beslutet ändras, minskar beaktandet av ny utredning och motiveringen av det beslut som meddelats med anledning av omprövningsbegäran behovet att anföra besvär i saken hos förvaltningsdomstolen.

Målet är att omprövningssystemet ska användas som första skede i ändringssökande i alla sådana ärendegrupper som det lämpar sig för. Tillämpligheten av omprövningssystemet i fråga om olika ärendegrupper ska bedömas på lika grunder.

Målet är också att de allmänna bestämmelserna om begäran om omprövning i förvaltningslagen ska preciseras så att en utvidgning av tillämpningsområdet för omprövningsförfarandet i de olika förvaltningsområdenas lagstiftning vore så enkelt som möjligt.

3.1.3 Besvärstillstånd

Målet med utvidgningen av besvärstillståndslagstiftningen är att utveckla högsta förvaltningsdomstolens ställning som högsta domstolsinstans som en domstol som i större grad än nu styr rättspraxis.

Detta stärker förutsägbarheten och enhetligheten i förvaltningens och förvaltningsdomstolarnas avgörandepraxis. Målet är också att trygga en skälig total längd för rättegångar vid ändringssökande i förvaltningsärenden.

Avsikten är också att besvärstillståndssystemet ska utvecklas så att det blir mer enhetligt och konsekvent. Målet är att besvärstillståndssystemet ska användas i alla sådana ärendegrupper som det lämpar sig för. Tillämpligheten av systemet i fråga om olika ärendegrupper ska bedömas på lika grunder.

3.1.4 Ändring av allmänna bestämmelser eller speciallagar

Tillämpningsområdet för omprövningsförfarandet och besvärstillståndslagstiftningen kan utvidgas antingen genom att ändra de allmänna bestämmelserna i förvaltningslagen och förvaltningsprocesslagen eller genom att ärendegruppsvis foga bestämmelser om användning av begäran om omprövning och besvärstillstånd i lagarna för de olika förvaltningsområdena. För att trygga en enhetlig linje i båda lagstiftningsalternativen behöver man bedöma de nuvarande bestämmelserna om ändringssökande i lagarna för de olika förvaltningsområdena på ett så heltäckande sätt som möjligt.

Ett allmänt omprövningssystem skulle framhäva ställningen för omprövningsförfarandet som det första skedet i ändringssökande. När de allmänna bestämmelserna i förvaltningslagen om begäran om omprövning bereddes ansåg man inte att ett allmänt omprövningsförfarande är motiverat eller ett alternativ som skäligen kan genomföras i lagstiftningen. På lång sikt ansågs det dock kunna vara motiverat att utveckla omprövnings-

systemet till ett allmänt första skede för sökande av ändring (RP 226/2009 rd).

En ändring av de allmänna bestämmelserna i förvaltningslagen och förvaltningsprocesslagen så att omprövnings- och besvärstillståndslagstiftningen används, om det inte separat bestäms något annat förutsätter en tillräckligt täckande lagstiftning om undantag till dessa allmänna bestämmelser.

Fogande av bestämmelser om omprövningsförfarandet och besvärstillstånd ärendegruppsvis i lagstiftningen för de olika förvaltningsområdena innebär att det införs ändringar i lagarna för flera olika förvaltningsområden. Detta möjliggör dock bättre än ett allmänt omprövningsförfarande och besvärstillståndssystem att särdragen för olika ärendens beaktas så att inte användningen av omprövningsförfarandet och besvärstillstånd utsträcks till ärenden som de inte lämpar sig för.

I en besvärstillståndslagstiftning som genomförs ärendegruppsvis kan man bättre än i ett allmänt besvärstillståndssystem bedöma ärendets natur, behovet av rättsskydd och huruvida de rättsmedel som föregår högsta förvaltningsdomstolen i de aktuella ärendena är tillräckliga. I förvaltningsprocesslagen bevaras då som utgångspunkt sökande av ändring i ett beslut av förvaltningsdomstolen hos högsta förvaltningsdomstolen utan besvärstillstånd.

3.2 De viktigaste förslagen

3.2.1 Begäran om omprövning

Utvidgning av tillämpningsområdet för omprövningsförfarandet

I propositionen föreslås att användningsområdet för omprövningsförfarandet ska utvidgas ärendegruppsvis i lagstiftningen för de olika förvaltningsområdena så att omprövningssystemet är i bruk på ett så heltäckande sätt som möjligt i de ärendegrupper som det lämpar sig för.

Omprövningsförfarandet lämpar sig väl för ärendegrupper där man rutinmässigt avgör en stor mängd likartade ärenden och där motiveringen till besluten kan vara knapphändig. Då möjliggör omprövningsförfarandet att en part i detta skede kan få en mer detaljerad motivering till beslutet än i det första skedet i fråga om de faktorer som han eller hon framför i sin begäran om omprövning. Omprövningsförfarandet lämpar sig väl också för ärenden där det i besvärsskedet ofta framställs tilläggsutredning som påverkar saken samt för rättsligt enkla ärenden och ärenden i fråga om vilka det redan finns etablerad rättspraxis.

Omprövningsförfarandet kan vid behov lagstiftas till en uppgift för en annan myndighet än den som meddelat det beslut som utgör föremålet för ändringssökandet. Omprövningsförfarandet lämpar sig således som första skede i ändringssökande i ärendegrupper där första skedet av ändringssökandet nuförtiden är besvär hos en annan förvaltningsmyndighet. Omprövningsförfarandet lämpar sig också för andra situationer där något annat än rättslig specialexpertis har en viktig betydelse i beslutsfattandet.

Omprövningsförfarandet föreslås inte för ärenden som är särskilt betydelsefulla med tanke på parternas rättsskydd, i vilka det är viktigt att vid behov snabbt hänskjuta saken till domstolsprövning. Sådana är t.ex. ärenden som gäller föreläggande av administrativa påföljder och utdömande av vite.

Också andra ärendegrupper där ärendet utreds synnerligen grundligt redan i första skedets förvaltningsförfarande eller till vilka det i allmänhet hänför sig krävande rättslig prövning ska stanna utanför omprövningsförfarandet. Då kan omprövningsskedet onödigt förlänga den totala längden på ärendets behandling. Sådana ärenden är t.ex. många för parten och samhället betydande tillståndsärenden, såsom näringstillståndsärenden. Schematiska anmälnings- och registreringsärenden ska inte avgränsas från omprövningsförfarandet. Då ska det i lagen inte vara avgörande om ett ärende i lagen har benämnts näringstillstånd/koncession eller anmälan/registrering. Däremot ska tillämpligheten av omprövningsförfarandet bedömas utifrån ärendets faktiska natur.

Omprövningsförfarandet föreslås inte heller för ärendegrupper i vilka det är vanligt att det i samma ärende finns flera parter. Då påverkar en begäran om omprövning som en-

dast en part gjort också andra parters intressen, rättigheter eller skyldigheter.

Enligt förslaget ska det nuvarande användningsområdet för omprövningsförfarandet inte inskränkas. Till omprövningsförfarandet hör för närvarande ärenden som gäller återkrav och vissa beslut som grundar sig på bostadslagstiftningen, där det är fråga om administrativa påföljder. I dessa beslut är det dock fråga om påföljder som är schematiska till sin natur och till vilka det i skedet för sökande av ändring vanligen inte hänför sig någon krävande rättslig prövning.

Jämsides med omprövningslagstiftningen ska det fortfarande finnas en möjlighet att korrigera ett beslut antingen på tjänstens vägnar eller på begäran av en part med stöd av bestämmelserna om rättelse av skrivfel eller sakfel i 8 kap. i förvaltningslagen. De sistnämnda bestämmelserna lämpar sig för rättelse av klara fel eller för rättelse av ett beslut till följd av sådan ny utredning som väsentligen kan påverka ett beslut, men de påverkar inte begynnelsetidpunkten för besvärstiden och till dem hänför sig inte heller någon separat besvärsmöjlighet när en begäran om rättelse avslås.

Den myndighet som behandlar en begäran om omprövning kan ändra eller upphäva förvaltningsbeslutet eller avslå begäran om omprövning. I bestämmelserna i 7 a kap. i förvaltningslagen har man inte begränsat arten av felaktighet som kan korrigeras i omprövningsförfarandet. I praktiken ändras eller upphävs ett beslut närmast i sådana fall där det är fråga om ett klart fel eller bedömning av ny utredning. Också i det fallet att en begäran om omprövning inte leder till att beslutet ändras eller upphävs, kan den myndighet som behandlar en begäran om omprövning komplettera och precisera motiveringen till beslutet.

Med hjälp av omprövningsförfarandet kan man mer effektivt än med hjälp av omprövning som är bunden till besvär minska mängden besvär som inkommer till förvaltningsdomstolarna så att bara sådana besvär hänskjuts till förvaltningsdomstolen där det är fråga om en verklig rättstvist. Omprövningsförfarandet ger också parterna en möjlighet att bedöma om det är behövligt att hos förvaltningsdomstolen anföra besvär över det beslut som meddelats med anledning av en begäran om omprövning. I propositionen föreslås att omprövning som är bunden till överklagande ska förvandlas till omprövningsförfarande i ärenden som gäller tull, fordonsskatt, farledsavgift, banskatt och punktskatt. Avsikten är att en motsvarande ändring i mervärdesbeskattningen ska beredas i ett separat projekt. Avsikten är också att separat utreda möjligheten att i socialförsäkringsärenden ändra omprövning som är bunden till besvär till omprövningsförfarandet.

Ändringar i förvaltningslagen som gäller omprövningsförfarandet

I propositionen föreslås att till 7 a kap. i förvaltningslagen ska fogas preciserande och kompletterande allmänna bestämmelser om vem som får begära omprövning och hos vilken myndighet omprövning ska begäras. Till kapitlet ska också fogas en bestämmelse om konsekvenserna av en begäran om omprövning på verkställandet av beslutet.

Principen ska vara den att omprövning får begäras av den som för närvarande har rätt att anföra besvär över ett förvaltningsbeslut. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar således bestämmelsen om besvärsrätt i förvaltningsprocesslagen. Omprövning får för det första begäras av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet. Enligt förvaltningsprocesslagen får en myndighet också begära omprövning av ett förvaltningsbeslut på grundval av en bestämmelse i lag eller om besvärsrätten är nödvändig för det allmänna intresse som myndigheten ska bevaka. I förslaget ska ingå en motsvarande bestämmelse om myndigheternas rätt att begära omprövning. Till denna del är tillämpningsområdet för bestämmelsen i praktiken snävt. Den ska närmast gälla situationer där tillsynsmyndigheten för närvarande har rätt att anföra besvär över en annan myndighets förvaltningsbeslut.

Enligt förslaget ska omprövning begäras hos den myndighet som meddelat förvaltningsbeslutet. För närvarande ingår en sådan bestämmelse i lagarna för flera olika förvaltningsområden. Efter att den allmänna bestämmelsen har trätt i kraft behöver det inte längre föreskrivas särskilt om saken i lag-

stiftning för de olika förvaltningsområdena. Man behöver dock lagstifta separat om omprövningsmyndigheten när omprövning begärs hos någon annan myndighet än den som meddelat beslutet. Detta kan vara motiverat t.ex. när en privat instans har behörighet att meddela förvaltningsbeslut. Då kan det vara lämpligt att omprövning begärs hos den myndighet som utövar tillsyn över eller styr den aktuella verksamheten. Om det i huvudsak behövs annan än rättslig expertis när ändring söks över förvaltningsbeslut som en privat instans meddelat, kan det dock vara ändamålsenligt att begäran om omprövning också då framförs till den instans som meddelat beslutet och som har den specialexpertis som behövs för avgörande av ärendet.

Till förvaltningslagen ska också fogas en förtydligande bestämmelse om att ett beslut i vilket omprövning får begäras inte får verkställas innan det har vunnit laga kraft. Dessutom ska det ingå bestämmelser om situationer där ett förvaltningsbeslut kan verkställas innan det vunnit laga kraft. Den föreslagna bestämmelsen ska motsvara lagstiftningen i förvaltningsprocesslagen om besluts verkställbarhet.

3.2.2 Besvärstillstånd

Utvidgande av besvärstillståndssystemet

I propositionen föreslås att besvärstillståndssystemet ska utvidgas till nya ärendegrupper i lagstiftningen för de olika förvaltningsområdena. Förslaget stärker högsta förvaltningsdomstolens ställning som domstol som använder högsta dömande makt och som genom sina avgöranden kan sörja för förvaltningsrättsskipningens enhetlighet. Förslaget innebär dock inte att högsta förvaltningsdomstolen förvandlas till en ren prejudikatdomstol.

Stärkta rättsmedel före högsta förvaltningsdomstolen ger bättre möjligheter att utvidga tillämpningsområdet för besvärstillståndslagstiftningen vid sökande av ändring i beslut av förvaltningsdomstolen hos högsta förvaltningsdomstolen. De regionala förvaltningsdomstolarnas ställning i systemet för ändringssökande och deras verksamhetsbetingelser har under de senaste drygt tjugo åren förstärkts på många sätt. Förvaltningsdomstolarna utgör första domstolsinstansen i förvaltningsärenden, och nuförtiden är de sex till antalet. Till förvaltningsdomstolarnas behörighet hör en stor mängd olika ärendegrupper. Bestämmelserna om förvaltningsförfarandet i förvaltningslagen har tillnärmats den motsvarande lagstiftningen i förvaltningsprocesslagen. I förvaltningslagen ingår också allmänna bestämmelser om begäran om omprövning. Omprövningsförfarandets ställning som första skede i ändringssökandet har stärkts och dess tillämpningsområde fortsätter att utvidgas.

Naturen av de besvärsärenden som behandlas i högsta förvaltningsdomstolen har småningom blivit mer krävande på grund av ändringar som skett i systemet för förvaltningsrättsskipningen, utvecklingen i lagstiftningen och den allt mer internationella lagstiftningen. I alla ärenden som inkommer till högsta förvaltningsdomstolen för avgörande är det dock inte fråga om så betydande eller rättsligt problematiska frågor att förvaltningsmyndighetens beslut måste kunna hänskjutas till två domstolar för full behandling.

Med hjälp av besvärstillståndslagstiftningen kan man begränsa antalet ärenden i vilka högsta förvaltningsdomstolen träffar ett avgörande i sak. Också i ärenden som faller inom ramen för besvärstillståndssystemet finns det två domstolsinstanser vid sökande av ändring. I besvärstillståndsärenden ska högsta förvaltningsdomstolen undersöka om det finns grunder för beviljande av besvärstillstånd i saken. Om någon av de lagstadgade besvärstillståndsgrunderna föreligger ska högsta förvaltningsdomstolen bevilja besvärstillstånd.

Genom lagstiftningen om besvärstillstånd kan ärendens behandlingstid i högsta förvaltningsdomstolen förkortas liksom också rättegångarnas totala längd. Behandlingstiden kan förkortas i synnerhet i ärenden där besvärstillstånd inte beviljas. Ett minskat antal avgöranden i sak kan förkorta genomsnittliga behandlingstider också i fråga om sådana ärenden där besvärstillstånd beviljas och ett motiverat avgörande i sak träffas.

Besvärstillståndssystemet påverkar inte högsta förvaltningsdomstolens och förvaltningsdomstolarnas ställning med tanke på

förfarandet med förhandsavgörande i Europeiska unionens domstol. Högsta förvaltningsdomstolen har också i besvärstillståndssystemet en skyldighet att av unionens domstol vid behov begära förhandsavgörande om tolkningen av Europeiska unionens lagstiftning.

Besvärstillståndssystemet uppfyller också kravet enligt artikel 2 i tilläggsprotokoll 7 till europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna att kunna hänskjuta ett brottmål eller en därmed jämförbar administrativ påföljd till en högre domstol för prövning. Enligt Europadomstolens praxis är det för att uppfylla kraven i artikeln tillräckligt att det finns en rätt att begära besvärstillstånd, också när besvärstillstånd inte beviljas.

Hur besvärstillståndsbestämmelser lämpar sig för olika ärendegrupper

I enlighet med grundlagsutskottets praxis ska man vid bedömningen av om besvärstillståndslagstiftningen lämpar sig i synnerhet fästa uppmärksamhet vid ärendets natur och betydelse, parternas behov av rättsskydd samt vid tillräckligheten av de rättsmedel som föregår högsta förvaltningsdomstolen (se t.ex. GrUU 32/2012 rd).

Vid bedömningen av rättsmedlens tillräcklighet bör man beakta bl.a. om omprövningsförfarandet finns att tillgå som första skede vid sökande av ändring. Också det är av betydelse huruvida högsta förvaltningsdomstolens skyldighet att bevilja besvärstillstånd - när de grunder som anges i lag uppfylls – räcker till för att trygga tillgången till rättsskydd i de aktuella ärendegrupperna. Behovet av högsta domstolsinstansens prövning minskar också om en part har möjlighet att på nytt inleda t.ex. ett ansökningsärende hos en förvaltningsmyndighet.

Behovet av rättsskydd kan framhävas i ärenden där det är fråga om en grundläggande rättighet hos en person. Också då kan en parts rättsskydd i flera ärendegrupper i tillräcklig grad tryggas i besvärstillståndssystemet. Grundlagsutskottet har godkänt besvärstillståndslagstiftning också t.ex. i ärenden som gäller smärre administrativa påföljder (GrUU 14/2013 rd).

Besvärstillstånd föreslås inte för sådana ärendegrupper till vilka det i besvärsskedet oftast hänför sig krävande rättsliga frågor eller som generellt har särskilt stor betydelse för parten eller samhället eller som är vittomfattande. Sådana ärenden är t.ex. ärenden som gäller återkallande av näringstillstånd eller ärenden som gäller en betydande administrativ påföljd eller verkställigheten av ett administrativt tvångsmedel (GrUU 37/2005 rd) samt sådana tillsynsärenden där det i praktiken är fråga om att begränsa näringsverksamheten (till exempel olika förbud). Besvärstillstånd föreslås inte heller för sådana ärenden där finansiering som är avsedd för att understöda en verksamhet eller ett projekt avbryts eller återkrävs.

Besvärstillstånd föreslås inte heller i ärenden som gäller tvångsomhändertagande av barn och inte heller i andra förvaltningstvistemål där högsta förvaltningsdomstolen är första och enda besvärsinstans. I förvaltningstvistemål är förvaltningsdomstolen inte besvärsinstans, eftersom det i ett förvaltningstvistemål inte finns något föregående förvaltningsbeslut. Högsta förvaltningsdomstolen är då den enda besvärsinstansen. Tillämpningsområdet för förvaltningstvisteförfarandet bestäms utifrån 69 § i förvaltningsprocesslagen och den rättspraxis som gäller dess tillämpning. I lagstiftningen om olika förvaltningsområden finns det dessutom uttryckliga bestämmelser om att avgöra vissa ärenden som förvaltningstvistemål. Om förfarandet i förvaltningstvistemål gäller i övrigt vad som föreskrivs om besvär i förvaltningsprocesslagen. För att göra lagstiftningen klarare föreslås att 13 § i förvaltningsprocesslagen kompletteras med en bestämmelse enligt vilken de begränsningar av besvärsrätten som avses i denna paragraf inte gäller överklagande av förvaltningsdomstolens beslut i ett förvaltningstvistemål, om inte något annat föreskrivs särskilt.

Besvärsgrunderna

I propositionen föreslås inga ändringar i förvaltningsprocesslagens bestämmelser om besvärsgrunder (13 §). De bestämmelser i skattelagstiftningen och i andra enskilda lagar som till sitt sakinnehåll upprepar be-

stämmelserna i förvaltningsprocesslagen i fråga om besvärstillståndsgrunderna ska upphävas såsom onödiga.

Förbud mot att anföra fortsatta besvär

Det föreslås också att besvärstillståndssystemet också ska utvidgas genom att förvandla förbud mot att anföra fortsatta besvär till besvärstillstånd när det i den aktuella ärendegruppen också kan ingå frågor som är öppna för olika rättsliga tolkningar, eller när det är fråga om en persons grundläggande rättigheter.

Förbud mot att anföra fortsatta besvär ska endast användas i exceptionella situationer. De kan användas i rättsligt enkla ärenden, där det inte föreligger betydande behov av rättsskydd och där de rättsmedel som föregår högsta förvaltningsdomstolen är tillräckliga (se t.ex. GrUU 23/2013 rd).

3.2.3 Övriga förslag

Sökande av ändring hos förvaltningsdomstolen i stället för hos högsta förvaltningsdomstolen

I propositionen föreslås att förvaltningsprocesslagen ska ändras så att besvär över ministeriernas förvaltningsbeslut ska anföras hos förvaltningsdomstolen. Endast över förvaltningsbeslut som statsrådets allmänna sammanträde meddelat ska besvär anföras direkt hos högsta förvaltningsdomstolen. Bestämmelser om undantag till den allmänna bestämmelsen kan vid behov införas i den övriga lagstiftningen.

I propositionen föreslås också att bestämmelserna om sökande av ändring i lagarna för några olika förvaltningsområden ska ändras så att besvär över en förvaltningsmyndighets beslut inte längre anförs direkt hos högsta förvaltningsdomstolen utan besvären över beslutet anförs först hos förvaltningsdomstolen.

Beslutets lagstridighet

Det föreslås att till förvaltningsprocesslagen ska fogas en informativ bestämmelse enligt vilken besvär får anföras hos förvaltningsdomstolen på den grunden att beslutet är lagstridigt. Avsikten är inte att genom den föreslagna bestämmelsen ändra besvärsgrunderna eller förvaltningsdomstolens behörighet. Avsikten är inte heller att uppställa nya formella krav för besvär.

Den föreslagna bestämmelsen ska grunda sig på den vedertagna principen enligt vilken det till förvaltningsdomstolens behörighet endast hör att bedöma lagenligheten av det beslut som utgör föremål för besvären (se t.ex. HFD 2013:122). För att ett beslut ska vara lagenligt krävs det att beslutet baserar sig på tillräcklig och korrekt information. Därmed kan ett beslut vara lagstridigt också om det baserar sig på bristfällig eller felaktig utredning eller felaktig bedömning av den framlagda utredningen.

Om besvärsgrunderna och om andra särdrag i fråga om kommunalbesvär och kyrkobesvär ska det fortfarande föreskrivas särskilt.

Besluts verkställbarhet

I propositionen föreslås en ändring i bestämmelsen i förvaltningsprocesslagen om besluts verkställbarhet (31 §) genom vilken det tryggas att besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i ett besvärstillståndsärende inte blir meningslöst. Enligt förslaget ska det i 2 mom. i paragrafen, vilket gäller besvärstillståndsärenden, föreskrivas att ett beslut inte får börja verkställas, om anförande av besvär skulle bli meningslöst till följd av verkställigheten eller om högsta förvaltningsdomstolen förbjuder verkställigheten.

Decentralisering av besvär till flera förvaltningsdomstolar

I denna proposition föreslås att besvären i vissa ärendegrupper som till sitt antal ärenden är små ska decentraliseras från Helsingfors förvaltningsdomstol till alla förvaltningsdomstolar.

Avsikten är att separat utreda möjligheterna att decentralisera besvären i ärendegrupper med större mängder ärenden, i synnerhet i asylärenden och i ärenden som gäller annat internationellt skydd samt i mervärdesskatte- och tullärenden. En decentralisering av dessa ärenden förutsätter att förvaltningsdomstolarnas expertis och resurser tryggas i de förvaltningsdomstolar som nya ärendegrupper överförs till.

Undanröjande eller återbrytande av beslut som vunnit laga kraft

I propositionen föreslås att det till förvaltningsprocesslagens bestämmelser om extraordinärt ändringssökande ska fogas en bestämmelse enligt vilket undanröjande eller återbrytande av beslut som vunnit laga kraft får ansökas endast en gång i samma sak, om det inte är oundvikligt att pröva saken på nytt. Vid begränsningen av möjligheten att ansöka om undanröjande eller återbrytande är det inte fråga om en begränsning av den normala besvärsrätten utan av extraordinärt ändringssökande i beslut som vunnit laga kraft.

Lagen om högsta förvaltningsdomstolen ska ändras så att ett beslut härvid kan fattas i en sammansättning med endast en ledamot, om ansökan inte tas upp för prövning. Vid behov kan ansökan behandlas också då i en sammansättning med t.ex. tre eller fem ledamöter.

Bestämmelserna om ändringssökande i viteslagen

I propositionen föreslås ändringar i bestämmelserna om ändringssökande i viteslagen. I beslut om föreläggande av vite eller hot om tvångsutförande eller avbrytande ska ändring sökas på samma sätt som i fråga om huvudförpliktelsen. Om sökande av ändring över föreläggandet av huvudförpliktelsen ingår bestämmelser i den aktuella speciallagen. Ett föreläggande av hot är alltid förenat med en viss huvudförpliktelse och om dem meddelas i allmänhet ett gemensamt beslut, varför det är följdriktigt att ändring i dem söks på samma sätt.

I beslut om utdömande av vite samt i beslut om verkställande av hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande ska ändring enligt viteslagen sökas genom att anföra besvär hos förvaltningsdomstolen. Över förvaltningsdomstolens beslut ska besvär anföras hos högsta förvaltningsdomstolen utan besvärstillstånd.

Avsikten med förslagen är att göra lagstiftningen om ändringssökande i vitesärenden klarare. Avsikten är också att trygga möjligheten för en part att hänskjuta sitt ärende som gäller verkställigheten av ett administrativt tvångsmedel så snabbt som möjligt till förvaltningsdomstolen för prövning samt en obegränsad möjlighet att söka ändring i den högsta förvaltningsdomstolsinstansen.

3.3 Separata författningsprojekt

Vid beredningen av propositionen har en omfattande kartläggning utförts av den gällande lagstiftningen om ändringssökande i olika förvaltningsområdens lagstiftning samt bedömts om omprövningsförfarandet eller besvärstillstånd lämpar sig för de flesta av de olika förvaltningsområdenas ärendegrupper.

I propositionen ingår dock inte förslag om utvidgande av omprövningsförfarandet eller besvärstillstånd till alla de ärendegrupper som de kan lämpa sig för. Frågan om omprövningsförfarandet och besvärstillståndslagstiftningen lämpar sig för ärenden i vilka separata lagstiftningsprojekt inletts eller avses bli inledda inom den närmaste framtiden kommer att bedömas separat utifrån enhetliga grunder i samband med dessa separata lagstiftningsprojekt. Då kan man vid bedömningen av om omprövningsförfarandet och besvärstillstånd lämpar sig i tillräcklig grad beakta hurdana beslut det kan vara fråga om i ändringssökandet i olika situationer.

Sådana separata projekt har inletts eller avses bli inledda t.ex. i fråga om mervärdesbeskattning, vatten- och miljötillstånd och social- och hälsovårdstjänster samt till flera ärendegrupper som till sitt antal ärenden är små.

I propositionen ingår inte heller förslag om ärendegrupper där inget lagberedningsprojekt inletts, men till vilka det hänför sig sådana särskilda synpunkter, varför det är ändamålsenligt att separat närmare bedöma behovet av att ändra bestämmelserna på grund av de särdrag som anknyter till dem.

Avsikten är att också separat utreda förutsättningarna för att i högsta förvaltningsdomstolen ta i bruk ett besvärstillståndssystem vid sökande av ändring i beslut av förvaltningsdomstolen i ärenden som gäller tvångsomhändertagande av barn och förordnande av vård utom hemmet. I reformprogrammet för rättsvården för åren 2013–2025 (Justitieministeriets betänkanden och utlåtanden 16/2013) konstateras att man ska utreda de

statsförfattningsrättsliga förutsättningarna att ta i bruk besvärstillståndssystemet i dessa ärenden. Riksdagens lagutskott har i sitt utlåtande över statsbudgeten för 2014 ansett att möjligheterna att ta i bruk besvärstillståndssystemet i ärenden som gäller omhändertagande av barn och vård utom hemmet bör analyseras skyndsamt (LaUU 12/2013 rd).

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Konsekvenser för parters rättsskydd

I omprövningssystemet får parten ett felaktigt beslut korrigerat snabbare och mer ekonomiskt fördelaktigt än i en förvaltningsdomstol. Också i det fallet att en begäran om omprövning inte godkänns får parten ett motiverat beslut till sin begäran och kan ännu bättre bedöma om besvär är berättigade och om de har möjlighet till framgång.

Också i besvärstillståndssystemet får parten sitt ärende prövat av högsta förvaltningsdomstolen. I ett besvärstillståndsärende ska högsta förvaltningsdomstolen först pröva om det i saken finns behov av prejudikat, om saken är behäftat med ett uppenbart fel eller om någon annan grund för beviljande av besvärstillstånd föreligger. Om en sådan grund föreligger, får parten i sitt ärende också ett avgörande i sak av högsta förvaltningsdomstolen.

Förkortade behandlingstider förbättrar parternas rättsskydd. Betydelsen av detta framhävs i synnerhet i sådana fall där det finns flera parter och olika intressen och där endast en av parterna söker ändring.

I ärenden där det nuvarande förbudet att anföra besvär över ett beslut av förvaltningsdomstolen hos högsta förvaltningsdomstolen förvandlas till besvärstillstånd utvidgas partens möjligheter att anföra besvär.

4.2 Konsekvenser för myndigheters och domstolars verksamhet

En utvidgning av omprövningssystemet kan i vissa ärendegrupper i någon mån öka arbetsmängden hos myndigheter som meddelar förvaltningsbeslut. Man kan dock bedöma att ökningen av arbetsmängden inte blir betydande, eftersom förvaltningsmyndigheterna på grund av besvären, också för närvarande upprättar utlåtanden för förvaltningsdomstolen där myndigheten framför sin motiverade ståndpunkt till besvären.

Omprövningsförfarandet minskar antalet besvär som inkommer till förvaltningsdomstolarna. Också i sådana fall där besvär anförs hos förvaltningsdomstolen över ett beslut som meddelats med anledning av en begäran om omprövning, grundar sig det beslut som är föremål för besvären i allmänhet på en noggrannare utredning och har en mer detaljerad motivering än i det nuvarande systemet. Detta minskar förvaltningsdomstolarnas arbetsmängd vid behandlingen av besvären.

När ändringssökande över ministeriers och vissa andra myndigheters beslut först hänskjuts till förvaltningsdomstolen i stället för högsta förvaltningsdomstolen klargörs högsta förvaltningsdomstolens roll som den högsta förvaltningsdomstolsinstansen. Detta kan i någon mån minska antalet besvär som inkommer till högsta förvaltningsdomstolen. På motsvarande sätt kan antalet ärenden som inkommer till förvaltningsdomstolarna i någon mån öka. Förändringen i antalet ärenden i förvaltningsdomstolarna kommer dock inte att vara betydande. I det fallet att besvär över förvaltningsdomstolens beslut anförs vidare hos högsta förvaltningsdomstolen, är besvärstillstånd i allmänhet i bruk. Ärendets behandling i högsta förvaltningsdomstolen underlättas också av att ett motiverat beslut från förvaltningsdomstolen ligger till grund för behandlingen.

En utvidgning av besvärstillståndssystemet möjliggör också att högsta förvaltningsdomstolen bättre än nu kan fokusera på viktiga rättsfrågor och på att träffa avgöranden som tryggar en enhetlig rättspraxis.

I markanvändnings- och bygglagen togs år 2007 i bruk ett besvärstillståndssystem vid sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen i beslut av förvaltningsdomstolen om bygglov, åtgärdstillstånd och gatuplaner. År 2009 utvidgades besvärstillståndssystemet i markanvändnings- och bygglagen till att också gälla undantagsbeslut, avgöranden som gäller planeringsbehov och detaljplaner på området för en generalplan med rättsverkningar. I miljöministeriets rapport Utvärdering av hur markanvändnings- och bygglagen fungerar 2013 (Arviointi maankäyttö- ja ra-

kennuslain toimivuudesta 2013 (1/2014, på finska)) framgår att antalet avgöranden i sak av högsta förvaltningsdomstolen har minskat efter reformerna. Under perioden 2010–2011 avgjorde högsta förvaltningsdomstolen 210 besvärstillståndsärenden som gällde tillämpningen av markanvändnings- och bygglagen, och besvärstillstånd beviljades i 10 fall. Förvaltningsdomstolens beslut ändrades i två fall. Högsta förvaltningsdomstolens behandlingstider blev dock rätt långa i synnerhet i fall där besvärstillstånd beviljades.

Högsta förvaltningsdomstolens genomsnittliga behandlingstid för alla besvärstillståndsärende var 10,5 månader år 2012. Den genomsnittliga behandlingstiden för alla besvärsärenden var 14,7 månader. I de genomsnittliga behandlingstiderna finns det dock skillnader mellan olika ärendegrupper. I högsta förvaltningsdomstolens behandlingstider finns också fallspecifika skillnader som beror på ärendets natur. Man kan dock bedöma att högsta förvaltningsdomstolens genomsnittliga behandlingstider blir kortare i ärenden där besvärstillstånd tas i bruk. Behandlingstiderna kan bedömas bli kortare i synnerhet i fall där besvärstillstånd inte beviljas.

4.3 Samhälleliga konsekvenser

De förslag som gäller omprövningsförfarandet och besvärstillståndslagstiftningen förbättrar rättsskyddssystemets funktion i förvaltningsärenden. De rättsmedel som kan användas ska i större grad bestämmas utifrån ärendets natur och behovet av rättsskydd.

En utvidgning av besvärstillståndssystemet förbättrar möjligheterna för högsta förvaltningsdomstolen att bättre än nu sörja för en enhetlig rättspraxis. De avgöranden som högsta förvaltningsdomstolen träffar ska också styra förvaltningsmyndigheternas praxis så att innehållet i förvaltningsbesluten kan förutses bättre och behovet av besvär minskar.

4.4 Ekonomiska konsekvenser

Omprövningsförfarandet

Hur en utvidgning av omprövningssystemet påverkar antalet besvär som inkommer till förvaltningsdomstolarna kan bedömas genom att som jämförelsegrund använda ärendegrupper där omprövningsförfarandet har tagits i bruk tidigare.

Av den tillgängliga statistiken framgår att ändring i allmänhet bara söks i en liten del av de beslut som meddelats med anledning av en begäran om omprövning. Tröskeln att lämna en begäran om omprövning kan dock vara något lägre än den tidigare tröskeln för anförande av besvär direkt hos förvaltningsdomstolen.

Under de senaste åren har till förvaltningsdomstolarna inkommit ca 20 000–22 000 ärenden årligen. Årligen har ungefär lika många ärenden avgjorts. Man kan bedöma att ett ökat antal omprövningsbestämmelser i enlighet med vad som föreslås i propositionen bidrar till att minska antalet besvär som inkommer till förvaltningsdomstolarna. Mängden besvär i olika ärendegrupper påverkas dock också av många andra faktorer än av användningen av omprövningsförfarandet.

Det är också svårt att bedöma hur många förvaltningsbeslut som på grund av förslagen skulle omfattas av systemet med omprövningsbegäran. De förslag som ingår i denna proposition gäller flera ärendegrupper där antalet ärenden är relativt litet, eftersom omprövningsförfarandet redan är i bruk i de större ärendegrupperna.

Om antalet ärenden som avgörs i förvaltningsdomstolarna minskade med tre procent, skulle detta innebära 600–700 färre besvärsärenden. Enligt förvaltningsdomstolarnas gemensamma verksamhetsberättelse kostade det i medeltal 1 687 euro att avgöra ett ärende i en förvaltningsdomstol år 2013. Beräknat utifrån genomsnittliga värden motsvarar 600—700 besvärsärenden ca 13 årsverken, dvs. cirka en miljon euro.

De omedelbara konsekvenserna av förslagen i propositionen på förvaltningsdomstolarnas arbetsmängd är dock i praktiken mindre än detta. Utöver antalet besvär påverkas förvaltningsdomstolarnas arbetsmängd också av ärendenas natur. Det kan bedömas att omprövningsskedet minskar mängden besvär närmast i relativt enkla ärenden där det inte är fråga om omfattande substanshelheter eller svåra rättsliga tolkningssituationer.

Vid bedömning av förvaltningsdomstolarnas resursbehov ska kvantiteten och kvaliteten på de ärenden som kommer in till förvaltningsdomstolarna beaktas som en helhet. Dessutom ska det beaktas att det primära målet för förslagen är att förkorta rättegångarnas totala längd och förbättra förvaltningsdomstolarnas verksamhetsbetingelser. Bedömt på längre sikt minskar uppnåendet av dessa mål de kostnader som långvariga rättegångar i förvaltningsärenden orsakar parter och myndigheter.

Ett minskat antal besvär i förvaltningsdomstolen har sannolikt också en något minskande effekt på antalet besvär som inkommer till högsta förvaltningsdomstolen.

Besvärstillstånd

Konsekvenserna av besvärstillståndssystemet på antalet avgöranden i sak kan bedömas genom att använda statistik från ärendegrupper till vilka besvärstillståndssystemet tidigare har utvidgats. Av den tillgängliga statistiken framgår att högsta förvaltningsdomstolen har avgett ett avgörande i sak i ca 15–30 procent av de besvär som hör till besvärstillståndssystemet.

Antalet avgöranden i sak av högsta förvaltningsdomstolen påverkas också av andra faktorer än utvidgningen av besvärstillståndssystemet. Det är också svårt att bedöma hur många förvaltningsbeslut som på grund av förslagen kommer att omfattas av omprövningssystemet. Vid bedömningen av reformens konsekvenser ska det beaktas att besvärstillståndslagstiftning redan används i flera stora ärendegrupper. Den används t.ex. i ärenden som gäller skatter och avgifter, i utlänningsärenden, i jordbruksstödsärenden samt i vissa socialvårdsärenden. Besvärstillståndssystemet har småningom utvidgats så att ungefär hälften av de ärenden som inkommer till högsta förvaltningsdomstolen för närvarande omfattas av besvärstillståndssystemet. I denna proposition föreslås att besvärstillståndssystemet ska utvidgas till nya ärendegrupper som till antalet ärenden är små.

Högsta förvaltningsdomstolen ska bevilja besvärstillstånd om en i lagen angiven besvärsgrund föreligger. Meddelande av ett beslut om beviljande av besvärstillstånd förutsätter att besvären prövas för att konstatera om det i ärendet finns ett uppenbart fel eller någon annan av de lagstadgade besvärstillståndsgrunderna. Högsta förvaltningsdomstolens arbetsmängd lättas dock av att beslut om att inte bevilja besvärstillstånd kan fattas i en mer inskränkt sammansättning med tre ledamöter i stället för i den normala sammansättningen med fem ledamöter och av att besluten inte motiveras närmare.

Det kan bedömas att de föreslagna besvärstillståndsbestämmelserna minskar antalet avgöranden i sak i högsta förvaltningsdomstolen. På lång sikt frigör detta högsta förvaltningsdomstolens resurser, varvid den har möjligheter att behandla t.ex. samhälleligt betydande besvärsärendens snabbare än nu.

Högsta förvaltningsdomstolen avgör för närvarande årligen sammanlagt ca 4 000 ärenden. Nästan hälften av alla besvärsärenden har varit besvärstillståndsärenden. Av dessa ärenden beviljas besvärstillstånd i ca 14—22 procent, alltså beviljas för närvarande sammanlagt ca 2 300—2 400 avgöranden i sak i besvärsärenden. Om andelen besvärstillståndsärenden av alla besvärsärenden steg till 60 procent och besvärstillstånd beviljades i 15—20 procent av fallen, skulle antalet avgöranden i sak vid högsta förvaltningsdomstolen minska med ca 400 jämfört med nuläget.

Enligt förvaltningsdomstolarnas gemensamma verksamhetsberättelse kostade det i medeltal 2 524 euro att avgöra ett ärende i högsta förvaltningsdomstolen år 2013. Beräknat utifrån genomsnittliga värden motsvarar 300—400 besvärsärenden ca 750 000–1 000 000 euro. I praktiken är förslagens ekonomiska konsekvenser dock väsentligt mindre än detta. Högsta förvaltningsdomstolen undersöker i varje besvärstillståndsärende

som kommer in, om det i saken skett ett uppenbart fel eller om där föreligger någon prejudikatgrund eller om det finns något annat vägande skäl för att högsta förvaltningsdomstolen skulle avge ett avgörande i sak i ärendet. Besvärstillstånd ska beviljas i alla sådana fall där en besvärstillståndsgrund föreligger.

På motsvarande sätt som i fråga om förvaltningsdomstolarna ska också vid bedömningen av högsta förvaltningsdomstolens resurser mängden av de ärenden som inkommer samt deras natur beaktas som en helhet. Dessutom ska beaktas att förslagens primära mål är att förkorta rättegångarnas totala längd och förbättra förvaltningsdomstolarnas verksamhetsbetingelser. Ett viktigt mål med utvidgningen av besvärstillståndslagstiftningen är dessutom att utveckla högsta förvaltningsdomstolens ställning som högsta domstolsinstans och att utveckla dess roll i riktning mot en domstol som i större grad än nu styr rättspraxis. När detta mål uppnås stärks enhetligheten i och förutsebarheten av förvaltningsmyndigheternas och förvaltningsdomstolarnas avgörandepraxis, varvid det kan bedömas att behovet att anföra besvär minskar.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Beredningsskedena och beredningsmaterialet

Justitieministeriet tillsatte den 26 september 2007 en kommission för utvecklandet av förvaltningsprocessen. För att biträda kommissionen tillsattes den 20 april 2009 en arbetsgrupp (arbetsgruppen för förvaltningsprocessnivåerna) för att utreda de regionala förvaltningsdomstolarnas och högsta förvaltningsdomstolens uppgifter samt uppgiftsfördelningen mellan förvaltningsdomstolarna.

Arbetsgruppen framförde i sitt betänkande Uppgiftsfördelningen mellan förvaltningsdomstolarna (justitieministeriets betänkanden och utlåtanden 78/2010, på finska) bl.a. att omprövningssystemets användningsområde bör utvidgas jämfört med nuläget. I framtiden bör målet vara ett allmänt omprövningssystem, där huvudregeln är att det första skedet i ändringssökandet är en begäran om omprövning hos en förvaltningsmyndighet. Om situationer i vilka ett sådant system inte lämpar sig föreskrivs särskilt. Enligt arbetsgruppen är det också skäl att utreda ersättande i särskilda fall av de kostnader som orsakas av att framföra en begäran om omprövning.

Nivåarbetsgruppen föreslog också att besvärstillståndssystemet bör utvecklas i en mer enhetlig och följdriktig riktning. Möjligheten att anföra besvär bör fastställas utifrån ett motiverat behov av rättsskydd i alla ärendegrupper. Rätten att anföra besvär över ett beslut av förvaltningsdomstolen hos högsta förvaltningsdomstolen bör begränsas genom besvärstillstånd i ärendegrupper där de rättsmedel som föregår den högsta domstolsinstansen i de flesta fall kan anses vara tillräckliga. I denna bedömning beaktas i synnerhet ärendets natur samt rättsmedlen i de tidigare skedena i ärendets livscykel. En långsiktig trend bör vara ett allmänt besvärstillståndssystem vid sökande av ändring i ett beslut av förvaltningsdomstolen hos högsta förvaltningsdomstolen. Det ska lagstiftas separat om ärenden på vilka besvärstillståndssystemet inte lämpar sig. Utifrån samma principer bör besvärstillståndssystemet utvidgas så snabbt som möjligt till sådana ärendegrupper för vilka det klart lämpar sig.

5.2 Utlåtanden och hur de har beaktats

Utlåtande över nivåarbetsgruppens betänkande begärdes av 67 myndigheter och andra instanser. Utlåtande lämnades av 48 instanser.

I fråga om utvidgandet av tillämpningsområdet för omprövningssystemet gick remissinstansernas åsikter isär. Många instanser som i sig förhöll sig positivt till förslaget ansåg att tillämpningen av systemet bör prövas författning för författning och att vissa ärendegrupper bör lämnas utanför omprövningslagstiftningen. Flera remissinstanser föreslog dessutom att ersättande av de kostnader som en part orsakas av omprövningsförfarandet ska utredas. I detta sammanhang fäste man också uppmärksamhet vid förnyandet av bestämmelserna om rättshjälp samt vid rättshjälpsbyråernas resurser. Flera remissinstanser betonade vikten av tillräckliga resurser för myndigheterna i samband med utvidgningen av tillämpningsområdet för omprövningssystemet.

Nästan alla remissinstanser understödde förslaget om en utvidgning av besvärstillståndssystemet. Flera remissinstanser framförde dessutom sin uppfattning om hur besvärstillståndssystemet lämpar sig för enskilda ärendegrupper. Högsta förvaltningsdomstolen samt tre andra remissinstanser förhöll sig i sina utlåtanden förbehållsamt till en utvidgning av besvärstillståndssystemet.

Utkastet till regeringsproposition med förslag till granskning av bestämmelserna om sökande av ändring i vissa förvaltningsärenden har utarbetats vid justitieministeriet i samarbete med andra ministerier utifrån nivåarbetsgruppens betänkande och de utlåtanden som inkom om det.

Utlåtande över propositionsutkastet begärdes av 111 myndigheter och andra instanser. Dessutom bereddes justitiekansler och justitieombudsmannen tillfälle att avge utlåtande om utkastet. Ett utlåtande inkom från 80 instanser.

Majoriteten av remissinstanserna understödde en utvidgning av omprövningssystemet. Några remissinstanser ställde sig dock reserverat till utvidgningen och ansåg att den komplicerar systemet eller att man i första hand bör koncentrera sig på att förbättra kvaliteten på förvaltningsbeslut. En del av remissinstanserna ansåg att omprövningsförfarandet ökar arbetsmängden hos och kostnaderna för myndigheterna. I vissa utlåtanden ansågs det att omprövningsförfarandet kan vara huvudregeln i förvaltningslagen, varvid det ska föreskrivas separat om undantag därtill. Dessutom föreslog två remissinstanser att ersättande av kostnaderna för omprövningsförfarandet ska utredas.

Nästan alla remissinstanser understödde villkorslöst att besvärstillståndssystemet utvidgas. I vissa utlåtanden ansåg man att besvärstillståndslagstiftningen kan vara huvudregeln i förvaltningsprocesslagen, och då ska det föreskrivas separat om undantag därtill.

Man understödde också nära på förbehållslöst förslagen om att hänskjuta besvär över beslut av ministerier samt vissa andra besvär till förvaltningsrätterna i stället för till högsta förvaltningsdomstolen. Också förslaget till ändring av viteslagen fick ett nästan förbehållslöst understöd.

Remissinstanserna framförde dessutom ett stort antal detaljerade observationer om enskilda lagar i propositionsutkastet.

Vid beredningen av propositionen har förslag som gäller enskilda lagar bearbetats och preciserats utifrån de observationer som framförts i utlåtandena.

6 Samband med andra propositioner

Riksdagen behandlar som bäst regeringens proposition till riksdagen med förslag till informationssamhällsbalk samt till lagar om ändring av 161 § i markanvändnings- och bygglagen och 38 kap. 8 b § i strafflagen (RP 221/2013 rd). I den föreslås upphävande av kommunikationsmarknadslagen (393/2003) till vilken det hänvisas i denna proposition i de lagförslag som gäller tvångsmedelslagen och polislagen. Detta ska beaktas vid behandlingen av denna regeringsproposition.

Riksdagen behandlar som bäst regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av hälsoskyddslagen (RP 76/2014 rd). I propositionen föreslås ändringar i bestämmelserna om ändringssökande i hälsoskyddslagen (763/1994). De ändringar som föreslås i propositionen ska beaktas vid behandlingen av denna regeringsproposition.

Riksdagen behandlar som bäst regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa, lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice samt lagen om främjande av integration (RP 162/2014 rd) och regeringens proposition till riksdagen med förslag till socialvårdslag och vissa lagar som har samband med den (RP 164/2014 rp). I propositionerna föreslås ändringar i bestämmelserna om ändringssökande i lagen om främjande av integration (1386/2010). De ändringar som föreslås i propositionen ska beaktas vid behandlingen av denna regeringsproposition.

Riksdagen behandlar som bäst regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna och till vissa lagar som har samband med den (RP 197/2014 rd). I den föreslås ändringar i bestämmelserna om ändringssökande i lagen om närings-, trafik- och

miljöcentralerna (897/2009). De ändringar som föreslås i propositionen ska beaktas vid behandlingen av denna regeringsproposition.

Riksdagen behandlar som bäst regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om grundläggande yrkesutbildning, av 11 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, av 25 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet samt av 7 § i lagen om studiestöd (RP 211/2014 rd). I den föreslås ändringar i bestämmelserna om ändringssökande i lagen om grundläggande yrkesutbildning (630/1998). De ändringar som föreslås i propositionen ska beaktas vid behandlingen av denna regeringsproposition.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Förvaltningsprocesslag

7 §. *Besvär över statliga förvaltningsmyndigheters beslut.* I *1 mom.* ingår grundläggande bestämmelser om hos vem ett förvaltningsbeslut av en statlig myndighet ska överklagas. Paragrafens tillämpningsområde ändras inte. Paragrafen tillämpas endast på beslut av statsrådet eller av ett organ som hör till en sådan organisation inom statsförvaltningen som är underställd statsrådet.

Huvudregeln är att förvaltningsbeslut överklagas hos förvaltningsdomstolen. Enligt förslaget ska detta också gälla sökande av ändring i förvaltningsbeslut som fattats av ministerierna. För närvarande överklagas dessa förvaltningsbeslut direkt hos högsta förvaltningsdomstolen. Endast beslut av statsrådets allmänna sammanträde ska utgöra undantag från huvudregeln. Dessa beslut ska alltjämt överklagas direkt hos högsta förvaltningsdomstolen. Vid behov kan det utfärdas särskilda, från den allmänna bestämmelsen avvikande, bestämmelser om hos vilken besvärsmyndighet besvär över ett förvaltningsbeslut anförs.

Enligt *2 mom.* får besvär anföras på den grunden att myndighetens beslut strider mot lag. Bestämmelsen gäller förvaltningsbesvär oberoende av vilken myndighets förvaltningsbeslut besvären gäller.

Enligt lagens nuvarande ordalydelse gäller begränsningen av besvärsgrunden till lagstridighet endast besvär över beslut av statsrådet eller ett ministerium som anförs hos högsta förvaltningsdomstolen. Detta motsvarar dock inte etablerad praxis, enligt vilken förvaltningsdomstolen har behörighet att bedöma endast lagenligheten i det beslut som besvären gäller. Genom bestämmelsen skrivs den etablerade praxisen för förvaltningsbesvär in i lagen, och avsikten med den är inte att ändra besvärsgrunderna eller förvaltningsdomstolens behörighet jämfört med nuläget. I sitt beslut med anledning av besvär tar förvaltningsdomstolen inte heller för närvarande ställning t.ex. till om slutsatsen i beslutet är ändamålsenlig.

Avsikten är inte att ändra särdragen hos kommunalbesvär och kyrkobesvär. Särskilda bestämmelser om besvärsgrunderna för dessa besvär ska alltså alltjämt finnas i 90 § 2 mom. i kommunallagen, 24 kap. 4 § 4 mom. i kyrkolagen och 100 § i lagen om ortodoxa kyrkan.

När domstolen bedömer om ett beslut är lagenligt ska den beakta det allmännas skyldighet enligt 22 § i grundlagen att se till att de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna tillgodoses samt grundlagens företräde enligt 106 § i grundlagen. Dessa kan förutsätta en tolkning som är positiv med hänsyn till de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna eller att företräde ges för en bestämmelse i grundlagen.

Ett förvaltningsbeslut kan vara lagstridigt om en myndighet har tillämpat lagen felaktigt. Detta kan t.ex. bero på att myndigheten har tolkat den lag som ska tillämpas felaktigt eller att myndigheten som grund för sitt beslut tillämpat en bestämmelse eller en lag som inte gäller det ärende som ska avgöras. En felaktig tillämpning av lagen kan också bero på att myndigheten vid beslutsfattandet inte har iakttagit kraven i grundlagen, EU-rätten eller Europakonventionen.

Ett beslut kan vara lagstridigt också om myndigheten har utövat sin beslutanderätt i strid med behörighetsbestämmelserna eller om myndigheten har utövat sin prövningsrätt i strid med rättsprinciperna inom förvaltningen enligt 6 § i förvaltningslagen.

För att ett beslut ska vara lagenligt krävs det att beslutet baserar sig på tillräcklig och korrekt information. Enligt 31 § i förvaltningslagen ska en myndighet se till att ett ärende utreds tillräckligt och på behörigt sätt före beslutsfattandet. Om utredningen försummas eller innehåller fel kan det visa sig att beslutet baserar sig på bristfällig eller felaktig utredning. För att ett beslut ska vara lagenligt krävs det dessutom att det framlag-

da utredningen och de fakta som ingår i den har bedömts på behörigt sätt i beslutet.

Ett beslut kan också vara lagstridigt om det inträffar ett fel i förfarandet vid behandlingen av ett ärende. Förvaltningslagen innehåller de grundläggande bestämmelserna om det förfarande som myndigheterna ska iaktta vid beslutsfattandet i ett förvaltningsärende och vid beredningen av ett sådant ärende. Förutom i förvaltningslagen finns bestämmelser om det förfarande som ska iakttas vid behandlingen av ett förvaltningsärende också i många andra lagar.

13 §. *Begränsning av besvärsrätten*. Paragrafens *1—4 mom.* motsvarar den gällande lagen.

Enligt *5 mom.* gäller ett besvärsförbud eller ett krav på besvärstillstånd enligt någon annan lag inte sökande av ändring i ett beslut som förvaltningsdomstolen meddelat i ett förvaltningstvistemål, om det inte någon annanstans i lag föreskrivs om besvärsförbud eller besvärstillstånd uttryckligen i förvaltningstvistemål.

Syftet med den föreslagna bestämmelsen är att precisera lagstiftningen. Inte heller för närvarande är avsikten att sådana bestämmelser i lagar inom de olika förvaltningsområdena som gäller besvärsförbud eller kravet på besvärstillstånd vid sökande av ändring i förvaltningsdomstolens beslut ska gälla sökande av ändring i ett beslut som förvaltningsdomstolen meddelat i förvaltningstvistemål. På basis av formuleringen i bestämmelserna om ändringssökande i lagar inom de olika förvaltningsområdena är detta dock inte entydigt t.ex. då det i en speciallag sägs att ett ärende behandlas som en förvaltningstvist i förvaltningsdomstolen och bestämmelsen om ändringssökande i samma lag säger att besvär över förvaltningsdomstolens beslut får anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Vid behov är det möjligt att i en speciallag uttryckligen bestämma om besvärstillstånd i ett beslut som förvaltningsdomstolen meddelat i ett förvaltningstvistemål, om detta är motiverat med tanke på ärendets natur och om kraven på rättskydd i 21 § i grundlagen inte hindrar en sådan reglering.

31 §. *Besluts verkställbarhet*. Paragrafens *1 mom.* motsvarar den gällande lagen. Enligt momentet är utgångspunkten att ett beslut får verkställas om det har vunnit laga kraft.

Paragrafens *2 mom.* motsvarar den gällande lagen, men i momentet nämns det inte längre att ett beslut får verkställas innan det har vunnit laga kraft om så föreskrivs i förordning. Sådana frågor som är av betydelse med tanke på en rättvis rättegång och god förvaltning ska enligt grundlagen regleras i lag. Den nuvarande bestämmelsen motsvarar alltså inte kraven i grundlagen och kan inte längre tillämpas.

I *3 mom.* föreskrivs om verkställbarheten i besvärstillståndsärenden. För närvarande utgör besvär inte något hinder för verkställande, om besvärstillstånd behövs i ärendet. Detta ska alltjämt vara utgångspunkten i momentet. Rätten till verkställighet ska dock begränsas om besvären blir meningslösa till följd av verkställigheten. Med att besvären blir meningslösa avses att verkställigheten kan leda till att situationen förändras på så sätt att denna förändring inte kan återkallas på ett effektivt sätt eller ersättas om besvären godkänns. Bestämmelsen motsvarar 98 § i kommunallagen, enligt vilken ett beslut inte får börja verkställas, om begäran om omprövning eller ändringssökande skulle bli meningslöst genom verkställigheten.

I sitt avgörande HFD 2012:9 om tillämpningen av kommunallagen förbjöd högsta förvaltningsdomstolen verkställigheten av en borgensförbindelse med stöd av 98 § i kommunallagen eftersom den ansåg att verkställigheten av borgensbeslutet inte effektivt kunde återkallas. Enligt beslutsskälen gällde det att ta ställning till om det med hänsyn till besvärsgrunderna fanns anledning att anse att besvären blev meningslösa om stadsfullmäktiges beslut omedelbart verkställdes och att utvärdera grunderna för stadsstyrelsens uppfattning att allmän fördel krävde att beslutet verkställdes omedelbart. Med hänsyn till den utredning om de särdrag i fallet som framgick av de handlingar som högsta förvaltningsdomstolen i detta skede av målets handläggning hade till sitt förfogande, nämligen bland annat borgensförbindelsens betydelse för stadens ekonomi och borgensförbindelsens innehåll samt särskilt den omständigheten att verkställigheten av borgensbeslutet enligt tillgänglig utredning inte effektivt

kunde återkallas, skulle ändringssökande i huvudsaken under de förhållanden som rådde i detta fall bli meningslöst om stadsfullmäktiges beslut verkställdes. Högsta förvaltningsdomstolen beslöt därför med stöd av 98 § i kommunallagen att beslutet inte fick verkställas förrän den regionala förvaltningsdomstolen hade avgjort besvären i huvudsaken eller högsta förvaltningsdomstolen före detta avgörande beslöt något annat om verkställigheten.

I *3 mom.* hänvisas dessutom till att högsta förvaltningsdomstolen kan förbjuda verkställigheten. Närmare bestämmelser om förbud mot eller avbrytande av verkställigheten och om besvärsmyndighetens andra föreskrifter om verkställigheten finns i lagens 32 §.

Den föreslagna allmänna bestämmelsen hindrar inte att det vid behov kan föreskrivas om undantag i en speciallag. Sådana specialbestämmelser om verkställbarheten för ett beslut som inte vunnit laga kraft finns t.ex. i utlänningslagen (301/2004) och skattelagstiftningen.

64 a §. *Begränsning av klagan och ansökan om återbrytande.* Paragrafen gäller begränsningar av upprepade ansökningar om undanröjande eller återbrytande av beslut. I 59 och 60 § föreskrivs om undanröjande av lagakraftvunna beslut med anledning av klagan. Om återbrytande av beslut som vunnit laga kraft föreskrivs i 63 och 64 §.

Utgångspunkten ska vara att en part får ansöka om undanröjande eller återbrytande av ett beslut endast en gång i ett och samma ärende. Om det finns fler än en part i det ärende som ansökan gäller, utgör en ansökan av en av parterna inte något hinder för att också andra parter kan ansöka om undanröjande eller återbrytande av ett beslut i samma ärende.

Om en part på nytt ansöker om undanröjande eller återbrytande av ett beslut i samma ärende, kan högsta förvaltningsdomstolen lämna ansökan utan prövning, om det inte av synnerligen vägande skäl är nödvändigt att pröva ärendet på nytt. Enligt den föreslagna ändringen av lagen om högsta förvaltningsdomstolen kan beslutet att avvisa ansökan i dessa fall fattas i högsta förvaltningsdomstolen i en sammansättning med en domare.

Frågan om huruvida upprepade ansökningar om undanröjande eller återbrytande av beslut ska upptas till prövning ska inte grunda sig på om det i den nya ansökan har företetts ny utredning eller andra grunder än tidigare. I praktiken söks återbrytande på nytt både genom skrivelser med samma innehåll och genom skrivelser i vilka det framläggs fler grunder för återbrytande eller i vilka grunderna preciseras med utredningar på annat sätt. Huruvida undanröjande eller återbrytande av beslut söks i samma ärende avgörs alltså inte enbart på den grunden hur ansökan har upprättats.

Utgångspunkten vid bedömningen ska vara om ansökan till sakinnehållet gäller samma beslut som tidigare. Inom förvaltningsprocessen kan ett ärendes livscykel bestå t.ex. av ett förvaltningsbeslut, förvaltningsdomstolens avgörande med anledning av besvär och högsta förvaltningsdomstolens avgörande. Om ett beslut i ett förvaltningsärende har vunnit laga kraft, t.ex. efter högsta förvaltningsdomstolens beslut gäller sökandens intresse i allmänhet det förvaltningsbeslut genom vilket sökandens ärende har avgjorts. Ärendet blir inte ett annat om sökanden ansöker om undanröjande eller återbrytande av förvaltningsdomstolens eller högsta förvaltningsdomstolens beslut i samma ärende.

Bestämmelsen om begräsning av ansökan om undanröjande eller återbrytande av beslut till en gång i ett och samma ärende innebär processuellt sett att en ansökan som läggs fram i samma ärende av samma part kan lämnas utan prövning. Bestämmelsen hindrar dock inte att högsta förvaltningsdomstolen kan pröva ärendet på nytt om det visar sig att det var fel att avslå den första ansökan eller om sökandens rättsskydd nödvändigt kräver att ärendet prövas på nytt.

79 §. *Besvär över annat beslut än det som avslutar behandlingen.* Enligt *1 mom. 4 punkten* får besvär anföras separat över ett beslut som fattats under handläggningen av ärendet och genom vilket det har meddelats föreskrifter om verkställigheten av det överklagade beslutet. Till bestämmelsen fogas ett förtydligande omnämnande av att bestämmelsen iakttas endast om inte något annat följer av 13 § 4 mom. I momentet sägs det att om besvär inte får anföras över ett avgörande

i huvudsaken eller om besvärstillstånd behövs för anförande av besvär, gäller motsvarande begränsning också anförande av besvär över ett avgörande som sammanhänger med huvudsaken. Det är inte ändamålsenligt att möjligheterna att överklaga är mera omfattande vid verkställighetsförordnandet än vid själva huvudsaken. Det föreslagna tillägget klargör att bestämmelserna om besvärsförbud eller besvärstillstånd i en speciallag som gäller huvudsaken gäller ett verkställighetsförordnande som förelagts under handläggningen på samma sätt som huvudsaken.

Paragrafens *2 och 3 mom.* motsvarar den gällande lagen.

1.2 Lag om högsta förvaltningsdomstolen

2 §. Paragrafens *1 mom.* motsvarar den gällande lagen.

I paragrafen ska det inte längre ingå bestämmelser om att högsta förvaltningsdomstolen ska överlämna ett ärende till statsrådet för avgörande, om den anser att besvären gäller en fråga vars avgörande huvudsakligen är beroende av en prövning av beslutets eller åtgärdens ändamålsenlighet. I förvaltningsprocesslagen föreslås i denna proposition en motsvarande ändring om att besvär endast får anföras på laglighetsgrund. De föreslagna ändringarna innebär inte någon ändring av nuvarande praxis, men regleringen blir tydligare.

6 §. Paragrafens *1–3 mom.* motsvarar den gällande lagen.

Enligt *4 mom.* ska högsta förvaltningsdomstolen vara domför även med en ledamot när den behandlar och avgör ärenden som gäller klagan eller återbrytande av ett beslut enligt 64 § 3 mom. i förvaltningsprocesslagen (586/1996) och där ansökan avvisas. Det är vanligen fråga om upprepade ansökningar om återbrytande, då högsta förvaltningsdomstolen redan har meddelat ett beslut som gäller partens ansökan om återbrytande i samma ärende och det inte av synnerligen vägande skäl är nödvändigt att pröva ärendet på nytt.

Om det är nödvändigt att pröva frågan om undanröjande eller återbrytande av ett beslut på nytt ska beslutet fattas i samma sammansättning som andra ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande, dvs. med minst tre eller fem ledamöter, beroende på om ansökan godkänns eller avslås. Också beslutet om att avvisa ansökan kan vid behov fattas i en sammansättning med fler än en ledamot.

1.3 Förvaltningslag

49 b §. *Omprövningsbegäran och besvärsförbud.* Paragrafens *1 mom.* motsvarar de två första meningarna i den gällande paragrafen. Av momentet framgår att det bestäms särskilt när det är möjligt att begära omprövning som ett första steg i sökandet av ändring. Liksom för närvarande ska momentet också innehålla ett förbud mot att anföra besvär över ett förvaltningsbeslut direkt hos förvaltningsdomstolen när det är fråga om ett ärende som omfattas av omprövningssystemet.

I *2 mom.* ingår en ny allmän bestämmelse om vem som har rätt att begära omprövning. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar det som i 6 § i förvaltningsprocesslagen föreskrivs om en parts och en myndighets rätt att anföra besvär.

Rätt att begära omprövning ska för det första tillkomma den som beslutet avser. Också den vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet kan begära omprövning, även om beslutet formellt inte avser honom eller henne. Enbart det att beslutet har indirekta effekter ska inte ge rätt att begära omprövning. Vid bedömningen av omedelbarhetskriteriet ska man fästa uppmärksamhet vid ärendets karaktär och vid rättsskyddsbehovet på samma sätt som för närvarande vid tillämpningen av den bestämmelse i 6 § 1 mom. i förvaltningsprocesslagen som gäller en parts rätt att anför besvär.

I momentet ska det också finas en allmän bestämmelse om en myndighets rätt att begära omprövning. En myndighets rätt att begära omprövning kan grunda sig på en uttrycklig bestämmelse i någon annan lag. Även om det saknas en uttrycklig bestämmelse ska en myndighet ha rätt att begära omprövning om rätten att söka ändring är nödvändig för det allmänna intresse som myndigheten ska bevaka. I dessa fall bedöms behovet av rätten att söka ändring på samma sätt som vid tillämpningen av den bestämmelse i 6 § 2

mom. i förvaltningsprocesslagen som gäller en myndighets besvärsrätt.

Den föreslagna bestämmelsen om en myndighets rätt att begära omprövning kan endast gälla en annan myndighet än den myndighet som meddelat beslutet. Här avses i praktiken närmast situationer där tillsynsmyndigheten för närvarande har rätt att överklaga en annan myndighets beslut. Eftersom det i denna proposition föreslås en sådan ny bestämmelse i ett flertal lagar som anger att omprövningsbegäran är det första steget i sökandet av ändring, förutsätter det för att myndighetens besvärsrätt ska tillgodoses att denna myndighet kan utnyttja det första steget i sökandet av ändring, dvs. omprövningsbegäran.

En myndighet ska ha rätt att begära omprövning i ett ärende också som part. I dessa fall grundar sig myndighetens rätt att söka ändring dock på paragrafens 1 mom. En sådan situation kan föreligga t.ex. då en tillståndsansökan som gäller en fastighet som myndigheten äger avgörs genom ett förvaltningsbeslut eller då arbetarskyddsmyndighetens beslut gäller myndigheten som arbetsgivare. Också t.ex. i sådana situationer då en kommun ansöker om statsbidrag ska kommunen ha rätt att som part begära omprövning.

Någon annanstans i lag kan det vid behov föreskrivas om rätten att begära omprövning på ett sätt som avviker från denna bestämmelse. Sådana bestämmelser ingår för närvarande t.ex. i kommunallagen (365/1995) och lagen om beskattningsförfarande (1558/1995).

Paragrafens *3 mom.* motsvarar den sista meningen i den gällande paragrafen. Det är en hänvisningsbestämmelse enligt vilken ändring i ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får sökas på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen eller någon annan lag. En allmän bestämmelse om sökande av ändring i ett beslut som meddelats med anledning av en begäran om omprövning finns i 6 a § i förvaltningsprocesslagen.

49 d §. *Omprövningsbegärans form och innehåll.* Paragrafen motsvarar i huvudsak den gällande lagen, men preciseras så att begäran om omprövning riktas till den myndighet som meddelat förvaltningsbeslutet. Detta motsvarar den nuvarande huvudregeln inom olika förvaltningsområden. Om förvaltningsbeslutet t.ex. har fattats av en inrättning eller förening som sköter offentliga förvaltningsuppgifter, men som inte är en myndighet, ska begäran om omprövning också i dessa fall riktas till den som meddelat förvaltningsbeslutet.

I allmänhet är det inte nödvändigt att särskilt föreskriva om den myndighet som omprövning begärs hos. Vid behov kan det dock föreskrivas särskilt om detta. Exempelvis i situationer där ett förvaltningsbeslut meddelas av en privat förening kan det vara ändamålsenligt att omprövningsbegäran i stället för av denna förening avgörs av den myndighet som övervakar eller styr föreningen i fråga.

49 f §. *Besluts verkställbarhet.* Paragrafen och dess rubrik preciseras.

Enligt *1 mom.* får ett beslut i vilket omprövning får begäras inte verkställas innan det har vunnit laga kraft. Bestämmelsen är ny i denna lag, men den motsvarar 31 § 1 mom. i förvaltningsprocesslagen. Momentet klargör regleringen, men avsikten är inte att ändra nuvarande praxis.

Den föreslagna bestämmelsen tillämpas om inte något annat föreskrivs i lag. Bestämmelser om indrivning av en offentlig fordran finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Enligt lagens 4 § får en offentlig fordran drivas in genom utsökning även om påförandet eller debiteringen av fordran inte har vunnit laga kraft. Ett besluts verkställbarhet innan det har vunnit laga kraft regleras separat också i flera andra lagar. Till den del det finns sådana specialbestämmelser tillämpas dessa i stället för det föreslagna momentet.

I *2 mom.* finns bestämmelser om verkställighet av ett förvaltningsbeslut innan det har vunnit laga kraft. Den föreslagna bestämmelsen kompletterar bestämmelsen i 1 mom. och motsvarar 31 § 2 mom. i förvaltningsprocesslagen.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar den gällande paragrafen.

1.4 Viteslag

24 §. *Ändringssökande.* Enligt *1 mom.* får ändring i beslut om sanktioner enligt viteslagen sökas i samma ordning som ändring söks i ett beslut som gäller huvudförpliktelsen. Om det hänvisas till viteslagen i en sådan bestämmelse i en speciallag som gäller ändringssökande i beslut som gäller huvudförpliktelsen, tillämpas på sökande av ändring i beslut som fattats av statsrådets allmänna sammanträde, ett ministerium eller en myndighet som lyder under statsrådet de allmänna bestämmelser om sökande av ändring som finns i förvaltningsprocesslagen, om inte något annat föreskrivs särskilt om ändringssökande i dessa beslut.

Enligt *2 mom.* får ett beslut som gäller utdömande av vite eller verkställighet av hot om tvångsutförande eller avbrytande överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen utan besvärstillstånd.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar gällande 2 mom.

1.5 Lag om kontroll av export av produkter med dubbel användning

7 b §. *Beslut om transiteringstillstånd samt ändringssökande.* Paragrafens 3 mom. ändras så att beslut av ministeriet får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Detta motsvarar den ändring av den allmänna bestämmelsen i förvaltningsprocesslagen enligt vilken ändring i beslut av ministeriet får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I de beslut av utrikesministeriet som avses i bestämmelsen om ändringssökande är det fråga om tillstånd för transitering av produkter med dubbel användning och om förstöring av gods som transiteras. Med produkter med dubbel användning avses enligt 2 § i lagen bland annat nyttigheter som kan användas i syfte att tillverka massförstörelsevapen eller främja den allmänna militära potentialen. Utrikesministeriet har en förhållandevis omfattande prövningsrätt när det gäller att bevilja, återkalla och ändra tillstånd. Ministeriet kan t.ex. avstå från att bevilja tillstånd på grund av att främjandet av Finlands säkerhetsintressen kräver det.

Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för tillståndsärenden.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna momentet får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Tillståndsärenden som gäller transitering av produkter med dubbel användning och förstöring av gods som transiteras är med tanke på behovet av rättsskydd inte ärenden som kan jämställas med näringstillstånd, och därför tas bestämmelserna om besvärstillstånd i bruk även i ärenden som gäller återkallande av tillstånd och ändring av tillståndsvillkoren.

Dessutom ändras paragrafens rubrik så att den bättre motsvarar paragrafens innehåll.

1.6 Lag om konsulära tjänster

43 §. *Ändringssökande.* Enligt den gällande paragrafen söks ändring genom besvär på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen. Enligt förslaget får beslut överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Detta motsvarar den ändring av den allmänna bestämmelsen i förvaltningsprocesslagen enligt vilken ändring i beslut av ministeriet får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Med konsulära tjänster avses sådana konsulära uppgifter som Finlands beskickningar utomlands kan utföra för att bistå enskilda eller sammanslutningar. Beskickningen kan t.ex. förmedla pengar, bevilja ekonomiskt bistånd och utfärda intyg av olika slag. Enligt principen i lagen om konsulära tjänster ska sökandens ärende i första hand skötas med hjälp av rådgivning innan tjänster som avses i 3—10 kap. i lagen erbjuds. I förvaltningsbeslut är det fråga om konsulära tjänster och avgifter som tas ut för dem.

Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärenden.

1.7 Lag om Finlands ekonomiska zon

22 §. *Ändringssökande.* Paragrafens *1 mom.* motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras.

Rätten att utforska och utnyttja, bevara och förvalta levande och icke-levande naturtillgångar i den ekonomiska zonen samt rätten till andra verksamheter som avser ekonomisk exploatering och utforskning av zonen tillkommer finska staten. I de förvaltningsbeslut som fattas med stöd av lagen är det fråga om exploatering i den ekonomiska zonen och om villkoren för exploateringen. Beslut av ministeriet ska enligt förslaget till allmän bestämmelse i förvaltningsprocesslagen överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Om beslutet fattas av statsrådets allmänna sammanträde överklagas beslutet med stöd av den allmänna bestämmelsen i förvaltningsprocesslagen genom besvär direkt hos högsta förvaltningsdomstolen.

Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det inte lämpar sig väl för sökande av ändring i ärenden som avgörs individuellt och som baserar sig på omfattande utredningar.

I *2 mom.* föreskrivs det om ändringssökande i förvaltningsdomstolens beslut med anledning av ministeriets beslut. Förvaltningsdomstolens beslut får i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. I 6 § avsedda beslut om avbrytande av verksamheten eller återkallande av ett beslut samt i 9 § avsedda beslut om tillfälligt avbrytande av eller upphörande med marinvetenskaplig forskning faller utanför ramen för bestämmelserna om besvärstillstånd. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar till innehållet det gällande 2 mom., men ordalydelsen ändras.

1.8 Lag om ersättningar inom utrikesrepresentationen

28 §. *Ändringssökande.* Paragrafens *1 och 2 mom.* motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras.

I *3 mom.* föreskrivs det om sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen. Besluten gäller ersättningar för arbete som tjänstemannen utfört utomlands, täckande av särskilda utgifter som beror på de lokala förhållandena samt återkrav av dessa ersättningar. Förvaltningsdomstolens beslut får i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

1.9 Lag om verkställighet av skatter och avgifter

10 §. *Myndighet som handlägger grundbesvär.* Paragrafens *1 mom.* motsvarar gällande lag.

Paragrafens *2 mom.* motsvarar i övrigt gällande lag, men i momentet ska det inte längre föreskrivas om vem besvärsskriften ska sändas till. På sändande av besvärsskriften tillämpas förvaltningsprocesslagen. Enligt 26 § i den lagen ska besvärsskriften sändas till besvärsmyndigheten.

I paragrafens *3 mom.* preciseras tillämpningen av bestämmelserna om besvärsförbud eller besvärstillstånd på grundbesvär. Om besvär inte får anföras hos högsta förvaltningsdomstolen över förvaltningsdomstolens beslut om påförande av en offentlig fordran eller om besvärstillstånd krävs för anförande av besvär, ska denna begränsning också gälla förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller grundbesvär. Förslaget motsvarar nuvarande rättspraxis.

1.10 Lag om vissa personregister vid magistraterna

12 §. *Ändringssökande.* I den gällande paragrafen finns inga bestämmelser om begäran om omprövning. Enligt förslaget föreskrivs det i *1 mom.* att omprövning av ett beslut får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Bestämmelserna om omprövningsbegäran kan bli tillämpliga endast vid ändrings-

sökandet i ett förvaltningsbeslut. Allmänna bestämmelser om omprövningsbegäran finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

De förvaltningsbeslut som meddelats av magistraterna grundar sig i praktiken ofta på annan lagstiftning, t.ex. personuppgiftslagen eller lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Vid ändringssökandet tillämpas då de bestämmelser om ändringssökande som finns i denna andra lag.

Enligt *2 mom.* får ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I den gällande paragrafen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt förslaget föreskrivs det i *3 mom.* att förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

1.11 Personuppgiftslag

45 §. *Ändringssökande.* I paragrafen ska inte uppräknas i vilka beslut ändring får sökas utan den ska gälla alla beslut som dataombudsmannen och datasekretessnämnden fattat. Paragrafens tillämpningsområde ska omfatta även de beslut som fattas med stöd av 39 §.

I den gällande paragrafen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *2 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar gällande 2 mom.

1.12 Lag om sammankomster

28 §. *Ändringssökande.* Paragrafens *1 mom.* motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *2 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Besvärstillståndsförfarandet omfattar t.ex. beslut om begränsningar som gäller platsen för sammankomsten och behovet av ansvarsförsäkring. I 15 § avsedda ärenden som gäller förbud mot offentliga tillställningar faller utanför bestämmelserna om besvärstillstånd. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd samt med tanke på yttrandefriheten och mötesfriheten.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar gällande 2 mom.

1.13 Lag om registrering av vissa kreditgivare

14 §. *Sökande av ändring i beslut av regionförvaltningsverket.* I *1 mom.* föreskrivs om överklagande av beslut som avses i lagens 11 och 12 §. Bestämmelsen gäller beslut om avregistrering samt beslut som kan förenas med vite. Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det i onödan kan fördröja tillgodoseendet av rättssäkerheten i ärenden där det är motiverat att snabbt få ett avgörande av domstolen.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om begäran om omprövning. I *2 mom.* föreskrivs att omprövning av ett annat beslut än en sådant som avses i 11 och 12 § får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Momentet gäller beslut om registrering. Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning ska få överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd kommer att omfatta beslut om registrering. När registrering vägras är det inte fråga om upphörande med påbörjad näringsverksamhet. Beslut i ett ärende som gäller förbud enligt 11 § eller avförande ur kreditgivarregistret enligt 12 § faller utanför bestämmelserna om besvärstillstånd. Dessa ärenden är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar gällande 2 mom.

1.14 Lag om de språkkunskaper som krävs av offentligt anställda

15 §. *Examinandens rättsskydd.* Paragrafens *1—3 mom.* motsvarar gällande lag.

I den gällande paragrafen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt förslaget föreskrivs det i *4 mom.* att förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

1.15 Lag om offentlighet vid rättegång i förvaltningsdomstolar

20 §. *Ändringssökande i beslut i förvaltningsärenden.* De ärenden som hör till lagens tillämpningsområde gäller lämnande av uppgifter eller rättegångshandlingar i andra sammanhang än i en anhängig rättegång.

Paragrafens *1 mom.* motsvarar gällande lag.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt förslaget föreskrivs det *i 2 mom.* att förvaltningsdomstolens eller försäkringsdomstolens beslut i ett besvärsärende får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar gällande lag.

1.16 Lag om yttrandefrihet i masskommunikation

17 §. *Utlämnande av ett nätmeddelandes identifieringsuppgifter.* Paragrafens *1—3 mom.* motsvarar gällande lag.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar huvudsakligen gällande lag, men i momentet slopas bestämmelsen om sökande av ändring i ett beslut som gäller ersättning.

Bestämmelsen om sökande av ändring i ett beslut som gäller ersättning tas in i *5 mom.* Det är fråga om ersättning till administratören för skäliga kostnader för utlämnande av identifieringsuppgifter.

I den gällande paragrafen finns inga bestämmelser om omprövningsbegäran eller besvärstillstånd. Enligt förslaget föreskrivs det i momentet att omprövning av ett beslut av polisen får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning ska få överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Förvaltningsdomstolens beslut ska få överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

1.17 Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet

33 §. *Ändringssökande.* I *1 mom.* föreskrivs om begäran av omprövning av ett beslut som gäller fastställande av avgift. Till innehållet motsvarar momentet början av gällande 3 mom. Omprövning av avgiften får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Omprövning ska dock, precis som för närvarande, begäras inom sex månader från det att avgiften fastställdes.

Enligt *2 mom.* får andra beslut som fattats med stöd av denna lag och beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Det kan vara fråga om beslut av statsrådet och av myndigheter som hör till en organisation som är underställs statsrådet, beslut av andra myndigheter samt beslut av privata aktörer som sköter offentliga förvaltningsuppgifter och på vilka bestämmelserna om myndigheter tillämpas enligt lagens 4 §. Hos förvaltningsdomstolen anförs också besvär över beslut som fattats av statsrådets allmänna sammanträde, eftersom dessa beslut på basis av ärendets karaktär kan jämställas med motsvarande beslut som fattats av andra myndigheter. Till denna del avviker förslaget från den allmänna bestämmelsen i förvaltningsprocesslagen, enligt vilken besvär över ett beslut som fattats av statsrådets allmänna sammanträde får anföras hos högsta förvaltningsdomstolen.

I den gällande paragrafen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt förslaget föreskrivs det i *3 mom.* att andra beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Precis som i den gällande lagen föreskrivs i momentet dessutom att besvär inte får anföras

över förvaltningsdomstolens beslut om fastställande av avgift.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar gällande 2 mom.

1.18 Kreditupplysningslag

41 §. *Överklagande.* Bestämmelsen om överklagande gäller t.ex. dataombudsmannens beslut om att en registeransvarig ska förverkliga den registrerades insynsrätt eller rätta en felaktig uppgift samt dataombudsmannens beslut att ålägga den som bedriver kreditupplysningsverksamhet att fullgöra sina i lagen föreskrivna skyldigheter.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt förslaget föreskrivs det i paragrafen att förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

1.19 Lag om intressebevakningsfullmakt

43 §. *Ändringssökande.* Enligt *1 mom.* får förmyndarmyndighetens beslut överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. I besluten är det fråga om fastställelse av en intressebevakningsfullmakt eller av dess återkallelse. Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärenden.

I den gällande paragrafen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna momentet får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Paragrafens *2 mom.* om besvärsförbud motsvarar gällande lag, men ordalydelsen ändras. Besvärsförbudet gäller för det första förmyndarmyndighets beslut att överföra övervakningen till en annan förmyndarmyndighet, om fullmaktsgivaren har hemkommun inom den sistnämnda förmyndarmyndighetens verksamhetsområde eller om en överföring av någon annan orsak är nödvändig för övervakningen (29 § 2 mom.). Besvärsförbudet gäller också beslut om förlängning av den föreskrivna tiden för lämnande av en egendomsförteckning (30 § 3 mom.) samt beslut om den redovisningstidpunkt som anges i 51 § 1–3 mom. i lagen om förmyndarverksamhet (33 § 2 mom.).

1.20 Lag om förmyndarverksamhet

87 §. I *1 mom.* föreskrivs om överklagande av beslut som avses i lagens 34 och 57 §. Dessa beslut överklagas i enlighet med förvaltningsprocesslagen direkt hos förvaltningsdomstolen utan föregående omprövningsförfarande. Enligt 34 § behöver intressebevakaren förmyndarmyndighetens tillstånd bl.a. för att överlåta fast egendom, grunda panträtt, uppta lån och avstå från arv. Förmyndarmyndigheten kan ålägga intressebevakaren att vidta en åtgärd som nämns i 57 § 1 mom. samt förena beslutet med vite eller hot om tvångsutförande. När förmyndarmyndigheten förordnar att hotet om tvångsutförande ska verkställas kan den vid vite förplikta intressebevakaren att överlämna de verifikat och handlingar som behövs vid verkställigheten.

I den gällande paragrafen finns inga bestämmelser om begäran om omprövning. Enligt förslaget föreskrivs det i *2 mom.* att omprövning får begäras i beslut på det sätt som anges i förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Bestämmelsen gäller närmast beslut som gäller uppgörande av planen för egendomsförvaltningen enligt 40 § och beslut som gäller redovisningsskyldigheten enligt 53 § samt vissa beslut om registrering. Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning ska få överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt förslaget föreskrivs det i *3 mom.* att förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

I paragrafens *4 mom.* föreskrivs det om förbud mot att söka ändring. Momentet motsvarar gällande 2 mom., med till det fogas ett omnämnande av begäran om omprövning. Förbudet mot att söka ändring gäller förordnande av intressebevakare med stöd av 12 §, ändring av intressebevakarens uppdrag med stöd av 15 § 3 mom., skiljande av intressebe-

vakaren från dennes uppdrag med stöd av 16 § 3 mom., förordnande om att intressebevakarens uppdrag ska upphöra med stöd av 17 § 4 mom., avgörande av meningsskiljaktigheter mellan intressebevakare med stöd av 30 § 3 mom., förlängning av tid som nämns i 48 § 3 mom. samt den i 51 § 1–3 mom. avsedda tidpunkten för fullgörande av redovisningsskyldigheten. I dessa beslut är det fråga antingen om förlängning av en tidsfrist som anges i lagen eller om avgöranden som kräver en begäran av den som ärendet berör.

1.21 Namnlag

22 §. *Sökande av ändring.* Besluten gäller ändringar av förnamnet eller efternamnet. Magistratens beslut ska få överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Omprövningsförfarandet tillämpas inte. I oklara fall är magistraten skyldig att begära ett utlåtande av nämnden för namnärenden ansökan om ändring av för- och släktnamn. Av särskilda skäl kan magistraten begära utlåtande av nämnden för namnärenden även om en sådan ansökan om namnändring som den skulle kunna avgöra direkt genom sitt eget beslut. Om nämnden för namnärenden i sitt utlåtande om ansökan om namnändring anser att ändringen inte kan godkännas har sökanden möjlighet att bemöta detta utlåtande. Ett omprövningsförfarande kunde utan fog förlänga den totala behandlingstiden.

Möjligheten att anföra besvär ska inte längre vara beroende av utfallet av ansökan. Sökandens möjlighet att anföra besvär utvidgas till att också gälla beslut som är positiva för sökanden, men i praktiken har han eller hon då inte något intresse av att anföra besvär. I lagen finns inte heller för närvarande någon bestämmelse om ett uttryckligt förbud mot att anföra besvär över ett positivt beslut.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt förslaget föreskrivs det i paragrafen att förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

1.22 Ärvdabalk

5 kap. **Om statens rätt till arv**

2 a §. I *1 mom.* föreskrivs om överklagande av beslut som fattats med stöd av 2 § i samma kapitel. Besluten gäller överlåtelse av egendom, som har tillfallit staten genom arv, till en person som har stått arvlåtaren nära eller till kommunen. Omprövningsförfarandet tillämpas inte. I ärendena i fråga finns det ofta många parter. Omprövning kan utan fog förlänga den totala behandlingstiden.

De beslut som avses i paragrafen fattas av Statskontoret och statsrådet. Den nuvarande bestämmelsen om överklagande hos förvaltningsdomstolen gäller endast överklagande av beslut som fattats av Statskontoret. Enligt förslaget ska också beslut som fattats av statsrådet överklagas hos förvaltningsdomstolen. Med beaktande av de ändringar som föreslås i de allmänna bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen ska besvär över beslut som fattats av ett ministerium enligt den allmänna bestämmelsen riktas till förvaltningsdomstolen. Med tanke på ärendets natur är det inte ändamålsenligt att besvär över beslut som avses i denna paragraf styrs direkt till högsta förvaltningsdomstolen ens i sådana fall då beslutet fattas av statsrådets allmänna sammanträde.

Paragrafens *2 mom.* om överklagande hos högsta förvaltningsdomstolen motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras.

1.23 Tvångsmedelslag

10 kap. **Hemliga tvångsmedel**.

64 §. *Ersättningar till teleföretag.* Paragrafens *1 mom.* motsvarar gällande lag.

Bestämmelsen om sökande av ändring i ett beslut som gäller ersättning tas in i *2 mom.* Det är fråga om ersättning av kostnader som orsakats av att företaget har biträtt myndigheterna och lämnat uppgifter.

I den gällande paragrafen finns inga bestämmelser om omprövningsbegäran eller besvärstillstånd. Enligt förslaget föreskrivs det i momentet att omprövning av ett beslut av polisen får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning ska få överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Bestämmelsen om förvaltningsdomstolens skyldighet att ge Kommunikationsverket tillfälle att bli hört motsvarar till innehållet slutet av gällande 2 mom., men ordalydelsen ändras.

Enligt paragrafens *3 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

1.24 Lag om rättegångsbiträden med tillstånd

26 §. *Sökande av ändring i ett avgiftsbeslut*. I den gällande paragrafen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt förslaget föreskrivs det i paragrafen att förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. I övrigt motsvarar paragrafen till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras.

1.25 Lag om överlastavgift

8 §. *Påförande av avgift*. Paragrafens *1 mom.* ändras eftersom det numera är polisinrättningarna som är lokala förvaltningsmyndigheter för polisen.

Motsvarande ändring görs i *2 mom.* Dessutom ändras momentet så att överlastavgiften kan påföras inte bara av polischefen utan också av en polisman som hör till befälet inom inrättningen och som chefen har förordnat.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar gällande lag.

9 §. *Anmälan om överlast*. Paragrafen ändras eftersom det numera är polisinrättningarna som är lokala förvaltningsmyndigheter för polisen.

15 §. *Ändringssökande och verkställighet*. I *1 mom.* ändras de föråldrade hänvisningarna så att de motsvarar den gällande lagstiftningen. Enligt momentet får beslut överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det i onödan kan fördröja tillgodoseendet av rättssäkerheten i ärenden där det är motiverat att snabbt få ett avgörande av domstolen.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna momentet får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Överlastavgiftens storlek fastställs schematiskt på basis av 5 §. I praktiken ligger avgifterna normalt på omkring 500 euro. En mycket stor överlast kan resultera i en överlastavgift på ca 6000 euro. Enligt 8 § 3 mom. kan avgiften avlyftas, om transporten av överlast har berott på ouppmärksamhet som är ursäktlig med beaktande av förhållandena eller på någon annan därmed jämförbar särskild orsak. Med beaktande av ärendets natur kan de rättsmedel som föregår högsta förvaltningsdomstolen i de flesta fall anses vara tillräckliga.

Paragrafens *2 mom.* motsvarar till innehållet gällande lag, men hänvisningen till lagen om verkställighet av skatter och avgifter ändras så att den motsvarar den gällande lagstiftningen.

1.26 Lag om Sameområdets utbildningscentral

16 §. *Ändringssökande*. Bestämmelsen gäller överklagande av beslut som gäller t.ex. organiseringen av elevkårens verksamhet samt godkännande av instruktionen och undervisningsplanen.

I den gällande paragrafen finns inga bestämmelser om omprövningsbegäran eller besvärstillstånd. Enligt förslaget föreskrivs det i *1 mom.* att omprövning får begäras i beslut på det sätt som anges i förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning ska få överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Förvaltningsdomstolens beslut ska få över-

klagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

I *2 mom.* föreskrivs om förbud mot sökande av ändring i beslut som gäller utnämning av personal. Momentet motsvarar gällande 1 mom., men till det fogas ett omnämnande av omprövningsbegäran.

1.27 Lag om statliga rättshjälpsbyråer

12 §. Bestämmelsen gäller överklagande endast av sådana förvaltningsbeslut som fattas vid rättshjälpsbyråerna och som det inte föreskrivs särskilt om i någon annan lag. Bestämmelsen tillämpas alltså inte t.ex. på beslut om beviljande av rättshjälp som fattats med stöd av rättshjälpslagen.

Enligt *1 mom.* får beslutet överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärenden.

I den gällande paragrafen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna momentet får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Paragrafens *2 mom.* motsvarar gällande lag.

1.28 Rättshjälpslag

26 §. *Ändringssökande.* Paragrafens *1 mom.* motsvarar gällande lag.

Till innehållet motsvarar *2 mom.* huvudsakligen gällande lag, men ordalydelsen ändras. I momentet ska det inte längre ingå några bestämmelser om grunderna för besvärstillstånd. De allmänna bestämmelserna om grunderna för besvärstillstånd finns i 13 § 2 mom. i förvaltningsprocesslagen.

1.29 Lag om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder

24 §. Paragrafen motsvarar i huvudsak gällande lag, men de beslut som får överklagas genom besvär ska inte längre räknas upp. Dessutom stryks det förbud mot att söka ändring som finns i gällande *2 mom.* Om ett beslut kan överklagas eller inte ska fastställas i enlighet med de allmänna bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen.

1.30 Lag om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism

44 §. *Sökande av ändring i beslut av regionförvaltningsverket.* Paragrafens *1 mom.* motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras.

Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det i onödan kan fördröja tillgodoseendet av rättssäkerheten i ärenden där det är motiverat att snabbt få ett avgörande av domstolen.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *2 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Kravet på besvärstillstånd gäller t.ex. beslut om registreringsansökningar. Ärenden som gäller avförande ur register (30 §) eller verksamhetsförbud (33 §) faller enligt förslaget utanför bestämmelserna om besvärstillstånd. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar till innehållet det nuvarande 2 mom., men ordalydelsen ändras.

1.31 Lag om brandskyddsfonden

7 §. *Sökande av ändring i debiteringen av brandskyddsavgift.* I den gällande paragrafen finns inga bestämmelser om begäran om omprövning. Enligt förslaget föreskrivs det i *1 mom.* att omprövning av ett beslut om debitering av brandskyddsavgift får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Enligt *2 mom.* får ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta

förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar till innehållet det gällande 2 mom., men ordalydelsen ändras.

1.32 Passlag

37 §. *Ändringssökande.* Enligt *1 mom.* ska även beslut av ministeriet överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Detta motsvarar den ändring av den allmänna bestämmelsen i förvaltningsprocesslagen enligt vilken ändring i beslut av ministeriet får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. I momentet stryks den bestämmelse enligt vilken besvär över beslut av en beskickning behandlas av Helsingfors förvaltningsdomstol. I dessa ärenden är forum i praktiken dock i allmänhet Helsingfors förvaltningsdomstol med stöd av de allmänna bestämmelserna i 12 § i förvaltningsprocesslagen.

Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det utan fog kan fördröja tillgodoseendet av rättssäkerheten i ärenden där det är motiverat att snabbt få ett avgörande av domstolen.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *2 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Motsvarande bestämmelse föreslås också i lagen om identitetskort (829/1999). Bestämmelserna om besvärstillstånd är motiverade eftersom ärenden enligt passlagen i allmänhet inte är rättsligt komplicerade. I situationer där pass dras in kan pass sökas i enlighet med lagens 2 kap.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar till innehållet det nuvarande 2 mom., men ordalydelsen ändras.

1.33 Lag om identitetskort

15 § *Ändringssökande.* Paragrafens *1 mom.* motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras. Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det i onödan kan fördröja tillgodoseendet av rättssäkerheten i ärenden där det är motiverat att snabbt få ett avgörande av domstolen..

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *2 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Motsvarande bestämmelse föreslås också i passlagen (671/2006). Bestämmelserna om besvärstillstånd är motiverade eftersom ärenden enligt lagen om identitetskort i allmänhet inte är rättsligt komplicerade. I situationer där identitetskort dras in fås ett nytt kort dessutom på ansökan.

Paragrafens *3 och 4 mom.* motsvarar till innehållet det nuvarande 2 och 3 mom., men ordalydelsen i 4 mom. ändras.

1.34 Lag om penninginsamlingar

30 § *Ändringssökande.* Paragrafens *1 mom.* motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras. Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärenden.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Till det föreslagna momentet fogas en bestämmelse om att förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar beslut som gäller t.ex. beviljande och återkallande av tillstånd till penninginsamling samt skriftliga varningar.

Bestämmelser om ändringssökande när det gäller beslut om vite finns i viteslagen.

Paragrafens *2 mom.* motsvarar det gällande 3 mom.

1.35 Lotterilag

66 §. *Ändringssökande.* Paragrafens *1 mom.* motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras.

I 57 § avsedda beslut om godkännande av ett räkneverk för kontroll av penningrörelsen fattas av ett privat kontrollorgan. Bestämmelser om godkännande av ett räkneverk finns i statsrådets förordning om räkneverk för kontroll av penningrörelsen (1174/2001). Ett be-

slut av kontrollorganet får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen, på samma sätt som för närvarande.

Andra förvaltningsbeslut som fattats med stöd av denna lag får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Beslut av ministeriet får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen och beslut av statsrådets allmänna sammanträde genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen.

Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärenden.

I lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *2 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Ärenden som gäller återkallande av förordnanden av kontrollorganet faller enligt förslaget utanför bestämmelserna om besvärstillstånd. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring. Bestämmelserna om besvärstillstånd kommer att omfatta t.ex. beslut om beviljande och återkallelse av lotteritillstånd liksom även beslut om tidsbegränsade förbud mot anordnande av lotterier eller förbud mot anordnande av penningspel.

Beslut om förbud mot marknadsföring av penningspel överklagas inte genom besvär, utan ärendet kan i enlighet med 66 a § föras till marknadsdomstolen för behandling.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar det gällande 2 mom.

1.36 Lag om förströelseanordningar

16 §. *Ändringssökande.* I *1 mom.* föreskrivs det om sökande av ändring hos förvaltningsdomstolen. Momentet motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras.

I 8 § avsedda beslut om godkännande av ett räkneverk för kontroll av penningrörelsen fattas av ett privat kontrollorgan. Bestämmelser om godkännande av ett räkneverk finns i statsrådets förordning om räkneverk för kontroll av penningrörelsen (1174/2001). Beslut som fattats av kontrollorganet får liksom övriga förvaltningsbeslut som fattats med stöd av denna lag överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen, precis som för närvarande.

Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärenden.

I lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *2 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Ärenden som gäller återkallande av förordnanden av kontrollorganet faller enligt förslaget utanför bestämmelserna om besvärstillstånd. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring. Bestämmelserna om besvärstillstånd kommer att omfatta t.ex. de förbud mot att hålla en förströelseanordning tillgänglig som avses i 14 §.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar det gällande 2 mom.

1.37 Medborgarskapslag

42 § *Sökande av ändring i förvaltningsdomstolens beslut.* I paragrafen föreskrivs det om sökande av ändring i förvaltningsdomstolens beslut. Bestämmelser om sökande av ändring i Migrationsverkets beslut finns i lagens 41 §. Enligt den paragrafen får beslut som Migrationsverket fattat med stöd av denna lag överklagas på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt förslaget föreskrivs det i *1 mom.* att förvaltningsdomstolens beslut i ärenden som gäller medborgarskap får i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar t.ex. beslut som gäller avslag på ansökan om medborgarskap. Parten kan då vid behov göra en ny ansökan om medborgarskap. Ärenden som gäller förlust av medborgarskap enligt 32 eller 33 § faller utanför bestämmelserna om besvärstillstånd. Dessa är särskilt betydelsefulla med tanke på den berörda personens rättsskydd.

Det föreslagna *2 mom.* motsvarar gällande lag.

1.38 Räddningslag

104 §. *Ändringssökande*. I den gällande paragrafen finns inga bestämmelser om begäran om omprövning. Enligt förslaget föreskrivs det i 1 mom. att omprövning av ett beslut som avses i 96 § 1 mom. eller 102 § får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Enligt 96 § 1 mom. i räddningslagen kan räddningsverket ta ut en avgift t.ex. för brandsyn eller en annan tillsynsåtgärd samt för ett uppdrag som har orsakats av återkommande felaktig funktion hos en brandlarmanläggning. Med stöd av 102 § i räddningslagen beslutar räddningsverket om betalning av ersättning för kläder, utrustning och arbetsredskap som är personliga och som har förstörts eller förkommit. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

I övriga ärenden tillämpas omprövningsförfarandet inte, eftersom det utan fog kan förlänga den totala tiden för behandling av ärendet och i onödan fördröja tillgodoseendet av rättssäkerheten i tillsynsärenden där det är motiverat att snabbt få ett avgörande av domstolen. I tillsynsärenden är det också ändamålsenligt att förfarandet för ändringssökande är detsamma som i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005).

Andra beslut som fattats med stöd av denna lag samt ett beslut med anledning av begäran om omprövning får enligt *2 mom.* överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen, om inte något annat föreskrivs i denna lag. Bestämmelser om sökande av ändring i ett beslut av Statskontoret om ersättning för olycksfall i samband med räddningsverksamhet finns i 103 §.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna momentet får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar det nuvarande 2 mom., men ordalydelsen ändras. Enligt förslaget ska bestämmelsen utöver besvär även omfatta begäran om omprövning.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar det nuvarande 3 mom., men ordalydelsen ändras.

Det föreslås att till *5 mom.* fogas en bestämmelse med stöd av vilken ändring i förvaltningsbeslut som fattats med stöd av 29 §, 59 § 3 mom. och 96 § 2 mom. i räddningslagen får sökas genom besvär på det sätt som anges i kommunallagen (365/1995). I samband med reformen av räddningslagen ändrades bestämmelserna om ändringssökande så att ändring i förvaltningsbeslut som fattats med stöd av räddningslagen inte längre får sökas på det sätt som anges i kommunallagen. I 29 § i räddningslagen föreskrivs det om det lokala räddningsväsendets beslut om servicenivån, i 59 § 3 mom. om beslut om sotningsavgiften och i 96 § 2 mom. om beslut om avgiften för vissa prestationer. I de sistnämnda besluten finns inga parter i den mening som avses i förvaltningsprocesslagen, och således uppstår ingen besvärsrätt i fråga om dessa beslut. Eftersom de beslut som räknas upp i momentet trots allt är viktiga med tanke på ordnandet av det lokala räddningsväsendet är det motiverat att kommuninvånarna ska ha rätt att söka ändring i dem på det sätt som anges i kommunallagen.

1.39 Lag om anordningar inom räddningsväsendet

21 §. *Ändringssökande.* Bestämmelsen om omprövningsbegäran i paragrafens *1 mom.* motsvarar till innehållet första delen av det gällande 2 mom., men ordalydelsen ändras. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Paragrafens *2 mom.* om överklagande till förvaltningsdomstolen motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras. När det gäller sökande av ändring i Säkerhets- och kemikalieverkets beslut tillämpas omprövningsförfarandet inte, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärenden.

I *3 mom.* föreskrivs det om sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen. I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt förslaget får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Besvärstillståndet gäller enligt förslaget t.ex. beslut om godkännande av bedömnings- och

besiktningsorgan. Ärenden som gäller återkallelse av behörighetsintyg enligt 9 § och förbud och påföljder enligt 18 § faller utanför bestämmelserna om besvärstillstånd. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar senare delen av det nuvarande 1 mom., men ordalydelsen ändras.

1.40 Lag om Räddningsinstitutet

37 §. *Begäran om rättelse och begäran om omprövning.* I bestämmelserna om omprövningsbegäran i *1—3 mom.* hänvisas det till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Momenten motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras.

38 §. *Besvär och förbud mot att söka ändring.* Enligt *1 mom.* får i 37 § avsedda beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning och andra beslut av Räddningsinstitutet och dess rättelse- och disciplinnämnd i princip överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen, på samma sätt som för närvarande.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *2 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Omprövning av beslut enligt *3 mom.* som gäller undervisningsarrangemang får inte begäras och beslutet får inte heller överklagas genom besvär. Momentet motsvarar till innehållet den senare delen av det nuvarande 1 mom., men ordalydelsen ändras.

Omprövning av beslut enligt *4 mom.* som meddelats med anledning av begäran om omprövning får inte överklagas genom besvär. Momentet motsvarar det gällande 2 mom., men ordalydelsen ändras.

I *5 mom.* föreskrivs det om förbud mot att överklaga beslut genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen. Momentet motsvarar det gällande 3 mom., men ordalydelsen ändras.

1.41 Polislag

5 kap. **Hemliga metoder för inhämtande av information**.

62 §. *Ersättningar till teleföretag.* Paragrafens 1 mom. motsvarar gällande lag.

I den gällande paragrafen finns inga bestämmelser om begäran om omprövning. Enligt förslaget föreskrivs det i *2 mom.* att omprövning av ett beslut om ersättning får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt förslaget får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Besluten gäller ersättning av teleföretags kostnader för att biträda myndigheterna och lämna uppgifter.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar till innehållet det nuvarande 2 mom., men ordalydelsen ändras.

1.42 Lag om försvarsmakten

14 §. *Tillfällig rätt att använda fastigheter.* I den gällande paragrafen föreskrivs inte om begäran om omprövning. I förslagets *5 mom.* föreslås att omprövning av ett beslut som gäller tillfällig rätt att använda fastigheter eller ett beslut som gäller ersättning för det får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsbegäran finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning ska få överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt förslaget ska förvaltningsdomstolens beslut få överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Om en överenskommelse om användning av fastigheten inte kan nås med fastighetens ägare

eller innehavare eller om fastigheten har ett betydande antal ägare eller innehavare, kan försvarsmakten besluta om användningen av fastigheten enligt 14 § 3 och 4 mom. Det är fråga om tillfällig användning av fastigheten. Försvarsmakten har enligt paragrafens 2 mom. inte rätt att använda till exempel bostadshus eller odlingsmark före skörden.

Verkställighetsbestämmelsen i slutet av momentet motsvarar till sitt innehåll gällande lag, men ordalydelsen ändras. Också den myndighet som ska pröva ändringssökandet kan förbjuda verkställigheten.

15 §. *Förbud och begränsningar beträffande rätten att röra sig.* I den gällande paragrafen föreskrivs inte om begäran om omprövning. Enligt förslaget ska i *5 mom.* föreskrivas, att i ett beslut som gäller tillstånd att vistas i eller besöka ett sådant område som används av försvarsmakten och där man av militära skäl eller för att skydda utomstående från faror har begränsat rätten för utomstående att röra sig eller förbjudit detta ska omprövning kunna begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsbegäran finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning ska få överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt förslaget ska förvaltningsdomstolens beslut få överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Verkställighetsbestämmelsen i slutet av momentet motsvarar till sitt innehåll gällande lag, men ordalydelsen ändras. Också den myndighet som ska pröva ändringssökandet kan förbjuda verkställigheten.

41 §. *Förflyttning av en tjänsteman till en annan tjänst eller uppgift.* I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt *3 mom.* ska förvaltningsdomstolens beslut få överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Motsvarande fullföljdsförfarande tillämpas med stöd av 14 § i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning (RP 92/2013 rd). Till verksamhetens natur vid försvarsmakten hör att en tjänstemans tjänstgöringsställe vid behov kan ändras på ett flexibelt sätt. De personer som tar anställning vid försvarsmakten är också medvetna om detta.

Däremot tillämpas omprövningsförfarandet inte, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärenden. Ärendet utreds individuellt redan i det första skedet av förvaltningsförfarandet. Till utredningen hör då ett personligt samarbetsförfarande.

Verkställighetsbestämmelsen i slutet av momentet motsvarar till sitt innehåll gällande lag, men ordalydelsen ändras.

1.43 Territorialövervakningslag

22 §. *Ändringssökande.* I den gällande paragrafen föreskrivs inte om begäran om omprövning. Enligt förslaget ska i *1 mom.* föreskrivas att omprövning av ett beslut som huvudstaben, marinstaben eller staben för gränsbevakningsväsendet fattat i ett tillståndsärende som avses i detta kapitel får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsbegäran finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Enligt förslaget ska omprövningsförfarandet således tillämpas i sådana tillståndsärenden som avses i 5 kap. Tillstånden gäller undersökning och kartläggning av havsbottnen (12 §), undersökning av marken från luftfartyg (13 §), flygfotografering (14 §) eller avvikelse från begränsningar av verksamhet på skyddsområden (17 §). Omprövningsförfarandet ska också tillämpas i ärenden som gäller återkallande av dessa tillstånd.

Enligt *2 mom.* ska ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning få överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Förvaltningsdomstolens beslut ska få överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. De beslut som besvären gäller är rutinartade. Enligt 19 § beviljas ett tillstånd enligt 5 kap. om inte verksamheten utsätter territorialövervakningen för risker eller om riskerna väsentligt kan minskas genom tillståndsbestämmelser.

Verkställighetsbestämmelsen i *3 mom.* motsvarar till sitt innehåll nuvarande 2 mom., men ordalydelsen ändras. Också den myndighet som ska pröva ändringssökandet kan förbjuda verkställigheten.

1.44 Lag om Försvarshögskolan

33 §. *Ändringssökande*. Paragrafens *1 och 2 mom.* motsvarar den gällande lagen, men deras ordalydelse ändras. Enligt förslaget hänvisas i bestämmelserna om omprövningsbegäran till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar till sitt innehåll gällande lag, men ordalydelsen ändras.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna 4 mom. ska förvaltningsdomstolens beslut i regel få överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. I besluten är det t.ex. fråga om studerandenas förmåner och skyldigheter samt om fastställande av antalet studerande. Förbudet mot att anföra fortsatta besvär slopas i samband med ärenden som gäller avbrott i studierna eller förlust av studierätt. Förbudet mot att anföra fortsatta besvär i ärenden som gäller antagning av studerande kvarstår.

1.45 Lag om frivilligt försvar

30 §. *Återkallelse av en förbindelse och av dess godkännande.* Paragrafens *1 och 2 mom.* motsvarar den gällande lagen.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* ska förvaltningsdomstolens beslut få överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. I beslutet är det fråga om att den som godkänt en förbindelse återkallar sitt beslut om godkännande av förbindelsen. Förbindelsen bygger på frivillighet. Försvarsmakten eller Försvarsutbildningsföreningen kan i sådana fall som avses i 2 mom. återkalla en förbindelse som de godkänt.

1.46 Tullag

5 §. Paragrafen motsvarar i huvudsak gällande lag, men det föreslås att besvärsförbudet stryks.

Det berörda förbudet mot besvär infördes i tullagen (1466/1994) när Finland anslöt sig till Europeiska unionen i början av 1995 då tullfrihetsförordningen, dvs. rådets förordning (EEG) nr 918/83 om ett gemenskapssystem för tullfriheter, blev tillämplig i Finland. Tullfrihetsförordningen är numera en kodifierad version av rådets förordning (EG) nr 1186/2009 om upprättandet av ett gemenskapssystem för tullbefrielse.

Enligt förarbetena till tullagen ansågs undantagsbesluten enligt tullfrihetsförordningen motsvara det skattelättnadsförfarande som avses i 26 § i den tullskattelag (575/78) som föregick tullagen. Därför föreskrevs det för undantagsbeslut enligt tullfrihetsförordningen ett sådant besvärsförbud som motsvarar besvärsförbudet för de tidigare nationella skattelättnadsbesluten. Enligt artikel 243 i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen, nedan kodexen, ska varje person ha rätt att överklaga beslut som fattats av tullmyndigheterna i fråga om tillämpningen av tullagstiftningen och som berör denne direkt eller personligen.

Tullfrihetsförordningen är en del av den tullagstiftning som avses i denna artikel. I slutrapporten om det inspektionsbesök som Europeiska kommissionen gjorde i Finland 2011 konstateras det att tullagen i Finland innehåller bestämmelser om besvärsförbud som gäller undantagsbeslut enligt tullfrihetsförordningen. Enligt slutrapporten ansåg inspektionsgruppen att även om en sökande av undantagsbeslut har möjlighet att överklaga ett förtullningsbeslut i ett ärende ska finansministeriet överväga i samband med framtida revisioner av tullagen om det finns skäl att slopa besvärsförbudet som gäller undantagsbeslut.

Eftersom de berörda undantagsbesluten enligt tullfrihetsförordningen är sådana beslut av tullmyndigheten som är förknippade med tillämpningen av unionens tullagstiftning och de enligt kodexen ska kunna överklagas, föreslås det att besvärsförbudet slopas. Således

kan ändring i dessa undantagsbeslut sökas med iakttagande av bestämmelserna om omprövningsförfarandet och besvär.

37 §. Nuförtiden tillämpas en till besvär bunden omprövning som enligt förslaget ska ersättas av omprövningsförfarandet. Omprövning av ett beslut av Tullen får begäras. Bestämmelsen om begäran om omprövning ska gälla alla Tullens beslut som inte omfattas av ett separat föreskrivet besvärsförbud.

I kodexens artikel 243 föreskrivs det om de två instanserna för överklagande. Enligt artikel 243.2 sker överklagandet i första instans hos de tullmyndigheter som utsetts för detta av medlemsstaterna och i andra instans hos det oberoende organ som kan vara en rättslig myndighet eller ett motsvarande specialiserat organ enligt gällande bestämmelser i medlemsstaterna. Det att omprövningsförfarandet också ska gälla andra beslut av Tullen än avgöranden som gäller tillämpningen av unionens tullagstiftning är såväl rättsligt som med tanke på praktiska tillämpningssituationer tydligt.

På ansökan kan tull som har tagits ut till ett för stort belopp återbetalas och tull som har fastställts till ett för stort belopp efterges med stöd av artikel 236 i kodexen. Ett beslut som har meddelats med anledning av en ansökan som avses i denna artikel ska jämställas med ett beslut som har meddelats till följd av begäran om omprövning. Beslutet överklagas genom besvär enligt 38 § hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Enligt *1 mom.* i paragrafen får omprövning av ett beslut av Tullen begäras av Tullen. Omprövning får inte begäras efter det att ärendet har avgjorts genom ett beslut som har meddelats med anledning av besvär. En ansökan enligt artikel 236 i kodexen ska anses vara en sådan begäran om omprövning som avses i paragrafen.

Paragrafens *2 mom.* innehåller bestämmelser om rätten att begära omprövning på statens vägnar. Omprövningsförfarandet ska alltså också gälla skattetagare. Bestämmelsen motsvarar bestämmelsen om statens besvärsrätt i den gällande 37 §.

I *3 mom.* föreskrivs det om tidsfristen vid begäran om omprövning. Tidsfristerna vid de ansökningar om återbetalning och eftergift av tull som avses i kodexen fastställs i kodexen och kommissionens förordning (EEG) nr 2454/93 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen, nedan tillämpningskodexen.

På en ansökan om återbetalning eller eftergift av tull enligt artikel 236 i kodexen, som i enlighet med 1 mom. ska anses vara en begäran om omprövning, tillämpas bestämmelsen om tidsfrist enligt artikel 236.2 i kodexen. Enligt denna bestämmelse ska en ansökan om återbetalning eller eftergift av tull inges till vederbörande tullkontor inom en tid av tre år från den dag då gäldenären underrättades om tullbeloppet. Det är motiverat att tillämpa samma tidsfrist också på andra fall där en begäran om omprövning av fastställande, återbetalning eller eftergift av tull läggs fram. I dessa fall kan begäran om omprövning gälla t.ex. tullhöjning eller beslut som tullmyndigheten har fattat på tjänstens vägnar med stöd av artikel 236 i kodexen eller beslut som har meddelats med anledning av en ansökan enligt 237—239 i kodexen.

Tidsfristen vid begäran om omprövning av andra ärenden som gäller fastställande av tull, återbetalning av tull eller eftergift av tull än att söka ändring genom en sådan ansökan som avses i artikel 236 i kodexen är tre år från delfåendet av tullskulden, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av beslutet om återbetalning eller eftergift av tull. Med delfående av tullskuld avses delfående av förtullnings- och efterförtullningsbeslut.

Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning är inte ett sådant beslut om fastställande av tull som avses här, så ingen ny besvärstid på tre år börjar från delfåendet av beslutet.

För att undvika en situation där den tidsfrist som har fastställts för begäran om omprövning redan har löpt ut vid den tidpunkt då den sökande får kännedom om beslutet, finns det behov av att föreskriva att tidsfristen för att lämna begäran om omprövning dock alltid är minst 60 dagar från delfåendet av beslutet om återbetalning eller eftergift av tull. Tidsfristen vid andra ärenden än fastställande av tull, återbetalning av tull eller eftergift av tull är 30 dagar från delfåendet av beslutet. Denna tidsfrist ska tillämpas t.ex. vid sökande av ändring i ett beslut om felavgift

eller ett annat beslut som inte gäller tullbelopp. Tidsfristen för tullombuden ska alltid vara 30 dagar från det beslutet fattades. Tidsfristen vid begäran om omprövning ska i huvudsak motsvara den nuvarande besvärstiden enligt 38 §.

Enligt *4 mom.* ska begäran om omprövning lämnas till Tullen inom besvärstiden.

Enligt *5 mom.* ska begäran om omprövning behandlas utan ogrundat dröjsmål så som förutsätts i grundlagen. Bestämmelsen i 49 e § i förvaltningslagen om att en begäran om omprövning ska behandlas skyndsamt ska inte tillämpas på behandlingen av sådana begäran om omprövning som avses i denna lag. På detta sätt är omprövningsförfarandet i fråga om skatter som tas ut av Tullen enhetligt med omprövningsförfarandet som tillämpas på skatter som tas ut av Skatteförvaltningen.

Det *6 mom.* ska innehålla en informativ hänvisning till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

38 §. Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. En ansökan enligt artikel 236 i kodexen ska enligt det föreslagna 1 mom. i 37 § anses vara en begäran om omprövning, så ett beslut som har meddelats med anledning av ansökan ska överklagas direkt hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Enligt *1 mom.* ska liksom nu alla ärenden i enlighet med tullagen överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Innehållet i bestämmelsen om statens besvärsrätt i *2 mom.* ska motsvara slutdelen av nuvarande 37 § 1 mom. Tullens tullombud ska ha besvärsrätt på statens vägnar.

I paragrafens *3 mom.* föreskrivs det om besvärstiden. I ärenden som gäller fastställande, återbetalning eller eftergift av tull är besvärstiden tre år från delfåendet av tullskulden, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av det beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning. Med delfående av tullskuld avses även här delfående av förtullnings- och efterförtullningsbeslut.

Ett beslut som har fattats med anledning av en ansökan om återbetalning eller eftergift är inte ett beslut om fastställande av tull. Därför börjar ingen ny besvärstid på tre år från delfåendet av beslutet, utan besvärstiden beräknas från delfåendet av det ursprungliga förtullnings- eller eftertullningsbeslutet. Av denna orsak finns det skäl att reglera att besvärstiden dock alltid ska vara 60 dagar från delfåendet av beslutet som har meddelats med anledning av begäran om omprövning. På detta sätt uppstår det inte en situation där besvärstiden redan löpt ut före delfåendet av beslutet som har meddelats med anledning av begäran om omprövning. När besvär anförs över andra ärenden är besvärstiden 30 dagar från delfåendet av beslutet som har meddelats med anledning av begäran om omprövning. Besvärstiden för tullombud ska alltid vara 30 dagar från det att beslutet fattades.

Nuförtiden beräknas besvärstiden i ärenden som gäller återbetalning eller eftergift av tull från början av det kalenderår som följer på fastställandet av återbetalningen av tull eller på eftergiften av tull, dock så att besvärstiden alltid är minst 60 dagar från delfåendet av beslutet. Förslaget förkortar besvärstiden i någon mån. Det försvagar dock inte den ändringssökandes rättsskydd. Den besvärstid som gäller återbetalning eller eftergift av tull motsvarar till sina väsentliga delar tullmyndighetens normala efterförtullningstid på tre år som föreskrivs i artikel 221.3 i kodexen och som börjar från den dag då tullskulden uppkom.

39 §. Paragrafens *1 mom.* ändras, så att bestämmelsen om återbetalning av tull utan dröjsmål också gäller återbetalningsbeslut som fattats med anledning av begäran om omprövning.

Innehållet i *2 och 3 mom.* i paragrafen motsvarar innehållet i den nuvarande lagens 2 mom. I 2 mom. föreskrivs det att på tull som återbetalas med anledning av begäran om omprövning eller besvär ska det betalas ränta, att ränta inte betala på återbetalning av tull under 17 euro och att räntan inte är skattepliktig inkomst vid inkomstbeskattningen. Bestämmelsen motsvarar innehållet i den gällande lagen, eftersom en ansökan enligt artikel 236 i kodexen anses vara en begäran om omprövning.

I *3 mom.* föreskrivs det om grunderna för beräkning av räntan. I bestämmelserna om beräkning av räntan görs de ändringar som ibruktagandet av omprövningsförfarandet

medför. I sak förblir bestämmelsen oförändrad, så den ändringssökandes rätt att få ränta på det tullbelopp som återbetalas försämras inte jämfört med i dag. I det föreslagna omprövningsförfarandet får besvär anföras hos förvaltningsdomstolen först när ett beslut har meddelats med anledning av begäran om omprövning. En sådan ansökan om återbetalning eller eftergift av tull som avses i artikel 236 i tullkodexen anses vara en begäran om omprövning. I andra situationer av återbetalning eller eftergift av tull kan omprövning av beslut som har meddelats med anledning av ansökan om återbetalning eller eftergift av tull begäras. När tull återbetalas till följd av ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning eller besvär, beräknas ränta från den dag då ansökan om återbetalning av tull gjordes anhängig. Med ansökan om återbetalning av tull avses här även en sådan ansökan om återbetalning av tull enligt artikel 236 i tullkodexen som anses vara en begäran om omprövning. Om tullen har betalats först efter det att begäran om omprövning gjordes anhängig, beräknas räntan från tullens betalningsdag till återbetalningsdagen. Den tillämpliga räntesatsen förblir oförändrad.

40 §. Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande av beslut av förvaltningsdomstolen hos högsta förvaltningsdomstolen.

Bestämmelsen om besvärstillstånd i *1 mom.* motsvarar innehållsmässigt gällande lag, men dess ordalydelse ändras.

Enligt *2 mom.* ska besvär anföras inom 60 dagar från delfåendet av förvaltningsdomstolens beslut. Besvärsrätt på statens vägnar har Tullens tullombud. Bestämmelsen motsvarar den första och den sista meningen i nuvarande 40 § 4 mom.

Bestämmelsen om grunderna för besvärstillstånd i gällande 40 § 2 mom. samt bestämmelsen om delvist besvärstillstånd i 3 mom. behövs inte längre, eftersom bestämmelser med motsvarande innehåll nuförtiden ingår i 13 § i förvaltningsprocesslagen.

41 §. Paragrafen ska innehålla en informativ hänvisning till förvaltningsprocesslagen. Bestämmelsen gäller anförande av besvär hos förvaltningsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen.

Enligt 26 § i förvaltningsprocesslagen ska besvärsskriften lämnas till besvärsmyndigheten inom besvärstiden. En besvärsskrift till förvaltningsdomstolen ska således lämnas till Helsingfors förvaltningsdomstol inom besvärstiden. En besvärsskrift till högsta förvaltningsdomstolen ska i enlighet med förvaltningsprocesslagen lämnas till högsta förvaltningsdomstolen.

1.47 Fordonsskattelag

48 §. *Förhandsavgörande*. Det föreslagna *1 mom.* motsvarar gällande lag.

Enligt *2 mom.* får ett beslut om förhandsavgörande överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. På sökandet av ändring tillämpas således inte bestämmelserna om begäran om omprövning enligt 50 §, utan ändring i ett förhandsavgörande får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Ändring får dock inte sökas i beslut om att förhandsavgörande inte meddelas. Bestämmelser om förande av statens talan finns i 53 §.

49 §. *Rättelse till den skattskyldiges fördel.* Paragrafen innehåller bestämmelser om rättelse till den skattskyldiges fördel. Om fordonsskatt har debiterats till ett alltför stort belopp, kan Trafiksäkerhetsverket rätta debiteringen till den skattskyldiges fördel i det fall att ärendet inte har avgjorts genom ett beslut som har meddelats med anledning av besvär.

Enligt den gällande bestämmelsen kan parten inom den tid som anges i 46 § yrka rättelse hos Trafiksäkerhetsverket, om fordonsskatt har debiterats till ett alltför stort belopp. Dessutom kan Trafiksäkerhetsverket även på eget initiativ rätta debiteringen till den skattskyldiges fördel. Efter införandet av omprövningsförfarandet kvarstår bestämmelsen och gäller rättelse som myndigheten genomfört på eget initiativ.

50 §. *Omprövningsbegäran.* Nuförtiden tillämpas en till besvär bunden omprövning som enligt förslaget ska ersättas av omprövningsförfarandet.

Enligt förslaget ska det i *1 mom.* föreskrivas att omprövning av ett beslut som meddelats med stöd av denna lag får begäras.

Utgångspunkten är att *2 mom.* på samma sätt som i den gällande lagen ska innehålla bestämmelser om tidsfristen vid begäran om omprövning. Tidsfristen vid begäran om omprövning är tre år från utgången av den skatteperiod då skatten debiterades eller då den borde ha debiterats eller då beslut om återbetalning av skatten fattades, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av beslutet. Tidsfristen för den statliga intressebevakaren att begära omprövning är sex månader från det att skattebeslutet fattades. Begäran om omprövning ska inom tidsfristen lämnas till den behöriga skatteuppbördsmyndigheten.

Enligt *3 mom.* ska begäran om omprövning behandlas utan ogrundat dröjsmål så som förutsätts i grundlagen. Bestämmelsen i 49 e § i förvaltningslagen om att en begäran om omprövning ska behandlas skyndsamt ska inte tillämpas på behandlingen av sådana begäran om omprövning som avses i denna lag. På detta sätt är omprövningsförfarandet enhetligt med omprövningsförfarandet som tillämpas på skatter som tas ut av Tullen och Skatteförvaltningen.

Det *4 mom.* ska innehålla en informativ hänvisning till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

50 a §. *Besvär till förvaltningsdomstolen.* Paragrafen ska innehålla bestämmelser om besvär. Enligt *1 mom.* får ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Besvärsrätt har den skattskyldige eller någon annan part och den statliga intressebevakaren.

Bestämmelser om besvärstiden för den skattskyldige ska finnas i *2 mom.* i enlighet med den gällande lagen. För den skattskyldige och någon annan part är besvärstiden tre år från utgången av den skatteperiod då skatten debiterades eller då den borde ha debiterats eller då beslut om återbetalning av skatten fattades, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av det beslut som meddelades med anledning av begäran om omprövning. Vid förhandsavgörande är besvärstiden 30 dagar från delfåendet av det beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning. Tidsfristen för den statliga intressebevakaren är 30 dagar från fattandet av det beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning.

Enligt paragrafens *3 mom.* ska besvär som anförts av den skattskyldige och av någon annan part kunna avgöras utan att den statliga intressebevakaren hörs, om skattebeloppet med anledning av besvären kan ändras med högst 6 000 euro och om ärendet inte lämnar rum för tolkning och inte är oklart. Bestämmelsen motsvarar till innehållet gällande 50 § 4 mom., men dess ordalydelse ändras.

51 §. *Besvär till högsta förvaltningsdomstolen.* Bestämmelsen om besvärstillstånd i *1 mom.* motsvarar till innehållet gällande lag, men dess ordalydelse ändras.

Enligt *2 mom.* ska besvär liksom nu anföras inom 60 dagar från delfåendet av förvaltningsdomstolens beslut. Besvärsrätt har den som enligt 50 § får söka ändring i beskattningen.

Bestämmelsen om grunderna för besvärstillstånd i gällande 51 § 2 mom. samt bestämmelsen om delvist besvärstillstånd i 3 mom. behövs inte längre, eftersom bestämmelser med motsvarande innehåll nuförtiden ingår i 13 § i förvaltningsprocesslagen.

I paragrafen ska det inte heller längre föreskrivas om lämnande av en besvärsskrift till högsta förvaltningsdomstolen eller Helsingfors förvaltningsdomstol. Enligt 26 § i förvaltningsprocesslagen ska besvärsskriften lämnas till besvärsmyndigheten inom besvärstiden. En besvärsskrift till högsta förvaltningsdomstolen ska således i enlighet med förvaltningsprocesslagen lämnas till högsta förvaltningsdomstolen.

1.48 Banskattelag

16 §. *Omprövningsbegäran.* Nuförtiden tillämpas en till besvär bunden omprövning som enligt förslaget ska ersättas av omprövningsförfarandet.

Enligt förslaget ska det i *1 mom.* föreskrivas att omprövning av ett beslut som meddelats med stöd av denna lag får begäras. Dessa beslut är bl.a. fastställande av banskatt, skattebefrielse och skattehöjning. Liksom nu ska den tjänsteman vid Trafikverket som verkets generaldirektör förordnat få begära omprövning på statens vägnar.

Det *2 mom.* ska innehålla bestämmelser om tidsfristen vid begäran om omprövning. Tidsfristen ska motsvara besvärstiden enligt den gällande lagen.

Det *3 mom.* ska innehålla en informativ hänvisning till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

17 §. *Besvär till förvaltningsdomstolen.* Enligt *1 mom.* får ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Dessutom ska momentet innehålla en bestämmelse som motsvarar bestämmelserna i nuvarande 16 § 1 mom. om vem som har på statens vägnar besvärsrätt.

I paragrafens *2 mom.* föreskrivs det om besvärstiden. Bestämmelsen om besvärstiden för den skattskyldige motsvarar gällande 16 § 2 mom. Tidsfristen för skattetagaren är 30 dagar från fattandet av det beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning.

19 §. *Besvär till högsta förvaltningsdomstolen.* Paragrafens *1 mom.* om besvärstillstånd vid överklagande hos högsta förvaltningsdomstolen motsvarar till innehållet den gällande bestämmelsen, men dess ordalydelse ändras.

Enligt *2 mom.* ska besvär liksom nu anföras inom 60 dagar från delfåendet av förvaltningsdomstolens beslut.

I paragrafen ska det inte längre föreskrivas om inlämnande av en besvärsskrift till högsta förvaltningsdomstolen. Enligt 26 § i förvaltningsprocesslagen ska besvärsskriften lämnas till besvärsmyndigheten inom besvärstiden. En besvärsskrift till högsta förvaltningsdomstolen ska således i enlighet med förvaltningsprocesslagen lämnas till högsta förvaltningsdomstolen.

1.49 Punktskattelag

3 §. *Tillämpning av tullagstiftningen.* I samband med införsel av produkter tas i vissa situationer punktskatt ut i den ordning som föreskrivs i tullagstiftningen. Då överklagas ett beslut om punktbeskattning i den ordning som anges i tullagen. Det föreslås inte ändringar i denna reglering.

Paragrafens *1 mom.* motsvarar i övrigt gällande lag, men bestämmelsen förtydligas genom att foga in ett omnämnande om överklagande.

Paragrafens 2—4 mom. motsvarar gällande lag.

104 §. *Förhandsavgörande.* Paragrafen innehåller bestämmelser om förhandsavgörande och om överklagande av beslut om förhandsavgörande.

Det föreslagna *1 mom.* motsvarar gällande lag.

Paragrafens *2 mom.* motsvarar det gällande 3 mom. och paragrafens *3 mom.* motsvarar det gällande 4 mom.

I *4 mom.* föreskrivs det att ett förhandsavgörande får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Den statliga intressebevakare som avses i 107 § har rätt att på statens vägnar överklaga. Omprövning av ett beslut om förhandsavgörande får inte begäras. I paragrafen infogas från den gällande 107 a § om överklagande en bestämmelse om besvärsförbud. Omprövning av ett beslut att inte meddela förhandsavgörande får inte begäras och beslutet får inte heller överklagas genom besvär.

Paragrafens *5 mom.* om ärendet ska behandlas i brådskande ordning motsvarar gällande 2 mom.

105 §. *Lättnader och uppskov med betalning.* Paragrafens *1—4 mom.* motsvarar gällande lag. Bestämmelsen om besvärsförbud i 5 mom. i den gällande paragrafen överförs till 107 a § 1 mom. Det föreslagna 5 mom. motsvarar det gällande 6 mom.

106 §. *Rättelse till den skattskyldiges fördel.* Paragrafen innehåller bestämmelser om rättelse till den skattskyldiges fördel.

Enligt bestämmelsen i det gällande *1 mom.* ska tullmyndigheten om den med anledning av den skattskyldiges rättelseyrkande, med anledning av besvär eller annars konstaterar att punktskatt till för stort belopp har fastställts eller till för litet belopp har återbetalats, rätta det beslut som har meddelats av den.

Efter införandet av omprövningsförfarandet kvarstår bestämmelsen och gäller rättelse som Tullen genomför på eget initiativ. Där-

för föreslås det att hänvisningarna till begäran om omprövning och överklagande ska strykas ur paragrafen.

Bestämmelsen ska kompletteras så att till den skattskyldige betalas det belopp av skatt eller felavgift som den skattskyldige betalat för mycket eller som inte återbetalats.

Det föreslagna *2 mom.* motsvarar gällande lag.

107 a §. *Omprövningsbegäran.* Nuförtiden tillämpas en till besvär bunden omprövning som enligt förslaget ska ersättas av omprövningsförfarandet.

Enligt *1 mom.* i paragrafen får man av Tullen begära omprövning av ett beslut av Tullen. Omprövning får inte begäras efter det att ärendet har avgjorts genom ett beslut som har meddelats med anledning av besvär. Med beslut om punktbeskattning avses alla de beslut som föreskrivs i denna lag, som beslut om beskattning första gången och beslut om efterbeskattning samt beslut som gäller påföljder om skatten fördröjs, skattehöjningar eller felavgifter. Dessutom avses med beslut om punktbeskattning även andra beslut, t.ex. beslut om återbetalning av skatt, om skattestöd eller om tillstånd.

I momentet ska det också föreskrivas att det inte får begäras omprövning av sådana beslut om lättnader eller uppskov med betalning som avses i lagens 105 §. För närvarande innehåller 105 § 5 mom. bestämmelser om ett motsvarande förbud mot att överklaga.

Omprövningsförfarandet ska också gälla skattetagare, så i momentet föreskrivs även om den statlige intressebevakarens rätt att på statens vägnar överklaga. I lagens 104 § föreskrivs det om överklagande av beslut om förhandsavgörande.

Skatteåterbäring ska dock fortsättningsvis sökas med stöd av de bestämmelser som gäller detta och inte genom begäran om omprövning. Bestämmelsen som gäller detta överförs från 106 § 1 mom. till 107 a § 1 mom.

Det *2 mom.* ska på samma sätt som i den gällande lagen ska innehålla bestämmelser om tidsfristen vid begäran om omprövning. Tidsfristen vid begäran om omprövning är tre år räknat från ingången av kalenderåret efter det år då skatten eller felavgiften fastställdes eller återbetalades, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av beslutet. När besvär anförs över andra ärenden är besvärstiden 30 dagar från delfåendet av beslutet. Tidsfristen för den statliga intressebevakaren att begära omprövning är 30 dagar från det beslutet fattades.

Enligt *3 mom.* ska begäran om omprövning behandlas utan ogrundat dröjsmål så som förutsätts i grundlagen. Bestämmelsen i 49 e § i förvaltningslagen om att en begäran om omprövning ska behandlas skyndsamt ska inte tillämpas på behandlingen av sådana begäran om omprövning som avses i denna lag.

På detta sätt är omprövningsförfarandet i fråga om skatter som tas ut av Tullen enhetligt med omprövningsförfarandet som tillämpas på skatter som tas ut av Skatteförvaltningen.

Det *4 mom.* ska innehålla en informativ hänvisning till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

107 b *§. Besvär till förvaltningsdomstolen.* Enligt *1 mom.* får ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. I samma moment ska det också föreskrivas att den statliga intressebevakaren på statens vägnar har besvärsrätt.

Innehållet i *2 mom.* motsvarar 107 a § 2 mom. i den gällande lagen. Besvärstiden vid beslut som meddelats med anledning av begäran om omprövning är tre år från ingången av kalenderåret efter det år då skatten eller felavgiften fastställdes eller återbetalades. Ett beslut som har fattats med anledning av begäran om omprövning är inte i sig ett sådant beslut från vilket en ny besvärstid på tre år börjar. Besvärstiden ska dock alltid vara minst 60 dagar från delfåendet av det beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning.

När besvär anförs över andra ärenden än fastställande eller återbetalning av skatt eller felavgift, t.ex. tillståndsärenden, är besvärstiden 30 dagar från delfåendet av det beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning. Besvärstiden för den statliga intressebevakaren förblir oförändrad. Den är 30 dagar från fattandet av beslutet.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar 107 a § 4 mom. i den gällande lagen.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar till innehållet det gällande 7 mom. i 107 a §, men dess ordalydelse ändras.

108 §. *Besvär till högsta förvaltningsdomstolen.* Rubriken ändras för att överensstämma med andra motsvarande rubriker.

Paragrafens *1 mom.* om besvärstillstånd vid överklagande hos högsta förvaltningsdomstolen motsvarar till innehållet den gällande bestämmelsen, men dess ordalydelse ändras.

Paragrafens *2 mom.* om besvärstid och besvärsrätt på statens vägnar ska motsvara det nuvarande 4 mom. I momentet ska det dock inte längre föreskrivas vart besvärsskriften ska lämnas in. Ändringen innebär att besvärsskriften ska lämnas i enlighet med förvaltningsprocesslagen till högsta förvaltningsdomstolen inom besvärstiden.

Det nuvarande momentet innehåller bestämmelser om grunderna för beviljande av besvärstillstånd. I 3 mom. ingår det bestämmelser om att besvärstillstånd också kan beviljas att gälla endast en del av förvaltningsdomstolens beslut som överklagas. Dessa bestämmelser överlappar för närvarande 13 § 2 och 3 mom. i förvaltningsprocesslagen, så de stryks som onödiga.

Paragrafens *3 och 4 mom.* motsvarar de gällande 5 och 6 mom.

1.50 Bränsleavgiftslag

19 §. *Förhandsavgörande.* I paragrafen föreskrivs om förhandsavgörande. Det föreslagna *1 mom.* motsvarar gällande lag.

Det *2 mom.* ändras så att det också innehåller bestämmelser om överklagande av beslut om förhandsavgörande. I fråga om överklagande ska bestämmelserna om begäran om omprövning inte tillämpas på beslut om förhandsavgörande, utan besluten får överklagas genom besvär direkt hos förvaltningsdomstolen.

22 §. *Bränsleavgiftsrättelse till den avgiftsskyldiges fördel.* I paragrafen föreskrivs om rättelse till den avgiftsskyldiges fördel. I paragrafen är det inte fråga om ett sådant överklagande som avses i kap. 7 a i förvaltningslagen, utan om att Trafiksäkerhetsverket på den avgiftsskyldiges begäran eller på eget initiativ rättar debiteringen till den avgiftsskyldiges fördel. Efter att omprövningsfarandet har införts gäller denna bestämmelse debiteringar som verket rättar på eget initiativ. Därför ändras paragrafens ordalydelse.

23 §. *Omprövningsbegäran.* Nuförtiden tillämpas en till besvär bunden omprövning som enligt förslaget ska ersättas av omprövningsförfarandet.

Enligt *1 mom.* i paragrafen får omprövning begäras hos den myndighet som har fattat beslutet. Rätta att begära omprövning har den skatteskyldige, någon annan part och Trafiksäkerhetsverkets skatteombud som bevakar statens intresse.

Om tidsfristen vid begäran om omprövning föreskrivs i *2 mom.* Tidsfristen för begäran om omprövning är fem år från utgången av det år då bränsleavgiften debiterades, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av beslutet. För Trafiksäkerhetsverkets skatteombud är tidsfristen sex månader från det att skattebeslutet fattades.

Enligt *3 mom.* ska begäran om omprövning behandlas utan ogrundat dröjsmål så som förutsätts i grundlagen. Bestämmelsen i 49 e § i förvaltningslagen om att en begäran om omprövning ska behandlas skyndsamt ska inte tillämpas på behandlingen av sådana begäran om omprövning som avses i denna lag. På detta sätt är omprövningsförfarandet i fråga om skatter som tas ut av Trafiksäkerhetsverket enhetligt med omprövningsförfarandet som tillämpas på skatter som tas ut av Tullen och Skatteförvaltningen.

Det *4 mom.* ska innehålla en informativ hänvisning till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

23 a §. *Besvär till förvaltningsdomstolen.* Enligt *1 mom.* får ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. I samma moment ska det också föreskrivas att den statliga intressebevakaren har besvärsrätt på statens vägnar.

I paragrafens *2 mom.* föreskrivs det om besvärstiden på motsvarade sätt som i 23 § 2 mom. i den gällande lagen. I paragrafen ska det inte längre föreskrivas vart besvärsskriften ska lämnas in. Ändringen innebär att be-

svärsskriften ska lämnas i enlighet med förvaltningsprocesslagen till Helsingfors förvaltningsdomstol inom besvärstiden.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar gällande 23 § 4 mom.

24 §. *Besvär till högsta förvaltningsdomstolen*. Paragrafens *1 mom.* om besvärstillstånd vid överklagande hos högsta förvaltningsdomstolen och om besvärsrätt på statens vägnar motsvarar till innehållet den gällande bestämmelsen, men dess ordalydelse ändras.

Bestämmelsen om besvärstid i *2 mom.* motsvarar bestämmelsen i det gällande 4 mom.

Den gällande paragrafen innehåller också bestämmelser om grunderna för beviljande av besvärstillstånd och om att besvärstillstånd också kan beviljas att gälla endast en del av det beslut av förvaltningsdomstolen som överklagas. Dessa bestämmelser överlappar för närvarande 13 § 2 och 3 mom. i förvaltningsprocesslagen, så de stryks som onödiga.

I paragrafen ska det inte heller längre föreskrivas vart besvärsskriften ska lämnas in. Ändringen innebär att besvärsskriften ska lämnas i enlighet med förvaltningsprocesslagen till högsta förvaltningsdomstolen inom besvärstiden.

1.51 Mervärdesskattelag

197 §. På grund av att tullmyndigheten numera heter Tullen ändras ordalydelsen i bestämmelsen.

Enligt *1 mom.* tillämpas tullagstiftningen liksom nu på rättelse av och sökande av ändring i beslut som Tullen har fattat. Till följd av de föreslagna ändringarna i tullagen innebär hänvisningsbestämmelsen att man av Tullen får begära omprövning av Tullens beslut. Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

I *2 mom.* föreskrivs det om överklagande av beslut om förhandsavgörande. Omprövning av förhandsavgörande som meddelats av Tullen om mervärdesskatt som tas ut för införsel får inte begäras. Förhandsavgörandet överklagas genom besvär direkt hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Besvärstiden är 30 dagar från delfåendet av beslutet om förhandsavgörande, vilket motsvarar besvärstiden enligt den gällande tullagen. Omprövning av ett beslut att inte meddela förhandsavgörande får inte begäras och beslutet får inte heller överklagas genom besvär.

1.52 Lag om beskattningsförfarande

66 §. *Besvär till förvaltningsdomstolen*. Paragrafen motsvarar det gällande *1 mom.*

Enligt förslaget ska den gällande bestämmelsen i 2 mom. om vart besvärsskriften ska lämnas strykas ur paragrafen. På lämnandet av besvärsskriften tillämpas bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen. Enligt 26 § i förvaltningsprocesslagen ska besvär lämnas till besvärsmyndigheten inom besvärstiden. Ändringen innebär att besvär till förvaltningsdomstolen lämnas till förvaltningsdomstolen.

68 §. *Behandling av besvär som rättelseyrkande*. Paragrafen upphävs som onödig. Om en besvärsskrift som lämnats in till förvaltningsdomstolen först ska behandlas som begäran om omprövning i skatterättelsenämnden, överför förvaltningsdomstolen skriften till skatterättelsenämnden enligt bestämmelserna om överföring av ett ärende i 29 § i förvaltningsprocesslagen.

70 §. *Besvär till högsta förvaltningsdomstolen*. Paragrafen motsvarar till innehållet det gällande 1 mom., men dess ordalydelse ändras.

Den gällande paragrafen innehåller också bestämmelser om grunderna för beviljande av besvärstillstånd och om att besvärstillstånd också kan beviljas att gälla endast en del av förvaltningsdomstolens beslut som överklagas. Dessa bestämmelser överlappar för närvarande 13 § 2 och 3 mom. i förvaltningsprocesslagen, så de stryks som onödiga.

71 §. *Den tid inom vilken besvär till högsta förvaltningsdomstolen ska anföras*. Enligt förslaget ska paragrafen inte längre innehålla bestämmelsen om vart besvärsskriften ska lämnas. På lämnandet av besvärsskriften tillämpas bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen. Enligt 26 § i förvaltningsprocesslagen ska besvär lämnas till besvärsmyndigheten inom besvärstiden. Ändringen inne-

bär att besvären lämnas till högsta förvaltningsdomstolen.

71 b §. *Förutsättningar för tillstånd för prejudikatbesvär.* Hänvisningen i *1 mom.* till grunden för prejudikatbesvär i 70 § 2 mom. 1 punkten ändras till en hänvisning till 13 § 2 mom. 1 punkten i förvaltningsprocesslagen, eftersom bestämmelserna om grunderna för prejudikatbesvär inte längre ska ingå i lagen om beskattningsförfarande utan i 13 § i förvaltningsprocesslagen. Hänvisningen avser liksom nu en grund för förhandsavgörande.

Det föreslagna *2 mom.* motsvarar gällande lag.

85 a §. *Sökande av ändring i Skatteförvaltningens förhandsavgörande.* I *1 mom.* stryks hänvisningen till 66 § 2 mom., eftersom det föreslås att 66 § 2 mom. upphävs. Momentet motsvarar i övrigt gällande lag.

Paragrafens *2 mom.* motsvarar till innehållet gällande lag, men dess ordalydelse ändras.

Det föreslagna *3 mom.* motsvarar gällande lag.

Det föreslagna *4 mom.* motsvarar gällande lag.

1.53 Bilskattelag

69 §. Till paragrafen fogas *6 mom.* enligt vilket ska begäran om omprövning behandlas utan ogrundat dröjsmål så som förutsätts i grundlagen. Bestämmelsen i 49 e § i förvaltningslagen om att en begäran om omprövning ska behandlas skyndsamt ska inte tillämpas på behandlingen av sådana begäran om omprövning som avses i denna lag.

Omprövningsförfarandet enligt detta moment och enligt 70 § avser samma förfarande som det rättelseyrkande som avses i 1-5 mom.

70 §. Paragrafens *1—3 mom.* motsvarar gällande lag.

Det gällande *4 mom.* innehåller bestämmelser om lämnande av en besvärsskrift till den myndighet som fattat beslutet samt om hörande av parterna med anledning av besvär. Enligt förslaget ska förvaltningsprocesslagen tillämpas på lämnandet av besvärsskriften och hörandet av parterna. Ändringen innebär att besvärsskriften lämnas till förvaltningsdomstolen, som ska höra parterna i enlighet med förvaltningsprocesslagen. Momentet ska dock innehålla en bestämmelse om i hurdana situationer ett ärende kan avgöras utan att höra den statliga intressebevakaren.

Paragrafen ska inte innehålla den gällande bestämmelsen i 5 mom. om att besvär som anförts hos förvaltningsdomstolen men som borde ha framställts som begäran om prövning behandlas som begäran om prövning vid Tullen. Bestämmelsen behövs inte, eftersom förvaltningsdomstolen i det fall att en besvärsskrift som lämnats till förvaltningsdomstolen först ska behandlas som begäran om omprövning vid Tullen överför skriften till Tullen enligt bestämmelsen om överföring av ett ärende i 29 § i förvaltningsprocesslagen.

Paragrafens *5 mom.* motsvarar det gällande 6 mom.

71 §. Paragrafens *1 mom.* motsvarar till innehållet det gällande 1 mom., men dess ordalydelse ändras.

Paragrafens *2 mom.* innehåller bestämmelser om besvärstiden och besvärsrätten på statens vägnar. Momentet motsvarar i huvudsak det gällande 4 mom., men i momentet ska det inte längre föreskrivas vart besvärsskriften ska lämnas. Enligt förslaget ska bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen tillämpas på lämnandet av besvärsskriften. Enligt 26 § i förvaltningsprocesslagen ska besvär lämnas till besvärsmyndigheten inom besvärstiden. Ändringen innebär att besvären lämnas till högsta förvaltningsdomstolen.

Den gällande paragrafen innehåller också bestämmelser om grunderna för beviljande av besvärstillstånd och om att besvärstillstånd också kan beviljas att gälla endast en del av förvaltningsdomstolens beslut som överklagas. Dessa bestämmelser överlappar för närvarande 13 § 2 och 3 mom. i förvaltningsprocesslagen, så de stryks som onödiga.

1.54 Lag om bränsleavgift som betalas för privata fritidsbåtar

21 §. *Besvär till förvaltningsdomstolen.* Paragrafens *1—3 mom.* motsvarar gällande lag.

Paragrafen ska inte längre innehålla den gällande bestämmelsen i 4 mom. om att besvärsskriften ska lämnas till Tullen. Enligt förslaget ska på lämnandet av besvärsskriften och hörandet av parterna tillämpas förvaltningsprocesslagen. Ändringen innebär att be-

svärsskriften lämnas till förvaltningsdomstolen, som ska höra parterna i enlighet med förvaltningsprocesslagen.

Paragrafen ska inte heller innehålla den gällande bestämmelsen i 5 mom. om att besvär som anförts hos förvaltningsdomstolen men som borde ha framställts som begäran om prövning behandlas som begäran om prövning vid Tullen. Bestämmelsen behövs inte, eftersom förvaltningsdomstolen i det fall att en besvärsskrift som lämnats till förvaltningsdomstolen först ska behandlas som begäran om omprövning vid Tullen överför skriften till tullen enligt bestämmelsen om överföring av ett ärende i 29 § i förvaltningsprocesslagen.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar det gällande 6 mom.

Omprövningsförfarandet enligt denna paragraf avser samma förfarande som det rättelseyrkande som avses i 20 §.

22 §. *Besvär till högsta förvaltningsdomstolen*. Paragrafens *1 mom.* motsvarar till innehållet gällande lag, men dess ordalydelse ändras.

Paragrafens *2 mom.* innehåller bestämmelser om besvärstiden och besvärsrätten på statens vägnar. Momentet motsvarar i huvudsak det gällande 4 mom., men i momentet ska det inte längre föreskrivas vart besvärsskriften ska lämnas. Enligt förslaget ska bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen tillämpas på lämnandet av besvärsskriften. Enligt 26 § i förvaltningsprocesslagen ska besvär lämnas till besvärsmyndigheten inom besvärstiden. Ändringen innebär att besvären lämnas till högsta förvaltningsdomstolen.

Den gällande paragrafen innehåller också bestämmelser om grunderna för beviljande av besvärstillstånd och om att besvärstillstånd också kan beviljas att gälla endast en del av förvaltningsdomstolens beslut som överklagas. Dessa bestämmelser överlappar för närvarande 13 § 2 och 3 mom. i förvaltningsprocesslagen, så de stryks som onödiga.

1.55 Lag om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet

8 kap. **Särskilda bestämmelser**

5 §. *Överklagande av finansministeriets beslut.* Finansministeriets beslut om värdepapperscentralen och clearingorganisationer får nuförtiden överklagas genom besvär direkt hos högsta förvaltningsdomstolen. Paragrafens 1 mom. ändras så att första instansen vid överklagande är Helsingfors förvaltningsdomstol.

Det föreslagna *2 mom.* motsvarar gällande lag.

1.56 Lag om handel med finansiella instrument

9 kap. **Överklagande**

1 §. *Överklagande av finansministeriets beslut.* Finansministeriets beslut om börsen får nuförtiden överklagas genom besvär direkt hos högsta förvaltningsdomstolen. Paragrafens *1 mom.* ändras så att första instansen vid överklagande är Helsingfors förvaltningsdomstol.

Det föreslagna *2 mom.* motsvarar gällande lag.

1.57 Lag om Finlands Bank

28 §. *Rätt att få upplysningar för betalningsbalansstatistiken.* Paragrafens *1 och 2 mom.* motsvarar gällande lag.

Bestämmelsen i det *3 mom.* om överklagande i ett ärende som gäller vite och ett därmed förknippat förpliktande beslut ändras, så att den första instansen vid överklagande är högsta förvaltningsdomstolen i stället för förvaltningsdomstolen.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna momentet får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar beslut som gäller fastställande av huvudförpliktelse och vite. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte beslut som gäller utdömande av vite.

Förslaget motsvarar till sitt innehåll de föreslagna bestämmelserna om överklagande i viteslagen.

1.58 Lag om pantlåneinrättningar

40 c §. I den gällande lagen finns inga bestämmelser om begäran om omprövning. Enligt det föreslagna *1 mom.* får beslut om beviljande av koncession som avses i 5 §, om förbud och uppmaning som avses i 40 § och om återkallande av koncession som avses i 40 a § i lagen överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Omprövningsförfarandet tillämpas inte på koncessionsärenden, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärendena. Omprövningsförfarandet tillämpas inte heller på beslut om förbud, uppmaningar och återkallande, eftersom det i onödan kan fördröja tillgodoseendet av rättssäkerheten i ärenden där det är motiverat att snabbt få ett avgörande av domstolen.

Enligt *2 mom.* får omprövning av ett annat beslut begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar t.ex. ärenden som gäller beviljande av koncession samt ärenden där verksamhetsutövaren har uppmanats att uppfylla sina förpliktelser inom tidsfristen. Ärenden som gäller förbud enligt 40 § eller återkallande av koncession enligt 40 a § faller utanför bestämmelserna om besvärstillstånd. Dessa ärenden är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar det gällande 2 mom.

1.59 Lag om regionförvaltningsverken

23 §. *Ändringssökande.* Vid överklagande tillämpas på beslut av regionalförvaltningsverken i huvudsak speciallagstiftningens bestämmelser om överklagande. Den berörda bestämmelsen om överklagande som ingår i organisationslagen gäller närmast sådana ärenden inom den allmänna förvaltningen som det inte separat föreskrivs om i annan lagstiftning, t.ex. handräckning eller deponering av betalningar.

Enligt *2 mom.* får beslut av förvaltningsdomstolen överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelsen motsvarar propositionens allmänna linje när det gäller bestämmelserna om överklagande i lagstiftningen om myndigheters organisation.

1.60 Statistiklag

27 §. *Ändringssökande.* I paragrafens *1 mom.* föreskrivs det om begäran om omprövning. Momentet motsvarar till innehållet det gällande 1 mom., men dess ordalydelse ändras. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Med den myndighet som framställer statistik avses liksom nu de myndigheter som avses i lagens 2 § 2 mom. 1 och 2 punkt.

Enligt *2 mom.* får ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna momentet får beslut av förvaltningsdomstolen överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Besvärstillståndsförfarandet ska således omfatta t.ex. ett beslut om insamling av uppgifter enligt 7 §.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar slutet av det gällande 2 mom.

Paragrafens rubrik ändras, eftersom begäran om omprövning utgör en del av ändringssökande.

1.61 Lag om grunderna för avgifter till staten

11 b §. *Sökande av ändring i en avgift.* Paragrafen motsvarar till innehållet gällande lag, men dess ordalydelse ändras till att motsvara den gällande lagstiftningen. Länsrätterna har ändrats till förvaltningsdomstolar. Dessutom har de bestämmelser som överlappar bestämmelserna i förvaltningslagen eller förvaltningsprocesslagen strukits ur paragrafen som onödiga.

I den bestämmelse om begäran om omprövning som finns i *1 mom.* hänvisas det till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. I momentet behålls bestämmelsen om att omprövning får begäras inom sex månader från fastställandet av avgiften. Bestämmelsen avviker från den allmänna bestämmelsen i förvaltningslagen.

I *2 mom.* föreskrivs det om överklagande av beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning. Förbudet att anföra besvär mot beslut av förvaltningsdomstolen behålls. Det är fråga om rättsligt enkla frågor, som inte har särskilt stor ekonomisk betydelse.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar gällande 2 mom.

1.62 Statsunderstödslag

34 §. *Ändringssökande.* Enligt förslaget hänvisas det i den bestämmelse om begäran om omprövning som finns i 1 mom. till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Enligt *2 mom.* får ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Bestämmelsen motsvarar till innehållet gällande lag, men dess ordalydelse ändras.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar t.ex. beslut som gäller beviljande av statsunderstöd. Beslut om avbrytande av utbetalning av understöd eller återkrav omfattas inte av bestämmelserna om besvärstillstånd. Dessa beslut är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd.

1.63 Lag om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin

22 §. *Ändringssökande.* I paragrafens *1 mom.* föreskrivs om begäran om omprövning. Momentets bestämmelse om de som har rätt att begära omprövning motsvarar till sitt innehåll det gällande 3 mom.

I paragrafens *2 mom.* hänvisas till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Enligt *3 mom.* får ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Ärendena ska inte längre koncentreras till Helsingfors förvaltningsdomstol.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *4 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte ärenden som gäller återkallande av godkännande. Dessa ärenden är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

1.64 Lag om statens revisionsverk

15 §. *Vite.* Paragrafens *1 mom.* motsvarar gällande lag.

Innehållet i *2 mom.* ändras inte, men hänvisningen till juris kandidatexamen ändras till att motsvara det gällande examenssystemet.

Om sökande av ändring i beslut som gäller föreläggande och utdömande av vite föreskrivs i 18 §.

18 §. *Ändringssökande.* Enligt *1 mom.* får ändring i revisionsverkets beslut sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Bestämmelsen gäller i huvudsak sådana förpliktande beslut som avses i lagens 4 §. Också revisionsverkets beslut om föreläggande och

utdömande av vite som avses i 15 § får överklagas hos förvaltningsdomstolen. Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärendena.

I *2 mom.* föreskrivs det om överklagande hos högsta förvaltningsdomstolen. I den gällande lagen föreskrivs inte om besvärstillstånd. Enligt förslaget får besvär över förvaltningsdomstolens beslut i regel anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Den gällande hänvisningsbestämmelsen i 2 mom. blir nytt *3 mom.*

1.65 Lag om grundläggande yrkesutbildning

44 §. *Begäran om omprövning.* Paragrafen motsvarar till innehållet det nuvarande 44 § 3 mom., men ordalydelsen ändras. Till bestämmelsen fogas ett omnämnande om att den tillämpas endast om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag. I fråga om tiden för sökande av ändring föreskrivs på ett annat sätt i 44 c §.

44 a §. *Sökande av ändring hos förvaltningsdomstolen.* Paragrafens *1 mom.* motsvarar till innehållet det nuvarande 44 § 1 mom. och 2 mom. det nuvarande 44 § 4 mom., men deras ordalydelse ändras. Till bestämmelsen fogas ett omnämnande om att den tillämpas endast om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag. I fråga om tiden för sökande av ändring föreskrivs på ett annat sätt i 44 c §.

44 b §. *Sökande av ändring hos rättsskyddsnämnden för studerande.* Paragrafen motsvarar till innehållet det nuvarande 44 § 2 mom., men ordalydelsen ändras. Till paragrafen fogas ett informativt omnämnande om att bestämmelser om sökande av ändring i ett beslut av rättsskyddsnämnden för studerande finns i lagen om rättsskyddsnämnden för studerande.

44 c §. *Tid för sökande av ändring.* Momentet motsvarar det nuvarande 44 § 5 mom., men hänvisningarna ändras så att de motsvarar den nya numreringen av paragraferna.

44 d §. *Verkställighet av beslut.* Paragrafen motsvarar till innehållet det nuvarande 44 § 6 mom., men ordalydelsen ändras.

44 e §. *Besvärsförbud.* Paragrafen motsvarar det nuvarande 44 § 7 mom. Bestämmelsen om besvärsförbud när det gäller beslut i vilket omprövning får begäras stryks som onödig på grund av den allmänna bestämmelsen i förvaltningslagen. Hänvisningarna ändras så att de motsvarar den nya numreringen av paragraferna.

44 f §. *Besvärstillstånd.* I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

1.66 Lag om yrkesinriktad vuxenutbildning

16 §. *Tillämpning av vissa bestämmelser i lagen om grundläggande yrkesutbildning.* Hänvisningen i *6 punkten* till bestämmelserna om ändringssökande i lagen om grundläggande yrkesutbildning ändras så att de motsvarar den i lagen föreslagna nya numreringen av paragrafen.

1.67 Lag om grundläggande konstundervisning

10 §. *Ändringssökande* Till paragrafen fogas som *1 mom.* bestämmelser om ny bedömning och omprövning av bedömningen, som för närvarande föreskrivs genom förordning. Beslut om rättelse av bedömningen får inte överklagas genom besvär. Förbudet mot att söka ändring motsvarar nuläget. Ett ärende som gäller omprövning av bedömningen föregås av en ny bedömning. Ändringssökandet består därmed redan av två steg.

Enligt förslaget föreskrivs det *i 2 mom.* att omprövning i regel får begäras hos regionförvaltningsverket i beslut som gäller elevavgifter och elevantagning och i vilka ändring för närvarande söks hos regionförvaltningsverket genom förvaltningsinterna besvär, på det sätt som anges i förvaltningslagen. Begäran om omprövning ska lämnas till regionförvaltningsverket. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får enligt *3 mom.* överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Besvär som gäller elevantagning ska behandlas skyndsamt på samma sätt som förvaltningsinterna besvär för närvarande. Förvaltningsdomstolens beslut i ärenden som gäller elevagifter och antagning av studerande får inte överklagas genom besvär. Detta är förenligt med övriga lagar som gäller utbildning.

För ändringssökande i ärenden som gäller elevantagning föreskrivs i *4 mom.* precis som nu en tidsfrist på 14 dagar, eftersom ärendena till sin karaktär är brådskande. För eleven eller vårdnadshavaren eller elevens andra lagliga företrädare börjar tiden för sökande av ändring vid delgivningen. Den komplettering som gäller tiden för ändringssökande för den lagliga företrädaren är nödvändig, eftersom en minderårig också kan representeras av någon annan än vårdnadshavaren.

1.68 Gymnasielag

34 §. *Begäran om omprövning.* Enligt förslaget föreskrivs det i paragrafen att omprövning av beslut i vilka ändring för närvarande söks genom förvaltningsinterna besvär hos regionförvaltningsverket, får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Begäran om omprövning ska lämnas till regionförvaltningsverket. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Också i beslut om rätten till undervisning i religion och livsåskådningskunskap ska ändring först sökas genom begäran om omprövning. Detta är en förändring jämfört med det nuvarande läget då ändring söks hos förvaltningsdomstolen. Det är ändamålsenligt att ärenden som gäller sökande av ändring när det gäller rätten till undervisning i ett visst ämne avgörs i första instans av ett regionförvaltningsverk och inte direkt av förvaltningsdomstolen.

34 a §. *Sökande av ändring hos förvaltningsdomstolen.* I *1 mom.* finns bestämmelser om de förvaltningsbeslut som överklagas i första instans genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Momentet motsvarar till innehållet den första meningen i det nuvarande 34 § 1 mom., men ändring i beslut om rätt till undervisning i religion och livsåskådningskunskap ska enligt förslaget i första hand sökas genom begäran om omprövning.

Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får i enlighet med *2 mom.* överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på motsvarande sätt som det för närvarande i enlighet med 34 § 3 mom. söks ändring genom besvär i beslut som regionförvaltningsmyndigheten har meddelat genom förvaltningsinterna besvär.

34 b §. *Tid för sökande av ändring.* Momentet motsvarar det nuvarande 34 § 4 mom., men hänvisningarna ändras så att de motsvarar den nya numreringen av paragrafen.

34 c §. *Besvärstillstånd.* I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag, får ändring i förvaltningsdomstolens beslut sökas endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

34 d §. *Sökande av ändring i beslut om bedömningen av studerande.* Paragrafens *1 mom.* motsvarar till innehållet det nuvarande 34 § 6 mom. Till paragrafen fogas därtill bestämmelserna om omprövning från i den upphävda 13 § i gymnasieförordningen.

I *2 mom.* ska finnas bestämmelser om det omprövningsförfarande enligt förvaltningslagen som ska ersätta det nuvarande omprövningsförfarandet som gäller bedömning och som föreskrivs i den upphävda 13 § i gymnasieförordningen. Begäran om omprövning ska lämnas till regionförvaltningsverket inom 14 dagar. För tydlighetens skull föreskrivs det också om de alternativa lösningar som regionförvaltningsverket har till sitt förfogande vid en begäran om omprövning. Regionförvaltningsverket kan enligt förslaget ändra ett beslut, upphäva ett beslut, avslå en begäran om omprövning eller återförvisa ärendet till rektor för ny behandling.

34 e §. *Besvärsförbud.* I *1 mom.* ska det finnas bestämmelser om förbud att överklaga andra beslut i disciplinärenden än de som nämns i bestämmelsen om ändringssökande enligt 34 b §. Momentet motsvarar till innehållet den senare delen av det nuvarande 34 § 1 mom. Hänvisningarna ändras så att de motsvarar den nya numreringen av paragrafen.

I *2 mom.* föreskrivs delvis i överensstämmelse med det nuvarande 34 § 5 mom. att förvaltningsdomstolens beslut i ärenden där det första skedet i ändringssökandet är omprövning inte får överklagas genom besvär. Regionförvaltningsmyndighetens beslut i ett ärende som gäller bedömning av studerande får inte heller överklagas genom besvär. Bestämmelsen om förbud mot att söka ändring motsvarar till innehållet bestämmelsen i 44 e § 2 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning.

34 f §. *Behörig förvaltningsdomstol och regionförvaltningsmyndighet.* Paragrafen motsvarar det nuvarande 34 § 7 mom.

1.69 Lag om grundläggande utbildning

42 §. *Begäran om omprövning.* Enligt förslaget föreskrivs det i paragrafen att omprövning av beslut i vilka ändring för närvarande söks hos regionförvaltningsverket genom förvaltningsinterna besvär får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Begäran om omprövning ska lämnas till regionförvaltningsverket. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Också när det gäller beslut om rätt till undervisning i religion och livsåskådningskunskap ska ändring först sökas genom begäran om omprövning. Detta är en förändring jämfört med det nuvarande läget då ändring söks hos förvaltningsdomstolen. Det är ändamålsenligt att sökande av ändring i ett ärende som gäller rätten till undervisning i ett visst ämne avgörs i första instans av regionförvaltningsverket och inte direkt av förvaltningsdomstolen.

I lagen om grundläggande utbildning finns inte för närvarande bestämmelser om sökande av ändring i beslut som gäller förlängd läroplikt. Enligt förslaget omfattas dessa bestämmelser av omprövningsförfarandet.

I lagen om grundläggande utbildning finns inte heller bestämmelser om sökande av ändring i beslut om morgon- och eftermiddagsverksamheten enligt kap. 8 a i lagen om grundläggande utbildning. Det är fråga om beslut som en kommunal myndighet har fattat, och ändring i besluten söks på det sätt som anges i kommunallagen. I rättspraxis har det ansetts att också ändring av ett beslut som gäller antagning av en elev i en klass för barn med lindrig utvecklingsstörning till morgon- och eftermiddagsverksamhet söks i enlighet med kommunallagen genom kommunalbesvär (HFD 2014:47). I lagen intas inte en uttrycklig bestämmelse om sökande av ändring i beslut om morgon- och eftermiddagsverksamheten. Rättsläget förblir oförändrat.

42 a §. *Sökande av ändring hos förvaltningsdomstolen.* I *1 mom.* finns bestämmelser om de förvaltningsbeslut som i första instans överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Momentet motsvarar till innehållet den första meningen i det nuvarande 42 § 1 mom., men ändring i beslut som gäller undervisning i religion och livsåskådningskunskap ska enligt förslaget i första hand sökas genom omprövningsförfarande.

Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får enligt *2 mom.* överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på motsvarande sätt som det för närvarande enligt 42 § 3 mom. söks ändring genom besvär hos förvaltningsdomstolen i beslut som en regionförvaltningsmyndighet har meddelat genom förvaltningsinterna besvär. Besvärsrätten utvidgas dock så att den också omfattar ärenden som gäller inledande av utbildning vid en annan tidpunkt och som för närvarande enligt 42 § 3 mom. omfattas av besvärsförbud till förvaltningsdomstolen.

Även om omprövning av beslut som gäller anordnande av särskilt stöd enligt 42 § 1 mom. i lagen om grundläggande utbildning begärs hos ett regionförvaltningsverk, ska enligt 42 a § 1 mom. i lagen om grundläggande utbildning sådana beslut som gäller en förmån eller en rättighet enligt 31, 32 eller 33 § eller 34 § 1 mom. överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Exempelvis besvär över beslut som gäller biträdestjänster ska anföras hos förvaltningsdomstolen, även om det i enlighet med 17 § i lagen om grundläggande utbildning görs i samband med beslut om särskilt stöd.

42 b §. *Tid för sökande av ändring.* Momentet motsvarar det nuvarande 42 § 4 mom., men hänvisningarna ändras så att de motsvarar den nya numreringen av paragrafen.

För eleven eller vårdnadshavaren eller elevens andra lagliga företrädare börjar tiden för sökande av ändring vid delgivningen. Den komplettering som gäller tiden för ändringssökande för den lagliga företrädaren är nödvändig, eftersom en minderårig också kan representeras av någon annan än vårdnadshavaren.

42 c §. *Sökande av ändring i ett beslut som gäller bedömningen av en elev.* Det föreslagna *1 mom.* motsvarar början av det nuvarande 42 § 6 mom. Till paragrafen fogas därtill bestämmelserna om ny bedömning i den upphävda 19 § i förordningen om grundläggande utbildning. Jämfört med nuläget kompletteras bestämmelsen så att inte bara elevens vårdnadshavare utan också någon annan laglig företrädare eller eleven själv, om han eller hon fyllt 15, får söka ändring. Eleven och hans eller hennes vårdnadshavare eller annan laglig företrädare har parallell rätt att söka ändring. Elevens rätt att söka ändring stämmer väl överens med bestämmelsen i 14 § 3 mom. i förvaltningslagen enligt vilken en minderårig som har fyllt femton år och hans eller hennes vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare har rätt att var för sig föra talan i ett ärende som gäller den minderårigas person eller personliga fördel eller rätt.

I *2 mom.* föreskrivs det om det omprövningsförfarande enligt förvaltningslagen som ska ersätta det nuvarande förfarandet vid omprövning av bedömningar som föreskrivs i den upphävda 19 § i förordningen om grundläggande utbildning. Begäran om omprövning ska lämnas till regionförvaltningsverket inom 14 dagar. För tydlighetens skull föreskrivs det också om de alternativa lösningar som regionförvaltningsverket har till sitt förfogande vid en begäran om omprövning. Regionförvaltningsverket kan enligt förslaget ändra ett beslut, upphäva ett beslut, avslå en begäran om omprövning eller återförvisa ärendet till rektor för ny behandling. Till momentet fogas dessutom en motsvarande komplettering om de personer som har rätt söka ändring som den som ingår i 1 mom.

42 d §. *Besvärsförbud.* I *1 mom.* föreskrivs om förbud att överklaga andra beslut i disciplinärenden än de som nämns i bestämmelsen om ändringssökande i 42 a §. Momentet motsvarar till innehållet den senare delen av det nuvarande 42 § 1 mom. Hänvisningarna ändras så att de motsvarar den nya numreringen av paragrafen.

Enligt *2 mom.* får inte heller regionförvaltningsmyndighetens beslut i ett ärende som gäller bedömning av studerande överklagas genom besvär. Bestämmelsen om förbud mot att söka ändring motsvarar bestämmelsen i 44 e § 2 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning.

I *3 mom.* föreskrivs delvis i överensstämmelse med det nuvarande 42 § 5 mom. att förvaltningsdomstolens beslut i ärenden där det första skedet i ändringssökandet är omprövning inte får överklagas genom besvär.

42 e §. *Besvärstillstånd.* I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag, får ändring i förvaltningsdomstolens beslut sökas endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

42 f §. *Behörig förvaltningsdomstol och regionförvaltningsmyndighet.* Paragrafen motsvarar det nuvarande 42 § 7 mom.

1.70 Universitetslag

9 §. *Uppdragsutbildning.* Paragrafen motsvarar i sak gällande lag, men hänvisningarna till bestämmelser preciseras.

82 §. *Omprövnings- och rättelseförfarande.* I paragrafens bestämmelser om omprövningsbegäran hänvisas det till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. En begäran om omprövning ska enligt 49 c § i förvaltningslagen framställas inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. Enligt 49 d § i förvaltningslagen ska begäran om omprövning göras skriftligen. I denna proposition föreslås det en precisering av förvaltningslagen enligt vilken begäran om omprövning görs hos den myndighet som fattat beslutet eller hos någon annan som sköter en offentlig förvaltningsuppgift. I förvaltningslagen finns också bestämmelser om hur anvisningar om begäran om omprövning ska ges.

Till innehållet motsvarar *1 mom.* huvudsakligen gällande lag, men ordalydelsen ändras. I paragrafen ska inte längre föreskrivas om sådana omständigheter där de allmänna be-

stämmelserna finns i förvaltningslagen. Enligt momentet ändras tidsfristen för omprövningsbegäran från 14 dagar till 30 dagar. Detta motsvarar den allmänna bestämmelsen i förvaltningslagen. Bestämmelserna om beräknande av tidsfrist ska dock inte till alla delar tillämpas som sådana, eftersom tidsfristen så som för närvarande ska beräknas från det att resultatet av antagningen offentliggjordes.

Paragrafens *2 och 3 mom.* motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras. Hänvisningen till omprövningsbestämmelserna i förvaltningslagen innebär dessutom att tidsfristen för omprövningsbegäran ändras från 14 dagar till 30 dagar.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras.

I momentet finns för det första bestämmelser om begäran om rättelse när det gäller bedömning av en studieprestation eller tillgodoräknande av studier. Tidsfristen för omprövningsbegäran ska ändras från 14 dagar till 30 dagar.

I momentet finns för det andra bestämmelser om begäran om omprövning av ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om rättelse. Begäran om omprövning ska framställas i enlighet med förvaltningslagen. Hänvisningen till omprövningsbestämmelserna i förvaltningslagen innebär att tidsfristen för omprövningsbegäran ändras från 14 dagar till 30 dagar.

83 §. *Besvär hos rättsskyddsnämnden för studerande.* Den gällande 83 § delas enligt förslaget upp i två delar, där den första delen behandlar besvär hos rättsskyddsnämnden för studerande och den andra delen besvär hos förvaltningsdomstolen. Det föreslås att paragrafens rubrik ändras så att den motsvarar paragrafens innehåll.

Paragrafen motsvarar till innehållet början av den gällande paragrafen. Till paragrafen fogas ett informativt omnämnande om att bestämmelser om sökande av ändring i ett beslut av rättsskyddsnämnden för studerande finns i lagen om rättsskyddsnämnden för studerande. Besvärstiden föreslås vara 14 dagar så som för närvarande, eftersom ärendena i fråga till sin karaktär är brådskande. I paragrafen ingår även som för närvarande en bestämmelse om behandlingens brådskande natur.

83 a §. *Besvär hos förvaltningsdomstolen.* Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 83 § 2 och 3 mom. i den gällande lagen.

De i *1 mom.* avsedda andra beslut som universitetet har fattat i förvaltningsärenden gäller sådana beslut av universitets personal eller medlemmar i universitetets olika organ som hänför sig till utförande av en offentlig förvaltningsuppgift. Omprövningsförfarandet tillämpas inte när det gäller dessa ärenden, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärenden.

I *2 mom.* finns bestämmelser om skyndsam behandling av besvär i förvaltningsdomstolen, på samma sätt som det för närvarande föreskrivs i 83 §.

84 §. *Besvärsförbu*d Paragrafens *1 mom.* motsvarar gällande lag.

Paragrafens *2 mom.* motsvarar till innehållet gällande lag, men omnämnandet om besvärsförbud när det gäller beslut i vilket omprövning får begäras slopas som onödigt. En motsvarande bestämmelse om besvärsförbud ingår i de allmänna bestämmelserna i 7 a kap. i förvaltningslagen.

84 a §. *Besvär hos högsta förvaltningsdomstolen.* I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt förslaget får förvaltningsdomstolens beslut i i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

86 §. *Sökande av ändring i beslut av studentkår och nation.* I den gällande paragrafen finns inga bestämmelser om begäran om omprövning. Enligt förslaget föreskrivs det i paragrafen att omprövning av ett beslut som en studentkår eller en nation fattat i ett förvaltningsärende får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

1.71 Lag om auktoriserade translatorer

21 §. *Examinandens rättsskydd.* Paragrafens *1 mom.* motsvarar gällande lag.

Enligt förslaget hänvisas det i bestämmelserna om omprövningsbegäran i *2 mom.* till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar början av det nuvarande 3 mom.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar till innehållet slutet av det nuvarande 3 mom., men ordalydelsen ändras.

22 §. *Ändringssökande.* Paragrafens *1 mom.* motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras. Examensnämndens beslut får enligt förslaget överklagas hos förvaltningsdomstolen och förvaltningsdomstolens beslut hos högsta förvaltningsdomstolen, på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Besvärstillstånd föreslås inte, eftersom ett beslut om återkallelse av auktorisation är av särskilt stor betydelse med tanke på partens rättsskydd.

Paragrafens *2 mom.* föreslås till innehållet motsvara gällande lag, men ordalydelsen ändras. I bestämmelsen om begäran om omprövning hänvisas det till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

1.72 Begravningslag

27 §. *Ändringssökande.* I paragrafen föreskrivs om sökande av ändring i ett sådant beslut av en församling eller en kyrklig samfällighet som gäller tillhandahållande av gravplats eller avgifter samt ett sådant beslut av huvudmannen för ett krematorium som gäller utlämnande av aska.

I den gällande paragrafen finns inga bestämmelser om begäran om omprövning. Enligt förslaget föreskrivs det i *1 mom.* att omprövning av ett sådant beslut av en församling eller en kyrklig samfällighet som gäller tillhandahållande av gravplats eller avgifter får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Enligt *2 mom.* får ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt förslaget föreskrivs det i momentet att förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Enligt *3 mom.* får ändring i ett beslut genom vilket huvudmannen för ett krematorium har vägrat att lämna ut aska sökas så som bestäms i 1 och 2 mom.

1.73 Lag om deponering och förvaring av kulturmaterial

28 §. *Ändringssökande.* Början av paragrafen motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras. Omprövningsförfarandet ska inte tillämpas, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärenden.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt förslaget föreskrivs det i paragrafen att förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd ska därmed omfatta t.ex. de myndighetsåtgärder med vars hjälp försummelser som gäller förvaring av material avhjälps.

1.74 Lag om begränsning av utförseln av kulturföremål

13 §. *Ändringssökande.* Paragrafens *1 mom.* motsvarar till innehållet början av det nuvarande momentet, men ordalydelsen ändras. Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärendena. Förvaltningsbeslut fattas efter individuell prövning.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *2 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Besvärstillståndsförfarandet omfattar t.ex. beslut om utförseltillstånd och inlösning av föremål.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar till innehållet slutet av den nuvarande paragrafen, men ordalydelsen ändras.

1.75 Lag om bildprogram

6 kap. **Ändringssökande**

18 §. *Förteckning över bildprogram.* Paragrafen motsvarar i sak gällande lag, men hänvisningarna till bestämmelser preciseras.

30 §. *Sökande av ändring av klassificeringsbeslut.* I paragrafen föreskrivs om sökande av ändring av klassificeringsbeslut som fattas av en klassificerare av bildprogram och av Nationella audiovisuella institutet. I paragrafen föreskrivs för närvarande endast om ändringssökande som gäller klassificeringsbeslut av en klassificerare av bildprogram. Paragrafens rubrik ändras så att den motsvarar det nya innehållet.

Paragrafens *1 mom.* där det föreskrivs om omprövning av klassificeringsbeslut av en klassificerare av bildprogram motsvarar till innehållet den nuvarande lagen, men ordalydelsen ändras.

Paragrafens *2 mom.* där det föreskrivs om överklagande av beslut om klassificering hos bildprogramsnämnden motsvarar till innehållet det nuvarande 31 § 1 mom. Till momentet fogas ett omnämnande om att det också gäller beslut som har meddelats med anledning av omprövning av begäran om omprövning. Enligt den nuvarande ordalydelsen gäller bestämmelsen endast institutets klassificeringsbeslut, men det har i praktiken tolkats att den också gäller beslut med anledning av begäran om omprövning.

Omprövningsförfarandet ska inte tillämpas vid sökande av ändring av klassificeringsbeslut som fattats av Nationella audiovisuella institutet, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärendena. I krävande och flertydiga fall deltar ett flertal tjänstemän i beredningen av klassificeringsbeslutet.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar till innehållet det nuvarande 31 § 4 mom., men till momentet fogas ett omnämnande av att det utöver klassificeringsbeslut som fattats av Nationella audiovisuella institutet också gäller de beslut av institutet som meddelats med anledning av begäran om omprövning.

31 §. *Sökande av ändring i andra beslut av Nationella audiovisuella institutet.* I paragrafen finns bestämmelser om ändringssökande som gäller andra beslut av Nationella audiovisuella institutet än de som gäller beslut om klassificering. Bestämmelserna i de nuvarande 1 och 4 mom. om ändringssökande som gäller klassificeringsbeslut flyttas till 30 §. Paragrafens rubrik ändras så att den motsvarar det nya innehållet.

Enligt det föreslagna *1 mom.* ska beslut som gäller återkallande av godkännande som klassificerare av bildprogram överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Omprövningsförfarandet kan i onödan fördröja tillgodoseendet av rättssäkerheten i ärenden där det är motiverat att snabbt få ett avgörande av domstolen.

Enligt det föreslagna *2 mom.* får omprövning begäras av andra beslut än beslut enligt 30 § och beslut som gäller återkallande av godkännande som klassificerare av bildprogram. I bestämmelsen hänvisas det till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar till sitt innehåll gällande lag, men ordalydelsen ändras. Enligt momentet anförs besvär över ett beslut som meddelats med anledning av begäran om omprövning hos förvaltningsdomstolen.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *4 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Besvärstillstånd förutsätts t.ex. i ärenden som gäller godkännande som klassificerare av bildprogram och tillstånd att tillhandahålla bildprogram utan klassificering och märkning. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte ärenden som gäller återkallande av godkännande som klassificerare av bildprogram. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättssäkerhet och näringsidkande.

1.76 Lag om vissa stipendier åt bildkonstnärer

5 §. Paragrafens *1 och 2 mom.* motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras. I 2 mom. preciseras dessutom att förordning utfärdas av undervisnings- och kulturministeriet.

Enligt förslaget slopas det nuvarande förbudet mot att söka ändring av beslut om utdelning av stipendier för att säkerställa insyn och transparens när det gäller beslutsfattandet. I *3 mom.* föreslås det bestämmelser om omprövning av ett beslut om utdelning av stipendium.

Enligt *4 mom.* får ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Förfarandet för ändringssökande överensstämmer med det förslag som gäller statsunderstödslagen.

I lagen om statens konstnärsstipendier (734/1969) finns för närvarande motsvarande bestämmelser om begäran om omprövning och besvärstillstånd.

5 a §. I paragrafen ingår en hänvisning till statunderstödslagen. Enligt förslaget stryks ur paragrafen som onödig den bestämmelse enligt vilken 34 § i statsunderstödslagen om ändringssökande inte tillämpas på nämndens beslut.

1.77 Lag om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare

1 a §. Paragrafens *1 mom.* motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras. Paragrafens *2 mom.* motsvarar till innehållet det nuvarande 3 mom. I momentet preciseras dessutom att förordning utfärdas av undervisnings- och kulturministeriet.

För att säkerställa insyn och transparens när det gäller beslutsfattandet föreslås det att det nuvarande förbudet mot att söka ändring i beslut om beviljande av stipendium slopas. I *3 mom.* föreslås det bestämmelser om omprövning av ett beslut om beviljande av stipendium.

Enligt *4 mom.* får ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Förvaltningsdomstolens beslut ska få överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Förfarandet för ändringssökande överensstämmer med det förslag som gäller statsunderstödslagen.

I lagen om statens konstnärsstipendier (734/1969) finns för närvarande motsvarande bestämmelser om begäran om omprövning och besvärstillstånd.

2 c §. I paragrafen ingår en hänvisning till statunderstödslagen. Enligt förslaget stryks ur paragrafen som onödig den bestämmelse enligt vilken 34 § i statsunderstödslagen om ändringssökande inte tillämpas på nämndens beslut.

1.78 Arkivlag

21 §. I den gällande paragrafen finns inga bestämmelser om begäran om omprövning. Enligt förslaget föreskrivs det i *1 mom.* att omprövning av ett beslut av arkivverket får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Till arkivverket hör också riksarkivet och landsarkiven. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Enligt *2 mom.* får ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Förvaltningsdomstolens beslut ska få överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar till innehållet början av den nuvarande paragrafen, men ordalydelsen ändras.

1.79 Lag om ortodoxa kyrkan

104 §. *Fullföljd.* Paragrafen gäller sådana besvär över förvaltningsdomstolens beslut som anförs hos högsta förvaltningsdomstolen. Enligt 100 § får ändring sökas hos förvaltningsdomstolen i kyrkostyrelsens beslut med anledning av rättelseyrkande eller beslut i ett underställt ärende.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. I paragrafen föreskrivs det att förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

1.80 Livsmedelslag

73 §. *Sökande av ändring i beslut av en statlig myndighet.* I den gällande paragrafen finns inga bestämmelser om begäran om omprövning. I *1 mom.* föreskrivs det om överklagande av en statlig myndighets beslut i ärenden som inte heller i denna proposition föreslås vara föremål för omprövningsförfarandet. Dessa ärenden är godkännande av livsmedelslokaler som anläggningar (15 §), godkännande av kompetenstestare och återkallande av godkännandet (28 §) samt ärenden som gäller godkännande av ett nationellt kvalitetssystem för livsmedel och återtagande av godkännandet (54 a §) liksom de tillsynsärenden som avses i lagens 7 kap. (55—62 § och 64—66 §). Dessa beslut ska överklagas hos förvaltningsdomstolen. Omprövningsförfarandet kan i dessa ärenden utan fog förlänga den totala behandlingstiden för ärendena.

Enligt *2 mom.* får omprövning av andra beslut av en statlig myndighet begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Omprövningsförfarandet gäller t.ex. godkännande av referenslaboratorier (37–38 §).

Paragrafens *3 mom.* om sökande av ändring i beslut av ett tullverk motsvarar till innehållet det gällande 2 mom., men ordalydelsen ändras. Tullstyrelsen är nu Tullen.

74 §. *Sökande av ändring i beslut av en kommunal myndighet.* Paragrafens *1 mom.* motsvarar till innehållet 1 och 2 mom. i den gällande paragrafen. Ett beslut om skyndsamma åtgärder som en kommunal tjänsteinnehavare har fattat med stöd av 63 § ska föras till den kommunala myndigheten för livsmedelstillsyn för behandling. Omprövning av ett annat beslut av en kommunal tjänsteinnehavare får begäras hos det organ som sköter uppgifter enligt denna lag. I bestämmelsen om begäran om omprövning hänvisas det till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Tidsfristen för omprövningsbegäran är dock med avvikelse från den allmänna bestämmelsen på samma sätt som för närvarande 14 dagar från delfåendet av beslutet. Den föreslagna bestämmelsen överensstämmer med motsvarande bestämmelse som föreslås i 56 § i hälsoskyddslagen.

I *2 mom.* föreskrivs det om överklagande av ett kommunalt organs beslut i ärenden som enligt förslaget inte ska vara föremål för omprövningsförfarandet. Dessa ärenden är ärenden som gäller godkännande av livsmedelslokaler som anläggningar (15 §) liksom de tillsynsärenden som avses i lagens 7 kap. och i vilka beslut kan fattas av den kommunala myndigheten för livsmedelstillsyn (55–61 §). Dessa beslut ska överklagas hos förvaltningsdomstolen. Omprövningsförfarandet kan i dessa ärenden utan fog förlänga den totala behandlingstiden för ärendena.

Enligt det föreslagna *3 mom.* får begäran om omprövning tillämpas vid överklagande av ett kommunalt organs andra beslut än de som avses i 1 och 2 mom. Omprövning av t.ex. beslut om godkännande av primärproduktionsställe enligt 22 a § får begäras.

Paragrafens *4 mom.* om sökande av ändring på det sätt som anges i kommunallagen motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras.

75 §. *Sökande av ändring i beslut om köttbesiktning.* Paragrafen motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras. Begäran om omprövning tillämpas redan nu.

76 §. *Sökande av ändring i beslut som hänför sig till verksamheten vid den första ankomstplatsen.* Vid sökande av ändring i beslut som hänför sig till verksamheten vid den första ankomstplatsen tillämpas i nuläget omprövningsförfarandet. Besluten har samband med tillsyn och tvångsmedel. Med tanke på kvaliteten på ärendena inskränks tillämpningen av omprövningsförfarandet i *1 mom.* från det nuvarande så att omprövning får begäras endast av en kommunal myndighets beslut, och då ska begäran om omprövning göras hos Livsmedelssäkerhetsverket. Livsmedelssäkerhetsverkets förvaltningsbeslut som hänför sig till verksamheten vid den första ankomstplatsen ska enligt *2 mom.* överklagas genom besvär direkt hos förvaltningsdomstolen.

76 a *§. Sökande av ändring i förvaltningsdomstolens beslut.* I lagen finns för närvarande inga bestämmelser om besvärstillstånd. Till lagen fogas en ny 76 a §, där det före-

skrivs om överklagande hos högsta förvaltningsdomstolen. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar t.ex. ärenden som gäller godkännande av laboratorier, anläggningar och primärproduktionsställen samt ärenden som gäller köttbesiktning. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte beslut om ärenden som gäller godkännande av ett nationellt kvalitetssystem för livsmedel och återtagande av godkännandet (54 a §) liksom de tillsynsärenden som avses i lagens 7 kap. (55—62 § och 64—66 §).

Ett beslut som förvaltningsdomstolen har meddelat med anledning av ett kommunalbesvär ska dock överklagas på det sätt som anges i 97 § i kommunallagen.

1.81 Fastighetsbildningslag

285 §. Paragrafen motsvarar till innehållet gällande lag, men för tydlighetens skull ändras dess struktur och ordalydelse.

Paragrafens *1 mom.* gäller begäran om omprövning. Paragrafen motsvarar till innehållet det gällande 3 mom. Det föreslås inte att omprövningsförfarandet ska utvidgas från det nuvarande, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärendena. Besluten har samband med beslutsfattande om fastighetsförrättning och det kan finnas flera parter i dem.

I *2 mom.* föreskrivs det om överklagande hos förvaltningsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen. Momentet motsvarar till innehållet det gällande 1 och 4 mom.

I *3 mom.* föreskrivs det om överklagande hos jorddomstolen. Momentet motsvarar till innehållet det gällande 2 mom.

1.82 Lag om utövning av veterinäryrket

39 §. *Ändringssökande.* I den gällande lagen finns inga bestämmelser om begäran om omprövning. Enligt det föreslagna *1 mom.* får de beslut som avses i 3—5, 20, 21, 23—26 och 29 § överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Dessa beslut gäller legitimation som veterinär, utredning av arbetsförmågan och yrkesskickligheten, felaktigt förfarande, oförmögenhet att utöva yrket, brott i samband med yrkesutövningen och temporära administrativa säkerhetsåtgärder samt skriftlig varning. Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det i onödan kan fördröja tillgodoseendet av rättssäkerheten i ärenden där det är motiverat att snabbt få ett avgörande av domstolen.

Enligt *2 mom.* får omprövning av ett annat beslut begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Omprövningsförfarandet omfattar t.ex. de som avses i 27 § i vilka rätten att utöva veterinäryrket begränsas eller fråntas på begäran av utövaren av veterinäryrket. Omprövningsförfarandet omfattar även de beslut om återställande av rätten att utöva yrket som avses i 28 §. Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte de ärenden som avses i 20, 21, 23—26 och 29 § som är tillsynsärenden som kan begränsa näringsidkandet. Dessa ärenden är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar det gällande 2 mom.

Paragrafens *5 mom.* om verkställande av beslut motsvarar det gällande 3 mom., men ordalydelsen ändras. Med ändringssökande avses i momentet både begäran om omprövning och besvär.

1.83 Lag om transport av djur

45 §. *Verkställighet.* Paragrafen motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras. Med den myndighet som ska pröva ändringssökandet avses i paragrafen utöver besvärsmyndigheten även den myndighet som behandlar begäran om omprövning.

46 §. *Ändringssökande.* I den gällande lagen finns inga bestämmelser om begäran om omprövning. Enligt det föreslagna *1 mom.* får ett beslut om återkallande av tillstånd eller intyg och ett förbud eller åläggande av tillsynsmyndigheten överklagas genom besvär

hos förvaltningsdomstolen. Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det i onödan kan fördröja tillgodoseendet av rättssäkerheten i ärenden där det är motiverat att snabbt få ett avgörande av domstolen.

Enligt *2 mom.* får omprövning av ett annat beslut begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Dessa beslut är t.ex. beviljande av de tillstånd och intyg som avses i 5 kap. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte de ärenden som avses i 1 mom. Dessa ärenden är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

Paragrafens 4 mom. motsvarar slutet av den gällande paragrafen.

1.84 Lag om ett system för identifiering av djur

38 §. *Ändringssökande.* Paragrafens *1 mom.* motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras. Besluten i fråga gäller tillsynen över systemet för identifiering av djur. Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det i onödan kan fördröja tillgodoseendet av rättssäkerheten i ärenden där det är motiverat att snabbt få ett avgörande av domstolen.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *2 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller godkännande av identifieringsmärken överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Andra ärenden omfattas inte av bestämmelserna om besvärstillstånd. Dessa ärenden är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar det gällande 2 mom.

1.85 Lag om växtskyddsmedel

48 §. *Ändringssökande.* Enligt förslaget hänvisas det i den bestämmelse om begäran om omprövning som finns i *1 mom.* till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Det föreslås inte att omprövningsförfarandet ska utvidgas från det nuvarande, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärendena. Andra beslut än de som nämns i momentet gäller t.ex. förbud eller föreläggande, tillstånd för försök med ett växtskyddsmedel eller godkännande av växtskyddsmedel, utbildningsanordnare, examensanordnare, testare av utrustning för spridning eller institutioner som testar växtskyddsmedel. Lagen är relativt ny och en ändamålsenlig omfattning för omprövningsförfarandet har övervägts redan när lagen stiftades.

Enligt *2 mom.* får beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning och andra beslut än de som avses i 1 mom. överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte de ärenden som avses i 38 och 39 §. Enligt de nämnda bestämmelserna får en myndighet bl.a. förbjuda att ett växtskyddsmedel tillverkas eller släpps ut på marknaden eller besluta att medlet ska bortskaffas på verksamhetsutövarens bekostnad. Dessa ärenden är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar till innehållet slutet av den gällande paragrafens 1 mom., men ordalydelsen ändras.

Paragrafens *5 mom.* motsvarar det gällande 2 mom.

1.86 Lag om registrering av fiskefartyg och vattenbruksfartyg som används till havs

33 §. *Ändringssökande.* De registreringsbeslut som avses i lagen fattas vid sex närings-, trafik- och miljöcentraler som finns vid kusten. För att förhindra att den sammanräknade maximikapaciteten för de fiskefartyg som finns i fiskefartygsregistret överskrids deltar jord- och skogsbruksministeriet i beslutsfattandet genom att fastställa fartygens inbördes registreringsordning och säkerställa att fiskekapaciteten i registret är tillräcklig för respektive fartyg. Enligt *1 mom.* får ett beslut av jord- och skogsbruksministeriet inte överklagas särskilt. Ett beslut av en närings-, trafik- och miljöcentral får däremot överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

Omprövningsförfarandet tillämpas inte. Det lämpar sig dåligt för beslut som fattas av två myndigheter. De närings-, trafik- och miljöcentraler som nämns i lagen fattar själva en del av besluten som gäller avregistrering av fartyg och indragning av fiskelicenser. I dessa ärenden kan omprövningsförfarandet utan fog förlänga den totala behandlingstiden för ärendena och fördröja tillgodoseendet av rättssäkerheten i ärenden där det är motiverat att snabbt få ett avgörande av domstolen.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *2 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Besvärstillståndsförfarandet ska tillämpas t.ex. i ärenden som gäller registrering och registreringstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte ärenden som gäller avregistrering av fartyg samt indragning eller återkallande av fiskelicenser. Dessa ärenden är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

Till *3 mom.* fogas en bestämmelse enligt vilken en närings-, trafik- och miljöcentral har rätt att överklaga ett beslut av förvaltningsdomstolen genom vilket centralens beslut har upphävts eller ändrats. Rätten att överklaga är nödvändig för att förvaltningsdomstolarnas riktlinjer ska kunna förenhetligas så långt möjligt. Detta är särskilt viktigt i situationer där ett fiskefartyg avregistreras på myndighetens initiativ med stöd av bestämmelserna i 3 kap. i lagen (s.k. tvångsavregistrering). I ärenden som omfattas av systemet med besvärstillstånd får närings-, trafik- och miljöcentralen anföra besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

1.87 Lag om användning av avkastningen av totospel för främjande av hästuppfödning och hästsport

30 §. *Ändringssökande.* I den bestämmelse om begäran om omprövning som finns i *1 mom.* hänvisas det till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Enligt *2 mom.* får ett beslut som ministeriet har meddelat med anledning av begäran om omprövning överklagas hos förvaltningsdomstolen. Detta motsvarar den föreslagna ändringen av den allmänna bestämmelsen i förvaltningsprocesslagen. Enligt ändringen får ett beslut av ministeriet överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

Enligt det föreslagna *3 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Besvärstillståndsförfarandet gäller t.ex. beviljande av understöd samt jämkning av det belopp som ska återkrävas. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte de i 17, 19 och 20 § avsedda ärendena som gäller avbrytande av utbetalning samt återkrav. Dessa ärenden är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd.

1.88 Foderlag

51 §. *Ändringssökande.* I den gällande lagen finns inga bestämmelser om begäran om omprövning. Enligt det föreslagna *1 mom.* får de beslut som avses i 20 och 40—44 § överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Dessa beslut gäller godkännande av foderföretagare, avhjälpande av missförhållande, förbud mot att ett foder produceras, bestämmande av att ett foder ska förstöras samt återkallelse av godkännande av ett laboratorium som avses i 5 kap. eller återkallelse av registrering av foderföretagare. Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det i onödan kan fördröja tillgodoseendet av rätts-

säkerheten i ärenden där det är motiverat att snabbt få ett avgörande av domstolen.

Enligt *2 mom.* får omprövning av ett annat beslut begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Bestämmelserna om begäran om omprövning omfattar t.ex. beslut som gäller tillstånd att släppa ut ett foder på marknaden, utseende och godkännande av ett laboratorium samt godkännande av foderföretagare. Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte de ärenden som avses i 40—44 §. Dessa ärenden är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar till innehållet 2 mom. i den gällande lagen, men ordalydelsen I ändras.

1.89 Lag om vattentjänster

32 §. *Ändringssökande.* I *1 mom.* föreskrivs det om överklagande av en kommuns i 8 § avsedda beslut om godkännande av ett vattentjänstverks verksamhetsområde eller en kommuns i 17 a § avsedda beslut om ordnande av avloppshantering av dagvatten. Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärendena. Det är fråga om kommunalbesvär som avses i 88 § i kommunallagen och baserar sig på någon annan lag och på vilka bestämmelserna om rättelseyrkande i 89 § i kommunallagen inte tillämpas.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt förslaget får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Paragrafens *2 mom.* innehåller bestämmelser om överklagande av andra beslut som har fattats med stöd av denna lag. Det är fråga om tillsynsmyndighetens beslut och beslut som den kommunala miljövårdsmyndigheten har meddelat med stöd av 11 § och som gäller befrielse från skyldigheten att ansluta sig till ett vattentjänstverks ledningsnät. Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det i onödan kan fördröja tillgodoseendet av rättssäkerheten i ärenden där det är motiverat att snabbt få ett avgörande av domstolen.

Enligt förslaget får ett i momentet avsett beslut av förvaltningsdomstolen i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte de ärenden som avses i 29 §. Dessa ärenden är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd. Det är fråga om beslut som gäller åtgärder vid överträdelser eller försummelser och som tillsynsmyndigheten har kunnat förena med vite eller hot om tvångsutförande eller avbrytande.

1.90 Lag om överföring av skötseln av lån och fordringar inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde på Statskontoret

25 §. *Ändringssökande.* Statskontoret fattar beslut som gäller överföring, uppskov eller uppsägning i fråga om fordringar och lån. Paragrafens *1 mom.* motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras. Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärendena.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *2 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvär tillstånd omfattar t.ex. de betalningslättnadsärenden som avses i 13 §. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte ärenden som gäller uppsägning och återkrav av fordringar. Dessa ärenden är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar 2 mom. i den gällande lagen. I momentet hänvisas det till bestämmelserna om förvaltningstvistemål i förvaltningsprocesslagen.

1.91 Lag om fartygstrafikservice

31 §. *Ändringssökande*. I gällande lag finns inga bestämmelser om begäran om omprövning. Enligt förslaget i *1 mom*. ska beslut om återkallande av behörighetsintyg för VTS-operatör överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Omprövningsförfarandet ska inte tas i bruk, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärenden.

Omprövning av andra beslut ska enligt *2 mom.* få begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Sådana beslut är t.ex. beslut som gäller befrielse från fartygstrafikservice som avses i 21 och 22 f §, beslut om inrättande av fartygstrafikservice och återkallande av dessa beslut samt beslut om beviljande och förnyande av behörighetsintyg för VTS-operatör. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Ett beslut som meddelats med anledning av begäran om omprövning ska få överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I gällande lag finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får i regel förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. De i 1 mom. avsedda ärendena om återkallande av behörighetsintyg ska inte omfattas av bestämmelserna om besvärstillstånd. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd.

Paragrafens *4 mom.* om beslutets verkställbarhet motsvarar den senare delen av den gällande paragrafen, men ordalydelsen ska preciseras. Med myndighet hos vilken ändring söks avses utöver besvärsmyndigheten myndigheter som behandlar begäranden om omprövning.

1.92 Kollektivtrafiklag

1 §. *Tillämpningsområde*. Paragrafen motsvarar i sak gällande lag, men hänvisningarna till bestämmelser preciseras.

53 §. *Ändringssökande*. Bestämmelsen om omprövningsbegäran i *1 mom.* ska i sak motsvara inledningen till gällande moment, men i bestämmelsen ska det hänvisas till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet ingår i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Enligt *2 mom.* ska omprövningsbeslut, andra beslut än de som avses i 1 mom. och beslut som fattats med stöd av Europeiska unionens förordning få överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Enligt förslaget får även beslut fattade av ministeriet överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Detta motsvarar den ändring av den allmänna bestämmelsen i förvaltningsprocesslagen enligt vilken ändring i beslut av ministeriet får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

Nyttjandeområdet för besvärstillstånd ska utvidgas. Enligt det föreslagna *3 mom.* får i regel förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar t.ex. besluten om beviljande av trafiktillstånd. Ärenden som gäller återkallande av trafiktillstånd samt återkrav av ersättning som avses i 46 § omfattas inte av bestämmelserna om besvärstillstånd. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

I *4 mom.* föreslås bestämmelser om verkställbarheten av beslut. Beslut som fattats med stöd av denna lag eller Europeiska unionens förordningar kan verkställas trots att ändring söks. Tillämpningsområdet för bestämmelsen om verkställighet ska innefatta även ärenden som omfattas av omprövningsförfarandet.

Paragrafens *5 mom.* motsvarar det gällande 2 mom.

Paragrafens rubrik ska ändras för att begäran om omprövning är en form av ändringssökande.

1.93 Containerlag

18 §. *Ändringssökande*. Enligt *1 mom.* får omprövningsbeslut och andra beslut som fattats med stöd av denna lag överklagas genom

besvär hos förvaltningsdomstolen. Bestämmelsen motsvarar i sak gällande lag. Om omprövningsförfarandet föreskrivs i 12 §. Omprövningsförfarandet ska inte tas i bruk för andra ärenden, eftersom det i onödan kan fördröja tillgodoseendet av rättsskyddet i ärenden som det är motiverat att snabbt lämna över till domstol för avgörande.

I gällande lag finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *2 mom.* får i regel förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelsen om besvärstillstånd omfattar t.ex. beslut som gäller godkännande av en container för ibruktagande och godkännande av ett besiktningsprogram samt godkännande av ett besiktningsorgan. Ärenden som gäller återkallande av godkännande av ett besiktningsorgan omfattas inte av bestämmelsen om besvärstillstånd. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

1.94 Lag om ordnande av utfärdandet av färdskrivarkort

13 §. *Ändringssökande.* Enligt förslaget hänvisas det till förvaltningslagen i bestämmelsen om omprövningsbegäran i *1 mom.* Allmänna bestämmelser om förfarandet vid omprövning ingår i 7 a kap. i förvaltningslagen. Omprövningsförfarandet ska inte tas i bruk i andra ärenden, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärenden.

Enligt *2 mom.* får omprövningsbeslut och andra beslut överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Bestämmelsen motsvarar i sak gällande lag.

Bestämmelser om sökande av ändring i beslut som gäller den i 16 § avsedda avgiften finns i lagen om grunderna för avgifter till staten.

I gällande lag finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får i regel förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Besvärstillstånd krävs t.ex. vid sökande av ändring i beslut som gäller färdskrivarkort. Ärenden som gäller återkallande av färdskrivarkort omfattas inte av bestämmelsen om besvärstillstånd. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar 3 mom. i den gällande paragrafen.

Paragrafens rubrik ska ändras för att omprövningsbegäran är en form av ändringssökande.

1.95 Lag om fartygs isklasser och isbrytarassistans

12 §. *Ändringssökande.* Paragrafens *1 mom.* motsvarar i sak gällande lag, men ordalydelsen ska preciseras. Omprövningsförfarandet ska inte tillämpas, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärenden.

I gällande lag finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *2 mom.* får i regel förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Besluten gäller t.ex. bestämmande och fastställande av isklass samt isbrytarassistans.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar i sak det gällande 2 mom., men ordalydelsen preciseras.

1.96 Lag om sjöfartskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet

25 §. *Ändringssökande.* Enligt förslaget preciseras hänvisningen i *1 mom.* Även beslut fattade av ministeriet överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Detta motsvarar den föreslagna ändring av den allmänna bestämmelsen i förvaltningsprocesslagen enligt vilken ändring i beslut av ministeriet får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Omprövningsförfarandet ska inte tas i bruk. Det kunde onödigt fördröja tillgodoseendet av rättsskyddet i tillsynsärenden som det är motiverat att snabbt lämna över till domstol för avgörande.

I gällande lag finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt förslaget i *2 mom.* får i regel förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta för-

valtningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Besvärstillstånd krävs t.ex. för att söka ändring i ett i 19 § 1 mom. avsett beslut som gäller avhjälpande av brister och fastställande av frist samt i ett i 13 § avsett beslut som gäller lämnande av uppgifter och befrielse i anknytning till det. Ärenden som gäller stoppande av ett fartyg, begränsande av verksamheten på ett fartyg och avbrytande av arbetet ska inte omfattas av bestämmelserna om besvärstillstånd. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

I övrigt motsvarar *3 mom.* i paragrafen gällande 2 mom., men enligt förslaget föreskrivs det i momentet också om att besvären behandlas utan dröjsmål, om vilket det för närvarande föreskrivs i 1 mom.

Om sökande av ändring i ett avgiftsbeslut enligt 21 § föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten.

1.97 Lag om säker lastning och lossning av vissa bulkfartyg

25 §. *Ändringssökande.* Den föreslagna bestämmelsen om omprövningsbegäran i *1 mom.* motsvarar i sak gällande 26 § 1 mom., men ordalydelsen preciseras. I bestämmelsen hänvisas det till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om förfarandet vid omprövning ingår i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Omprövningsförfarandet ska inte tas i bruk för andra ärenden, eftersom det utan fog kunde förlänga behandlingen av ärendena i sin helhet och i onödan fördröja tillgodoseendet av rättsskyddet i ärenden som det är motiverat att snabbt lämna över till domstol för avgörande.

Enligt *2 mom.* ska beslut som fattats med stöd av denna lag samt omprövningsbeslut få överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I gällande lag finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får i regel förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Förfarandet med besvärstillstånd tillämpas t.ex. på beslut som gäller en terminaloperatörs kvalitetssäkringssystem som inte certifierats samt på sådana beslut som gäller avhjälpande av brister inom en viss tid som avses i 12 och 17 §. Ärenden som gäller återkallande av godkännande av ett besiktningsorgan omfattas inte av bestämmelsen om besvärstillstånd. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd.

I *4 mom.* finns en bestämmelse om verkställbarheten av beslut. Bestämmelsen motsvarar i sak slutdelen av den gällande paragrafen och 26 § 3 mom., men ordalydelsen preciseras. Med myndighet hos vilken ändring söks avses i momentet, utöver besvärsmyndigheten, även den myndighet som behandlar omprövningsbegäran.

Om sökande av ändring i ett avgiftsbeslut enligt 21 § föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten.

26 §. *Rättelseförfarande och överklagande av bedömningsorgans beslut.* Denna paragraf ska upphävas. Innehållet i paragrafen ska sammanföras med bestämmelserna om ändringssökande i 25 §.

1.98 Lag om kommersiell godstransport på väg

31 §. *Ändringssökande.* Paragrafens rubrik ska ändras för att omprövningsbegäran är en form av ändringssökande.

Paragrafens *1 mom.* motsvarar i sak gällande lag, men ordalydelsen preciseras. Omprövningsförfarandet ska inte tas i bruk i andra ärenden, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärenden.

Enligt *2 mom.* ska omprövningsbeslut få överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I gällande lag finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får i regel förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar beslut som gäller t.ex. beviljande av trafiktillstånd och transporttillstånd samt varningar som ges tillståndshavaren. Beslut som gäller återkallande av trafiktillstånd eller förartillstånd som kan grunda sig på lagens 20 eller 21 § eller på EU:s förordning om tillstånd för godstrafik omfattas inte av bestämmelserna om besvärstillstånd. De är av

särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar slutdelen av 2 mom. i den gällande paragrafen.

1.99 Lag om förarexamensverksamhet

14 §. *Ändringssökande.* Enligt förslaget hänvisas det till förvaltningslagen i bestämmelsen om omprövningsbegäran i *1 mom.* Allmänna bestämmelser om förfarandet vid omprövning ingår i 7 a kap. i förvaltningslagen. Omprövningsförfarandet ska inte tas i bruk för andra ärenden, eftersom det utan fog kan förlänga behandlingen av ärendena i sin helhet och i onödan fördröja tillgodoseendet av rättsskyddet i ärenden som det är motiverat att snabbt lämna över till domstol för avgörande.

Enligt *2 mom.* ska omprövningsbeslut och annat beslut få överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I gällande lag finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får i regel förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Förfarandet med besvärstillstånd ska tillämpas t.ex. på ett beslut som fattats av en förarexamensmottagare och som gäller förarexamen eller ADR-körtillståndsprov. Ärenden som gäller återkallande av intyg över behörighet omfattas inte av bestämmelserna om besvärstillstånd. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd.

Paragrafens rubrik ska ändras för att begäran om omprövning är en form av ändringssökande.

1.100 Lag om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare

26 §. *Ändringssökande.* Paragrafens rubrik ska ändras för att omprövningsbegäran är en form av ändringssökande.

Enligt förslaget hänvisas det till förvaltningslagen i bestämmelsen om omprövningsbegäran i *1 mom.* Allmänna bestämmelser om förfarandet vid omprövning ingår i 7 a kap. i förvaltningslagen. Omprövningsförfarandet ska inte tas i bruk i andra ärenden, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärenden.

Enligt *2 mom.* ska beslut av undervisnings- och kulturministeriet, beslut av Trafiksäkerhetsverket som meddelats med anledning av en begäran om omprövning eller andra beslut som fattats med stöd av denna lag samt polisens beslut få överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Enligt förslaget får därmed även beslut av ministeriet överklagas hos förvaltningsdomstolen. Detta motsvarar den föreslagna ändringen av den allmänna bestämmelsen i förvaltningsprocesslagen enligt vilken ändring i beslut av ett ministerium får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I gällande lag finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får i regel förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd ska omfatta t.ex. de beslut som avses i 1 mom. för vilka det första steget av ändringssökande är begäran om omprövning. Ärenden som gäller återkallande av godkännande av ett utbildningscentrum och återkallande av yrkeskompetensbevis omfattas inte av bestämmelserna om besvärstillstånd. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar slutdelen av 3 mom. i den gällande paragrafen.

Paragrafens *5 mom.* motsvarar i sak det gällande 1 mom., men ordalydelsen och hänvisningarna till bestämmelser preciseras.

1.101 Lag om tillsynsavgift för flygtrafiken

15 §. *Sökande av ändring hos förvaltningsdomstolen.* Ärendena ska inte längre koncentreras till Helsingfors förvaltningsdomstol. Den förvaltningsdomstol som ska behandla besvären bestäms utifrån den allmänna bestämmelsen i 12 § i förvaltningsprocesslagen. Dessutom ändras strukturen och ordalydelsen i paragrafen.

1.102 Lag om trafikföretagarutbildning för vägtrafik

8 §. *Ändringssökande.* I gällande lag finns inga bestämmelser om begäran om omprövning. Enligt det föreslagna *1 mom.* ska beslut om återkallande av tillstånd för trafikföretagarutbildning överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Omprövningsförfarandet ska inte tas i bruk, eftersom det utan fog kan förlänga behandlingen av ärendena i sin helhet och i onödan fördröja tillgodoseendet av rättsskyddet i ärenden som det är motiverat att snabbt lämna över till domstol för avgörande. Ärendena prövas enskilt.

Omprövning av andra beslut ska enligt *2 mom.* få begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Andra beslut är t.ex. beviljande, ändring och förnyande av tillstånd för trafikföretagarutbildning. Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning ska få överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I gällande lag finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får i regel förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. De i 1 mom. avsedda ärendena ska inte omfattas av bestämmelserna om besvärstillstånd. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar i sak slutdelen av den gällande paragrafen, men ordalydelsen preciseras. Med ändringssökande avses i momentet både omprövningsbegäran och besvär. Den myndighet som behandlar omprövningsbegäranden eller besvär får förbjuda eller avbryta verkställigheten så som hittills. Bestämmelser om detta finns i 49 f § i förvaltningslagen och i 32 § i förvaltningsprocesslagen.

1.103 Lag om passagerarfartygs personlistor

24 §. *Ändringssökande.* Kommunikationsministeriet fattar med stöd av lagen beslut om avvikelser från utlämnande av personuppgifter och från anteckning och anmälning av uppgifter. Trafiksäkerhetsverket godkänner personregistersystemen med stöd av lagen.

I gällande lag finns inga bestämmelser om begäran om omprövning. Enligt det föreslagna *1 mom.* ska ändring i beslut som avses i 17 § sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Det gäller ett förpliktande beslut som kan förenas med vite eller hot om avbrytande. Omprövningsförfarandet ska inte tas i bruk, eftersom det i onödan kan fördröja tillgodoseendet av rättsskyddet i ärenden som det är motiverat att snabbt lämna över till domstol för avgörande.

Omprövning av andra beslut av Trafiksäkerhetsverket och beslut av kommunikationsministeriet ska enligt *2 mom.* få begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning ska få överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Även beslut av ministeriet överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Detta motsvarar den ändring av den allmänna bestämmelsen i förvaltningsprocesslagen enligt vilken ändring i beslut av ett ministerium får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I gällande lag finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får i regel förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar även de i 17 § avsedda besluten som är förpliktande beslut om avhjälpande av brister. De kan förenas med vite och hot om att fartygets färd avbryts.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar i sak det gällande 1 mom., men ordalydelsen preciseras. Med myndighet hos vilken ändring söks avses utöver besvärsmyndigheten en myndighet som behandlar begäranden om omprövning.

Paragrafens *5 mom.* motsvarar i sak det gällande 2 mom., men ordalydelsen preciseras.

1.104 Lag om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport

27 §. *Ändringssökande.* Enligt förslaget ändras paragrafens rubrik, eftersom förfarandet med omprövningsbegäran är en form av ändringssökande.

Paragrafens *1 och 2 mom.* motsvarar i sak gällande lag, men ordalydelsen i momenten preciseras. Bestämmelserna om förfarandet vid upprättandet och behandlingen av en begäran om omprövning ersätts med en hänvisning till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet ingår i 7 a kap. i förvaltningslagen.

I gällande lag finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får i regel förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar t.ex. beslut som gäller beviljande av stöd och beslut som gäller fartyg som inskrivits i eller avförts ur handelsfartygsförteckningen. Ärenden som gäller återkrav av stöd omfattas inte av bestämmelsen om besvärstillstånd. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd.

Paragrafens *4 och 5 mom.* motsvarar i sak 3 och 4 mom. i den gällande paragrafen.

1.105 Lag om säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter i järnvägssystemet

57 §. *Ändringssökande.* Paragrafens *1 mom.* motsvarar i sak gällande lag, men ordalydelsen i momentet preciseras. Omprövningsbegäran är enligt 12 § 6 mom. i bruk vid sökande av ändring i verksamhetsutövarens beslut genom vilket ansökan om kompletterande intyg har avslagits eller om ett kompletterande intyg återkallats. Bestämmelsen ska kompletteras med ett omnämnande att även beslut som meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär.

Omprövningsförfarande ska inte i detta skede tas i bruk i fråga om andra grupper av ärenden.

I gällande lag finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *2 mom.* får i regel förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd ska omfatta beslut som t.ex. gäller förarbevis, kompletterande intyg, behörighetsbevis och beviljande av dispens samt beslut som gäller godkännande av läroanstalter och utbildningsprogram. Ärenden som gäller återkallande av förarbevis, återkallande av kompletterande intyg, återkallande av behörighetsbevis, förbud för förare att framföra rullande materiel som avses i 13 § 3 och 4 mom., återkallande av godkännande som avses i 29 § och återkallande av dispens från medicinska krav omfattas inte av bestämmelserna om besvärstillstånd. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

Paragrafens *3 mom.* om beslutets verkställbarhet motsvarar den senare delen av den gällande paragrafen, men ordalydelsen ska preciseras. Med ändringssökande avses i momentet både omprövningsbegäran och besvär.

1.106 Lag om yrkeskompetens för taxiförare

38 §. *Ändringssökande.* Paragrafens rubrik ska ändras för att omprövningsbegäran är en form av ändringssökande.

Enligt förslaget hänvisas det till förvaltningslagen i bestämmelsen om omprövningsbegäran i *1 mom.* Omprövningsbegäran är i bruk vid sökande av ändring i beslut som fattats av en av Trafiksäkerhetsverket godkänd innehavare av utbildningstillstånd eller som fattats av en provmottagare enligt avtal med Trafiksäkerhetsverket. Allmänna be-

stämmelser om förfarandet vid omprövning ingår i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Paragrafens *2 mom.* motsvarar i sak gällande lag, men ordalydelsen preciseras. Enligt förslaget får andra beslut som avses i 1 mom. och omprövningsbeslut överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I gällande lag finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får i regel förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Beslut som gäller t.ex. beviljande av körtillstånd och utbildningstillstånd och godkännande av det prov som avses i 7 § omfattas av bestämmelserna om besvärstillstånd. Ärenden som gäller återkallande av körtillstånd och utbildningstillstånd omfattas inte av bestämmelserna om besvärstillstånd. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar slutdelen av 2 mom. i den gällande paragrafen.

1.107 Lag om stark autentisering och elektroniska signaturer

49 §. *Ändringssökande.* Paragrafens *1 mom.* motsvarar i sak gällande lag, men momentets ordalydelse preciseras. Omprövningsförfarandet ska inte tas i bruk, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärenden.

I gällande lag finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *2 mom.* får i regel förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar t.ex. beslut genom vilket en inrättning utsetts till kontrollorgan och beslut genom vilka avhjälpning av fel eller försummelser bestämts. Ärenden som gäller återkallande av beslut genom vilka en inrättning utsetts till kontrollorgan omfattas inte av bestämmelserna om besvärstillstånd. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

Paragrafens *3 och 4 mom.* motsvarar i sak 2 och 3 mom. i den gällande paragrafen.

1.108 Lotsningslag

20 §. *Domstol.* Bestämmelsen om behörig domstol för de ärenden som avses i sjölagen motsvarar gällande lag. Bestämmelser om sökande av ändring i Trafiksäkerhetsverkets beslut finns i 26 §.

20 a §. *Ändringssökande.* I gällande lag finns inga bestämmelser om begäran om omprövning. Enligt *1 mom.* ska sökande av ändring i beslut som gäller återkallande av styrsedel för lots, återkallande av linjelotsbrev och återkallande av dispens från skyldigheten att anlita lots överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Omprövningsförfarandet ska inte tas i bruk i dessa ärenden, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärenden.

Omprövning av andra beslut av Trafiksäkerhetsverket ska enligt *2 mom.* få begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar t.ex. beslut som gäller beviljande av styrsedel för lots och beslut som gäller dispens och undantag från skyldigheten att anlita lots. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning ska få överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I gällande lag finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får i regel förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd ska t.ex. omfatta beslut som gäller beviljande av styrsedel för lots eller dispens. Även ärenden som gäller återkallande av dispens från skyldigheten att använda lots ska omfattas av bestämmelserna om besvärstillstånd. Ärenden som gäller återkallande av styrsedel för lots omfattas inte av bestämmelserna om besvärstillstånd. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och yrkesverksamhet, eftersom verksamhet som lots förutsätter att personen i fråga har en gällande styrsedel för lots..

1.109 Landsvägslag

105 §. *Ändringssökande.* Bestämmelsen om begäran om omprövning av ett beslut som gäller behörighetsintyg i paragrafens *1 mom.* motsvarar i sak gällande 105 a § 1 mom. Omprövningsförfarandet ska inte tas i bruk i andra ärenden, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärenden.

Enligt *2 mom.* ska beslut av statsrådet allmänna sammanträde överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen. Detta motsvarar den föreslagna allmänna bestämmelsen i förvaltningsprocesslagen. Omprövningsbeslut och andra beslut som fattats med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

Bestämmelserna om besvärstillstånd ska utvidgas i förhållande till nuläget. Enligt det föreslagna *3 mom.* får i regel förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar t.ex. beslut som gäller tillfälligt trafikförbud eller tillfällig begränsning av trafiken, beslut som gäller undantag från begränsningar i markanvändningen och beslut som gäller tillstånd till arbete på vägområde samt placering av anordningar på vägområde. Ärenden som gäller godkännande av en utredningsplan eller en vägplan omfattas inte av bestämmelserna om besvärstillstånd. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och av särskild samhällelig vikt.

Paragrafens *4—7 mom.* motsvarar slutdelen av gällande 1 mom. samt 2—4 mom.

Paragrafens *8 mom.* motsvarar i sak den inledande delen av det gällande 1 mom., men momentets ordalydelse preciseras.

105 a §. *Begäran om omprövning.* Denna paragraf ska upphävas. Innehållet i paragrafen ska sammanföras med bestämmelserna om ändringssökande i 105 §.

1.110 Postlag

80 §. *Ändringssökande.* Enligt förslaget preciseras hänvisningen i *1 mom.* Ändring i beslut av statsrådets allmänna sammanträde söks genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i enlighet med den allmänna bestämmelsen i förvaltningsprocesslagen. Ändring i beslut av andra myndigheter som nämns i bestämmelsen ska sökas hos förvaltningsdomstolen. Detta motsvarar den allmänna bestämmelsen i förvaltningsprocesslagen. Omprövningsförfarandet ska inte tas i bruk, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärenden. Det gäller ärenden av samhällelig vikt som snabbt behöver bli behandlade vid domstol.

I gällande lag finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *2 mom.* får i regel förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar t.ex. beslut som gäller rätten att utge frimärken och ett beslut genom vilket ett företag är ålagt att rätta sitt fel eller sin försummelse. Ärenden som gäller åläggande och ändring av skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster omfattas inte av bestämmelserna om besvärstillstånd. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar slutdelen av 1 mom. i den gällande paragrafen.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar det gällande 2 mom., men momenthänvisningen ändras.

1.111 Banlag

92 §. *Ändringssökande.* Enligt förslaget preciseras hänvisningen i *1 mom.* Förvaltningsbeslut som fattats med stöd av denna lag ska överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Omprövningsförfarandet ska inte tas i bruk, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärenden. Det gäller ärenden av samhällelig vikt som snabbt behöver bli behandlade vid domstol.

I gällande lag finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *2 mom.* får i regel förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar t.ex. beslut som gäller ändring av planerna, beslut som gäller tillstånd av banhållningsmyndigheten och beslut som berät-

tigar till undantag från begränsningar i markanvändningen. Ärenden som gäller godkännande av en utredningsplan eller en järnvägsplan omfattas inte av bestämmelserna om besvärstillstånd. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och av särskild samhällelig vikt.

Paragrafens *3—5 mom.* motsvarar 2—4 mom.

Paragrafens *6 mom.* motsvarar i sak hänvisningen som ingår i det gällande 1 mom., men ordalydelsen preciseras.

1.112 Lag om taxitrafik

8 §. *Företagarkurs.* Paragrafens *3 mom.* som gäller begäran om omprövning ska upphävas och sammanföras med andra bestämmelser om sökande av ändring i 27 §.

27 §. *Sökande av ändring.* Den föreslagna bestämmelsen om omprövningsbegäran i *1 mom.* motsvarar i sak gällande 8 § 3 mom., men ordalydelsen preciseras. I momentet hänvisas det till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om förfarandet vid omprövning ingår i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Enligt *2 mom.* ska andra beslut och omprövningsbeslut få överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I gällande lag finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får i regel förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar beslut som t.ex. gäller beviljande och ändring av taxitillstånd, avbrytande av bedrivande av taxitrafik eller beställningscentraler. Ärenden som gäller återkallande av taxitillstånd omfattas inte av bestämmelsen om besvärstillstånd. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar i sak det gällande 1 mom., men ordalydelsen preciseras. Med myndighet hos vilken ändring söks avses i momentet, utöver besvärsmyndigheten, även den myndighet som behandlar omprövningsbegäran.

1.113 Sjötrafiklag

22 §. *Ändringssökande.* Paragrafens *1 mom.* motsvarar i sak gällande lag, men ordalydelsen preciseras. Omprövningsförfarandet ska inte tas i bruk, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärenden.

I gällande lag finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *2 mom.* får i regel förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna omfattar besvärstillstånd t.ex. beslut som gäller tillstånd till tävlingar och övningar och beslut som gäller de undantag som avses i 9 § 3 mom. Ärenden som gäller utfärdande eller ändring av förbud eller begränsningar omfattas inte av bestämmelserna om besvärstillstånd. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och rörelsefrihet.

1.114 Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen med Sverige om internationell taxitrafik på väg och om tillämpning av överenskommelsen

8 §. *Ändringssökande.* Paragrafens *1 mom.* motsvarar i sak det gällande 1 mom., men ordalydelsen i bestämmelsen preciseras. Omprövningsförfarandet ska inte tas i bruk, eftersom det i onödan kan fördröja tillgodoseendet av rättsskyddet i ärenden som det är motiverat att snabbt lämna över till domstol för avgörande.

I gällande lag finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *2 mom.* får i regel förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Till exempel beslut om att utfärda taxiföretaget en varning ska omfattas av bestämmelserna om besvärstillstånd. Ärenden som gäller återkallande av taxitillstånd omfattas inte av bestämmelsen om besvärstillstånd. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar slutdelen i den gällande paragrafen.

1.115 Gruvlag

162 §. *Sökande av ändring i gruvmyndighetens beslut.* I paragrafen föreskrivs det om överklagande av gruvmyndighetens beslut. Enligt 4 § är Säkerhets- och kemikalieverket gruvmyndighet. I denna paragraf föreslås det inga bestämmelser om sökande av ändring i beslut som statsrådet har fattat med stöd av denna lag, utan ändring av dem ska sökas på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Paragrafens *1 mom.* motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras. Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärendena.

I den gällande paragrafen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *2 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd gäller inte ärenden som avses i 70 och 131 §, 140 § 2 mom., 144 § 2 mom. och 156 och 157 §.

I 70 § föreskrivs det om återkallelse av malmletningstillstånd, gruvtillstånd och guldvaskningstillstånd, och i 131 § om återkallelse av gruvsäkerhetstillstånd. I 140 § 2 mom. föreskrivs det om återkallelse av godkännandet som besiktningsorgan. Lagens 144 § 2 mom. gäller tillfälligt förbud att bortskaffa byggnader och konstruktioner med anknytning till gruvdriften. I 156 §, som gäller åtgärdande av en förseelse eller försummelse, föreskrivs det om förbud och ålägganden som gruvmyndigheten kan meddela. Lagens 157 § gäller tillfälligt driftförbud. Enligt 158 § kan gruvmyndigheten förena ett förbud eller åläggande som den meddelat med vite eller hot om tvångsutförande eller avbrytande.

De föreslagna bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar t.ex. beviljande, ändring och överföring av tillstånd i fråga om vilka gruvmyndigheten är behörig samt förlängning av sådana tillstånds giltighetstid liksom även godkännande som besiktningsorgan.

Paragrafens *3 mom.*, som gäller avgifter, motsvarar i sak gällande 2 mom.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar gällande 3 mom.

Dessutom görs det en smärre ändring av rubriken i den finska språkversionen.

164 §. *Sökande av ändring i besiktningsorgans beslut.* Besiktningsorganens beslut hänför sig till besiktning av uppfordringsverk.

Bestämmelserna i *1 mom.* om omprövningsbegäran motsvarar till innehållet gällande lag, men det föreslås en hänvisning till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Paragrafens *2 mom.* om överklagande hos förvaltningsdomstolen motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Dessutom görs det en smärre ändring av rubriken i den finska språkversionen.

1.116 Handelskammarlag

10 §. *Ändringssökande.* Arbets- och näringsministeriet beslutar om tillstånd att grunda en handelskammare och om återkallelse av ett sådant tillstånd.

Paragrafens första mening motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras. Handels- och industriministeriet heter numera arbets- och näringsministeriet. Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärendena.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt den andra meningen i den föreslagna paragrafen får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar beslut som gäller tillstånd att grunda en handelskammare och återkallelse av ett sådant tillstånd.

1.117 Sjömansservicelag

27 §. *Ändringssökande.* Paragrafen gäller sökande av ändring i sjömansservicebyråns beslut. I denna paragraf föreslås det inga bestämmelser om sökande av ändring i beslut som arbets- och näringsministeriet har fattat med stöd av denna lag, utan ändring av dem ska sökas på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

I den gällande paragrafen finns inga bestämmelser om begäran om omprövning. Enligt det föreslagna *1 mom.* får omprövning av ett beslut av sjömansservicebyrån i ett ärende som avses i 9 § inom sex månader från delfåendet begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. De beslut som avses i momentet gäller bestämmande av arbetsgivarens serviceavgift enligt uppskattning, om redovisningen har varit felaktig eller bristfällig. Sexmånadersregeln motsvarar den gällande bestämmelsen om besvärstid. Allmänna bestämmelser om omprövningsbegäran finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

I ärenden enligt 7 § som gäller innehållning av serviceavgiften för sjömän tillämpas omprövningsförfarandet inte, eftersom det utan fog kan förlänga den totala tiden för behandling av ärendena. En sjöman kan i enlighet med 7 § 3 mom. föra ett ärende som gäller arbetsgivarens innehållning av avgiften till sjömansservicebyrån för behandling. Det är då inte fråga om omprövningsbegäran som avses i 49 a § i förvaltningslagen, och omprövningsbestämmelserna i 7 a kap. i förvaltningslagen ska således inte tillämpas.

Bestämmelsen i *2 mom.* om överklagande hos Helsingfors förvaltningsdomstol motsvarar gällande bestämmelse. I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna momentet får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Bestämmelsen i *3 mom.* om en besvärstid på sex månader motsvarar gällande lag. Bestämmelsen gäller besvärstiden till förvaltningsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen.

1.118 Lag om tillståndsplikt för indrivningsverksamhet

14 §. *Ändringssökand*e. Enligt *1 mom.* får beslut överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen, på samma sätt som för närvarande. Besluten gäller beviljande eller återkallande av koncession samt förbud, uppmaningar eller varningar i anslutning till tillsynen. Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det i onödan kan fördröja tillgodoseendet av rättssäkerheten i ärenden där det är motiverat att snabbt få ett avgörande av domstolen.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *2 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Ärenden som gäller förbud och återkallande av koncession omfattas enligt förslaget inte av bestämmelserna om besvärstillstånd. Dessa ärenden är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar till innehållet det gällande 2 mom., men ordalydelsen ändras.

1.119 Lag om paketreserörelser

21 §. *Ändringssökande*. I den gällande lagen finns inga bestämmelser om begäran om omprövning. Enligt det föreslagna *1 mom.* får beslut av Konkurrens- och konsumentverket som avses i 15 och 16 § överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Omprövningsförfarandet tillämpas inte i dessa ärenden, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärendena. Dessa beslut handlar om avförande ur register samt förbud och uppmaningar.

Enligt *2 mom.* får omprövning av ett annat beslut av Konkurrens- och konsumentverket begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsbegäran finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Bestämmelserna om omprövningsbegäran ska enligt förslaget omfatta beslut om t.ex. registrering som idkare av paketreserörelse och skyldighet att ställa säkerhet. Ett beslut som har meddelats med anledning av

begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar t.ex. uppmaningar att ställa ny säkerhet inom utsatt tid, fullgöra skyldigheten att anmäla ändringar som påverkar säkerheten eller att ge de handlingar, uppgifter och övriga upplysningar som behövs för tillsynen. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte de beslut om avförande ur registret över paketreserörelser som avses i 8 § och de förbud som avses i 15 och 16 §. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring. Med stöd av 8 § ska Konkurrens- och konsumentverket avföra en idkare av paketreserörelse ur registret, om förutsättningarna för registrering inte längre finns Konkurrens- och konsumentverket kan med stöd av 15 § förbjuda rörelseidkaren att fortsätta verksamhet som utövas utan registrering eller utan den säkerhet som krävs. Med stöd av 16 § kan ett förbud utfärdas också på ansökan av en sådan utländsk myndighet eller organisation som avses i paragrafen.

Det föreslagna *4 mom.* motsvarar gällande lag.

1.120 Lag om fastighetsförmedlingsrörelser och rörelser för förmedling av hyreslägenheter och hyreslokaler

15 §. *Sökande av ändring i beslut av nämnden för mäklarprov.* Paragrafens *1 och 2 mom.* motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Paragrafens rubrik ändras eftersom begäran om omprövning utgör en del av sökande av ändring.

21 §. *Sökande av ändring i beslut av regionförvaltningsverket.* I den gällande lagen finns inga bestämmelser om begäran om omprövning. Enligt det föreslagna *1 mom.* får beslut som avses i 18 och 19 § överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Dessa beslut handlar om förbud, uppmaningar och varningar från regionförvaltningsverket och om strykning ur registret. Omprövningsförfarandet tillämpas inte i dessa ärenden, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärendena.

Enligt *2 mom.* får omprövning av ett annat beslut av regionförvaltningsverket begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsbegäran finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Bestämmelserna om omprövningsbegäran ska enligt förslaget omfatta t.ex. registreringsbeslut, eftersom förutsättningarna för registrering är schablonmässiga. Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar t.ex. varningar, uppmaningar att uppfylla sin skyldighet och registreringsbeslut som har fattats med anledning av en registeranmälan. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte de förbud och strykningar ur registret som avses i 18 och 19 §. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar gällande 2 mom.

1.121 Lag om certifiering och angivande av elens ursprung

16 §. *Sökande av ändring i Energimyndighetens beslut.* Paragrafen motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras. Energimarknadsverket heter numera Energimyndigheten. Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärendena. Dessutom ändras paragrafens rubrik.

17 §. *Sökande av ändring i beslut av den registeransvarige och av bedömningsorgan.* I

den föreslagna bestämmelsen om omprövningsbegäran i *1 mom.* hänvisas det till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Enligt *2 mom.* får ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Momentet motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras.

Dessutom görs det en smärre ändring av rubriken i den finska språkversionen.

18 §. *Sökande av ändring i förvaltningsdomstolens beslut.* Paragrafen är ny. Den gäller överklagande av förvaltningsdomstolens beslut i ärenden som avses i 16 och 17 §.

I denna lag föreslås det inga bestämmelser om sökande av ändring i arbets- och näringsministeriets beslut enligt 1 b och 1 c § om erkännande av ursprungsgarantier. Ändring av dem ska sökas på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt den föreslagna paragrafen får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Besvärstillståndsförfarandet ska tillämpas bl.a. på beslut om ursprungsgaranti för el och om godkännande av bedömningsorgan.

Ärenden som gäller återkallande av godkännande av bedömningsorgan och förvägrande av ursprungsgaranti för viss tid faller enligt förslaget utanför bestämmelserna om besvärstillstånd. Dessa ärenden är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

1.122 Lag om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter

39 §. *Sökande av ändring i ett ministeriums och Säkerhets- och kemikalieverkets beslut.* I den gällande lagen finns inga bestämmelser om begäran om omprövning. Enligt det föreslagna *1 mom.* får ett beslut i ärenden som gäller återkallande av godkännande av besiktningsorgan och ett beslut i tillsynsärenden enligt 34 § överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Omprövningsförfarandet tillämpas inte i dessa ärenden, eftersom det i onödan kan fördröja tillgodoseendet av rättssäkerheten i ärenden där det är motiverat att snabbt få ett avgörande av domstolen. Enligt *2 mom.* får omprövning av andra beslut av ett ministerium och av Säkerhets- och kemikalieverket begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsbegäran finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Att ett beslut av ett ministerium överklagas hos förvaltningsdomstolen motsvarar den föreslagna ändring av den allmänna bestämmelsen i förvaltningsprocesslagen enligt vilken ändring i beslut av ett ministerium får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte de ärenden som avses i 1 mom. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar till innehållet slutet av den gällande paragrafen, men ordalydelsen ändras.

40 §. *Sökande av ändring i ett besiktningsorgans beslut.* I denna paragraf föreslås det bestämmelser om sökande av ändring i ett besiktningsorgans beslut om överensstämmelseintyg eller besiktningsintyg.

I den föreslagna bestämmelsen om omprövningsbegäran i *1 mom.* hänvisas det till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Omprövning ska på samma sätt som för närvarande begäras hos besiktningsorganet.

Enligt *2 mom.* får ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Momentet motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

1.123 Lag om arbetstiden på fartyg i inrikesfart

8 §. *Övertidsarbete per dygn.* Bestämmelsen om överklagande stryks i paragrafen och flyttas till den nya 8 a §.

8 a §. *Sökande av ändring i arbets- och näringsministeriets beslut.* I den gällande lagen finns inga bestämmelser om begäran om omprövning av sådana beslut av arbets- och näringsministeriet som avses i 8 § och gäller avvikelser från maximitiderna för övertidsarbete. Enligt det föreslagna *1 mom.* i den nya 8 a § får omprövning av ett beslut begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsbegäran finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Enligt *2 mom.* får ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Att ett beslut av ett ministerium överklagas hos förvaltningsdomstolen motsvarar den föreslagna ändring av den allmänna bestämmelsen i förvaltningsprocesslagen enligt vilken ändring i beslut av ett ministerium får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Förvaltningsdomstolens beslut får enligt *3 mom.* överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen endast om den beviljar besvärstillstånd.

1.124 Lag om utsläppshandel

75 §. *Sökande av ändring i utsläppshandelsmyndighetens beslut.* Paragrafen gäller sökande av ändring i beslut av Energimyndigheten, som är utsläppshandelsmyndighet.

Enligt det föreslagna *1 mom.* får utsläppshandelsmyndighetens beslut överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärendena.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *2 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar t.ex. beslut om godkännande av kontrollör samt om registrering, annullering och ersättande av utsläppsrätter.

Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte de ärenden som avses i 16, 64, 68, 70 och 71 §. Utsläppshandelsmyndigheten kan återkalla ett utsläppstillstånd med stöd av 16 §, återkalla ett godkännande av en kontrollör med stöd av 64 §, påföra en avgift för överskriden utsläppsrätt i enlighet med 68 §, bestämma om övriga påföljder som gäller försummelse av överlämnandet av utsläppsrätter i enlighet med 70 § och förbjuda överlåtelse av utsläppsrätter med stöd av 71 §. Även de förpliktande beslut enligt 72 § som kan förenas med vite, hot om tvångsutförande eller hot om avbrott faller utanför bestämmelserna om besvärstillstånd.

De ärenden som inte omfattas av bestämmelserna om besvärstillstånd är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar till innehållet det gällande 2 mom., men ordalydelsen ändras.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar till innehållet det gällande 3 mom., men ordalydelsen ändras.

Paragrafens *5 mom.* motsvarar till innehållet det gällande 4 mom., men ordalydelsen ändras.

76 §. *Sökande av ändring i ett beslut av en kontrollör.* Enligt förslaget ska det i bestämmelsen om begäran om omprövning som ingår i *1 mom.* hänvisas till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsbegäran finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Tidsfristen för omprövningsbegäran förlängs från nuvarande 14 dagar till 30 dagar i enlighet med den allmänna bestämmelsen i förvaltningslagen.

Enligt *2 mom.* får beslut som gäller begäran om omprövning överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I den gällande paragrafen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det

föreslagna *3 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

1.125 Lag om främjande av integration

82 §. *Ändringssökande*. Början av *1 mom.* motsvarar gällande lag. Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärendena.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt den andra meningen i 1 mom. får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Besvärstillståndsförfarandet omfattar t.ex. ärenden enligt 6 kap. som gäller ersättning för kostnader.

Paragrafens *2—4 mom.* motsvarar gällande lag.

1.126 Lag om tillämpning av vissa av Europeiska gemenskapernas bestämmelser om statligt stöd

Rubrik. Lagens rubrik ändras till att motsvara Europeiska unionens nuvarande namn.

1 §. *Avbrott i utbetalningen av stöd samt återkrav av stöd.* Paragrafens *1 och 2 mom.* motsvarar till innehållet gällande lag, men hänvisningen i 1 mom. till Europeiska unionens lagstiftning föreslås bli uppdaterad.

Det föreslagna *3 mom.* gäller överklagande av beslut om verkställighet av återkrav. Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det i onödan kan fördröja tillgodoseendet av rättssäkerheten i ärenden där det är motiverat att snabbt få ett avgörande av domstolen. I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna momentet får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

2 §. *Lämnande av upplysningar och anmälningsförfarande*. Hänvisningen i *1 mom.* till Europeiska gemenskaperna föreslås bli ändrad till att gälla Europeiska unionen.

1.127 Lag om närings-, trafik- och miljöcentralerna

26 §. *Ändringssökande*. På sökande av ändring i beslut av närings-, trafik- och miljöcentralerna och arbets- och näringsbyråerna tillämpas huvudsakligen de bestämmelser om sökande av ändring som ingår i de olika förvaltningsområdenas materiella lagstiftning. Den aktuella bestämmelse om ändringssökande som ingår i den lag som gäller myndighetens organisation avser ärenden i fråga om vilka det inte finns separata bestämmelser om ändringssökande i den övriga lagstiftningen.

Paragrafens *1 mom.* motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *2 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelsen motsvarar propositionens allmänna linje när det gäller bestämmelserna om ändringssökande i lagstiftningen om myndigheters organisation.

1.128 Lag om Konkurrens- och konsumentverket

16 §. *Ändringssökande.* På sökande av ändring i beslut av Konkurrens- och konsumentverket tillämpas huvudsakligen de bestämmelser om sökande av ändring som ingår i den materiella lagstiftningen. Den aktuella bestämmelse om ändringssökande som ingår i den lag som gäller myndighetens organisation avser sådana allmänna förvaltningsfrågor som det inte finns separata bestämmelser om i den övriga lagstiftningen.

Besvärsförbudet i *1 mom.* motsvarar till innehållet början av den gällande paragrafen.

I *2 mom.* föreskrivs det om överklagande hos förvaltningsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen. I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna momentet får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelsen motsvarar propositionens allmänna linje när det gäller bestämmelserna om ändringssö-

kande i lagstiftningen om myndigheters organisation.

1.129 Kärnenergilag

75 §. *Sökande av ändring och verkställighet av beslut*. Paragrafens *1—3* och *5 mom.* motsvarar gällande lag. På grund av den föreslagna ändringen av förvaltningsprocesslagen ska ministeriets beslut i fortsättningen dock överklagas hos förvaltningsdomstolen.

I *4 mom.* föreskrivs det om sökande av ändring i ett besiktningsorgans beslut som gäller kontroll av kärntekniska tryckbärande anordningar som är av mindre betydelse med tanke på säkerheten. För närvarande tillämpas omprövningsförfarandet i dessa ärenden. I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna momentet får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

1.130 Lag om användning av mänskliga organ, vävnader och celler för medicinska ändamål

26 §. *Ändringssökande*. I paragrafens *1 mom.* föreskrivs det om begäran om omprövning. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Användningsområdet för begäran om omprövning utvidgas. Begäran om omprövning ska omfatta t.ex. beslut som gäller tillstånd att använda kroppar och prov för undervisningsändamål. Bestämmelserna om begäran om omprövning omfattar inte de tillsynsbeslut om att bevilja eller återkalla verksamhetstillstånd eller förbjuda verksamhet som det föreskrivs om i 20 b, 20 m, 20 y och 23 § i lagen. Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det i onödan kan fördröja tillgodoseendet av rättssäkerheten i ärenden där det är motiverat att snabbt få ett avgörande av domstolen.

Enligt *2 mom.* får beslut som har meddelats med anledning av ovannämnda tillsynsbeslut och begäran om omprövning överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Undantag utgör de i 4 § avsedda tillstånden att donera vävnader som inte återbildas och de i 5 § avsedda tillstånden för en minderårig eller handikappad att donera vävnad. Omprövning av dessa beslut får begäras i enlighet med 1 mom., men ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får inte överklagas genom besvär. Besvärsförbudet motsvarar det nuvarande läget.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte de beslut som avses i 20 m, 20 y och 23 § och som inte heller omfattas av bestämmelserna om begäran om omprövning. Dessa beslut är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och patientsäkerhet.

Paragrafens *4 mom.* som gäller verkställbarhet för en inspektörs beslut motsvarar den senare delen av det gällande 1 mom., men ordalydelsen ändras. Med ändringssökande avses i momentet både begäran om omprövning och besvär.

1.131 Lag om penningautomatunderstöd

40 §. *Ändringssökande*. Paragrafens *1 mom.* motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras.

Paragrafens *2 mom.* motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras. Bestämmelsen om att besvär får anföras endast på laglighetsgrund stryks, eftersom det föreslås att motsvarande bestämmelse tas in i förvaltningsprocesslagen som en allmän bestämmelse.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar t.ex. beslut som gäller beviljande av understöd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte i 25, 27 och 28 § avsedda ärenden som gäller avbrytande av utbetalning, återkrävande av understöd och upphörande av utbetalning av understöd. De

är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd.

1.132 Lag om klientavgifter inom social- och hälsovården

15 §. *Sökande av ändring.* I paragrafens *1 mom.* föreskrivs det om begäran om omprövning. Momentet motsvarar till innehållet i huvudsak det gällande 2 och 3 mom., men ordalydelsen ändras. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Tidsfristen för omprövningsbegäran förlängs från nuvarande 14 dagar till 30 dagar i enlighet med den allmänna bestämmelsen i förvaltningslagen. Begäran om omprövning görs hos det organ som ansvarar för att ordna tjänsten i fråga i kommunen.

Enligt *2 mom.* får ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Möjligheten enligt det gällande 4 mom. att lämna in besvär till den myndighet som fattat beslutet slopas, vilket innebär att besvär ska tillställas förvaltningsdomstolen i enlighet med den allmänna bestämmelsen i 26 § i förvaltningsprocesslagen.

I *3 mom.* föreskrivs det om överklagande hos högsta förvaltningsdomstolen. Det förbud mot att söka ändring i förvaltningsdomstolens beslut hos högsta förvaltningsdomstolen som finns i det gällande 4 mom. ändras till en bestämmelse om besvärstillstånd. Ändringen förbättrar rättsskyddet för dem som anför besvär. Besvärstillstånd beviljas dock med avvikelse från den allmänna bestämmelsen i 13 § i förvaltningsprocesslagen endast på prejudikatgrund. Detta motsvarar bestämmelsen i 49 § 3 mom. i den gällande socialvårdslagen.

1.133 Lag om servicesedlar inom social- och hälsovården

13 §. *Ändringssökande.* I paragrafens *1 mom.* föreskrivs det om begäran om omprövning. Momentet motsvarar till innehållet i huvudsak det gällande 1 och 2 mom., men ordalydelsen ändras. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Tidsfristen för omprövningsbegäran förlängs från nuvarande 14 dagar till 30 dagar i enlighet med den allmänna bestämmelsen i förvaltningslagen. Begäran om omprövning görs hos det organ som ansvarar för att ordna tjänsten i fråga i kommunen. Bestämmelsen om delgivning slopas, eftersom det i 59 § i förvaltningslagen finns bestämmelser om delgivning av förvaltningsbeslut genom vanligt brev.

Enligt *2 mom.* får ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Möjligheten enligt det gällande 4 mom. att lämna in besvär till den myndighet som fattat beslutet slopas, vilket innebär att besvär ska tillställas förvaltningsdomstolen i enlighet med den allmänna bestämmelsen i 26 § i förvaltningsprocesslagen. I 2 mom. föreskrivs det därtill om överklagande hos högsta förvaltningsdomstolen. Det förbud mot att söka ändring i förvaltningsdomstolens beslut hos högsta förvaltningsdomstolen som finns i det gällande 5 mom. ändras till en bestämmelse om besvärstillstånd. Ändringen förbättrar rättsskyddet för dem som anför besvär.

1.134 Lag om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

39 §. *Ändringssökande.* Enligt *1 mom.* får ett beslut som avses i 25 §, 26 § 1 mom., 27—29 eller 33 § överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Besluten gäller t.ex. åläggande av en person att genomgå utredning av yrkesskickligheten eller yrkeskunskaper (25 §), administrativa påföljder (26 och 28 §) eller återkallande av tillstånd att utöva yrket, fråntagande av rätten att utöva yrket eller förbud mot att använda yrkesbeteckning (27 §). I 29 § finns bestämmelser om temporära säkerhetsåtgärder. I 33 § föreskrivs det om skriftlig varning. Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det i onödan kan fördröja tillgodoseendet av rättssäkerheten i ärenden där det är motiverat att snabbt få ett avgörande av domstolen.

I momentet nämns inte lagens 26 § 2 mom. enligt vilket tillsynsmyndigheten kan ge en anmärkning eller fästa personens uppmärksamhet på vikten av en ändamålsenlig yrkes-

utövning. Enligt 26 § 2 mom. får ändring i dessa beslut inte sökas genom besvär.

I den gällande paragrafen finns inga bestämmelser om begäran om omprövning. Enligt det föreslagna *2 mom.* får omprövning av andra beslut av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården än de som avses i 1 mom. begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Besluten gäller t.ex. beviljande av tillstånd att utöva yrket. Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte de beslut som avses i 25—29 § och 33 §. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar till innehållet det gällande 2 mom., men ordalydelsen ändras så att det i momentet hänvisas till förvaltningsprocesslagen.

Paragrafens *5 mom.* motsvarar till innehållet det gällande 3 mom., men ordalydelsen ändras.

1.135 Lag om produkter och utrustning för hälso- och sjukvård

58 §. *Ändringssökande*. De beslut som räknas upp i *1 mom.* får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Besluten som avses i bestämmelsen gäller avbrytande av prövning, återkallande av beslut om utseende av ett anmält organ, fastställande av olika förbud och begränsningar samt åläggande av att en produkt ska dras bort från marknaden. Dessa beslut omfattas inte av de bestämmelser om begäran om omprövning som föreslås i 2 mom. Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det i onödan kan fördröja tillgodoseendet av rättssäkerheten i ärenden där det är motiverat att snabbt få ett avgörande av domstolen.

I paragrafens *2 mom.* föreskrivs det om begäran om omprövning. Användningsområdet för begäran om omprövning utvidgas. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Enligt momentet får omprövning av andra beslut av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården än de som avses i 1 mom. och föreläggande som har meddelats i samband med en inspektion som verket har utfört samt av beslut som ett anmält organ har meddelat begäras. Begäran om omprövning omfattar t.ex. beslut som gäller utseende av anmälda organ, i 55 § avsedda tidsbestämda tillstånd till undantag för att en enskild produkt släpps ut på marknaden och tas i bruk, samt ersättning av de kostnader som avses i 41 §.

Enligt *3 mom.* får ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *4 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte de tillsynsbeslut som avses i 1 mom. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

Paragrafens *5 mom.* motsvarar till innehållet det gällande 3 mom., men ordalydelsen ändras.

Paragrafens *6 mom.* motsvarar det gällande 4 mom.

1.136 Gentekniklag

44 §. *Ändringssökande*. Enligt *1 mom.* får ett beslut som genteknikknämnden eller tillsynsmyndigheten har fattat med stöd av 7 kap. eller 38 § överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. I 7 kap. finns det bestämmelser om förbud, begränsningar och ålägganden. I 38 § i lagen föreskrivs det om beslut som kan förenas med vite eller hot om tvångsutförande. Dessa beslut omfattas inte av de bestämmelser om begäran om omprövning som föreslås i 2 mom. Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det i onödan kan fördröja tillgodoseendet av rättssäkerheten i ärenden där det är motiverat att snabbt få ett avgörande av domstolen.

Besvär över beslut som statsrådets allmänna sammanträde har fattat med stöd av 7 kap. ska i enlighet med den allmänna bestämmelsen i förvaltningsprocesslagen anföras direkt hos högsta förvaltningsdomstolen.

I paragrafens *2 mom.* föreskrivs det om begäran om omprövning. Användningsområdet för begäran om omprövning ändras. Begäran om omprövning ska omfatta t.ex. genteknikmämndens beslut om beviljande av de tillstånd som avses i 16 a eller 18 §. Begäran om omprövning tillämpas inte längre vid sökande av ändring i tillsynsmyndighetens beslut som gäller åläggande enligt 7 kap. Enligt förslaget får omprövning av genteknikmämndens och tillsynsmyndighetens andra beslut än de som avses i 1 mom. begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Omprövning av tillsynsmyndighetens beslut ska liksom för närvarande begäras hos genteknikmämnden. Omprövning av en tillsynsmyndighets beslut om uttag av avgift enligt 35 § 2 mom. ska dock begäras hos tillsynsmyndigheten. Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. I fråga om beslut om de avgifter som avses i 35 § 2 mom. ska det inte heller i fortsättningen vara tillåtet att anföra besvär hos högsta förvaltningsdomstolen. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte de tillsynsbeslut som avses i 1 mom. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd.

Paragrafens *4 mom.* om föreningar och stiftelser som har rätt att anföra besvär motsvarar den senare delen av det gällande 2 mom. Momentet gäller sökande av ändring i genteknikmämndens beslut som avses i 23 §.

Paragrafens *5 mom.* motsvarar till innehållet det gällande 3 mom., men ordalydelsen ändras.

44 a §. *Yrkande på rättelse av tillsynsmyndigheternas beslut.* Paragrafen upphävs och de bestämmelser om begäran om omprövning som finns i den tas in i 44 §.

1.137 Narkotikalag

49 §. *Ändringssökande.* Enligt *1 mom.* får ett beslut som gäller återkallande av godkännande av en ansvarig person, följder av förseelser i tillståndspliktig verksamhet eller administrativa tvångsmedel överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Dessa beslut omfattas inte av de bestämmelser om begäran om omprövning som föreslås i 2 mom. Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det i onödan kan fördröja tillgodoseendet av rättssäkerheten i ärenden där det är motiverat att snabbt få ett avgörande av domstolen.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om begäran om omprövning. Enligt *2 mom.* får omprövning av andra beslut än de som avses i 1 mom. begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Omprövningsförfarandet gäller t.ex. det beviljande av tillstånd och godkännande av ansvarig person som avses i 2 kap. Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte de tillsynsbeslut som avses i 1 mom. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar det gällande 2 mom., men ordalydelsen ändras. Med den myndighet som ska pröva ändringssökandet avses i momentet utöver besvärsmyndigheten även den myndighet som behandlar begäran om omprövning.

1.138 Lag om apoteksavgift

12 §. I den gällande lagen finns inga bestämmelser om begäran om omprövning. En-

ligt det föreslagna *1 mom.* får omprövning av ett beslut av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Besluten gäller fastställande av en apoteksavgift eller sänkande av den. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Enligt *2 mom.* får ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna momentet får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar i huvudsak den senare delen av den gällande paragrafen, men ordalydelsen ändras.

1.139 Sjukförsäkringslag

16 kap. **Arbetsplatskassor**

6 §. *Ändringssökande*. Folkpensionsanstalten fattar beslut som gäller arbetsplatskassornas verksamhet samt ska ur sjukförsäkringsfonden till arbetsplatskassans förfogande i förskott ställa ett belopp som kassan beräknas behöva för utbetalning av ersättningar och förmåner. En arbetsplatskassas beslut ska nu överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen. I propositionen föreslås det att överklagandet först styrs till förvaltningsdomstolen i enlighet med huvudregeln i förvaltningsprocessen. Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

1.140 Lag om Folkpensionsanstalten

24 §. *Ändringssökande.* Ett beslut av Folkpensionsanstalten ska nu överklagas genom besvär direkt hos högsta förvaltningsdomstolen, om inte något annat bestäms. I propositionen föreslås det att överklagandet först styrs till förvaltningsdomstolen i enlighet med huvudregeln i förvaltningsprocessen. Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Bestämmelsen motsvarar propositionens allmänna linje när det gäller bestämmelserna om ändringssökande i lagstiftningen om myndigheters organisation.

1.141 Lag om skada, ådragen i militärtjänst

29 §. I den gällande lagen finns inga bestämmelser om begäran om omprövning. Nu ska ändring i ett beslut av Statskontoret sökas genom besvär direkt hos försäkringsdomstolen, och en omprövning bunden till besvär tillämpas inte. Den gällande bestämmelsen om sökande av ändring avviker således från motsvarande bestämmelser när det gäller andra ärenden som hör till försäkringsdomstolens behörighet.

Enligt det föreslagna *1 mom.* får omprövning av ett beslut begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. I ärendena i fråga läggs det i samband med ändringssökande ofta fram en ny utredning utifrån vilken Statskontoret kan rätta sitt beslut i samband med omprövningen. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. I förvaltningslagen föreskrivs det även om delgivning av förvaltningsbeslut, och i paragrafen anges därför inte tidpunkten för delgivning när ett beslut har delgetts per post som vanligt brev.

I paragrafen ska inte längre föreskrivas att ändring i beslut som gäller utbetalning av ersättning för tiden då ersättningstagaren är intagen i fängelse eller utbetalning av ersättning till vårdnämnden för att användas för den ersättningsberättigades eller hans anhörigas framtida vård.

Dessutom ändras ordalydelsen i momentet, eftersom det nu är Statskontoret som fattar beslut.

Paragrafens *2 mom.* motsvarar gällande lag.

1.142 Lag om försäkringsförmedling

18 §. *Sökande av ändring i försäkringsförmedlingsnämndens beslut.* Paragrafens rubrik ändras, eftersom rättelseyrkande utgör en del av ändringssökande.

Enligt förslaget hänvisas det i den bestämmelse om begäran om omprövning som finns i *1 mom.* till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Paragrafens *2 mom.* motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras.

I den gällande paragrafen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

1.143 Försäkringsbolagslag

31 kap. **Övriga bestämmelser om försäkringsbolags verksamhet**

8 §. *Disciplinära påföljder.* Paragrafens *1—3 mom.* motsvarar gällande lag.

Enligt den gällande lagen kan beslut av social- och hälsovårdsministeriet överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen. Enligt det föreslagna *4 mom.* får ett beslut av social- och hälsovårdsministeriet i ett ärende som avses i 1 eller 2 mom. överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Med beaktande av de föreslagna ändringarna av den allmänna bestämmelsen i förvaltningsprocesslagen innebär denna hänvisning att ett beslut ska överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Paragrafens *5—6 mom.* motsvarar gällande lag.

1.144 Lag om fastställande av transsexuella personers könstillhörighet

4 §. *Ändringssökande.* I den gällande paragrafen föreskrivs det inte om begäran om omprövning och inte heller om besvärstillstånd.

En magistrat fastställer på ansökan en persons könstillhörighet. Enligt den föreslagna paragrafen får omprövning av ett beslut begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

1.145 Lag om avbytarservice för pälsdjursuppfödare

32 §. *Rättelseyrkande.* Paragrafen upphävs, eftersom det föreskrivs om begäran om omprövning i 33 §.

33 §. *Ändringssökande.* Nu tillämpas en till besvär bunden omprövning när beslut fattas av LPA som lokal enhet. När en kommun är lokal enhet får nu omprövning av en kommuns beslut begäras hos LPA, men kommunen ska först utreda möjligheten till omprövning. Även i detta fall ska ett besvär över LPA:s beslut till att börja med behandlas hos LPA som först utreder möjligheten till omprövning.

Enligt förslaget ska bestämmelser om begäran om omprövning och om besvär tas in i denna paragraf. Paragrafens rubrik ändras i överensstämmelse med detta.

Enligt *1 mom.* får omprövning av ett beslut av en lokal enhet begäras hos LPA på det sätt som anges i förvaltningslagen. Omprövning begärs hos LPA oberoende av om en kommun eller LPA är lokal enhet. I praktiken har LPA bättre möjligheter än de kommunala myndigheterna att se till att avgörandepraxis är enhetlig. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Tidsfristen för begäran om omprövning av en kommuns beslut förlängs till 30 dagar i enlighet med den allmänna bestämmelsen.

Enligt *2 mom.* får ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning överklagas genom besvär hos Vasa förvaltningsdomstol på samma sätt för närvarande.

Paragrafens *3 mom.* om överklagande av förvaltningsdomstolens beslut och om besvärstillstånd motsvarar gällande lag, men ordalydelsen ändras.

1.146 Lag om avbytarservice för lantbruksföretagare

9 kap. **Sökande av ändring.**

Ordalydelsen i kapitlets rubrik ändras, eftersom även begäran om omprövning utgör sökande av ändring.

42 §. *Rättelseyrkande*. Paragrafen upphävs och det föreskrivs om begäran om omprövning i 43 §.

43 §. *Ändringssökande*. Omprövning av en lokal enhets beslut får för närvarande begäras hos pensionsanstalten. Pensionsanstalt är LPA och lokal enhet är en kommun eller LPA. När en kommun är lokal enhet ska den först utreda möjligheterna till omprövning.

Enligt förslaget ska bestämmelser om begäran om omprövning och om besvär tas in i denna paragraf.

Enligt *1 mom.* får omprövning av ett beslut av en lokal enhet begäras hos LPA på det sätt som anges i förvaltningslagen. Omprövning begärs hos LPA oberoende av om en kommun eller LPA är lokal enhet. I praktiken har LPA bättre möjligheter än de kommunala myndigheterna att se till att avgörandepraxis är enhetlig. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Tidsfristen för begäran om omprövning av en kommuns beslut förlängs till 30 dagar i enlighet med den allmänna bestämmelsen.

Enligt *2 mom.* får ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på samma sätt som för närvarande. I momentet finns det på samma sätt som för närvarande även bestämmelser om behörig förvaltningsdomstol.

Förvaltningsdomstolens beslut får för närvarande överklagas genom besvär endast i ett i 29 § avsett ärende som gäller ersättning när service ges utan grund samt återbetalning av ersättning som betalats utan grund. I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt förslaget ska förbudet mot att anföra fortsatta besvär strykas. Enligt *3 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Även de i 29 § avsedda ärendena som gäller ersättning när service ges utan grund samt återbetalning av ersättning som betalats utan grund ska omfattas av bestämmelserna om besvärstillstånd. De bestämmelser om besvärstillstånd som finns i lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare omfattar redan nu liknande ärenden.

1.147 Lag om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen

44 §. *Sökande av ändring i beslut av arbetarskyddsmyndigheten.* Paragrafens finska rubrik ändras.

Paragrafen gäller sökande av ändring i tillsynsbeslut som gäller arbetarskydd. Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det i onödan kan fördröja tillgodoseendet av rättssäkerheten i ärenden där det är motiverat att snabbt få ett avgörande av domstolen.

I *1 mom.* föreskrivs det om anförande av besvär till förvaltningsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen. Enligt förslaget får besvär över ett beslut av social- och hälsovårdsministeriet anföras även till förvaltningsdomstolen. Detta motsvarar den föreslagna ändringen av den allmänna bestämmelsen i förvaltningsprocesslagen. Enligt ändringen får ett beslut av ministeriet överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I den gällande paragrafen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt förslaget får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar t.ex. i 21 § avsedda beslut som gäller undersökning av tekniska anordningar och ersättande av kostnaderna som det orsakar. Besvärstillstånd gäller även myndigheter som med stöd av 2 mom. har rätt att anföra besvär över förvaltningsdomstolens beslut. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte de tillsynsärenden som avses i 15 §, 16 § 1 mom., 18 § 2 och 3 mom., 19 §, 19 a § och 20 §. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring. Tillsynsmyndigheten kan t.ex. ålägga arbetsgivaren att rätta till eller undanröja förhållanden som strider mot bestäm-

melserna eller förbjuda att arbetet fortgår. Tillsynsmyndigheten kan även ålägga att en anordning ska återkallas från marknaden, och då har beslutet samband med den informationsskyldighet som avses i 20 §.

I momentet föreskrivs det även på samma sätt som för närvarande att besvär ska behandlas skyndsamt, men ordalydelsen i bestämmelsen ändras.

Paragrafens *2—4* mom. motsvarar gällande lag.

1.148 Lag om godkännande av bedömningsorgan inom arbetarskyddet

6 §. *Ändringssökande.* Paragrafens *1 mom.* om överklagande av social- och hälsovårdsministeriets beslut motsvarar den gällande lagen. Med beaktande av de föreslagna ändringarna av den allmänna bestämmelsen i förvaltningsprocesslagen ändras hänvisningsbestämmelsens betydelse dock så att ett beslut ska överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det i onödan kan fördröja tillgodoseendet av rättssäkerheten i ärenden där det är motiverat att snabbt få ett avgörande av domstolen.

I momentet föreskrivs det även på samma sätt som för närvarande om ett besluts verkställbarhet.

I *2 mom.* föreskrivs det om överklagande av ett bedömningsorgans beslut om överensstämmelse. Enligt förslaget hänvisas det i den bestämmelse om begäran om omprövning som finns i momentet till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I den gällande paragrafen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar godkännande av bedömningsorgan samt beslut om överensstämmelse. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte beslut som gäller återkallande av godkännande av bedömningsorgan. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

1.149 Läkemedelslag

79 §. Paragrafen upphävs. Bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 102 §.

102 §. I paragrafen utvidgas användningsområdet för begäran om omprövning. I *1 mom.* föreskrivs det om beslut som inte omfattas av bestämmelserna om begäran om omprövning och som får överklagas genom besvär direkt hos förvaltningsdomstolen. Sådana ärenden är t.ex. tillståndsförfaranden som gäller försäljningstillstånd och registrering (4 kap.). I dessa ärenden baserar sig besluten på en grundlig beredning i processer som är gemensamma för medlemsstaterna i Europeiska unionen. Inte heller apotekstillstånd och filialapotekstillstånd som det föreskrivs om i 40, 43 och 52 § omfattas av bestämmelserna om begäran om omprövning. I dessa beslut finns det ofta flera parter. Direkt till förvaltningsdomstolen anförs även besvär över klarläggande av en apotekares arbetsförmåga och tillfälligt förbud i anslutning till det (49 §), återkallande av ett apotekstillstånd (50 §) samt beslut som gäller förordnande av en tillfällig föreståndare (59 §) liksom beslut som gäller återkallande av ett tillstånd för ett sjukhusapotek eller en läkemedelscentral (66 §), föreskrivande av att läkemedelstillverkningen ska läggas ned (80 §), återkallande av en läkemedelspartiaffärs verksamhetstillstånd (80 a §), tillstånd för läkemedelsprövning (87 c §), avbrytande av en läkemedelsprövning (88 a §), förbud mot marknadsföring av läkemedel (93 §), förbud mot läkemedelsprövning (101 §) eller förbud mot överlåtelse till förbrukning av ett läkemedel (101 a §). I dessa ärenden kan omprövningsförfarandet utan fog förlänga den totala tiden för behandlingen av ärendet.

Enligt *2 mom.* får omprövning av andra beslut av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet än de som anges i 1 mom. samt en inspektörs föreskrifter begäras hos Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Omprövning får begäras

när det gäller t.ex. klassificeringsbeslut som avses i 6 § eller beslut som gäller uppskjutande av utsläppandet på marknaden och förbjudande av användningen av ett läkemedel (30 l §), fastställande av forskningsplaner (30 n §), inrättande eller indragning av ett apotek (41 §), ändring av ett filialapotek till ett apotek (54 §), godkännande och återkallande av godkännande av ett testlaboratorium (76 a §) samt ansökan om tillstånd för inledande av kliniska läkemedelsprövningar av läkemedel avsedda för genterapi, somatisk cellterapi eller xenogen cellterapi samt läkemedel som innehåller genetiskt modifierade organismer (87 §).

I *3 mom.* utvidgas användningsområdet för bestämmelserna om besvärstillstånd. Förvaltningsdomstolens beslut får i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar t.ex. ärenden som gäller beviljande av apotekstillstånd eller filialapotekstillstånd.

Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte ärenden som gäller återkallande av ett försäljningstillstånd (29 § 2 mom.), utredning av en apotekares arbetsförmåga och meddelande av ett tillfälligt förbud i anslutning till denna (49 §), återkallande av ett apotekstillstånd (50 §) liksom beslut som gäller återkallande av ett tillstånd för ett sjukhusapotek eller en läkemedelscentral (66 §), föreskrivande av att läkemedelstillverkning ska läggas ned (80 §), återkallande av en läkemedelspartiaffärs verksamhetstillstånd (80 a §), föreskrivande av att kliniska läkemedelsprövningar som inletts ska avbrytas temporärt eller avslutas (87 c §), förbjudande eller avbrytande av en läkemedelsprövning (88 a §), förbud mot marknadsföring av läkemedel (93 §), förbud mot läkemedelsprövning (101 §) eller förbud mot överlåtelse till förbrukning av ett läkemedel (101 a §). De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

Grunderna för besvärstillstånd nämns inte längre i paragrafen, utan bestämmelserna om grunderna för besvärstillstånd i förvaltningsprocesslagen ska tillämpas.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar till innehållet det gällande 3 mom., men ordalydelsen ändras.

Paragrafens *5 mom.* om verkställighet av beslut motsvarar i huvudsak det gällande 4 mom. Till momentet fogas den bestämmelse om verkställighet av en inspektörs föreskrifter som finns i den gällande 79 § som enligt förslaget ska upphävas. Dessutom ska de klassificeringsbeslut som avses i 6 § och de beslut som avses i 30 l § tas in i förteckningen över beslut som kan verkställas oberoende av ändringssökande.

I kommunallagen finns bestämmelser om sökande av ändring i en kommuns beslut. Kommunen övervakar bl.a. försäljningen av nikotinpreparat och beslutar med stöd av 54 a, 54 c och 54 d § om tillstånd för försäljning av nikotinpreparat och återkallande av dessa tillstånd.

Livsmedelssäkerhetsverket kan med stöd av 21 g § bevilja tillstånd till import och användning av ett veterinärmedicinskt läkemedel. Ändring i detta beslut får sökas enligt bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen.

Bestämmelsen om rättande av sakfel i det gällande 5 mom. överförs till den nya 102 a §.

Förbudet enligt det gällande 1 mom. mot att söka ändring i förvaltningsdomstolens avgörande i ett ärende om upplysningsplikt enligt 89 § tas inte in i paragrafen.

102 a §. Bestämmelsen om rättande av sakfel motsvarar det gällande 102 § 5 mom.

1.150 Steriliseringslag

5 §. Den informativa bestämmelsen i *1 mom.* motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården är nu behörig myndighet.

Enligt den gällande lagen får ändring inte sökas i ett beslut av nämnden för abort- och steriliseringsärenden. Enligt det föreslagna *2 mom.* får omprövning av ett beslut begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får enligt *3 mom.* överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Förvaltningsdomstolens beslut får enligt *4 mom.* överklagas genom be-

svär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

I *5 mom.* finns bestämmelser om skyndsam behandling av de ärenden som avses i denna lag. För närvarande föreskrivs det i 2 mom. om behandling i brådskande ordning.

1.151 Strålskyddslag

65 §. *Ändringssökande.* Paragrafens *1 mom.* om överklagande hos förvaltningsdomstolen motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras. Omprövningsförfarandet tillämpas inte i detta skede, eftersom avsikten är att strålskyddslagstiftningen i sin helhet ska reformeras inom den närmaste framtiden. Det är mest ändamålsenligt att i samband med reformen bedöma omprövningsförfarandets tillämplighet.

I den gällande paragrafen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *2 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar t.ex. i 9 och 11 § avsedda beslut om huruvida en apparat ska anses vara en strålningsalstrande apparat, ett ämne ska vara ett radioaktivt ämne eller en verksamhet ska betraktas som strålningsverksamhet samt beslut om beviljande och ändring av säkerhetstillstånd och om funktioner som inte behöver säkerhetstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte beslut som gäller återkallande av säkerhetstillstånd enligt 20 §, avbrytande eller begränsande av verksamheten enligt 55 § eller försäljnings- och överlåtelseförbud enligt 56 §. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

En bestämmelse som motsvarar det gällande 2 mom. om förbud mot att söka ändring i beslut om föreläggande av vite genom särskilda besvär tas inte in i paragrafen. Föreläggande av vite har samband med åläggande av en huvudförpliktelse. Beslut om huvudförpliktelse och föreläggande av vite får överklagas i enlighet med 1 och 2 mom.

1.152 Hälsoskyddslag

56 §. *Ändringssökande.* Bestämmelsen om begäran om omprövning av ett beslut av en kommunal tjänsteinnehavare i *1 mom.* motsvarar i huvudsak gällande lag, men ordalydelsen ändras. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Tidsfristen för omprövningsbegäran är dock fortfarande 14 dagar från det att beslutet har delgetts på samma sätt som i livsmedelslagen. Begäran om omprövning av en kommunal tjänsteinnehavares beslut görs hos kommunens hälsovårdsnämnd eller motsvarande kollegiala organ.

Omprövningsförfarandet tas i bruk även i ärenden som gäller godkännande av ett laboratorium. Bestämmelsen överensstämmer med motsvarande bestämmelser i livsmedels- och foderlagen.

Paragrafens *2 mom.* motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras. Momentet omfattar även överklagande av beslut som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården samt regionförvaltningsverket har fattat med stöd av denna lag.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte i 49 b § avsedda ärenden som gäller återkallande av godkännandet av ett undersökningslaboratorium samt i 51-53 § avsedda enskilda förbud eller föreskrifter som meddelas av den kommunala hälsoskyddsmyndigheten, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller regionförvaltningsverket och som är nödvändiga för att avhjälpa eller förebygga sanitär olägenhet. De omfattar inte heller sådana beslut om att förbjuda verksamheten om olägenhet inte kan hindras på något annat sätt som avses i 15 § eller sådana beslut om att förbjuda nyttjandet av en bostad eller ett vistelseutrymmet att ålägga någon att vidta åtgärder som avses i 27 §. Besluten är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd.

I *4 mom.* föreskrivs det om den kommunala hälsoskyddsmyndighetens rätt att överklaga. Motsvarande bestämmelse finns för närvarande i 2 mom.

I *5 mom.* föreskrivs det om ärenden där kommunallagen ska iakttas vid sökande av ändring. Motsvarande bestämmelse finns för närvarande i 3 mom.

1.153 Tobakslag

21 §. I *2 mom.* stryks omnämnandet av kommunens tjänsteinnehavare som den som förelagt vitet eller hotet om tvångsutförande. Enligt 14 § 3 mom. i kommunallagen (365/1995) kan beslutanderätt i ett ärende som inbegriper utövning av administrativt tvång delegeras endast till ett organ. Dessutom ändras momentet så att i stället för benämningen verket används benämningen tillstånds- och tillsynsverket. I övrigt ändras paragrafen inte.

35 §. Enligt *1 mom.* får beslut som fattats med stöd av denna lag, med undantag för de situationer som avses i 3 mom. och 21 §, överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. I 3 mom. föreskrivs det om ändringssökande i enlighet med kommunallagen och i 21 § om förande av ärenden till marknadsdomstolen.

Förvaltningsbesvär är rättsmedel även i ärenden som gäller detaljhandelstillstånd för tobaksprodukter och för närvarande söks ändring i dessa ärenden i den ordning som anges i kommunallagen. Att kommunmedlemmar har rätt att söka ändring är inte ett ändamålsenligt rättsmedel i tillståndsärenden som gäller en enskild näringsidkare.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *2 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar t.ex. beviljande av detaljhandelstillstånd för tobaksprodukter samt ärenden som gäller godkännande av provningslaboratorium. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte ärenden som gäller återkallande av godkännande av provningslaboratorium eller avbrytande av dess verksamhet, förbud mot lagstridig verksamhet, försäljningsförbud, förpliktande att dra bort produkten från marknaden och företa en rättshandling samt återkallande av detaljhandeltillstånd. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

Bestämmelsen tillämpas dock inte i ärenden som gäller de i 18 § 1 mom. eller sådana i 18 § 2 mom. 1 punkten avsedda förbud som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården meddelat och som i enlighet med 21 § kan föras till marknadsdomstolen.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar till innehållet i övrigt det gällande 1 mom., men ärenden som gäller detaljhandelstillstånd är inte längre ärenden i vilka ändring söks i den ordning som anges i kommunallagen.

Paragrafens *4 och 5 mom.* motsvarar till innehållet det nuvarande 2 och 3 mom., men ordalydelsen i dem ändras.

1.154 Blodtjänstlag

23 §. *Ändringssökande.* Enligt förslaget ska bestämmelser om begäran om omprövning och om besvär tas in i denna paragraf. Paragrafens rubrik ändras i överensstämmelse med detta.

Enligt det föreslagna *1 mom.* ska omprövningsförfarandets användningsområde utvidgas till att gälla de ärenden som avses i 4 § och 22 § 2 mom. Med stöd av 4 § i lagen beslutas det om beviljande av tillstånd för inrättningar för blodtjänst. I 22 § 2 mom. föreskrivs det om tillstånd att importera blod eller blodkomponenter från tredjeland till Finland. I momentet hänvisas det till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Andra beslut och beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får enligt *2 mom.* överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Till exempel ett beslut om indragning av tillstånd som fattats med stöd av 21 § får överklagas genom besvär direkt hos förvaltningsdomstolen.

I den gällande paragrafen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär

endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar t.ex. de tillståndsbeslut som avses i 4 och 22 §. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte beslut som gäller indragning av tillstånd. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

24 §. *Ändringssökande.* Paragrafen upphävs och bestämmelser om besvär tas in i 23 §.

1.155 Aravalag

39 §. *Ändringssökande.* Enligt förslaget hänvisas det i den bestämmelse om begäran om omprövning som finns i *1 mom.* till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Tidsfristen för omprövningsbegäran förlängs från 14 dagar till 30 dagar i enlighet med den allmänna bestämmelsen.

Enligt *2 mom.* får ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. I 4 och 5 mom. föreskrivs om undantagen från detta.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar t.ex. beslut som gäller säkerheter för lån eller angivande som allmännyttigt samfund eller återkallande av detta angivande. Återkallande av angivande är endast en förhandsåtgärd före uppsägning av lånet, inställande av räntestödet och återbetalning av lånet. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte beslut som gäller uppsägning av lån enligt 33 eller 37 §. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd.

I *4 mom.* föreskrivs om förbud mot att anföra besvär över ett beslut som meddelats med anledning av begäran om omprövning. Till innehållet motsvarar momentet huvudsakligen gällande 3 mom. Hänvisningen i den gällande paragrafen till 34 § i aravaförordningen ändras till en hänvisning till 17 § 4 mom. i aravalagen, med stöd av vilket de aktuella besluten om en nedsättning av räntan fattas.

I *5 mom.* föreskrivs om förbudet mot att separat begära omprövning av kommunens beslut med stöd av 3 § 2 mom. om objekt för vilka lån beviljas. Momentet motsvarar bestämmelsen i 3 mom. i gällande paragraf.

Statens bostadsfonds uppgifter sköts numera av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet.

1.156 Lag om ändring i vissa fall av villkoren för aravalån

11 §. *Sanktioner.* Behörigheten att ålägga ägaren att betala ersättning överförs från förvaltningsdomstolen till Statskontoret. Det är ändamålsenligt att det är en förvaltningsmyndighet som är beslutsfattare i första instans. Statskontorets beslut får överklagas genom besvär i enlighet med 12 §.

12 §. *Ändringssökande.* I *1 mom.* föreskrivs om begäran om omprövning av beslut av Statskontoret. I bestämmelsen om omprövningsbegäran hänvisas det till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Tidsfristen för omprövningsbegäran förlängs från 14 dagar till 30 dagar i enlighet med den allmänna bestämmelsen.

Enligt *2 mom.* får ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Bestämmelsen motsvarar det nuvarande 2 mom., men ordalydelsen ändras.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd ska tillämpas t.ex. på beslut om ändring av lånevillkoren. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte ärenden som avses i 11 § och i vilka det är fråga om att påföra en ersättning för verksamhet i strid med 8 §. Dessa beslut är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd.

1.157 Lag om bostadsrättsbostäder

45 §. *Användningen av bostadslägenheterna i ett bostadsrättshus.* Paragrafens *1 och 2 mom.* motsvarar gällande lag.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar i övrigt gällande lag, med behörigheten att ålägga ägaren att betala ersättning överförs från förvaltningsdomstolen till Statskontoret. Det är ändamålsenligt att det är en förvaltningsmyndighet som är beslutsfattare i första instans.

53 §. *Omprövningsbegäran.* Statens bostadsfonds uppgifter sköts numera av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet.

I paragrafen föreskrivs om begäran om omprövning av beslut av en kommunal myndighet, Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet eller Statskontoret. I paragrafen föreskrivs för närvarande endast om begäran om omprövning av beslut som fattats av en kommunal myndighet. Bestämmelser om överklagande av ett beslut av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet finns för närvarande i 54 a §. I bestämmelsen om omprövningsbegäran hänvisas det till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Tidsfristen för omprövningsbegäran förlängs från 14 dagar till 30 dagar i enlighet med den allmänna bestämmelsen.

54 §. *Besvär.* I paragrafen föreskrivs det om överklagande av ett beslut som meddelats med anledning av en omprövningsbegäran som avses i 53 §.

I gällande lag finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt paragrafens *1 mom.* får ändring i förvaltningsdomstolens beslut anföras genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd ska omfatta t.ex. förvaltningsdomstolens beslut som gäller överlåtelse av ett bostadsrättshus eller aktier i det bolag som äger huset.

I *2 mom.* föreskrivs om överklagande av ett beslut som gäller godkännande av en bostadsrättshavare eller en mottagare vid en överlåtelse. Momentet motsvarar till sitt innehåll den gällande lagen.

I paragrafen föreskrivs inte om sökande av ändring i beslut som regionförvaltningsmyndigheten har fattat i egenskap av tillsynsmyndighet. Ändring i dessa beslut får sökas enligt lagen om regionförvaltningsverken (896/2009).

54 a §. *Ändringssökande.* Paragrafen upphävs. Bestämmelserna i den gällande lagen om begäran om omprövning av ett beslut av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet slås ihop med 53 §.

1.158 Lag om understöd för förbättring av bostadsförhållandena för grupper med särskilda behov

13 §. *Ändringssökande.* Enligt lagens 1 § 2 mom. tillämpas dessutom statsunderstödslagen på de understöd som avses i denna lag, om inte något annat bestäms nedan.

I paragrafen hänvisas enligt förslaget till *1 mom.* till bestämmelserna i statsunderstödslagen. Detta innebär en ändring av regleringssättet. Enligt statsunderstödslagen är det möjligt att begära omprövning av ett beslut. Allmänna bestämmelser om omprövningsbegäran finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Förvaltningsdomstolens beslut får enligt den ändring som nu föreslås i statsunderstödslagen överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Ärenden som gäller återkrav omfattas dock inte av bestämmelserna om besvärstillstånd. Enligt statsunderstödslagen får statsbidragsmyndighetens beslut verkställas även om ändring har sökts.

Bestämmelsen om besvärsförbud i *2 mom.* motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras.

1.159 Lag om anmälningsbaserad ändring av lånevillkoren för vissa hyreshuslån

6 §. *Ändringssökande.* Enligt förslaget hänvisas det i den bestämmelse om begäran om omprövning som finns i *1 mom.* till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Tidsfristen för omprövningsbegäran förlängs från 14 dagar till 30

dagar i enlighet med den allmänna bestämmelsen.

Paragrafens *2 mom.* motsvarar till sitt innehåll gällande lag, men ordalydelsen ändras.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut överklagas endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Besluten gäller en förlängning av lånetiden eller en sänkning av räntan på basis av en anmälan.

1.160 Lag om räntestödslån för anskaffande av ägarbostad

11 a §. Med stöd av lagen fattas beslut i ärenden som gäller inställande av utbetalningen av räntestöd. Enligt den gällande lagen tillämpas omprövningsförfarandet på dem. Enligt förslaget hänvisas det i den bestämmelse om begäran om omprövning som finns i *1 mom.* till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsbegäran finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Tidsfristen för omprövningsbegäran förlängs från 14 dagar till 30 dagar i enlighet med den allmänna bestämmelsen.

Paragrafens *2 mom.* motsvarar till innehållet gällande paragraf.

I *3 mom.* föreskrivs det om överklagande hos högsta förvaltningsdomstolen. Besvärstillståndsförfarandet tillämpas inte, eftersom Statskontorets beslut endast gäller administrativa påföljder. Dessa beslut är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd.

1.161 Lag om räntestöd för ägarbostadslån

14 §. *Ändringssökande.* I *1 mom.* föreskrivs om begäran om omprövning av ett beslut av kommunen eller Statskontoret. Enligt förslaget hänvisas det i bestämmelsen till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Tidsfristen för omprövningsbegäran förlängs från 14 dagar till 30 dagar i enlighet med den allmänna bestämmelsen.

Enligt *2 mom.* får ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Ett beslut som avses i 8 § och som gäller godkännande av ett lån som räntestödslån får dock inte överklagas genom besvär. Momentet motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras.

Enligt förslaget till *3 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut överklagas på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. I förvaltningsdomstolen avgörs med stöd av denna paragraf endast i 11 § avsedda ärenden som gäller inställande eller återkrav av räntestödet. Högst fem gånger det räntestöd som betalts för lånet kan återkrävas. Dessa beslut är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd.

1.162 Lag om statsborgen för ägarbostadslån

16 §. *Ändringssökande.* I den bestämmelse i *1 mom.* som gäller omprövningsförfarandet hänvisas det till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Tidsfristen för omprövningsbegäran förlängs från 14 dagar till 30 dagar i enlighet med den allmänna bestämmelsen.

Enligt *2 mom.* får ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Momentet motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar i 11 § 3 mom. och 13 § avsedda ärenden i vilka det är fråga om att ersättningen inte betalas eller gottgörelsen sänks eller avstående från regressyrkande.

1.163 Lag om statsborgen för återbetalning av aravalån

16 §. *Ändringssökande.* I den bestämmelse i *1 mom.* som gäller omprövningsförfarandet hänvisas det till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Tidsfristen för omprövningsbegäran förlängs från

14 dagar till 30 dagar i enlighet med den allmänna bestämmelsen.

Enligt *2 mom.* får ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Beslut som fattats med anledning av begäran om omprövning i ärenden som avses i 3 § 1 mom. får emellertid inte överklagas. Den nämnda bestämmelsen gäller godkännande av ett lån som borgenslån. Momentet motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras.

Bestämmelserna i *3 mom.* om besvärstillstånd motsvarar till innehållet den gällande lagen men dess ordalydelse ändras. Förvaltningsdomstolens beslut får i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte ärenden som gäller försummelse att betala borgensersättning eller fastställande av påföljdsavgift. Dessa beslut är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd.

1.164 Lag om understöd för sanering av ekonomin i hyreshussamfund och bostadsrättshussamfund

8 §. *Ändringssökande.* Enligt lagens 1 § 2 mom. tillämpas dessutom statsunderstödslagen på de understöd som avses i denna lag, om inte något annat föreskrivs nedan.

I paragrafen hänvisas enligt förslaget till *1 mom.* till bestämmelserna i statsunderstödslagen. Detta innebär en ändring av regleringssättet. Enligt statsunderstödslagen är det möjligt att begära omprövning av ett beslut. Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Förvaltningsdomstolens beslut får enligt den ändring som nu föreslås i statsunderstödslagen överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Ärenden som gäller återkrav och avbrytande av utbetalning omfattas dock inte av bestämmelserna om besvärstillstånd. Enligt statsunderstödslagen får statsbidragsmyndighetens beslut verkställas även om ändring har sökts.

Bestämmelsen om besvärsförbud i *2 mom.* motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras.

1.165 Lag om befrielse från användningsbegränsningar som gäller bostäder finansierade med räntestödslån för hyresbostäder

6 §. *Ändringssökande.* Statens bostadsfonds uppgifter sköts numera av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet.

I *1 mom.* föreskrivs om begäran om omprövning av beslut av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet och Statskontoret. Enligt förslaget hänvisas det i bestämmelsen till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Tidsfristen för omprövningsbegäran förlängs från 14 dagar till 30 dagar i enlighet med den allmänna bestämmelsen.

Enligt *2 mom.* får ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Momentet motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *3 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar t.ex. beslut som gäller befrielse av bostäder från användningsbegränsningar. I 2 § avsedda beslut om indragning av räntestöd faller utanför bestämmelserna om besvärstillstånd. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd.

Beslut som har fattats av en kommunal myndighet lämnas på samma sätt som för närvarande utanför paragrafens tillämpningsområde.

1.166 Lag statsborgen för byggnadslån för hyresbostäder

17 §. *Ändringssökande.* I *1 mom.* föreskrivs om begäran om omprövning av beslut av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet och Statskontoret. Enligt förslaget hän-

visas det i bestämmelsen till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Tidsfristen för omprövningsbegäran förlängs från 14 dagar till 30 dagar i enlighet med den allmänna bestämmelsen.

Enligt *2 mom.* får ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Ett beslut som avses i 4 § och som gäller godkännande av ett lån som borgenslån får dock inte överklagas genom besvär. Momentet motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras.

Enligt det föreslagna *3 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelsen motsvarar gällande lag. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte beslut som gäller vägran att betala borgensersättning och fastställande av påföljdsavgift. I fråga om dessa krävs det inte heller för närvarande något besvärstillstånd. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd.

Beslut som har fattats av en kommunal myndighet lämnas på samma sätt som för närvarande utanför paragrafens tillämpningsområde.

1.167 Lag om ändring av lånevillkoren för hyreshuslån

9 §. *Ändringssökande.* I den bestämmelse i *1 mom.* som gäller omprövningsförfarandet hänvisas det till förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Tidsfristen för omprövningsbegäran förlängs från nuvarande 14 dagar till 30 dagar i enlighet med den allmänna bestämmelsen.

Paragrafens *2 mom.* motsvarar gällande lag, men ordalydelsen ändras.

1.168 Lag om oljeskyddsfonden

27 §. *Ändringssökande.* Ur oljeskyddsfonden betalas ersättning för oljeskador och för de kostnader som bekämpningen av dem och återställandet av miljön orsakar. Dessutom betalas ersättningar och beviljas bidrag för de kostnader som orsakas av förvärv av bekämpningsmateriel och av upprätthållande av bekämpningsberedskapen. Enligt lagens 2 § tillämpas dessutom statsunderstödslagen på de bidrag som avses i denna lag, om inte något annat föreskrivs nedan.

I paragrafen hänvisas enligt förslaget till *1 mom.* till bestämmelserna i statsunderstödslagen. Detta innebär en ändring av regleringssättet. Enligt statsunderstödslagen är det möjligt att begära omprövning av ett beslut. Allmänna bestämmelser om omprövningsbegäran finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Förvaltningsdomstolens beslut får enligt den ändring som nu föreslås i statsunderstödslagen överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Ärenden som gäller återkrav omfattas dock inte av bestämmelserna om besvärstillstånd. Enligt statsunderstödslagen får statsbidragsmyndighetens beslut verkställas även om ändring har sökts.

1.169 Naturvårdslag

61 §. *Besvär.* I *1 mom.* föreskrivs om överklagande av beslut av statsrådets allmänna sammanträde samt beslut av ministeriet om att avstå från att genomföra ett naturskyddsprogram eller om statens inlösningsrätt. Dessa beslut överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen. I fråga om ministeriets beslut avviker detta från den allmänna bestämmelse som föreslås i förvaltningsprocesslagen och enligt vilken ett beslut av ett ministerium ska överklagas hos förvaltningsdomstolen. Till sin natur är besluten i fråga särskilt betydelsefulla och omfattande. Ett inlösningsbeslut kan också fattas av statsrådets allmänna sammanträde. Statsrådets allmänna sammanträde beslutar också om godkännandet av ett naturskyddsprogram. Beslut av statsrådets allmänna sammanträde överklagas enligt förvaltningsprocesslagen hos högsta förvaltningsdomstolen. Till denna del motsvarar momentet den allmänna bestämmelsen.

Momentet ska inte längre innehålla något omnämnande av att besvär får anföras endast

på den grunden att beslutet strider mot lag. Motsvarande omnämnande föreslås bli intaget i den allmänna bestämmelsen i förvaltningsprocesslagen.

Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det inte bedöms lämpa sig för ärenden enligt naturvårdslagen. Det kan utan fog förlänga den totala behandlingstiden för ärendena.

Paragrafens *2 mom.* motsvarar till sitt innehåll gällande lag, men ordalydelsen ändras. Skogsforskningsinstitutets uppgifter sköts från och med ingången av år 2015 av Naturresursinstitutet. Till paragrafen fogas också ett omnämnande av att andra beslut av miljöministeriet än sådana som avses i § mom. överklagas hos förvaltningsdomstolen. Detta motsvarar den föreslagna ändringen av den allmänna bestämmelsen i förvaltningsprocesslagen. Enligt ändringen får ett beslut av ministeriet överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

Det föreslagna *3 mom.* motsvarar gällande lag.

Det föreslagna *4 mom.* motsvarar gällande lag.

62 §. *Besvär över förvaltningsdomstolens beslut.* I den gällande paragrafen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt förslaget får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

De beslut som faller utanför bestämmelserna om besvärstillstånd räknas upp i paragrafens *1 mom.* Dessa beslut får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Besluten gäller förbud mot eller begränsningar av rätten att röra sig, inrättande av naturskyddsområden och landskapsvårdsområden, hävning av fridlysningen av ett naturskyddsområde, undantag från Europeiska unionens specialbestämmelser om artskydd samt tillfälligt åtgärds förbud. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och samhället.

Enligt *2 mom.* får andra beslut av förvaltningsdomstolen överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar t.ex. beslut som gäller fastställande av skötsel- och nyttjandeplanerna för nationalparker, undantag från fridlysningsbestämmelserna och fridlysning av naturminnesmärken samt beslut om undantag från bestämmelserna om landskapsvårdsområden.

Paragrafens *3 mom.* om den som har besvärsrätt motsvarar gällande 2 mom. Om besvärstillstånd krävs för anförande av besvär förutsätts detta tillstånd också av myndigheter som med stöd av momentet har besvärsrätt över förvaltningsdomstolens beslut.

1.170 Terrängtrafiklag

31 §. *Ändringssökande.* Paragrafen gäller sökande av ändring i en kommunal myndighets beslut i ett ärende som gäller tillstånd till tävlingar och övningar.

I den gällande paragrafen föreskrivs inte om begäran om omprövning. Enligt förslaget ska det i 1 mom. föreskrivas att omprövning av en kommunalmyndighets beslut får begäras enligt vad som föreskrivs i förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Enligt *2 mom.* får beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

I *3 mom.* föreskrivs det om överklagande av förvaltningsdomstolens beslut. I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt förslaget får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar beslut om tillstånd till tävlingar och övningar som ges med stöd av 30 §.

I paragrafens *4 mom.* preciseras att andra beslut av en kommunal myndighet än sådana som avses i 30 § får överklagas i enlighet med kommunallagen.

1.171 Lag om bekämpning av oljeskador

29 §. *Ändringssökande.* Enligt *1 mom.* får en myndighets beslut överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Momentet motsvarar till innehållet huvudsakligen gäl-

lande lag, men ordalydelsen ändras. Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärendena.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt förslaget föreskrivs det i *2 mom.* att förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Besluten gäller t.ex. fastställande av planen för bekämpning av oljeskador och ersättning för deltagandet i bekämpningen. Med stöd av 28 § kan närings-, trafik- och miljöcentralen förelägga att inom utsatt tid fullgöra en skyldighet. Myndighetens föreläggande kan förenas med vite eller hot om tvångsutförande. De förpliktande besluten i fråga kan gälla närmast uppgörandet av planen för bekämpning av oljeskador eller anskaffningen av behövligt bekämpningsmateriel. Enligt förslaget ska också dessa omfattas av bestämmelserna om besvärstillstånd.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar gällande 2 mom.

1.172 Avfallslag

137 §. *Överklagande.* Det föreslagna *1 mom.* om överklagande hos förvaltningsdomstolen motsvarar till innehållet gällande lag. Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden.

I den gällande paragrafen föreskrivs om besvärstillstånd i ärenden som gäller betalning av avfallsavgift eller med anledning av ett sådant beslut inlämnade grundbesvär. Enligt det föreslagna *2 mom.* ska besvärstillståndssystemet utvidgas. Besvär över förvaltningsdomstolens beslut får i regel anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar enligt också t.ex. beslut som gäller godkännande för anteckning i avfallshanteringsregistret eller producentregistret eller ändring av sådana beslut samt tillsynsmyndighetens enskilda förelägganden om att uppfylla en skyldighet enligt lagen. De ska också omfatta beslut om godkännande av en internationell avfallstransport. Grundbesvär ska inte längre nämnas separat eftersom det i denna proposition föreslås en precisering av lagen om verkställighet av skatter och avgifter, enligt vilken den bestämmelse om besvärstillstånd som gäller ordinarie besvär också ska tillämpas på överklagande av förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller grundbesvär.

Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte beslut om återkallande av ett godkännande för anteckning i avfallshanteringsregistret eller producentregistret samt återkallande av beslut om godkännande av en internationell avfallstransport och beslut om förhandsgodkännande av en återvinningsanläggning. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte heller beslut enligt 126–128 § om skyldigheten att rätta förseelser eller försummelser och beslut enligt 131–133 § om försummelseavgift. De är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar gällande 2 mom.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar till innehållet det gällande 3 mom., men ordalydelsen ändras.

1.173 Lag om skydd för miljön i Antarktis

37 §. *Ändringssökande.* I den gällande paragrafen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt förslaget får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Den föreslagna paragrafen motsvarar i övrigt till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras. Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det inte bedöms lämpa sig för de ärenden som avses i lagen. Besluten gäller de tillstånd som behövs för att skydda miljön i Antarktis.

1.174 Lag om frivilligt deltagande i miljöledningss- och miljörevisionsordningen

5 §. *Ackrediteringssystemet.* Hänvisningen i paragrafen till Mätteknikcentralens ackrediteringsenhet ändras till en hänvisning till Säkerhets- och kemikalieverkets ackrediteringsenhet (ackrediteringstjänsten FINAS),

13 §. *Ändringssökande.* Enligt lagen registrerar Finlands miljöcentral de organisatio-

ner som ansöker om frivilligt deltagande i miljölednings- och miljörevisionsordningen. Hänvisningen i paragrafen till Mätteknikcentralens ackrediteringsenhet ändras till en hänvisning till Säkerhets- och kemikalieverkets ackrediteringsenhet (ackrediteringstjänsten FINAS), Ackrediteringstjänsten FINAS godkänner systemets kontrollanter.

Paragrafens *1 mom.* om överklagande hos förvaltningsdomstolen motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras. Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärendena.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *2 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte ärenden som gäller återkallande av ackreditering eller licens eller begränsning av omfattning ackrediteringen. Dessa ärenden är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

1.175 Lag om produktgodkännanden för vissa byggprodukter

36 §. *Ändringssökande*. Paragrafens rubrik ändras eftersom den handlar om överklagande av både ett organs och ministeriets beslut.

Paragrafens *1 mom.,* som gäller omprövningsförfarandet, motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras.

Paragrafens *2 mom.* om överklagande hos förvaltningsdomstolen motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras. I momentet föreskrivs det också om överklagande av ministeriets beslut.

I *3 mom.* föreskrivs det om överklagande hos högsta förvaltningsdomstolen. Den gällande bestämmelsen om besvärstillstånd gäller överklagande i alla ärenden där förvaltningsbeslutet har fattats av ett organ. Enligt det föreslagna 3 mom. får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd ska således också omfatta förvaltningsdomstolens beslut i ärenden där förvaltningsbeslutet har fattats av miljöministeriet. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte ärenden som gäller avbrytande av verksamheten samt återkallande av bemyndiganden och godkännanden. Dessa ärenden är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och idkande av näring.

37 §. *Överklagande av beslut av ministeriet.* Det föreslås att paragrafen upphävs eftersom bestämmelserna om överklagande av ministeriets beslut tas in i 36 §.

1.176 Lag om underhåll och renhållning av gator och vissa allmänna områden

18 §. I *1 mom.* föreskrivs om beslut som får överklagas genom besvär på det sätt som anges i kommunallagen. Momentet motsvarar huvudsakligen gällande lag, men ordalydelsen ändras. Enligt föreslaget får förvaltningsdomstolens beslut dessutom överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar t.ex. kommunens beslut om sättet att utföra underhållsarbetet och taxan för det.

I *2 mom.* föreskrivs om överklagande av andra beslut än sådana som avses i 1 mom. Omprövningsförfarandet tillämpas inte, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärendena.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt förslaget får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar t.ex. kommunens beslut om partiellt underhåll, fördelningen av underhållsskyldigheten, beläggningsmaterial och kommunens åtagande att sköta renhållning. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte beslut som avses i 16 § om det är fråga om att kommunen med hot om vite eller tvångsutförande ålägger att uppfylla en skyldighet enligt lagen.

Bestämmelserna i *3 mom.* om anmärkningsförfarandet vid fastställande av avgifter motsvarar gällande lag.

1.177 Lag om energicertifikat för byggnader

26 §. *Ändringssökande*. Bestämmelsen i *1 mom*. om begäran om omprövning av ett beslut av den som konstaterar behörigheten motsvarar gällande 27 § 1 mom. Omprövningsförfarandet föreslås inte bli utvidgat, eftersom det utan fog kan förlänga den totala behandlingstiden för ärendena.

Innehållet i *2 mom*. om överklagande hos förvaltningsdomstolen motsvarar den gällande regleringen. Också bestämmelsen om överklagande av ministeriets beslut hos förvaltningsdomstolen motsvarar gällande lag.

I *3 mom*. föreskrivs det om överklagande hos högsta förvaltningsdomstolen. Bestämmelsen om besvärstillstånd i den gällande lagen gäller endast överklagande i ärenden , där förvaltningsbeslutet har fattats av den som konstaterar behörigheten. Enligt förslaget får förvaltningsdomstolens beslut i regel överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Området för besvärstillstånd utvidgas alltså jämfört med nuläget. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar t.ex. beslut om utnämningen av den som konstaterar behörigheten. Bestämmelserna om besvärstillstånd omfattar inte föreläggande och förbud enligt 24 § samt beslut om förbud att upprätta certifikat och återkallande av utnämningen av den som konstaterar behörigheten enligt 25 §.

27 §. *Sökande av ändring i beslut av den som konstaterar behörigheten*. Paragrafen upphävs. Bestämmelser om överklagande av beslut av den som konstaterar behörigheten tas in i 26 §.

1.178 Förköpslag

22 §. Paragrafens *1 mom*. motsvarar till innehållet gällande lag, men ordalydelsen ändras.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om besvärstillstånd. Enligt det föreslagna *2 mom.* får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Förköp är att lagstadgat sätt för kommunen att utöva markpolitiken, genom vilket kommunen har rätt att på de villkor och med de begränsningar som anges i lagen lösa in en såld fastighet och bli köpare i stället för den köpare som nämns i köpebrevet. Beslutet om att utnyttja rätten till förköp vid ett fastighetsköp fattas av kommunstyrelsen.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar till innehållet det gällande 2 mom., men ordalydelsen ändras.

2 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

På grund av de åtgärder som behövs för att se över besvärsanvisningar och anvisningar om begäran om omprövning och andra åtgärder som behövs för att genomföra reformen de föreslagna lagarna avses träda i kraft ungefär ett halvt år efter att de stadfästs.

I propositionen föreslås nya bestämmelser om omprövningsförfarandet och om besvärstillstånd i lagarna för flera förvaltningsområden samt om den instans hos vilken besvär över beslut ska anföras. På basis av de övergångsbestämmelser som föreslås ska de nya bestämmelserna tillämpas när ändringssökandet gäller förvaltningsbeslut som meddelats när de nya bestämmelserna varit i kraft. Då kan till beslutet fogas en anvisning om hur man begär omprövning eller en besvärsanvisning enligt de gällande bestämmelserna. Parterna har kunskap om de rättsmedel som finns till förfogande i det skede som de söker ändring i det ursprungliga förvaltningsbeslutet.

3 Förhållande till grundlagen och behandlingsordning

I propositionen föreslås att tillämpningsområdet för högsta förvaltningsdomstolens besvärstillståndssystem ska utvidgas till flera nya ärendegrupper.

Grundlagsutskottet har inte ansett att besvärstillståndssystemet strider mot 21 § i grundlagen. I sin tidigare praxis har utskottet dock påpekat att systemet utgör ett exceptionellt arrangemang i förvaltningsprocessen och man bör förhålla sig återhållsamt till att utvidga systemet (GrUU 57/2010 rd, GrUU

48/2010 rd, GrUU 33/2008 rd, GrUU 33/2006 rd, GrUU 37/2005 rd, GrUU 4/2005 rd, GrUU 4/2004 rd).

I sitt utlåtande om en ändring av markanvändnings- och bygglagen konstaterade grundlagsutskottet att besvärstillståndssystemet vid sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen har utvidgats utan helhetsbedömning och förhandsplaner. Enligt grundlagsutskottet är det motiverat att statsrådet utreder vilka de rättsliga principer är utifrån vilka besvärstillståndssystemet i fortsättningen ska utvecklas (GrUU 33/2008 rd).

I sin nyare praxis har grundlagsutskottet hänvisat till den utveckling som skett i behandlingen av förvaltningsärenden och i systemet med sökande av ändring och ansett att det inte längre finns grunder för en i princip återhållsam attityd till besvärstillståndssystemet och till att utvidga det (GrUU 34/2012 rd, GrUU 33/2012 rd, GrUU 32/2012 rd).

Enligt grundlagsutskottet är det motiverat att bedöma det förvaltningsrättsliga systemet med sökande av ändring som en helhet, i vilken möjligheten att anföra besvär hos högsta förvaltningsdomstolen utgör en del. Omprövningsförfarandet används för närvarande i allt flera ärendegrupper, och förfarandets ställning som rättsmedel har stärkts bl.a. genom att foga allmänna bestämmelser om det i 7 a kap. i förvaltningslagen. Omprövningsförfarandet kan ses som det första skedet i ändringssökandet, trots att det inte är fråga rättsskipning i en domstol, varför det inte kan uppfylla kravet i 21 § 1 mom. i grundlagen enligt vilken var och en har rätt att få ett beslut som gäller hans eller hennes rättigheter och skyldigheter behandlat vid domstol eller något annat oavhängigt rättskipningsorgan. Också de regionala förvaltningsdomstolarnas ställning har blivit starkare både som en följd av lagstiftningsåtgärder och som en följd av dessa domstolars ökade sakkunskap och ökade uppgifter. Utskottet har också konstaterat att en allt större del, nuförtiden cirka hälften, av de ärenden som kommer till högsta förvaltningsdomstolen hör till besvärstillståndssystemet.

En utvidgad användning av besvärstillståndssystemet innebär en viss förändring i högsta förvaltningsdomstolens roll som domstol som använder den högsta dömande makten i förvaltningsprocessärenden. Enligt grundlagsutskottet behöver man inom statsrådet fördomsfritt bedöma möjligheten att vidareutveckla högsta förvaltningsdomstolens roll i riktning mot en domstol som styr förvaltningsprocessen genom avgöranden i högsta instans. Detta förutsätter dock för sin del också att det system för sökande av ändring som föregår högsta förvaltningsdomstolen utvecklas konsekvent. Enligt grundlagsutskottet utgör 99 § i grundlagen som gäller de högsta domstolarnas uppgifter, 21 § i grundlagen som gäller tryggande av rättsskyddet eller internationella människorättskonventioner inte något hinder för en sådan utveckling.

I den lagstiftning som gäller allmänna domstolar har grundlagsutskottet förhållit sig positivt till sållningsförfarandet samt till det system med tillstånd till fortsatt behandling som ersätter sållningsförfarandet när besvär över beslut av tingsrätten anförs hos hovrätten som första besvärsinstans (GrUU 4/2010 rd, GrUU 35/2002 rd).

Enligt grundlagsutskottet är det i övrigt motiverat att bedöma godtagbarheten av besvärstillståndssystemet och dess proportionalitet i respektive fall utifrån utskottets tidigare praxis. Med tanke på 21 § i grundlagen är det vid granskningen av frågan viktigt att försäkra sig om att systemet för ändringssökande som helhet tryggar ett tillgängligt och adekvat rättsskydd och en så snabb behandling av saken som det i skenet av kravet på rättsskydd är möjligt. Tillämpningen av systemet bör därför i alla ärendegrupper grunda sig på en enhetlig och konsekvent bedömning av ett motiverat behov av rättsskydd. Då bör man i synnerhet granska om de arrangemang för sökande av ändring som föregår högsta förvaltningsdomstolen i den aktuella ärendegruppen tryggar de rättsskyddsgarantier som ärendets natur och betydelse förutsätter. Också det är av betydelse huruvida högsta förvaltningsdomstolens skyldighet eller möjlighet att bevilja besvärstillstånd - när de grunder som anges i lag uppfylls - räcker till för att trygga tillgången till rättsskydd i de aktuella ärendegrupperna. I jakande fall är tillämpningen av besvärstillståndssystemet ofta motiverat i skenet av 21 § i grundlagen.

Grundlagsutskottet har i sin tidigare praxis konstaterat att det är möjligt att genom besvärstillståndslagstiftning minska mängden besvär hos högsta förvaltningsdomstolen som leder till avgörande i sak i sådana ärendegrupper där de rättsmedel som föregår högsta förvaltningsdomstolen med tanke på rättsskyddet i de flesta fall kan anses vara tillräckliga. Man har t.ex. ansett att sådana ärenden är ärenden som har ringa ekonomisk betydelse och som är rättsligt tämligen enkla eller ärenden där rättspraxis redan är etablerad (t.ex. GrUU 33/2008 rd, GrUU 33/2006 rd, GrUU 37/2005 rd).

En snabb behandling av ärenden har ansetts kunna tala för besvärstillstånd också när det är fråga om ärenden som inte alltid är ringa till sin betydelse (GrUU 35/2009 rd, GrUU 33/2008 rd, GrUU 33/2006 rd). Utskottet har inte heller ansett att en besvärstillståndsbestämmelse som sådan är problematisk i ärenden som gäller beslut som är viktiga för individen, när besluten såsom delvis beroende av prövning till sin natur var sådana där det enligt utskottet med tanke på rättsskyddsgarantierna kan anses vara tillräckligt att högsta förvaltningsdomstolen måste bevilja besvärstillstånd, om därtill föreligger en grund enligt 13 § 2 mom. i förvaltningsprocesslagen (GrUU 15/2011 rd).

Grundlagsutskottet har godkänt lagstiftning med besvärstillstånd också i ärenden som gäller smärre administrativa påföljder (GrUU 14/2013 rd).

Däremot vore det enligt grundlagsutskottet problematiskt att utsträcka besvärstillståndssystemet till sådana tvångsmedel som fastställts av myndigheter som möjliggör ett kännbart intrång i de grundläggande fri- och rättigheter som tryggas i grundlagen (GrUU 37/2005 rd).

Denna regeringsproposition har beretts vid justitieministeriet i samarbete med andra ministerier. I projektet har man kartlagt möjligheterna att utvidga tillämpningsområdet för bestämmelserna om omprövningsförfarandet och besvärstillstånd till lagstiftningen för olika förvaltningsområden. Avsikten är att utveckla lagstiftningen om omprövningsförfarandet och besvärstillstånd på ett så enhetligt sätt som möjligt i olika ärendegrupper så att man samtidigt beaktar särdragen för de olika ärendegrupperna.

Målet med förslagen om besvärstillståndslagstiftning är att utveckla högsta förvaltningsdomstolens ställning i riktningen mot en domstol som i större grad än nu styr förvaltningen och förvaltningsdomstolarna genom sina avgöranden. Målet är också att högsta förvaltningsdomstolen ska ha bättre möjligheter att trygga en rättegång utan dröjsmål i ärenden till vilka tillämpningsområdet för omprövningsförfarandet utvidgas, samt också mer generellt i alla ärenden som inkommer.

Vid sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen ska utgångspunkten fortfarande vara att det är tillåtet att anföra besvär över beslut av förvaltningsdomstolen utan besvärstillstånd. Tillämpligheten av bestämmelserna om omprövningsförfarandet och besvärstillstånd ska bedömas ärendegruppsvis i lagstiftningen för de olika förvaltningsområdena. Vid förfarandet ska förvaltningsprocesslagen tillämpas, varför högsta förvaltningsdomstolen ska bevilja besvärstillstånd om det i saken föreligger en lagstadgad grund för beviljande av besvärstillstånd.

Vid bedömning av om besvärstillståndslagstiftningen lämpar sig ska man i enlighet med grundlagsutskottets praxis i synnerhet fästa uppmärksamhet vid ärendets natur och betydelse, parternas behov av rättsskydd samt vid tillräckligheten av de rättsmedel som föregår högsta förvaltningsdomstolen. Vid bedömningen av tillräckligheten av rättsmedlen ska bl.a. beaktas om omprövningsförfarandet finns att tillgå som första skede vid sökande av ändring. Också det är av betydelse huruvida högsta förvaltningsdomstolens skyldighet att bevilja besvärstillstånd - när de grunder som anges i lag uppfylls – räcker till för att trygga tillgången till rättsskydd i de aktuella ärendegrupperna.

Det föreslås inga bestämmelser om besvärstillstånd i ärenden där högsta förvaltningsdomstolen exceptionellt är den första besvärsinstansen.

I propositionen föreslås inte att besvärstillståndssystemet ska införas i ärendegrupper där det i allmänhet är fråga om sådana för parterna eller samhället synnerligen betydande ärenden, som i besvärsskedet ofta är för-

enade med fallspecifika och svåra rättsfrågor. Besvärstillståndssystemet föreslås inte heller för ärendegrupper där det i allmänhet är fråga om ett kännbart ingripande i en persons grundläggande fri- och rättigheter.

Till ärendegrupper i besvärstillståndssystemet kan ingå besvär där det inte är fråga om ett principiellt avgörande som styr rättspraxis, men där parternas rättsskydd förutsätter att ett avgörande i sak av högsta förvaltningsdomstolen fås om dem. Ett sådant fallspecifikt behov av rättsskydd beaktas i det föreslagna besvärstillståndssystemet. Högsta förvaltningsdomstolen bör bevilja besvärstillstånd, om det i saken skett ett uppenbart fel eller om det föreligger något annat vägande skäl att bevilja besvärstillstånd.

De föreslagna besvärstillståndsbestämmelserna är inte i strid med grundlagen, varför lagförslagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning. Det är dock motiverat att överlämna propositionen för bedömning av riksdagens grundlagsutskott på grund av dess principiella betydelse.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

1.

Lag

om ändring av förvaltningsprocesslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i förvaltningsprocesslagen (586/1996) 7, 13, 31 och 79 §, av dem 7 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 433/1999 samt 13 och 79 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 698/2005, samt

fogas till lagen en ny 64 a § som följer:

7 §

Besvär över statliga förvaltningsmyndigheters beslut

Beslut av en myndighet som är underställd statsrådet och beslut av ett ministerium får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Beslut av statsrådets allmänna sammanträde får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen.

Besvär får anföras på den grunden att beslutet strider mot lag.

13 §

Begränsning av besvärsrätten

I lag föreskrivs särskilt om när ändring i ett beslut av en myndighet som avses i 7—9 § inte får sökas genom besvär eller när besvärstillstånd krävs för anförande av besvär hos högsta förvaltningsdomstolen.

När besvärstillstånd enligt någon annan lag krävs för sökande av ändring i förvaltningsdomstolens beslut hos högsta förvaltningsdomstolen, ska besvärstillstånd beviljas om

1) det med avseende på lagens tillämpning i andra liknande fall eller för en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet avgörs av högsta förvaltningsdomstolen,

2) det finns särskilda skäl för högsta förvaltningsdomstolen att avgöra ärendet på grund av att det i ärendet skett ett uppenbart fel, eller om

3) det finns något annat vägande skäl för att bevilja besvärstillstånd.

Besvärstillstånd kan även beviljas så att det gäller endast en del av förvaltningsdomstolens överklagade beslut.

Om besvär inte får anföras över ett avgörande i huvudsaken eller om besvärstillstånd krävs för anförande av besvär, gäller motsvarande begränsning också anförande av besvär över ett avgörande som sammanhänger med huvudsaken.

De begränsningar av besvärsrätten som avses i denna paragraf gäller inte sökande av ändring i förvaltningsdomstolens beslut i ett förvaltningstvistemål, om inte något annat föreskrivs särskilt.

31 §

Besluts verkställbarhet

Ett beslut i vilket ändring får sökas genom besvär får inte verkställas innan det har vunnit laga kraft.

Ett beslut får dock verkställas innan det har vunnit laga kraft, om så föreskrivs i lag eller om beslutet till sin natur är sådant att det bör verkställas omedelbart eller om ett allmänt intresse kräver att verkställigheten av beslutet inte uppskjuts.

Om besvärstillstånd behövs i ärendet, får beslutet verkställas innan det har vunnit laga kraft. Ett beslut får dock inte börja verkställas, om anförande av besvär skulle bli meningslöst till följd av verkställigheten eller

om högsta förvaltningsdomstolen förbjuder verkställigheten.

64 a §

Begränsning av klagan och ansökan om återbrytande

En part får ansöka om återbrytande eller undanröjande av ett beslut endast en gång i samma ärende, om det inte av synnerligen vägande skäl är nödvändigt att pröva ärendet på nytt.

79 §

Besvär över annat beslut än det som avslutar behandlingen

Separata besvär får anföras över ett beslut som har fattats under handläggningen av ärendet och genom vilket

1) det har bestämts om ett vittnes eller någon annan persons rätt till ersättning eller ersättningsskyldighet,

2) ett ombud eller biträde har förvägrats rätt att uppträda,

3) vite, böter eller någon annan särskild påföljd har utdömts för underlåtenhet att följa en förpliktelse avsedd att säkerställa en rättegång,

4) det har meddelats föreskrifter om verkställigheten av det överklagade beslutet, om inte något annat följer av 13 § 4 mom., eller

5) det har utdömts straff för störande av behandlingen eller för någon annan sådan verksamhet.

När besvär anförs separat utgör besvären inte hinder för verkställigheten av beslut som har fattats under handläggningen, om inte den myndighet som fattat beslutet eller den myndighet som behandlar besvären över det beslutar något annat.

Med avvikelse från 1 mom. 4 punkten får besvär dock inte anföras separat över ett beslut som förvaltningsdomstolen har fattat under handläggningen av ärendet och genom vilket verkställigheten av det överklagade beslutet förbjuds eller avbryts.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

2.

Lag

om ändring av 2 och 6 § i lagen om högsta förvaltningsdomstolen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om högsta förvaltningsdomstolen (1265/2006) 2 och 6 §, av dem 6 § sådan den lyder i lag 79/2013, som följer:

2 §

Vid högsta förvaltningsdomstolen behandlas som rättskipningsärenden ärenden som gäller sökande av ändring eller extraordinärt ändringssökande och som enligt vad som föreskrivs någon annanstans i lag hör till högsta förvaltningsdomstolens behörighet.

6 §

I rättskipningsärenden är högsta förvaltningsdomstolen domför med fem ledamöter, om inte någon annan sammansättning föreskrivs i lag.

Högsta förvaltningsdomstolen är domför även med tre ledamöter när den behandlar och avgör

1) ärenden som gäller besvärstillstånd och yrkanden som har samband med dem,

2) ansöknings- eller besvärsärenden som gäller verkställighetsförbud eller avbrytande av verkställighet eller något annat förordnande om verkställigheten,

3) ärenden som gäller rättshjälp,

4) ärenden som gäller rättegångens offentlighet i högsta förvaltningsdomstolen,

5) ärenden där besvär eller en ansökan till högsta förvaltningsdomstolen har återtagits, och yrkanden som har samband med sådana ärenden,

6) ärenden där förvaltningsdomstolen eller något annat organ som utövar förvaltningsrättskipning har avvisat antingen besvär eller ett på annat sätt för prövning överfört ärende, och yrkanden som har samband med sådana ärenden,

7) ärenden där det är fråga om huruvida ändring har sökts hos högsta förvaltningsdomstolen inom föreskriven tid eller huruvida ett ärende ska avvisas vid högsta förvaltningsdomstolen på någon annan grund, och yrkanden som har samband med sådana ärenden,

8) besvärsärenden som avses i 24 § 1 och 2 mom. i mentalvårdslagen (1116/1990), och yrkanden som har samband med sådana ärenden,

9) ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och där ansökan enhälligt avslås eller avvisas, och yrkanden som har samband med sådana ärenden.

I de fall som avses i 2 mom. kan ärendet behandlas och avgöras utan de sakkunnigledamöter om vilkas deltagande i övrigt i en sammansättning vid avgörande föreskrivs särskilt.

Högsta förvaltningsdomstolen kan dock även i en sammansättning med en ledamot fatta beslut om att avvisa en ansökan enligt 64 a §, om högsta förvaltningsdomstolen i samma ärende redan har meddelat ett beslut om en klagan eller en ansökan om återbrytande som gjorts av parten, samt yrkanden som har samband med ärendet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av förvaltningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i förvaltningslagen (434/2003) 49 b, 49 d och 49 f §, sådana de lyder i lag 581/2010, som följer:

49 b §

Omprövningsbegäran och besvärsförbud

I lag bestäms särskilt när det är möjligt att begära omprövning av ett beslut. I sådana fall får beslutet inte överklagas genom besvär.

Omprövning får begäras av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet. En myndighet får därtill begära omprövning på grundval av en bestämmelse i lag eller om rätten att söka ändring är nödvändig för det allmänna intresse som myndigheten ska bevaka.

Det beslut som meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen eller i någon annan lag.

49 d §

Omprövningsbegärans form och innehåll

En begäran om omprövning ska göras skriftligen hos den myndighet som fattat beslutet eller hos den som sköter en offentlig förvaltningsuppgift och som fattat beslutet. Av skrivelsen ska framgå vilket beslut som avses, hurdan omprövning som begärs och på vilka grunder omprövning begärs.

49 f §

Besluts verkställbarhet

Ett beslut i vilket omprövning får begäras får inte verkställas innan det har vunnit laga kraft.

Ett beslut får dock verkställas innan det har vunnit laga kraft, om så föreskrivs i lag eller om beslutet till sin natur är sådant att det bör verkställas omedelbart eller om ett allmänt intresse kräver att verkställigheten av beslutet inte uppskjuts.

När begäran om omprövning har gjorts kan den myndighet som behandlar begäran om omprövning förbjuda att beslutet verkställs eller bestämma att verkställigheten ska avbrytas. Ett avgörande i ett ärende som gäller förbud mot eller avbrytande av verkställighet får inte överklagas separat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

4.

Lag

om ändring av 24 § i viteslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i viteslagen (1113/1990) 24 § som följer:

24 §

Ändringssökande

I beslut som gäller föreläggande av vite eller föreläggande av hot om tvångsutförande eller avbrytande får ändring sökas enligt vad som föreskrivs om sökande av ändring i ett beslut som gäller huvudförpliktelsen.

Ett beslut som gäller utdömande av vite eller verkställighet av hot om tvångsutförande eller avbrytande får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ett beslut genom vilket en myndighet inte har godkänt ett yrkande på ny behandling av ett ärende enligt 12 § 2 mom. får inte överklagas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

5.

Lag

om ändring av 7 b § i lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning (562/1996) rubriken för 7 b § samt 7 b § 3 mom., sådana de lyder i lag 226/2011, som följer:

7 b §

Beslut om transiteringstillstånd samt ändringssökande

— — — — — — — — — — — — — — —

Ett beslut av utrikesministeriet får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

6.

Lag

om ändring av 43 § i lagen om konsulära tjänster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om konsulära tjänster (498/1999) 43 § som följer:

43 §

Ändringssökande

Ett beslut som fattats av utrikesministeriet eller en beskickning med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

7.

Lag

om ändring av 22 § i lagen om Finlands ekonomiska zon

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Finlands ekonomiska zon (1058/2004) 22 § som följer:

22 §

Ändringssökande

Ett beslut av statsrådet eller arbets- och näringsministeriet får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ett beslut av förvaltningsdomstolen i ett i 6 § avsett ärende som gäller avbrytande av verksamhet eller återkallande av ett beslut eller i ett i 9 § avsett ärende som gäller tillfälligt avbrytande av eller upphörande med marinvetenskaplig forskning får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Om sökande av ändring i andra beslut som behövs för att genomföra ett projekt som avses i denna lag föreskrivs särskilt.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

8.

Lag

om ändring av 28 § i lagen om ersättningar inom utrikesrepresentationen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ersättningar inom utrikesrepresentationen (596/2006) 28 § som följer:

28 §

Ändringssökande

I fråga om ett beslut som gäller ersättningar enligt denna lag får rättelse yrkas på det sätt som anges i statstjänstemannalagen. Rättelse av ett beslut av en beskickning ska dock yrkas hos utrikesministeriet.

Det beslut som meddelas med anledning av ett rättelseyrkande får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

9.

Lag

om ändring av 10 § i lagen om verkställighet av skatter och avgifter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007) 10 § som följer:

10 §

Myndighet som handlägger grundbesvär

Grundbesvär anförs hos samma myndighet som ordinarie besvär. Finns det ingen sådan myndighet, anförs grundbesvären hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den offentliga fordran har påförts eller debiterats.

Om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag får besvär över förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller grundbesvär anföras hos högsta förvaltningsdomstolen inom 60 dagar från delfåendet av beslutet.

Om besvär inte får anföras över förvaltningsdomstolens beslut om påförande av en offentlig fordran eller om besvärstillstånd krävs för anförande av besvär, gäller motsvarande begränsning sökande av ändring i förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller grundbesvär.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

10.

Lag

om ändring av 12 § i lagen om vissa personregister vid magistraterna

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om vissa personregister vid magistraterna (57/2005) 12 § som följer:

12 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut av magistraten får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

11.

Lag

om ändring av 45 § i personuppgiftslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i personuppgiftslagen (523/1999) 45 § som följer:

45 §

Ändringssökande

Beslut som dataombudsmannen och datasekretessnämnden fattat får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Dataombudsmannen får överklaga beslut som datasekretessnämnden fattat med stöd av 43 §.

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

I datasekretessnämndens beslut kan det bestämmas att beslutet ska iakttas även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

12.

Lag

om ändring av 28 § i lagen om sammankomster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om sammankomster (530/1999) 28 § som följer:

28 §

Ändringssökande

Ett beslut av polisen får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ett beslut av förvaltningsdomstolen i ett i 15 § avsett ärende som gäller förbud mot offentliga tillställningar får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut som har fattats med stöd av denna lag ska iakttas även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

13.

Lag

om ändring av 14 § i lagen om registrering av vissa kreditgivare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om registrering av vissa kreditgivare (747/2010) 14 § som följer:

14 §

Sökande av ändring i beslut av regionförvaltningsverket

Ett beslut som regionförvaltningsverket fattat med stöd av 11 och 12 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

När det gäller andra beslut av regionförvaltningsverket får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller förbud enligt 11 § eller avregistrering enligt 12 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett i denna lag avsett beslut om avregistrering och om verksamhetsförbud för viss tid ska iakttas även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

14.

Lag

om ändring av 15 § i lagen om de språkkunskaper som krävs av offentligt anställda

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om de språkkunskaper som krävs av offentligt anställda (424/2003) 15 § som följer:

15 §

Examinandens rättsskydd

Examinanden ska informeras om vilka bedömningsgrunder som gäller för examensprestationen.

En examinators beslut får inte överklagas genom besvär.

Den som är missnöjd med en examinators bedömning får dock inom sju dagar efter att han eller hon fått del av beslutet anmäla sig för att avlägga examen inför språkexamensnämnden. Den nya examinationen inför nämnden är då avgiftsfri.

Språkexamensnämndens beslut får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

15.

Lag

om ändring av 20 § i lagen om offentlighet vid rättegång i förvaltningsdomstolar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om offentlighet vid rättegång i förvaltningsdomstolar (381/2007) 20 § som följer:

20 §

Ändringssökande i beslut i förvaltningsärenden

Ett i denna lag avsett förvaltningsbeslut som en förvaltningsdomstol, försäkringsdomstolen eller marknadsdomstolen har fattat får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen.

Ett i denna lag avsett förvaltningsbeslut som har fattats av en besvärsnämnd som omfattas av besvärssystemet under försäkringsdomstolen får överklagas genom besvär hos försäkringsdomstolen. Förvaltningsbeslut som andra besvärsnämnder har fattat får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Över försäkringsdomstolens och förvaltningsdomstolens beslut med anledning av besvären får besvär anföras hos högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

I fråga om ändringssökande gäller i övrigt det som bestäms i förvaltningsprocesslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

16.

Lag

om ändring av 17 § i lagen om yttrandefrihet i masskommunikation

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om yttrandefrihet i masskommunikation (460/2003) 17 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 856/2011, som följer:

17 §

Utlämnande av ett nätmeddelandes identifieringsuppgifter

På yrkande av en anhållningsberättigad tjänsteman som avses i 2 kap. 9 § 1 punkten i tvångsmedelslagen (806/2011), en åklagare eller en målsägande, kan en domstol ålägga administratören av en sändare, server eller någon annan sådan anordning att till den som framställt yrkandet lämna ut de identifieringsuppgifter som behövs för utredande av vem som är avsändare av ett nätmeddelande, om det föreligger sannolika skäl att misstänka att innehållet i meddelandet är sådant att det är straffbart att göra det tillgängligt för allmänheten. Domstolen får förordna att identifieringsuppgifterna ska lämnas ut till målsäganden först när målsäganden själv får väcka åtal för brottet. Yrkandet ska framställas vid tingsrätten på administratörens hemort eller vid Helsingfors tingsrätt inom tre månader efter att det meddelande som yrkandet gäller publicerades. Domstolen kan förena utlämningsåläggandet med vite.

I ett beslut som gäller utlämnande av identifieringsuppgifter får besvär anföras separat. Ett beslut genom vilket någon åläggs att lämna ut uppgifter får inte verkställas förrän beslutet har vunnit laga kraft, om inte den domstol som behandlar besvären bestämmer något annat.

Åläggande att lämna ut identifieringsuppgifter får på begäran av en utländsk statlig myndighet meddelas, om det under motsvarande förhållanden i Finland skulle vara ett brott att göra det meddelande tillgängligt för allmänheten som begäran grundar sig på eller utlämnandet grundar sig på ett fördrag eller någon annan internationell förpliktelse som är bindande för Finland.

En i 1 mom. avsedd administratör har rätt till ersättning av statens medel för de skäliga direkta kostnaderna för utlämnande av de identifieringsuppgifter som avses i denna paragraf. Beslut om betalning av ersättning fattas av chefen för den polisinrättning där undersökningen utfördes eller av chefen för någon av polisens riksomfattande enheter. När uppgifterna lämnas ut till målsäganden enligt domstolens åläggande, är det dock målsäganden själv som ska svara för nämnda kostnader.

Omprövning av ett i 4 mom. avsett beslut av polisen får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

17.

Lag

om ändring av 33 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) 33 §, sådan den lyder i lagarna 495/2005, 701/2005 och 385/2007, som följer:

33 §

Ändringssökande

Om en betalningsskyldig anser att ett fel har inträffat när en avgift med stöd av 34 § i denna lag har fastställts i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992), kan den betalningsskyldige beträffande avgiften begära omprövning på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Omprövning ska begäras inom sex månader från det att avgiften fastställdes.

Andra beslut och beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 1 mom. får inte överklagas genom besvär. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Beträffande ändringssökande i ärenden som gäller rättegångens offentlighet gäller vad som bestäms i lagen om offentlighet vid rättegång i allmänna domstolar och i lagen om offentlighet vid rättegång i förvaltningsdomstolar.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

18.

Lag

om ändring av 41 § i kreditupplysningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kreditupplysningslaglagen (527/2007) 41 § som följer:

41 §

Ändringssökande

Ett beslut av dataombudsmannen får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

19.

Lag

om ändring av 43 § i lagen om intressebevakningsfullmakt

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om intressebevakningsfullmakt (648/2007) 43 § som följer:

43 §

Ändringssökande

Förmyndarmyndighetens beslut får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Förmyndarmyndighetens beslut får inte överklagas genom besvär, om beslutet gäller överföring av övervakningen enligt 29 § 2 mom., förlängning av den i 30 § 3 mom. föreskrivna tiden eller, i fall som avses i 33 § 1 mom., tidpunkten för fullgörande av den redovisningsskyldighet som avses i 51 § 1—3 mom. i lagen om förmyndarverksamhet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

20.

Lag

om ändring av 87 § i lagen om förmyndarverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999) 87 §, sådan den lyder i lag 649/2007, som följer:

87 §

Beslut som förmyndarmyndigheten fattat med stöd av 34 och 57 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

När det gäller andra beslut av förmyndarmyndigheten får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Omprövning får dock inte begäras eller ändring sökas genom besvär när det gäller förmyndarmyndighetens beslut om förordnande av intressebevakare med stöd av 12 §, ändring av intressebevakarens uppdrag med stöd av 15 § 3 mom., skiljande av intressebevakaren från dennes uppdrag med stöd av 16 § 3 mom., förordnande om att intressebevakarens uppdrag ska upphöra med stöd av 17 § 4 mom., avgörande av meningsskiljaktigheter mellan intressebevakare med stöd av 30 § 3 mom., förlängning av tid som nämns i 48 § 3 mom. eller den i 51 § 1—3 mom. avsedda tidpunkten för fullgörande av redovisningsskyldigheten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

21.

Lag

om ändring av 22 § i namnlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i namnlagen (694/1985) 22 §, sådan den lyder i lag 69/1999, som följer:

22 §

Ändringssökande

Sökanden och den som har framställt anmärkning enligt 19 § får överklaga magistratens beslut genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

22.

Lag

om ändring av 5 kap. 2 a § i ärvdabalken

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i ärvdabalken (40/1965) 5 kap. 2 a §, sådan den lyder i lag 702/2005, som följer:

5 kap.

Om statens rätt till arv

2 a §

Ett beslut som fattats med stöd av 2 § i detta kapitel får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

23.

Lag

om ändring av 10 kap. 64 § i tvångsmedelslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i tvångsmedelslagen (806/2011) 10 kap. 64 § som följer:

10 kap.

Hemliga tvångsmedel

64 §

Ersättningar till teleföretag

Ett teleföretag har rätt att få ersättning av statens medel för direkta kostnader som orsakats av att företaget i enlighet med detta kapitel har biträtt myndigheterna och lämnat uppgifter, så som föreskrivs i 98 § i kommunikationsmarknadslagen. Beslut om betalning av ersättning fattas av den enhet vid förundersökningsmyndigheten som gjort undersökningen i fråga.

Omprövning av beslutet får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Förvaltningsdomstolen ska ge Kommunikationsverket tillfälle att bli hört.

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

24.

Lag

om ändring av 26 § i lagen om rättegångsbiträden med tillstånd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om rättegångsbiträden med tillstånd (715/2011) 26 § som följer:

26 §

Sökande av ändring i ett avgiftsbeslut

Omprövning av rättegångsbiträdesnämndens beslut om ansökningsavgift eller tillsynsavgift får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

25.

Lag

om ändring av lagen om överlastavgift

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om överlastavgift (51/1982) 8, 9 och 15 §, av dem 8 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 170/1996 och 15 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 255/1989, som följer:

8 §

Påförande av avgift

Ett ärende som gäller påförande av överlastavgift (betalningsföreläggande) handläggs av den polisinrättning inom vars verksamhetsområde överlasten har konstaterats.

Beslutet om betalningsföreläggande fattas av chefen för polisinrättningen eller en polisman som hör till befälet inom inrättningen och som chefen har förordnat.

I enskilda fall behöver överlastavgift inte påföras eller också kan den avlyftas, om transporten av överlast har berott på ouppmärksamhet som är ursäktlig med beaktande av förhållandena eller på någon annan därmed jämförbar särskild orsak.

9 §

Anmälan om överlast

När en trafikövervakare konstaterat överlast för vilken en överlastavgift kan påföras, ska trafikövervakaren omedelbart skriftligen anmäla detta till polisinrättningen för påförande av överlastavgift. Samtidigt ska fordonets förare ges en kopia av anmälningen.

15 §

Ändringssökande och verkställighet

Beslut som gäller påförande av överlastavgift får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

På indrivning av avgiften i utsökningsväg tillämpas lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

26.

Lag

om ändring av 16 § i lagen om Sameområdets utbildningscentral

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Sameområdets utbildningscentral (252/2010) 16 § som följer:

16 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut som fattats av direktionen för utbildningscentralen får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

I fråga om beslut som gäller utnämning av personal får dock inte omprövning begäras eller ändring sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

27.

Lag

om ändring av 12 § i lagen om statliga rättshjälpsbyråer

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statliga rättshjälpsbyråer (258/2002) 12 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 929/2008, som följer:

12 §

Ledande offentliga rättsbiträdet eller ett offentligt rättsbiträde avgör de ärenden som med stöd av rättshjälpslagen ska avgöras vid rättshjälpsbyrån. Ledande offentliga rättsbiträdet fattar dock beslut om framställande av en i 10 § 2 mom. rättshjälpslagen avsedd begäran hos ett penninginstitut. Beslutet får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ledande offentliga rättsbiträdet kan skriftligen förordna en medlem av kanslipersonalen att avgöra rättshjälpsansökningar i klara fall. Om avgörandet av ansökan lämnar rum för tolkning ska ansökan överlämnas till ett offentligt rättsbiträde för avgörande.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

28.

Lag

om ändring av 26 § i rättshjälpslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i rättshjälpslagen (257/2002) 26 § som följer:

26 §

Ändringssökande

Ett beslut som en domstol har fattat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär i samband med huvudsaken eller, om beslutet har fattats innan huvudsaken har avgjorts, genom separata besvär med iakttagande av vad som föreskrivs om överklagande i huvudsaken.

Om ett beslut av en förvaltningsdomstol gäller lämnande av rättshjälp i ett ärende som inte kan föras till domstol eller i ett ärende i fråga om vilket beslutet överklagas direkt hos högsta förvaltningsdomstolen, får besvär över rättshjälpsbeslutet anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

29.

Lag

om ändring av 24 § i lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder (21/1987) 24 §, sådan den lyder i lagarna 236/2001 och 418/2009, som följer:

24 §

Ett beslut som justitieministeriet har meddelat får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Besvären ska behandlas skyndsamt. Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär inte anföras.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

30.

Lag

om ändring av 44 § i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism (503/2008) 44 §, sådan den lyder i lag 1428/2009, som följer:

44 §

Sökande av ändring i beslut av regionförvaltningsverket

Ett beslut av regionförvaltningsverket får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett i 30 § avsett ärende som gäller avförande ur registret eller i ett i 33 § avsett ärende som gäller verksamhetsförbud får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett i 30 § avsett beslut om avförande ur registret och ett i 33 § avsett beslut om verksamhetsförbud ska iakttas även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

31.

Lag

om ändring av 7 § i lagen om brandskyddsfonden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om brandskyddsfonden (306/2003) 7 §, sådan den lyder i lag 1422/2009, som följer:

7 §

Sökande av ändring i debiteringen av brandskyddsavgift

Omprövning av regionförvaltningsverkets beslut om debitering av brandskyddsavgift får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

En brandskyddsavgift som debiterats ska trots ändringssökande betalas inom utsatt tid. Brandskyddsavgiften är direkt utsökbar. Bestämmelser om indrivningen av den finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Om avgiften avlyfts eller sänks, ska regionförvaltningsverket eller brandskyddsfonden på grundval av ett lagakraftvunnet beslut som fattats till följd av ändringssökande återbetala det överbetalda beloppet. På det belopp som återbetalas ska betalas ränta enligt 3 § 2 mom. i räntelagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

32.

Lag

om ändring av 37 § i passlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i passlagen (671/2006) 37 § som följer:

37 §

Ändringssökande

Ett beslut som fattats med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvären ska behandlas skyndsamt.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

33.

Lag

om ändring av 15 § i lagen om identitetskort

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om identitetskort (829/1999) 15 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 300/2003, som följer:

15 §

Ändringssökande

Ett beslut som fattats med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett identitetskort kan omhändertas även om ett beslut om indragning av identitetskortet har överklagats.

Ett beslut som Folkpensionsanstalten har fattat med stöd av 3 a § 2 mom. får överklagas genom besvär i samma ordning som ett beslut som polisen har fattat med stöd av denna lag och med iakttagande av en besvärstid som börjar först från det att polisen har fattat sitt beslut.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

34.

Lag

om ändring av 30 § i lagen om penninginsamlingar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om penninginsamlingar (255/2006) 30 §, sådan den lyder i lag 505/2009, som följer:

30 §

Ändringssökande

Ett beslut som fattats med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut om återkallande av tillstånd eller ändring av tillståndsvillkor som fattats med stöd av denna lag och ett i 22 § avsett beslut av tillståndsmyndigheten om förbud ska iakttas även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

35.

Lag

om ändring av 66 § i lotterilagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lotterilagen (1047/2001) 66 §, sådan den lyder i lag 661/2010, som följer:

66 §

Ändringssökande

Ett beslut enligt 57 § om godkännande av ett räkneverk för kontroll av penningrörelsen får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Andra förvaltningsbeslut som fattats med stöd av denna lag får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ärenden som avses i 58 § 2 mom. får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut som med stöd av denna lag fattats om återkallande av tillstånd eller ändring av tillståndsvillkor och ett förbud enligt 62 a § mot anordnande av penningspel ska iakttas även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

36.

Lag

om ändring av 16 § i lagen om förströelseanordningar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om förströelseanordningar (164/1995) 16 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1050/2001, som följer:

16 §

Ändringssökande

Ett beslut enligt 8 § om godkännande av ett räkneverk för kontroll av penningrörelsen och andra förvaltningsbeslut som fattats med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 7 § 2 mom. får överklagas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut om förbud som har fattats med stöd av denna lag ska iakttas även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

37.

Lag

om ändring av 42 § i medborgarskapslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i medborgarskapslagen (359/2003) 42 §, sådan den lyder i lag 974/2007, som följer:

42 §

Sökande av ändring i förvaltningsdomstolens beslut

Ett beslut av förvaltningsdomstolen i ett ärende som avses i 32 eller 33 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Också Migrationsverket har besvärsrätt till den del ett beslut av Migrationsverket har upphävts eller ändrats genom förvaltningsdomstolens beslut.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

38.

Lag

om ändring av 104 § i räddningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i räddningslagen (379/2011) 104 § som följer:

104 §

Ändringssökande

Omprövning av beslut som avses i 96 § 1 mom. eller 102 § får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Andra förvaltningsbeslut som fattats med stöd av denna lag samt ett beslut med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat föreskrivs i denna lag. Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Förvaltningsbeslutet ska iakttas omedelbart oberoende av ändringssökande, om inte den myndighet där ändring sökts bestämmer något annat.

I ett beslut som bygglovsmyndigheten fattat med stöd av denna lag får ändring sökas på det sätt som anges i markanvändnings- och bygglagen.

I det lokala räddningsväsendets beslut om servicenivån enligt 29 §, ett beslut om sotningsavgift enligt 59 § 3 mom. och ett beslut enligt 96 § 2 mom. som gäller avgifter får överklagas genom besvär på det sätt som anges i kommunallagen (365/1995).

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

39.

Lag

om ändring av 21 § i lagen om anordningar inom räddningsväsendet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om anordningar inom räddningsväsendet (10/2007) 21 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1270/2010, som följer:

21 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut som ett bedömningsorgan har fattat om intyg om överensstämmelse och av ett beslut som ett besiktningsorgan har fattat om besiktningsintyg får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen.

Ett beslut som ett bedömningsorgan eller ett besiktningsorgan har fattat med anledning av begäran om omprövning samt andra förvaltningsbeslut som fattats med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 9 eller 18 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut av Säkerhets- och kemikalieverket ska iakttas även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

40.

Lag

om ändring av 37 och 38 § i lagen om Räddningsinstitutet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Räddningsinstitutet (607/2006) 37 och 38 § som följer:

37 §

Begäran om rättelse och begäran om omprövning

Den som har ansökt om att bli antagen som studerande får på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003) hos rättelse- och disciplinnämnden begära omprövning av ett beslut om antagning av studerande till den yrkesinriktade grundutbildningen inom 14 dagar från det att resultatet av antagningen har offentliggjorts. När resultatet av antagningen offentliggörs ska det meddelas hur sökandena kan få veta hur antagningsgrunderna har tillämpats på dem och hur omprövning kan begäras. Resultatet av antagningen får inte med anledning av begäran om omprövning ändras till nackdel för någon som har antagits som studerande.

En studerande får på det sätt som anges i förvaltningslagen hos rättelse- och disciplinnämnden begära omprövning av ett beslut som gäller förlust eller avbrytande av studierätten, skriftlig varning eller avbrytande av studierätten enligt 30 § 3 mom. inom 14 dagar från det att han eller hon har fått del av beslutet.

En studerande som är missnöjd med bedömningen av en studieprestation eller ett beslut om tillgodoräknandet av tidigare studier får muntligen eller skriftligen begära rättelse hos den som utfört bedömningen eller fattat beslut om tillgodoräknandet. Begäran om rättelse ska framställas inom 14 dagar från det att studeranden har fått del av resultatet av bedömningen eller beslutet om tillgodoräknande. En studerande som är missnöjd med ett beslut som meddelats med anledning av begäran om rättelse får på det sätt som anges i förvaltningslagen hos rättelse- och disciplinnämnden begära omprövning av beslutet inom 14 dagar från det att han eller hon har fått del av det.

38 §

Besvär och förbud mot att söka ändring

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning samt andra beslut av Räddningsinstitutet och dess rättelse- och disciplinnämnd får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

I fråga om beslut som gäller läroplanen, ordningsstadgan eller något annat undervisningsarrangemang får inte omprövning begäras eller ändring sökas genom besvär.

Ett beslut som meddelats i ett omprövningsförfarande och som gäller bedömningen av en studieprestation, tillgodoräknande av tidigare studier eller avbrytande av studierätten enligt 30 § 3 mom. får inte överklagas genom besvär.

Ett beslut av förvaltningsdomstolen i ett ärende som gäller antagning av studerande, förlust eller avbrytande av studierätten, avstängning, förlust av rätten att bo på institutets internat eller skriftlig varning får inte överklagas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

41.

Lag

om ändring av 5 kap. 62 § i polislagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i polislagen (872/2011) 5 kap. 62 § som följer:

5 kap.

Hemliga metoder för inhämtande av information

62 §

Ersättningar till teleföretag

Ett teleföretag har rätt att få ersättning av statens medel för direkta kostnader som orsakats av att företaget i enlighet med detta kapitel har biträtt myndigheterna och lämnat uppgifter, så som föreskrivs i 98 § i kommunikationsmarknadslagen. Beslut om betalning av ersättning fattas av den enhet vid polismyndigheten som utfört åtgärden i fråga.

Omprövning av beslutet får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Förvaltningsdomstolen ska ge Kommunikationsverket tillfälle att bli hört.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

42.

Lag

om ändring av lagen om försvarsmakten

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om försvarsmakten (551/2007) 14 § 5 mom., 15 § 5 mom. och 41 § 3 mom., av dem 14 § 5 mom. sådant det lyder i lag 509/2013, som följer:

14 §

Tillfällig rätt att använda fastigheter

— — — — — — — — — — — — — — —

För skada som användningen av en fastighet orsakat betalas ersättning enligt gängse pris till fastighetens ägare eller innehavare. Omprövning av ett ersättningsbeslut och ett beslut som gäller användning av en fastighet får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Även om ändring har sökts ska den del av ersättningen som är ostridig utan dröjsmål betalas till den ersättningsberättigade. Ett beslut som gäller användning av en fastighet får iakttas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring sökts förbjuder verkställigheten. En tvist som gäller en överenskommelse om användning av en fastighet handläggs som ett förvaltningstvistemål i förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

15 §

Förbud och begränsningar beträffande rätten att röra sig

— — — — — — — — — — — — — — —

Vistelse- och besökstillstånd beviljas av en myndighet som avses i 1 och 2 mom. Omprövning av tillståndsmyndighetens beslut i ett ärende som avses i 3 och 4 mom. får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Ett beslut om återkallelse av ett tillstånd ska iakttas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring sökts förbjuder verkställigheten.

41 §

Förflyttning av en tjänsteman till en annan tjänst eller uppgift

— — — — — — — — — — — — — — —

Ett beslut som gäller förflyttning till en tjänst eller förordnande till en uppgift och som medför att tjänstemannens tjänstgöringsort ändras får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Beslutet ska iakttas även om besvär anförts, om inte domstolen förbjuder verkställigheten. Ett beslut som gäller förflyttning till en tjänst eller förordnande till en uppgift och som inte medför att tjänstgöringsorten ändras får inte överklagas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

43.

Lag

om ändring av 22 § i territorialövervakningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i territorialövervakningslagen (755/2000) 22 §, sådan den lyder i lag 514/2013, som följer:

22 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut som huvudstaben, marinstaben eller staben för gränsbevakningsväsendet fattat i ett tillståndsärende som avses i detta kapitel får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut om återkallelse av ett tillstånd ska iakttas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring sökts förbjuder verkställigheten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

44.

Lag

om ändring av 33 § i lagen om Försvarshögskolan

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Försvarshögskolan (1121/2008) 33 § som följer:

33 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut som gäller antagning av studerande får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Omprövning ska begäras inom 14 dagar från det att urvalsresultatet offentliggjorts. Urvalsresultatet får inte till följd av en begäran om omprövning ändras till nackdel för någon som antagits som studerande.

Omprövning av bedömningen av en studieprestation får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Omprövning ska begäras inom 14 dagar från den tidpunkt då studeranden hade möjlighet att ta del av bedömningsresultaten samt tillämpningen av bedömningskriterierna eller det beslut om studier som avses ovan.

Andra beslut och ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning av bedömningen av en studieprestation får dock inte överklagas genom besvär.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller antagning av studerande får inte överklagas genom besvär. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

45.

Lag

om ändring av 30 § i lagen om frivilligt försvar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om frivilligt försvar (556/2007) 30 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1557/2011, som följer:

30 §

Återkallelse av en förbindelse och av dess godkännande

Den som avgett en förbindelse som avses i 29 § 1 mom. har rätt att återkalla förbindelsen. Återkallelsen träder i kraft en månad efter meddelandet om återkallelse. En förbindelse får dock inte återkallas under undantagsförhållanden som avses i 3 § i beredskapslagen.

Den som godkänt en förbindelse kan återkalla sitt beslut om godkännande, om personen i fråga klart inte har uppfyllt sina förpliktelser eller bryter mot dem på ett väsentligt sätt eller visar sig sakna viktiga förutsättningar som krävs för deltagande i verksamheten.

Ett beslut om återkallelse av ett beslut om godkännande av en förbindelse får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

46.

Lag

om ändring av tullagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i tullagen (1466/1994) 5 och 37–41 §,
sådana de lyder, 5 och 38 § i lag 961/2012, 37 § delvis ändrad i lag 961/2012, 39 § i lagarna 1378/1997, 1299/2003 och 1258/2009, 40 § delvis ändrad i lagarna 1299/2003 och 961/2012 samt 41 § i lag 1378/1997, som följer:

5 §

Tullen beviljar undantag från bestämmelserna om tullfrihet när det är möjligt enligt förordningen om tullbefrielse.

37 §

I fråga om beslut som fattats av Tullen får omprövning begäras hos Tullen. En ansökan enligt artikel 236 i kodexen anses vara en begäran om omprövning.

Rätt att på statens vägnar begära omprövning av Tullens beslut har Tullens tullombud.

Tidsfristen för begäran om omprövning i fråga om andra ärenden som gäller fastställande av tull, återbetalning av tull eller eftergift av tull än sådana som avser ändringssökande genom en ansökan enligt artikel 236 i kodexen är tre år från delfåendet av tullskulden, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av beslutet om återbetalning eller eftergift av tull. Tidsfristen i fråga om ärenden som inte gäller fastställande av tull, återbetalning av tull eller eftergift av tull är 30 dagar från delfåendet av beslutet. För tullombud är tidsfristen 30 dagar från det beslutet fattades.

En begäran om omprövning ska inom föreskriven tid lämnas till Tullen.

En begäran om omprövning ska behandlas utan ogrundat dröjsmål.

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, tillämpas på begäran om omprövning i övrigt förvaltningslagen.

38 §

Ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Besvärsrätt på statens vägnar har Tullens tullombud.

Besvärstiden i ärenden som gäller fastställande av tull, återbetalning av tull eller eftergift av tull är tre år från delfåendet av tullskulden, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av omprövningsbeslutet. I andra ärenden är besvärstiden 30 dagar från delfåendet av omprövningsbeslutet. För tullombud är besvärstiden 30 dagar från det att beslutet fattades.

39 §

Om tull till följd av begäran om omprövning eller genom beslut av förvaltningsdomstolen har avlyfts eller nedsatts, ska tull som betalats till ett för stort belopp utan dröjsmål återbetalas oavsett ändringssökande.

Om tull har återbetalts till följd av begäran om omprövning eller till följd av besvär, ska ränta betalas på återbetalningsbeloppet. Ränta ska dock inte betalas på återbetalning av tull som underskrider 17 euro. Ränta på återbetalning utgör inte skattepliktig inkomst vid inkomstbeskattningen.

Räntan beräknas som en årlig ränta och är den i 12 § i räntelagen (633/1982) avsedda referensräntan för den halvårsperiod som föregår kalenderåret i fråga, minskad med två procentenheter, dock minst 0,5 procent. Räntan beräknas från den dag då ansökan om återbetalning av tull blev anhängig eller, om tullen betalts först efter det, från betalningsdagen till den dag då beloppet återbetalas.

40 §

Ett beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär endast om högsta

förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvär ska anföras inom 60 dagar från delfåendet av förvaltningsdomstolens beslut. Besvärsrätt på statens vägnar har Tullens tullombud.

41 §

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, tillämpas på besvär i övrigt förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

47.

Lag

om ändring av fordonsskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i fordonsskattelagen (1281/2003) 48–51 §,
av dem 48 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1327/2009, 49 § sådan den lyder i lag 1327/2009 och 50 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1317/2011, 972/2012 och 385/2014, samt
fogas till lagen en ny 50 a § som följer:

48 §

Förhandsavgörande

Trafiksäkerhetsverket kan på ansökan meddela förhandsavgörande om tillämpningen av bestämmelser som gäller fordonsskatt. Förhandsavgörande ges den för vilken det är viktigt att veta hur lagen tillämpas på hans fordon, och meddelas för en tid om högst två år. För ett förhandsavgörande tas avgift ut enligt lagen om grunderna för avgifter för vissa förhandsbeslut (1209/2006).

Om en sökande kräver det, ska ett förhandsavgörande som vunnit laga kraft med bindande verkan iakttas vid beskattningen av den sökande för den tid avgörandet gäller. I fråga om ett förhandsavgörande får omprövning enligt 50 § inte begäras, utan avgörandet får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Omprövning av ett beslut att inte meddela förhandsavgörande får inte begäras och beslutet får inte heller överklagas genom besvär. Besvärsrätt på statens vägnar har Trafiksäkerhetsverkets skatteombud.

49 §

Rättelse till den skattskyldiges fördel

Om fordonsskatt har debiterats till ett alltför stort belopp, kan Trafiksäkerhetsverket rätta debiteringen till den skattskyldiges fördel.

50 §

Omprövningsbegäran

I fråga om beslut som meddelats med stöd av denna lag får omprövning begäras. Rätt att begära omprövning har den skattskyldige eller någon annan part och på statens vägnar den statliga intressebevakaren.

Tidsfristen för begäran om omprövning är tre år från utgången av den skatteperiod då skatten debiterades eller då den borde ha debiterats eller då beslut om återbetalning av skatten fattades, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av beslutet. För den statliga intressebevakaren är tidsfristen sex månader från det att skattebeslutet fattades.

En begäran om omprövning ska behandlas utan ogrundat dröjsmål.

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, tillämpas på begäran om omprövning i övrigt förvaltningslagen.

50 a §

Besvär till förvaltningsdomstolen

Ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Besvärsrätt har den skattskyldige eller någon annan part och på statens vägnar den statliga intressebevakaren.

För den skattskyldige och andra parter är besvärstiden tre år från utgången av den skatteperiod då skatten debiterades eller då den borde ha debiterats eller då beslut om återbe-

talning av skatten fattades, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av omprövningsbeslutet. För den statliga intressebevakaren är besvärstiden 30 dagar från det att omprövningsbeslutet fattades.

Utöver vad som i 34 § 2 mom. i förvaltningsprocesslagen(586/1996) föreskrivs om avgörande av ett ärende utan att en part hörs, kan besvär som anförts av den skattskyldige eller av någon annan part avgöras utan att den statliga intressebevakaren hörs, om skattebeloppet med anledning av besvären kan ändras med högst 6 000 euro och om ärendet inte lämnar rum för tolkning och inte är oklart.

51 §

Besvär till högsta förvaltningsdomstolen

Ett beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvär ska anföras inom 60 dagar från delfåendet av förvaltningsdomstolens beslut. Besvärsrätt har den som med stöd av 50 § får söka ändring i beskattningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

48.

Lag

om ändring av banskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i banskattelagen (605/2003) 16, 17 och 19 §, sådana de lyder, 16 och 19 § delvis ändrade i lag 1325/2009 samt 17 § i lag 1325/2009, som följer:

16 §

Omprövningsbegäran

I fråga om beslut som fattats med stöd av denna lag får omprövning begäras. Den tjänsteman vid Trafikverket som verkets generaldirektör särskilt förordnat har rätt att begära omprövning på statens vägnar.

Tidsfristen för begäran om omprövning är tre år räknat från ingången av kalenderåret efter det år då skatten påfördes, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av beslutet. För den tjänsteman vid Trafikverket som på statens vägnar har rätt att begära omprövning är tidsfristen 30 dagar från det att beslutet fattades.

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, tillämpas på begäran om omprövning i övrigt förvaltningslagen (434/2003).

17 §

Besvär till förvaltningsdomstolen

Ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Den tjänsteman vid Trafikverket som verkets generaldirektör särskilt förordnat har besvärsrätt på statens vägnar.

I ärenden som gäller påförande av banskatt är besvärstiden tre år räknat från ingången av kalenderåret efter det år då skatten påfördes, dock alltid minst 30 dagar från delfåendet av beslutet. För den tjänsteman vid Trafikverket som på statens vägnar har besvärsrätt är besvärstiden 30 dagar från det att beslutet fattades.

19 §

Besvär till högsta förvaltningsdomstolen

Ett beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvär ska anföras inom 60 dagar från delfåendet av förvaltningsdomstolens beslut. Besvärsrätt för statens del har den tjänsteman vid Trafikverket som ansvarar för ärenden som gäller banskatt.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

49.

Lag

om ändring av punktskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i punktskattelagen (182/2010) 3, 104—106 och 107 a samt 108 §, av dem 104, 105 och 108 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 964/2012 och 107 a § sådan den lyder i lag 964/2012, samt

fogas till lagen en ny 107 b § som följer:

3 §

Tillämpning av tullagstiftningen

Om produkter förs in från ett område utanför unionen och inte omedelbart efter införseln hänförs till ett uppskovsförfarande, ska i fråga om beskattningen och andra förfaranden samt ändringssökande i tillämpliga delar iakttas vad som bestäms eller föreskrivs om tull, om inte något annat särskilt föreskrivs i denna lag eller i respektive lagar om punktskatt eller accis. Punktskatt ska dock alltid betalas innan punktskattepliktiga produkter övergår till fri omsättning.

Vad som föreskrivs i 1 mom. ska dock inte tillämpas om den skattskyldige är en registrerad kund enligt tullagen (1466/1994).

De formaliteter som anges i unionens tullbestämmelser för införsel av produkter till unionens tullområde ska i tillämpliga delar gälla vid införsel av punktskattepliktiga produkter till unionen från tredjeterritorier.

De formaliteter som anges i unionens tullbestämmelser för utförsel av varor från unionens tullområde ska i tillämpliga delar gälla vid utförsel av punktskattepliktiga produkter från unionen till tredjeterritorier.

104 §

Förhandsavgörande

Tullen kan på ansökan ge ett förhandsavgörande om punktskatten på en produkt. Tullen kan ge ett förhandsavgörande om punktskatten också då beskattningen i övrigt verkställs enligt tullbestämmelserna.

Ett lagakraftvunnet förhandsavgörande ska med bindande verkan iakttas när sökanden punktbeskattas i Finland under ett år från ingången av kalendermånaden efter den dag då förhandsavgörandet gavs, om inte den bestämmelse som då tillämpades ändras medan avgörandet gäller eller om inte Tullen har återkallat förhandsavgörandet på grund av att tolkningen av bestämmelsen ändrats genom en rättskipningsmyndighets beslut eller av något annat särskilt skäl.

Ett återkallat förhandsavgörande ska, om sökanden skriftligen begär det, dock iakttas under två kalendermånader från början av kalendermånaden efter den då återkallandet delgavs sökanden.

Omprövning av ett förhandsavgörande får inte begäras, utan avgörandet får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Den som enligt 107 § bevakar statens intresse har rätt att söka ändring på statens vägnar. Omprövning av ett beslut att inte meddela förhandsavgörande får inte begäras och beslutet får inte heller överklagas genom besvär.

Ansökningar och besvär som gäller förhandsavgöranden ska behandlas skyndsamt.

105 §

Lättnader och uppskov med betalning

Tullen kan på ansökan sänka eller helt slopa betald eller påförd punktskatt, skattetillägg, förseningsränta, dröjsmålsränta eller ränta med anledning av uppskov. Lättnad kan beviljas, om

1) det med beaktande av omständigheterna vore uppenbart oskäligt att ta ut punktskatten till fullt belopp, eller

2) det gäller sådana punktskattepliktiga produkter som används under begränsad tid i forsknings- eller utvecklingsprojekt för teknisk utveckling av mer miljövänliga produkter eller för bränslen från förnybara källor.

Tullen kan ställa villkor för lättnaden för att det ska vara möjligt att övervaka att förutsättningarna för lättnaden uppfylls.

Tullen kan på grund av exceptionella omständigheter oberoende av sökanden, väsentligt nedsatt skattebetalningsförmåga eller andra särskilda skäl på ansökan bevilja uppskov med betalning av skatt. Uppskovet beviljas på villkor att säkerhet till ett belopp motsvarande uppskovsbeloppet ställs för betalningen. Uppskov kan emellertid beviljas utan krav på säkerhet om det belopp som ska betalas är ringa eller uppskovstiden är kort eller av andra särskilda skäl. På skatt med vars betalning uppskov har beviljats tas ut ränta enligt vad som bestäms i 4 § i lagen om skattetillägg och förseningsränta. Uppskov kan dock beviljas utan ränta om det vore uppenbart oskäligt att ta ut ränta.

Finansministeriet kan överta avgörandet av ett principiellt viktigt ärende som behandlas vid Tullen.

Det som föreskrivs i denna paragraf ska tillämpas också om beskattningen i övrigt verkställs enligt tullbestämmelserna.

106 §

Rättelse till den skattskyldiges fördel

Om det konstateras att skatt eller en felavgift har fastställts till för stort belopp eller har återbetalats till för litet belopp, ska Tullen rätta sitt beslut och till den skattskyldige betala det belopp av skatt eller felavgift som den skattskyldige betalat för mycket eller som inte återbetalats.

Rättelse kan göras inom tre år från ingången av kalenderåret efter det då skatten eller återbetalningen fastställdes eller också senare, på begäran som framställts inom nämnda tid.

107 a §

Omprövningsbegäran

Omprövning av ett beslut om punktbeskattning får begäras hos Tullen. Omprövning av ett beslut får dock inte begäras om beslutet gäller lättnader eller uppskov av betalning eller om ärendet först måste avgöras med stöd av bestämmelserna om återbetalning av skatt. Den som enligt 107 § bevakar statens intresse har rätt att på statens vägnar begära omprövning.

Tidsfristen för begäran om omprövning är tre år räknat från ingången av kalenderåret efter det år då skatten eller felavgiften fastställdes eller återbetalades, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av beslutet. I andra ärenden än fastställande eller återbetalning av skatt eller felavgift är tidsfristen 30 dagar från delfåendet av beslutet. För den statliga intressebevakaren är tidsfristen 30 dagar från det att beslutet fattades.

En begäran om omprövning ska behandlas utan ogrundat dröjsmål.

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, tillämpas på begäran om omprövning i övrigt förvaltningslagen.

107 b §

Besvär till förvaltningsdomstolen

Ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Beslut om lättnader eller uppskov med betalning får inte överklagas genom besvär. Den som enligt 107 § bevakar statens intresse har besvärsrätt på statens vägnar.

Besvärstiden är tre år räknat från ingången av kalenderåret efter det år då skatten eller felavgiften fastställdes eller återbetalades, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av omprövningsbeslutet. I fråga om andra ärenden än fastställande eller återbetalning av skatt eller felavgift är besvärstiden 30 dagar från delfåendet av omprövningsbeslutet. För den statliga intressebevakaren är besvärstiden 30 dagar från det att omprövningsbeslutet fattades.

Vad som i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007) föreskrivs om grundbesvär tillämpas inte på ärenden som avses i denna lag.

Punktskatt och felavgift ska trots att besvär anförts betalas inom föreskriven tid.

108 §

Besvär till högsta förvaltningsdomstolen

Ett beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvär ska anföras inom 60 dagar från delfåendet av förvaltningsdomstolens beslut. Besvärsrätt på statens vägnar har Tullens tullombud.

Om punktskatt har slopats eller sänkts genom förvaltningsdomstolens beslut, ska Tullen oberoende av ändringssökande betala det överskjutande skattebeloppet till den skattskyldige.

Om högsta förvaltningsdomstolen med anledning av den statliga intressebevakarens besvär har ändrat förvaltningsdomstolens beslut, ska en kopia av högsta förvaltningsdomstolens beslut lämnas till den behöriga myndigheten, som utan dröjsmål ska debitera den skattskyldige det överskjutande belopp som betalats till denne.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

50.

Lag

om ändring av bränsleavgiftslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 19 och 22–24 § i bränsleavgiftslagen (1280/2003), av dem 19 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1326/2009, 22 § sådan den lyder i lag 1326/2009 och 23 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 250/2008 och 386/2014, samt

fogas till lagen en ny 23 a §, som följer:

19 §

Förhandsavgörande

Trafiksäkerhetsverket kan på ansökan meddela förhandsavgörande om tillämpningen av bestämmelser som gäller bränsleavgift. Förhandsavgörande ges den för vilken det är viktigt att veta hur lagen tillämpas på hans fordon, och meddelas för en tid om högst två år. För meddelande av förhandsavgörande tas avgift ut enligt lagen om grunderna för avgifter för vissa förhandsbeslut (1209/2006).

Om en sökande kräver det, ska ett lagakraftvunnet förhandsavgörande med bindande verkan iakttas vid beskattningen av den sökande för den tid avgörandet gäller. Omprövning enligt 23 § av ett förhandsavgörande får inte begäras, utan avgörandet får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Besvärsrätt på statens vägnar har Trafiksäkerhetsverkets skatteombud. Omprövning av ett beslut att inte meddela förhandsavgörande får inte begäras och beslutet får inte heller överklagas genom besvär.

22 §

Bränsleavgiftsrättelse till den avgiftsskyldiges fördel

Om bränsleavgift har debiterats till ett alltför stort belopp, kan Trafiksäkerhetsverket inom den tid som anges i 20 § rätta debiteringen till den avgiftsskyldiges fördel.

23 §

Omprövningsbegäran

I fråga om ett beslut som har meddelats med stöd av denna lag får omprövning begäras hos den myndighet som har fattat beslutet. Rätt att begära omprövning har den skattskyldige eller någon annan part och Trafiksäkerhetsverkets skatteombud.

Tidsfristen för begäran om omprövning är fem år från utgången av det år då bränsleavgiften debiterades eller då den borde ha debiterats eller då beslut om återbetalning av bränsleavgiften fattades, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av beslutet. För skatteombudet är tidsfristen sex månader från det att skattebeslutet fattades.

En begäran om omprövning ska behandlas utan ogrundat dröjsmål.

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, tillämpas på begäran om omprövning i övrigt förvaltningslagen (434/2003).

23 a §

Besvär till förvaltningsdomstolen

Ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Besvärsrätt har den skattskyldige eller någon annan part och Trafiksäkerhetsverkets skatteombud.

Besvärstiden för den skattskyldige och andra parter är fem år från utgången av det år då bränsleavgiften debiterades eller då den borde ha debiterats eller då beslut om återbe-

talning av bränsleavgiften fattades, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av beslutet. För skatteombudet är besvärstiden sex månader från det att skattebeslutet fattades.

Utöver vad som i 34 § 2 mom. i förvaltningsprocesslagen (586/1996) föreskrivs om avgörande av ett ärende utan att en part hörs, kan besvär som anförts av den skattskyldige eller av någon annan part avgöras utan att Trafiksäkerhetsverkets skatteombud hörs, om skattebeloppet med anledning av besvären kan ändras med högst 6 000 euro och om ärendet inte lämnar rum för tolkning och inte är oklart.

24 §

Besvär till högsta förvaltningsdomstolen

Ett beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Besvärsrätt har den som med stöd av 23 § får söka ändring i debiteringen.

Besvär ska anföras inom 60 dagar från delfåendet av förvaltningsdomstolens beslut.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

51.

Lag

om ändring av 197 § i mervärdesskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i mervärdesskattelagen (1501/1993) 197 §, sådan den lyder i lag 1381/1997, som följer:

197 §

Om rättelse av och sökande av ändring i beslut av Tullen tillämpas vad som föreskrivs i tullagstiftningen.

I fråga om ett av Tullen fattat förhandsavgörande får omprövning enligt 37 § i tullagen inte begäras, utan avgörandet får överklagas genom besvär på det sätt som anges i tullagen. Besvärstiden är 30 dagar från delfåendet av beslutet om förhandsavgörande. Omprövning av ett beslut att inte meddela förhandsavgörande får inte begäras och beslutet får inte heller överklagas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

52.

Lag

om ändring av lagen om beskattningsförfarande

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) 68 §, sådan den lyder i lag 520/2010, samt

ändras 66, 70, 71, 71 b och 85 a §, sådana de lyder, 66 och 71 § i lag 520/2010, 70 § delvis ändrad i lag 520/2010 samt 71 b och 85 a § i lag 875/2012, som följer:

66 §

Besvär till förvaltningsdomstolen

Den skattskyldige eller någon annan som har rätt att söka ändring får överklaga ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning genom besvär hos den förvaltningsdomstol till vars domkrets den skattskyldiges eller sammanslutningens hemkommun enligt 5 § hör. Om personer på vilka inkomstskattelagens bestämmelser om makar tillämpas har sin hemkommun inom domkretsen för olika förvaltningsdomstolar, ska ändring i rättelsenämndens beslut sökas hos den förvaltningsdomstol till vars domkrets hemkommunen för den äldre personen hör. Är personerna lika gamla, är förvaltningsdomstolen för den vars personbeteckning har ett lägre individuellt nummer behörig förvaltningsdomstol. Om ingen förvaltningsdomstol skulle vara behörig att behandla besvären, söks ändring hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

70 §

Besvär till högsta förvaltningsdomstolen

Ett beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Besvärsrätt hos högsta förvaltningsdomstolen har de som får söka ändring i beskattningen.

71 §

Den tid inom vilken besvär till högsta förvaltningsdomstolen ska anföras

Besvär ska anföras inom 60 dagar från delfåendet av förvaltningsdomstolens beslut.

71 b §

Förutsättningar för tillstånd för prejudikatbesvär

Högsta förvaltningsdomstolen kan bevilja tillstånd för prejudikatbesvär på den grund som anges i 13 § 2 mom. 1 punkten i förvaltningsprocesslagen.

För beviljande av tillstånd för prejudikatbesvär krävs det dessutom skriftligt samtycke av den andra parten i besvärsärendet.

85 a §

Sökande av ändring i Skatteförvaltningens förhandsavgörande

Den skattskyldige och andra som avses i 62 § 1 mom. samt Enheten för bevakning av skattetagarnas rätt får överklaga Skatteförvaltningens förhandsavgörande hos förvaltningsdomstolen. Besvären anförs hos den förvaltningsdomstol till vars domkrets den skattskyldiges hemkommun hörde när beslutet fattades. Vid överklagandet iakttas då 69 §. Besvärstiden är 30 dagar från delfåendet av beslutet. Tidsfristen för Enheten för bevakning av skattetagarnas rätt räknas från det att beslutet fattades.

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Vid överklagandet iakttas då 70 och 71 §. I fråga om förvaltningsdomstolens beslut om förhandsavgörande är besvärstiden dock 30 dagar från delfåendet.

Ett ärende som gäller förhandsavgörande ska behandlas skyndsamt vid Skatteförvaltningen, förvaltningsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen.

I ett beslut av Skatteförvaltningen om att inte meddela förhandsavgörande får ändring inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

53.

Lag

om ändring av bilskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i bilskattelagen (1482/1994) 70 och 71 §, sådana de lyder, 70 § i lagarna 267/2008, 971/2012 och 384/2014 samt 71 § i lagarna 413/1997, 267/2008 och 971/2012,

fogas till 69 §, sådan den lyder i lagarna 267/2008, 971/2012 och 384/2014, en ny 6 mom., som följer:

69 §

— — — — — — — — — — — — — — —

En begäran om omprövning ska behandlas utan ogrundat dröjsmål.

70 §

Beslut som fattats med anledning av en begäran om omprövning och beslut om annat än fastställande eller återbärande av skatt får överklagas genom besvär hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den skattskyldiges eller någon annan till ändringssökande berättigad parts hemkommun eller sammanslutnings hemort fanns då det beslut som avses i 69 § 1 mom. eller beslutet om annat än fastställande eller återbärande av skatt fattades. Om det i fråga om den skatt som fastställs för ett fordon finns flera skattskyldiga eller om det med stöd av vad som anförts ovan inte finns någon behörig förvaltningsdomstol, ska besvär anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Besvärsrätt på statens vägnar har en sådan statlig intressebevakare som avses i 55 §.

Besvärstiden i fråga om beslut som fattats med anledning av en begäran om omprövning är tre år från ingången av kalenderåret efter det år då skatten fastställdes eller återbars, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av omprövningsbeslutet. När besvär anförs över andra ärenden är besvärstiden 30 dagar från delfåendet av beslutet. För en statlig intressebevakare är besvärstiden 30 dagar från det att beslutet fattades.

Utöver vad som i 34 § 2 mom. i förvaltningsprocesslagen (586/1996) föreskrivs om avgörande av ett ärende utan att en part hörs, kan besvär som anförts av den skattskyldige eller av någon annan part avgöras utan att den statliga intressebevakaren hörs, om skattebeloppet med anledning av besvären kan ändras med högst 6 000 euro och om ärendet inte lämnar rum för tolkning och inte är oklart.

Vad som i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007) föreskrivs om grundbesvär tillämpas inte på ärenden som avses i denna lag.

71 §

Ett beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvär ska anföras inom 60 dagar från delfåendet av förvaltningsdomstolens beslut. Besvärsrätt på statens vägnar har den som enligt 55 § bevakar statens intresse.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

54.

Lag

om ändring av 21 och 22 § i lagen om bränsleavgift som betalas för privata fritidsbåtar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om bränsleavgift som betalas för privata fritidsbåtar (1307/2007) 21 och 22 §, sådana de lyder delvis ändrade i lag 973/2012, som följer:

21 §

Besvär till förvaltningsdomstolen

Beslut som fattats med anledning av en begäran om omprövning och beslut om annat än debitering av avgift och återbetalning av avgift får överklagas genom besvär hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den avgiftsskyldiges eller någon annan till ändringssökande berättigad parts hemkommun eller sammanslutnings hemort var när det i 20 § 1 mom. avsedda beslutet eller det andra beslutet fattades. Om det inte finns någon förvaltningsdomstol som med stöd av ovanstående är behörig i saken ska besvär anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Rätt att på statens vägnar anföra besvär över Tullens beslut har Tullens tullombud.

Besvärstiden i fråga om beslut som fattats med anledning av begäran om omprövning är tre år räknat från utgången av det år då bränsleavgiften debiterades eller det år som beslutet om återbetalning av avgiften gäller, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av beslutet. När besvär anförs över andra ärenden är besvärstiden 30 dagar från delfåendet av beslutet. För tullombud är besvärstiden 30 dagar från det att beslutet fattades.

Vad som i lagen om verkställighet av skatter och avgifter föreskrivs om grundbesvär tillämpas inte på ärenden som avses i denna lag.

22 §

Besvär till högsta förvaltningsdomstolen

Ett beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Besvärsrätt har den som med stöd av 20 § får söka ändring i debiteringen.

Besvär ska anföras inom 60 dagar från delfåendet av förvaltningsdomstolens beslut. Besvärsrätt på statens vägnar har Tullens tullombud.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

55.

Lag

om ändring av 8 kap. 5 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (749/2012) 8 kap. 5 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 256/2013, som följer:

8 kap.

Särskilda bestämmelser

5 §

Överklagande av finansministeriets beslut

Beslut som finansministeriet meddelat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Om ett i 2 kap. 1 § avsett beslut om beviljande av verksamhetstillstånd för en värdepapperscentral, ett i 2 kap. 23 § avsett beslut om fastställelse av värdepapperscentralens regler, ett i 3 kap. 1 § avsett beslut om beviljande av verksamhetstillstånd för en clearingorganisation eller ett i 3 kap. 5 § avsett beslut om fastställelse av clearingorganisationens regler eller ett i 4 kap. 1 § avsett beslut om beviljande av verksamhetstillstånd för en central motpart inte har meddelats inom den föreskrivna tidsfristen, får sökanden anföra besvär. Besvären anses i så fall gälla avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras till dess att beslut har meddelats. Finansministeriet ska underrätta besvärsmyndigheten om beslutet, om detta har meddelats efter att besvär anförts. Bestämmelser i övrigt om anförande och behandling av besvär finns i förvaltningsprocesslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

56.

Lag

om ändring av 9 kap. 1 § i lagen om handel med finansiella instrument

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om handel med finansiella instrument (748/2012) 9 kap. 1 § som följer:

9 kap.

Överklagande

1 §

Överklagande av finansministeriets beslut

Beslut som finansministeriet meddelat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Om ett beslut enligt 2 kap. 3 § om beviljande av tillstånd för börsverksamhet eller ett beslut enligt 24 § 1 mom. om fastställelse av börsregler eller ändringar i dem inte har meddelats inom föreskriven tid, får sökanden anföra besvär. Besvären anses då avse ett beslut om avslag av ansökan. Sådana besvär får anföras till dess att beslut har meddelats. Finansministeriet ska underrätta besvärsmyndigheten om beslutet, om detta har meddelats efter det att besvär anförts. Bestämmelser i övrigt om anförande och behandling av besvär finns i förvaltningsprocesslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

57.

Lag

om ändring av 28 § i lagen om Finlands Bank

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 28 § i lagen om Finlands Bank (214/1998) som följer:

28 §

Rätt att få upplysningar för betalningsbalansstatistiken

Var och en är skyldig att enligt Finlands Banks anvisningar ge banken upplysningar om följande transaktioner:

1) betalningar till och från utlandet,
2) fordringar på utlandet, övriga tillgångar i utlandet samt skulder till utlandet,
3) andra transaktioner som förändrar eller kan förändra fordringar på eller skulder till utlandet.

Finlands Bank kan meddela ett föreläggande vid vite att lämna de i 1 mom. avsedda uppgifterna. Vitet döms ut av Finlands Bank.

Beslut som avses i 2 mom. får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller utdömande av vite får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Ett beslut kan verkställas trots att besvär anförts, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

58.

Lag

om ändring av 40 c § i lagen om pantlåneinrättningar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om pantlåneinrättningar (1353/1992) 40 c §, sådan den lyder i lag 892/2008, som följer:

40 c §

Beslut som avses i 5, 40 och 40 a § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

När det gäller andra beslut får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Ett beslut som förvaltningsdomstolen meddelat i ett ärende som gäller förbud enligt 40 § eller återkallande av koncession enligt 40 a § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut enligt denna lag om att återkalla en koncession ska iakttas trots ändringssökande, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

59.

Lag

om ändring av 23 § i lagen om regionförvaltningsverken

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om regionförvaltningsverken (896/2009) 23 § som följer:

23 §

Ändringssökande

Om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag, får beslut av regionförvaltningsverket överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

60.

Lag

om ändring av 27 § i statistiklagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i statistiklagen (280/2004) 27 §, sådan den lyder i lag 361/2013, som följer:

27 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut av den myndighet som framställer statistik får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Beslutet kan verkställas innan det vunnit laga kraft, om inte den myndighet där ändring sökts förbjuder verkställigheten.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

61.

Lag

om ändring av 11 b § i lagen om grunderna för avgifter till staten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) 11 b §, sådan den lyder i lag 961/1998, som följer:

11 b §

Sökande av ändring i en avgift

Omprövning av ett beslut om fastställande av en avgift som avses i 6 § får begäras inom sex månader från fastställandet av avgiften på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Förvaltningsdomstolens beslut får inte överklagas genom besvär.

Tvister som gäller betalningar för övriga prestationer som avses i 7 § behandlas som tvistemål vid tingsrätten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

62.

Lag

om ändring av 34 § i statsunderstödslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i statsunderstödslagen (688/2001) 34 § som följer:

34 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut av statsbidragsmyndigheten får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ett beslut av förvaltningsdomstolen som gäller avbrytande av utbetalningen av understöd eller som gäller återkrav får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

63.

Lag

om ändring av 22 § i lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (467/1999) 22 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1098/2000 och 370/2005, som följer:

22 §

Ändringssökande

Omprövning av nämndens beslut får begäras hos nämnden. Omprövning får begäras av den

1) vars ansökan om att få delta i examen har avslagits,

2) som blivit underkänd i examen eller som inte har ansetts uppfylla de övriga behörighetsvillkoren,

3) vars ansökan om att bli godkänd som revisionssammanslutning har avslagits,

4) som tilldelats varning eller anmärkning,

5) vars godkännande har återkallats.

På begäran om omprövning i övrigt tillämpas förvaltningslagen.

Ett beslut som nämnden har meddelat med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 1 mom. 5 punkten får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

64.

Lag

om ändring av 15 och 18 § i lagen om statens revisionsverk

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om statens revisionsverk (676/2000) 15 och 18 §, av dem 18 § sådan den lyder i lag 1198/2003, som följer:

15 §

Vite

Revisionsverket kan förelägga vite för fullgörande av de skyldigheter som anges i 4 § samt för att bokföringen ska försättas i revi-derbart skick. Vitet döms ut av vitesnämnden.

Verkets generaldirektör är ordförande för vitesnämnden och medlemmarna är tre vid revisionsverket anställda tjänstemän som avlagt juris magisterexamen eller annan motsvarande tidigare examen och som utses av generaldirektören för tre år.

18 §

Ändringssökande

Revisionsverkets beslut får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller utdömande av vite får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över annat beslut av förvaltningsdomstolens får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Bestämmelser om ändringssökande i ärenden som gäller tjänsteförhållanden finns i lagen om riksdagens tjänstemän.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

65.

Lag

om ändring av lagen om grundläggande yrkesutbildning

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om grundläggande yrkesutbildning (630/1998) 44 §, sådan den lyder i lagarna 951/2011 och 1410/2011, samt

fogas till lagen en ny 44 a § i stället för den 44 a § som upphävts genom lag 601/2005 och nya 44 b—44 f §, som följer:

44 §

Begäran om omprövning

Om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag, får omprövning av beslut som fattats med stöd av denna lag begäras hos regionförvaltningsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen, om beslutet gäller

1) antagning som studerande,

2) en i 20 § föreskriven individuell plan för hur undervisningen ska ordnas,

3) särskilda undervisningsarrangemang enligt 21 §,

4) den studietid som bestäms i 31 § eller när en studerande ska anses ha avgått, samt

5) skyldigheten att visa upp ett intyg över narkotikatest enligt 34 a §.

44 a §

Sökande av ändring hos förvaltningsdomstolen

Ett sådant beslut av en utbildningsanordnare som avses i denna lag och som gäller skriftlig varning till en studerande, avstängning av en studerande för viss tid, uppsägning från elevhem, avhållande från studier eller en förmån eller rättighet enligt 37, 38 och 39 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Ett beslut som meddelats med anledning av en begäran om omprövning enligt 44 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

44 b §

Sökande av ändring hos rättsskyddsnämnden för studerande

Ett sådant beslut av en utbildningsanordnare som avses i denna lag och som gäller indragning eller återställande av studierätten får överklagas genom besvär hos rättsskyddsnämnden för studerande på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag. Bestämmelser om sökande av ändring i ett beslut av rättsskyddsnämnden för studerande finns i lagen om rättsskyddsnämnden för studerande (956/2011).

44 c §

Tid för sökande av ändring

Besvär över ett beslut som gäller skriftlig varning till en studerande, avstängning för viss tid, uppsägning från elevhem, indragning eller återställande av studierätten, avhållande från studier eller ett ärende som avses i 44 a § 2 mom. ska anföras samt omprövning i ett ärende som avses i 44 § begäras inom 14 dagar från delfåendet av beslutet.

Ärenden som avses i denna paragraf ska behandlas skyndsamt.

44 d §

Verkställighet av beslut

Ett beslut om avstängning av en studerande för viss tid, uppsägning från elevhem, indragning av studierätten eller avhållande från studier kan verkställas även om det överklagas, om inte förvaltningsdomstolen eller rättsskyddsnämnden för studerande beslutar något annat.

44 e §

Besvärsförbud

Beslut om tiden och platsen för en namngiven studerandes studier eller beslut om annan individuell uppläggning av studierna får inte överklagas genom besvär. Besvär får inte heller anföras i ett ärende som avses i 35 § 3 och 4 mom.

Ett beslut av förvaltningsdomstolen genom vilket besvär som anförts i ett ärende enligt 44 § har avgjorts och ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning av bedömning får inte överklagas genom besvär.

44 f §

Besvärstillstånd

Om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag får ett beslut av förvaltningsdomstolen överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

66.

Lag

om ändring av 16 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998), 16 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 602/2005, 952/2011 och 788/2014, som följer:

16 §

Tillämpning av vissa bestämmelser i lagen om grundläggande yrkesutbildning

På utbildning och examina enligt denna lag tillämpas dessutom följande bestämmelser i lagen om grundläggande yrkesutbildning:
1) bestämmelserna i 10 § om samarbete och anskaffning av utbildning,
2) bestämmelserna i 24 b § 3 mom. om bedömning av den studerandes inlämning inom läroavtalsutbildning,
3) bestämmelserna i 40 § om personal,
4) bestämmelserna i 42 § om hantering av känslig information,
5) bestämmelserna i 43 § om offentlighet och rätt att få uppgifter,
6) bestämmelserna i 44 § och 44 a—44 f § om ändringssökande,
6 a) bestämmelserna i 25 c § om rättelse och omprövning av bedömningen, dock så att beslut om omprövning av bedömningen av en fristående examen eller en del av den fattas av en examenskommission enligt 7 § i denna lag,
7) bestämmelserna i 47 § om avgifter som tas ut av de studerande, samt
8) bestämmelserna i 48 § om utbildning som ordnas som avgiftsbelagd service.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

67.

Lag

om ändring av 10 § i lagen om grundläggande konstundervisning

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om grundläggande konstundervisning (633/1998) 10 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1447/2009, som följer:

10 §

Ändringssökande

En elev kan inom två månader efter det att han eller hon fick del av bedömningen begära en ny bedömning av den lärare eller de lärare som utfört bedömningen. Om eleven är missnöjd med den nya bedömningen eller med det beslut genom vilket begäran har avslagits, kan eleven begära rättelse av bedömningen hos rektor. Det beslut som gäller rättelse av bedömningen får inte överklagas genom besvär.

I fråga om beslut som gäller elevavgifter enligt 12 § eller elevantagning får omprövning begäras hos regionförvaltningsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Det beslut som meddelas med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag. Besvär som gäller elevantagning ska behandlas skyndsamt. Över förvaltningsdomstolens ovan avsedda beslut får besvär inte anföras.

Begäran om omprövning och besvär som gäller elevantagning ska anföras inom 14 dagar från det att beslutet delgavs eleven eller dennes vårdnadshavare eller lagliga företrädare.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

68.

Lag

om ändring av gymnasielagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i gymnasielagen (629/1998) 34 §, sådan den lyder i lag 1445/2009, samt
fogas till lagen nya 34 a §—34 f § som följer:

34 §

Begäran om omprövning

Omprövning av beslut enligt denna lag får begäras hos regionförvaltningsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003), om beslutet gäller

1) antagning som studerande,
2) särskilda undervisningsarrangemang enligt 13 §,
3) tillgodoräknande av studier som fullgjorts i ett annat sammanhang,
4) förlängning av den tid under vilken gymnasiets lärokurs får slutföras och när en studerande ska anses ha avgått från gymnasiet, samt
5) rätten enligt 9 § till undervisning i religion och livsåskådningskunskap.

34 a §

Sökande av ändring hos förvaltningsdomstolen

Ett sådant beslut av en utbildningsanordnare som avses i denna lag och som gäller varning till en studerande, avstängning av en studerande för viss tid, uppsägning av en studerande från elevhemmet för viss tid eller för den tid som återstår av studierna, avhållande från studier för den tid som brottsundersökning pågår eller en förmån eller rättighet enligt 28 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Ett beslut som meddelats med anledning av begäran om omprövning enligt 34 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag.

34 b §

Tid för sökande av ändring

Besvär över ett beslut som gäller varning till en studerande, avstängning för viss tid, uppsägning från elevhemmet för viss tid eller slutgiltigt, avhållande från studier för den tid som brottsundersökning pågår eller ett ärende som avses i 34 a § 2 mom. ska anföras samt omprövning av ett ärende som avses i 34 § begäras inom 14 dagar från det att studeranden delgavs beslutet. Ärenden som avses i detta moment ska behandlas skyndsamt.

34 c §

Besvärstillstånd

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, får beslut av förvaltningsdomstolen överklagas genom besvär endast om högsta domstolen beviljar besvärstillstånd.

34 d §

Sökande av ändring i beslut om bedömningen av studerande

I ett beslut som avses i 17 § och som gäller bedömning av en studerande får ändring inte sökas genom besvär. En studerande kan hos rektor begära ett nytt beslut om studieframstegen eller slutbedömningen inom två månader efter det att han eller hon fick del av beslutet. I fråga om den nya bedömningen

beslutar skolans rektor och den studerandes lärare gemensamt.

Den studerande får hos regionförvaltningsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen begära omprövning av den nya bedömning som gjorts på begäran eller av ett avgörande genom vilket begäran har avslagits inom 14 dagar från det att han eller hon fick del av beslutet. Efter att ha tagit upp omprövningsbegäran till prövning kan regionförvaltningsverket ändra förvaltningsbeslutet, upphäva beslutet, avslå begäran om omprövning eller återförvisa ärendet till rektor för ny behandling.

34 e §

Besvärsförbud

Andra beslut som fattats med stöd av 26 § än beslut som gäller varning, avstängning för viss tid, uppsägning från elevhem eller avhållande från studier får inte överklagas genom besvär.

Ett beslut av förvaltningsdomstolen genom vilket besvär som anförts i ett ärende enligt 34 § har avgjorts och ett beslut av ett regionförvaltningsverk genom vilket begäran om omprövning av ett ärende enligt 34 d § har avgjorts får inte överklagas genom besvär.

34 f §

Behörig förvaltningsdomstol och regionförvaltningsmyndighet

För undervisning som ordnas utomlands är den behöriga förvaltningsdomstolen Helsingfors förvaltningsdomstol och den behöriga regionförvaltningsmyndigheten Regionförvaltningsverket i Södra Finland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

69.

Lag

om grundläggande utbildning

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om grundläggande utbildning (628/1998) 42 §, sådan den lyder i lagarna 1444/2009, 642/2010 och 1288/2013, samt

fogas till lagen nya 42 a—42 f § som följer:

42 §

Begäran om omprövning

Om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag får omprövning av beslut som avses i denna lag begäras hos regionförvaltningsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003), om beslutet gäller

1) antagning som elev,
2) rätten enligt 13 § till undervisning i religion och livsåskådningskunskap,
3) anordnande av särskilt stöd enligt 17 §,
4) särskilda undervisningsarrangemang enligt 18 §,
5) förlängd läroplikt enligt 25 § 2 mom., samt
6) inledande av utbildning vid en annan tidpunkt enligt 27 §.

42 a §

Sökande av ändring hos förvaltningsdomstolen

Ett sådant beslut som avses i denna lag och som gäller en skriftlig varning till en elev, avstängning av en elev för viss tid eller en förmån eller rättighet enligt 31, 32 eller 33 § eller 34 § 1 mom. får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

42 b §

Tid för sökande av ändring

Besvär över ett beslut som gäller en skriftlig varning till en elev, avstängning av en elev för viss tid eller ett ärende som avses i 42 a § 2 mom. ska anföras samt omprövning av ett ärende som avses i 42 § begäras inom 14 dagar från det att elevens vårdnadshavare eller lagliga företrädare delgavs beslutet. Ärenden som avses i denna paragraf ska behandlas skyndsamt.

42 c §

Sökande av ändring i ett beslut som gäller bedömningen av en elev

Beslut enligt 22 § som gäller bedömning av en elev får inte överklagas genom besvär. Elevens vårdnadshavare eller en annan laglig företrädare, eller eleven själv, om han eller hon har fyllt 15 år, kan hos rektor begära ny bedömning av studieframstegen eller kvarstannande i årskurs eller ny slutbedömning inom två månader från delfåendet. I fråga om den nya bedömningen beslutar skolans rektor och den studerandes lärare gemensamt.

Elevens vårdnadshavare eller lagliga företrädare, eller eleven själv om han eller hon har som fyllt 15 år, får hos regionförvaltningsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen begära omprövning av den nya bedömning som gjorts på begäran eller av ett

avgörande genom vilket begäran har avslagits inom 14 dagar från det att han eller hon fick del av beslutet. Efter att ha tagit upp begäran om omprövning till prövning kan regionförvaltningsverket ändra förvaltningsbeslutet, upphäva beslutet, avslå begäran om omprövning eller återförvisa ärendet till rektor för ny behandling.

42 d §

Besvärsförbud

Andra beslut som fattats med stöd av 36 § än beslut som gäller skriftlig varning eller avstängning av en elev för viss tid får inte överklagas genom besvär.

Beslut av regionförvaltningsverket genom vilket begäran om omprövning som anförts i ett ärende enligt 42 c § har avgjorts får inte överklagas genom besvär.

Beslut av förvaltningsdomstolen i ett ärende som avses i 42 § får inte överklagas genom besvär.

42 e §

Besvärstillstånd

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, får beslut av förvaltningsdomstolen överklagas genom besvär endast om högsta domstolen beviljar besvärstillstånd.

42 f §

Behörig förvaltningsdomstol och regionförvaltningsmyndighet

För undervisning som ordnas utomlands är den behöriga förvaltningsdomstolen Helsingfors förvaltningsdomstol och den behöriga regionförvaltningsmyndigheten Regionförvaltningsverket i Södra Finland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

70.

Lag

om ändring av universitetslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i universitetslagen (558/2009) 9, 82— 84 § och 86 §, av dem 9 § sådan den lyder i lagarna 954/2011 och 1340/2011 samt 83 § sådan den lyder i lag 954/2011,samt

fogas till lagen nya 83 a och 84 a § som följer:

9 §

Uppdragsutbildning

Ett universitet kan ordna undervisning som leder till högskoleexamen för en grupp av studerande så att utbildningen beställs och finansieras av finska staten, en annan stat, en internationell organisation, ett finskt eller utländskt offentligt samfund eller en finsk eller utländsk stiftelse eller privat sammanslutning (uppdragsutbildning).

Uppdragsutbildning kan inte ordnas för medborgare i stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller för personer som jämställs med medborgare i Europeiska unionen med stöd av ett avtal som Europeiska unionen och dess medlemsstater har ingått med en annan avtalspart, eller för sådana personers familjemedlemmar. Uppdragsutbildning kan inte heller ordnas för personer som har EU-blåkort enligt utlänningslagen (301/2004), kontinuerligt eller permanent uppehållstillstånd eller EG-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta eller för sådana personers familjemedlemmar. I fråga om begreppet familjemedlem tillämpas definitionen i utlänningslagen. På dem som deltar i uppdragsutbildning tillämpas 37, 37 a, 37 b, 43 a—43 d, 45, 45 a, 45 b, 82—83, 83 a, 84, 84 a och 85—86 § i denna lag.

Den undervisning som ges som uppdragsutbildning ska anknyta till sådan utbildning för grund- eller påbyggnadsexamen som universitetet har examensrätt för. Uppdragsutbildning får inte ordnas så att den inverkar negativt på den utbildning för grund- eller påbyggnadsexamen som universitetet ger. Universitetet ska för ordnandet av uppdragsutbildningen ta ut en avgift som åtminstone täcker kostnaderna för utbildningen.

82 §

Omprövnings- och rättelseförfarande

Den som har ansökt om att bli antagen som studerande får på det sätt som anges i förvaltningslagen begära omprövning av antagningsbeslutet inom 30 dagar från det att resultatet av antagningen offentliggjordes. När resultatet av antagningen offentliggörs ska det meddelas hur en sökande kan få veta hur antagningsgrunderna har tillämpats på honom eller henne. Resultatet av antagningen får inte med anledning av en begäran om omprövning ändras till nackdel för någon som har antagits som studerande.

En studerande får begära omprövning av ett beslut som gäller förlust av studierätt på det sätt som anges i förvaltningslagen.

En studerande får begära omprövning av bedömningen av en doktorsavhandling, licentiatavhandling eller ett motsvarande lärdoms- och färdighetsprov, eller en avhandling som hör till de fördjupade studierna eller någon annan motsvarande studieprestation på det sätt som anges i förvaltningslagen.

En studerande kan muntligen eller skriftligen begära rättelse av bedömningen av någon annan studieprestation än en sådan som nämns i 3 mom., eller av tillgodoräknandet av studier som genomförts någon annanstans eller kunnande som visats på något annat sätt. En begäran om rättelse som gäller bedömningen av en studieprestation ska framställas till den lärare som gjort bedömningen inom 30 dagar från den tidpunkt då den stu-

derande hade möjlighet att ta del av bedömningsresultaten och av tillämpningen av bedömningsgrunderna på honom eller henne. En begäran om rättelse som gäller tillgodoräknande ska framställas till den som fattat beslutet inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. Omprövning av ett beslut som fattats med anledning av en begäran om rättelse enligt detta moment får begäras hos examensnämnden eller något annat organ som förordnats sköta uppgiften, på det sätt som anges i förvaltningslagen.

83 §

Besvär hos rättsskyddsnämnden för studerande

Ett beslut som gäller indragning av studierätten enligt 43 a § eller återställande av studierätten enligt 43 c § får överklagas genom besvär hos rättsskyddsnämnden för studerande inom 14 dagar från delfåendet av beslutet, på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Besvären ska behandlas skyndsamt.

Bestämmelser om sökande av ändring i ett beslut av rättsskyddsnämnden för studerande finns i lagen om rättsskyddsnämnden för studerande (956/2011).

83 a §

Besvär hos förvaltningsdomstolen

Andra beslut än beslut enligt 82 § eller 83 § som universitetet har fattat i ett förvaltningsärende samt beslut som meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets universitetets huvudsakliga verksamhetsställe är beläget, på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Besvär över beslut som gäller indragning av studierätten eller återställande av studierätten samt varning, avstängning för viss tid och avhållande från studier enligt 45 § ska behandlas skyndsamt.

84 §

Besvärsförbud

Ett beslut av ett universitet får inte överklagas genom besvär, om det gäller

1) val av universitetets organ,

2) en instruktion eller någon annan allmän föreskrift,

3) en undervisningsplan eller någon annan föreskrift som gäller ordnandet av undervisningen,

4) beviljande av ansvarsfrihet eller väckande av skadeståndstalan enligt 65 §,

5) stipendier eller understöd.

Beslut som har fattats vid omprövningsförfarande och som gäller bedömning av studieprestation eller tillgodoräknande får inte överklagas genom besvär.

Beslut av förvaltningsdomstolen som gäller antagning av studerande enligt 36 §, förlust av studierätten enligt 43 § eller disciplinära åtgärder enligt 45 § får inte överklagas genom besvär.

84 a §

Besvär hos högsta förvaltningsdomstolen

Om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag får ett beslut av förvaltningsdomstolen överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

86 §

Sökande av ändring i beslut av studentkår och nation

Omprövning av ett beslut som en studentkår fattat i ett förvaltningsärende får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Dessutom får en medlem i studentkåren söka ändring i ett beslut av studentkårens organ på den grunden att beslutet kommit till i en ordning som avviker från lag, förordning eller andra bestämmelser som gäller studentkåren

eller på annat sätt strider mot lag, förordning eller andra bestämmelser som gäller studentkåren. Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär inte anföras.

Omprövning av ett beslut som en nation fattat i ett förvaltningsärende får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär inte anföras.

En medlem i en studentkår eller en nation anses ha fått del av ett beslut när beslutet har lagts fram offentligt.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

71.

Lag

om ändring av 21 och 22 § i lagen om auktoriserade translatorer

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om auktoriserade translatorer (1231/2007) 21 och 22 § som följer:

21 §

Examinandens rättsskydd

Den som avlägger examen för auktoriserade translatorer ska informeras om hur bedömningsgrunderna har tillämpats på hans eller hennes examensprestation.

Den som har blivit underkänd i examen för auktoriserade translatorer har rätt att begära omprövning av beslutet på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003) inom 30 dagar från den tidpunkt då den som blivit underkänd i examen fått del av beslutet och av hur bedömningsgrunderna har tillämpats på hans eller hennes prestation.

För behandlingen av begäran om omprövning utser utbildningsstyrelsen i examensnämnden för auktoriserade translatorer en tillfällig medlem som ska ha särskild kunskap i de språk som avses i begäran om omprövning.

Ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får inte överklagas genom besvär.

22 §

Ändringssökande

Ett beslut av examensnämnden för auktoriserade translatorer som gäller auktorisation eller dess återkallelse får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Omprövning av ett beslut av utbildningsstyrelsen som gäller registrering i eller avförande av en bedömare från registret över bedömare får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär inte anföras.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

72.

Lag

om ändring av 27 § i begravningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i begravningslagen (457/2003) 27 § som följer:

27 §

Ändringssökande

Omprövning av ett sådant beslut av en församling eller en kyrklig samfällighet inom evangelisk-lutherska kyrkan som gäller tillhandahållande av gravplats eller de avgifter som tas ut inom begravningsverksamheten får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen.

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

I ett beslut genom vilket huvudmannen för ett krematorium har vägrat att lämna ut aska får ändring sökas på det sätt som föreskrivs i 1 och 2 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

73.

Lag

om ändring av 28 § i lagen om deponering och förvaring av kulturmaterial

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om deponering och förvaring av kulturmaterial (1433/2007) 28 §, sådan den lyder i lag 672/2013, som följer:

28 §

Ändringssökande

Ett beslut som Nationalbiblioteket eller Nationella audiovisuella institutet fattat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

74.

Lag

om ändring av 13 § i lagen om begränsning av utförseln av kulturföremål

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om begränsning av utförseln av kulturföremål (115/1999) 13 § som följer:

13 §

Ändringssökande

Beslut som avses i denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Beslut eller åtgärder enligt 11 och 12 § får dock inte överklagas genom separata besvär.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

75.

Lag

om ändring av lagen om bildprogram

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om bildprogram (710/2011) 18 §, rubriken för 6 kap. samt 30 och 31 §, av dem 18, 30 och 31 § sådana de lyder i lag 673/2013, som följer:

18 §

Förteckning över bildprogram

Nationella audiovisuella institutet ska föra en offentlig förteckning över bildprogram. I förteckningen över bildprogram antecknas de uppgifter som avses i 17 § 2 mom. 2—6 punkten samt uppgifter om åtgärder enligt 21 § och 30 § 1 mom.

6 kap.

Ändringssökande

30 §

Sökande av ändring i klassificeringsbeslut

I fråga om ett klassificeringsbeslut som fattats av en klassificerare av bildprogram får en part begära omprövning av beslutet hos Nationella audiovisuella institutet, på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Klassificeringsbeslut som fattats av Nationella audiovisuella institutet och beslut som Nationella audiovisuella institutet har meddelat med anledning av begäran om omprövning enligt 1 mom. får överklagas genom besvär hos bildprogramsnämnden inom 14 dagar från delfåendet av beslutet, på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Nämnden ska behandla besvären skyndsamt.

Institutets klassificeringsbeslut och beslut som meddelats med anledning av begäran om omprövning kan verkställas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring sökts bestämmer något annat.

31 §

Sökande av ändring i andra beslut av Nationella audiovisuella institutet

Beslut som gäller återkallande av godkännande som klassificerare av bildprogram får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

När det gäller andra beslut av institutet än sådana som avses i 30 § och sådana som gäller återkallande av godkännande som klassificerare av bildprogram får en part begära omprövning på det sätt som anges i förvaltningslagen.

Det beslut som meddelas med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkallande av godkännande som klassificerare av bildprogram får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

76.

Lag

om ändring av 5 och 5 a § i lagen om vissa stipendier åt bildkonstnärer

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om vissa stipendier åt bildkonstnärer (115/1997) 5 och 5 a §, av dem 5 a § sådan den lyder i lag 664/2002, som följer:

5 §

Beslut om utdelningen av stipendier fattas, utifrån ansökningar, av en nämnd tillsatt av undervisnings- och kulturministeriet.

Närmare bestämmelser om nämnden och tillsättandet av nämnden utfärdas genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet.

Omprövning av beslut om utdelning av stipendier får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

5 a §

På stipendier som avses i denna lag tillämpas i övrigt vad som föreskrivs i statsunderstödslagen (688/2001).

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

77.

Lag

om ändring av 1 a och 2 c § i lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare (236/1961) 1 a och 2 c §, sådana de lyder, 1 a § i lag 368/2000 och 2 c § i lag 665/2002, som följer:

1 a §

För utdelningen av de stipendier och understöd som avses i 1 § finns en nämnd som är tillsatt av undervisnings- och kulturministeriet.

Närmare bestämmelser om nämnden och tillsättandet av nämnden utfärdas genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet.

Omprövning av beslut om beviljande av stipendier och understöd får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

2 c §

På stipendier och understöd som avses i denna lag tillämpas i övrigt vad som föreskrivs i statsunderstödslagen (688/2001).

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

78.

Lag

om ändring av 21 § i arkivlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i arkivlagen (831/1994) 21 §, sådan den lyder i lag 163/2004, som följer:

21 §

Omprövning av ett beslut av arkivverket får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ändring i ett förordnande av arkivverket om temporär förvaring enligt 20 § 1 mom. får dock inte sökas genom separata besvär.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

79.

Lag

om ändring av 104 § i lagen om ortodoxa kyrkan

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ortodoxa kyrkan (985/2006) 104 § som följer:

104 §

Fullföljd

Ett beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

80.

Lag

om ändring av livsmedelslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i livsmedelslagen (23/2006) 73—76 §, av dem 75 § sådan den lyder i lag 1495/2009, samt

fogas till lagen en ny 76 a § som följer:

73 §

Sökande av ändring i beslut av en statlig myndighet

Sådana beslut av statliga myndigheter som avses i 15, 28, 54 a, 55–62 och 64–66 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

När det gäller andra beslut av statliga myndigheter får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Ändring i en avgift som en statlig myndighet har fastställt får sökas på det sätt som anges i lagen om grunderna för avgifter till staten.

Ändring i beslut som Tullen har fattat med stöd av denna lag får sökas på det sätt som anges i tullagen (1466/1994).

74 §

Sökande av ändring i beslut av en kommunal myndighet

När det gäller kommunala tjänsteinnehavares beslut enligt 63 § får omprövning inte begäras eller ändring sökas genom besvär. I fråga om andra beslut av kommunala tjänsteinnehavare får omprövning begäras inom 14 dagar från delfåendet av beslutet hos det kommunala organ som sköter uppgifter enligt denna lag, på det sätt som anges i förvaltningslagen.

Sådana beslut av kommunala organ som avses i 15 och 55–61 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

När det gäller andra beslut av kommunala organ än sådana som avses i 1 och 2 mom. får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Ändring i beslut som gäller kommunala tillsynsplaner, kommunala livsmedelsbestämmelser enligt 86 § och taxan för kommunala avgifter får sökas på det sätt som anges i kommunallagen.

75 §

Sökande av ändring i beslut om köttbesiktning

Omprövning av ett beslut som gäller köttbesiktning får begäras hos Livsmedelssäkerhetsverket inom 14 dagar från delfåendet av beslutet på det sätt som anges i förvaltningslagen.

Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

76 §

Sökande av ändring i beslut som hänför sig till verksamheten vid den första ankomstplatsen

Omprövning av en kommunal myndighets beslut som hänför sig till verksamheten vid den första ankomstplatsen får begäras hos Livsmedelssäkerhetsverket inom 14 dagar från delfåendet av beslutet på det sätt som anges i förvaltningslagen.

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning samt andra förvaltningsbeslut som hänför sig till verksamheten vid den första ankomstplatsen får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

76 a §

Sökande av ändring i förvaltningsdomstolens beslut

Ett beslut av förvaltningsdomstolen i ett i 54 a § avsett ärende som gäller återtagande av godkännande och i ett i 55–62 och 64–66 § avsett ärende får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får, om inte annat föreskrivs någon annanstans, besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

81.

Lag

om ändring av 285 § i fastighetsbildningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i fastighetsbildningslagen (554/1995) 285 §, sådan den lyder i lagarna 914/2011 och 901/2013, som följer:

285 §

Omprövning av ett beslut genom vilket Lantmäteriverket eller kommunens fastighetsregisterförare har vägrat att utfärda förrättningsförordnande får begäras hos Lantmäteriverkets centralförvaltning på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Andra beslut av Lantmäteriverket och beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Besvären ska anföras hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets det område eller största delen av det område som saken gäller är beläget. Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Fastighetsregisterförarens beslut om sammanslagning av fastigheter, om ett ärende som avses i 131 § 1 mom., 131 a § eller 165 § 1 mom. eller om rättande av fel enligt 277 § 2 mom. samt förrättningsingenjörens beslut enligt 177 § 4 mom. eller om rättande av skrivfel enligt 274 § 1 mom. får överklagas genom besvär hos jorddomstolen. Besvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. På ändringssökandet i övrigt tillämpas vad som föreskrivs om sökande av ändring i en avslutad förrättning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

82.

Lag

om ändring av 39 § i lagen om utövning av veterinäryrket

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utövning av veterinäryrket (29/2000) 39 §, sådan den lyder i lag 1094/2007, som följer:

39 §

Ändringssökande

Beslut i ärenden som avses i 3–5, 20, 21, 23–26 och 29 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

När det gäller andra beslut som fattats med stöd av denna lag får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 20, 21, 23–26 och 29 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Om ett beslut med anledning av en ansökan som avses i 4 § 1 mom. inte har meddelats inom den tid som föreskrivs i 38 a §, kan sökanden på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen anföra besvär, som då anses avse ett avslagsbeslut med anledning av ansökan. Sådana besvär kan anföras till dess att ett beslut med anledning av ansökan har meddelats. Livsmedelssäkerhetsverket ska underrätta besvärsmyndigheten när ett beslut har meddelats.

Beslut som avses i 20—26 § ska verkställas omedelbart oberoende av ändringssökande.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

83.

Lag

om ändring av 45 och 46 § i lagen om transport av djur

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om transport av djur (1429/2006) 45 och 46 §, av dem 46 § sådan den lyder i lag 1341/2009, som följer:

45 §

Verkställighet

I ett beslut som fattas med stöd av denna lag kan det bestämmas att beslutet ska iakttas innan det har vunnit laga kraft, om inte den myndighet där ändring sökts bestämmer något annat.

46 §

Ändringssökande

Ett beslut som gäller återkallande av tillstånd eller intyg och ett beslut som avses i 37 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

När det gäller andra beslut får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 1 mom. får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

På sökande av ändring i en avgift som avses i 44 § tillämpas lagen om grunderna för avgifter till staten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

84.

Lag

om ändring av 38 § i lagen om ett system för identifiering av djur

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ett system för identifiering av djur (238/2010) 38 § som följer:

38 §

Ändringssökande

Ett beslut som fattats med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller godkännande av identifieringsmärken får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Tillsynsmyndighetens beslut ska iakttas även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

85.

Lag

om ändring av 48 § i lagen om växtskyddsmedel

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om växtskyddsmedel (1563/2011) 48 § som följer:

48 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut om bedömningen av en examen som avses i 10 § och om testning av spridningsutrustning som avses i 12 § 2 mom. får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Andra beslut och beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 38 och 39 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ändring i ett beslut som gäller en avgift som avses i 46 § får dock sökas på det sätt som anges i lagen om grunderna för avgifter till staten.

Ett beslut om temporärt förbud enligt 38 § 3 mom. får inte överklagas genom separata besvär.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

86.

Lag

om ändring av 33 § i lagen om registrering av fiskefartyg och vattenbruksfartyg som används till havs

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om registrering av fiskefartyg och vattenbruksfartyg som används till havs (690/2010) 33 § som följer:

33 §

Ändringssökande

Ett beslut av jord- och skogsbruksministeriet får inte överklagas separat. Ett beslut av närings-, trafik- och miljöcentralen får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Förvaltningsdomstolens beslut i ärenden som gäller avregistrering av fartyg samt indragning eller återkallande av fiskelicenser får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Närings-, trafik och miljöcentralen har rätt att söka ändring i ett beslut av förvaltningsdomstolen genom vilket centralens beslut har upphävts eller ändrats.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

87.

Lag

om ändring av 30 § i lagen om användning av avkastningen av totospel för främjande av hästuppfödning och hästsport

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om användning av avkastningen av totospel för främjande av hästuppfödning och hästsport (1055/2001) 30 § som följer:

30 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut av ministeriet får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 17, 19 och 20 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

88.

Lag

om ändring av 51 § i foderlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i foderlagen (86/2008) 51 § som följer:

51 §

Ändringssökande

Ett beslut som fattats med stöd av 20 och 40–44 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

När det gäller andra beslut får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 40–44 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ändring i en avgift som en statlig myndighet har fastställt får sökas på det sätt som anges i lagen om grunderna för avgifter till staten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

89.

Lag

om ändring av 32 § i lagen om vattentjänster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om vattentjänster (119/2001) 32 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 681/2014, som följer:

32 §

Ändringssökande

Ett beslut som en kommunal myndighet har meddelat med stöd av 8 och 17 a § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i kommunallagen (365/1995). Också tillsynsmyndigheten har besvärsrätt. Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut som tillsynsmyndigheten har meddelat med stöd av denna lag samt ett beslut som den kommunala miljövårdsmyndigheten har meddelat med stöd av 11 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 29 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

90.

Lag

om ändring av 25 § i lagen om överföring av skötseln av lån och fordringar inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde på Statskontoret

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om överföring av skötseln av lån och fordringar inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde på Statskontoret (78/2007) 25 § som följer:

25 §

Ändringssökande

Ett beslut av Statskontoret får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller uppsägning eller återkrav av en fordran får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

På ett tvistemål som gäller den avgift som tas ut för skötseln av ett lån eller en fordran tillämpas 69 och 70 § i förvaltningsprocesslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

91.

Lag

om ändring av 31 § i lagen om fartygstrafikservice

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om fartygstrafikservice (623/2005) 31 §, sådan den lyder i lag 1307/2009, som följer:

31 §

Ändringssökande

Ett beslut om återkallande av behörighetsintyg för en VTS-operatör får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Omprövning av andra förvaltningsbeslut får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 1 mom. får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut ska iakttas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring sökts bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

92.

Lag

om ändring av 1 och 53 § i kollektivtrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kollektivtrafiklagen (869/2009) 1 och 53 §, sådana de lyder, 1 § delvis ändrad i lag 389/2013 och 53 § i lagarna 324/2010, 1219/2011 och 389/2013, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på yrkesmässig persontransport på väg med buss när transporten bedrivs som kollektivtrafik, om inte något annat följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1191/69 och (EEG) nr 1107/70, nedan trafikavtalsförordningen, eller av andra EU-förordningar. Bestämmelserna i 2 § 1 och 10 punkten, 3—7 §, 8 § 1 mom., 9 § 1 och 2 mom., 47 och 48 §, 49 § 2 mom., 52 §, 53 § 2—4 mom. samt 57 och 58 § tillämpas också på kollektivtrafik som bedrivs enligt trafikavtalsförordningen. Bestämmelserna i 2 § 11 punkten, 14 §, 6 kap. och 53 § 5 mom. tillämpas enbart på kollektivtrafik som bedrivs enligt trafikavtalsförordningen.

Med yrkesmässig persontransport avses transport av personer mot ersättning i avsikt att idka näring eller skaffa försörjning eller förvärva inkomst på något annat sätt såsom huvudsyssla eller bisyssla eller annars vid sidan om annan näring.

Bestämmelserna i 2 § 1 och 11 punkten, 3—7 och 14 §, 6 kap. och 57 § tillämpas även på spårtrafik.

Bestämmelserna i 4 § tillämpas även på flygtrafik.

Bestämmelserna i 52 § tillämpas på yrkesmässig godstransport på väg med buss.

53 §

Ändringssökande

Omprövning av beslut om bedömning av ett prov som avses i 21 § och beslut om utseende av en bussterminal som avses i 52 a § får begäras på det sätt som avses i förvaltningslagen inom 30 dagar från det att uppgift om provresultatet eller utseendet av terminalen erhållits.

Andra än i 1 mom. avsedda beslut som fattats med stöd av EU:s förordning om internationell busstrafik, EU:s förordning om trafikidkare eller denna lag samt beslut som meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som avses i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ärenden som gäller återkallande av trafiktillstånd och annat tillstånd samt återkrav av ersättning enligt 46 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Beslut som fattats med stöd av denna lag och de i 2 mom. avsedda förordningarna får verkställas trots ändringssökande.

Bestämmelserna om rättsmedel i 80–82 §, 85 § 1 mom., 86 § 1 och 2 mom., 87 § 1 och 3 mom., 88, 89, 91 och 92 §, i det inledande stycket i 94 § 1 mom. och 94 § 1–4 punkten, 95 och 99—102 §, 103 § 1 och 2 mom. samt i 105 och 107 § i lagen om offentlig upphandling tillämpas oberoende av upphandlingens värde på upphandlingsärenden enligt 36 § 1 mom. i denna lag. Utöver vad som

nämns i 85 § 2 mom. i lagen om offentlig upphandling kan ett ärende föras till marknadsdomstolen av kommunikationsministeriet, om det gäller unionens tillsynsförfarande. Marknadsdomstolens beslut om en påföljd enligt 94 § 1 mom. 1–3 punkten i lagen om offentlig upphandling ska iakttas trots att ändring har sökts, om inte högsta förvaltningsdomstolen bestämmer något annat. Marknadsdomstolens beslut om att bestämma en påföljd enligt 94 § 1 mom. 4 punkten i den lagen får verkställas bara med stöd av ett beslut som vunnit laga kraft.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

93.

Lag

om ändring av 18 § i containerlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 18 §, sådan den lyder i lag 1277/2010, som följer:

18 §

Ändringssökande

Beslut som har fattats med stöd av denna lag och ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkallande av ett godkännande av ett besiktningsorgan får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

94.

Lag

om ändring av 13 § i lagen om ordnande av utfärdandet av färdskrivarkort

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om ordnande av utfärdandet av färdskrivarkort (629/2004) 13 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1304/2009, som följer:

13 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut om färdskrivarkort som fattats av den som utfärdar färdskrivarkort får begäras hos Trafiksäkerhetsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Beslut som Trafiksäkerhetsverket fattat med anledning av en begäran om omprövning och andra beslut som Trafiksäkerhetsverket fattat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996)

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkallande av färdskrivarkort får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut som gäller återkallande av färdskrivarkort kan verkställas oberoende av ändringssökande.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

95.

Lag

om ändring av 12 § i lagen om fartygs isklasser och isbrytarassistans

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om fartygs isklasser och isbrytarassistans (1121/2005) 12 §, sådan den lyder i lag 1308/2009, som följer:

12 §

Ändringssökande

Ett beslut av Trafiksäkerhetsverket eller Trafikverket får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ändring i avgift som tas ut för Trafiksäkerhetsverkets beslut om fastställande av isklass och Trafikverkets beslut om avvikelse enligt 10 § 4 mom. får sökas enligt 11 b § i lagen om grunderna för avgifter till staten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

96.

Lag

om ändring av 25 § i lagen om sjöfartskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om sjöfartskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet (485/2004) 25 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 69/2007, som följer:

25 §

Ändringssökande

Ändring i ett beslut som fattats med stöd av denna lag eller med stöd av förordningen om sjöfartsskydd får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avser att stoppa ett fartyg, begränsa ett fartygs verksamhet eller avbryta arbete får överklagas genom besvär på det sätt som avses i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvär ska behandlas utan dröjsmål. Ändringssökande förhindrar inte stoppandet av ett fartyg, begränsandet av verksamheten på ett fartyg, vid en hamnanläggning eller inom ett hamnskyddsområde och inte heller verkställandet av ett beslut som gäller sådana tvångsåtgärder som hänför sig till en person enligt 12 §, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

97.

Lag

om ändring av lagen om säker lastning och lossning av vissa bulkfartyg

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om säker lastning och lossning av vissa bulkfartyg (1206/2004) 26 § och *ändras* 25 §, sådan den lyder i lag 1305/2009, som följer:

25 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut av ett bedömningsorgan att inte certifiera en terminaloperatörs kvalitetssäkringssystem får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen.

Andra beslut som fattats med stöd av denna lag och beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återtagande av ett bedömningsorgans utnämning får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut av ett bedömningsorgan att inte certifiera en terminaloperatörs kvalitetssäkringssystem och ett beslut av Trafiksäkerhetsverket som fattats med stöd av denna lag ska iakttas oberoende av ändringssökande, om inte den myndighet där ändring sökts bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

98.

Lag

om ändring av 31 § i lagen om kommersiell godstransport på väg

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lag om kommersiell godstransport på väg (693/2006) 31 §, sådan den lyder i lag 1283/2011, som följer:

31 §

Ändringssökande

Omprövning av Trafiksäkerhetsverkets beslut om tillåtelse att delta i examensprovet enligt 11 § samt av underkända provprestationer får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen.

Andra beslut som fattats med stöd av denna lag eller med stöd av Europeiska unionens i 2 § nämnda rättsakter samt beslut med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkallande av trafiktillstånd och förartillstånd överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut får verkställas även om det inte vunnit laga kraft, om inte något annat bestäms i beslutet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

99.

Lag

om ändring av 14 § i lagen om förarexamensverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om förarexamensverksamhet (535/1998) 14 §, sådan den lyder i lag 706/2011, som följer:

14 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut som fattats av en förarexamensmottagare och som gäller förarexamen eller ADR-körtillståndsprov får begäras hos Trafiksäkerhetsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Beslut som Trafiksäkerhetsverket fattat med anledning av en begäran om omprövning och andra beslut som Trafiksäkerhetsverket fattat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkallande av intyg över behörighet får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

100.

Lag

om ändring av 26 § i lagen om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare (273/2007) 26 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1315/2009, som följer:

26 §

Ändringssökande

Omprövning av beslut som ett av Trafiksäkerhetsverket godkänt utbildningscentrum har fattat och av beslut som fattats av en provmottagare eller den som beviljar yrkeskompetensbevis enligt avtal med Trafiksäkerhetsverket får begäras hos Trafiksäkerhetsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Beslut av undervisnings- och kulturministeriet, beslut som Trafiksäkerhetsverket fattat med anledning av en begäran om omprövning och andra beslut som Trafiksäkerhetsverket fattat med stöd av denna lag liksom beslut av polisen får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ärenden som gäller återkallande av godkännandet av ett utbildningscentrum och återkallande av ett yrkeskompetensbevis får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Beslut om återkallande av yrkeskompetensbevis kan verkställas trots ändringssökande.

På sökande av ändring i ett beslut av ett utbildningscentrum som godkänts av undervisnings- och kulturministeriet tillämpas 25 c, 44 och 44 a–44 f § i lagen om grundläggande yrkesutbildning och 16 § 6 a punkten i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

101.

Lag

om ändring av 15 § i lagen om tillsynsavgift för flygtrafiken

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tillsynsavgift för flygtrafiken (1249/2005) 15 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1310/2009, som följer:

15 §

Sökande av ändring hos förvaltningsdomstolen

Ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Rätt att på statens vägnar anföra besvär över Trafiksäkerhetsverkets beslut har den direktör vid verket som ansvarar för administrativa ärenden.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

102.

Lag

om ändring av 8 § i lagen om trafikföretagarutbildning för vägtrafik

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om trafikföretagarutbildning för vägtrafik (694/2006) 8 §, sådan den lyder i lag 1312/2009, som följer:

8 §

Ändringssökande

Ett beslut om återkallande av tillstånd för trafikföretagarutbildning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

När det gäller andra beslut får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 1 mom. får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Trafiksäkerhetsverket kan i sitt beslut bestämma att beslutet ska iakttas trots ändringssökande.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

103.

Lag

om ändring av 24 § i lagen om passagerarfartygs personlistor

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om passagerarfartygs personlistor (1038/2009) 24 § som följer:

24 §

Ändringssökande

Ett beslut som fattats med stöd av 17 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

När det gäller andra beslut av Trafiksäkerhetsverket samt beslut av kommunikationsministeriet får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut av Trafiksäkerhetsverket ska iakttas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring sökts bestämmer något annat.

Ändring i en avgift för Trafiksäkerhetsverkets godkännande av system för personlistor får sökas på det sätt som anges i 11 b § i lagen om grunderna för avgifter till staten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

104.

Lag

om ändring av 27 § i lagen om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (1277/2007) 27 § som följer:

27 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut av stödmyndigheten får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkrav av stöd får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Utöver det som särskilt föreskrivs om ändringssökande har stödmyndigheten rätt att anföra besvär över ett beslut som förvaltningsdomstolen fattat med stöd av denna lag, om förvaltningsdomstolen har ändrat eller upphävt stödmyndighetens beslut.

Ändring i en avgift som stödmyndigheten har fastställt i enlighet med denna lag får sökas på det sätt som anges i 11 b § i lagen om grunderna för avgifter till staten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

105.

Lag

om ändring av 57 § i lagen om säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter i järnvägssystemet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter i järnvägssystemet (1664/2009) 57 § som följer:

57 §

Ändringssökande

Ett beslut som Trafiksäkerhetsverket fattat med anledning av en begäran om omprövning och andra beslut som Trafiksäkerhetsverket fattat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkallande av förarbevis, återkallande av kompletterande intyg, återkallande av behörighetsbevis, förbud för förare att framföra rullande materiel som avses i 13 § 3 och 4 mom., återkallande av godkännande som avses i 29 § och återkallande av dispens från medicinska krav får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut av Trafiksäkerhetsverket ska iakttas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring sökts bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

106.

Lag

om ändring av 38 § i lagen om yrkeskompetens för taxiförare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om yrkeskompetens för taxiförare (695/2009) 38 §, sådan den lyder i lag 1320/2009, som följer:

38 §

Ändringssökande

Omprövning av beslut som fattats av en av Trafiksäkerhetsverket godkänd innehavare av utbildningstillstånd och av beslut som fattats av en provmottagare enligt avtal med Trafiksäkerhetsverket får begäras hos Trafiksäkerhetsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Andra beslut som fattats med stöd av denna lag och beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkallande av körtillstånd eller återkallande av utbildningstillstånd får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut om återkallande av ett körtillstånd för taxiförare kan verkställas även om ändring söks.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

107.

Lag

om ändring av 49 § i lagen om stark autentisering och elektroniska signaturer

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om stark autentisering och elektroniska signaturer (617/2009) 49 § som följer:

49 §

Ändringssökande

Beslut av Kommunikationsverket får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkallande av ett beslut att utse ett kontrollorgan får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Andra beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Kommunikationsverket får i sina beslut bestämma att beslutet ska iakttas innan det har vunnit laga kraft. Besvärsmyndigheten kan dock förbjuda verkställigheten av beslutet tills besvären har avgjorts.

Bestämmelser om sökande av ändring i ett beslut av dataombudsmannen finns i personuppgiftslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

108.

Lag

om ändring av lotsningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lotsningslagen (940/2003) 20 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 645/2010, och *fogas* till lagen en ny 20 a § som följer:

20 §

Domstol

Den behöriga domstolen i ärenden som ska behandlas enligt 4–11 § bestäms enligt 21 kap. i sjölagen (674/1994).

20 a §

Ändringssökande

Beslut som gäller återkallande av styrsedel för lots, återkallande av linjelotsbrev och återkallande av dispens från skyldigheten att anlita lots för fartyg får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

När det gäller andra beslut av Trafiksäkerhetsverket får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkallande av styrsedel för lots får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

109.

Lag

om ändring av landsvägslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i landsvägslagen (503/2005) 105 a §, sådan den lyder i lag 446/2012, och
ändras 105 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1242/2009, som följer:

105 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut som gäller behörighetsintyg enligt 43 f § får begäras hos Trafiksäkerhetsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen.

Beslut av statsrådets allmänna sammanträde får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Andra beslut som fattats med stöd av denna lag och beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller godkännande av en utredningsplan eller en vägplan får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvär över väghållningsmyndighetens beslut i fall som avses i 37 §, 38 § 2 mom., 40 § 2 mom., 47 §, 48 § 2 mom. och 52 § ska anföras hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets anslutningen, övergångsstället, fastigheten eller reklamaffischen eller annonsen i fråga finns.

Kommunen, närings-, trafik- och miljöcentralen och landskapsförbundet har rätt att anföra besvär över ett sådant beslut om godkännande av en utredningsplan eller vägplan vars verkningar sträcker sig till kommunens område eller myndighetens verksamhetsområde.

En sådan lokal eller regional sammanslutning eller stiftelse som är registrerad har rätt att i ärenden som hör till dess verksamhetsområde anföra besvär över ett sådant beslut om godkännande av en utredningsplan eller vägplan vars verkningar sträcker sig till sammanslutningens eller stiftelsens verksamhetsområde.

Besvär som gäller ett sådant beslut om godkännande av en utredningsplan eller en vägplan som ska anses vara av samhällelig vikt ska behandlas skyndsamt.

Bestämmelser om sökande av ändring i beslut som fattats vid landsvägsförrättningar finns i 87 §.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

110.

Lag

om ändring av 80 § i postlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i postlagen (415/2011) 80 § som följer:

80 §

Ändringssökande

Ett beslut av statsrådets allmänna sammanträde får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Beslut av kommunikationsministeriet, Kommunikationsverket och kommunens byggnadstillsynsmyndighet får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller åläggande och ändring av skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut av statsrådet, kommunikationsministeriet eller Kommunikationsverket ska iakttas oberoende av ändringssökande, om inte den myndighet där ändring sökts beslutar något annat.

Kommunikationsverket har rätt att anföra besvär över ett i 1 mom. avsett beslut av förvaltningsdomstolen genom vilket förvaltningsdomstolen har upphävt eller ändrat ett beslut av Kommunikationsverket.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

111.

Lag

om ändring av 92 § i banlagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i banlagen (110/2007) 92 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1243/2009, som följer:

92 §

Ändringssökande

Beslut som har fattats med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Besvär över banhållarens beslut i de fall som avses i 17, 40 och 41 § anförs hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets plankorsningen eller fastigheten i fråga finns.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller godkännande av en utredningsplan eller en järnvägsplan får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Kommunen, närings-, trafik- och miljöcentralen och landskapsförbundet har rätt att anföra besvär över ett sådant beslut om godkännande av en utredningsplan eller järnvägsplan vars verkningar sträcker sig till kommunens område eller myndighetens verksamhetsområde.

En sådan lokal eller regional sammanslutning eller stiftelse som är registrerad har rätt att i ärenden som hör till dess verksamhetsområde anföra besvär över ett sådant beslut om godkännande av en utredningsplan eller järnvägsplan vars verkningar sträcker sig till sammanslutningens eller stiftelsens verksamhetsområde.

Besvär som gäller ett sådant beslut om godkännande av en utredningsplan eller en järnvägsplan som ska anses vara av samhällelig vikt ska behandlas skyndsamt.

Bestämmelser om sökande av ändring i beslut som fattats vid järnvägsförrättningar finns i 77 §.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

112.

Lag

om ändring av lagen om taxitrafik

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om taxitrafik (217/2007) 8 § 3 mom., sådant det lyder i lag 1314/2007, och
ändras 27 § som följer:

27 §

Ändringssökande

Omprövning av Trafiksäkerhetsverkets beslut i ärenden som gäller bedömning av prov som avses i 8 § får begäras på det sätt som avses i förvaltningslagen (434/2003).

Andra beslut och ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkallande av taxitillstånd får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut ska iakttas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring sökts bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

113.

Lag

om ändring av 22 § i sjötrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sjötrafiklagen (463/1996) 22 §, sådan den lyder i lag 1294/2009, som följer:

22 §

Ändringssökande

Beslut som avses i denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Besvär som gäller ett beslut som en behörig närings-, trafik- och miljöcentral har fattat med stöd av 15 § 2 mom., 16 § eller 21 § 3 mom. eller som Trafikverket har fattat med stöd av 15 § 2 mom. eller Trafiksäkerhetsverket fattat med stöd av 16 § ska handläggas av den förvaltningsdomstol inom vars domkrets största delen av det vattenområde som beslutet gäller är beläget. I övrigt bestäms den behöriga förvaltningsdomstolen enligt den förvaltningsdomstols domkrets där den myndighet vars beslut överklagas har sitt verksamhetsställe.

Förvaltningsdomstolens beslut i ärenden som gäller meddelande eller ändring av ett förbud eller en begränsning som avses i 15, 16 och 20 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

114.

Lag

om ändring av 8 § i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen med Sverige om internationell taxitrafik på väg och om tillämpning av överenskommelsen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen med Sverige om internationell taxitrafik på väg och om tillämpning av överenskommelsen (559/2012) 8 § som följer:

8 §

Ändringssökande

Ett beslut som fattats med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ärenden som gäller återkallande av taxitillstånd får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Beslutet ska iakttas trots att ändring söks, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

115.

Lag

om ändring av 162 och 164 § i gruvlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i gruvlagen (621/2011) 162 och 164 § som följer:

162 §

Sökande av ändring i gruvmyndighetens beslut

Ett beslut av gruvmyndigheten får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat föreskrivs nedan. Den behöriga förvaltningsdomstolen bestäms i enlighet med inom vilken förvaltningsdomstols domkrets den huvudsakliga delen av det malmletningsområde, gruvområde eller guldvaskningsområde som avses i beslutet finns.

Förvaltningsdomstolens beslut i ärenden som avses i 70 och 131 §, 140 § 2 mom., 144 § 2 mom. och 156 och 157 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvär över en avgift som tas ut för gruvmyndighetens beslut anförs på samma sätt som besvär över huvudsaken.

Gruvmyndighetens beslut om frigörande av säkerhet får inte överklagas genom besvär.

164 §

Sökande av ändring i besiktningsorgans beslut

Omprövning av ett besiktningsorgans beslut får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen.

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

116.

Lag

om ändring av 10 § i handelskammarlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i handelskammarlagen (878/2002) 10 § som följer:

10 §

Ändringssökande

Ett beslut av arbets- och näringsministeriet får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

117.

Lag

om ändring av 27 § i sjömansservicelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sjömansservicelagen (447/2007) 27 § som följer:

27 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut av sjömansservicebyrån i ett ärende som avses i 9 § får inom sex månader från delfåendet av beslutet begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Andra beslut av sjömansservicebyrån och sjömansservicebyråns beslut med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvär ska anföras inom sex månader från delfåendet av beslutet.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

118.

Lag

om ändring av 14 § i lagen om tillståndsplikt för indrivningsverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tillståndsplikt för indrivningsverksamhet (517/1999) 14 § som följer:

14 §

Ändringssökande

Ett beslut som fattats med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller förbud enligt 11 § eller återkallande av koncession enligt 12 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut om återkallande av koncession ska iakttas även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

119.

Lag

om ändring av 21 § i lagen om paketreserörelser

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om paketreserörelser (939/2008) 21 §, sådan den lyder i lag 675/2012, som följer:

21 §

Ändringssökande

Beslut som avses i 8, 15 och 16 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

När det gäller andra beslut av Konkurrens- och konsumentverket får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller avförande ur det register som avses i 8 § samt förbud enligt 15 och 16 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Beslut som Konkurrens- och konsumentverket har fattat med stöd av 8 och 10–12 § ska iakttas oberoende av ändringssökande, om inte den myndighet där ändring sökts bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

120.

Lag

om ändring av 15 och 21 § i lagen om fastighetsförmedlingsrörelser och rörelser för förmedling av hyreslägenheter och hyreslokaler

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om fastighetsförmedlingsrörelser och rörelser för förmedling av hyreslägenheter och hyreslokaler (1075/2000) 15 och 21 §, sådana de lyder, 15 § i lag 279/2013 och 21 § i lag 1523/2009, som följer:

15 §

Sökande av ändring i beslut av nämnden för mäklarprov

Omprövning av ett beslut som gäller ett mäklarprov får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

21 §

Sökande av ändring i beslut av regionförvaltningsverket

Beslut av regionförvaltningsverket i ärenden som avses i 18 och 19 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

När det gäller andra beslut av regionförvaltningsverket får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller förbud enligt 18 § eller strykning ur registret enligt 19 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Beslut enligt denna lag om strykning ur registret och verksamhetsförbud för viss tid ska iakttas även om de överklagas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

121.

Lag

om ändring av lagen om certifiering och angivande av elens ursprung

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om certifiering och angivande av elens ursprung (1129/2003) 16 och 17 §, av dem 17 § sådan den lyder i lag 445/2013, samt

fogas till lagen en ny 18 §, i stället för den 18 § som upphävts genom lag 445/2013, som följer:

16 §

Sökande av ändring i Energimyndighetens beslut

Ett beslut som Energimyndigheten har fattat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

17 §

Sökande av ändring i beslut av den registeransvarige och av bedömningsorgan

Omprövning av beslut som den registeransvarige fattat om ursprungsgaranti för el och ett bedömningsorgan fattat om verifieringsintyg får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen.

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

18 §

Sökande av ändring i förvaltningsdomstolens beslut

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkallande av godkännande av bedömningsorgan eller förvägrande av ursprungsgaranti för viss tid får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra i 16 och 17 § avsedda beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

122.

Lag

om ändring av 39 och 40 § i lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter (1005/2008) 39 och 40 §, av dem 39 § sådan den lyder i lag 1269/2010, som följer:

39 §

Sökande av ändring i ett ministeriums och Säkerhets- och kemikalieverkets beslut

Ett beslut som gäller återkallande av godkännande av besiktningsorgan och ett beslut som avses i 34 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Omprövning av andra beslut av ett ministerium och av Säkerhets- och kemikalieverket får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 1 mom. får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut som ett ministerium eller Säkerhets- och kemikalieverket har fattat med stöd av denna lag ska iakttas oberoende av ändringssökande, om inte den myndighet där ändring sökts bestämmer något annat.

40 §

Sökande av ändring i ett besiktningsorgans beslut

Omprövning av ett besiktningsorgans beslut om överensstämmelseintyg eller besiktningsintyg får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen.

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

123.

Lag

om ändring av lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart (248/1982) 8 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 409/1996 och 1027/2011, samt

*foga*s till lagen en ny 8 a § som följer:

8 §

Övertidsarbete per dygn

En arbetstagare är skyldig att högst 16 timmar i veckan mot ersättning utföra övertidsarbete utöver den ordinarie arbetstid per dygn som anges i 4 § 1 mom. Arbetstiden per dygn får dock vara högst 14 timmar. I enskilda fall kan arbets- och näringsministeriet, efter att ha gett delegationen för sjömansärenden tillfälle att avge utlåtande, bevilja undantag från dessa maximitider. Villkor för undantagslov är att övertidsarbetet utförs med arbetstagarens samtycke och att överenskommelse har träffats om att det avlösningssystem som avses i 18 § ska iakttas på fartyget, eller att arbetstiden utjämnas inom tre månader så att den motsvarar ovan föreskrivna maximitider.

Om arbetet har indelats i två vakter, är arbetstagaren skyldig att med avvikelse från 1 mom. utföra övertidsarbete per dygn högst 28 timmar i veckan och utöver det, om han eller hon samtycker, högst 7 timmar i veckan, om arbetstagaren har rätt till fritidsperioder som återkommer regelbundet med högst 30 dagars mellanrum. Fritidsperioden ska vara minst 7 dygn lång, och där ska ingå ett helt veckoslut.

8 a §

Sökande av ändring i arbets- och näringsministeriets beslut

Omprövning av ett beslut av arbets- och näringsministeriet i ett ärende som avses i 8 § får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

124.

Lag

om ändring av 75 och 76 § i lagen om utsläppshandel

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utsläppshandel (311/2011) 75 och76 § som följer:

75 §

Sökande av ändring i utsläppshandelsmyndighetens beslut

Ett beslut som utsläppshandelsmyndigheten har fattat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 16, 64, 68 eller 70–72 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut om återkallande av ett tillstånd som utsläppshandelsmyndigheten har fattat med stöd av 16 § 2 och 3 mom. ska även om det överklagas iakttas i fråga om förbudet enligt 17 § att bokföra utsläppsrätter i registret, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Ett förbud mot överlåtelse av utsläppsrätter som utsläppshandelsmyndigheten har meddelat med stöd av 71 § ska iakttas även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Ändring av en avgift som utsläppshandelsmyndigheten har fastställt för en offentligrättslig prestation får sökas på det sätt som anges i lagen om grunderna för avgifter till staten.

76 §

Sökande av ändring i ett beslut av en kontrollör

Omprövning av ett verifieringsutlåtande får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

125.

Lag

om ändring av 82 § i lagen om främjande av integration

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om främjande av integration (1386/2010) 82 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 919/2012, som följer:

82 §

Ändringssökande

Om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag, får beslut som avses i denna lag överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Bestämmelser om sökande av ändring i arbets- och näringsbyråns beslut enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice finns i 14 kap. i den lagen.

Bestämmelser om sökande av ändring i beslut om arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd finns i 12 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Bestämmelser om sökande av ändring i beslut om utkomststöd finns i 7 kap. i socialvårdslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

126.

Lag

om ändring av lagen om tillämpning av vissa av Europeiska gemenskapernas bestämmelser om statligt stöd

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om tillämpning av vissa av Europeiska gemenskapernas bestämmelser om statligt stöd (300/2001) lagens rubrik samt 1 och 2 §, sådana de lyder i lag 187/2008, som följer:

Lag

om tillämpning av vissa av Europeiska unionens bestämmelser om statligt stöd

1 §

Avbrott i utbetalningen av stöd samt återkrav av stöd

Ett beslut av Europeiska kommissionen om avbrott i utbetalningen eller återkrav av stöd som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska verkställas utan dröjsmål i Finland. Beslutet ska verkställas av den myndighet som beviljat stödet i fråga. Om stödet beviljats av någon annan än en myndighet, ska verkställigheten skötas av den myndighet som ensam eller tillsammans med andra myndigheter utövar bestämmande inflytande över den sammanslutning som beviljat stödet. Om det utgående från kommissionens beslut och detta moment inte är möjligt att specificera någon behörig myndighet, ansvarar arbets- och näringsministeriet, nedan ministeriet, för verkställigheten av beslutet.

Ett beslut om återkrav som fattats av kommissionen verkställs genom ett beslut av den myndighet som ansvarar för återkravet. Beslutet ska innehålla en specificering av de företag som är skyldiga att återbetala stöd, det belopp som ska återkrävas och den ränta som ska betalas på det samt av andra nödvändiga omständigheter så som bestäms i kommissionens beslut.

Ett beslut om verkställighet av återkrav som fattats av en nationell myndighet får verkställas i den ordning som anges i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Beslutet får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Beslutet ska verkställas även om det överklagas.

2 §

Lämnande av upplysningar och anmälningsförfarande

Trots vad som i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) eller i någon annan lag föreskrivs om sekretess, har ministeriet rätt att få de upplysningar som är nödvändiga för fullgörande av den förpliktelse att lämna upplysningar som föreskrivs i rådets förordning (EG) nr 659/1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget. Ministeriet förmedlar uppgifterna vidare till Europeiska unionens myndigheter.

Närmare bestämmelser om det nationella förfaringssättet vid anmälan av stöd och fullgörandet av anmälningsskyldigheten i övrigt

utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

127.

Lag

om ändring av 26 § i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna (897/2009) 26 § som följer:

26 §

Ändringssökande

Om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag, får ett beslut av närings-, trafik- och miljöcentralen och ett beslut av arbets- och näringsbyrån överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

128.

Lag

om ändring av 16 § i lagen om Konkurrens- och konsumentverket

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Konkurrens- och konsumentverket (661/2012) 16 § som följer:

16 §

Ändringssökande

Beslut av konsumentombudsmannen i ärenden som hör till marknadsdomstolens behörighet eller som gäller bistående av konsumenter enligt 13 §, anförande av gruppklagomål enligt 14 § eller väckande av grupptalan enligt 15 § får inte överklagas genom besvär.

Andra beslut som har fattats med stöd av denna lag får, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag, överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

129.

Lag

om ändring av 75 § i kärnenergilagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kärnenergilagen (990/1987) 75 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 342/2008, 622/2011 och 410/2012, som följer:

75 §

Sökande av ändring och verkställighet av beslut

Om statsrådet har fattat ett principbeslut med stöd av 11 § eller ett beslut med stöd 46 §, får det inte överklagas genom besvär.

Ändring i andra än i 1 mom. nämnda beslut av statsrådet, arbets- och näringsministeriet eller Strålsäkerhetscentralen får sökas på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat följer av Euratomfördraget. På besvärsrätten i fråga om sådana beslut av statsrådet som gäller verksamhet enligt 2 § 1 mom. 2 punkten och på vilka gruvlagen tillämpas ska bestämmelserna om besvärsrätt i 165 § i gruvlagen tillämpas på motsvarande sätt.

Ändring i Statens kärnavfallsfonds beslut om fastställande av avgift som fattats med stöd av 53 a § 2 mom. och 53 b § 2 mom., beslut om återbetalning av medel som fattats med stöd av 53 e § 4 mom. och beslut om återkrav av finansiering som fattats med stöd av 53 e § 3 mom. får sökas på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. På ett beslut om finansiering av projekt som fonden fattat med stöd av 53 d § tillämpas 34 och 35 § i statsunderstödslagen. Innan ett ärende som gäller begäran om omprövning avgörs eller bemötande avges i ett besvärsärende ska fonden begära ett utlåtande i ärendet av arbets- och näringsministeriet.

Omprövning av ett besiktningsorgans beslut får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Beslut som meddelats med stöd av 42 §, 43 § 2 eller 3 mom., 44 eller 47 §, 49 § 1 mom., 52 § 1—3 eller 5 mom., 53 a § 2 mom., 53 b § 2 mom., 63 § 1 mom. 5 punkten eller 66 eller 68 § samt beslut som meddelats med stöd av 65 §, om så har bestämts i beslutet, får verkställas oberoende av ändringssökande.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

130.

Lag

om ändring av 26 § i lagen om användning av mänskliga organ, vävnader och celler för medicinska ändamål

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om användning av mänskliga organ, vävnader och celler för medicinska ändamål (101/2001) 26 §, sådan den lyder i lag 778/2009, som följer:

26 §

Ändringssökande

Omprövning av beslut som fattats med stöd av denna lag, med undantag för beslut som avses i 20 b, 20 m, 20 y och 23 §, får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Omprövning av en inspektörs beslut enligt 20 k § får begäras hos Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet.

Ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning i ett ärende som avses i 4 och 5 § får inte överklagas genom besvär. Andra beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning samt beslut som avses i 20 b, 20 m, 20 y och 23 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 20 m, 20 y och 23 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut som fattats med stöd av 20 k § ska iakttas oberoende av ändringssökande.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

131.

Lag

om ändring av 40 § i lagen om penningautomatunderstöd

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om penningautomatunderstöd (1056/2001) 40 §, sådan den lyder i lag 366/2013, som följer:

40 §

Ändringssökande

Omprövning av social- och hälsovårdsministeriets eller Penningautomatföreningens beslut får begäras hos social- och hälsovårdsministeriet på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett i 25 § avsett ärende som gäller avbrytande av utbetalning och i ett i 27 och 28 § avsett ärende som gäller återkrävande av understöd och upphörande av utbetalning av understöd får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

132.

Lag

om ändring av 15 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) 15 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 387/2008, som följer:

15 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut om avgifter får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Omprövning begärs hos det organ som svarar för ordnandet av servicen i fråga i kommunen.

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Tillstånd ska beviljas endast om det med tanke på tillämpningen av lagen i andra liknande fall eller för en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet avgörs av högsta förvaltningsdomstolen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

133.

Lag

om ändring av 13 § i lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården (569/2009) 13 § som följer:

13 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut om värdet på en inkomstrelaterad servicesedel eller om höjning av värdet på en servicesedel får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Omprövning begärs hos det organ som svarar för ordnandet av tjänsten i fråga i kommunen.

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

134.

Lag

om ändring av 39 § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) 39 §, sådan den lyder i lag 433/2010, som följer:

39 §

Ändringssökande

Ett beslut som avses i 25 §, 26 § 1 mom., 27–29 eller 33 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

När det gäller andra beslut av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 25–29 eller 33 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården inte har meddelat ett beslut inom den tid som anges i 14 b §, får sökanden anföra besvär. Besvären anses då avse ett beslut om avslag av ansökan. Sådana besvär kan anföras tills ett beslut om ansökan har meddelats. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ska underrätta besvärsmyndigheten om att ett beslut har meddelats. På anförande av besvär enligt detta moment och behandlingen av dem tillämpas i övrigt förvaltningsprocesslagen.

Beslut som avses i 25—30 § ska iakttas oberoende av ändringssökande.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

135.

Lag

om ändring av 58 § i lagen om produkter och utrustning för hälso- och sjukvård

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om produkter och utrustning för hälso- och sjukvård (629/2010) 58 § som följer:

58 §

Ändringssökande

Ett beslut som avses i 21, 37, 44—49 och 51 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

När det gäller andra beslut av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, föreläggande som verket meddelat i samband med inspektioner och beslut som ett anmält organ har meddelat får omprövning begäras hos Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 1 mom. får överklagas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

De beslut och föreläggande som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har meddelat ska iakttas oberoende av ändringssökande.

Om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården med stöd av 21 § har avbrutit en klinisk prövning av en produkt eller med stöd av 46 § har meddelat ett interimistiskt beslut, får beslutet inte överklagas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

136.

Lag

om ändring av gentekniklagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i gentekniklagen (377/1995) 44 a §, sådan den lyder i lag 847/2004, samt
ändras 44 §, sådan den lyder i lagarna 847/2004 och 387/2009, som följer:

44 §

Ändringssökande

Ett beslut som gentekniknämnden och en tillsynsmyndighet har fattat med stöd av 7 kap. och 38 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

När det gäller andra beslut av gentekniknämnden och tillsynsmyndigheter än sådana som avses i 1 mom. får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Omprövning av andra beslut av tillsynsmyndigheter än sådana som fattats med stöd av 35 § 2 mom. ska dock begäras hos gentekniknämnden. Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 1 mom. får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 35 § 2 mom. får inte överklagas genom besvär. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvärsrätt i ärenden som avses i 23 § har också en registrerad förening eller stiftelse vars syfte är att främja naturvård eller miljöskydd och inom vars stadgeenliga verksamhetsområde miljökonsekvenserna i fråga uppträder.

I beslut om fastställande av avgift enligt 35 § 1 mom. får ändring sökas på det sätt som anges i 11 b § i lagen om grunderna för avgifter till staten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

137.

Lag

om ändring av 49 § i narkotikalagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i narkotikalagen (373/2008) 49 §, sådan den lyder i lag 775/2009, som följer:

49 §

Ändringssökande

Ett beslut som fattats med stöd av 18, 21 eller 46 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

I fråga om andra beslut som Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet har fattat med stöd av denna lag eller med stöd av förordningen om handel med narkotikaprekursorer inom gemenskapen eller förordningen om handel med narkotikaprekursorer med tredjeländer får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 1 mom. får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet ska iakttas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring sökts bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

138.

Lag

om ändring av 12 § i lagen om apoteksavgift

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om apoteksavgift (148/1946) 12 §, sådan den lyder i lag 779/2009, som följer:

12 §

Omprövning av ett beslut av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen.

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet får verkställas oberoende av ändringssökande.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

139.

Lag

om ändring av 16 kap. 6 § i sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sjukförsäkringslagen (1224/2004) 16 kap. 6 § som följer:

16 kap.

Arbetsplatskassor

6 §

Ändringssökande

En arbetsplatskassa får söka ändring i ett beslut som Folkpensionsanstalten har fattat i frågor som avses i detta kapitel genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

140.

Lag

om ändring av 24 § i lagen om Folkpensionsanstalten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) 24 § som följer:

24 §

Ändringssökande

Ett beslut av Folkpensionsanstalten får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte annat föreskrivs någon annanstans i fråga om sökande av ändring. Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

141.

Lag

om ändring av 29 § i lagen om skada, ådragen i militärtjänst

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) 29 §, sådan den lyder i lag 1225/1993, som följer:

29 §

Omprövning av beslut som fattats av Statskontoret får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos försäkringsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Försäkringsdomstolens beslut får inte överklagas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

142.

Lag

om ändring av 18 § i lagen om försäkringsförmedling

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om försäkringsförmedling (570/2005) 18 § som följer:

18 §

Sökande av ändring i försäkringsförmedlingsnämndens beslut

Omprövning av ett beslut som gäller försäkringsmäklarexamen får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen.

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

143.

Lag

om ändring av 31 kap. 8 § i försäkringsbolagslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i försäkringsbolagslagen (521/2008) 31 kap. 8 §, sådan den lyder i lag 981/2013, som följer:

31 kap.

Övriga bestämmelser om försäkringsbolags verksamhet

8 §

Disciplinära påföljder

Social- och hälsovårdsministeriet kan på framställning av examensnämnden för försäkringsmatematiker frånta en SGF-försäkringsmatematiker enligt 5 § eller en sådan försäkringsmatematiker enligt 7 § som fått behörighet som försäkringsmatematiker i en annan EES-stat eller i Schweiz rätten att i Finland arbeta som ansvarig försäkringsmatematiker eller i andra uppgifter som kräver behörighet enligt 5 eller 7 §, om personen i fråga på ett väsentligt sätt har brutit mot lagar om försäkringsverksamhet eller mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av dem eller om personen i något annat avseende på ett väsentligt sätt har handlat felaktigt eller klandervärt vid utövningen av yrket. Rätten att arbeta som försäkringsmatematiker kan fråntas även för viss tid, som inte får vara längre än tre år. Den som har mist sin rätt får inte använda benämningen SGF-försäkringsmatematiker.

I stället för det förfarande som avses i 1 mom. kan social- och hälsovårdsministeriet på framställning av examensnämnden för försäkringsmatematiker också bestämma att en försäkringsmatematiker ska tilldelas en anmärkning eller varning.

Innan en framställning enligt 1 eller 2 mom. görs ska nämnden ge den som saken gäller tillfälle att bli hörd.

Ett beslut som social- och hälsovårdsministeriet har meddelat med stöd av 1 eller 2 mom. får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Ett disciplinärende enligt denna paragraf inleds när ett skriftligt klagomål eller en annan anmälan i fråga om en försäkringsmatematiker lämnas till examensnämnden för försäkringsmatematiker.

När det är fråga om en försäkringsmatematiker som fått sin behörighet som försäkringsmatematiker i en annan EES-stat eller i Schweiz ska social- och hälsovårdsministeriet stå i kontakt med den myndighet eller organisation som svarar för disciplinära påföljder i den stat där försäkringsmatematikern fått sin behörighet som försäkringsmatematiker.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

144.

Lag

om ändring av 4 § i lagen om fastställande av transsexuella personers könstillhörighet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om fastställande av transsexuella personers könstillhörighet (563/2002) 4 § som följer:

4 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut som fattats med stöd av denna lag får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

145.

Lag

om ändring av lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare (1264/2009) 32 § och
ändras 33 § som följer:

33 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut av en lokal enhet får begäras hos LPA på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen (434/2003).
Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos Vasa förvaltningsdomstol på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

146.

Lag

om ändring av lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare (1231/1996) 42 §, sådan den lyder i lag 1161/2010, och

ändras rubriken för 9 kap. samt 43 §, av dem 43 § sådan den lyder i lag 458/2004, som följer:

9 kap.

Ändringssökande

43 §

Ändringssökande

Omprövning av en lokal enhets beslut får begäras hos pensionsanstalten på det sätt som anges i förvaltningslagen.

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Besvären ska dock anföras hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den lokala enhetens verksamhetsställe finns.

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

147.

Lag

om ändring av 44 § i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006) 44 §, sådan den lyder i lag 1564/2009, som följer:

44 §

Sökande av ändring i beslut av arbetarskyddsmyndigheten

Ett beslut som social- och hälsovårdsministeriet eller regionförvaltningsverket fattat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Förvaltningsdomstolens beslut i ärenden som avses i 15 §, 16 § 1 mom., 18 § 2 och 3 mom., 19 §, 19 a § eller 20 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Besvären ska behandlas skyndsamt.

Förutom vad som någon annanstans i lag föreskrivs om dem som har rätt att anföra besvär, får arbetarskyddsfullmäktigen anföra besvär över ett beslut om att bevilja tillstånd att avvika från de krav som föreskrivs för att skydda en arbetstagare. Besvär över beslut av förvaltningsdomstolen får anföras även av den arbetarskyddsmyndighet som fattat det beslut som besvären avser.

Genom besvär får ändring inte sökas i ett temporärt användningsförbud enligt 16 § 2 mom. och inte i ett temporärt förbud enligt 18 § 4 mom. Över ett sådant beslut av förvaltningsdomstolen som enbart gäller verkställighet får besvär anföras hos högsta förvaltningsdomstolen endast i samband med huvudsaken.

Bestämmelser om sökande av ändring i ett beslut av regionförvaltningsverket som gäller sådana tillstånd till undantag som avses i 9 § i lagen om arbetsrådet och om vissa tillstånd till undantag inom arbetarskyddet (400/2004) finns i den lagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

148.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om godkännande av bedömningsorgan inom arbetarskyddet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om godkännande av bedömningsorgan inom arbetarskyddet (1053/2010) 6 § som följer:

6 §

Ändringssökande

Ett beslut av social- och hälsovårdsministeriet får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Beslutet ska iakttas även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

I fråga om ett bedömningsorgans beslut om överensstämmelse får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkallande av godkännande får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

149.

Lag

om ändring av läkemedelslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i läkemedelslagen (395/1987) 79 §, sådan den lyder i lagarna 700/2002 och 773/2009,

ändras 102 §, sådan den lyder i lagarna 773/2009 och 330/2013, samt

fogas till lagen en ny 102 a § som följer:

102 §

Ett beslut av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet i ett ärende som avses i 4 kap., 40, 43, 49, 50, 52, 59, 66, 80, 80 a, 87 c, 88 a, 93, 101 och 101 a § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

När det gäller andra beslut av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet än sådana som avses i 1 mom. samt en inspektörs föreskrifter enligt 78 § får omprövning begäras hos Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 29 § 2 mom., 49, 50, 66, 80, 80 a, 87 c, 88 a, 93, 101 och 101 a § får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet har rätt att söka ändring i förvaltningsdomstolens beslut.

Sådana beslut av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet som avses i 2 § 4 mom., 6, 23 c, 30 l, 30 n, 59, 66, 80, 80 a, 87, 87 c, 88 a, 93 och 101 § samt en inspektörs föreskrifter ska iakttas oberoende av ändringssökande, om inte den myndighet där ändring sökts bestämmer något annat. Beslut som centret har fattat med stöd av 40, 41, 52 och 54 § får inte verkställas förrän de har vunnit laga kraft.

Bestämmelser om sökande av ändring i kommunala beslut finns i kommunallagen (365/1995).

102 a §

Trots vad som i förvaltningslagen föreskrivs om rättande av sakfel, kan Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet undanröja ett beslut centret fattat om beviljande av försäljningstillstånd för ett läkemedelspreparat, ändring av ett läkemedelspreparat och återkallande av ett beviljat tillstånd eller förbud mot utlämnande av ett läkemedel till konsumtion, och avgöra ärendet på nytt, om ett beslut som fattats av en institution inom Europeiska unionen i ett ovan avsett ärende förutsätter det.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

150.

Lag

om ändring av 5 § i steriliseringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i steriliseringslagen (283/1970) 5 §, sådan den lyder i lag 1083/1992, som följer:

5 §

I denna lag avsedda ärenden som hör till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården behandlas vid nämnden för abort- och steriliseringsärenden på det sätt som närmare föreskrivs genom förordning.

Omprövning av ett beslut som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har fattat med stöd av denna lag får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ärenden som avses i 1 mom. ska behandlas skyndsamt hos Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, förvaltningsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

151.

Lag

om ändring av 65 § i strålskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i strålskyddslagen (592/1991) 65 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 727/2005, som följer:

65 §

Ändringssökande

Ett beslut av Strålsäkerhetscentralen får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett i 20 § avsett ärende som gäller återkallande av säkerhetstillstånd och i ett i 55 eller 56 § avsett ärende får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

152.

Lag

om ändring av 56 § i hälsoskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i hälsoskyddslagen (763/1994) 56 §, sådan den lyder i lagarna 777/1996, 89/2000, 1223/2002 och 285/2006, som följer:

56 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut som gäller godkännande av ett laboratorium enligt 49 a § samt ett beslut av en kommunal tjänsteinnehavare får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Omprövning av ett beslut av en kommunal tjänsteinnehavare ska dock begäras hos den kommunala hälsoskyddsmyndigheten inom 14 dagar från delfåendet av beslutet

Andra beslut och beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett i 49 b § avsett ärende som gäller återkallande av godkännandet av ett laboratorium eller avbrytande av verksamheten eller i ett i 15, 27, 51—53 § avsett ärende som gäller förbud, begränsning och föreskrifter får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Den kommunala hälsoskyddsmyndigheten har rätt att söka ändring i förvaltningsdomstolens beslut.

Ändring i beslut som gäller den tillsynsplan som avses i 6 § 2 mom., den hälsoskyddsordning som avses i 51 § 3 mom. och den taxa som avses i 50 § 2 mom. får sökas på det sätt som anges i kommunallagen (365/1995).

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

153.

Lag

om ändring av 21 och 35 § i tobakslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i tobakslagen (693/1976) 21 och 35 §, sådana de lyder, 21 § i lag 698/2010 och 35 § i lagarna 286/2006 och 984/2008, som följer:

21 §

Beslut om förbud eller förordnanden om temporärt förbud som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har meddelat på grund av reklam eller annan säljfrämjande verksamhet i strid med 7 a § 3 mom. eller 8 eller 9 § eller på grund av att en tobaksprodukts minutförsäljningsförpackning strider mot 7 § 1–3 mom. eller 7 a § 1 eller 2 mom. samt vite eller hot om tvångsutförande som verket förelagt i samband med dessa får inte överklagas genom besvär.

Ett beslut om att förena ett förbud med vite eller hot om tvångsutförande som kommunen har fattat i ett ärende som avses i 1 mom. får inte överklagas genom besvär. Den som har förelagts vitet eller hotet om tvångsutförande kan genom en ansökan föra ärendet till tillstånds- och tillsynsverket inom 14 dagar från delfåendet av anvisningarna. En part som har meddelats ett beslut av tillstånds- och tillsynsverket kan föra ärendet till marknadsdomstolen så som anges i 3 mom.

Den som av tillstånds- och tillsynsverket har meddelats ett i 1 mom. avsett beslut om förbud eller förordnande om temporärt förbud eller förelagts vite eller hot om tvångsutförande, kan genom en ansökan föra ärendet till marknadsdomstolen inom 30 dagar från delfåendet av beslutet eller förordnandet.

Marknadsdomstolen dömer ut vite som kommunen eller tillstånds- och tillsynsverket har förelagt och fattar beslut om verkställighet av hot om tvångsutförande i ärenden som avses i 1 mom., på ansökan av den som har förelagt vitet eller hotet om tvångsutförande.

Förvaltningsdomstolen dömer ut vite som tillstånds- och tillsynsverket eller kommunen har förelagt den som handlat i strid med 5, 6 eller 6 a–6 c § samt som kommunen förelagt den som handlat i strid med 10, 10 a eller 12 § eller 13 § 1—3 eller 6 mom. och fattar beslut om verkställighet av hot om tvångsutförande, på ansökan av den som förelagt vitet eller hotet om tvångsutförande.

35 §

Ett beslut som fattats med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat följer av 3 mom. eller 21 §.

Förvaltningsdomstolens beslut i ärenden som avses i 6 b och 17 §, i ärenden som gäller förbud enligt 5 § som avses i 18 § 2 mom. 1 punkten samt i ärenden som avses i 18 § 2 mom. 2–4 punkten, 18 § 3–5 mom. och 19, 20 och 33 a § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ändring i beslut som gäller tillsynsplaner enligt 14 a § 3 mom. och taxor enligt 25 a § får sökas på det sätt som anges i kommunallagen (365/1995).

I denna lag avsedda beslut av förvaltningsmyndigheter kan verkställas även om de överklagas. Besvärsinstanserna har dock rätt att förbjuda eller avbryta beslutets verkställighet högst till dess överklagandet avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut.

Ärenden som gäller meddelande av förbud enlig denna lag kan upptas till ny behandling, om det av synnerliga skäl finns grundad anledning till det.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

154.

Lag

om ändring av blodtjänstlagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i blodtjänstlagen (197/2005) 24 §, sådan den lyder i lag 777/2009, och
ändras 23 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 777/2009, som följer:

23 §

Ändringssökande

Omprövning av beslut som avses i 4 § eller 22 § 2 mom. och föreläggande som avses i 20 § får begäras hos Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Omprövning av ett föreläggande som avses i 20 § ska begäras inom 30 dagar från det att inspektionen avslutades. De åtgärder föreläggandet avser ska vidtas oberoende av ändringssökande.

Andra beslut som har fattats med stöd av denna lag och beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller indragning av tillstånd får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

155.

Lag

om ändring av 39 § i aravalagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i aravalagen (1189/1993) 39 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 269/1999, som följer:

39 §

Ändringssökande

En sökande får begära omprövning av ett beslut av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet, Statskontoret eller kommunen, eller av en tjänsteinnehavare som lyder under kommunstyrelsen eller en nämnd, på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Omprövning av ett beslut av en tjänsteinnehavare som lyder under kommunstyrelsen eller en nämnd begärs dock hos kommunstyrelsen eller nämnden i fråga.

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett i 33 eller 37 § avsett ärende som gäller uppsägning av lån får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut med anledning av begäran om omprövning får dock inte överklagas genom besvär om det är fråga om

1) en kommunal myndighets beslut som gäller ett beslut som kommunen fattat med stöd av 8, 12, 16, 17 § 4 mom., 20 eller 26 §,

2) ett beslut av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet som gäller ett beslut som centralen fattat med stöd av 5, 8, 16, 26 eller 32 §,

3) ett beslut av Statskontoret som gäller ett beslut som Statskontoret fattat med stöd av 12 §, 17 § 4 mom., 20, 26, 31 eller 38 §.

I fråga om kommunens beslut enligt 3 § 2 mom. om objekt för vilka lån beviljas får omprövning inte begäras eller besvär anföras separat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

156.

Lag

om ändring av 11 och 12 § i lagen om ändring i vissa fall av villkoren för aravalån

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om ändring i vissa fall av villkoren för aravalån (1023/2002) 11 och 12 § som följer:

11 §

Sanktioner

Om en ägare handlar i strid med 8 § kan Statskontoret ålägga ägaren att för varje kalendermånad betala högst en halv procent av det enligt ändringen i byggnadskostnadsindex justerade anskaffningsvärdet för de hus eller bostäder vilkas lånevillkor omfattas av de åtgärder som avses i denna lag. Ersättningen kan dock påföras för högst två år. Statskontoret intäktsför ersättningen i Statens bostadsfond.

Om den ersättning som ägaren påförts blir uppenbart oskälig kan den sänkas i samband med att ersättningen påförs.

Om orsaken till att ersättning påförts avhjälps inom sex månader efter att Statskontoret har meddelat ägaren att dennes verksamhet står i strid med 8 §, kan en i 1 mom. avsedd ersättning inte påföras.

12 §

Ändringssökande

När det gäller Statskontorets beslut får sökanden begära omprövning på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 11 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

157.

Lag

om ändring av lagen om bostadsrättsbostäder

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om bostadsrättsbostäder (650/1990) 54 a §, sådan den lyder i lag 1210/2005, samt

ändras 45, 53 och 54 §, av dem 45 § sådan den lyder i lagarna 1195/1993, 22/2007, 870/2008 och 1256/2010 samt 54 § sådan den lyder i lag 276/1999, som följer:

45 §

Användningen av bostadslägenheterna i ett bostadsrättshus

Bostadslägenheterna i ett bostadsrättshus ska i första hand användas som bostadsrättshavarnas bostäder. I andra hand kan bostadslägenheterna användas som hyreslägenheter.

Kommunen kan av särskilda skäl bevilja tillstånd till att en bostadslägenhet används för något annat ändamål än boende, när tillståndet gäller endast en liten del av samtliga bostadslägenheter i huset. Kommunen ska innan användningsändamålet ändras göra anmälan om tillståndet till Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet, som kan bestämma att en så stor del av det statliga bostadslånet eller aravalånet som motsvarar den lägenhet som avses i tillståndet ska återbetalas eller bestämma att staten befrias från den statsborgen för lägenheten om vilken föreskrivs i lagen om statsborgen för återbetalning av aravalån (868/2008). Det får inte bestämmas att lånet ska återbetalas eller att staten ska befrias från borgensansvaret, om bostadsutrymmen ändras till gemensamma lokaler för de boende eller så att de används för något annat ändamål som förbättrar boendeförhållandena för de boende.

För den tid som en bostad används i strid med 1 och 2 mom. är husägaren skyldig att till staten betala en halv procent per kalendermånad av den del av anskaffningsvärdet för huset eller husgruppen som hänför sig till bostaden, uträknat enligt lägenhetsytan. Sker betalningen inte frivilligt, fattar Statskontoret beslut i saken på yrkande av kommunen. Det belopp som ska betalas till staten kan sänkas om det annars skulle bli oskäligt.

Det som bestäms i 2 och 3 mom. gäller inte bostadsrättshus som avses i 3 § 3 mom.

53 §

Omprövningsbegäran

En sökande får begära omprövning av ett beslut av en kommunal myndighet, Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet eller Statskontoret på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Omprövning av ett beslut av ett kommunalt organ, en förtroendevald eller en tjänsteinnehavare ska dock begäras hos kommunstyrelsen eller den nämnd som avses i 52 § 2 mom.

54 §

Besvär

Ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut som gäller godkännande av en bostadsrättshavare eller av en mottagare vid en överlåtelse får dock överklagas genom besvär endast i det fall att den ändringssökandes ansökan har avslagits på grund av att denne inte uppfyller förutsättningarna för bo-

stadsrättshavare eller mottagare eller om felaktigt förfarande har åsamkat honom eller henne skada. Förvaltningsdomstolens beslut får inte överklagas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

158.

Lag

om ändring av 13 § i lagen om understöd för förbättring av bostadsförhållandena för grupper med särskilda behov

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om understöd för förbättring av bostadsförhållandena för grupper med särskilda behov (1281/2004) 13 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 448/2008, som följer:

13 §

Ändringssökande

En sökande får söka ändring i ett beslut av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet på det sätt som anges i statsunderstödslagen.

Ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning och som gäller beviljande av understöd får dock inte överklagas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

159.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om anmälningsbaserad ändring av lånevillkoren för vissa hyreshuslån

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om anmälningsbaserad ändring av lånevillkoren för vissa hyreshuslån (511/2005) 6 § som följer:

6 §

Ändringssökande

Den som har lämnat in anmälan får begära omprövning av Statskontorets beslut på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

160.

Lag

om ändring av 11 a § i lagen om räntestödslån för anskaffande av ägarbostad

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om räntestödslån för anskaffande av ägarbostad (639/1982) 11 a §, sådan den lyder i lag 1283/2000, som följer:

11 a §

En sökande får begära omprövning av ett beslut i ett ärende som avses i 11 § på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

161.

Lag

om ändring av 14 § i lagen om räntestöd för ägarbostadslån

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om räntestöd för ägarbostadslån (1204/1993) 14 §, sådan den lyder i lag 272/1999, som följer:

14 §

Ändringssökande

En sökande får begära omprövning av ett beslut av kommunen eller Statskontoret på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Omprövning av ett beslut av en tjänsteinnehavare som lyder under kommunstyrelsen eller en nämnd begärs dock hos kommunstyrelsen eller nämnden i fråga.

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996) I ett ärende som avses i 8 § får omprövningsbeslutet dock inte överklagas genom besvär.

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

162.

Lag

om ändring av 16 § i lagen om statsborgen för ägarbostadslån

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om statsborgen för ägarbostadslån (204/1996) 16 §, sådan den lyder i lagarna 275/1999 och 993/2013, som följer:

16 §

Ändringssökande

En sökande får begära omprövning av ett beslut av Statskontoret på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

163.

Lag

om ändring av 16 § i lagen om statsborgen för återbetalning av aravalån

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statsborgen för återbetalning av aravalån (868/2008) 16 § som följer:

16 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut av Statskontoret får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996) I ett ärende som avses i 3 § 1 mom. får omprövningsbeslutet dock inte överklagas genom besvär.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller att lämna borgensersättning obetald eller påföra påföljdsavgift får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

164.

Lag

om ändring av 8 § i lagen om understöd för sanering av ekonomin i hyreshussamfund och bostadsrättshussamfund

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om understöd för sanering av ekonomin i hyreshussamfund och bostadsrättshussamfund (1030/2008) 8 § som följer:

8 §

Ändringssökande

En sökande får söka ändring i Statskontorets beslut på det sätt som anges i statsunderstödslagen.

Ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning och som gäller beviljande av understöd får dock inte överklagas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

165.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om befrielse från användningsbegränsningar som gäller bostäder finansierade med räntestödslån för hyresbostäder

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om befrielse från användningsbegränsningar som gäller bostäder finansierade med räntestödslån för hyresbostäder (291/2005) 6 § som följer:

6 §

Ändringssökande

En sökande får begära omprövning av ett beslut av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet eller Statskontoret på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller indragning av räntestöd får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

166.

Lag

om ändring av 17 § i lagen om statsborgen för byggnadslån för hyresbostäder

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om statsborgen för byggnadslån för hyresbostäder (856/2008) 17 § som följer:

17 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet eller Statskontoret får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). I ett ärende som avses i 4 § får omprövningsbeslutet dock inte överklagas genom besvär.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller att lämna borgensersättning obetald eller påföra påföljdsavgift får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

167.

Lag

om ändring av 9 § i lagen om ändring av lånevillkoren för hyreshuslån

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ändring av lånevillkoren för hyreshuslån (1186/1990) 9 §, sådan den lyder i lag 277/1999, som följer:

9 §

Ändringssökande

En sökande får begära omprövning av ett beslut av Statskontoret på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får inte överklagas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

168.

Lag

om ändring av 27 § i lagen om oljeskyddsfonden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om oljeskyddsfonden (1406/2004) 27 § som följer:

27 §

Ändringssökande

I ett beslut av oljeskyddsfondens styrelse får ändring sökas på det sätt som anges i statsunderstödslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

169.

Lag

om ändring av 61 och 62 § i naturvårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i naturvårdslagen (1096/1996) 61 och 62 §, sådana de lyder, 61 § delvis ändrad i lag 1587/2009 och 62 § i lag 1587/2009, som följer:

61 §

Besvär

Ett beslut av miljöministeriet med stöd av 50 § 3 mom. eller 52 § 2 mom. samt ett beslut av statsrådets allmänna sammanträde får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Andra beslut av miljöministeriet samt beslut av Forststyrelsen, Finlands miljöcentral, Naturresursinstitutet eller en närings-, trafik- och miljöcentral och beslut som en kommunal myndighet fattat med stöd av 26 eller 28 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. När besvär anförs över närings-, trafik- och miljöcentralens beslut är den behöriga förvaltningsdomstolen dock den förvaltningsdomstol inom vars domkrets största delen av området i fråga är beläget.

Besvärsrätt har den vars rätt eller fördel saken kan röra. I andra ärenden än sådana som gäller ersättning har även kommunen i fråga besvärsrätt. I andra ärenden än sådana som gäller ersättning samt undantagslov som avses i 31 § och 48 § 2 mom. föreligger besvärsrätt även för sådana registrerade lokala och regionala sammanslutningar vars syfte är att främja naturvården eller miljövården. I fråga om statsrådsbeslut om godkännande av ett naturskyddsprogram föreligger besvärsrätt också för riksomfattande sammanslutningar av det slag som nämnts samt riksomfattande sammanslutningar som bevakar markägarnas intressen.

Beträffande besvär gäller i övrigt förvaltningsprocesslagen.

62 §

Besvär över förvaltningsdomstolens beslut

Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen, om beslutet gäller

1) ett förbud eller en begränsning enligt 18 § 2 mom.,
2) inrättandet av naturskyddsområden enligt 24 § 1 och 3 mom.,
3) hävning av fridlysningen av ett naturskyddsområde enligt 27 §,
4) inrättande av landskapsvårdsområden enligt 33 §,
5) undantag från Europeiska unionens specialbestämmelser om artskydd enligt 49 § 3 mom., eller
6) ett tidsbegränsat förbud enligt 55 § 1 mom.

Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

I fråga om besvärsrätten gäller 61 § 3 mom. Om förvaltningsdomstolen har ändrat eller upphävt en myndighets beslut, har dock även den myndighet som fattat beslutet besvärsrätt.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

170.

Lag

om ändring av 31 § i terrängtrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i terrängtrafiklagen (1710/1995) 31 §, sådan den lyder i lag 101/2000, som följer:

31 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut av en kommunal myndighet som avses i 30 § får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

I andra beslut av en kommunal myndighet än sådana som avses i 30 § får ändring sökas på det sätt som anges i kommunallagen (365/1995).

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

171.

Lag

om ändring av 29 § i lagen om bekämpning av oljeskador

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om bekämpning av oljeskador (1673/2009) 29 § som följer:

29 §

Ändringssökande

Ett beslut som en myndighet har fattat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). På samma sätt får ändring sökas också i ett beslut av det lokala räddningsväsendet om godkännande av planen för bekämpning av oljeskador.

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Sökande av ändring hindrar inte att de beslut som avses i 28 § verkställs, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

172.

Lag

om ändring av 137 § i avfallslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i avfallslagen (646/2011) 137 § som följer:

137 §

Överklagande

Ett beslut som en myndighet har fattat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat föreskrivs nedan. Besvär över den avgift som tas ut för behandlingen av ärendet får anföras på samma sätt som besvär över huvudsaken.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkallande av ett godkännande för anteckning i avfallshanteringsregistret eller producentregistret, återkallande av beslut om godkännande av en internationell avfallstransport och beslut om förhandsgodkännande, beslut som avses i 126–128 § samt ärenden som gäller försummelseavgift får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvär över närings-, trafik- och miljöcentralens beslut anförs hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets huvuddelen av den berörda verksamheten bedrivs, utom när det gäller beslut som fattats med stöd av 96, 97 och 99 § eller sådana beslut med anledning av förseelser och försummelser av i nämnda paragrafer avsedda skyldigheter som avses i 126 eller 133 §. Besvär över beslut som Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland har fattat med stöd av 103, 106, 107, 126, 128 eller 133 § anförs hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den person eller den sammanslutning som beslutet i huvudsak gäller har sin hemkommun respektive hemort. Besvär över ett beslut som regionförvaltningsverket har fattat med stöd av 7 § 2 mom. anförs hos Vasa förvaltningsdomstol.

Beslut som en kommun har fattat om godkännande av kommunala avfallshanteringsföreskrifter och om avfallstaxan samt beslut som kommunen har fattat med stöd av 37 § och 43 § 1 mom. får överklagas genom besvär på det sätt som anges i kommunallagen. Ålägganden som en kommunal tjänsteinnehavare har meddelat med stöd av 126 § 3 mom. i denna lag får inte överklagas separat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

173.

Lag

om ändring av 37 § i lagen om skydd för miljön i Antarktis

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om skydd för miljön i Antarktis (28/1998) 37 §, sådan den lyder i lag 1020/2010, som följer:

37 §

Ändringssökande

Tillståndsärenden som tillståndsmyndigheten har avgjort med stöd av denna lag och beslut som gäller sådana avfallshanteringsplaner som avses i 28 § får överklagas genom besvär hos Vasa förvaltningsdomstol på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

174.

Lag

om ändring av 5 och 13 § i lagen om frivilligt deltagande i miljölednings- och miljörevisionsordningen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om frivilligt deltagande i miljölednings- och miljörevisionsordningen (121/2011) 5 § 1 mom. och 13 § som följer:

5 §

Ackrediteringssystemet

Säkerhets- och kemikalieverkets ackrediteringsenhet (ackrediteringstjänsten FINAS) är det i artikel 2 i gemenskapens förordning avsedda nationella ackrediteringsorgan som ackrediterar miljökontrollanterna. Ackrediteringstjänsten utövar också tillsyn över den verksamhet som bedrivs av miljökontrollanterna och de kontrollanter som fått licens. Bestämmelser om tillsynen finns i artiklarna 23, 24 och 28 i gemenskapens förordning.

— — — — — — — — — — — — — — —

13 §

Ändringssökande

Ett beslut som Finlands miljöcentral eller ackrediteringstjänsten FINAS har fattat får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkallande av ackreditering eller licens eller begränsningar av omfattningen av ackrediteringen får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

175.

Lag

om ändring av lagen om produktgodkännanden för vissa byggprodukter

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om produktgodkännanden för vissa byggprodukter (954/2012) 37 § och
ändras 36 § som följer:

36 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut som ett organ fattat om en ansökan får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Andra beslut som har fattats med stöd av denna lag och beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller avbrytande av verksamheten samt återkallande av bemyndiganden och godkännanden får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

176.

Lag

om ändring av 18 § i lagen om underhåll och renhållning av gator och vissa allmänna områden

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om underhåll och renhållning av gator och vissa allmänna områden (669/1978) 18 §, sådan den lyder i lag 547/2005, som följer:

18 §

Ett beslut som fattats av kommunen med stöd av 14 § samt ett beslut enligt 15 § genom vilket tillsynsmyndighet utsetts eller dess uppgifter delegeras samt ett beslut enligt 14 b § om godkännande av en taxa får överklagas genom besvär på det sätt som anges i kommunallagen. Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Andra beslut som fattats med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 16 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Innan ändring söks i ett beslut om fastställande av avgifter enligt 14 b § 1–3 mom. ska den betalningsskyldige senast 14 dagar efter det att inbetalningskortet erhållits framställa anmärkning hos den kommunala myndighet som fattar beslut om uttagande av avgifter. Ett nytt beslut ska fattas med anledning av anmärkningen och ett nytt inbetalningskort sändas till den betalningsskyldige.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

177.

Lag

om ändring av lagen om energicertifikat för byggnader

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om energicertifikat för byggnader (50/2013) 27 § och
ändras 26 § som följer:

26 §

Ändringssökande

När det gäller beslut av den som konstaterar behörigheten får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Beslut av miljöministeriet och Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet samt beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 24 eller 25 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

178.

Lag

om ändring av 22 § i förköpslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i förköpslagen (608/1977) 22 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 471/2005, som följer:

22 §

Köparen och säljaren får överklaga ett beslut som avses i 9 § 1 mom. genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i kommunallagen.

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Kommunens beslut om att inte utnyttja sin förköpsrätt får inte överklagas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 13 november 2014

Statsminister

ALEXANDER STUBB

Justitieminister *Anna-Maja Henriksson*

Bilaga
Parallelltext

1.

Lag

om ändring av förvaltningsprocesslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i förvaltningsprocesslagen (586/1996) 7, 13, 31 och 79 §, av dem 7 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 433/1999 samt 13 och 79 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 698/2005, samt

fogas till lagen en ny 64 a § som följer:

Gällande lydelse

7 §

Besvär över statlig förvaltningsmyndighets beslut

Över beslut av statsrådet och ministerier kan besvär anföras hos högsta förvaltningsdomstolen. Besvär kan anföras på den grunden att beslutet strider mot lag.

Över beslut av en myndighet som är underställd statsrådet kan besvär anföras hos förvaltningsdomstolen.

13 §

Begränsning av besvärsrätten

I lag stadgas särskilt om när ändring i ett beslut av en myndighet som avses i 7–9 §§ inte kan sökas genom besvär eller när besvärstillstånd krävs för anförande av besvär hos högsta förvaltningsdomstolen.

När besvärstillstånd enligt någon annan lag krävs för sökande av ändring i förvaltningsdomstolens beslut hos högsta förvaltningsdomstolen, skall besvärstillstånd beviljas om

1) det med avseende på lagens tillämpning i andra liknande fall eller för en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet avgörs av högsta förvaltningsdomstolen,

2) det finns särskilda skäl för högsta för-

Föreslagen lydelse

7 §

Besvär över statliga förvaltningsmyndigheters beslut

Beslut av en myndighet som är underställd statsrådet och beslut av ett ministerium får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Beslut av statsrådets allmänna sammanträde får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen.

Besvär får anföras på den grunden att beslutet strider mot lag.

13 §

Begränsning av besvärsrätten

I lag föreskrivs särskilt om när ändring i ett beslut av en myndighet som avses i 7–9 § inte får sökas genom besvär eller när besvärstillstånd krävs för anförande av besvär hos högsta förvaltningsdomstolen.

När besvärstillstånd enligt någon annan lag krävs för sökande av ändring i förvaltningsdomstolens beslut hos högsta förvaltningsdomstolen, ska besvärstillstånd beviljas om

1) det med avseende på lagens tillämpning i andra liknande fall eller för en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet avgörs av högsta förvaltningsdomstolen,

2) det finns särskilda skäl för högsta för-

Gällande lydelse

valtningsdomstolen att avgöra ärendet på grund av att det i ärendet skett ett uppenbart fel, eller om

3) det finns något annat vägande skäl för att bevilja besvärstillstånd.

Besvärstillstånd kan även beviljas så att det gäller endast en del av förvaltningsdomstolens överklagade beslut.

Om besvär inte får anföras över ett avgörande i huvudsaken eller om besvärstillstånd krävs för anförande av besvär, gäller motsvarande begränsning också anförande av besvär över ett avgörande som sammanhänger med huvudsaken.

31 §

Besluts verkställbarhet

Ett beslut i vilket ändring kan sökas genom besvär får inte verkställas innan det har vunnit laga kraft.

Ett beslut kan dock verkställas innan det har vunnit laga kraft, om så stadgas i lag *eller förordning* eller om beslutet till sin natur är sådant att det bör verkställas omedelbart eller om ett allmänt intresse kräver att verkställigheten av beslutet inte uppskjuts.

Behövs besvärstillstånd i ärendet, utgör besvär inget hinder för verkställighet.

Föreslagen lydelse

valtningsdomstolen att avgöra ärendet på grund av att det i ärendet skett ett uppenbart fel, eller om

3) det finns något annat vägande skäl för att bevilja besvärstillstånd.

Besvärstillstånd kan även beviljas så att det gäller endast en del av förvaltningsdomstolens överklagade beslut.

Om besvär inte får anföras över ett avgörande i huvudsaken eller om besvärstillstånd krävs för anförande av besvär, gäller motsvarande begränsning också anförande av besvär över ett avgörande som sammanhänger med huvudsaken.

De begränsningar av besvärsrätten som avses i denna paragraf gäller inte sökande av ändring i förvaltningsdomstolens beslut i ett förvaltningstvistemål, om inte något annat föreskrivs särskilt.

31 §

Besluts verkställbarhet

Ett beslut i vilket ändring får sökas genom besvär får inte verkställas innan det har vunnit laga kraft.

Ett beslut får dock verkställas innan det har vunnit laga kraft, om så *föreskrivs* i lag eller om beslutet till sin natur är sådant att det bör verkställas omedelbart eller om ett allmänt intresse kräver att verkställigheten av beslutet inte uppskjuts.

Om besvärstillstånd behövs i ärendet, får beslutet verkställas innan det har vunnit laga kraft. Ett beslut får dock inte börja verkställas, om anförande av besvär skulle bli meningslöst till följd av verkställigheten eller om högsta förvaltningsdomstolen förbjuder verkställigheten.

64 a §

Begränsning av klagan och ansökan om återbrytande

En part får ansöka om återbrytande eller undanröjande av ett beslut endast en gång i samma ärende, om det inte av synnerligen vägande skäl är nödvändigt att pröva ären-

Gällande lydelse

79 §

Besvär över annat beslut än det som avslutar behandlingen

Besvär kan särskilt anföras över ett beslut som har fattats under handläggningen av ärendet och genom vilket

1) det har bestämts om ett vittnes eller någon annan persons rätt till ersättning eller ersättningsskyldighet,

2) ett ombud eller biträde har förvägrats rätt att uppträda,

3) vite, böter eller någon annan särskild påföljd har utdömts för underlåtenhet att följa en förpliktelse avsedd att säkerställa en rättegång,

4) det har meddelats föreskrifter om verkställigheten av det överklagade beslutet, eller

5) det har utdömts straff för störande av behandlingen eller för någon annan sådan verksamhet.

Då besvär anförs särskilt utgör besvären inte hinder för verkställigheten av beslut som har fattats under handläggningen, om inte den myndighet som fattat beslutet eller den myndighet som behandlar besvären över det beslutar något annat.

Med avvikelse från 1 mom. 4 punkten får besvär dock inte anföras särskilt över ett beslut som förvaltningsdomstolen har fattat under handläggningen av ärendet och genom vilket verkställigheten av det överklagade beslutet förbjuds eller avbryts.

Föreslagen lydelse

det på nytt.

79 §

Besvär över annat beslut än det som avslutar behandlingen

Separata besvär får anföras över ett beslut som har fattats under handläggningen av ärendet och genom vilket

1) det har bestämts om ett vittnes eller någon annan persons rätt till ersättning eller ersättningsskyldighet,

2) ett ombud eller biträde har förvägrats rätt att uppträda,

3) vite, böter eller någon annan särskild påföljd har utdömts för underlåtenhet att följa en förpliktelse avsedd att säkerställa en rättegång,

4) det har meddelats föreskrifter om verkställigheten av det överklagade beslutet, *om inte något annat följer av 13 § 4 mom., eller*

5) det har utdömts straff för störande av behandlingen eller för någon annan sådan verksamhet.

När besvär anförs separat utgör besvären inte hinder för verkställigheten av beslut som har fattats under handläggningen, om inte den myndighet som fattat beslutet eller den myndighet som behandlar besvären över det beslutar något annat.

Med avvikelse från 1 mom. 4 punkten får besvär dock inte anföras *separat* över ett beslut som förvaltningsdomstolen har fattat under handläggningen av ärendet och genom vilket verkställigheten av det överklagade beslutet förbjuds eller avbryts.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

2.

Lag

om ändring av 2 och 6 § i lagen om högsta förvaltningsdomstolen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om högsta förvaltningsdomstolen (1265/2006) 2 och 6 §, av dem 6 § sådan den lyder i lag 79/2013, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
2 §	2 §
Vid högsta förvaltningsdomstolen behandlas som rättskipningsärenden ärenden som gäller sökande av ändring eller extraordinärt ändringssökande och som enligt vad som föreskrivs någon annanstans i lag hör till högsta förvaltningsdomstolens behörighet. *Om högsta förvaltningsdomstolen anser att besvär gäller en fråga vars avgörande huvudsakligen är beroende av en prövning av beslutets eller åtgärdens ändamålsenlighet, skall ärendet till denna del överföras till statsrådet för avgörande.*	Vid högsta förvaltningsdomstolen behandlas som rättskipningsärenden ärenden som gäller sökande av ändring eller extraordinärt ändringssökande och som enligt vad som föreskrivs någon annanstans i lag hör till högsta förvaltningsdomstolens behörighet.
6 §	6 §
I rättskipningsärenden är högsta förvaltningsdomstolen domför med fem ledamöter, om inte någon annan sammansättning föreskrivs i lag. Högsta förvaltningsdomstolen är domför även med tre ledamöter när den behandlar och avgör 1) ärenden som gäller besvärstillstånd och yrkanden som har samband med dem, 2) ansöknings- eller besvärsärenden som gäller verkställighetsförbud eller avbrytande av verkställighet eller något annat förordnande om verkställigheten, 3) ärenden som gäller rättshjälp, 4) ärenden som gäller rättegångens offentlighet i högsta förvaltningsdomstolen, 5) ärenden där besvär eller en ansökan till högsta förvaltningsdomstolen har återtagits, och yrkanden som har samband med sådana ärenden, 6) ärenden där förvaltningsdomstolen eller	I rättskipningsärenden är högsta förvaltningsdomstolen domför med fem ledamöter, om inte någon annan sammansättning föreskrivs i lag. Högsta förvaltningsdomstolen är domför även med tre ledamöter när den behandlar och avgör 1) ärenden som gäller besvärstillstånd och yrkanden som har samband med dem, 2) ansöknings- eller besvärsärenden som gäller verkställighetsförbud eller avbrytande av verkställighet eller något annat förordnande om verkställigheten, 3) ärenden som gäller rättshjälp, 4) ärenden som gäller rättegångens offentlighet i högsta förvaltningsdomstolen, 5) ärenden där besvär eller en ansökan till högsta förvaltningsdomstolen har återtagits, och yrkanden som har samband med sådana ärenden, 6) ärenden där förvaltningsdomstolen eller

Gällande lydelse

något annat organ som utövar förvaltningsrättskipning har avvisat antingen besvär eller ett på annat sätt för prövning överfört ärende, och yrkanden som har samband med sådana ärenden,

7) ärenden där det är fråga om huruvida ändring har sökts hos högsta förvaltningsdomstolen inom föreskriven tid eller huruvida ett ärende ska avvisas vid högsta förvaltningsdomstolen på någon annan grund, och yrkanden som har samband med sådana ärenden,

8) besvärsärenden som avses i 24 § 1 och 2 mom. i mentalvårdslagen (1116/1990), och yrkanden som har samband med sådana ärenden,

9) ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och där ansökan enhälligt avslås eller avvisas, och yrkanden som har samband med sådana ärenden.

I de fall som avses i 2 mom. kan ärendet behandlas och avgöras utan de sakkunnigledamöter om vilkas deltagande i övrigt i en sammansättning vid avgörande bestäms särskilt.

Föreslagen lydelse

något annat organ som utövar förvaltningsrättskipning har avvisat antingen besvär eller ett på annat sätt för prövning överfört ärende, och yrkanden som har samband med sådana ärenden,

7) ärenden där det är fråga om huruvida ändring har sökts hos högsta förvaltningsdomstolen inom föreskriven tid eller huruvida ett ärende ska avvisas vid högsta förvaltningsdomstolen på någon annan grund, och yrkanden som har samband med sådana ärenden,

8) besvärsärenden som avses i 24 § 1 och 2 mom. i mentalvårdslagen (1116/1990), och yrkanden som har samband med sådana ärenden,

9) ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och där ansökan enhälligt avslås eller avvisas, och yrkanden som har samband med sådana ärenden.

I de fall som avses i 2 mom. kan ärendet behandlas och avgöras utan de sakkunnigledamöter om vilkas deltagande i övrigt i en sammansättning vid avgörande *föreskrivs* särskilt.

Högsta förvaltningsdomstolen kan dock även i en sammansättning med en ledamot fatta beslut om att avvisa en ansökan enligt 64 a §, om högsta förvaltningsdomstolen i samma ärende redan har meddelat ett beslut om en klagan eller en ansökan om återbrytande som gjorts av parten, samt yrkanden som har samband med ärendet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av förvaltningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i förvaltningslagen (434/2003) 49 b, 49 d och 49 f §, sådana de lyder i lag 581/2010, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
49 b §	49 b §
Omprövningsbegäran och besvärsförbud	*Omprövningsbegäran och besvärsförbud*
I lag bestäms särskilt när det är möjligt att begära omprövning av ett beslut. I sådana fall får beslutet inte överklagas genom besvär.	I lag bestäms särskilt när det är möjligt att begära omprövning av ett beslut. I sådana fall får beslutet inte överklagas genom besvär. *Omprövning får begäras av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet. En myndighet får därtill begära omprövning på grundval av en bestämmelse i lag eller om rätten att söka ändring är nödvändig för det allmänna intresse som myndigheten ska bevaka.*
Det beslut som ges med anledning av *en* begäran om omprövning får överklagas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen eller i någon annan lag.	Det beslut som *meddelats* med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen eller i någon annan lag.
49 d §	49 d §
Omprövningsbegärans form och innehåll	*Omprövningsbegärans form och innehåll*
En begäran om omprövning ska göras skriftligen hos den behöriga myndigheten. Av skrivelsen ska framgå vilket beslut som avses, hurdan omprövning som begärs och på vilka grunder omprövning begärs.	En begäran om omprövning ska göras skriftligen hos den *myndighet som fattat beslutet eller hos den som sköter en offentlig förvaltningsuppgift och som fattat beslutet.* Av skrivelsen ska framgå vilket beslut som avses, hurdan omprövning som begärs och på vilka grunder omprövning begärs.

Gällande lydelse

49 f §

Verkställighetsförbud

När omprövning har begärts kan den myndighet som behandlar begäran förbjuda att beslutet verkställs eller bestämma att verkställigheten ska avbrytas. Ett avgörande som gäller verkställighetsförbud eller avbrott i verkställigheten får inte överklagas separat

Föreslagen lydelse

49 f §

Besluts verkställbarhet

Ett beslut i vilket omprövning får begäras får inte verkställas innan det har vunnit laga kraft.

Ett beslut får dock verkställas innan det har vunnit laga kraft, om så föreskrivs i lag eller om beslutet till sin natur är sådant att det bör verkställas omedelbart eller om ett allmänt intresse kräver att verkställigheten av beslutet inte uppskjuts.

När begäran om omprövning har gjorts kan den myndighet som behandlar begäran *om omprövning* förbjuda att beslutet verkställs eller bestämma att verkställigheten ska avbrytas. Ett avgörande i ett ärende som gäller *förbud mot eller avbrytande av verkställighet* får inte överklagas separat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

4.

Lag

om ändring av 24 § i viteslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i viteslagen (1113/1990) 24 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
24 §	24 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
I beslut som gäller föreläggande eller utdömande av vite eller föreläggande eller verkställighet av hot om tvångsutförande eller avbrytande får ändring sökas genom besvär enligt lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50).	*I beslut som gäller föreläggande av vite eller föreläggande av hot om tvångsutförande eller avbrytande får ändring sökas enligt vad som föreskrivs om sökande av ändring i ett beslut som gäller huvudförpliktelsen.* *Ett beslut som gäller utdömande av vite eller verkställighet av hot om tvångsutförande eller avbrytande får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).*
Ändring i beslut genom vilket en myndighet inte har godkänt ett yrkande på ny behandling av ett ärende enligt 12 § 2 mom. får inte sökas genom besvär.	Ett beslut genom vilket en myndighet inte har godkänt ett yrkande på ny behandling av ett ärende enligt 12 § 2 mom. får inte *överklagas* genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

5.

Lag

om ändring av 7 b § i lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning (562/1996) rubriken för 7 b § samt 7 b § 3 mom., sådana de lyder i lag 226/2011, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
7 b §	7 b §
Beslut om transiteringstillstånd	***Beslut om transiteringstillstånd samt ändringssökande***
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
I fråga om sökande av ändring i utrikesministeriets beslut föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	*Ett beslut av utrikesministeriet får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*
	—
	Denna lag träder i kraft den 20 .
	På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

6.

Lag

om ändring av 43 § i lagen om konsulära tjänster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om konsulära tjänster (498/1999) 43 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
43 §	43 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
Ändring i ett beslut som utrikesministeriet eller en beskickning har fattat med stöd av denna lag söks genom besvär på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	*Ett beslut som fattats av utrikesministeriet eller en beskickning med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*
	———
	Denna lag träder i kraft den 20 .
	På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

7.

Lag

om ändring av 22 § i lagen om Finlands ekonomiska zon

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Finlands ekonomiska zon (1058/2004) 22 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
22 §	22 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
Ändring i beslut som statsrådet eller handels- och industriministeriet har fattat med stöd av denna lag får sökas så som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	*Ett beslut av statsrådet eller arbets- och näringsministeriet får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).* *Ett beslut av förvaltningsdomstolen i ett i 6 § avsett ärende som gäller avbrytande av verksamhet eller återkallande av ett beslut eller i ett i 9 § avsett ärende som gäller tillfälligt avbrytande av eller upphörande med marinvetenskaplig forskning får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*
Ändring i andra beslut som krävs för projekt som avses i denna lag får sökas på det sätt som föreskrivs särskilt.	*Om sökande av ändring* i andra beslut *som behövs för att genomföra ett projekt* som avses i denna lag föreskrivs särskilt.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

8.

Lag

om ändring av 28 § i lagen om ersättningar inom utrikesrepresentationen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ersättningar inom utrikesrepresentationen (596/2006) 28 § som följer:

Gällande lydelse

28 §

Ändringssökande

Rättelse i beslut som gäller ersättningar enligt denna lag får sökas på det sätt som föreskrivs i statstjänstemannalagen. Rättelse i ett beslut av en beskickning skall sökas hos utrikesministeriet.

Ändring i ett beslut som gäller rättelseyrkande får sökas på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Föreslagen lydelse

28 §

Ändringssökande

I fråga om ett beslut som gäller ersättningar enligt denna lag får *rättelse yrkas* på det sätt som anges i statstjänstemannalagen. Rättelse *av* ett beslut av en beskickning *ska* dock *yrkas* hos utrikesministeriet.

Det beslut som meddelas med anledning av ett rättelseyrkande får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som *anges* i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

9.

Lag

om ändring av 10 § i lagen om verkställighet av skatter och avgifter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007) 10 § som följer:

Gällande lydelse

10 §

Myndighet som handlägger grundbesvär

Grundbesvär anförs hos samma myndighet som ordinarie besvär. Finns det ingen sådan myndighet, anförs grundbesvären hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den offentliga fordran har påförts eller debiterats.

Om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag får förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller grundbesvär överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen inom 60 dagar från delfåendet av beslutet. *Besvärsskriften skall inom den nämnda tiden sändas till högsta förvaltningsdomstolen eller till den förvaltningsdomstol som fattat beslutet.*

Föreslagen lydelse

10 §

Myndighet som handlägger grundbesvär

Grundbesvär anförs hos samma myndighet som ordinarie besvär. Finns det ingen sådan myndighet, anförs grundbesvären hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den offentliga fordran har påförts eller debiterats.

Om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag *får besvär över förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller grundbesvär anföras* hos högsta förvaltningsdomstolen inom 60 dagar från delfåendet av beslutet.

Om besvär inte får anföras över förvaltningsdomstolens beslut om påförande av en offentlig fordran eller om besvärstillstånd krävs för anförande av besvär, gäller motsvarande begränsning sökande av ändring i förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller grundbesvär.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

10.

Lag

om ändring av 12 § i lagen om vissa personregister vid magistraterna

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om vissa personregister vid magistraterna (57/2005) 12 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
12 §	12 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
Ändring i beslut som magistraten meddelat *med stöd av denna lag* söks hos förvaltningsdomstolen så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	*Omprövning av ett beslut av magistraten får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).* *Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).* *Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

11.

Lag

om ändring av 45 § i personuppgiftslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i personuppgiftslagen (523/1999) 45 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
45 §	45 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
I beslut som dataombudsmannen fattat med stöd av 40 § 2 mom. och i beslut som datasekretessnämnden fattat med stöd av 43 och 44 § får ändring sökas genom besvär med iakttagande av vad som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Dataombudsmannen får söka ändring i beslut som datasekretessnämnden fattat med stöd av 43 §.	*Beslut som dataombudsmannen och datasekretessnämnden fattat får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).* Dataombudsmannen får överklaga beslut som datasekretessnämnden fattat med stöd av 43 §.
	Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.
I datasekretessnämndens beslut kan föreskrivas att beslutet skall iakttas trots att ändring har sökts om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.	I datasekretessnämndens beslut kan *det bestämmas* att beslutet ska iakttas även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

12.

Lag

om ändring av 28 § i lagen om sammankomster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om sammankomster (530/1999) 28 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
28 §	28 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
Ändring i ett beslut som polisen har fattat med stöd av denna lag får sökas på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	Ett beslut av polisen får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Ett beslut av förvaltningsdomstolen i ett i 15 § avsett ärende som gäller förbud mot offentliga tillställningar får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*
Ett beslut som har fattats med stöd av denna lag skall iakttas oberoende av att ändring har sökts, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.	Ett beslut som har fattats med stöd av denna lag *ska iakttas även om det överklagas,* om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

13.

Lag

om ändring av 14 § i lagen om registrering av vissa kreditgivare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om registrering av vissa kreditgivare (747/2010) 14 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
14 §	14 §
Sökande av ändring i beslut av regionförvaltningsverket	*Sökande av ändring i beslut av regionförvaltningsverket*
Bestämmelser om sökande av ändring i beslut av regionförvaltningsverket finns i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	*Ett beslut som regionförvaltningsverket fattat med stöd av 11 och 12 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).* *När det gäller andra beslut av regionförvaltningsverket får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.* *Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller förbud enligt 11 § eller avregistrering enligt 12 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*
Ett i denna lag avsett beslut om avregistrering och om verksamhetsförbud för viss tid ska iakttas även om ändring har sökts, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.	Ett i denna lag avsett beslut om avregistrering och om verksamhetsförbud för viss tid ska iakttas även om *det överklagas,* om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

14.

Lag

om ändring av 15 § i lagen om de språkkunskaper som krävs av offentligt anställda

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om de språkkunskaper som krävs av offentligt anställda (424/2003) 15 § som följer:

Gällande lydelse

15 §

Examinandens rättsskydd

Examinanden skall informeras om vilka bedömningsgrunder som gäller för examensprestationen.

En examinators beslut får inte överklagas genom besvär.

Den som är missnöjd med en examinators bedömning får dock inom sju dagar efter att han eller hon fått del av beslutet anmäla sig för att avlägga examen inför språkexamensnämnden. Den nya examinationen inför nämnden är då avgiftsfri.

Språkexamensnämndens beslut får överklagas på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Föreslagen lydelse

15 §

Examinandens rättsskydd

Examinanden ska informeras om vilka bedömningsgrunder som gäller för examensprestationen.

En examinators beslut får inte överklagas genom besvär.

Den som är missnöjd med en examinators bedömning får dock inom sju dagar efter att han eller hon fått del av beslutet anmäla sig för att avlägga examen inför språkexamensnämnden. Den nya examinationen inför nämnden är då avgiftsfri.

Språkexamensnämndens beslut får överklagas *genom besvär hos förvaltningsdomstolen* på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996*). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

15.

Lag

om ändring av 20 § i lagen om offentlighet vid rättegång i förvaltningsdomstolar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om offentlighet vid rättegång i förvaltningsdomstolar (381/2007) 20 § som följer:

Gällande lydelse

20 §

Ändringssökande i beslut i förvaltningsärenden

Ett i denna lag avsett förvaltningsbeslut som en förvaltningsdomstol, försäkringsdomstolen och marknadsdomstolen har fattat får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen.

Ett i denna lag avsett förvaltningsbeslut som har fattats av en besvärsnämnd som omfattas av besvärssystemet under försäkringsdomstolen får överklagas genom besvär hos försäkringsdomstolen. Ändring i förvaltningsbeslut som andra besvärsnämnder har fattat får överklagas hos förvaltningsdomstolen. Ändring i försäkringsdomstolens och förvaltningsdomstolens beslut med anledning av överklagande får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen.

I fråga om ändringssökande gäller i övrigt vad som bestäms i förvaltningsprocesslagen.

Föreslagen lydelse

20 §

Ändringssökande i beslut i förvaltningsärenden

Ett i denna lag avsett förvaltningsbeslut som en förvaltningsdomstol, försäkringsdomstolen *eller* marknadsdomstolen har fattat får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen.

Ett i denna lag avsett förvaltningsbeslut som har fattats av en besvärsnämnd som omfattas av besvärssystemet under försäkringsdomstolen får överklagas genom besvär hos försäkringsdomstolen. *Förvaltningsbeslut* som andra besvärsnämnder har fattat får överklagas *genom besvär* hos förvaltningsdomstolen. *Över försäkringsdomstolens och förvaltningsdomstolens beslut med anledning av besvären får besvär anföras hos högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*

I fråga om ändringssökande gäller i övrigt det som bestäms i förvaltningsprocesslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

16.

Lag

om ändring av 17 § i lagen om yttrandefrihet i masskommunikation

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om yttrandefrihet i masskommunikation (460/2003) 17 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 856/2011, som följer:

Gällande lydelse

17 §

Utlämnande av ett nätmeddelandes identifieringsuppgifter

På yrkande av en anhållningsberättigad tjänsteman som avses i 2 kap. 9 § 1 punkten i tvångsmedelslagen (806/2011), en åklagare eller en målsägande, kan en domstol ålägga administratören av en sändare, server eller någon annan sådan anordning att till den som framställt yrkandet lämna ut de identifieringsuppgifter som behövs för utredande av vem som är avsändare av ett nätmeddelande, om det föreligger sannolika skäl att misstänka att innehållet i meddelandet är sådant att det är straffbart att göra det tillgängligt för allmänheten. Domstolen får förordna att identifieringsuppgifterna ska lämnas ut till målsäganden först när målsäganden själv får väcka åtal för brottet. Yrkandet ska framställas vid tingsrätten på administratörens hemort eller vid Helsingfors tingsrätt inom tre månader efter att det meddelande som yrkandet gäller publicerades. Domstolen kan förena utlämningsåläggandet med vite.

I ett beslut som gäller utlämnande av identifieringsuppgifter får ändring sökas särskilt genom besvär. Ett beslut genom vilket någon åläggs att lämna ut uppgifter får inte verkställas förrän beslutet har vunnit laga kraft, om inte den domstol som behandlar besvären bestämmer något annat.

Åläggande att lämna ut identifieringsuppgifter får på begäran av en utländsk statlig myndighet meddelas, om det under motsvarande förhållanden i Finland skulle vara ett brott att göra det meddelande tillgängligt för

Föreslagen lydelse

17 §

Utlämnande av ett nätmeddelandes identifieringsuppgifter

På yrkande av en anhållningsberättigad tjänsteman som avses i 2 kap. 9 § 1 punkten i tvångsmedelslagen (806/2011), en åklagare eller en målsägande, kan en domstol ålägga administratören av en sändare, server eller någon annan sådan anordning att till den som framställt yrkandet lämna ut de identifieringsuppgifter som behövs för utredande av vem som är avsändare av ett nätmeddelande, om det föreligger sannolika skäl att misstänka att innehållet i meddelandet är sådant att det är straffbart att göra det tillgängligt för allmänheten. Domstolen får förordna att identifieringsuppgifterna ska lämnas ut till målsäganden först när målsäganden själv får väcka åtal för brottet. Yrkandet ska framställas vid tingsrätten på administratörens hemort eller vid Helsingfors tingsrätt inom tre månader efter att det meddelande som yrkandet gäller publicerades. Domstolen kan förena utlämningsåläggandet med vite.

I ett beslut som gäller utlämnande av identifieringsuppgifter får *besvär anföras separat.* Ett beslut genom vilket någon åläggs att lämna ut uppgifter får inte verkställas förrän beslutet har vunnit laga kraft, om inte den domstol som behandlar besvären bestämmer något annat.

Åläggande att lämna ut identifieringsuppgifter får på begäran av en utländsk statlig myndighet meddelas, om det under motsvarande förhållanden i Finland skulle vara ett brott att göra det meddelande tillgängligt för

Gällande lydelse

allmänheten som begäran grundar sig på eller utlämnandet grundar sig på ett fördrag eller någon annan internationell förpliktelse som är bindande för Finland.

En i 1 mom. avsedd administratör har rätt till ersättning av statens medel för de skäliga direkta kostnaderna för utlämnande av de identifieringsuppgifter som avses i denna paragraf. Beslut om betalning av ersättning fattas av chefen för den polisinrättning där undersökningen utfördes eller av chefen för någon av polisens riksomfattande enheter. Ändring i beslutet kan sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen med iakttagande av vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). När uppgifterna lämnas ut till målsäganden enligt domstolens åläggande, är det dock målsäganden själv som ska svara för nämnda kostnader.

Föreslagen lydelse

allmänheten som begäran grundar sig på eller utlämnandet grundar sig på ett fördrag eller någon annan internationell förpliktelse som är bindande för Finland.

En i 1 mom. avsedd administratör har rätt till ersättning av statens medel för de skäliga direkta kostnaderna för utlämnande av de identifieringsuppgifter som avses i denna paragraf. Beslut om betalning av ersättning fattas av chefen för den polisinrättning där undersökningen utfördes eller av chefen för någon av polisens riksomfattande enheter. När uppgifterna lämnas ut till målsäganden enligt domstolens åläggande, är det dock målsäganden själv som ska svara för nämnda kostnader.

Omprövning av ett i 4 mom. avsett beslut av polisen får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

17.

Lag

om ändring av 33 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) 33 §, sådan den lyder i lagarna 495/2005, 701/2005 och 385/2007, som följer:

Gällande lydelse

33 §

Ändringssökande

Ändring i ett myndighetsbeslut som avses i denna lag får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen, om inte något annat följer av 2 mom. Ändring i ett beslut som fattats av riksdagens ämbetsverk, statsrådet eller ministerierna eller av ett sådant organ i Finlands Bank eller Folkpensionsanstalten som har utsetts av riksdagen, liksom i ett beslut av en myndighet som hör till deras centralförvaltning, söks dock genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen. I övrigt iakttas vid ändringssökandet förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Beträffande ändringssökande i ärenden som gäller rättegångens offentlighet gäller vad som bestäms i lagen om offentlighet vid rättegång i allmänna domstolar och i lagen om offentlighet vid rättegång i förvaltningsdomstolar.

Om en betalningsskyldig anser att ett fel har inträffat när en avgift med stöd av 34 § i denna lag har fastställts i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992), kan den betalningsskyldige inom sex månader från det att avgiften fastställdes yrka rättelse hos den myndighet som har fastställt avgiften. Ändring i ett beslut med anledning av ett rät-

Föreslagen lydelse

33 §

Ändringssökande

Om en betalningsskyldig anser att ett fel har inträffat när en avgift med stöd av 34 § i denna lag har fastställts i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992), kan den betalningsskyldige *beträffande avgiften begära omprövning på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Omprövning ska begäras inom sex månader från det att avgiften fastställdes.*

Andra beslut och beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 1 mom. får inte överklagas genom besvär. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Beträffande ändringssökande i ärenden som gäller rättegångens offentlighet gäller vad som bestäms i lagen om offentlighet vid rättegång i allmänna domstolar och i lagen om offentlighet vid rättegång i förvaltningsdomstolar.

Gällande lydelse

telseyrkande får sökas på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen genom anförande av besvär hos den förvaltningsdomstol som enligt 12 § i förvaltningsprocesslagen är behörig i ärendet. Ändring i förvaltningsdomstolens beslut får inte sökas genom besvär.

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

18.

Lag

om ändring av 41 § i kreditupplysningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kreditupplysningslaglagen (527/2007) 41 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
41 §	41 §
Överklagande	***Ändringssökande***
Ett beslut som dataombudsmannen fattat *med stöd av 35 §* kan överklagas genom besvär så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	*Ett beslut av dataombudsmannen får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

19.

Lag

om ändring av 43 § i lagen om intressebevakningsfullmakt

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om intressebevakningsfullmakt (648/2007) 43 § som följer

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
43 §	43 §
Överklagande	***Ändringssökande***
Förmyndarmyndighetens beslut överklagas hos förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996).	Förmyndarmyndighetens beslut *får överklagas genom besvär* hos förvaltningsdomstolen *på det sätt som anges i* förvaltningsprocesslagen (586/1996*). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*
Förmyndarmyndighetens beslut får inte överklagas genom besvär, om beslutet gäller överföring av övervakningen enligt 29 § 2 mom., förlängning av den i 30 § 3 mom. föreskrivna tiden eller, i fall som avses i 33 § 1 mom., tidpunkten för fullgörande av den redovisningsskyldighet som avses i 51 § 1–3 mom. i lagen om förmyndarverksamhet.	Förmyndarmyndighetens beslut får *dock* inte överklagas genom besvär, om beslutet gäller överföring av övervakningen enligt 29 § 2 mom., förlängning av den i 30 § 3 mom. föreskrivna tiden eller, i fall som avses i 33 § 1 mom., tidpunkten för fullgörande av den redovisningsskyldighet som avses i 51 § 1–3 mom. i lagen om förmyndarverksamhet.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

20.

Lag

om ändring av 87 § i lagen om förmyndarverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999) 87 §, sådan den lyder i lag 649/2007, som följer:

Gällande lydelse

87 §

Ändring i förmyndarmyndighetens beslut söks hos förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ändring får inte sökas genom besvär i förmyndarmyndighetens beslut som gäller förordnande av intressebevakare med stöd av 12 §, ändring av intressebevakarens uppdrag med stöd av 15 § 3 mom., skiljande av intressebevakaren från dennes uppdrag med stöd av 16 § 3 mom., förordnande om att intressebevakarens uppdrag skall upphöra med stöd av 17 § 4 mom., avgörande av meningsskiljaktigheter mellan intressebevakare med stöd av 30 § 3 mom., förlängning av tid som nämns i 48 § 3 mom. eller den i 51 § 1—3 mom. avsedda tidpunkten för fullgörande av redovisningsskyldigheten.

Föreslagen lydelse

87 §

Beslut som förmyndarmyndigheten fattat med stöd av 34 och 57 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

När det gäller andra beslut av förmyndarmyndigheten får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Omprövning får dock inte begäras eller ändring sökas genom besvär när det gäller förmyndarmyndighetens beslut om förordnande av intressebevakare med stöd av 12 §, ändring av intressebevakarens uppdrag med stöd av 15 § 3 mom., skiljande av intressebevakaren från dennes uppdrag med stöd av 16 § 3 mom., förordnande om att intressebevakarens uppdrag ska upphöra med stöd av 17 § 4 mom., avgörande av meningsskiljaktigheter mellan intressebevakare med stöd av 30 § 3 mom., förlängning av tid som nämns i 48 § 3 mom. eller den i 51 § 1—3 mom. avsedda tidpunkten för fullgörande av redovisningsskyldigheten.

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	Denna lag träder i kraft den 20 .
	På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

21.

Lag

om ändring av 22 § i namnlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i namnlagen (694/1985) 22 §, sådan den lyder i lag 69/1999, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
22 §	22 §
Sökande av ändring	***Ändringssökande***
Sökanden har rätt att till den del ansökan har blivit avslagen överklaga magistratens beslut. Den som med anledning av ansökan har framställt anmärkning enligt 19 § har rätt att överklaga magistratens beslut, om ansökan godkänns. Ändring söks enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996).	*Sökanden och den som har framställt anmärkning enligt 19 § får överklaga magistratens beslut genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

22.

Lag

om ändring av 5 kap. 2 a § i ärvdabalken

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i ärvdabalken (40/1965) 5 kap. 2 a §, sådan den lyder i lag 702/2005, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
5 kap	5 kap.
Om statens rätt till arv	**Om statens rätt till arv**
2 a §	2 a §
I ett beslut som statskontoret meddelat med stöd av 2 § i detta kapitel söks ändring hos förvaltningsdomstolen enligt vad som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996). I ett beslut som förvaltningsdomstolen meddelat *med stöd av denna lag* får ändring sökas genom besvär hos *högsta förvaltningsdomstolen*, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.	*Ett beslut som fattats* med stöd av 2 § i detta kapitel *får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).* *Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast* om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

23.

Lag

om ändring av 10 kap. 64 § i tvångsmedelslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i tvångsmedelslagen (806/2011) 10 kap. 64 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
10 kap	10 kap.
Hemliga tvångsmedel	**Hemliga tvångsmedel**
64 §	64 §
Ersättningar till teleföretag	*Ersättningar till teleföretag*
Ett teleföretag har rätt att få ersättning av statens medel för direkta kostnader som orsakats av att företaget i enlighet med detta kapitel har biträtt myndigheterna och lämnat uppgifter, så som föreskrivs i 98 § i kommunikationsmarknadslagen. Beslut om betalning av ersättning fattas av den enhet vid förundersökningsmyndigheten som gjort undersökningen i fråga. Beslutet får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). När förvaltningsdomstolen handlägger ett sådant ärende ska den ge Kommunikationsverket tillfälle att bli hört.	Ett teleföretag har rätt att få ersättning av statens medel för direkta kostnader som orsakats av att företaget i enlighet med detta kapitel har biträtt myndigheterna och lämnat uppgifter, så som föreskrivs i 98 § i kommunikationsmarknadslagen. Beslut om betalning av ersättning fattas av den enhet vid förundersökningsmyndigheten som gjort undersökningen i fråga. *Omprövning av beslutet får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Förvaltningsdomstolen ska* ge Kommunikationsverket tillfälle att bli hört. *Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

24.

Lag

om ändring av 26 § i lagen om rättegångsbiträden med tillstånd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om rättegångsbiträden med tillstånd (715/2011) 26 § som följer:

Gällande lydelse

26 §

Sökande av ändring i ett avgiftsbeslut

I ett beslut av rättegångsbiträdesnämnden som gäller ansökningsavgift eller tillsynsavgift får omprövning begäras *hos nämnden* på det sätt som föreskrivs *i 7 a kap.* i förvaltningslagen. Ändring i ett beslut med anledning av en begäran om omprövning får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Föreslagen lydelse

26 §

Sökande av ändring i ett avgiftsbeslut

Omprövning av rättegångsbiträdesnämndens beslut om ansökningsavgift eller tillsynsavgift får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som *anges* i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

25.

Lag

om ändring av lagen om överlastavgift

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om överlastavgift (51/1982) 8, 9 och 15 §, av dem 8 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 170/1996 och 15 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 255/1989, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
8 §	8 §
Påförande av avgift	*Påförande av avgift*
Överlastavgift påförs av chefen för det polisdistrikt där överlasten konstaterats (*betalningsföreläggande).*	*Ett ärende som gäller påförande av överlastavgift (betalningsföreläggande) handläggs av den polisinrättning inom vars verksamhetsområde överlasten har konstaterats.*
I reglementet för ett polisdistrikt eller ett samarbetsområde bestående av flera polisdistrikt kan förordnas att betalningsföreläggandet i stället för av chefen för polisdistriktet kan utfärdas av någon annan tjänsteman i distriktet.	*Beslutet om betalningsföreläggande fattas av chefen för polisinrättningen eller en polisman som hör till befälet inom inrättningen och som chefen har förordnat.*
I enskilda fall behöver överlastavgift inte påföras eller också kan den avlyftas, om transporten av överlast har berott på ouppmärksamhet som är ursäktlig med beaktande av förhållandena eller på någon annan därmed jämförbar särskild orsak.	I enskilda fall behöver överlastavgift inte påföras eller också kan den avlyftas, om transporten av överlast har berott på ouppmärksamhet som är ursäktlig med beaktande av förhållandena eller på någon annan därmed jämförbar särskild orsak.
9 §	9 §
Anmälan om överlast	*Anmälan om överlast*
Då trafikövervakare konstaterat överlast för vilken kan påföras överlastavgift, skall han omedelbart skriftligen anmäla detta till vederbörande polisdistrikt för påförande av överlastavgift. Samtidigt skall fordonets förare ges en avskrift av anmälningen.	*När en* trafikövervakare konstaterat överlast för vilken *en överlastavgift kan påföras, ska trafikövervakaren* omedelbart skriftligen anmäla detta till *polisinrättningen* för påförande av överlastavgift. Samtidigt ska fordonets förare ges en *kopia* av anmälningen.

Gällande lydelse

15 §

Ändringssökande och verkställighet

Ändring i beslut om påförande av överlastavgift får sökas genom besvär hos länsrätten i enlighet med lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50).

Betalningsföreläggande verkställs utan dom eller utslag med iakttagande av vad som är stadgat i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61).

Föreslagen lydelse

15 §

Ändringssökande och verkställighet

Beslut som gäller påförande av överlastavgift får *överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*

På indrivning av avgiften i utsökningsväg tillämpas lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

26.

Lag

om ändring av 16 § i lagen om Sameområdets utbildningscentral

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Sameområdets utbildningscentral (252/2010) 16 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
16 §	16 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
I beslut som fattas av direktionen för utbildningscentralen med stöd av denna lag får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen enligt bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ändring får dock inte sökas i beslut om utnämning av personal.	*Omprövning av ett beslut som fattats av direktionen för utbildningscentralen får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.* *I fråga om beslut som gäller utnämning av personal får dock inte omprövning begäras eller ändring sökas genom besvär.*

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

27.

Lag

om ändring av 12 § i lagen om statliga rättshjälpsbyråer

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statliga rättshjälpsbyråer (258/2002) 12 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 929/2008, som följer:

Gällande lydelse

12 §

Ledande offentliga rättsbiträdet eller ett offentligt rättsbiträde avgör de ärenden som med stöd av rättshjälpslagen skall avgöras vid rättshjälpsbyrån. Ledande offentliga rättsbiträdet fattar dock beslut om framställande av en i 10 § 2 mom. rättshjälpslagen avsedd begäran hos ett penninginstitut. Ändring i beslutet får sökas genom besvär så som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ledande offentliga rättsbiträdet kan skriftligen förordna en medlem av kanslipersonalen att avgöra rättshjälpsansökningar i klara fall. Om avgörandet av ansökan lämnar rum för tolkning ska ansökan överlämnas till ett offentligt rättsbiträde för avgörande.

Föreslagen lydelse

12 §

Ledande offentliga rättsbiträdet eller ett offentligt rättsbiträde avgör de ärenden som med stöd av rättshjälpslagen ska avgöras vid rättshjälpsbyrån. Ledande offentliga rättsbiträdet fattar dock beslut om framställande av en i 10 § 2 mom. rättshjälpslagen avsedd begäran hos ett penninginstitut. *Beslutet får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*

Ledande offentliga rättsbiträdet kan skriftligen förordna en medlem av kanslipersonalen att avgöra rättshjälpsansökningar i klara fall. Om avgörandet av ansökan lämnar rum för tolkning ska ansökan överlämnas till ett offentligt rättsbiträde för avgörande.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

28.

Lag

om ändring av 26 § i rättshjälpslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i rättshjälpslagen (257/2002) 26 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
26 §	26 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
I ett beslut som en domstol har fattat med stöd av denna lag får ändring sökas genom besvär i samband med huvudsaken eller, om beslutet har fattats innan huvudsaken har avgjorts, genom särskilda besvär med iakttagande av vad som bestäms om sökande av ändring i huvudsaken. Om ett beslut av en förvaltningsdomstol gäller lämnande av rättshjälp i ett ärende som inte kan föras till domstol eller i ett ärende i fråga om vilket beslutet överklagas direkt hos högsta förvaltningsdomstolen, får ändring i rättshjälpsbeslutet sökas endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. *Grunderna för beviljande av besvärstillstånd är följande:* *1) det är för lagens tillämpning i andra liknande fall eller för en enhetlig rättspraxis av vikt att ärendet avgörs av högsta förvaltningsdomstolen,* *2) det finns särskilda skäl för högsta förvaltningsdomstolen att avgöra ärendet på grund av att i ärendet skett ett uppenbart fel, eller* *3) det finns vägande ekonomiska eller andra skäl för att bevilja besvärstillstånd.*	Ett beslut som en domstol har fattat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär i samband med huvudsaken eller, om beslutet har fattats innan huvudsaken har avgjorts, genom *separata* besvär med iakttagande av vad som *föreskrivs* om överklagande i huvudsaken. Om ett beslut av en förvaltningsdomstol gäller lämnande av rättshjälp i ett ärende som inte kan föras till domstol eller i ett ärende i fråga om vilket beslutet överklagas direkt hos högsta förvaltningsdomstolen, får *besvär över* rättshjälpsbeslutet *anföras* endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

29.

Lag

om ändring av 24 § i lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder (21/1987) 24 §, sådan den lyder i lagarna 236/2001 och 418/2009, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
24 §	24 §
Ett beslut som justitieministeriet har meddelat med stöd av *3 § 2 mom. 1 punkten, 5 § 2 mom., 12 § 2 mom., 19 § 2 mom. 2 punkten, 21 § 2 mom. eller 23 b § 2 mom. får överklagas genom* besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Hos Helsingfors förvaltningsdomstol överklagas genom besvär också sådana beslut av justitieministeriet enligt 23 b § 1 mom. som innebär att ett rättegångsbiträde inte har utsetts.* Besvären ska behandlas skyndsamt. Beslut av Helsingfors förvaltningsdomstol får inte överklagas genom besvär. *I andra beslut som justitieministeriet fattar med stöd av denna lag får ändring inte sökas genom besvär.*	Ett beslut som justitieministeriet har meddelat får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Besvären ska behandlas skyndsamt. *Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär inte anföras.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

30.

Lag

om ändring av 44 § i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism (503/2008) 44 §, sådan den lyder i lag 1428/2009, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
44 §	44 §
Sökande av ändring i beslut av regionförvaltningsverket	*Sökande av ändring i beslut av regionförvaltningsverket*
I beslut av regionförvaltningsverket får ändring sökas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	*Ett* beslut av regionförvaltningsverket får *överklagas* genom besvär *hos förvaltningsdomstolen* på det sätt som *anges* i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Förvaltningsdomstolens beslut i ett i 30 § avsett ärende som gäller avförande ur registret eller i ett i 33 § avsett ärende som gäller verksamhetsförbud får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*
Beslut enligt 30 § om avförande ur registret och beslut enligt 33 § om verksamhetsförbud ska följas även om de överklagas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.	*Ett i 30 § avsett beslut* om avförande ur registret och *ett i 33 § avsett beslut* om verksamhetsförbud ska *iakttas* även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.
	Denna lag träder i kraft den 20 . *På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.*

31.

Lag

om ändring av 7 § i lagen om brandskyddsfonden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om brandskyddsfonden (306/2003) 7 §, sådan den lyder i lag 1422/2009, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
7 §	7 §
Sökande av ändring i debiteringen av brandskyddsavgift	*Sökande av ändring i debiteringen av brandskyddsavgift*
I regionförvaltningsverkets beslut om debitering av brandskyddsavgift får ändring sökas genom besvär så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	*Omprövning av regionförvaltningsverkets beslut om debitering av brandskyddsavgift får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).* *Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).* *Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*
En brandskyddsavgift som debiterats ska oavsett besvär betalas inom utsatt tid. Om avgiften inte betalas på förfallodagen, får den indrivas i utsökningsväg utan dom eller beslut på det sätt som bestäms i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Om avgiften avlyfts eller sänks, ska regionförvaltningsverket eller brandskyddsfonden på grundval av ett lagakraftvunnet beslut som fattats till följd av ändringssökande återbetala det överbetalda beloppet. På det belopp som *ska* återbetalas ska betalas ränta enligt 3 § 2 mom. i räntelagen.	En brandskyddsavgift som debiterats ska *trots ändringssökande* betalas inom utsatt tid. *Brandskyddsavgiften är direkt utsökbar. Bestämmelser om indrivningen av den finns* i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Om avgiften avlyfts eller sänks, ska regionförvaltningsverket eller brandskyddsfonden på grundval av ett lagakraftvunnet beslut som fattats till följd av ändringssökande återbetala det överbetalda beloppet. På det belopp som återbetalas ska betalas ränta enligt 3 § 2 mom. i räntelagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

32.

Lag

om ändring av 37 § i passlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i passlagen (671/2006) 37 § som följer:

Gällande lydelse

37 §

Ändringssökande

I fråga om sökande av ändring i beslut som fattats med stöd av denna lag gäller vad som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Besvär över beslut av en beskickning behandlas av Helsingfors förvaltningsdomstol.

Besvär *som avses i 1 mom.* skall behandlas i brådskande ordning.

Föreslagen lydelse

37 §

Ändringssökande

Ett beslut som fattats med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvären *ska* behandlas *skyndsamt*.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

33.

Lag

om ändring av 15 § i lagen om identitetskort

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om identitetskort (829/1999) 15 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 300/2003, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
15 §	15 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
Ändring i ett förvaltningsbeslut som fattats med stöd av denna lag kan sökas i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996).	*Ett beslut som fattats med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i* förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*
Ett identitetskort kan omhändertas utan hinder av att ändring har sökts i ett beslut om indragning av identitetskortet.	Ett identitetskort kan omhändertas *även om ett beslut om indragning av identitetskortet har överklagats.*
Ändring i ett beslut som Folkpensionsanstalten har fattat med stöd av 3 a § 2 mom. kan sökas genom besvär i samma ordning som i ett beslut som polisen har fattat med stöd av denna lag och med iakttagande av en besvärstid som börjar först från det att polisen har fattat sitt beslut.	*Ett beslut* som Folkpensionsanstalten har fattat med stöd av 3 a § 2 mom. *får överklagas genom besvär* i samma ordning som ett beslut som polisen har fattat med stöd av denna lag och med iakttagande av en besvärstid som börjar först från det att polisen har fattat sitt beslut.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

34.

Lag

om ändring av 30 § i lagen om penninginsamlingar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om penninginsamlingar (255/2006) 30 §, sådan den lyder i lag 505/2009, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
30 §	30 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
I ett beslut som Polisstyrelsen och polisinrättningen meddelat med stöd av denna lag får ändring sökas hos förvaltningsdomstolen på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *I beslut som gäller föreläggande och utdömande av vite får ändring sökas på det sätt som bestäms i 24 § i viteslagen.* Ett beslut enligt denna lag om återkallande av tillstånd eller ändring av tillståndsvillkor och ett beslut om förbud som tillståndsmyndigheten fattat enligt 22 § ska följas även om det överklagats, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat.	*Ett beslut som fattats med stöd av denna lag får överklagas genom besvär* hos förvaltningsdomstolen på det sätt som *anges* i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.* Ett beslut om återkallande av tillstånd eller ändring av tillståndsvillkor *som fattats med stöd av denna lag och ett i 22 § avsett beslut av tillståndsmyndigheten om förbud ska iakttas* även om det *överklagas*, om inte besvärsmyndigheten *bestämmer* något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

35.

Lag

om ändring av 66 § i lotterilagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lotterilagen (1047/2001) 66 §, sådan den lyder i lag 661/2010, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
66 §	66 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
Ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats med stöd av denna lag får sökas på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ett beslut enligt 57 § om godkännande av ett räkneverk för kontroll av penningrörelsen överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen.	Ett beslut enligt 57 § om godkännande av ett räkneverk för kontroll av penningrörelsen *får* överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som *anges* i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Andra* förvaltningsbeslut som *fattats* med stöd av denna lag *får överklagas genom besvär på* det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. *Förvaltningsdomstolens beslut i ärenden som avses i 58 § 2 mom. får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*
Ett beslut enligt denna lag om återkallande av tillstånd eller ändring av tillståndsvillkor och ett förbud enligt 62 a § mot anordnande av penningspel ska följas även om det överklagats, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat.	Ett beslut *som med stöd av denna lag fattats* om återkallande av tillstånd eller ändring av tillståndsvillkor och ett förbud enligt 62 a § mot anordnande av penningspel ska *iakttas* även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

36.

Lag

om ändring av 16 § i lagen om förströelseanordningar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om förströelseanordningar (164/1995) 16 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1050/2001, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
16 §	16 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
Ändring i beslut om förbud som polisen meddelat enligt 14 § och om vite får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.	*Ett* beslut enligt 8 § om godkännande av *ett* räkneverk för kontroll av penningrörelsen *och andra förvaltningsbeslut som fattats med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).*
	Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 7 § 2 mom. får överklagas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.
Beslut om förbud som fattats med stöd av denna lag skall iakttas oberoende av att ändring söks, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.	*Ett beslut* om förbud som *har* fattats med stöd av denna lag *ska* iakttas *även om det överklagas,* om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.
I beslut enligt 8 § i denna lag om godkännande av räkneverk för kontroll av penningrörelsen får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

37.

Lag

om ändring av 42 § i medborgarskapslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i medborgarskapslagen (359/2003) 42 §, sådan den lyder i lag 974/2007, som följer:

Gällande lydelse

42 §

Sökande av ändring i förvaltningsdomstolens beslut

Beslut som förvaltningsdomstolen har fattat med stöd av denna lag får överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen. Också Migrationsverket har besvärsrätt till den del Migrationsverkets beslut har upphävts eller ändrats genom förvaltningsdomstolens beslut.

Föreslagen lydelse

42 §

Sökande av ändring i förvaltningsdomstolens beslut

Ett beslut av förvaltningsdomstolen i ett ärende som avses i 32 eller 33 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Också Migrationsverket har besvärsrätt till den del ett beslut av Migrationsverket har upphävts eller ändrats genom förvaltningsdomstolens beslut.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

38.

Lag

om ändring av 104 § i räddningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i räddningslagen (379/2011) 104 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
104 §	104 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
Förvaltningsbeslut som har fattats med stöd av denna lag överklagas så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	*Omprövning av beslut som avses i 96 § 1 mom. eller 102 § får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).* *Andra förvaltningsbeslut som fattats med stöd av denna lag samt ett beslut med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat föreskrivs i denna lag. Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*
Om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat, ska ett förvaltningsbeslut trots besvär iakttas omedelbart.	*Förvaltningsbeslutet ska iakttas omedelbart oberoende av ändringssökande, om inte den myndighet där ändring sökt*s bestämmer något annat.
Omprövning eller ändring i beslut som bygglovsmyndigheten fattar med stöd av denna lag söks på det sätt som bestäms i markanvändnings- och bygglagen.	*I ett* beslut som bygglovsmyndigheten *fattat* med stöd av denna lag *får ändring sökas* på det sätt som *anges* i markanvändnings- och bygglagen. *I det lokala räddningsväsendets beslut om servicenivån enligt 29 §, ett beslut om sotningsavgift enligt 59 § 3 mom. och ett beslut enligt 96 § 2 mom. som gäller avgifter får överklagas genom besvär på det sätt som anges i kommunallagen (365/1995).*
	———
	Denna lag träder i kraft den 20 . *På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.*

39.

Lag

om ändring av 21 § i lagen om anordningar inom räddningsväsendet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om anordningar inom räddningsväsendet (10/2007) 21 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1270/2010, som följer:

Gällande lydelse

21 §

Sökande av ändring

I ett förvaltningsbeslut som Säkerhets- och kemikalieverket fattat med stöd av denna lag får ändring sökas genom besvär i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996). Beslutet ska iakttas trots att det har överklagats, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

I ett beslut som ett bedömningsorgan har fattat om intyg över överensstämmelse och ett besiktningsorgan har fattat om besiktningsintyg, kan rättelse yrkas hos det organ som fattat beslutet inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. Bestämmelser om organets skyldighet att foga en anvisning om rättelseyrkande till beslutet finns i förvaltningslagen. Ett beslut som bedömningsorganet och besiktningsorganet fattar i rättelseförfarandet får överklagas hos förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen.

Föreslagen lydelse

21 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut som ett bedömningsorgan har fattat om intyg om överensstämmelse och *av ett beslut som* ett besiktningsorgan har fattat om besiktningsintyg *får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen.*

Ett beslut som *ett bedömningsorgan eller ett besiktningsorgan har fattat med anledning av begäran om omprövning samt andra förvaltningsbeslut som fattats med stöd av denna lag* får överklagas *genom besvär* hos förvaltningsdomstolen *på det sätt som anges i* förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 9 eller 18 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut av Säkerhets- och kemikalieverket ska iakttas även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

40.

Lag

om ändring av 37 och 38 § i lagen om Räddningsinstitutet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Räddningsinstitutet (607/2006) 37 och 38 § som följer:

Gällande lydelse

37 §

Rättelseyrkande

Den som har ansökt om att bli antagen som studerande får hos rättelse- och disciplinnämnden *skriftligen* yrka på rättelse i ett beslut om antagning av studerande till den yrkesinriktade grundutbildningen inom 14 dagar från det att resultatet av antagningen har offentliggjorts. När resultatet av antagningen offentliggörs skall det meddelas hur sökandena kan få veta hur antagningsgrunderna har tillämpats på dem och hur rättelse kan yrkas. Resultatet av antagningen får inte med anledning av ett rättelseyrkande ändras till nackdel för någon som har antagits som studerande.

En studerande får hos rättelse- och disciplinnämnden skriftligen yrka på rättelse i ett beslut om förlust eller avbrytande av studierätten, en skriftlig varning eller avbrytande av studierätten enligt 30 § 3 mom. inom 14 dagar från det att han eller hon har fått del av beslutet.

En studerande som är missnöjd med bedömningen av en studieprestation eller ett beslut om tillgodoräknandet av tidigare studier får muntligen eller skriftligen begära rättelse hos den som utfört bedömningen eller fattat beslut om tillgodoräknandet. Begäran om rättelse skall framställas inom 14 dagar från det att studeranden har fått del av resultatet av bedömningen eller beslutet om tillgodoräk-

Föreslagen lydelse

37 §

Begäran om rättelse och begäran om omprövning

Den som har ansökt om att bli antagen som studerande får *på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003)* hos rättelse- och disciplinnämnden *begära omprövning av* ett beslut om antagning av studerande till den yrkesinriktade grundutbildningen inom 14 dagar från det att resultatet av antagningen har offentliggjorts. När resultatet av antagningen offentliggörs ska det meddelas hur sökandena kan få veta hur antagningsgrunderna har tillämpats på dem och hur omprövning kan begäras. Resultatet av antagningen får inte med anledning av begäran *om omprövning* ändras till nackdel för någon som har antagits som studerande.

En studerande får *på det sätt som anges i förvaltningslagen* hos rättelse- och disciplinnämnden *begära omprövning av* ett beslut som gäller förlust eller avbrytande av studierätten, skriftlig varning eller avbrytande av studierätten enligt 30 § 3 mom. inom 14 dagar från det att han eller hon har fått del av beslutet.

En studerande som är missnöjd med bedömningen av en studieprestation eller ett beslut om tillgodoräknandet av tidigare studier får muntligen eller skriftligen begära rättelse hos den som utfört bedömningen eller fattat beslut om tillgodoräknandet. Begäran om rättelse ska framställas inom 14 dagar från det att studeranden har fått del av resultatet av bedömningen eller beslutet om till-

Gällande lydelse

nande. En studerande som är missnöjd med ett beslut som avses ovan i detta moment och som ges med anledning av ett rättelseyrkande får hos rättelse- och disciplinnämnden yrka på rättelse i beslutet inom 14 dagar från det att han eller hon har fått del av beslutet.

38 §

Ändringssökande

I ett beslut av Räddningsinstitutet eller dess rättelse- och disciplinnämnd får ändring sökas genom besvär enligt vad som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996). I ett beslut i vilket rättelse får yrkas enligt 37 § eller ett beslut som gäller läroplanen, ordningsstadgan eller andra undervisningsarrangemang får ändring inte sökas genom besvär.

I ett beslut som getts vid rättelseförfarande får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. I ett beslut som getts vid rättelseförfarande och som gäller bedömning av en studieprestation, tillgodoräknande av tidigare studier eller avbrytande av studierätten enligt 30 § 3 mom. får ändring dock inte sökas genom besvär.

I ett beslut av förvaltningsdomstolen som gäller antagning av studerande, förlust eller avbrytande av studierätten, avstängning av en studerande eller förlust av rätten att bo i internatet får ändring inte sökas genom besvär.

Föreslagen lydelse

godoräknande. En studerande som är missnöjd med ett beslut som *meddelats med anledning av begäran om rättelse får på det sätt som anges i förvaltningslagen* hos rättelse- och *disciplinnämnden begära omprövning av* beslutet inom 14 dagar från det att han eller hon har fått del av det.

38 §

Besvär och förbud mot att söka ändring

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning samt andra beslut av Räddningsinstitutet *och* dess rättelse- och disciplinnämnd *får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges* i förvaltningsprocesslagen (586/1996), *om inte något annat föreskrivs i denna lag.*

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

I fråga om beslut som gäller läroplanen, ordningsstadgan eller något annat undervisningsarrangemang får inte omprövning begäras eller ändring sökas genom besvär.

Ett beslut som meddelats i ett omprövningsförfarande och som gäller bedömningen av en studieprestation, tillgodoräknande av tidigare studier eller avbrytande av studierätten enligt 30 § 3 mom. får inte överklagas genom besvär.

Ett beslut av förvaltningsdomstolen i ett ärende som gäller antagning av studerande, förlust eller avbrytande av studierätten, avstängning, förlust av rätten att bo på institutets internat eller skriftlig varning får inte överklagas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

41.

Lag

om ändring av 5 kap. 62 § i polislagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i polislagen (872/2011) 5 kap. 62 § som följer:

Gällande lydelse

5 kap

Hemliga metoder för inhämtande av information

62 §

Ersättningar till teleföretag

Ett teleföretag har rätt att få ersättning av statens medel för direkta kostnader som orsakats av att företaget i enlighet med detta kapitel har biträtt myndigheterna och lämnat uppgifter, så som föreskrivs i 98 § i kommunikationsmarknadslagen. Beslut om betalning av ersättning fattas av den enhet vid polismyndigheten som utfört åtgärden i fråga.

Beslutet får överklagas på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). När förvaltningsdomstolen handlägger ett sådant ärende ska den ge Kommunikationsverket tillfälle att bli hört.

Föreslagen lydelse

5 kap.

Hemliga metoder för inhämtande av information

62 §

Ersättningar till teleföretag

Ett teleföretag har rätt att få ersättning av statens medel för direkta kostnader som orsakats av att företaget i enlighet med detta kapitel har biträtt myndigheterna och lämnat uppgifter, så som föreskrivs i 98 § i kommunikationsmarknadslagen. Beslut om betalning av ersättning fattas av den enhet vid polismyndigheten som utfört åtgärden i fråga.

Omprövning av beslutet får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Förvaltningsdomstolen ska ge Kommunikationsverket tillfälle att bli hört.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

42.

Lag

om ändring av lagen om försvarsmakten

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om försvarsmakten (551/2007) 14 § 5 mom., 15 § 5 mom. och 41 § 3 mom., av dem 14 § 5 mom. sådant det lyder i lag 509/2013, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
14 §	14 §
Tillfällig rätt att använda fastigheter	*Tillfällig rätt att använda fastigheter*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
För skada som användningen av en fastighet orsakat betalas ersättning enligt gängse pris till fastighetens ägare eller innehavare. Ändring i ett ersättningsbeslut och *i* ett beslut som gäller användning av fastigheter får sökas genom besvär enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996). Oavsett överklagande ska den del av ersättningen som är ostridig utan dröjsmål betalas till den ersättningsberättigade. Ett beslut som gäller användning av en fastighet kan iakttas även om det överklagas, om inte förvaltningsdomstolen förbjuder verkställigheten. En tvist som gäller en överenskommelse om användning av en fastighet behandlas som ett förvaltningstvistemål i förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen	För skada som användningen av en fastighet orsakat betalas ersättning enligt gängse pris till fastighetens ägare eller innehavare. *Omprövning av* ett ersättningsbeslut och ett beslut som gäller användning av *en fastighet* får *begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i* förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Även om ändring har sökts* ska den del av ersättningen som är ostridig utan dröjsmål betalas till den ersättningsberättigade. Ett beslut som gäller användning av en fastighet får iakttas *trots ändringssökande*, om inte *den myndighet där ändring sökts* förbjuder verkställigheten. En tvist som gäller en överenskommelse om användning av en fastighet handläggs som ett förvaltningstvistemål i förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

Gällande lydelse

15 §

Förbud och begränsningar beträffande rätten att röra sig

— — — — — — — — — — — — — — —

Vistelse- och besökstillstånd beviljas av en myndighet som avses i 1 och 2 mom. Ändring i tillståndsmyndighetens beslut i ett ärende som avses i 3 och 4 mom. får sökas genom besvär enligt förvaltningsprocesslagen. Ett beslut om återkallelse av ett tillstånd skall iakttas oavsett överklagande, om inte besvärsmyndigheten förbjuder att beslutet verkställs.

41 §

Förflyttning av en tjänsteman till en annan tjänst eller uppgift

— — — — — — — — — — — — — — —

I ett beslut som gäller förflyttning till en tjänst eller förordnande till en uppgift och som medför att tjänstemannens tjänstgöringsort ändras får ändring sökas enligt förvaltningsprocesslagen. Beslutet skall *dock* iakttas även om besvär anförts, om besvärsmyndigheten inte beslutar något annat. I ett beslut som gäller förflyttning till en tjänst eller förordnande till en uppgift och som inte medför att tjänstgöringsorten ändras får ändring inte sökas genom besvär.

Föreslagen lydelse

15 §

Förbud och begränsningar beträffande rätten att röra sig

— — — — — — — — — — — — — — —

Vistelse- och besökstillstånd beviljas av en myndighet som avses i 1 och 2 mom. *Omprövning av* tillståndsmyndighetens beslut i ett ärende som avses i 3 och 4 mom. *får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i* förvaltningsprocesslagen. *Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.* Ett beslut om återkallelse av ett tillstånd *ska* iakttas *trots ändringssökande*, om inte *den myndighet där ändring sökts* förbjuder *verkställigheten.*

41 §

Förflyttning av en tjänsteman till en annan tjänst eller uppgift

— — — — — — — — — — — — — — —

Ett beslut som gäller förflyttning till en tjänst eller förordnande till en uppgift och som medför att tjänstemannens tjänstgöringsort ändras får *överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i* förvaltningsprocesslagen. *Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.* Beslutet *ska* iakttas även om besvär anförts, om inte domstolen *förbjuder verkställigheten. Ett* beslut som gäller förflyttning till en tjänst eller förordnande till en uppgift och som inte medför att tjänstgöringsorten ändras får *inte överklagas* genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

43.

Lag

om ändring av 22 § i territorialövervakningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i territorialövervakningslagen (755/2000) 22 §, sådan den lyder i lag 514/2013, som följer:

Stadfäst lydelse	*Föreslagen lydelse*
22 §	22 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
I ett beslut som huvudstaben, marinstaben eller staben för gränsbevakningsväsendet fattat i ett tillståndsärende som avses i detta kapitel får ändring sökas genom besvär enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996).	*Omprövning av* ett beslut som huvudstaben, marinstaben eller staben för gränsbevakningsväsendet fattat i ett tillståndsärende som avses i detta kapitel *får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).* *Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*
Ett beslut om återkallande av tillstånd iakttas även om besvär anförs, om inte besvärsmyndigheten förbjuder *verkställigheten av beslutet.*	Ett beslut om återkallelse av ett tillstånd *ska iakttas trots ändringssökande*, om inte *den myndighet där ändring sökt*s förbjuder verkställigheten.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

44.

Lag

om ändring av 33 § i lagen om Försvarshögskolan

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Försvarshögskolan (1121/2008) 33 § som följer:

Gällande lydelse

33 §

Ändringssökande

Den som har ansökt om att bli antagen som studerande vid Försvarshögskolan och inte har godkänts i det förfarande som avses i 14 § får skriftligen söka rättelse hos Försvarshögskolan i det beslut som har meddelats i ärendet inom 14 dagar från det att urvalsresultatet offentliggjorts. Urvalsresultatet får inte till följd av en begäran om rättelse ändras till nackdel för någon som antagits som studerande.

En studerande får också hos Försvarshögskolan begära rättelse av bedömningen av en studieprestation inom 14 dagar från den tidpunkt då studeranden hade möjlighet att ta del av bedömningsresultaten samt tillämpningen av bedömningskriterierna eller det beslut om studier som avses ovan.

I ett beslut som avses i 1 och 2 mom. och i vilket rättelse får begäras får ändring inte sökas genom besvär. I ett beslut som getts i ett rättelseförfarande får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996). I ett beslut som getts vid ett rättelseförfarande och som gäller bedömning av studieprestationer får ändring dock inte sökas genom besvär.

I andra beslut som avses i denna lag får ändring sökas genom besvär i enlighet med förvaltningsprocesslagen.

I ett beslut av förvaltningsdomstolen som gäller godkännande av en sökande som studerande eller förlust av studierätt eller avbrott i studierna får ändring inte sökas genom besvär.

Föreslagen lydelse

33 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut som gäller antagning av studerande får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Omprövning ska begäras inom 14 dagar från det att urvalsresultatet offentliggjorts. Urvalsresultatet får inte till följd av en begäran om omprövning ändras till nackdel för någon som antagits som studerande.

Omprövning av bedömningen av en studieprestation får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Omprövning ska begäras inom 14 dagar från den tidpunkt då studeranden hade möjlighet att ta del av bedömningsresultaten samt tillämpningen av bedömningskriterierna eller det beslut om studier som avses ovan.

Andra beslut och ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Ett* beslut som *har meddelats med anledning av en begäran om omprövning av bedömningen av en studieprestation får dock inte överklagas* genom besvär.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller antagning av studerande får inte överklagas genom besvär. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	Denna lag träder i kraft den 20 .
	På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

45.

Lag

om ändring av 30 § i lagen om frivilligt försvar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om frivilligt försvar (556/2007) 30 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1557/2011, som följer:

Gällande lydelse

30 §

Återkallelse av en förbindelse och av dess godkännande

Den som avgett en förbindelse som avses i 29 § 1 mom. har rätt att återkalla förbindelsen. Återkallelsen träder i kraft en månad efter meddelandet om återkallelse. En förbindelse får dock inte återkallas under undantagsförhållanden som avses i 3 § i beredskapslagen.

Den som godkänt en förbindelse kan återkalla sitt beslut om godkännande, om personen i fråga klart inte har uppfyllt sina förpliktelser eller bryter mot dem på ett väsentligt sätt eller visar sig sakna viktiga förutsättningar som krävs för deltagande i verksamheten.

I ett beslut om återkallelse av ett beslut om godkännande av en förbindelse får ändring sökas genom besvär enligt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Föreslagen lydelse

30 §

Återkallelse av en förbindelse och av dess godkännande

Den som avgett en förbindelse som avses i 29 § 1 mom. har rätt att återkalla förbindelsen. Återkallelsen träder i kraft en månad efter meddelandet om återkallelse. En förbindelse får dock inte återkallas under undantagsförhållanden som avses i 3 § i beredskapslagen.

Den som godkänt en förbindelse kan återkalla sitt beslut om godkännande, om personen i fråga klart inte har uppfyllt sina förpliktelser eller bryter mot dem på ett väsentligt sätt eller visar sig sakna viktiga förutsättningar som krävs för deltagande i verksamheten.

Ett beslut om återkallelse av ett beslut om godkännande av en förbindelse får *överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges* i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

46.

Lag

om ändring av tullagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i tullagen (1466/1994) 5 och 37–41 §,
sådana de lyder, 5 och 38 § i lag 961/2012, 37 § delvis ändrad i lag 961/2012, 39 § i lagarna 1378/1997, 1299/2003 och 1258/2009, 40 § delvis ändrad i lagarna 1299/2003 och 961/2012 samt 41 § i lag 1378/1997, som följer:

Gällande lydelse

5 §

Tullen beviljar undantag från bestämmelserna om tullfrihet när det är möjligt enligt förordningen om tullbefrielse. *I beslut som meddelats med stöd av denna paragraf får ändring inte sökas genom besvär.*

37 §

Ändring i Tullens beslut får sökas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Besvärsrätt på statens vägnar över Tullens beslut har ett tullombud.

Besvärsskriften ska tillställas Tullen inom besvärstiden.

Besvärstiden i ett ärende som gäller fastställandet av tull eller återbetalning eller eftergift av tull är tre år räknat från delgivningen av tullskulden eller från ingången av kalenderåret efter det år under vilket återbetalning eller eftergift av tull fastställdes, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av beslutet. I fråga om besvär över andra beslut är besvärstiden 30 dagar från delfåendet av beslutet. Besvärstiden för tullombuden är 30 dagar från det beslutet fattades.

Föreslagen lydelse

5 §

Tullen beviljar undantag från bestämmelserna om tullfrihet när det är möjligt enligt förordningen om tullbefrielse.

37 §

I fråga om beslut som fattats av Tullen får omprövning begäras hos Tullen. En ansökan enligt artikel 236 i kodexen anses vara en begäran om omprövning.

Rätt att på statens vägnar begära omprövning av Tullens beslut har Tullens tullombud.

Tidsfristen för begäran om omprövning i fråga om andra ärenden som gäller fastställande av tull, återbetalning av tull eller eftergift av tull än sådana som avser ändringssökande genom en ansökan enligt artikel 236 i kodexen är tre år från delfåendet av tullskulden, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av beslutet om återbetalning eller eftergift av tull. Tidsfristen i fråga om ärenden som inte gäller fastställande av tull, återbetalning av tull eller eftergift av tull är 30 dagar från delfåendet av beslutet. För tullombud är tidsfristen 30 dagar från det beslutet fattades.

En begäran om omprövning ska inom föreskriven tid lämnas till Tullen.

En begäran om omprövning ska behandlas utan ogrundat dröjsmål.

Om inte något annat föreskrivs i denna lag,

Gällande lydelse

38 §

Tullen ska med anledning av besvär undersöka om de förutsättningar för återbetalning eller eftergift av tull, eller förutsättningar för rättelse eller korrigering av något annat ärende som avses i artikel 236 i kodexen föreligger. Om Tullen enligt det yrkande som framställts återbetalar eller efterger tull eller på annat sätt rättar eller korrigerar sitt beslut, förfaller besvären.

Till den del en ansökan som framställs i besvären inte ger anledning till återbetalning eller eftergift av tull eller till annan rättelse eller korrigering av ett överklagat ärende, ska Tullen avge sitt utlåtande om besvären och utan dröjsmål lämna in handlingarna i ärendet till Helsingfors förvaltningsdomstol.

39 §

Har tull genom förvaltningsdomstolens utslag avlyfts eller nedsatts, skall tull som erlagts till ett för stort belopp utan dröjsmål återbetalas oavsett ändringssökande.

Har tull återbetalts till följd av *ansökan om återbetalning av tull som avses i artikel 236 i kodexen* eller till följd av besvär, betalas ränta på återbetalningsbeloppet. Räntan beräknas som en årlig ränta och är den i 12 § i räntelagen (633/1982) avsedda referensräntan för den halvårsperiod som föregår kalenderåret i fråga, minskad med två procentenheter, dock minst 0,5 procent. Ränta räknas från den dag då ansökan om återbetalning av tull eller besvär gjordes anhängig eller, om tullen betalts först efter nämnda tidpunkter, från betalningsdagen till den dag då beloppet återbetalas. *Har det i ett ärende som avses i besvären tidigare inlämnats en ansökan om återbetalning av tull och har denna ansökan avslagits, räknas räntan från den dag då ansökan gjordes anhängig*. Ränta betalas inte på återbetalning av tull under 17 euro. Ränta på återbetalning utgör inte skattepliktig inkomst vid inkomstbeskattningen.

Föreslagen lydelse

tillämpas på begäran om omprövning i övrigt förvaltningslagen.

38 §

Ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Besvärsrätt på statens vägnar har Tullens tullombud.

Besvärstiden i ärenden som gäller fastställande av tull, återbetalning av tull eller eftergift av tull är tre år från delfåendet av tullskulden, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av omprövningsbeslutet. I andra ärenden är besvärstiden 30 dagar från delfåendet av omprövningsbeslutet. För tullombud är besvärstiden 30 dagar från det att beslutet fattades.

39 §

Om tull till följd av begäran om omprövning eller genom beslut av förvaltningsdomstolen har avlyfts eller nedsatts, *ska* tull som *betalats* till ett för stort belopp utan dröjsmål återbetalas oavsett ändringssökande.

Om tull har återbetalts till följd av begäran om omprövning eller till följd av besvär, ska ränta betalas på återbetalningsbeloppet. Ränta ska dock inte betalas på återbetalning av tull som underskrider 17 euro. Ränta på återbetalning utgör inte skattepliktig inkomst vid inkomstbeskattningen.

Räntan beräknas som en årlig ränta och är den i 12 § i räntelagen *(633/1982) avsedda referensräntan för den halvårsperiod som föregår kalenderåret i fråga, minskad med två procentenheter, dock minst 0,5 procent. Räntan beräknas från den dag då ansökan om återbetalning av tull blev anhängig eller, om tullen betalts först efter det, från betalningsdagen till den dag då beloppet återbetalas.*

Gällande lydelse

40 §

I förvaltningsdomstolens utslag får ändring sökas genom besvär hos *högsta förvaltningsdomstolen*, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvärstillstånd skall beviljas, om

1) det för lagens tillämpning i andra liknande fall eller för en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet avgörs av högsta förvaltningsdomstolen,

2) det finns särskilda skäl för högsta förvaltningsdomstolen att avgöra ärendet på grund av att i ärendet skett ett uppenbart fel, eller

3) det finns vägande ekonomiska eller andra skäl för att bevilja besvärstillstånd.

Besvärstillstånd kan beviljas även så att det endast gäller en del av det förvaltningsdomstolsutslag som överklagats.

Besvär ska anföras inom 60 dagar från delfåendet av förvaltningsdomstolens beslut. *Besvärsskriften ska inom besvärstiden tillställas högsta förvaltningsdomstolen eller Helsingfors förvaltningsdomstol.* Besvärsrätt på statens vägnar har ett tullombud.

41 §

Om inte något annat bestäms i denna lag, gäller för sökande av ändring i övrigt förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Föreslagen lydelse

40 §

Ett beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär *endast* om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvär ska anföras inom 60 dagar från delfåendet av förvaltningsdomstolens beslut. Besvärsrätt på statens vägnar har Tullens tullombud.

41 §

Om inte något annat *föreskrivs* i denna lag, tillämpas på besvär i övrigt förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

47.

Lag

om ändring av fordonsskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i fordonsskattelagen (1281/2003) 48–51 §,
av dem 48 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1327/2009, 49 § sådan den lyder i lag 1327/2009 och 50 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1317/2011, 972/2012 och 385/2014, samt
fogas till lagen en ny 50 a § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
48 §	48 §
Förhandsavgörande	*Förhandsavgörande*
Trafiksäkerhetsverket kan på ansökan meddela förhandsavgörande om tillämpningen av bestämmelser som gäller fordonsskatt. Förhandsavgörande ges den för vilken det är viktigt att veta hur lagen tillämpas på hans fordon, och meddelas för en tid om högst två år. För meddelande av förhandsavgörande tas ut en avgift enligt lagen om grunderna för avgifter för vissa förhandsbeslut (1209/2006).	Trafiksäkerhetsverket kan på ansökan meddela förhandsavgörande om tillämpningen av bestämmelser som gäller fordonsskatt. Förhandsavgörande ges den för vilken det är viktigt att veta hur lagen tillämpas på hans fordon, och meddelas för en tid om högst två år. För *ett förhandsavgörande tas avgift ut* enligt lagen om grunderna för avgifter för vissa förhandsbeslut (1209/2006).
Om en sökande kräver det, skall ett förhandsavgörande som vunnit laga kraft med bindande verkan iakttas vid beskattningen av den sökande för den tid avgörandet gäller. *På ändringssökande som gäller förhandsavgörande tillämpas bestämmelserna i 50 §.* Ändring får dock inte sökas i beslut om att förhandsavgörande inte meddelas.	Om en sökande kräver det, ska ett förhandsavgörande som vunnit laga kraft med bindande verkan iakttas vid beskattningen av den sökande för den tid avgörandet gäller. *I fråga om ett förhandsavgörande får omprövning enligt 50 § inte begäras, utan avgörandet får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Omprövning av ett beslut att inte meddela förhandsavgörande får inte begäras och beslutet får inte heller överklagas genom besvär. Besvärsrätt på statens vägnar har Trafiksäkerhetsverkets skatteombud.*

Gällande lydelse

49 §

Rättelse till den skattskyldiges fördel

Om fordonsskatt har debiterats till ett alltför stort belopp, kan den som saken gäller inom den tid som anges i 46 § yrka rättelse hos Trafiksäkerhetsverket. Rättelseyrkandet ska göras skriftligt. Trafiksäkerhetsverket kan även på eget initiativ rätta debiteringen till den skattskyldiges fördel.

50 §

Anförande av besvär hos förvaltningsdomstolen

I skatteuppbördsmyndighetens beslut med stöd av denna lag får ändring sökas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Besvärsrätt har den skattskyldige eller någon annan som saken gäller och på statens vägnar den som enligt 53 § bevakar statens intresse.

För den skattskyldige och någon annan som saken gäller är besvärstiden tre år från utgången av den skatteperiod då skatten debiterades eller då den borde hade debiterats eller då beslut om återbetalning av skatten fattades, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av beslutet. Vid förhandsavgörande är besvärstiden dock 30 dagar från delfåendet av beslutet. Besvärstiden för skattetagaren är sex månader från skattebeslutet och 30 dagar från förhandsavgörandet. Ändring ska sökas skriftligt, och besvärsskriften ska tillställas den behöriga skatteuppbördsmyndigheten inom besvärstiden.

Skatteuppbördsmyndigheten skall behandla besvären som en rättelseansökan. Godkänns besvären inte i sin helhet, hänskjuts den del av besvären som inte godkänts till Helsingfors förvaltningsdomstol.

Utöver vad som i 34 § 2 mom. i förvaltningsprocesslagen (586/1996) föreskrivs om avgörande av ett ärende utan att en part hörs, kan besvär som anförts av den skattskyldige eller av någon annan part avgöras utan att Trafiksäkerhetsverkets skatteombud hörs, om skattebeloppet med anledning av besvären kan ändras med högst 6 000 euro och ärendet

Föreslagen lydelse

49 §

Rättelse till den skattskyldiges fördel

Om fordonsskatt har debiterats till ett alltför stort belopp, kan *Trafiksäkerhetsverket rätta debiteringen till den skattskyldiges fördel.*

50 §

Omprövningsbegäran

I fråga om beslut som meddelats med stöd av denna lag får omprövning begäras. Rätt att begära omprövning har den skattskyldige eller någon annan part och på statens vägnar den statliga intressebevakaren.

Tidsfristen för begäran om omprövning är tre år från utgången av den skatteperiod då skatten debiterades eller då den borde ha debiterats eller då beslut om återbetalning av skatten fattades, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av beslutet. För den statliga intressebevakaren är tidsfristen sex månader från det att skattebeslutet fattades.

En begäran om omprövning ska behandlas utan ogrundat dröjsmål.

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, tillämpas på begäran om omprövning i övrigt förvaltningslagen.

Gällande lydelse | *Föreslagen lydelse*

inte lämnar rum för tolkning eller är oklart.

50 a §

Besvär till förvaltningsdomstolen

Ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Besvärsrätt har den skattskyldige eller någon annan part och på statens vägnar den statliga intressebevakaren.

För den skattskyldige och andra parter är besvärstiden tre år från utgången av den skatteperiod då skatten debiterades eller då den borde ha debiterats eller då beslut om återbetalning av skatten fattades, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av omprövningsbeslutet. För den statliga intressebevakaren är besvärstiden 30 dagar från det att omprövningsbeslutet fattades.

Utöver vad som i 34 § 2 mom. i förvaltningsprocesslagen(586/1996) föreskrivs om avgörande av ett ärende utan att en part hörs, kan besvär som anförts av den skattskyldige eller av någon annan part avgöras utan att den statliga intressebevakaren hörs, om skattebeloppet med anledning av besvären kan ändras med högst 6 000 euro och om ärendet inte lämnar rum för tolkning och inte är oklart.

51 §

Anförande av besvär hos högsta förvaltningsdomstolen

Ändring i förvaltningsdomstolens beslut får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Rätt att anföra besvär har den som med stöd av 50 § får söka ändring i beskattningen.

Besvärstillstånd kan beviljas

1) om det för lagens tillämpning i andra liknande fall eller för en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet avgörs av högsta förvaltningsdomstolen,

2) om det på grund av ett uppenbart fel som inträffat i ärendet finns särskilda skäl för

51 §

Besvär till högsta förvaltningsdomstolen

Ett beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
högsta förvaltningsdomstolen att avgöra ärendet eller	
3) om det föreligger vägande ekonomiska eller andra skäl att bevilja besvärstillstånd.	
Besvärstillstånd kan även beviljas så att det gäller endast en del av det överklagade förvaltningsdomstolsbeslutet.	
Besvär skall anföras inom 60 dagar från delfåendet av förvaltningsdomstolens beslut. Besvärsskriften, som skall innefatta ansökan om besvärstillstånd, skall inom besvärstiden tillställas högsta förvaltningsdomstolen eller Helsingfors förvaltningsdomstol.	Besvär *ska* anföras inom 60 dagar från delfåendet av förvaltningsdomstolens beslut. *Besvärsrätt har den som med stöd av 50 § får söka ändring i beskattningen.*
	Denna lag träder i kraft den 20 .
	På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

48.

Lag

om ändring av banskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i banskattelagen (605/2003) 16, 17 och 19 §, sådana de lyder, 16 och 19 § delvis ändrade i lag 1325/2009 samt 17 § i lag 1325/2009, som följer:

Gällande lydelse

16 §

Sökande av ändring hos förvaltningsdomstol

Ändring i Trafikverkets beslut får sökas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Den tjänsteman vid Trafikverket som verkets generaldirektör särskilt förordnat har besvärsrätt på statens vägnar i Trafikverkets beslut. Besvärsskriften ska inom besvärstiden lämnas in till Trafikverket.

I ärenden som gäller påförande av banskatt är besvärstiden tre år räknat från ingången av kalenderåret efter det år då skatten påfördes, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av beslutet. Besvärstiden för den tjänsteman vid Trafikverket som på statens vägnar har besvärsrätt är 30 dagar från det att beslutet fattades.

I fråga om sökande av ändring gäller förvaltningsprocesslagen (586/1996).

17 §

När besvär förfaller

Om Trafikverket enligt framställt yrkande rättar eller annars korrigerar sitt beslut på det sätt som avses i 13 §, förfaller besvären.

Till den del de yrkanden som framställts i besvären inte ger anledning att rätta eller korrigera beslutet ska Trafikverket avge utlåtande med anledning av besvären och utan dröjsmål sända de handlingar som uppkommit i ärendet till Helsingfors förvaltningsdomstol.

Föreslagen lydelse

16 §

Omprövningsbegäran

I fråga om beslut som fattats med stöd av denna lag får omprövning begäras. Den tjänsteman vid Trafikverket som verkets generaldirektör särskilt förordnat har rätt att begära omprövning på statens vägnar.

Tidsfristen för begäran om omprövning är tre år räknat från ingången av kalenderåret efter det år då skatten påfördes, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av beslutet. För den tjänsteman vid Trafikverket som på statens vägnar har rätt att begära omprövning är tidsfristen 30 dagar från det att beslutet fattades.

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, tillämpas på begäran om omprövning i övrigt förvaltningslagen (434/2003).

17 §

Besvär till förvaltningsdomstolen

Ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Den tjänsteman vid Trafikverket som verkets generaldirektör särskilt förordnat har besvärsrätt på statens vägnar.

I ärenden som gäller påförande av banskatt är besvärstiden tre år räknat från ingången av kalenderåret efter det år då skat-

Gällande lydelse

19 §

Sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen

Ändring i förvaltningsdomstolens beslut får sökas genom besvär hos *högsta förvaltningsdomstolen*, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvär ska anföras inom 60 dagar från delfåendet av förvaltningsdomstolens beslut. *Besvärsskriften ska inom besvärstiden lämnas in till högsta förvaltningsdomstolen eller Helsingfors förvaltningsdomsto*l. Besvärsrätt för statens del har den tjänsteman vid Trafikverket som ansvarar för ärenden som gäller banskatt.

Föreslagen lydelse

ten påfördes, dock alltid minst 30 dagar från delfåendet av beslutet. För den tjänsteman vid Trafikverket som på statens vägnar har besvärsrätt är besvärstiden 30 dagar från det att beslutet fattades.

19 §

Besvär till högsta förvaltningsdomstolen

Ett beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär *endast* om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvär ska anföras inom 60 dagar från delfåendet av förvaltningsdomstolens beslut. Besvärsrätt för statens del har den tjänsteman vid Trafikverket som ansvarar för ärenden som gäller banskatt.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

49.

Lag

om ändring av punktskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i punktskattelagen (182/2010) 3, 104–106 och 107 a samt 108 §, av dem 104, 105 och 108 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 964/2012 och 107 a § sådan den lyder i lag 964/2012, samt

fogas till lagen en ny 107 b § som följer:

Gällande lydelse

3 §

Tillämpning av tullagstiftningen

Om produkter förs in från ett område utanför unionen och inte omedelbart efter införseln hänförs till ett uppskovsförfarande, ska i fråga om beskattningen samt andra förfaranden i tillämpliga delar iakttas vad som bestäms eller föreskrivs om tull, om inte något annat särskilt föreskrivs i denna lag eller i respektive lagar om punktskatt eller accis. Punktskatt ska dock alltid betalas innan punktskattepliktiga produkter övergår till fri omsättning.

Vad som föreskrivs i 1 mom. ska dock inte tillämpas om den skattskyldige är en registrerad kund enligt tullagen (1466/1994).

De formaliteter som anges i unionens tullbestämmelser för införsel av produkter till unionens tullområde ska i tillämpliga delar gälla vid införsel av punktskattepliktiga produkter till unionen från tredjeterritorier.

De formaliteter som anges i unionens tullbestämmelser för utförsel av varor från unionens tullområde ska i tillämpliga delar gälla vid utförsel av punktskattepliktiga produkter från unionen till tredjeterritorier.

104 §

Förhandsavgörande

Tullen kan på ansökan ge ett förhandsavgörande om punktskatten på en produkt. Tullen

Föreslagen lydelse

3 §

Tillämpning av tullagstiftningen

Om produkter förs in från ett område utanför unionen och inte omedelbart efter införseln hänförs till ett uppskovsförfarande, ska i fråga om beskattningen *och* andra förfaranden samt *ändringssökande* tillämpliga delar iakttas vad som bestäms eller föreskrivs om tull, om inte något annat särskilt föreskrivs i denna lag eller i respektive lagar om punktskatt eller accis. Punktskatt ska dock alltid betalas innan punktskattepliktiga produkter övergår till fri omsättning.

Vad som föreskrivs i 1 mom. ska dock inte tillämpas om den skattskyldige är en registrerad kund enligt tullagen (1466/1994).

De formaliteter som anges i unionens tullbestämmelser för införsel av produkter till unionens tullområde ska i tillämpliga delar gälla vid införsel av punktskattepliktiga produkter till unionen från tredjeterritorier.

De formaliteter som anges i unionens tullbestämmelser för utförsel av varor från unionens tullområde ska i tillämpliga delar gälla vid utförsel av punktskattepliktiga produkter från unionen till tredjeterritorier.

104 §

Förhandsavgörande

Tullen kan på ansökan ge ett förhandsavgörande om punktskatten på en produkt. Tullen

Gällande lydelse

kan ge ett förhandsavgörande om punktskatten också då beskattningen i övrigt verkställs enligt tullbestämmelserna.

Ansökningar om och överklaganden av förhandsavgöranden ska behandlas i brådskande ordning.

Ett lagakraftvunnet förhandsavgörande ska med bindande verkan iakttas när sökanden punktbeskattas i Finland under ett år från ingången av kalendermånaden efter den dag då förhandsavgörandet gavs, om inte den bestämmelse som då tillämpades ändras medan avgörandet gäller eller om inte Tullen har återkallat förhandsavgörandet på grund av att tolkningen av bestämmelsen ändrats genom en rättskipningsmyndighets beslut eller av något annat särskilt skäl.

Ett återkallat förhandsavgörande ska, om sökanden skriftligen yrkar det, dock iakttas under två kalendermånader från början av kalendermånaden efter den då återkallandet delgavs sökanden.

105 §

Lättnader och uppskov med betalning

Tullen kan på ansökan sänka eller helt avlyfta betald eller påförd punktskatt, skattetillägg, förseningsränta, dröjsmålsränta eller ränta med anledning av uppskov. Lättnad kan beviljas, om

1) det med beaktande av omständigheterna vore uppenbart oskäligt att ta ut punktskatten till fullt belopp, eller

2) det gäller sådana punktskattepliktiga produkter som används under begränsad tid i forsknings- eller utvecklingsprojekt för teknisk utveckling av mer miljövänliga produkter eller för bränslen från förnybara källor.

Föreslagen lydelse

kan ge ett förhandsavgörande om punktskatten också då beskattningen i övrigt verkställs enligt tullbestämmelserna.

Ett lagakraftvunnet förhandsavgörande ska med bindande verkan iakttas när sökanden punktbeskattas i Finland under ett år från ingången av kalendermånaden efter den dag då förhandsavgörandet gavs, om inte den bestämmelse som då tillämpades ändras medan avgörandet gäller eller om inte Tullen har återkallat förhandsavgörandet på grund av att tolkningen av bestämmelsen ändrats genom en rättskipningsmyndighets beslut eller av något annat särskilt skäl.

Ett återkallat förhandsavgörande ska, om sökanden skriftligen begär det, dock iakttas under två kalendermånader från början av kalendermånaden efter den då återkallandet delgavs sökanden.

Omprövning av ett förhandsavgörande får inte begäras, utan avgörandet får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Den som enligt 107 § bevakar statens intresse har rätt att söka ändring på statens vägnar. Omprövning av ett beslut att inte meddela förhandsavgörande får inte begäras och beslutet får inte heller överklagas genom besvär.

Ansökningar och besvär som gäller förhandsavgöranden ska behandlas skyndsamt.

105 §

Lättnader och uppskov med betalning

Tullen kan på ansökan sänka eller helt slopa betald eller påförd punktskatt, skattetillägg, förseningsränta, dröjsmålsränta eller ränta med anledning av uppskov. Lättnad kan beviljas, om

1) det med beaktande av omständigheterna vore uppenbart oskäligt att ta ut punktskatten till fullt belopp, eller

2) det gäller sådana punktskattepliktiga produkter som används under begränsad tid i forsknings- eller utvecklingsprojekt för teknisk utveckling av mer miljövänliga produkter eller för bränslen från förnybara källor.

Gällande lydelse

Tullen kan ställa villkor för lättnaden för att det ska vara möjligt att övervaka att förutsättningarna för lättnaden uppfylls.

Tullen kan på grund av exceptionella omständigheter oberoende av sökanden, väsentligt nedsatt skattebetalningsförmåga eller andra särskilda skäl på ansökan bevilja uppskov med betalning av skatt. Uppskovet beviljas på villkor att säkerhet till ett belopp motsvarande uppskovsbeloppet ställs för betalningen. Uppskov kan emellertid beviljas utan krav på säkerhet om det belopp som ska betalas är ringa eller uppskovstiden är kort eller av andra särskilda skäl. På skatt med vars betalning uppskov har beviljats tas ut ränta enligt vad som bestäms i 4 § i lagen om skattetillägg och förseningsränta. Uppskov kan dock beviljas utan ränta om det vore uppenbart oskäligt att ta ut ränta.

Finansministeriet kan överta avgörandet av ett principiellt viktigt ärende som behandlas vid Tullen.

Beslut enligt denna paragraf får inte överklagas genom besvär.

Det som föreskrivs i denna paragraf ska tillämpas också om beskattningen i övrigt verkställs enligt tullbestämmelserna.

106 §

Rättelse till den skattskyldiges fördel

Om tullmyndigheten med anledning av ett rättelseyrkande eller överklagande eller annars konstaterar att ett alltför stort skattebelopp har påförts eller ett alltför litet belopp återbetalts, ska tullmyndigheten rätta sitt beslut, *om ärendet inte har avgjorts genom ett beslut med anledning av ett överklagande eller om ärendet inte ska avgöras med stöd av 83 § eller motsvarande bestämmelse om återbetalning i respektive lagar om punktskatt eller accis.*

Rättelse kan göras inom tre år från ingången av kalenderåret efter det då skatten eller återbetalningen fastställdes eller också senare, på yrkande som framställts inom nämnda tid.

Föreslagen lydelse

Tullen kan ställa villkor för lättnaden för att det ska vara möjligt att övervaka att förutsättningarna för lättnaden uppfylls.

Tullen kan på grund av exceptionella omständigheter oberoende av sökanden, väsentligt nedsatt skattebetalningsförmåga eller andra särskilda skäl på ansökan bevilja uppskov med betalning av skatt. Uppskovet beviljas på villkor att säkerhet till ett belopp motsvarande uppskovsbeloppet ställs för betalningen. Uppskov kan emellertid beviljas utan krav på säkerhet om det belopp som ska betalas är ringa eller uppskovstiden är kort eller av andra särskilda skäl. På skatt med vars betalning uppskov har beviljats tas ut ränta enligt vad som bestäms i 4 § i lagen om skattetillägg och förseningsränta. Uppskov kan dock beviljas utan ränta om det vore uppenbart oskäligt att ta ut ränta.

Finansministeriet kan överta avgörandet av ett principiellt viktigt ärende som behandlas vid Tullen.

Det som föreskrivs i denna paragraf ska tillämpas också om beskattningen i övrigt verkställs enligt tullbestämmelserna.

106 §

Rättelse till den skattskyldiges fördel

Om det konstateras att skatt eller en felavgift har fastställts till för stort belopp eller har återbetalats till för litet belopp, ska Tullen rätta sitt beslut *och till den skattskyldige betala det belopp av skatt eller felavgift som den skattskyldige betalat för mycket eller som inte återbetalats.*

Rättelse kan göras inom tre år från ingången av kalenderåret efter det då skatten eller återbetalningen fastställdes eller också senare, på begäran som framställts inom nämnda tid.

Gällande lydelse

107 a §

Överklagande

Tullens beslut får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Beslut genom vilket Tullen har beslutat att inte ge ett förhandsavgörande får emellertid inte överklagas genom besvär. Besvärsrätt på statens vägnar har ett tullombud. Besvärsskriften ska tillställas Tullen inom besvärstiden.

Besvärstiden i ärenden som gäller fastställande av punktskatt och skatteåterbetalning är tre år räknat från ingången av kalenderåret efter det år då skatten eller återbetalningen fastställdes, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av beslutet. När andra beslut överklagas är besvärstiden 30 dagar från delfåendet av beslutet. För ett tullombud är besvärstiden 30 dagar från beslutet.

I övrigt föreskrivs om överklagande i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Vad som i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007) föreskrivs om grundbesvär tillämpas inte på ärenden som avses i denna lag.

Om Tullen på det sätt som föreskrivs i 106 § rättar eller annars korrigerar sitt beslut i enlighet med framställda yrkanden, förfaller överklagandet.

Till den del som yrkandena i ett överklagande inte föranleder rättelse eller korrigering av beslutet ska Tullen ge sitt yttrande med anledning av överklagandet och utan dröjsmål sända handlingarna i ärendet till Helsingfors förvaltningsdomstol.

Punktskatt ska trots överklagande betalas inom föreskriven tid.

Föreslagen lydelse

107 a §

Omprövningsbegäran

Omprövning av ett beslut om punktbeskattning får begäras hos Tullen. Omprövning av ett beslut får dock inte begäras om beslutet gäller lättnader eller uppskov av betalning eller om ärendet först måste avgöras med stöd av bestämmelserna om återbetalning av skatt. Den som enligt 107 § bevakar statens intresse har rätt att på statens vägnar begära omprövning.

Tidsfristen för begäran om omprövning är tre år räknat från ingången av kalenderåret efter det år då skatten eller felavgiften fastställdes eller återbetalades, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av beslutet. I andra ärenden än fastställande eller återbetalning av skatt eller felavgift är tidsfristen 30 dagar från delfåendet av beslutet. För den statliga intressebevakaren är tidsfristen 30 dagar från det att beslutet fattades.

En begäran om omprövning ska behandlas utan ogrundat dröjsmål.

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, tillämpas på begäran om omprövning i övrigt förvaltningslagen.

107 b §

Besvär till förvaltningsdomstolen

Ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Beslut om lättnader eller uppskov med betalning får inte överklagas genom besvär. Den som enligt 107 § bevakar statens intresse har besvärsrätt på statens

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

vägnar.

Besvärstiden är tre år räknat från ingången av kalenderåret efter det år då skatten eller felavgiften fastställdes eller återbetalades, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av omprövningsbeslutet. I fråga om andra ärenden än fastställande eller återbetalning av skatt eller felavgift är besvärstiden 30 dagar från delfåendet av omprövningsbeslutet. För den statliga intressebevakaren är besvärstiden 30 dagar från det att omprövningsbeslutet fattades.

Vad som i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007) föreskrivs om grundbesvär tillämpas inte på ärenden som avses i denna lag.

Punktskatt och felavgift ska trots att besvär anförts betalas inom föreskriven tid.

108 §

Överklagande till högsta förvaltningsdomstolen

Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär *hos högsta förvaltningsdomstolen,* om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvärstillstånd ska beviljas om

1) det för lagens tillämpning i andra liknande fall eller för en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet avgörs av högsta förvaltningsdomstolen,

2) det finns särskilda skäl för högsta förvaltningsdomstolen att avgöra ärendet på grund av att det i ärendet skett ett uppenbart fel, eller om

3) det finns vägande ekonomiska eller andra skäl att bevilja besvärstillstånd.

Besvärstillstånd kan beviljas också så att det gäller endast en del av förvaltningsdomstolens överklagade beslut.

Besvär ska anföras inom 60 dagar från delfåendet av förvaltningsdomstolens beslut. Besvärsskriften ska inom besvärstiden tillställas högsta förvaltningsdomstolen eller Helsingfors förvaltningsdomstol. Besvärsrätt på statens vägnar har ett tullombud.

Om punktskatt har avlyfts eller sänkts genom förvaltningsdomstolens beslut, ska Tullen oberoende av överklagandet betala det

108 §

Besvär till högsta förvaltningsdomstolen

Ett beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär *enda*st om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvär ska anföras inom 60 dagar från delfåendet av förvaltningsdomstolens beslut. Besvärsrätt på statens vägnar har *Tullens tullombud.*

Om punktskatt har *slopats* eller sänkts genom förvaltningsdomstolens beslut, ska Tullen oberoende av *ändringssökande* betala det

Gällande lydelse

överskjutande beloppet till den skattskyldige.

Om högsta förvaltningsdomstolen med anledning av den statliga intressebevakarens besvär har ändrat förvaltningsdomstolens beslut, ska en kopia av högsta förvaltningsdomstolens beslut tillställas den behöriga myndigheten, som utan dröjsmål ska debitera den skattskyldige det överskjutande belopp som betalats till denne.

Föreslagen lydelse

överskjutande skattebeloppet till den skattskyldige.

Om högsta förvaltningsdomstolen med anledning av den statliga intressebevakarens besvär har ändrat förvaltningsdomstolens beslut, ska en kopia av högsta förvaltningsdomstolens beslut *lämnas till* den behöriga myndigheten, som utan dröjsmål ska debitera den skattskyldige det överskjutande belopp som betalats till denne.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

50.

Lag

om ändring av bränsleavgiftslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 19 och 22–24 § i bränsleavgiftslagen (1280/2003), av dem 19 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1326/2009, 22 § sådan den lyder i lag 1326/2009 och 23 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 250/2008 och 386/2014, samt

fogas till lagen en ny 23 a §, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
19 §	19 §
Förhandsavgörande	*Förhandsavgörande*
Trafiksäkerhetsverket kan på ansökan meddela förhandsavgörande om tillämpningen av bestämmelser som gäller bränsleavgift. Förhandsavgörande ges den för vilken det är viktigt att veta hur lagen tillämpas på hans fordon, och meddelas för en tid om högst två år. För meddelande av förhandsavgörande tas ut en avgift enligt lagen om grunderna för avgifter för vissa förhandsbeslut (1209/2006).	Trafiksäkerhetsverket kan på ansökan meddela förhandsavgörande om tillämpningen av bestämmelser som gäller bränsleavgift. Förhandsavgörande ges den för vilken det är viktigt att veta hur lagen tillämpas på hans fordon, och meddelas för en tid om högst två år. För meddelande av förhandsavgörande tas *avgift ut* enligt lagen om grunderna för avgifter för vissa förhandsbeslut (1209/2006).
Om en sökande kräver det, skall ett förhandsavgörande som vunnit laga kraft med bindande verkan iakttas vid beskattningen av den sökande för den tid avgörandet gäller. På ändringssökande som gäller förhandsavgörande tillämpas 23 §. Ändring får dock inte sökas i beslut om att förhandsavgörande inte meddelas.	Om en sökande kräver det, ska *ett lagakraftvunnet* förhandsavgörande med bindande verkan iakttas vid beskattningen av den sökande för den tid avgörandet gäller. *Omprövning enligt 23 § av ett förhandsavgörande får inte begäras, utan avgörandet får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Besvärsrätt på statens vägnar har Trafiksäkerhetsverkets skatteombud. Omprövning av ett beslut att inte meddela förhandsavgörande får inte begäras och beslutet får inte heller överklagas genom besvär.*

Gällande lydelse

22 §

Bränsleavgiftsrättelse till den avgiftsskyldiges fördel

Om bränsleavgift har debiterats till ett alltför stort belopp, kan den avgiftsskyldige inom den tid som anges i 20 § yrka rättelse hos Trafiksäkerhetsverket. Rättelseyrkandet ska göras skriftligt. Verket kan även på eget initiativ rätta debiteringen till den avgiftsskyldiges fördel.

23 §

Anförande av besvär hos förvaltningsdomstolen

I skatteuppbördsmyndighetens beslut med stöd av denna lag får ändring sökas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Rätt att anföra besvär har den skattskyldige eller någon annan som saken gäller samt för statens räkning Trafiksäkerhetsverkets skatteombud.

För den skattskyldige och någon annan som saken gäller är besvärstiden fem år från utgången av det år då bränsleavgiften debiterades eller då den borde ha debiterats eller då beslutet om återbetalning av avgiften fattades, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av beslutet. *Vid förhandsavgörande är besvärstiden dock 30 dagar från delfåendet av beslutet.* Besvärstiden för skattetagaren är sex månader från skattebeslutet *och 30 dagar från förhandsavgörandet. Ändring skall sökas skriftligt, och besvärsskriften skall tillställas den behöriga skatteuppbördsmyndigheten inom besvärstiden.*

Skatteuppbördsmyndigheten skall behandla besvären som en rättelseansökan. Godkänns besvären inte i sin helhet, hänskjuts den del av besvären som inte godkänts till Helsingfors förvaltningsdomstol.

Utöver vad som i 34 § 2 mom. i förvaltningsprocesslagen (586/1996) föreskrivs om avgörande av ett ärende utan att en part hörs, kan besvär som anförts av den skattskyldige eller av någon annan part avgöras utan att Trafiksäkerhetsverkets skatteombud hörs, om

skattebeloppet med anledning av besvären

Föreslagen lydelse

22 §

Bränsleavgiftsrättelse till den avgiftsskyldiges fördel

Om bränsleavgift har debiterats till ett alltför stort belopp, kan *Trafiksäkerhetsverket inom den tid som anges i 20 § rätta debiteringen till den avgiftsskyldiges fördel.*

23 §

Omprövningsbegäran

I fråga om ett beslut som har meddelats med stöd av denna lag får omprövning begäras hos den myndighet som har fattat beslutet. Rätt att begära omprövning har den skattskyldige eller någon annan part och Trafiksäkerhetsverkets skatteombud.

Tidsfristen för begäran om omprövning är fem år från utgången av det år då bränsleavgiften debiterades eller då den borde ha debiterats eller då beslut om återbetalning av bränsleavgiften fattades, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av beslutet. För skatteombudet är tidsfristen sex månader från det att skattebeslutet fattades.

En begäran om omprövning ska behandlas utan ogrundat dröjsmål.

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, tillämpas på begäran om omprövning i övrigt förvaltningslagen (434/2003).

Gällande lydelse

kan ändras med högst 6 000 euro och ärendet inte lämnar rum för tolkning eller är oklart.

Föreslagen lydelse

23 a §

Besvär till förvaltningsdomstolen

Ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Besvärsrätt har den skattskyldige eller någon annan part och Trafiksäkerhetsverkets skatteombud.

Besvärstiden för den skattskyldige och andra parter är fem år från utgången av det år då bränsleavgiften debiterades eller då den borde ha debiterats eller då beslut om återbetalning av bränsleavgiften fattades, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av beslutet. För skatteombudet är besvärstiden sex månader från det att skattebeslutet fattades.

Utöver vad som i 34 § 2 mom. i förvaltningsprocesslagen (586/1996) föreskrivs om avgörande av ett ärende utan att en part hörs, kan besvär som anförts av den skattskyldige eller av någon annan part avgöras utan att Trafiksäkerhetsverkets skatteombud hörs, om skattebeloppet med anledning av besvären kan ändras med högst 6 000 euro och om ärendet inte lämnar rum för tolkning och inte är oklart.

24 §

Anförande av besvär hos högsta förvaltningsdomstolen

Ändring i förvaltningsdomstolens beslut får sökas genom besvär hos *högsta förvaltningsdomstolen*, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Rätt att anföra besvär har den som med stöd av 23 § får söka ändring i debiteringen.

Besvärstillstånd kan beviljas

1) om det för lagens tillämpning i andra liknande fall eller för en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet avgörs av högsta förvaltningsdomstolen,

2) om det på grund av ett uppenbart fel som

24 §

Besvär till högsta förvaltningsdomstolen

Ett beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär *endast* om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. *Besvärsrätt* har den som med stöd av 23 § får söka ändring i debiteringen.

Besvär *ska* anföras inom 60 dagar från delfåendet av förvaltningsdomstolens beslut.

Gällande lydelse

inträffat i ärendet finns särskilda skäl för högsta förvaltningsdomstolen att avgöra ärendet, eller

3) om det föreligger vägande ekonomiska eller andra skäl att bevilja besvärstillstånd.

Besvärstillstånd kan även beviljas så att det gäller endast en del av det överklagade förvaltningsdomstolsbeslutet. Besvär skall anföras inom 60 dagar från delfåendet av förvaltningsdomstolens beslut. *Besvärsskriften, som skall innefatta ansökan om besvärstillstånd, skall inom besvärstiden tillställas högsta förvaltningsdomstolen eller Helsingfors förvaltningsdomstol.*

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

51.

Lag

om ändring av 197 § i mervärdesskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i mervärdesskattelagen (1501/1993) 197 §, sådan den lyder i lag 1381/1997, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
197 §	197 §
Om rättelse av och sökande av ändring i tullmyndighetens beslut gäller i tillämpliga delar vad som bestäms i tullagen. I beslut genom vilket förhandsavgörande inte meddelats, får ändring inte sökas genom besvär.	Om rättelse av och sökande av ändring i beslut av *Tullen tillämpas vad som föreskrivs i tullagstiftningen.* *I fråga om ett av Tullen fattat förhandsavgörande får omprövning enligt 37 § i tullagen inte begäras, utan avgörandet får överklagas genom besvär på det sätt som anges i tullagen. Besvärstiden är 30 dagar från delfåendet av beslutet om förhandsavgörande. Omprövning av ett beslut att inte meddela förhandsavgörande får inte begäras och beslutet får inte heller överklagas genom besvär.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

52.

Lag

om ändring av lagen om beskattningsförfarande

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) 68 §, sådan den lyder i lag 520/2010, samt

ändras 66, 70, 71, 71 b och 85 a §, sådana de lyder, 66 och 71 § i lag 520/2010, 70 § delvis ändrad i lag 520/2010 samt 71 b och 85 a § i lag 875/2012, som följer:

Gällande lydelse

66 §

Besvär till förvaltningsdomstolen

Den skattskyldige eller någon annan som har rätt att söka ändring får över ett beslut som har meddelats med anledning av ett rättelseyrkande anföra besvär hos den förvaltningsdomstol till vars domkrets den skattskyldiges eller sammanslutningens hemkommun enligt 5 § hör. Om personer på vilka inkomstskattelagens bestämmelser om makar tillämpas har sin hemkommun inom domkretsen för olika förvaltningsdomstolar, ska ändring i rättelsenämndens beslut sökas hos den förvaltningsdomstol till vars domkrets hemkommunen för den äldre personen hör. Är personerna lika gamla, är förvaltningsdomstolen för den vars personbeteckning har ett lägre individuellt nummer behörig förvaltningsdomstol. Om ingen förvaltningsdomstol skulle vara behörig att behandla besvären, söks ändring hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Besvärsskriften ska tillställas förvaltningsdomstolen eller Skatteförvaltningen inom besvärstiden. Skatteförvaltningen ska utan dröjsmål vidarebefordra den inlämnade besvärsskriften och de handlingar som gäller beskattningen till förvaltningsdomstolen.

Föreslagen lydelse

66 §

Besvär till förvaltningsdomstolen

Den skattskyldige eller någon annan som har rätt att söka ändring får överklaga ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning genom besvär hos den förvaltningsdomstol till vars domkrets den skattskyldiges eller sammanslutningens hemkommun enligt 5 § hör. Om personer på vilka inkomstskattelagens bestämmelser om makar tillämpas har sin hemkommun inom domkretsen för olika förvaltningsdomstolar, ska ändring i rättelsenämndens beslut sökas hos den förvaltningsdomstol till vars domkrets hemkommunen för den äldre personen hör. Är personerna lika gamla, är förvaltningsdomstolen för den vars personbeteckning har ett lägre individuellt nummer behörig förvaltningsdomstol. Om ingen förvaltningsdomstol skulle vara behörig att behandla besvären, söks ändring hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Gällande lydelse

68 §

Behandling av besvär som rättelseyrkande

Besvär som anförs hos förvaltningsdomstolen trots att de borde ha riktats till skatterättelsenämnden som rättelseyrkande, ska behandlas som rättelseyrkande. Då ska beslut om avvisande av besvären inte fattas.

70 §

Besvär till högsta förvaltningsdomstolen

I förvaltningsdomstolens beslut får ändring sökas genom besvär hos *högsta förvaltningsdomstolen*, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Rätt att anföra besvär hos högsta förvaltningsdomstolen har de som får söka ändring i beskattningen.

Besvärstillstånd skall beviljas, om

1) det för lagens tillämpning i andra liknande fall eller för en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet avgörs av högsta förvaltningsdomstolen,

2) det finns särskilda skäl för högsta förvaltningsdomstolen att avgöra ärendet på grund av att i ärendet skett ett uppenbart fel, eller om

3) det finns vägande ekonomiska eller andra skäl för att bevilja besvärstillstånd.

Besvärstillstånd kan även beviljas så att det gäller endast en del av det överklagade beslutet av förvaltningsdomstolen.

71 §

Den tid inom vilken besvär till högsta förvaltningsdomstolen ska anföras

Besvär ska anföras inom 60 dagar från delfåendet av förvaltningsdomstolens beslut. *Besvärsskriften, i vilken ansökan om besvärstillstånd ska ingå, ska inom besvärstiden tillställas högsta förvaltningsdomstolen eller den förvaltningsdomstol som har fattat beslutet.*

71 b §

Föreslagen lydelse

(*upphävs*)

70 §

Besvär till högsta förvaltningsdomstolen

Ett beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär *endast* om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. *Besvärsrätt* hos högsta förvaltningsdomstolen har de som får söka ändring i beskattningen.

71 §

Den tid inom vilken besvär till högsta förvaltningsdomstolen ska anföras

Besvär ska anföras inom 60 dagar från delfåendet av förvaltningsdomstolens beslut.

71 b §

Gällande lydelse

Förutsättningar för tillstånd för prejudikatbesvär

Högsta förvaltningsdomstolen kan bevilja tillstånd för prejudikatbesvär på den grund som anges i 70 § 2 mom. 1 punkten.

För beviljande av tillstånd för prejudikatbesvär krävs det dessutom skriftligt samtycke av den andra parten i besvärsärendet.

85 a §

Sökande av ändring i Skatteförvaltningens förhandsavgörande

Den skattskyldige och andra som avses i 62 § 1 mom. samt Enheten för bevakning av skattetagarnas rätt får överklaga Skatteförvaltningens förhandsavgörande hos förvaltningsdomstolen. Besvären anförs hos den förvaltningsdomstol till vars domkrets den skattskyldiges hemkommun hörde när beslutet fattades. Vid överklagandet iakttas då *66 § 2 mom. och 69 §*. Besvärstiden är 30 dagar från delfåendet av beslutet. Tidsfristen för Enheten för bevakning av skattetagarnas rätt räknas från det att beslutet fattades.

Förvaltningsdomstolens beslut får *överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen*, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Vid överklagandet iakttas då 70 och 71 §. I fråga om förvaltningsdomstolens beslut som gäller förhandsavgörande är besvärstiden dock 30 dagar från delfåendet.

Ett ärende som gäller förhandsavgörande ska behandlas skyndsamt vid Skatteförvaltningen, förvaltningsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen.

Ett beslut av Skatteförvaltningen om att inte meddela förhandsavgörande får inte överklagas genom besvär.

Föreslagen lydelse

Förutsättningar för tillstånd för prejudikatbesvär

Högsta förvaltningsdomstolen kan bevilja tillstånd för prejudikatbesvär på den grund som anges i *13 § 2 mom. 1 punkten i förvaltningsprocesslagen.*

För beviljande av tillstånd för prejudikatbesvär krävs det dessutom skriftligt samtycke av den andra parten i besvärsärendet.

85 a §

Sökande av ändring i Skatteförvaltningens förhandsavgörande

Den skattskyldige och andra som avses i 62 § 1 mom. samt Enheten för bevakning av skattetagarnas rätt får överklaga Skatteförvaltningens förhandsavgörande hos förvaltningsdomstolen. Besvären anförs hos den förvaltningsdomstol till vars domkrets den skattskyldiges hemkommun hörde när beslutet fattades. Vid överklagandet iakttas då 69 §. Besvärstiden är 30 dagar från delfåendet av beslutet. Tidsfristen för Enheten för bevakning av skattetagarnas rätt räknas från det att beslutet fattades.

Över förvaltningsdomstolens beslut får *besvär anföras endast* om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Vid överklagandet iakttas då 70 och 71 §. I fråga om förvaltningsdomstolens beslut om förhandsavgörande är besvärstiden dock 30 dagar från delfåendet.

Ett ärende som gäller förhandsavgörande ska behandlas skyndsamt vid Skatteförvaltningen, förvaltningsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen.

I ett beslut av Skatteförvaltningen om att inte meddela förhandsavgörande får *ändring inte sökas* genom besvär..

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

53.

Lag

om ändring av bilskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i bilskattelagen (1482/1994) 70 och 71 §, sådana de lyder, 70 § i lagarna 267/2008, 971/2012 och 384/2014 samt 71 § i lagarna 413/1997, 267/2008 och 971/2012,

fogas till 69 §, sådan den lyder i lagarna 267/2008, 971/2012 och 384/2014, en ny 6 mom., som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
69 §	69 §
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
	En begäran om omprövning ska behandlas utan ogrundat dröjsmål.
70 §	70 §
Ändring i beslut som fattats med anledning av rättelseyrkande och i beslut om *något* annat än fastställande eller återbärande av skatt får sökas genom besvär hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den skattskyldiges eller någon annan till ändringssökande berättigad parts hemkommun eller sammanslutnings hemort fanns då det beslut som avses i 69 § 1 mom. eller något annat beslut än ett beslut om bestämmande eller återbärande av skatt fattades. Om det i fråga om den skatt som fastställs för ett fordon finns flera skattskyldiga eller om det med stöd av vad som anförts ovan inte finns någon behörig förvaltningsdomstol, ska besvär anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.	Beslut som fattats med anledning av *en begäran om omprövning och* beslut om annat än fastställande eller återbärande av skatt får *överklagas* genom besvär hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den skattskyldiges eller någon annan till ändringssökande berättigad parts hemkommun eller sammanslutnings hemort fanns då det beslut som avses i 69 § 1 mom. eller *beslutet om annat än fastställand*e eller återbärande av skatt fattades. Om det i fråga om den skatt som fastställs för ett fordon finns flera skattskyldiga eller om det med stöd av vad som anförts ovan inte finns någon behörig förvaltningsdomstol, ska besvär anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.
Besvärsrätt på statens vägnar har en sådan statlig intressebevakare som avses i 55 §.	Besvärsrätt på statens vägnar har en sådan statlig intressebevakare som avses i 55 §.
Besvärstiden för ett beslut som fattats med anledning av ett rättelseyrkande är tre år från ingången av kalenderåret efter det år då skatten fastställdes eller återbars, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av rättelsebeslutet. I andra ärenden är besvärstiden 30 dagar från delfåendet av beslutet. För en statlig intressebevakare är besvärstiden 30 dagar från det att beslutet fattades.	Besvärstiden *i fråga om* beslut som fattats med anledning av *en begäran om omprövning* är tre år från ingången av kalenderåret efter det år då skatten fastställdes eller återbars, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av omprövningsbeslutet. När besvär anförs över andra ärenden är besvärstiden 30 dagar från delfåendet av beslutet. För en statlig intressebevakare är besvärstiden 30 dagar från det att beslutet fattades.
Besvärsskriften ska inom besvärstiden lämnas till den myndighet vars beslut överklagas.	Utöver vad som i 34 § 2 mom. i förvalt-

Gällande lydelse

Den myndighet som fattat beslutet ska ge ett utlåtande med anledning av besvären. Myndigheten ska med anledning av besvär och utlåtande, då besvär anförts av en statlig intressebevakare, ge den skattskyldige och andra parter och, då besvär anförts av den skattskyldige eller andra parter, ge den statliga intressebevakaren tillfälle att avge bemötande. Vid behov ska den ändringssökande även ges tillfälle att avge genmäle. Besvärsskriften jämte bemötanden, genmälen och utlåtanden samt de övriga handlingar som uppkommit i ärendet ska utan dröjsmål sändas till förvaltningsdomstolen. Utöver vad som i 34 § 2 mom. i förvaltningsprocesslagen (586/1996) föreskrivs om avgörande av ett ärende utan att en part hörs, kan besvär som anförts av den skattskyldige eller andra parter avgöras utan att Trafiksäkerhetsverkets skatteombud hörs, om skattebeloppet med anledning av besvären kan ändras med högst 6 000 euro och ärendet inte lämnar rum för tolkning eller är oklart.

Besvär som anförts hos förvaltningsdomstolen men som borde ha framställts som rättelseyrkande behandlas som rättelseyrkande vid skattemyndigheten. Förvaltningsdomstolen fattar i detta fall inte beslut om att avvisa besvären.

Bestämmelserna om grundbesvär i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007) tillämpas inte på ärenden som avses i denna lag.

71 §

Ändring i förvaltningsdomstolens beslut får sökas genom besvär hos *högsta förvaltningsdomstolen*, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvärstillstånd kan beviljas, om

1) det för lagens tillämpning i andra liknande fall eller för en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet avgörs av högsta förvalkningsdomstolen,

2) det på grund av ett uppenbart fel som inträffat i ärendet finns särskilda skäl för högsta förvaltningsdomstolen att avgöra ärendet eller

3) det föreligger vägande ekonomiska eller andra skäl att bevilja besvärstillstånd.

Föreslagen lydelse

ningsprocesslagen (586/1996) föreskrivs om avgörande av ett ärende utan att en part hörs, kan besvär som anförts av den skattskyldige eller *av någon annan part* avgöras utan att den statliga intressebevakaren hörs, om skattebeloppet med anledning av besvären kan ändras med högst 6 000 euro och om ärendet inte lämnar rum för tolkning och inte är oklart.

Vad som i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007) *föreskrivs* om grundbesvär tillämpas inte på ärenden som avses i denna lag.

71 §

Ett beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär *endast* om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Gällande lydelse

Besvärstillstånd kan även beviljas så att det gäller endast en del av det överklagade beslutet av förvaltningsdomstolen.

Besvär ska anföras inom 60 dagar från delfåendet av förvaltningsdomstolens beslut. *Besvärsskriften ska inom besvärstiden lämnas in till högsta förvaltningsdomstolen eller den förvaltningsdomstol som har fattat beslutet.* Besvärsrätt på statens vägnar har en sådan statlig intressebevakare som avses i 55 §.

Föreslagen lydelse

Besvär ska anföras inom 60 dagar från delfåendet av förvaltningsdomstolens beslut. Besvärsrätt på statens vägnar har *den som enligt 55 § bevakar statens intresse.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

54.

Lag

om ändring av 21 och 22 § i lagen om bränsleavgift som betalas för privata fritidsbåtar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om bränsleavgift som betalas för privata fritidsbåtar (1307/2007) 21 och 22 §, sådana de lyder delvis ändrade i lag 973/2012, som följer:

Gällande lydelse

21 §

Anförande av besvär hos förvaltningsdomstolen

Ändring i beslut som fattats med anledning av ett rättelseyrkande och beslut om annat än debitering av avgift och återbetalning av avgift söks genom besvär hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den avgiftsskyldiges eller någon annan till ändringssökande berättigad parts hemkommun eller sammanslutnings hemort var när det i 20 § 1 mom. avsedda beslutet eller något annat beslut fattades. Om det inte finns någon förvaltningsdomstol som med stöd av ovanstående är behörig i saken ska besvär anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Rätt att på statens vägnar överklaga Tullens beslut har ett tullombud.

Besvärstiden vid beslut som fattats med anledning av ett rättelseyrkande är tre år räknat från utgången av det år då bränsleavgiften debiterades eller det år som beslutet om återbetalning av avgiften gäller, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av beslutet. När besvär anförs över andra ärenden är besvärstiden 30 dagar från delfåendet av beslutet. Besvärstiden för tullombud är 30 dagar från det att beslutet fattats.

Besvärsskriften ska ges in till Tullen, som ska ge utlåtande med anledning av besvären. Tullen ska med anledning av besvär och utlåtande ge den avgiftsskyldige och andra parter

Föreslagen lydelse

21 §

Besvär till förvaltningsdomstolen

Beslut som fattats med anledning av *en begäran om omprövning* och beslut om annat än debitering av avgift och återbetalning av avgift *får överklagas* genom besvär hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den avgiftsskyldiges eller någon annan till ändringssökande berättigad parts hemkommun eller sammanslutnings hemort var när det i 20 § 1 mom. avsedda beslutet eller *det andra beslutet* fattades. Om det inte finns någon förvaltningsdomstol som med stöd av ovanstående är behörig i saken ska besvär anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Rätt att på statens vägnar anföra besvär över Tullens beslut har *Tullens tullombud.*

Besvärstiden *i fråga om* beslut som fattats med anledning av *begäran om omprövning* är tre år räknat från utgången av det år då bränsleavgiften debiterades eller det år som beslutet om återbetalning av avgiften gäller, dock alltid minst 60 dagar från delfåendet av beslutet. När besvär anförs över andra ärenden är besvärstiden 30 dagar från delfåendet av beslutet. *För tullombud är besvärstiden* 30 dagar från det att beslutet fattades.

Gällande lydelse

tillfälle att avge bemötande av besvär anförda av en statlig intressebevakare samt en statlig intressebevakare tillfälle att avge bemötande av besvär anförda av en avgiftsskyldig och andra parter. Vid behov ska den ändringssökande även ges tillfälle att avge genmäle. Besvärsskriften jämte bemötanden, genmälen och utlåtanden samt de övriga handlingar som uppkommit i ärendet ska utan dröjsmål sändas till förvaltningsdomstolen.

Besvär som riktats till förvaltningsdomstolen men som borde ha anförts som ett rättelseyrkande, behandlas som ett rättelseyrkande vid Tullen. Då ska beslut om avvisande av besvären inte fattas.

Vad som i lagen om verkställighet av skatter och avgifter bestäms om grundbesvär tillämpas inte på ärenden som avses i denna lag.

Föreslagen lydelse

Vad som i lagen om verkställighet av skatter och avgifter *föreskrivs* om grundbesvär tillämpas inte på ärenden som avses i denna lag.

22 §

Anförande av besvär hos högsta förvaltningsdomstolen

Ändring i förvaltningsdomstolens beslut får sökas genom besvär hos *högsta förvaltningsdomstolen*, om den domstolen beviljar besvärstillstånd. Besvärsrätt har den som med stöd av 20 § får söka ändring i debiteringen.

Besvärstillstånd kan beviljas

1) om det för lagens tillämpning i andra liknande fall eller för en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet avgörs av högsta förvaltningsdomstolen,

2) om det på grund av ett uppenbart fel som inträffat i ärendet finns särskilda skäl för högsta förvaltningsdomstolen att avgöra ärendet, eller

3) om det föreligger vägande ekonomiska eller andra skäl att bevilja besvärstillstånd.

Besvärstillstånd kan även beviljas så att det gäller endast en del av det överklagade förvaltningsdomstolsbeslutet.

Besvär ska anföras inom 60 dagar från delfåendet av förvaltningsdomstolens beslut. *Besvärsskriften ska inom besvärstiden lämnas in till högsta förvaltningsdomstolen eller den förvaltningsdomstol som har fattat beslutet.* Besvärsrätt på statens vägnar har ett tullom-

22 §

Besvär till högsta förvaltningsdomstolen

Ett beslut av förvaltningsdomstolen får *överklagas* genom besvär *endast om högsta förvaltningsdomstolen* beviljar besvärstillstånd. Besvärsrätt har den som med stöd av 20 § får söka ändring i debiteringen.

Besvär ska anföras inom 60 dagar från delfåendet av förvaltningsdomstolens beslut. Besvärsrätt på statens vägnar har *Tullens tullombud.*

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
bud.	
	Denna lag träder i kraft den 20 .
	På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

55.

Lag

om ändring av 8 kap. 5 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (749/2012) 8 kap. 5 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 256/2013, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
8 kap	8 kap.
Särskilda bestämmelser	**Särskilda bestämmelser**
5 §	5 §
Överklagande av finansministeriets beslut	*Överklagande av finansministeriets beslut*
Bestämmelser om överklagande av beslut som finansministeriet meddelat med stöd av denna lag finns i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	*Beslut som finansministeriet meddelat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.*
Om ett i 2 kap. 1 § avsett beslut om beviljande av verksamhetstillstånd för en värdepapperscentral, ett i 2 kap. 23 § avsett beslut om fastställelse av värdepapperscentralens regler, ett i 3 kap. 1 § avsett beslut om beviljande av verksamhetstillstånd för en clearingorganisation eller ett i 3 kap. 5 § avsett beslut om fastställelse av clearingorganisationens regler eller ett i 4 kap. 1 § avsett beslut om beviljande av verksamhetstillstånd för en central motpart inte har meddelats inom den föreskrivna tidsfristen, får sökanden anföra besvär. Besvären anses i så fall gälla avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras till dess att beslut har meddelats. Finansministeriet ska underrätta besvärsmyndigheten om beslutet, om detta har meddelats efter att besvär anförts. I övrigt bestäms om anförande och behandling av besvär i förvaltningsprocesslagen.	Om ett i 2 kap. 1 § avsett beslut om beviljande av verksamhetstillstånd för en värdepapperscentral, ett i 2 kap. 23 § avsett beslut om fastställelse av värdepapperscentralens regler, ett i 3 kap. 1 § avsett beslut om beviljande av verksamhetstillstånd för en clearingorganisation eller ett i 3 kap. 5 § avsett beslut om fastställelse av clearingorganisationens regler eller ett i 4 kap. 1 § avsett beslut om beviljande av verksamhetstillstånd för en central motpart inte har meddelats inom den föreskrivna tidsfristen, får sökanden anföra besvär. Besvären anses i så fall gälla avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras till dess att beslut har meddelats. Finansministeriet ska underrätta besvärsmyndigheten om beslutet, om detta har meddelats efter att besvär anförts. *Bestämmelser i övrigt om anförande och behandling av besvär finns* i förvaltningsprocesslagen.

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	Denna lag träder i kraft den 20 .
	På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

56.

Lag

om ändring av 9 kap. 1 § i lagen om handel med finansiella instrument

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om handel med finansiella instrument (748/2012) 9 kap. 1 § som följer:

Gällande lydelse

9 kap

Överklagande

1 §

Överklagande av finansministeriets beslut

Bestämmelser om överklagande av beslut som finansministeriet har meddelat med stöd av denna lag finns i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Om ett beslut enligt 2 kap. 3 § om beviljande av tillstånd för börsverksamhet eller ett beslut enligt 2 kap. 24 § 1 mom. om fastställelse av börsregler eller ändringar i dem inte har meddelats inom föreskriven tid, får sökanden anföra besvär. Besvären anses i så fall gälla avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras tills beslut har meddelats. Finansministeriet ska underrätta besvärsmyndigheten om beslutet, om detta har meddelats efter det att besvär anförts. Övriga bestämmelser om anförande och behandling av besvär finns i förvaltningsprocesslagen.

Föreslagen lydelse

9 kap.

Överklagande

1 §

Överklagande av finansministeriets beslut

Beslut som finansministeriet meddelat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Om ett beslut enligt 2 kap. 3 § om beviljande av tillstånd för börsverksamhet eller ett beslut enligt 24 § 1 mom. om fastställelse av börsregler eller ändringar i dem inte har meddelats inom föreskriven tid, får sökanden anföra besvär. Besvären anses då avse ett beslut om avslag av ansökan. Sådana besvär får anföras till dess att beslut har meddelats. Finansministeriet ska underrätta besvärsmyndigheten om beslutet, om detta har meddelats efter det att besvär anförts. *Bestämmelser i övrigt* om anförande och behandling av besvär finns i förvaltningsprocesslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

57.

Lag

om ändring av 28 § i lagen om Finlands Bank

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 28 § i lagen om Finlands Bank (214/1998) som följer:

Gällande lydelse

28 §

Rätt att få upplysningar för betalningsbalansstatistiken

Var och en är skyldig att enligt Finlands Banks anvisningar ge banken upplysningar om följande transaktioner:
1) betalningar till och från utlandet,
2) fordringar på utlandet, övriga tillgångar i utlandet samt skulder till utlandet,
3) andra transaktioner som förändrar eller kan förändra fordringar på eller skulder till utlandet.

Finlands Bank kan förena den i 1 mom. nämnda förpliktelsen med vite. Vitet utdöms av Finlands Bank.

Besvär över beslut som avses i 2 mom. får anföras hos högsta förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen. Ett beslut kan verkställas trots att besvär anförts, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat.

Föreslagen lydelse

28 §

Rätt att få upplysningar för betalningsbalansstatistiken

Var och en är skyldig att enligt Finlands Banks anvisningar ge banken upplysningar om följande transaktioner:
1) betalningar till och från utlandet,
2) fordringar på utlandet, övriga tillgångar i utlandet samt skulder till utlandet,
3) andra transaktioner som förändrar eller kan förändra fordringar på eller skulder till utlandet.

Finlands Bank kan *meddela ett föreläggande vid vite att lämna de i 1 mom. avsedda uppgifterna.* Vitet *döms ut* av Finlands Bank.

Beslut som avses i 2 mom. får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller utdömande av vite får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Ett beslut kan verkställas trots att besvär anförts, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

58.

Lag

om ändring av 40 c § i lagen om pantlåneinrättningar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om pantlåneinrättningar (1353/1992) 40 c §, sådan den lyder i lag 892/2008, som följer:

Gällande lydelse	*Förelagen lydelse*
40 c §	40 c §
I förvaltningsprocesslagen (586/1996) föreskrivs om överklagande av beslut som har fattats enligt denna lag.	*Beslut som avses i 5, 40 och 40 a § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).* *När det gäller andra beslut får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.* *Ett beslut som förvaltningsdomstolen meddelat i ett ärende som gäller förbud enligt 40 § eller återkallande av koncession enligt 40 a § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*
Beslut enligt denna lag om att återkalla en koncession ska iakttas trots att det har överklagats, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.	Ett beslut enligt denna lag om att återkalla en koncession ska iakttas trots *ändringssökande,* om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.
	Denna lag träder i kraft den 20 . *På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.*

59.

Lag

om ändring av 23 § i lagen om regionförvaltningsverken

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om regionförvaltningsverken (896/2009) 23 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
23 §	23 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
I ett beslut av ett regionförvaltningsverk får ändring sökas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat föreskrivs om ändringssökande någon annanstans i lagstiftningen.	*Om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag, får beslut av regionförvaltningsverket överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen* på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

60.

Lag

om ändring av 27 § i statistiklagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i statistiklagen (280/2004) 27 §, sådan den lyder i lag 361/2013, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
27 §	27 §
Begäran om omprövning och ändringssökande	***Ändringssökande***
Den vars rätt, intresse eller skyldighet berörs av ett beslut som fattats med stöd av denna lag av en myndighet som framställer statistik får begära omprövning av beslutet hos myndigheten i fråga på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).	*Omprövning av ett beslut av den myndighet som framställer statistik får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).*
Det beslut som den myndighet som framställer statistik fattat med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Beslutet kan verkställas trots att det inte vunnit laga kraft, om inte fullföljdsmyndigheten förbjuder verkställigheten.	*Det beslut som meddelas* med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär *hos förvaltningsdomstolen* på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.* Beslutet kan verkställas *innan det* vunnit laga kraft, om inte *den myndighet där ändring sökts* förbjuder verkställigheten.
	Denna lag träder i kraft den 20 . *På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.*

61.

Lag

om ändring av 11 b § i lagen om grunderna för avgifter till staten

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) 11 b §, sådan den lyder i lag 961/1998, som följer:

Gällande lydelse

11 b §

Sökande av ändring i en avgift

En betalningsskyldig som anser att ett fel har begåtts när en i 6 § avsedd offentligrättslig prestation har påförts kan inom sex månader från det avgiften påfördes yrka på rättelse hos den myndighet som har påfört avgiften. Ändring i ett beslut på ett rättelseyrkande får sökas genom besvär hos den länsrätt inom vars domkrets den myndighet som påfört avgiften är belägen. Ändring får sökas inom 30 dagar räknat från det ändringssökanden fått kännedom om beslutet på rättelseyrkandet. I länsrättens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

Tvister som gäller avgifter för andra i 7 § avsedda prestationer behandlas som tvistemål vid tingsrätten.

Föreslagen lydelse

11 b §

Sökande av ändring i en avgift

Omprövning av ett beslut om fastställande av en avgift som avses i 6 § får begäras inom sex månader från fastställandet av avgiften på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Förvaltningsdomstolens beslut får inte överklagas genom besvär.

Tvister som gäller *betalningar för övriga prestationer som avses i 7 §* behandlas som tvistemål vid tingsrätten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

62.

Lag

om ändring av 34 § i statsunderstödslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i statsunderstödslagen (688/2001) 34 § som följer:

Gällande lydelse

34 §

Ändringssökande

Ändring i statsbidragsmyndighetens beslut *får inte sökas genom besvär*. Rättelse i statsbidragsmyndighetens beslut *får sökas av en part som är missnöjd med beslutet inom 30 dagar från delfåendet. Rättelseyrkandet skall riktas till den myndighet som fattat beslutet*.

I beslut som fattats med anledning av rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Föreslagen lydelse

34 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut av statsbidragsmyndigheten får begäras *på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).*

Det beslut som meddelas med anledning av *begäran om omprövning får överklagas* genom besvär *hos förvaltningsdomstolen* på det sätt som *anges* i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ett beslut av förvaltningsdomstolen som gäller avbrytande av utbetalningen av understöd eller som gäller återkrav får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

63.

Lag

om ändring av 22 § i lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (467/1999) 22 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1098/2000 och 370/2005, som följer:

Gällande lydelse

22 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med nämndens beslut kan framställa ett skriftligt rättelseyrkande till nämnden. Rättelseyrkandet skall framställas inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. I beslutet får ändring inte sökas genom besvär.

I nämndens beslut med anledning av ett rättelseyrkande söks ändring genom besvär hos *Helsingfors förvaltningsdomstol.*

Rättelseyrkande får framställas *eller besvär anföras* av den

1) vars ansökan om att få delta i examen har avslagits,

2) som blivit underkänd i examen eller som inte har ansetts uppfylla de övriga behörighetsvillkoren,

3) vars ansökan om att bli godkänd som revisionssammanslutning har avslagits,

4) som tilldelats varning eller anmärkning,

5) vars godkännande har återkallats.

På besvär tillämpas förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Föreslagen lydelse

22 §

Ändringssökande

Omprövning av nämndens beslut får begäras hos nämnden. Omprövning får begäras av den

1) vars ansökan om att få delta i examen har avslagits,

2) som blivit underkänd i examen eller som inte har ansetts uppfylla de övriga behörighetsvillkoren,

3) vars ansökan om att bli godkänd som revisionssammanslutning har avslagits,

4) som tilldelats varning eller anmärkning,

5) vars godkännande har återkallats.

På begäran om omprövning i övrigt tillämpas förvaltningslagen.

Ett beslut som nämnden har meddelat med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 1 mom. 5 punkten får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

64.

Lag

om ändring av 15 och 18 § i lagen om statens revisionsverk

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statens revisionsverk (676/2000) 15 och 18 §, av dem 18 § sådan den lyder i lag 1198/2003, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
15 §	15 §
Vite	*Vite*
Revisionsverket kan förelägga vite för att förstärka de förpliktelser som anges i 4 § samt för att bokföringen försätts i reviderbart skick. Vitet utdöms av vitesnämnden.	Revisionsverket kan förelägga vite för *fullgörande av de skyldigheter* som anges i 4 § samt för att bokföringen *ska försättas* i reviderbart skick. Vitet *döms ut* av vitesnämnden.
Verkets generaldirektör är ordförande för vitesnämnden och medlemmar är tre vid revisionsverket anställda tjänstemän som avlagt juris kandidatexamen och som utses av generaldirektören för tre år.	Verkets generaldirektör är ordförande för vitesnämnden och medlemmarna är tre vid revisionsverket anställda tjänstemän som avlagt *juris magisterexamen eller annan motsvarande tidigare examen* och som utses av generaldirektören för tre år.
Föreläggandet och utdömandet av vite får överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen i den ordning som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	
18 §	18 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
Revisionsverkets beslut i förvaltningsärenden får överklagas hos förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen.	*Revisionsverkets beslut får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).*
	Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller utdömande av vite får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över annat beslut av förvaltningsdomstolens får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.
Bestämmelser om ändringssökande i ärenden som gäller tjänsteförhållande ingår i la-	Bestämmelser om ändringssökande i ärenden som gäller *tjänsteförhållanden finns* i la-

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
gen om riksdagens tjänstemän.	gen om riksdagens tjänstemän.
	Denna lag träder i kraft den 20 .
	På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

65.

Lag

om ändring av lagen om grundläggande yrkesutbildning

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om grundläggande yrkesutbildning (630/1998) 25 c § och 44 §, sådan den lyder i lagarna 951/2011 och 1410/2011, samt

fogas till lagen en ny 44 a § i stället för den 44 a § som upphävts genom lag 601/2005 och nya 44 b—44 f §, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
44 §	44 §
Ändringssökande	*Begäran om omprövning*
Ändring i ett sådant beslut av en utbildningsanordnare som avses i denna lag och som gäller skriftlig varning till en studerande, avstängning av en studerande för viss tid, uppsägning från elevhem, avhållande från studier eller en förmån eller rättighet enligt 37, 38 och 39 § får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen så som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	
Ändring i ett sådant beslut av en utbildningsanordnare som avses i denna lag och som gäller indragning eller återställande av studierätten får sökas hos rättsskyddsnämnden för studerande så som bestäms i förvaltningsprocesslagen, om inte något annat föreskrivs i denna lag.	
Hos regionförvaltningsverket får man begära omprövning av ett beslut så som bestäms i förvaltningslagen, om beslutet gäller	*Om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag, får* omprövning av beslut *som fattats med stöd av denna lag begäras hos regionförvaltningsverket på det sätt som anges* i förvaltningslagen, om beslutet gäller
1) antagning som studerande,	1) antagning som studerande,
2) en i 20 § föreskriven individuell plan för hur undervisningen ska ordnas,	2) en i 20 § föreskriven individuell plan för hur undervisningen ska ordnas,
3) särskilda undervisningsarrangemang enligt 21 §,	3) särskilda undervisningsarrangemang enligt 21 §,
4) den studietid som bestäms i 31 § eller när en studerande ska anses ha avgått, samt	4) den studietid som bestäms i 31 § eller när en studerande ska anses ha avgått, samt
5) skyldigheten att visa upp ett intyg över narkotikatest enligt 34 a §.	5) skyldigheten att visa upp ett intyg över narkotikatest enligt 34 a §.
Ändring i ett beslut som har fattats av regionförvaltningsverket med anledning av en begäran om omprövning får sökas genom be-	

Gällande lydelse

svär hos förvaltningsdomstolen så som bestäms i förvaltningsprocesslagen.

Besvär över beslut som gäller skriftlig varning till en studerande, avstängning för viss tid, uppsägning från elevhem, indragning eller återställande av studierätten, avhållande från studier eller ett ärende som avses i 4 mom. samt omprövningsbegäran med anledning av ett beslut som avses i 3 mom. ska anföras inom 14 dagar från delfåendet av beslutet. Ärenden enligt detta moment ska behandlas skyndsamt.

Ett beslut om avstängning av en studerande för viss tid, uppsägning från elevhem, indragning av studierätten eller avhållande från studier kan verkställas även om det har överklagats, om förvaltningsdomstolen eller rättsskyddsnämnden för studerande inte beslutar något annat.

Ändring i beslut enligt 25 § om bedömning av en studerande, beslut om tiden och platsen för en namngiven studerandes studier eller beslut om annan individuell uppläggning av studierna får inte sökas genom besvär. Besvär får inte heller anföras i ett ärende som avses i 35 § 3 och 4 mom. *I ett beslut i vilket omprövning får begäras enligt 3 mom. i denna paragraf får ändring inte sökas genom besvär.* I förvaltningsdomstolens avgörande i ett ärende enligt 3 mom. och i ett beslut med anledning av en begäran om omprövning som gäller bedömning får ändring inte sökas genom besvär.

Ändring i förvaltningsdomstolens beslut varigenom har avgjorts ett ärende enligt 5 mom. får inte sökas genom besvär.

Föreslagen lydelse

44 a §

Sökande av ändring hos förvaltningsdomstolen

Ett sådant beslut av en utbildningsanordnare som avses i denna lag och som gäller skriftlig varning till en studerande, avstängning av en studerande för viss tid, uppsägning från elevhem, avhållande från studier eller en förmån eller rättighet enligt 37, 38 och 39 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen, om inte annat fö-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

reskrivs någon annanstans i lag.

Ett beslut som meddelats med anledning av en begäran om omprövning enligt 44 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

44 b §

Sökande av ändring hos rättsskyddsnämnden för studerande

Ett sådant beslut av en utbildningsanordnare som avses i denna lag och som gäller indragning eller återställande av studierätten får överklagas genom besvär hos rättsskyddsnämnden för studerande på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag. Bestämmelser om sökande av ändring i ett beslut av rättsskyddsnämnden för studerande finns i lagen om rättsskyddsnämnden för studerande (956/2011).

44 c §

Tid för sökande av ändring

Besvär över ett beslut som gäller skriftlig varning till en studerande, avstängning för viss tid, uppsägning från elevhem, indragning eller återställande av studierätten, avhållande från studier eller ett ärende som avses i 44 a § 2 mom. ska anföras samt omprövning i ett ärende som avses i 44 § begäras inom 14 dagar från delfåendet av beslutet.

Ärenden som avses i denna paragraf ska behandlas skyndsamt.

44 d §

Verkställighet av beslut

Ett beslut om avstängning av en studerande för viss tid, uppsägning från elevhem, indragning av studierätten eller avhållande från studier kan verkställas även om det

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

överklagas, om inte förvaltningsdomstolen eller rättsskyddsnämnden för studerande beslutar något annat.

44 e §

Besvärsförbud

Beslut om tiden och platsen för en namngiven studerandes studier eller beslut om annan individuell uppläggning av studierna får inte överklagas genom besvär. Besvär får inte heller anföras i ett ärende som avses i 35 § 3 och 4 mom.

Ett beslut av förvaltningsdomstolen genom vilket besvär som anförts i ett ärende enligt 44 § har avgjorts och ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning av bedömning får inte överklagas genom besvär.

44 f §

Besvärstillstånd

Om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag får ett beslut av förvaltningsdomstolen överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

66.

Lag

om ändring av 16 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998), 16 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 602/2005, 952/2011 och 788/2014, som följer:

Gällande lydelse

16 §

Tillämpning av vissa bestämmelser i lagen om grundläggande yrkesutbildning

På utbildning och examina enligt denna lag tillämpas dessutom följande bestämmelser i lagen om grundläggande yrkesutbildning:
1) bestämmelserna i 10 § om samarbete och anskaffning av utbildning,
2) bestämmelserna i 24 b § 3 mom. om bedömning av den studerandes inlärning inom läroavtalsutbildning,
3) bestämmelserna i 40 § om personal,
4) bestämmelserna i 42 § om hantering av känslig information,
5) bestämmelserna i 43 § om offentlighet och rätt att få uppgifter,
6) bestämmelserna i 44 § om ändringssökande,
6 a) bestämmelserna i 25 c § om rättelse av bedömningen, dock så att beslut om rättelse av bedömningen av en fristående examen eller en del av den fattas av en examenskommission enligt 7 § i denna lag,
7) bestämmelserna i 47 § om avgifter som tas ut av de studerande, samt
8) bestämmelserna i 48 § om utbildning som ordnas som avgiftsbelagd service.

Föreslagen lydelse

16 §

Tillämpning av vissa bestämmelser i lagen om grundläggande yrkesutbildning

På utbildning och examina enligt denna lag tillämpas dessutom följande bestämmelser i lagen om grundläggande yrkesutbildning:
1) bestämmelserna i 10 § om samarbete och anskaffning av utbildning,
2) bestämmelserna i 24 b § 3 mom. om bedömning av den studerandes inlärning inom läroavtalsutbildning,
3) bestämmelserna i 40 § om personal,
4) bestämmelserna i 42 § om hantering av känslig information,
5) bestämmelserna i 43 § om offentlighet och rätt att få uppgifter,
6) bestämmelserna i 44 § *och 44 a—44 f §* om ändringssökande,
6 a) bestämmelserna i 25 c § om rättelse *och omprövning* av bedömningen, dock så att beslut om omprövning av bedömningen av en fristående examen eller en del av den fatttas av en examenskommission enligt 7 § i denna lag,
7) bestämmelserna i 47 § om avgifter som tas ut av de studerande, samt
8) bestämmelserna i 48 § om utbildning som ordnas som avgiftsbelagd service.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

67.

Lag

om ändring av 10 § i lagen om grundläggande konstundervisning

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om grundläggande konstundervisning (633/1998) 10 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1447/2009, som följer:

Gällande lydelse	*Förelagen lydelse*
10 §	10 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
	En elev kan inom två månader efter det att han eller hon fick del av bedömningen begära en ny bedömning av den lärare eller de lärare som utfört bedömningen. Om eleven är missnöjd med den nya bedömningen eller med det beslut genom vilket begäran har avslagits, kan eleven begära rättelse av bedömningen hos rektor. Det beslut som gäller rättelse av bedömningen får inte överklagas genom besvär.
Ändring i ett beslut som gäller sådana elevavgifter som avses i 12 § söks genom besvär hos länsrätten så som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	*I fråga om beslut som gäller elevavgifter enligt 12 § eller elevantagning får omprövning begäras hos regionförvaltningsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.*
Ändring i ett beslut som gäller antagning av en elev söks genom besvär hos regionförvaltningsverket så som bestäms i förvaltningsprocesslagen. *Besvär* ska anföras inom 14 dagar från det att beslutet har delgivits eleven eller dennes vårdnadshavare. Besvären ska behandlas i brådskande ordning.	*Det beslut som meddelas med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag. Besvär som gäller elevantagning ska behandlas skyndsamt. Över förvaltningsdomstolens ovan avsedda beslut får besvär inte anföras.*
Om yrkande av rättelse i bedömningen av en elevs prestationer bestäms genom förordning. Ändring i ett beslut med anledning av rättelseyrkande får inte sökas genom besvär.	*Begäran om omprövning och besvär som gäller elevantagning ska anföras inom 14 dagar från det att beslutet delgavs eleven eller dennes vårdnadshavare eller lagliga företrädare.*
	Denna lag träder i kraft den 20 .
	På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

68.

Lag

om ändring av gymnasielagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i gymnasielagen (629/1998) 34 §, sådan den lyder i lag 1445/2009, samt
fogas till lagen nya 34 a §—34 f § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
34 §	34 §
Ändringssökande	***Begäran om omprövning***
Ändring i ett sådant beslut av en utbildningsanordnare som avses i denna lag och som gäller i 9 § avsedd undervisning i religion och livsåskådningskunskap, varning till en studerande, avstängning av en studerande för viss tid, uppsägning av en studerande från elevhemmet för viss tid eller för den tid som återstår av studierna, avhållande från studier för den tid som brottsrannsakan pågår eller en förmån eller rättighet enligt 28 § söks genom besvär hos förvaltningsdomstolen så som bestäms i förvaltningsprocesslagen. I andra än i detta moment nämnda beslut som avses i 26 § får ändring inte sökas genom besvär.	
Utan hinder av 1 mom. söks ändring i ett beslut genom besvär hos regionförvaltningsverket så som bestäms i förvaltningsprocesslagen, om beslutet gäller 1) antagning av studerande, 2) särskilda undervisningsarrangemang enligt 13 §, 3) tillgodoräknande av studier som fullgjorts i ett annat sammanhang, *samt* 4) förlängning av den tid under vilken gymnasiets lärokurs får slutföras och när en studerande ska anses ha avgått från gymnasiet.	*Omprövning av beslut enligt denna lag får begäras hos regionförvaltningsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003),* om beslutet gäller 1) antagning som studerande, 2) särskilda undervisningsarrangemang enligt 13 §, 3) tillgodoräknande av studier som fullgjorts i ett annat sammanhang, 4) förlängning av den tid under vilken gymnasiets lärokurs får slutföras och när en studerande ska anses ha avgått från gymnasiet, samt 5) *rätten enligt 9 § till undervisning i religion och livsåskådningskunskap.*
Ändring i ett beslut som regionförvaltningsverket har fattat med anledning av besvär som gäller ett ärende som avses i 2 mom. söks genom besvär hos förvaltningsdomstolen så som bestäms i förvaltningsprocessla-	

Gällande lydelse

gen.

Besvär över ett beslut som gäller varning till en studerande, avstängning för viss tid,

uppsägning från elevhemmet för viss tid eller slutgiltigt, avhållande från studier för den tid som brottsrannsakan pågår eller ett ärende som avses i 2 eller 3 mom. ska anföras inom 14 dagar från det att den studerande fick del av beslutet. Ärenden enligt detta moment ska behandlas i brådskande ordning.

I förvaltningsdomstolens och regionförvaltningsverkets avgörande i ett ärende enligt 3 *eller* 4 mom. får ändring inte sökas genom besvär.

I ett beslut som avses i 17 § och som gäller bedömning av en studerande får ändring inte sökas genom besvär. En studerande kan hos rektor begära att ett beslut som gäller studieframstegen eller slutbedömningen omprövas. En studerande som är missnöjd med den nya bedömningen eller med det avgörande genom vilket begäran har avslagits kan begära rättelse i bedömningen hos regionförvaltningsverket. Närmare bestämmelser om ny bedömning och rättelse av bedömning utfärdas genom förordning av statsrådet.

För undervisning som ordnas utomlands är den behöriga förvaltningsdomstolen Helsingfors förvaltningsdomstol och den behöriga regionförvaltningsmyndigheten Regionförvaltningsverket i Södra Finland.

Föreslagen lydelse

34 a §

Sökande av ändring hos förvaltningsdomstolen

Ett sådant beslut av en utbildningsanordnare som avses i denna lag och som gäller varning till en studerande, avstängning av en studerande för viss tid, uppsägning av en studerande från elevhemmet för viss tid eller för den tid som återstår av studierna, avhållande från studier för den tid som brottsundersökning pågår eller en förmån eller rättighet enligt 28 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Ett beslut som meddelats med anledning av

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

begäran om omprövning enligt 34 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag.

34 b §

Tid för sökande av ändring

Besvär över ett beslut som gäller varning till en studerande, avstängning för viss tid, uppsägning från elevhemmet för viss tid eller slutgiltigt, avhållande från studier för den tid som brottsundersökning pågår eller ett ärende som avses i 34 a § 2 mom. ska anföras samt omprövning av ett ärende som avses i 34 § begäras inom 14 dagar från det att studeranden delgavs beslutet. Ärenden som avses i detta moment ska behandlas skyndsamt.

34 c §

Besvärstillstånd

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, får beslut av förvaltningsdomstolen överklagas genom besvär endast om högsta domstolen beviljar besvärstillstånd.

34 d §

Sökande av ändring i beslut om bedömningen av studerande

I ett beslut som avses i 17 § och som gäller bedömning av en studerande får ändring inte sökas genom besvär. En studerande kan hos rektor begära ett nytt beslut om studieframstegen eller slutbedömningen inom två månader efter det att han eller hon fick del av beslutet. I fråga om den nya bedömningen beslutar skolans rektor och den studerandes lärare gemensamt.

Den studerande får hos regionförvaltningsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen begära omprövning av den nya bedömning som gjorts på begäran eller av ett avgörande genom vilket begäran har avsla-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

gits inom 14 dagar från det att han eller hon fick del av beslutet. Efter att ha tagit upp omprövningsbegäran till prövning kan regionförvaltningsverket ändra förvaltningsbeslutet, upphäva beslutet, avslå begäran om omprövning eller återförvisa ärendet till rektor för ny behandling.

34 e §

Besvärsförbud

Andra beslut som fattats med stöd av 26 § än beslut som gäller varning, avstängning för viss tid, uppsägning från elevhem eller avhållande från studier får inte överklagas genom besvär.

Ett beslut av förvaltningsdomstolen genom vilket besvär som anförts i ett ärende enligt 34 § har avgjorts och ett beslut av ett regionförvaltningsverk genom vilket begäran om omprövning av ett ärende enligt 34 d § har avgjorts får inte överklagas genom besvär.

34 f §

Behörig förvaltningsdomstol och regionförvaltningsmyndighet

För undervisning som ordnas utomlands är den behöriga förvaltningsdomstolen Helsingfors förvaltningsdomstol och den behöriga regionförvaltningsmyndigheten Regionförvaltningsverket i Södra Finland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

69.

Lag

om grundläggande utbildning

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om grundläggande utbildning (628/1998) 42 §, sådan den lyder i lagarna 1444/2009, 642/2010 och 1288/2013, samt

fogas till lagen nya 42 a §—42 f § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
42 §	42 §
Ändringssökande	***Begäran om omprövning***
Ändring i ett sådant beslut av en utbildningsanordnare som avses i denna lag och som gäller undervisning i religion och livsåskådningskunskap enligt 13 §, varning till en elev, avstängning av en elev för viss tid, en förmån eller rättighet enligt 31, 32 eller 33 § eller 34 § 1 mom. får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen så som bestäms i förvaltningsprocesslagen. I ett annat än i detta moment nämnt beslut som avses i 36 § får ändring inte sökas genom besvär.	
Utan hinder av 1 mom. söks ändring i ett beslut genom besvär hos regionförvaltningsverket så som bestäms i förvaltningsprocesslagen, om beslutet gäller 1) antagning av en elev, 2) anordnande av särskilt stöd enligt 17 §, 3) särskilda undervisningsarrangemang enligt 18 §, samt 4) inledande av grundläggande utbildning vid avvikande tidpunkt enligt 27 §.	*Om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag får omprövning av beslut som avses i denna lag begäras hos regionförvaltningsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003),* om beslutet gäller 1) antagning som elev, *2) rätten enligt 13 § till undervisning i religion och livsåskådningskunskap,* 3) anordnande av särskilt stöd enligt 17 §, 4) särskilda undervisningsarrangemang enligt 18 §, *5) förlängd läroplikt enligt 25 § 2 mom., samt* 6) inledande av utbildning vid en annan tidpunkt enligt 27 §.
Ändring i ett beslut som regionförvaltningsverket har fattat med anledning av besvär som gäller ett sådant ärende som avses i 2 mom. 1—3 punkten söks genom besvär hos förvaltningsdomstolen så som bestäms i förvaltningsprocesslagen. I beslut som regionförvaltningsverket har fattat med anledning av besvär enligt 2 mom. 4 punkten får ändring inte sökas genom besvär.	

Gällande lydelse

Besvär över ett beslut som avses i 2 eller 3 mom. och över ett beslut genom vilket en elev har getts en skriftlig varning eller avstängts för viss tid ska anföras inom 14 dagar från det att elevens vårdnadshavare fick del av beslutet. Ärenden enligt detta moment ska behandlas i brådskande ordning.

I förvaltningsdomstolens beslut genom vilket ett ärende som avses i 3 och 4 mom. har avgjorts får ändring inte sökas genom besvär.

I ett beslut som avses i 22 § och som gäller elevbedömning får ändring inte sökas genom besvär. Elevens vårdnadshavare kan hos rektor begära att ett beslut som gäller studieframstegen eller kvarstannande i årskurs eller slutbedömningen omprövas. En vårdnadshavare som är missnöjd med den nya bedömningen som gjorts på begäran eller med det avgörande genom vilket begäran har avslagits kan begära rättelse i bedömningen hos regionförvaltningsverket. Närmare bestämmelser om ny bedömning och rättelse av bedömning utfärdas genom förordning av statsrådet.

För undervisning som ordnas utomlands är den behöriga förvaltningsdomstolen Helsingfors förvaltningsdomstol och den behöriga regionförvaltningsmyndigheten Regionförvaltningsverket i Södra Finland.

Föreslagen lydelse

42 a §

Sökande av ändring hos förvaltningsdomstolen

Ett sådant beslut som avses i denna lag och som gäller en skriftlig varning till en elev, avstängning av en elev för viss tid eller en förmån eller rättighet enligt 31, 32 eller 33 § eller 34 § 1 mom. får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Gällande lydelse | *Föreslagen lydelse*

42 b §

Tid för sökande av ändring

Besvär över ett beslut som gäller en skriftlig varning till en elev, avstängning av en elev för viss tid eller ett ärende som avses i 42 a § 2 mom. ska anföras samt omprövning av ett ärende som avses i 42 § begäras inom 14 dagar från det att elevens vårdnadshavare eller lagliga företrädare delgavs beslutet. Ärenden som avses i denna paragraf ska behandlas skyndsamt.

42 c §

Sökande av ändring i ett beslut som gäller bedömningen av en elev

Beslut enligt 22 § som gäller bedömning av en elev får inte överklagas genom besvär. Elevens vårdnadshavare eller en annan laglig företrädare, eller eleven själv, om han eller hon har fyllt 15 år, kan hos rektor begära ny bedömning av studieframstegen eller kvarstannande i årskurs eller ny slutbedömning inom två månader från delfåendet. I fråga om den nya bedömningen beslutar skolans rektor och den studerandes lärare gemensamt.

Elevens vårdnadshavare eller lagliga företrädare, eller eleven själv om han eller hon har som fyllt 15 år, får hos regionförvaltningsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen begära omprövning av den nya bedömning som gjorts på begäran eller av ett avgörande genom vilket begäran har avslagits inom 14 dagar från det att han eller hon fick del av beslutet. Efter att ha tagit upp begäran om omprövning till prövning kan regionförvaltningsverket ändra förvaltningsbeslutet, upphäva beslutet, avslå begäran om omprövning eller återförvisa ärendet till rektor för ny behandling.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

42 d §

Besvärsförbud

Andra beslut som fattats med stöd av 36 § än beslut som gäller skriftlig varning eller avstängning av en elev för viss tid får inte överklagas genom besvär.

Beslut av regionförvaltningsverket genom vilket begäran om omprövning som anförts i ett ärende enligt 34 d § har avgjorts får inte överklagas genom besvär.

Beslut av förvaltningsdomstolen i ett ärende som avses i 42 mom. får inte överklagas genom besvär.

42 e §

Besvärstillstånd

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, får beslut av förvaltningsdomstolen överklagas genom besvär endast om högsta domstolen beviljar besvärstillstånd.

42 f §

Behörig förvaltningsdomstol och regionförvaltningsmyndighet

För undervisning som ordnas utomlands är den behöriga förvaltningsdomstolen Helsingfors förvaltningsdomstol och den behöriga regionförvaltningsmyndigheten Regionförvaltningsverket i Södra Finland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

70.

Lag

om ändring av universitetslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i universitetslagen (558/2009) 9, 82—84 § och 86 §, av dem 9 § sådan den lyder i lagarna 954/2011 och 1340/2011 samt 83 § sådan den lyder i lag 954/2011,samt

fogas till lagen nya 83 a och 84 a § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
9 §	9 §
Uppdragsutbildning	*Uppdragsutbildning*
Ett universitet kan ordna undervisning som leder till högskoleexamen för en grupp av studerande så att utbildningen beställs och finansieras av finska staten, en annan stat, en internationell organisation, ett finskt eller utländskt offentligt samfund eller en finsk eller utländsk stiftelse eller privat sammanslutning (uppdragsutbildning).	Ett universitet kan ordna undervisning som leder till högskoleexamen för en grupp av studerande så att utbildningen beställs och finansieras av finska staten, en annan stat, en internationell organisation, ett finskt eller utländskt offentligt samfund eller en finsk eller utländsk stiftelse eller privat sammanslutning (uppdragsutbildning).
Uppdragsutbildning kan inte ordnas för medborgare i stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller för personer som jämställs med medborgare i Europeiska unionen med stöd av ett avtal som Europeiska unionen och dess medlemsstater har ingått med en annan avtalspart, eller för sådana personers familjemedlemmar. Uppdragsutbildning kan inte heller ordnas för personer som har EU-blåkort enligt utlänningslagen (301/2004), kontinuerligt eller permanent uppehållstillstånd eller EG-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta eller för sådana personers familjemedlemmar. I fråga om begreppet familjemedlem tillämpas definitionen i utlänningslagen. På dem som deltar i uppdragsutbildning tillämpas 37, 37 a, 37 b, 43 a–43 d, 45, 45 a, 45 b och 82–86 § i denna lag.	Uppdragsutbildning kan inte ordnas för medborgare i stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller för personer som jämställs med medborgare i Europeiska unionen med stöd av ett avtal som Europeiska unionen och dess medlemsstater har ingått med en annan avtalspart, eller för sådana personers familjemedlemmar. Uppdragsutbildning kan inte heller ordnas för personer som har EU-blåkort enligt utlänningslagen (301/2004), kontinuerligt eller permanent uppehållstillstånd eller EG-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta eller för sådana personers familjemedlemmar. I fråga om begreppet familjemedlem tillämpas definitionen i utlänningslagen. På dem som deltar i uppdragsutbildning tillämpas 37, 37 a, 37 b, 43 a–43 d, 45, 45 a, 45 b, *82-83, 83 a, 84, 84 a och 85-86 §* i denna lag.
Den undervisning som ges som uppdragsutbildning ska anknyta till sådan utbildning för grund- eller påbyggnadsexamen som universitetet har examensrätt för. Uppdragsutbildning får inte ordnas så att den inverkar negativt på den utbildning för grund- eller påbyggnadsexamen som universitetet ger.	Den undervisning som ges som uppdragsutbildning ska anknyta till sådan utbildning för grund- eller påbyggnadsexamen som universitetet har examensrätt för. Uppdragsutbildning får inte ordnas så att den inverkar negativt på den utbildning för grund- eller

Gällande lydelse

Universitetet ska för ordnandet av uppdragsutbildningen ta ut en avgift som åtminstone täcker kostnaderna för utbildningen.

Föreslagen lydelse

påbyggnadsexamen som universitetet ger. Universitetet ska för ordnandet av uppdragsutbildningen ta ut en avgift som åtminstone täcker kostnaderna för utbildningen.

82 §

Omprövnings- och rättelseförfarande

Den som har ansökt om att bli antagen som studerande *får på det sätt som anges i förvaltningslagen begära omprövning* av antagningsbeslutet inom *30 dagar* från det att resultatet av antagningen offentliggjordes. När resultatet av antagningen offentliggörs ska det meddelas hur en sökande kan få veta hur antagningsgrunderna har tillämpats på honom eller henne. Resultatet av antagningen får inte med anledning av en begäran om omprövning ändras till nackdel för någon som har antagits som studerande.

En studerande *får begära omprövning* av ett beslut som gäller förlust av studierätt *på det sätt som anges i förvaltningslagen.*

En studerande får begära *omprövning* av bedömningen av en doktorsavhandling, licentiatavhandling eller ett motsvarande lärdoms- och färdighetsprov, eller en avhandling som hör till de fördjupade studierna eller någon annan motsvarande studieprestation *på det sätt som anges i förvaltningslagen.*

En studerande kan muntligen eller skriftligen begära rättelse av bedömningen av någon annan studieprestation än en sådan som nämns i 3 mom., eller av tillgodoräknandet av studier som genomförts någon annanstans eller kunnande som visats på något annat sätt. En begäran om rättelse som gäller bedömningen av en studieprestation ska framställas till den lärare som gjort bedömningen inom *30 dagar* från den tidpunkt då den studerande hade möjlighet att ta del av bedömningsresultaten och av tillämpningen av bedömningsgrunderna på honom eller henne. En begäran om rättelse som gäller tillgodoräknande ska framställas till den som fattat beslutet inom *30 dagar* från delfåendet av beslutet. *Omprövning* av ett beslut som fattats med anledning av en begäran om rättelse enligt detta moment får begäras hos examensnämnden eller något annat organ som

Gällande lydelse

83 §

Sökande av ändring i beslut av ett universitet

Ändring i ett beslut enligt 43 a § som gäller indragning av studierätten eller återställande av studierätten enligt 43 c § får sökas hos rättsskyddsnämnden för studerande inom 14 dagar från delfåendet av beslutet *och i övrigt* på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Ändring i ett annat beslut som ett universitet har fattat i ett förvaltningsärende får sökas genom besvär hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets universitetets huvudsakliga verksamhetsställe är beläget, i enlighet med bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen, om inte något annat bestäms i denna lag eller någon annanstans i lag. Besvär över beslut som gäller indragning av studierätten eller återställande av studierätten samt varning, avstängning för viss tid och avhållande från studier enligt 45 § ska behandlas skyndsamt.*

Föreslagen lydelse

förordnats sköta uppgiften, på det sätt som anges i förvaltningslagen.

83 §

Besvär hos rättsskyddsnämnden för studerande

Ett beslut som gäller indragning av studierätten enligt 43 a § eller återställande av studierätten enligt 43 c § får *överklagas genom besvär* hos rättsskyddsnämnden för studerande inom 14 dagar från delfåendet av beslutet, på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Besvären ska behandlas skyndsamt.*

Bestämmelser om sökande av ändring i ett beslut av rättsskyddsnämnden för studerande finns i lagen om rättsskyddsnämnden för studerande (956/2011).

83 a §

Besvär hos förvaltningsdomstolen

Andra beslut än beslut enligt 82 § eller 83 § som universitetet har fattat i ett förvaltningsärende samt beslut som meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets universitetets huvudsakliga verksamhetsställe är beläget, på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Besvär över beslut som gäller indragning av studierätten eller återställande av studierätten samt varning, avstängning för viss tid och avhållande från studier enligt 45 § ska behandlas skyndsamt.

Gällande lydelse

84 §

Besvärsförbud

I ett beslut av ett universitet får ändring inte sökas genom besvär, om det gäller

1) val av universitetets organ,

2) en instruktion eller någon annan allmän föreskrift,

3) en undervisningsplan eller någon annan föreskrift som gäller ordnandet av undervisningen,

4) beviljande av ansvarsfrihet eller väckande av skadeståndstalan enligt 65 §,

5) stipendier eller understöd.

I ett beslut som det enligt 82 § är möjligt att söka rättelse i får ändring inte sökas genom besvär. I ett beslut som har fattats vid rättelseförfarande får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Ändring får dock inte sökas genom besvär när ett beslut som har fattats vid rättelseförfarande gäller bedömning av studieprestation eller tillgodoräknande.

I ett beslut av förvaltningsdomstolen om antagning av studerande enligt 36 §, förlust av studierätten enligt 43 § eller disciplinära åtgärder enligt 45 § får ändring inte sökas genom besvär.

Föreslagen lydelse

84 §

Besvärsförbud

Ett beslut av ett universitet får inte överklagas genom besvär, om det gäller

1) val av universitetets organ,

2) en instruktion eller någon annan allmän föreskrift,

3) en undervisningsplan eller någon annan föreskrift som gäller ordnandet av undervisningen,

4) beviljande av ansvarsfrihet eller väckande av skadeståndstalan enligt 65 §,

5) stipendier eller understöd.

Beslut som har fattats vid omprövningsförfarande och som gäller bedömning av studieprestation eller tillgodoräknande får inte överklagas genom besvär.

Beslut av förvaltningsdomstolen som gäller antagning av studerande enligt 36 §, förlust av studierätten enligt 43 § eller disciplinära åtgärder enligt 45 § får inte överklagas genom besvär.

84 a §

Besvär hos högsta förvaltningsdomstolen

Om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag får ett beslut av förvaltningsdomstolen överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Gällande lydelse

86 §

Sökande av ändring i beslut av studentkår och nation

Ändring i ett beslut som en studentkår fattat i ett förvaltningsärende får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Dessutom får en medlem i studentkåren söka ändring i ett beslut av studentkårens organ på den grunden att beslutet kommit till i en ordning som avviker från lag, förordning eller andra bestämmelser som gäller studentkåren eller på annat sätt strider mot lag, förordning eller andra bestämmelser som gäller studentkåren. I förvaltningsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

Ändring i ett beslut som en nation fattat i ett förvaltningsärende får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. I förvaltningsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

En medlem i en studentkår eller en nation anses ha fått del av ett beslut när beslutet har lagts fram offentligt.

Föreslagen lydelse

86 §

Sökande av ändring i beslut av studentkår och nation

Omprövning av ett beslut som en studentkår fattat i ett förvaltningsärende får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Dessutom får en medlem i studentkåren söka ändring i ett beslut av studentkårens organ på den grunden att beslutet kommit till i en ordning som avviker från lag, förordning eller andra bestämmelser som gäller studentkåren eller på annat sätt strider mot lag, förordning eller andra bestämmelser som gäller studentkåren. Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär inte anföras.

Omprövning av ett beslut som en nation fattat i ett förvaltningsärende får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär inte anföras.

En medlem i en studentkår eller en nation anses ha fått del av ett beslut när beslutet har lagts fram offentligt.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

71.

Lag

om ändring av 21 och 22 § i lagen om auktoriserade translatorer

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om auktoriserade translatorer (1231/2007) 21 och 22 § som följer:

Gällande lydelse

21 §

Examinandens rättsskydd

Den som avlägger examen för auktoriserade translatorer ska informeras om hur bedömningsgrunderna har tillämpats på hans eller hennes examensprestation.

I bedömningen av en examen för auktoriserade translatorer får ändring inte sökas genom besvär. Den som har blivit underkänd i examen för auktoriserade translatorer har rätt att yrka rättelse hos examensnämnden för auktoriserade translatorer. *Rättelseyrkandet ska tillställas examensnämnden inom 30 dagar från den tidpunkt då den som blivit underkänd i examen har tagit del av beslutet och av hur bedömningsgrunderna tillämpats på examensprestationen.*

För behandlingen av ett rättelseyrkande utser utbildningsstyrelsen i examensnämnden för auktoriserade translatorer en tillfällig medlem som ska ha särskild kunskap i de språk som avses i rättelseyrkandet. *I fråga om sökande av ändring i ett beslut med anledning av rättelseyrkande gäller vad som bestäms i första meningen i 2 mom.*

22 §

Ändringssökande

Ett beslut av examensnämnden för auktoriserade translatorer som gäller auktorisation eller dess återkallande får överklagas hos *förvaltningsdomstolen* enligt vad som bestäms i

Föreslagen lydelse

21 §

Examinandens rättsskydd

Den som avlägger examen för auktoriserade translatorer ska informeras om hur bedömningsgrunderna har tillämpats på hans eller hennes examensprestation.

Den som har blivit underkänd i examen för auktoriserade translatorer har rätt att begära omprövning av beslutet *på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003)* inom 30 dagar från den tidpunkt då den som blivit underkänd i examen fått del av beslutet och av hur bedömningsgrunderna har tillämpats på hans eller hennes prestation.

För behandlingen av *begäran om omprövning* utser utbildningsstyrelsen i examensnämnden för auktoriserade translatorer en tillfällig medlem som ska ha särskild kunskap i de språk som avses i *begäran om omprövning.*

Ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får inte överklagas genom besvär.

22 §

Ändringssökande

Ett beslut av examensnämnden för auktoriserade translatorer som gäller auktorisation eller dess *återkallelse* får överklagas *genom besvär på det sätt som anges* i förvaltnings-

Gällande lydelse

förvaltningsprocesslagen (586/1996).

I ett beslut av utbildningsstyrelsen som gäller registrering i eller avförande av en bedömare från registret över bedömare *får ändring inte sökas genom besvär.* Den berörde får skriftligt yrka rättelse i beslutet hos utbildningsstyrelsen inom den tid som anges i 21 § 2 mom. I ett beslut om avförande från registret som utbildningsstyrelsen fattat med anledning av ett rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär enligt vad som bestäms i förvaltningsprocesslagen. I förvaltningsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

Föreslagen lydelse

processlagen (586/1996).

Omprövning av ett beslut av utbildningsstyrelsen som gäller registrering i eller avförande av en bedömare från registret över bedömare *får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).* Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär inte anföras.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

72.

Lag

om ändring av 27 § i begravningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i begravningslagen (457/2003) 27 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
27 §	27 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
I ett sådant beslut av en församling eller en kyrklig samfällighet inom evangelisk-lutherska kyrkan som gäller tillhandahållande av gravplats eller de avgifter som tas ut inom begravningsverksamheten får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen så som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	*Omprövning av ett sådant beslut av en församling eller en kyrklig samfällighet inom evangelisk-lutherska kyrkan som gäller tillhandahållande av gravplats eller de avgifter som tas ut inom begravningsverksamheten får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen.* *Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*
I ett beslut genom vilket huvudmannen för ett krematorium har vägrat att lämna ut aska får ändring sökas så som bestäms i 1 mom.	I ett beslut genom vilket huvudmannen för ett krematorium har vägrat att lämna ut aska får ändring sökas på det sätt som föreskrivs i 1 och 2 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

73.

Lag

om ändring av 28 § i lagen om deponering och förvaring av kulturmaterial

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om deponering och förvaring av kulturmaterial (1433/2007) 28 §, sådan den lyder i lag 672/2013, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
28 §	28 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
Ett beslut som Nationalbiblioteket eller Nationella audiovisuella institutet fattat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	Ett beslut som Nationalbiblioteket eller Nationella audiovisuella institutet fattat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär *hos förvaltningsdomstolen* på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

74.

Lag

om ändring av 13 § i lagen om begränsning av utförseln av kulturföremål

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om begränsning av utförseln av kulturföremål (115/1999) 13 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
13 §	13 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
Ändring i beslut som avses i denna lag får sökas genom besvär hos länsrätten så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Besvär över beslut eller åtgärder enligt 11 och 12 § får likväl inte anföras särskilt.	Beslut som avses i denna lag får överklagas genom besvär hos *förvaltningsdomstolen* på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.* Beslut eller åtgärder enligt 11 och 12 § får dock inte *överklagas genom separata besvär.*

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

75.

Lag

om ändring av lagen om bildprogram

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om bildprogram (710/2011) 18 §, rubriken för 6 kap. samt 30 och 31 §, av dem 18, 30 och 31 § sådana de lyder i lag 673/2013, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
18 §	18 §
Förteckning över bildprogram	*Förteckning över bildprogram*
Nationella audiovisuella institutet ska föra en offentlig förteckning över bildprogram. I förteckningen över bildprogram antecknas de uppgifter som avses i 17 § 2 mom. 2—6 punkten samt uppgifter om åtgärder enligt 21 och 30 §.	Nationella audiovisuella institutet ska föra en offentlig förteckning över bildprogram. I förteckningen över bildprogram antecknas de uppgifter som avses i 17 § 2 mom. 2—6 punkten samt uppgifter om åtgärder enligt 21 § och 30 § *1 mom.*
6 kap	6 kap.
Begäran om omprövning och ändringssökande	**Ändringssökande**
30 §	30 §
Begäran om omprövning	***Sökande av ändring i klassificeringsbeslut***
En part som är missnöjd med ett klassificeringsbeslut av en klassificerare av bildprogram får begära omprövning hos Nationella audiovisuella institutet. Bestämmelser om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003)	I fråga om ett klassificeringsbeslut som fattats av en klassificerare av bildprogram får en part begära omprövning av beslutet hos Nationella audiovisuella institutet, *på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).* *Klassificeringsbeslut som fattats av Nationella audiovisuella institutet och beslut som Nationella audiovisuella institutet har meddelat med anledning av begäran om omprövning enligt 1 mom. får överklagas genom besvär hos bildprogramsnämnden inom 14 dagar från delfåendet av beslutet, på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Nämnden ska behandla besvären skyndsamt.* *Institutets klassificeringsbeslut och beslut som meddelats med anledning av begäran om omprövning kan verkställas trots änd-*

Gällande lydelse

31 §

Sökande av ändring i beslut av Nationella audiovisuella institutet

Ett beslut om klassificering av ett bildprogram som fattats av Nationella audiovisuella institutet får överklagas genom besvär hos bildprogramsnämnden. Besvär får anföras av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel beslutet direkt påverkar. Besvären ska anföras inom 14 dagar från delfåendet av beslutet. Nämnden ska behandla besvären skyndsamt.

Andra än i 1 mom. avsedda beslut som fattats av institutet med stöd av denna lag får inte överklagas genom besvär. En part som är missnöjd med beslutet får begära omprövning inom 30 dagar från det att parten fick del av beslutet. Omprövning begärs hos *institutet.*

Ett omprövningsbeslut får överklagas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

I ett beslut om klassificering som fattas av *institute*t kan institutet bestämma att beslutet ska iakttas trots att det inte har vunnit laga kraft.

Föreslagen lydelse

ringssökande, om inte den myndighet där ändring sökts bestämmer något annat.

31 §

Sökande av ändring i andra beslut av Nationella audiovisuella institutet

Beslut som gäller återkallande av godkännande som klassificerare av bildprogram får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

När det gäller andra beslut av institutet än sådana som avses i 30 § och sådana som gäller återkallande av godkännande som klassificerare av bildprogram får en part begära omprövning på det sätt som anges i förvaltningslagen.

Det beslut som meddelas med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkallande av godkännande som klassificerare av bildprogram får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

76.

Lag

om ändring av 5 och 5 a § i lagen om vissa stipendier åt bildkonstnärer

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om vissa stipendier åt bildkonstnärer (115/1997) 5 och 5 a §, av dem 5 a § sådan den lyder i lag 664/2002, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
5 §	5 §
Om utdelningen av stipendier beslutar utgående från ansökningar en nämnd tillsatt av undervisningsministeriet. Närmare stadganden om nämnden och tillsättandet utfärdas genom förordning. *I ett beslut av nämnden om utdelning av stipendium får ändring inte sökas genom besvär.*	Beslut om utdelningen av stipendier fattas, utifrån ansökningar, av en nämnd tillsatt av *undervisnings- och kulturministeriet.* Närmare bestämmelser om nämnden och tillsättandet av nämnden utfärdas genom förordning *av undervisnings- och kulturministeriet.* *Omprövning av beslut om utdelning av stipendier får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).* *Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*
5 a §	5 a §
På stipendier som avses i denna lag tillämpas i övrigt vad som bestäms i statsunderstödslagen (688/2001). *På ett sådant beslut av nämnden som gäller utdelning av stipendier tillämpas dock inte lagens 34 §.*	På stipendier som avses i denna lag tillämpas i övrigt vad som *föreskrivs* i statsunderstödslagen (688/2001).
	Denna lag träder i kraft den 20 . *På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.*

77.

Lag

om ändring av 1 a och 2 c § i lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare (236/1961) 1 a och 2 c §, sådana de lyder, 1 a § i lag 368/2000 och 2 c § i lag 665/2002, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 a §	1 a §
För utdelningen av de stipendier och understöd som avses i 1 § finns en nämnd som är tillsatt av undervisningsministeriet.	För utdelningen av de stipendier och understöd som avses i 1 § finns en nämnd som är tillsatt av *undervisnings- och kulturministeriet.*
Ändring i ett beslut av nämnden som gäller utdelning av stipendier och understöd får inte sökas genom besvär.	
Närmare bestämmelser om nämnden och tillsättandet av den utfärdas genom förordning.	Närmare bestämmelser om nämnden och tillsättandet av nämnden utfärdas genom förordning av *undervisnings- och kulturministeriet.*
	Omprövning av beslut om beviljande av stipendier och understöd får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).
	Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.
2 c §	2 c §
På stipendier och understöd som avses i denna lag tillämpas i övrigt vad som bestäms i statsunderstödslagen (688/2001). *På ett sådant beslut av nämnden som gäller utdelning av stipendier och understöd tillämpas dock inte lagens 34 §.*	På stipendier och understöd som avses i denna lag tillämpas i övrigt vad *som föreskrivs* i statsunderstödslagen (688/2001).

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

78.

Lag

om ändring av 21 § i arkivlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i arkivlagen (831/1994) 21 §, sådan den lyder i lag 163/2004, som följer:

Gällande lydelse

21 §

Ändring får inte sökas särskilt i fråga om ett sådant i 20 § 1 mom. avsett förordnande om temporär förvaring som givits av arkivverket. *Ett beslut som arkivverket har fattat med stöd av 19 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen enligt vad som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).*

Föreslagen lydelse

21 §

Omprövning av ett beslut av arkivverket får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ändring i ett förordnande av arkivverket om temporär förvaring enligt 20 § 1 mom. får *dock* inte sökas genom *separata* besvär.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

79.

Lag

om ändring av 104 § i lagen om ortodoxa kyrkan

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ortodoxa kyrkan (985/2006) 104 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
104 §	104 §
Fullföljd	*Fullföljd*
Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen.	Ett beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär *endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

80.

Lag

om ändring av livsmedelslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i livsmedelslagen (23/2006) 73–76 §, av dem 75 § sådan den lyder i lag 1495/2009, samt

fogas till lagen en ny 76 a § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
73 §	73 §
Sökande av ändring i beslut av en statlig myndighet	*Sökande av ändring i beslut av en statlig myndighet*
I beslut som en statlig myndighet har fattat med stöd av denna lag får ändring sökas genom besvär så som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Rättelse i avgifter som fastställts av en statlig myndighet får sökas i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten.	*Sådana beslut av statliga myndigheter som avses i 15, 28, 54 a, 55–62 och 64–66 §* får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *När det gäller andra beslut av statliga myndigheter får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.* Ändring i en avgift som en statlig myndighet har fastställt får sökas på det sätt som anges i lagen om grunderna för avgifter till staten.
I beslut som Tullverket har fattat med stöd av denna lag söks ändring *med avvikelse från 1 mom.* så som anges i tullagen (1466/1994).	Ändring i beslut som *Tullen* har fattat med stöd av denna lag får sökas på det sätt som anges i tullagen (1466/1994).
74 §	74 §
Sökande av *ändring i beslut av en kommunal myndighet*	*Sökande av ändring i beslut av en kommunal myndighet*
I beslut som en kommunal tjänsteinnehavare har fattat får ändring inte sökas genom besvär. Ett rättelseyrkande om beslutet kan framställas till det kommunala organ som sköter de uppgifter som avses i denna lag. Rättelseyrkandet skall framställas senast inom 14 dagar från delfåendet av tjänsteinne-	*När det gäller kommunala tjänsteinnehavares beslut enligt 63 § får omprövning inte begäras eller ändring sökas genom besvär. I fråga om andra beslut av kommunala tjänsteinnehavare får omprövning begäras inom 14 dagar från delfåendet av beslutet hos det kommunala organ som sköter uppgifter enligt*

Gällande lydelse

havarens beslut. *Rättelseyrkandet skall behandlas utan dröjsmål.*

I beslut som avses i 63 § i denna lag och som en kommunal tjänsteinnehavare har fattat får ändring inte sökas genom besvär.

Ändring i ett kommunalt organs beslut får sökas genom besvär så som anges i förvaltningsprocesslagen.

I beslut som gäller kommunala tillsynsplaner, kommunala livsmedelsbestämmelser enligt 86 § samt taxan för kommunala avgifter får ändring sökas så som anges i kommunallagen.

75 §

Sökande av ändring i beslut om köttbesiktning

I beslut som Livsmedelssäkerhetsverket eller regionförvaltningsverket har fattat om köttbesiktning får ändring inte sökas genom besvär. De berörda parterna kan hos Livsmedelssäkerhetsverket framställa ett rättelseyrkande om beslutet. Rättelseyrkandet ska framställas *skriftligen* inom 14 dagar från delfåendet av beslutet. *Rättelseyrkandet ska behandlas utan dröjsmål.*

Ändring i ett beslut som Livsmedelssäkerhetsverket har meddelat med anledning av ett rättelseyrkande får sökas genom besvär så som anges i förvaltningsprocesslagen.

76 §

Sökande av ändring i beslut som hänför sig till verksamheten vid den första ankomstplatsen

Ändring i beslut som hänför sig till verksamheten vid den första ankomstplatsen *får inte sökas genom besvär.* Om en part är missnöjd med beslutet får parten framställa ett rättelseyrkande hos Livsmedelsverket inom 14

Föreslagen lydelse

denna lag, på det sätt som anges i förvaltningslagen.

Sådana beslut av kommunala organ som avses i 15 och 55–61 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

När det gäller andra beslut av kommunala organ än sådana som avses i 1 och 2 mom. får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Ändring i beslut som gäller kommunala tillsynsplaner, kommunala livsmedelsbestämmelser enligt 86 § och taxan för kommunala avgifter får sökas på det sätt som anges i kommunallagen.

75 §

Sökande av ändring i beslut om köttbesiktning

Omprövning av ett beslut som gäller köttbesiktning får begäras hos Livsmedelssäkerhetsverket inom 14 dagar från delfåendet av beslutet *på det sätt som anges i förvaltningslagen.*

Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

76 §

Sökande av ändring i beslut som hänför sig till verksamheten vid den första ankomstplatsen

Omprövning av en *kommunal myndighets* beslut som hänför sig till verksamheten vid den första ankomstplatsen får begäras hos Livsmedelssäkerhetsverket inom 14 dagar från delfåendet av beslutet *på det sätt som*

Gällande lydelse

dagar från delfåendet av beslutet.

I beslut som Livsmedelsverket har fattat med stöd av 1 mom. får ändring sökas genom besvär så som anges i förvaltningsprocesslagen.

Föreslagen lydelse

anges i förvaltningslagen.

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning samt andra förvaltningsbeslut som hänför sig till verksamheten vid den första ankomstplatsen får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

76 a §

Sökande av ändring i förvaltningsdomstolens beslut

Ett beslut av förvaltningsdomstolen i ett i 54 a § avsett ärende som gäller återtagande av godkännande och i ett i 55–62 och 64–66 § avsett ärende får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får, om inte annat föreskrivs någon annanstans, besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

81.

Lag

om ändring av 285 § i fastighetsbildningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i fastighetsbildningslagen (554/1995) 285 §, sådan den lyder i lagarna 914/2011 och 901/2013, som följer:

Gällande lydelse

285 §

Med undantag för beslut som avses i 3 mom. får Lantmäteriverkets beslut överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ändring i fastighetsregisterförarens beslut om sammanslagning av fastigheter, om en sak som avses i 131 § 1 mom., 131 a § eller 165 § 1 mom. eller om rättande av fel enligt 277 § 2 mom. och i förrättningsingenjörens beslut enligt 177 § 4 mom. eller om rättande av skrivfel enligt 274 § 1 mom. får sökas genom besvär hos jorddomstolen. Besvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. I övrigt tillämpas på ändringssökandet vad som bestäms om sökande av ändring i en avslutad förrättning.

Begäran om omprövning av ett beslut genom vilket Lantmäteriverket eller kommunens fastighetsregisterförare har vägrat att utfärda förrättningsförordnande får anföras hos Lantmäteriverkets centralförvaltning i enlighet med förvaltningslagen (434/2003).

Ett beslut med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen. Besvären anförs hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets det område eller största delen av det område som saken gäller är beläget. I förvaltningsdomstolens beslut får ändring sökas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Föreslagen lydelse

285 §

Omprövning av ett beslut genom vilket Lantmäteriverket eller kommunens fastighetsregisterförare har vägrat att utfärda förrättningsförordnande får begäras hos Lantmäteriverkets centralförvaltning på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Andra beslut av Lantmäteriverket och beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Besvären ska anföras hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets det område eller största delen av det område som saken gäller är beläget. Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Fastighetsregisterförarens beslut om sammanslagning av fastigheter, om ett ärende som avses i 131 § 1 mom., 131 a § eller 165 § 1 mom. eller om rättande av fel enligt 277 § 2 mom. samt förrättningsingenjörens beslut enligt 177 § 4 mom. eller om rättande av skrivfel enligt 274 § 1 mom. får överklagas genom besvär hos jorddomstolen. Besvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. *På ändringssökandet i övrigt tillämpas vad som föreskrivs* om sökande av ändring i en avslutad förrättning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

82.

Lag

om ändring av 39 § i lagen om utövning av veterinäryrket

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om utövning av veterinäryrket (29/2000) 39 §, sådan den lyder i lag 1094/2007, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
39 §	39 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
Ändring i beslut som fattats med stöd av denna lag söks i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996).	*Beslut i ärenden som avses i 3–5, 20, 21, 23–26 och 29 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).*
	När det gäller andra beslut som fattats med stöd av denna lag får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.
	Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 20, 21, 23—26 och 29 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.
Om ett beslut med anledning av en ansökan som avses i 4 § 1 mom. inte har meddelats inom den tid som föreskrivs i 38 a §, kan sökanden på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen anföra besvär, som då anses avse ett avslagsbeslut med anledning av ansökan. Sådana besvär kan anföras till dess att ett beslut med anledning av ansökan har meddelats. Livsmedelsäkerhetsverket ska underrätta besvärsmyndigheten när ett beslut har meddelats.	Om ett beslut med anledning av en ansökan som avses i 4 § 1 mom. inte har meddelats inom den tid som föreskrivs i 38 a §, kan sökanden på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen anföra besvär, som då anses avse ett avslagsbeslut med anledning av ansökan. Sådana besvär kan anföras till dess att ett beslut med anledning av ansökan har meddelats. Livsmedelssäkerhetsverket ska underrätta besvärsmyndigheten när ett beslut har meddelats.
Beslut som avses i 20–26 § ska verkställas omedelbart även om besvär anförts.	Beslut som avses i 20—26 § ska verkställas omedelbart *oberoende av ändringssökande.*

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	Denna lag träder i kraft den 20 . *På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.*

83.

Lag

om ändring av 45 och 46 § i lagen om transport av djur

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om transport av djur (1429/2006) 45 och 46 §, av dem 46 § sådan den lyder i lag 1341/2009, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
45 §	45 §
Verkställighet	*Verkställighet*
I ett beslut som fattas med stöd av denna lag kan bestämmas att beslutet skall iakttas innan det har vunnit laga kraft, om inte besvärsinstansen bestämmer något annat.	I ett beslut som fattas med stöd av denna lag kan det bestämmas att beslutet ska iakttas innan det har vunnit laga kraft, om inte den myndighet där ändring sökts bestämmer något annat.
46 §	46 §
Sökande av ändring	***Ändringssökande***
Beslut som Livsmedelssäkerhetsverket, Trafiksäkerhetsverket, regionförvaltningsverket, kommunalveterinären, besiktningsveterinären, gränsveterinären eller polisen har fattat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). På sökande av ändring i en avgift som avses i 44 § *i denna* lag tillämpas lagen om grunderna för avgifter till staten.	*Ett beslut som gäller återkallande av tillstånd eller intyg och ett beslut som avses i 37 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).* *När det gäller andra beslut får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.* *Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 1 mom. får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.* På sökande av ändring i en avgift som avses i 44 § tillämpas lagen om grunderna för avgifter till staten.

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	Denna lag träder i kraft den 20 . *På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.*

84.

Lag

om ändring av 38 § i lagen om ett system för identifiering av djur

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ett system för identifiering av djur (238/2010) 38 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
38 §	38 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
Ändring i beslut som har meddelats med stöd av denna lag får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	Ett beslut som *fattats* med stöd av denna lag får *överklagas* genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som *anges* i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller godkännande av identifieringsmärken får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.*
Beslut som tillsynsmyndigheten meddelat ska iakttas även om ändring söks, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.	Tillsynsmyndighetens beslut ska iakttas även om *det överklagas*, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

85.

Lag

om ändring av 48 § i lagen om växtskyddsmedel

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om växtskyddsmedel (1563/2011) 48 § som följer:

Gällande lydelse

48 §

Ändringssökande

Bestämmelser om sökande av ändring i ett beslut som en myndighet har fattat med stöd av denna lag finns i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Bestämmelser* om sökande av ändring i en avgift som avses i 46 § finns i lagen om grunderna för avgifter till staten.

I ett beslut om temporärt förbud enligt 38 § 3 mom. får ändring inte sökas särskilt genom besvär.

En part som är missnöjd med bedömningen av en examen som avses i 10 § kan begära omprövning hos examensanordnaren. *En part som är missnöjd* med ett beslut om testning av spridningsutrustning som avses i 12 § 2 mom. kan begära omprövning hos testaren av utrustningen. *Begäran om omprövning ska göras skriftligen inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. På begäran om omprövning ska i övrigt det som i förvaltningslagen (434/2003) föreskrivs om omprövning tillämpas.*

Föreslagen lydelse

48 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut om bedömningen av en examen som avses i 10 § och om testning av spridningsutrustning som avses i 12 § 2 mom. får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Andra beslut och beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 38 och 39 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ändring i ett beslut som gäller en avgift som avses i 46 § får dock sökas på det sätt som anges i lagen om grunderna för avgifter till staten.

Ett beslut om temporärt förbud enligt 38 § 3 mom. får inte överklagas genom *separata* besvär.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

86.

Lag

om ändring av 33 § i lagen om registrering av fiskefartyg och vattenbruksfartyg som används till havs

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om registrering av fiskefartyg och vattenbruksfartyg som används till havs (690/2010) 33 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
33 §	33 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
Ändring i ett beslut som den registeransvariga har meddelat med stöd av denna lag får sökas på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag.	*Ett beslut av jord- och skogsbruksministeriet får inte överklagas separat. Ett beslut av närings-, trafik- och miljöcentralen får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.* *Förvaltningsdomstolens beslut i ärenden som gäller avregistrering av fartyg samt indragning eller återkallande av fiskelicenser får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.* *Närings-, trafik och miljöcentralen har rätt att söka ändring i ett beslut av förvaltningsdomstolen genom vilket centralens beslut har upphävts eller ändrats.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

87.

Lag

om ändring av 30 § i lagen om användning av avkastningen av totospel för främjande av hästuppfödning och hästsport

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om användning av avkastningen av totospel för främjande av hästuppfödning och hästsport (1055/2001) 30 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
30 §	30 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
Ändring i ministeriets beslut får inte sökas genom besvär. En part som är missnöjd med beslutet får söka rättelse inom 30 dagar från delfåendet. Rättelseyrkandet skall riktas till jord- och skogsbruksministeriet.	Omprövning av ett beslut av ministeriet får begäras *på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003*).
I beslut som fattats med anledning av rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	Det beslut som meddelas med anledning av *begäran om omprövning* får överklagas genom besvär *hos förvaltningsdomstolen* på det sätt som *anges* i förvaltningsprocesslagen (586/1996).
	Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 17, 19 och 20 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

88.

Lag

om ändring av 51 § i foderlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i foderlagen (86/2008) 51 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
51 §	51 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
Ändring i beslut som har meddelats med stöd av denna lag får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	*Ett beslut som fattats med stöd av 20 och 40–44 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).* *När det gäller andra beslut får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.* *Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 40–44 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*
Rättelse i avgifter som fastställts av en statlig myndighet får sökas i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten.	*Ändring* i en avgift som en statlig myndighet har fastställt får sökas på det sätt som anges i lagen om grunderna för avgifter till staten.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

89.

Lag

om ändring av 32 § i lagen om vattentjänster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om vattentjänster (119/2001) 32 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 681/2014, som följer:

Gällande lydelse

32 §

Ändringssökande

Ändring i beslut som tillsynsmyndigheten har meddelat med stöd av denna lag samt i beslut som den kommunala miljövårdsmyndigheten har meddelat med stöd av 11 § får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen så som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ändring i förvaltningsdomstolens beslut får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen så som anges i förvaltningsprocesslagen.

Ändring i beslut som en kommunal myndighet har meddelat med stöd av 8 § får sökas genom besvär så som anges i kommunallagen (365/1995). Också tillsynsmyndigheten har besvärsrätt.

Föreslagen lydelse

32 §

Ändringssökande

Ett beslut som en kommunal myndighet har meddelat med stöd av 8 *och 17 a §* får överklagas genom besvär *hos förvaltningsdomstolen* på det sätt som anges i kommunallagen (365/1995). Också tillsynsmyndigheten har besvärsrätt. *Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*

Ett beslut som tillsynsmyndigheten har meddelat med stöd av denna lag samt ett beslut som den kommunala miljövårdsmyndigheten har meddelat med stöd av 11 § får *överklagas* genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 29 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

90.

Lag

om ändring av 25 § i lagen om överföring av skötseln av lån och fordringar inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde på Statskontoret

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om överföring av skötseln av lån och fordringar inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde på Statskontoret (78/2007) 25 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
25 §	25 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
I Statskontorets beslut *enligt denna lag* får ändring sökas genom besvär enligt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	Ett beslut av Statskontoret får överklagas genom besvär *hos förvaltningsdomstolen* på det sätt som *anges* i förvaltningsprocesslagen (586/1996).
	Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller uppsägning eller återkrav av en fordran får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.
På ett tvistemål som gäller avgiften som uppbärs för skötseln av ett lån eller en fordran tillämpas 69 och 70 § i förvaltningslagen.	På ett tvistemål som gäller den avgift som tas ut för skötseln av ett lån eller en fordran tillämpas 69 och 70 § i förvaltningsprocesslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

91.

Lag

om ändring av 31 § i lagen om fartygstrafikservice

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om fartygstrafikservice (623/2005) 31 §, sådan den lyder i lag 1307/2009, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
31 §	31 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
I förvaltningsbeslut som den behöriga myndigheten, Trafiksäkerhetsverket och VTS-myndigheten har fattat med stöd av denna lag får ändring sökas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Beslutet ska iakttas trots att ändring har sökts, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.	*Ett beslut om återkallande av behörighetsintyg för en VTS-operatör får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).* *Omprövning av andra förvaltningsbeslut får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.* *Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 1 mom. får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.* *Ett beslut ska iakttas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring sökts bestämmer något annat.*
	———
	Denna lag träder i kraft den 20 . *På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.*

92.

Lag

om ändring av 53 § i kollektivtrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kollektivtrafiklagen (869/2009) 1 och 53 §, sådana de lyder, 1 § delvis ändrad i lag 389/2013 och 53 § i lagarna 324/2010, 1219/2011 och 389/2013, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 §	1 §
Tillämpningsområde	*Tillämpningsområde*
Denna lag tillämpas på yrkesmässig persontransport på väg med buss när transporten bedrivs som kollektivtrafik, om inte något annat följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1191/69 och (EEG) nr 1107/70, nedan trafikavtalsförordningen, eller av andra EU-förordningar. Bestämmelserna i 2 § 1 och 10 punkten, 3–7 §, 8 § 1 mom., 9 § 1 och 2 mom., 47 och 48 §, 49 § 2 mom., 52 §, 53 § 3 mom. samt 57 och 58 § tillämpas också på kollektivtrafik som bedrivs enligt trafikavtalsförordningen. Bestämmelserna i 2 § 11 punkten, 14 §, 6 kap. och 53 § 2 mom. tillämpas enbart på kollektivtrafik som bedrivs enligt trafikavtalsförordningen.	Denna lag tillämpas på yrkesmässig persontransport på väg med buss när transporten bedrivs som kollektivtrafik, om inte något annat följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1191/69 och (EEG) nr 1107/70, nedan trafikavtalsförordningen, eller av andra EU-förordningar. Bestämmelserna i 2 § 1 och 10 punkten, 3–7 §, 8 § 1 mom., 9 § 1 och 2 mom., 47 och 48 §, 49 § 2 mom., 52 §, 53 § *2 - 4* mom. samt 57 och 58 § tillämpas också på kollektivtrafik som bedrivs enligt trafikavtalsförordningen. Bestämmelserna i 2 § 11 punkten, 14 §, 6 kap. och 53 § *5* mom. tillämpas enbart på kollektivtrafik som bedrivs enligt trafikavtalsförordningen.
Med yrkesmässig persontransport avses transport av personer mot ersättning i avsikt att idka näring eller skaffa försörjning eller förvärva inkomst på något annat sätt såsom huvudsyssla eller bisyssla eller annars vid sidan om annan näring.	Med yrkesmässig persontransport avses transport av personer mot ersättning i avsikt att idka näring eller skaffa försörjning eller förvärva inkomst på något annat sätt såsom huvudsyssla eller bisyssla eller annars vid sidan om annan näring.
Bestämmelserna i 2 § 1 och 11 punkten, 3–7 och 14 §, 6 kap. och 57 § tillämpas även på spårtrafik.	Bestämmelserna i 2 § 1 och 11 punkten, 3–7 och 14 §, 6 kap. och 57 § tillämpas även på spårtrafik.
Bestämmelserna i 4 § tillämpas även på flygtrafik.	Bestämmelserna i 4 § tillämpas även på flygtrafik.
Bestämmelserna i 52 § tillämpas på yrkesmässig godstransport på väg med buss.	Bestämmelserna i 52 § tillämpas på yrkesmässig godstransport på väg med buss.

Gällande lydelse

53 §

Rättelseyrkande och ändringssökande

I Trafiksäkerhetsverkets bedömning av ett prov som avses i 21 § eller i ett beslut om utseende av bussterminaler som avses i 52 a § får ändring inte sökas genom besvär. Rättelse i bedömningen av ett prov eller i ett beslut om utseende av en bussterminal får sökas hos Trafiksäkerhetsverket. Rättelseyrkande ska framställas skriftligen inom 30 dagar efter det att provresultatet eller beslutet om utseende av en bussterminal har mottagits. I ett beslut med anledning av ett rättelseyrkande får ändring sökas på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ändring i förvaltningsdomstolens beslut får sökas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Bestämmelserna om rättsmedel i 80–82 §, 85 § 1 mom., 86 § 1 och 2 mom., 87 § 1 och 3 mom., 88, 89, 91 och 92 §, i det inledande stycket i 94 § 1 mom. och 1—4 punkten, 95 och 99—102 §, 103 § 1 och 2 mom. samt i 105 och 107 § i lagen om offentlig upphandling tillämpas oberoende av upphandlingens värde på upphandlingsärenden enligt 36 § 1 mom. i denna lag. Utöver vad som nämns i 85 § 2 mom. i lagen om offentlig upphandling kan ett ärende föras till marknadsdomstolen av kommunikationsministeriet, om det gäller unionens tillsynsförfarande. Marknadsdomstolens beslut om en påföljd enligt 94 § 1 mom. 1–3 punkten i lagen om offentlig upphandling ska iakttas trots att ändring har sökts, om inte högsta förvaltningsdomstolen bestämmer något annat. Marknadsdomstolens beslut om att bestämma en påföljd enligt 94 § 1 mom. 4 punkten i den lagen får verkställas bara med stöd av ett beslut som vunnit laga kraft.

Ändring i ett beslut som fattats med stöd av *artiklarna 4.2 och 4.6, artiklarna 8.3–8.6, artikel 9.1, artikel 21, artikel 22.1 eller artikel 23.2* i EU:s förordning om internationell busstrafik eller med stöd av *artikel 4.2, artikel 6.2, artiklarna 11.1 och 11.3, artiklarna 13 och 14 eller artikel 15.1* i EU:s förordning om trafikidkare samt i övrigt med stöd av denna lag får sökas i enlighet med förvaltningsprocesslagen. Beslutet kan verkställas

Föreslagen lydelse

53 §

Ändringssökande

Omprövning av beslut om bedömning av ett prov som avses i 21 § och beslut om utseende av en bussterminal som avses i 52 a § får begäras på det sätt som avses i förvaltningslagen inom 30 dagar från det att uppgift om provresultatet eller utseendet av terminalen erhållits.

Andra än i 1 mom. avsedda beslut som fattats med stöd av EU:s förordning om internationell busstrafik, EU:s förordning om trafikidkare eller denna lag samt beslut som meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som avses i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ärenden som gäller återkallande av trafiktillstånd och annat tillstånd samt återkrav av ersättning enligt 46 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Beslut som fattats med stöd av denna lag och de i 2 mom. avsedda förordningarna får verkställas trots ändringssökande.

Bestämmelserna om rättsmedel i 80—82 §, 85 § 1 mom., 86 § 1 och 2 mom., 87 § 1 och 3 mom., 88, 89, 91 och 92 §, i det inledande stycket i 94 § 1 mom. och 94 § 1—4 punkten, 95 och 99—102 §, 103 § 1 och 2 mom. samt i 105 och 107 § i lagen om offentlig upphandling tillämpas oberoende av upphandlingens värde på upphandlingsärenden enligt 36 § 1 mom. i denna lag. Utöver vad som nämns i 85 § 2 mom. i lagen om offentlig upphandling kan ett ärende föras till marknadsdomstolen av kommunikationsministeriet, om det gäller unionens tillsynsförfarande. Marknadsdomstolens beslut om en påföljd enligt 94 § 1 mom. 1–3 punkten i lagen om offentlig upphandling ska iakttas trots att ändring har sökts, om inte högsta förvaltningsdomstolen bestämmer något annat. Marknadsdomstolens beslut om att bestämma en påföljd enligt 94 § 1 mom. 4 punkten i den lagen får verkställas bara med stöd av ett be-

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
omedelbart trots att det inte har vunnit laga kraft, om inte något annat har bestämts i beslutet.	slut som vunnit laga kraft.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

93.

Lag

om ändring av 18 § i containerlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 18 §, sådan den lyder i lag 1277/2010, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
18 §	*18 §*
Ändringssökande	Ändringssökande
Bestämmelser om sökande av ändring i beslut som tillsynsmyndigheten meddelat med stöd av denna lag, i Säkerhets- och kemikalieverkets beslut om godkännande och beslut om återkallande av godkännande samt i beslut som meddelats med anledning av omprövningsbegäran *enligt 12 §* finns i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	*Beslut som har fattats med stöd av denna lag och ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).* *Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkallande av ett godkännande av ett besiktningsorgan får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

94.

Lag

om ändring av 13 § i lagen om ordnande av utfärdandet av färdskrivarkort

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om ordnande av utfärdandet av färdskrivarkort (629/2004) 13 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1304/2009, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
13 §	13 §
Sökande av rättelse och ändringssökande	***Ändringssökande***
I ett beslut om färdskrivarkort som fattats av den som utfärdar färdskrivarkort *får ändring inte sökas genom besvär*. Rättelse av beslutet får yrkas hos Trafiksäkerhetsverket. Rättelseyrkandet ska framställas inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. Till ett beslut ska fogas en anvisning om rättelseyrkande.	*Omprövning* av ett beslut om färdskrivarkort som fattats av den som utfärdar färdskrivarkort får begäras hos Trafiksäkerhetsverket *på det sätt som* anges *i förvaltningslagen (434/2003).*
I ett beslut som Trafiksäkerhetsverket fattat med anledning av ett rättelseyrkande eller i ett beslut som verket i övrigt fattat med stöd av denna lag får ändring sökas på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	Beslut som Trafiksäkerhetsverket fattat med anledning av en begäran om omprövning och andra beslut som Trafiksäkerhetsverket fattat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkallande av färdskrivarkort får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*
Ett beslut om återkallande av färdskrivarkort kan verkställas även om det överklagats.	Ett beslut som gäller återkallande av färdskrivarkort *kan verkställas oberoende av ändringssökande.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

95.

Lag

om ändring av 12 § i lagen om fartygs isklasser och isbrytarassistans

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om fartygs isklasser och isbrytarassistans (1121/2005) 12 §, sådan den lyder i lag 1308/2009, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
12 §	12 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
Ändring i beslut som Trafiksäkerhetsverket och Trafikverket *har fattat med stöd av denna lag* får sökas på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	Ett beslut av Trafiksäkerhetsverket eller Trafikverket får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som *anges* i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*
Ändring i avgift som tas ut för Trafiksäkerhetsverkets beslut om fastställande av isklass och Trafikverkets beslut om avvikelse enligt 10 § 4 mom. får sökas enligt 11 b § i lagen om grunderna för avgifter till staten.	Ändring i avgift som tas ut för Trafiksäkerhetsverkets beslut om fastställande av isklass och Trafikverkets beslut om avvikelse enligt 10 § 4 mom. får sökas enligt 11 b § i lagen om grunderna för avgifter till staten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

96.

Lag

om ändring av 25 § i lagen om sjöfartskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om sjöfartskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet (485/2004) 25 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 69/2007, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
25 §	25 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
I ett beslut som *den behöriga myndigheten* fattat med stöd av denna lag och förordningen om sjöfartsskydd får ändring sökas enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996). Besvären skall behandlas utan dröjsmål.	Ändring i ett beslut som fattats med stöd av denna lag eller med stöd av förordningen om sjöfartsskydd får sökas genom besvär *hos förvaltningsdomstolen* på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avser att stoppa ett fartyg, begränsa ett fartygs verksamhet eller avbryta arbete får överklagas genom besvär på det sätt som avses i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*
Ändringssökande hindrar inte att ett fartyg stoppas, att verksamheten på ett fartyg, vid en hamnanläggning eller inom ett hamnskyddsområde begränsas eller att ett beslut om en i 12 § avsedd tvångsåtgärd som hänför sig till en person verkställs, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.	Besvär ska behandlas utan dröjsmål. Ändringssökande förhindrar inte stoppandet av ett fartyg, begränsandet av verksamheten på ett fartyg, vid en hamnanläggning eller inom ett hamnskyddsområde och inte heller verkställandet av ett beslut som gäller sådana tvångsåtgärder som hänför sig till en person enligt 12 §, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

97.

Lag

om ändring av lagen om säker lastning och lossning av vissa bulkfartyg

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om säker lastning och lossning av vissa bulkfartyg (1206/2004) 26 § och *ändras* 25 §, sådan den lyder i lag 1305/2009, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
25 §	25 §
Sökande av ändring	***Ändringssökande***
Förvaltningsbeslut som Trafiksäkerhetsverket har fattat med stöd av denna lag får överklagas i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996). Beslutet ska iakttas trots att ändring har sökts, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.	*Omprövning av ett beslut av ett bedömningsorgan att inte certifiera en terminaloperatörs kvalitetssäkringssystem får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen.* *Andra beslut som fattats med stöd av denna lag och beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).* *Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återtagande av ett bedömningsorgans utnämning får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.* *Ett beslut av ett bedömningsorgan att inte certifiera en terminaloperatörs kvalitetssäkringssystem och ett beslut av Trafiksäkerhetsverket som fattats med stöd av denna lag ska iakttas oberoende av ändringssökande, om inte den myndighet där ändring sökts bestämmer något annat.*

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
26 §	(*upphävs*)
Rättelseförfarande och överklagande av bedömningsorgans beslut	
I ett beslut av ett bedömningsorgan att inte certifiera en terminaloperatörs kvalitetssäkringssystem får rättelse sökas hos bedömningsorganet inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. I beslutet får ändring inte sökas genom besvär. Till beslutet skall fogas en anvisning om rättelseyrkande. Ett rättelseyrkande skall behandlas utan dröjsmål. *Bedömningsorganets beslut i rättelseförfarandet får överklagas hos förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen.* *Bedömningsorganets beslut att inte certifiera ett kvalitetssäkringssystem skall iakttas, om inte den myndighet som behandlar rättelseyrkandet eller besvärsmyndigheten bestämmer annat.*	

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

98.

Lag

om ändring av 31 § i lagen om kommersiell godstransport på väg

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lag om kommersiell godstransport på väg (693/2006) 31 §, sådan den lyder i lag 1283/2011, som följer:

Gällande lydelse

31 §

Omprövning och ändringssökande

I Trafiksäkerhetsverkets beslut om tillåtelse att delta i examensprovet som avses i 11 § samt i underkända provprestationer får omprövning begäras hos Trafiksäkerhetsverket. Bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i förvaltningslagen.

Ändring i beslut som fattats med stöd av denna lag och i beslut som avses i denna lag och som fattats med stöd av EU:s rättsakter som nämns i 2 § får sökas på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Beslutet kan verkställas trots att det inte har vunnit laga kraft, om inte något annat bestäms i beslutet.

Föreslagen lydelse

31 §

Ändringssökande

Omprövning av Trafiksäkerhetsverkets beslut om tillåtelse att delta i examensprovet enligt 11 § samt av underkända provprestationer *får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen.*

Andra beslut som fattats med stöd av denna lag eller med stöd av Europeiska unionens i 2 § nämnda rättsakter samt beslut med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär *hos förvaltningsdomstolen* på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkallande av trafiktillstånd och förartillstånd överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut får verkställas *även om* det inte vunnit laga kraft, om inte något annat bestäms i beslutet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

99.

Lag

om ändring av 14 § i lagen om förarexamensverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om förarexamensverksamhet (535/1998) 14 §, sådan den lyder i lag 706/2011, som följer:

Gällande lydelse

14 §

Omprövningsbegäran och ändringssökande

I beslut som fattats av en förarexamensmottagare och som gäller förarexamen eller ADR-körtillståndsprov *får ändring inte sökas genom besvär*. Omprövning av beslutet får begäras hos Trafiksäkerhetsverket. Begäran om omprövning ska göras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. Bestämmelser om förfarandet i övrigt finns i förvaltningslagen (434/2003).

Bestämmelser om sökande av ändring i ett omprövningsbeslut eller annat beslut som Trafiksäkerhetsverket har fattat med stöd av denna lag finns i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Föreslagen lydelse

14 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut som fattats av en förarexamensmottagare och som gäller förarexamen eller ADR-körtillståndsprov får begäras hos Trafiksäkerhetsverket *på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).*

Beslut som Trafiksäkerhetsverket fattat med anledning av en begäran om omprövning och andra beslut som Trafiksäkerhetsverket fattat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkallande av intyg över behörighet får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

100.

Lag

om ändring av 26 § i lagen om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare (273/2007) 26 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1315/2009, som följer:

Gällande lydelse

26 §

Rättelse och sökande av ändring

I fråga om rättelse av beslut som med stöd av denna lag fattats i ett utbildningscentrum som godkänts av undervisningsministeriet gäller vad som bestäms om rättelse av beslut om studie-, yrkesprovs- eller examensprestationer i 25 c § i lagen om yrkesutbildning och i 16 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, samt i fråga om sökande av ändring vad som i 44 § i lagen om yrkesutbildning bestäms om sökande av ändring i beslut som fattats av en utbildningsanordnare och förbud att genom besvär söka ändring i beslut om bedömning av en studerande enligt 25 § i nämnda lag och i beslut med anledning av ett rättelseyrkande som gäller bedömning. I beslut som undervisningsministeriet fattat med stöd av denna lag får ändring sökas på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

I beslut som ett av Trafiksäkerhetsverket godkänt utbildningscentrum har fattat med stöd av denna lag och i beslut som fattats av en provmottagare eller den som beviljar yrkeskompetensbevis enligt avtal med Trafiksäkerhetsverket *får ändring inte sökas genom besvär. Rättelse* av sådana beslut får sökas hos Trafiksäkerhetsverket. *Rättelseyrkande ska framställas skriftligen* inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. Bestämmelser om sökande av ändring i Trafiksäkerhetsverkets beslut med anledning av ett rättelseyrkande finns i 3 mom.

Föreslagen lydelse

26 §

Ändringssökande

Omprövning av beslut som ett av Trafiksäkerhetsverket godkänt utbildningscentrum har fattat och av beslut som fattats av en provmottagare eller den som beviljar yrkeskompetensbevis enligt avtal med Trafiksäkerhetsverket får *begäras* hos Trafiksäkerhetsverket *på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).*

Beslut av *undervisnings- och kulturministeriet*, beslut som Trafiksäkerhetsverket fattat med anledning av en begäran om omprövning och andra beslut som Trafiksäkerhetsverket fattat med stöd av denna lag liksom beslut av polisen får överklagas genom besvär *hos förvaltningsdomstolen* på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ärenden som gäller återkallande av godkännandet av ett utbildningscentrum och återkallande av ett yrkeskompetensbevis får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Beslut om återkallande av yrkeskompetensbevis kan verkställas trots ändringssökande.

På sökande av ändring i ett beslut av ett utbildningscentrum som godkänts av undervisnings- och kulturministeriet tillämpas 25 c, 44 och 44 a—44 f § i lagen om yrkesutbildning och 16 § 6 a punkten i lagen om

Gällande lydelse

I beslut som Trafiksäkerhetsverket har fattat med anledning av ett rättelseyrkande eller i

övrigt med stöd av denna lag liksom i beslut om återkallande av yrkeskompetensbevis för förare som fattats av polisen får ändring sökas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Ett beslut om återkallande av yrkeskompetensbevis kan verkställas även om det överklagas.

Föreslagen lydelse

grundläggande yrkesinriktad vuxenutbildning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

101.

Lag

om ändring av 15 § i lagen om tillsynsavgift för flygtrafiken

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om tillsynsavgift för flygtrafiken (1249/2005) 15 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1310/2009, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
15 §	15 §
Sökande av ändring hos förvaltningsdomstolen	*Sökande av ändring hos förvaltningsdomstolen*
Trafiksäkerhetsverkets beslut med anledning av ett rättelseyrkande får överklagas genom besvär hos *Helsingfors förvaltningsdomstol*. Rätt att för statens del överklaga Trafiksäkerhetsverkets beslut har den direktör vid verket som ansvarar för administrativa ärenden. *På överklagande tillämpas i övrigt vad som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).*	Ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär *hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).* Rätt att *på statens vägnar anföra besvär* över Trafiksäkerhetsverkets beslut har den direktör vid verket som ansvarar för administrativa ärenden.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

102.

Lag

om ändring av 8 § i lagen om trafikföretagarutbildning för vägtrafik

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om trafikföretagarutbildning för vägtrafik (694/2006) 8 §, sådan den lyder i lag 1312/2009, som följer:

Gällande lydelse

8 §

Ändringssökande

Ändring i beslut som Trafiksäkerhetsverket har meddelat med stöd av denna lag får sökas på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Trafiksäkerhetsverket kan i sitt beslut bestämma att beslutet ska iakttas innan det har vunnit laga kraft. *Besvärsmyndigheten kan dock förbjuda verkställigheten tills besvären har avgjorts.*

Föreslagen lydelse

8 §

Ändringssökande

Ett beslut om återkallande av tillstånd för trafikföretagarutbildning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

När det gäller andra beslut får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 1 mom. får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Trafiksäkerhetsverket kan i sitt beslut bestämma att beslutet ska iakttas trots ändringssökande.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

103.

Lag

om ändring av 24 § i lagen om passagerarfartygs personlistor

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om passagerarfartygs personlistor (1038/2009) 24 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
24 §	24 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
I ett beslut som Trafiksäkerhetsverket eller kommunikationsministeriet har fattat med stöd av denna lag får ändring sökas genom besvär i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ett beslut av Trafiksäkerhetsverket ska iakttas trots att det överklagats, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.	*Ett beslut som fattats med stöd av 17 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).* *När det gäller andra beslut av Trafiksäkerhetsverket samt beslut av kommunikationsministeriet får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.* *Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.* Ett beslut av Trafiksäkerhetsverket ska iakttas trots *ändringssökande*, om inte *den myndighet där ändring sökts* bestämmer något annat.
I fråga om avgifter för Trafiksäkerhetsverkets godkännande av system för personlistor får ändring sökas i enlighet med 11 b § i lagen om grunderna för avgifter till staten.	Ändring i en avgift för Trafiksäkerhetsverkets godkännande av system för personlistor får sökas på det sätt som anges i 11 b § i lagen om grunderna för avgifter till staten.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

104.

Lag

om ändring av 27 § i lagen om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (1277/2007) 27 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
27 §	27 §
Rättelseyrkande och ändringssökande	***Ändringssökande***
En part som är missnöjd med stödmyndighetens beslut får söka rättelse i beslutet inom 30 dagar efter det att parten fick del av beslutet. Yrkande på rättelse framställs hos stödmyndigheten.	*Omprövning* av ett beslut av stödmyndigheten *får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).*
I ett beslut med anledning av ett yrkande på rättelse får ändring sökas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	Det beslut som meddelas med anledning av *begäran om omprövning* får överklagas genom besvär *hos förvaltningsdomstolen* på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkrav av stöd får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*
Utöver vad som särskilt föreskrivs om ändringssökande, har stödmyndigheten rätt att överklaga ett beslut som förvaltningsdomstolen har fattat med stöd av denna lag, om förvaltningsdomstolen har ändrat stödmyndighetens beslut eller upphävt det.	Utöver det som särskilt föreskrivs om ändringssökande har stödmyndigheten rätt att *anföra besvär över* ett beslut som förvaltningsdomstolen fattat med stöd av denna lag, om förvaltningsdomstolen har ändrat eller upphävt stödmyndighetens beslut.
Ändring i en avgift som stödmyndigheten fastställt enligt denna lag får sökas på det sätt som föreskrivs i 11 b § i lagen om grunderna för avgifter till staten.	Ändring i en avgift som stödmyndigheten har fastställt i enlighet med denna lag får sökas på det sätt som *anges* i 11 b § i lagen om grunderna för avgifter till staten.
	Denna lag träder i kraft den 20 .
	På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

105.

Lag

om ändring av 57 § i lagen om säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter i järnvägssystemet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter i järnvägssystemet (1664/2009) 57 § som följer:

Gällande lydelse

57 §

Överklagande

Ett beslut som Trafiksäkerhetsverket har fattat med *stöd av denna lag* får överklagas genom besvär enligt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Beslutet ska iakttas även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Föreslagen lydelse

57 §

Ändringssökande

Ett beslut som Trafiksäkerhetsverket fattat *med anledning av en begäran om omprövning* och andra beslut som Trafiksäkerhetsverket fattat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkallande av förarbevis, återkallande av kompletterande intyg, återkallande av behörighetsbevis, förbud för förare att framföra rullande materiel som avses i 13 § 3 och 4 mom., återkallande av godkännande som avses i 29 § och återkallande av dispens från medicinska krav får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut *av Trafiksäkerhetsverket* ska iakttas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring sökts bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

106.

Lag

om ändring av 38 § i lagen om yrkeskompetens för taxiförare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om yrkeskompetens för taxiförare (695/2009) 38 §, sådan den lyder i lag 1320/2009, som följer:

Gällande lydelse

38 §

Rättelse och sökande av ändring

I beslut som en av Trafiksäkerhetsverket godkänd innehavare av utbildningstillstånd har fattat med stöd av denna lag och i beslut som fattats av en provmottagare enligt avtal med Trafiksäkerhetsverket *får ändring inte sökas genom besvär*. *Rättelse* i sådana beslut får sökas hos Trafiksäkerhetsverket. Rättelseyrkande ska framställas skriftligen inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

I beslut som Transporsäkerhetsverket har fattat med anledning av ett rättelseyrkande eller i ett beslut som verket i övrigt har fattat med stöd av denna lag liksom i beslut som fattats av polisen med stöd av denna lag får ändring sökas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ett beslut om återkallande av ett körtillstånd för taxiförare kan verkställas även om det överklagas.

Föreslagen lydelse

38 §

Ändringssökande

Omprövning av beslut som fattats av en av Trafiksäkerhetsverket godkänd innehavare av utbildningstillstånd och av beslut som fattats av en provmottagare enligt avtal med Trafiksäkerhetsverket *får begäras hos Trafiksäkerhetsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).*

Andra beslut som fattats med stöd av denna lag och beslut som har meddelats med anledning av *en begäran om omprövning* får överklagas genom besvär *hos förvaltningsdomstolen* på det sätt som *anges* i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkallande av körtillstånd eller återkallande av utbildningstillstånd får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut om återkallande av ett körtillstånd för taxiförare kan verkställas även om *ändring söks.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

107.

Lag

om ändring av 49 § i lagen om stark autentisering och elektroniska signaturer

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om stark autentisering och elektroniska signaturer (617/2009) 49 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
49 §	49 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
Bestämmelser om sökande av ändring i beslut som Kommunikationsverket har fattat med stöd av denna lag finns i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	*Beslut av Kommunikationsverket får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).* *Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkallande av ett beslut att utse ett kontrollorgan får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Andra beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*
Kommunikationsverket kan i sitt beslut bestämma att beslutet ska iakttas innan det har vunnit laga kraft. Besvärsmyndigheten kan dock förbjuda verkställigheten av beslutet tills besvären har avgjorts.	Kommunikationsverket får i sina beslut bestämma att beslutet ska iakttas innan det har vunnit laga kraft. Besvärsmyndigheten kan dock förbjuda verkställigheten av beslutet tills besvären har avgjorts.
Bestämmelser om sökande av ändring i dataombudsmannens beslut finns i personuppgiftslagen.	Bestämmelser om sökande av ändring i ett beslut av dataombudsmannen finns i personuppgiftslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

108.

Lag

om ändring av lotsningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lotsningslagen (940/2003) 20 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 645/2010, och
fogas till lagen en ny 20 a § som följer:

Gällande lydelse

20 §

Domstol

I ärenden som skall behandlas enligt 4—11 § bestäms behörig domstol enligt 21 kap. sjölagen (674/1994).

Beslut som Trafiksäkerhetsverket har fattat med stöd av denna lag får överklagas på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Föreslagen lydelse

20 §

Domstol

Den behöriga domstolen i ärenden som ska behandlas enligt 4—11 § bestäms enligt 21 kap. i sjölagen (674/1994).

20 a §

Ändringssökande

Beslut som gäller återkallande av styrsedel för lots, återkallande av linjelotsbrev och återkallande av dispens från skyldigheten att anlita lots för fartyg får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

När det gäller andra beslut av Trafiksäkerhetsverket får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkallande av styrsedel för lots får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	Denna lag träder i kraft den 20 . *På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.*

109.

Lag

om ändring av landsvägslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i landsvägslagen (503/2005) 105 a §, sådan den lyder i lag 446/2012, och
ändras 105 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1242/2009, som följer:

Gällande lydelse

105 §

Ändringssökande

I beslut som har fattats med stöd av denna lag söks ändring genom besvär enligt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte annat följer av 87 §. Väghållningsmyndighetens beslut i fall som avses i 37 §, 38 § 2 mom., 40 § 2 mom., 47 §, 48 § 2 mom. och 52 § överklagas hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets anslutningen, övergångsstället, fastigheten eller reklamaffischen eller annonsen i fråga finns.

Kommunen, närings-, trafik- och miljöcentralen och landskapsförbundet har rätt att genom besvär söka ändring i ett sådant beslut om godkännande av en utredningsplan eller en vägplan vars verkningar sträcker sig till kommunens område eller myndighetens verksamhetsområde.

En registrerad lokal eller regional sammanslutning eller stiftelse har rätt att i ärenden som hör till dess verksamhetsområde genom besvär söka ändring i ett sådant beslut om godkännande av en utredningsplan eller en vägplan vars verkningar sträcker sig till sammanslutningens eller stiftelsens verksamhetsområde.

Besvär som gäller ett sådant beslut om godkännande av en utredningsplan eller en vägplan som skall anses vara av samhällelig vikt skall behandlas i brådskande ordning.

Föreslagen lydelse

105 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut som gäller behörighetsintyg enligt 43 f § får begäras hos Trafiksäkerhetsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen.

Beslut av statsrådets allmänna sammanträde får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Andra beslut som fattats med stöd av denna lag och beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller godkännande av en utredningsplan eller en vägplan får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvär över väghållningsmyndighetens beslut i fall som avses i 37 §, 38 § 2 mom., 40 § 2 mom., 47 §, 48 § 2 mom. och 52 § *ska anföras* hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets anslutningen, övergångsstället, fastigheten eller reklamaffischen eller annonsen i fråga finns.

Kommunen, närings-, trafik- och miljöcentralen och landskapsförbundet har rätt att *anföra besvär* över ett sådant beslut om godkännande av en utredningsplan eller vägplan

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

vars verkningar sträcker sig till kommunens område eller myndighetens verksamhetsområde.

En sådan lokal eller regional sammanslutning eller stiftelse som är registrerad har rätt att i ärenden som hör till dess verksamhetsområde *anföra besvär* över ett sådant beslut om godkännande av en utredningsplan eller vägplan vars verkningar sträcker sig till sammanslutningens eller stiftelsens verksamhetsområde.

Besvär som gäller ett sådant beslut om godkännande av en utredningsplan eller en vägplan som ska anses vara av samhällelig vikt ska behandlas *skyndsamt*.

Bestämmelser om sökande av ändring i beslut som fattats vid landsvägsförrättningar finns i 87 §.

105 a §

Begäran om omprövning

Ett beslut som gäller behörighetsintyg enligt 43 f § får inte överklagas genom besvär. Omprövning av beslutet får begäras hos Trafiksäkerhetsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen.

Det beslut som meddelas med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

(upphävs)

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

110.

Lag

om ändring av 80 § i postlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i postlagen (415/2011) 80 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
80 §	80 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
Beslut som statsrådet, kommunikationsministeriet, Kommunikationsverket eller kommunens byggnadstillsynsmyndighet meddelat *med stöd av denna lag* får överklagas genom besvär i enlighet med vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ett beslut av statsrådet, kommunikationsministeriet och Kommunikationsverket ska iakttas också om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat.	*Ett beslut av statsrådets allmänna sammanträde får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Beslut av kommunikationsministeriet, Kommunikationsverket och kommunens byggnadstillsynsmyndighet får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.* *Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller åläggande och ändring av skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.* Ett beslut av statsrådet, kommunikationsministeriet eller Kommunikationsverket ska iakttas oberoende av ändringssökande, om inte den myndighet *där ändring sökts* beslutar något annat.
Kommunikationsverket har rätt att genom besvär överklaga ett i 1 mom. avsett beslut av förvaltningsdomstolen genom vilket förvaltningsdomstolen upphäver eller ändrar ett beslut av Kommunikationsverket.	Kommunikationsverket har rätt att *anföra besvär* över ett i 1 mom. avsett beslut av förvaltningsdomstolen genom vilket förvaltningsdomstolen *har upphävt eller ändrat* ett beslut av Kommunikationsverket.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

111.

Lag

om ändring av 92 § i banlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i banlagen (110/2007) 92 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1243/2009, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
92 §	92 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
I beslut som har fattats med stöd av denna lag söks ändring genom besvär enligt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996), *om inte något annat följer av 77 §*. Banhållarens beslut i de fall som avses i 17, 40 och 41 § överklagas hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets plankorsningen eller fastigheten i fråga finns.	Beslut som har fattats med stöd av denna lag får överklagas genom besvär *hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).* Besvär över banhållarens beslut i de fall som avses i 17, 40 och 41 § anförs hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets plankorsningen eller fastigheten i fråga finns. *Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller godkännande av en utredningsplan eller en järnvägsplan får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*
Kommunen, närings-, trafik- och miljöcentralen och landskapsförbundet har rätt att genom besvär söka ändring i ett sådant beslut om godkännande av en utredningsplan eller en järnvägsplan vars verkningar sträcker sig till kommunens område eller myndighetens verksamhetsområde. En registrerad lokal eller regional sammanslutning eller stiftelse har rätt att i ärenden som hör till dess ansvarsområde genom besvär söka ändring i ett sådant beslut om godkännande av en utredningsplan eller en järnvägsplan vars verkningar sträcker sig till sammanslutningens eller stiftelsens verksamhetsområde. Besvär som gäller ett sådant beslut om godkännande av en utredningsplan eller en järn-	Kommunen, närings-, trafik- och miljöcentralen och landskapsförbundet har rätt att *anföra besvär* över ett sådant beslut om godkännande av en utredningsplan eller järnvägsplan vars verkningar sträcker sig till kommunens område eller myndighetens verksamhetsområde. *En sådan lokal eller regional sammanslutning eller stiftelse som är registrerad* har rätt att i ärenden som hör till dess verksamhetsområde anföra besvär över ett sådant beslut om godkännande av en utredningsplan eller järnvägsplan vars verkningar sträcker sig till sammanslutningens eller stiftelsens verksamhetsområde. Besvär som gäller ett sådant beslut om godkännande av en utredningsplan eller en

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
vägsplan som skall anses vara av samhällelig vikt skall behandlas i brådskande ordning.	järnvägsplan som ska anses vara av samhällelig vikt ska behandlas *skyndsamt*. *Bestämmelser om sökande av ändring i beslut som fattats vid järnvägsförrättningar finns i 77 §.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

112.

Lag

om ändring av lagen om taxitrafik

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om taxitrafik (217/2007) 8 § 3 mom., sådant det lyder i lag 1314/2007, och
ändras 27 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
8 §	8 §
Företagarkurs	
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Den som underkänns i provet kan söka rättelse hos Trafiksäkerhetsverket. Rättelseyrkande ska framställas inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. Bestämmelser om sökande av ändring i Trafiksäkerhetsverkets beslut finns i 27 §.	(*upphävs*)
27 §	27 §
Sökande av ändring	***Ändringssökande***
Ändring i ett beslut som fattats med stöd av denna lag får sökas genom besvär på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Beslutet skall iakttas trots att ändring har sökts, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat.	*Omprövning av Trafiksäkerhetsverkets beslut i ärenden som gäller bedömning av prov som avses i 8 § får begäras på det sätt som avses i förvaltningslagen (434/2003).* *Andra beslut och ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning* får överklagas genom besvär *hos förvaltningsdomstolen* på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkallande av taxitillstånd får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.* Ett beslut ska iakttas trots *ändringssökande*, om inte den myndighet där ändring sökts bestämmer något annat.

———

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	Denna lag träder i kraft den 20 . *På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.*

113.

Lag

om ändring av 22 § i sjötrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sjötrafiklagen (463/1996) 22 §, sådan den lyder i lag 1294/2009, som följer:

Gällande lydelse

22 §

Sökande av ändring

Besvär över beslut som avses i denna lag får anföras hos förvaltningsdomstolen på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Besvär som gäller ett beslut som en behörig närings-, trafik- och miljöcentral har meddelat med stöd av 15 § 2 mom., 16 § eller 21 § 3 mom. eller som Trafikverket har meddelat med stöd av 15 § 2 mom. eller som Trafiksäkerhetsverket har meddelat med stöd av 16 § behandlas i den förvaltningsdomstol inom vars domkrets största delen av det vattenområde som beslutet gäller är beläget. I övrigt bestäms den behöriga förvaltningsdomstolen enligt den förvaltningsdomstols domkrets där den myndighet vars beslut överklagas har sitt verksamhetsställe.

Föreslagen lydelse

22 §

Ändringssökande

Beslut som avses i denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Besvär som gäller ett beslut som en behörig närings-, trafik- och miljöcentral *har fattat* med stöd av 15 § 2 mom., 16 § eller 21 § 3 mom. eller som Trafikverket *har fattat* med stöd av 15 § 2 mom. eller Trafiksäkerhetsverket fattat med stöd av 16 § *ska handläggas* av den förvaltningsdomstol inom vars domkrets största delen av det vattenområde som beslutet gäller är beläget. I övrigt bestäms den behöriga förvaltningsdomstolen enligt den förvaltningsdomstols domkrets där den myndighet vars beslut överklagas har sitt verksamhetsställe.

Förvaltningsdomstolens beslut i ärenden som gäller meddelande eller ändring av ett förbud eller en begränsning som avses i 15, 16 och 20 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

114.

Lag

om ändring av 8 § i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen med Sverige om internationell taxitrafik på väg och om tillämpning av överenskommelsen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen med Sverige om internationell taxitrafik på väg och om tillämpning av överenskommelsen (559/2012) 8 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
8 §	8 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
Ändring i ett beslut som fattats med stöd av denna lag får sökas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Beslutet ska iakttas trots att ändring har sökts, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat.	Ett beslut som fattats med stöd av denna lag får *överklagas* genom besvär *hos förvaltningsdomstolen* på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Förvaltningsdomstolens beslut i ärenden som gäller återkallande av taxitillstånd får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.* Beslutet ska iakttas trots att ändring söks, om inte besvärsmyndigheten *bestämmer* något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

115.

Lag

om ändring av 162 och 164 § i gruvlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i gruvlagen (621/2011) 162 och 164 § som följer:

Gällande lydelse

162 §

Sökande av ändring i gruvmyndighetens beslut

Ändring i ett beslut som gruvmyndigheten *har meddelat med stöd av denna lag* får sökas genom besvär enligt bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat föreskrivs nedan. Den behöriga förvaltningsdomstolen bestäms i enlighet med inom vilken förvaltningsdomstols domkrets den huvudsakliga delen av det malmletningsområde, gruvområde eller guldvaskningsområde som avses i beslutet finns.

Besvär över gruvmyndighetens beslut om den avgift som ska tas ut anförs på samma sätt som besvär över huvudsaken.

Gruvmyndighetens beslut om frigörande av säkerhet får inte överklagas genom besvär.

164 §

Sökande av ändring i besiktningsorgans beslut

Ändring i ett besiktningsorgans beslut får inte sökas genom besvär. I besiktningsorganets beslut får omprövning begäras hos besiktningsorganet *inom 30 dagar från delfåendet. Till beslutet ska fogas anvisningar om*

Föreslagen lydelse

162 §

Sökande av ändring i gruvmyndighetens beslut

Ett beslut av gruvmyndigheten får överklagas genom besvär *hos förvaltningsdomstolen* på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat föreskrivs nedan. Den behöriga förvaltningsdomstolen bestäms i enlighet med inom vilken förvaltningsdomstols domkrets den huvudsakliga delen av det malmletningsområde, gruvområde eller guldvaskningsområde som avses i beslutet finns.

Förvaltningsdomstolens beslut i ärenden som avses i 70 och 131 §, 140 § 2 mom., 144 § 2 mom. och 156 och 157 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvär över en avgift som tas ut för gruvmyndighetens beslut anförs på samma sätt som besvär över huvudsaken.

Gruvmyndighetens beslut om frigörande av säkerhet får inte överklagas genom besvär.

164 §

Sökande av ändring i besiktningsorgans beslut

Omprövning av ett besiktningsorgans beslut får begäras *på det sätt som anges i förvaltningslagen.*

Det beslut som meddelas *med anledning av begäran om omprövning* får överklagas ge-

Gällande lydelse

hur man begär omprövning.

I ett beslut som besiktningsorganet har meddelat i ett omprövningsförfarande får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen

Föreslagen lydelse

nom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

116.

Lag

om ändring av 10 § i handelskammarlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i handelskammarlagen (878/2002) 10 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
10 §	10 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
I ett beslut som handels- och industriministeriet har fattat *med stöd av denna lag* får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen med iakttagande av förvaltningsprocesslagen (586/1996).	Ett beslut av *arbets- och näringsministeriet* får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på *det sätt som anges* i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

117.

Lag

om ändring av 27 § i sjömansservicelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sjömansservicelagen (447/2007) 27 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
27 §	27 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
Ändring i ett beslut av sjömansservicebyrån enligt 7 § 3 mom. får sökas genom besvär. Arbetsgivaren kan dessutom söka ändring i ett beslut av sjömansservicebyrån enligt 9 § 2 mom.	*Omprövning av ett beslut av sjömansservicebyrån i ett ärende som avses i 9 § får inom sex månader från delfåendet av beslutet begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).*
Besvär skall anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.	*Andra beslut av sjömansservicebyrån och sjömansservicebyråns beslut med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*
Besvär skall anföras inom sex månader från delfåendet.	Besvär ska anföras inom sex månader från delfåendet *av beslutet.*
I övrigt gäller för ändringssökande vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

118.

Lag

om ändring av 14 § i lagen om tillståndsplikt för indrivningsverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tillståndsplikt för indrivningsverksamhet (517/1999) 14 § som följer:

14 §	14 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
Om sökande av ändring i ett beslut som har fattats med stöd av denna lag gäller bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	*Ett beslut som fattats med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).*
Ett beslut om återkallande av koncession *enligt denna lag* skall iakttas trots att ändring har sökts, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.	*Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller förbud enligt 11 § eller återkallande av koncession enligt 12 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*
	Ett beslut om återkallande av koncession ska iakttas även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.
	———
	Denna lag träder i kraft den 20 .
	På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

119.

Lag

om ändring av 21 § i lagen om paketreserörelser

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om paketreserörelser (939/2008) 21 §, sådan den lyder i lag 675/2012, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
21 §	21 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
	Beslut som avses i 8, 15 och 16 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).
	När det gäller andra beslut av Konkurrens- och konsumentverket får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.
	Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller avförande ur det register som avses i 8 § samt förbud enligt 15 och 16 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.
Ett beslut som Konkurrens- och konsumentverket har meddelat med stöd av 8 och 10–12 § ska iakttas även om det överklagas, om inte besvärsinstansen bestämmer något annat.	Beslut som Konkurrens- och konsumentverket *har fattat* med stöd av 8 och 10–12 § ska iakttas oberoende av ändringssökande, om inte *den myndighet där ändring sökts* bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

120.

Lag

om ändring av 15 och 21 § i lagen om fastighetsförmedlingsrörelser och rörelser för förmedling av hyreslägenheter och hyreslokaler

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om fastighetsförmedlingsrörelser och rörelser för förmedling av hyreslägenheter och hyreslokaler (1075/2000) 15 och 21 §, sådana de lyder, 15 § i lag 279/2013 och 21 § i lag 1523/2009, som följer:

Gällande lydelse

15 §

Begäran om omprövning av och sökande av ändring i beslut av nämnden för mäklarprov

Omprövning av ett beslut som gäller ett mäklarprov får begäras *hos nämnden för mäklarprov* på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen (434/2003).

I ett beslut som nämnden för mäklarprov har fattat i ett ärende som gäller en begäran om omprövning får ändring sökas hos förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996).

21 §

Sökande av ändring i beslut av regionförvaltningsverket

I fråga om sökande av ändring i beslut av regionförvaltningsverket gäller vad som bestäms i förvaltningsprocesslagen.

Ett i denna lag avsett beslut om strykning ur registret och om verksamhetsförbud för viss tid ska iakttas även om ändring har sökts, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Föreslagen lydelse

15 §

Sökande av ändring i beslut av nämnden för mäklarprov

Omprövning av ett beslut som gäller ett mäklarprov får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Det beslut som *meddelas* med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

21 §

Sökande av ändring i beslut av regionförvaltningsverket

Beslut av regionförvaltningsverket i ärenden som avses i 18 och 19 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

När det gäller andra beslut av regionförvaltningsverket får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller förbud enligt 18 § eller strykning ur registret enligt 19 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Beslut enligt denna lag om strykning ur registret och verksamhetsförbud för viss tid ska iakttas även om de överklagas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

121.

Lag

om ändring av lagen om certifiering och angivande av elens ursprung

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om certifiering och angivande av elens ursprung (1129/2003) 16 och 17 §, av dem 17 § sådan den lyder i lag 445/2013, samt

fogas till lagen en ny 18 §, i stället för den 18 § som upphävts genom lag 445/2013, som följer*:*

Gällnade lydelse

16 §

Sökande av ändring i förvaltningsbeslut

Ändring i ett beslut som Energimarknadsverket meddelat med stöd av denna lag får sökas genom besvär enligt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/ 1996).

17 §

Sökande av ändring i beslut av den registeransvarige och av bedömningsorgan

Omprövning av den registeransvariges beslut som gäller ursprungsgaranti för el och beslut av ett bedömningsorgan som gäller verifieringsintyg får begäras *hos den som meddelat beslutet inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. Till beslutet ska fogas anvisningar om hur man begär omprövning.* Bestämmelser om förfarandet vid begäran om omprövning finns i förvaltningslagen.

I ett beslut som den registeransvarige eller bedömningsorganet har fattat i ett omprövningsförfarande får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

Föreslagen lydelse

16 §

Sökande av ändring i Energimyndighetens beslut

Ett beslut som *Energimyndigheten har fattat* med stöd av denna lag får överklagas genom besvär *hos förvaltningsdomstolen* på det sätt som *anges* i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

17 §

Sökande av ändring i beslut av den registeransvarige och av bedömningsorgan

Omprövning av beslut som den registeransvarige fattat om ursprungsgaranti för el och ett bedömningsorgan fattat om verifieringsintyg får begäras *på det sätt som anges i förvaltningslagen.*

Det beslut som meddelas med anledning *av begäran om omprövning får överklagas genom besvär* hos förvaltningsdomstolen på det sätt som *anges* i förvaltningsprocesslagen.

18 §

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Sökande av ändring i förvaltningsdomstolens beslut

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkallande av godkännande av bedömningsorgan eller förvägrande av ursprungsgaranti för viss tid får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra i 16 och 17 § avsedda beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

122.

Lag

om ändring av 39 och 40 § i lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter (1005/2008) 39 och 40 §, av dem 39 § sådan den lyder i lag 1269/2010, som följer:

Gällande lydelse

39 §

Sökande av ändring i ett ministeriums och Säkerhets- och kemikalieverkets beslut

Ändring i ett beslut som ett ministerium eller Säkerhets- och kemikalieverket har fattat med stöd av denna lag får sökas genom besvär i enlighet med vad som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Beslutet ska iakttas trots att det överklagats, om inte besvärsinstansen beslutar något annat.

Föreslagen lydelse

39 §

Sökande av ändring i ett ministeriums och Säkerhets- och kemikalieverkets beslut

Ett beslut som gäller återkallande av godkännande av besiktningsorgan och ett beslut som avses i 34 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Omprövning av andra beslut av ett ministerium och av Säkerhets- och kemikalieverket får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 1 mom. får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut som ett ministerium eller Säkerhets- och kemikalieverket har fattat med stöd av denna lag ska iakttas oberoende av ändringssökande, om inte *den myndighet där ändring sökts bestämmer* något annat.

Gällande lydelse

40 §

Sökande av ändring i ett besiktningsorgans beslut

Ett besiktningsorgans beslut får inte överklagas genom besvär. I ett besiktningsorgans beslut om överensstämmelseintyg eller besiktningsintyg får rättelse sökas *hos besiktningsorganet inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. Anvisningar om hur man ska gå till väga när man yrkar på rättelse av beslutet ska fogas till beslutet.*

Ändring i ett beslut som ett besiktningsorgan har fattat i ett rättelseförfarande får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

Föreslagen lydelse

40 §

Sökande av ändring i ett besiktningsorgans beslut

Omprövning av ett besiktningsorgans beslut om överensstämmelseintyg eller besiktningsintyg får begäras *på det sätt som anges i förvaltningslagen.*

Det beslut som meddelas med *anledning av begäran om omprövning* får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

123.

Lag

om ändring av lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart (248/1982) 8 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 409/1996 och 1027/2011, samt

fogas till lagen en ny 8 a § som följer:

Gällande lydelse

8 §

Övertidsarbete per dygn

En arbetstagare är skyldig att högst 16 timmar i veckan mot ersättning utföra övertidsarbete utöver den i 4 § 1 mom. föreskrivna ordinarie arbetstiden per dygn. Arbetstiden per dygn får likväl vara högst 14 timmar. I enskilda fall kan arbets- och näringsministeriet, efter att ha gett delegationen för sjömansärenden tillfälle att avge utlåtande, bevilja undantag från dessa maximitider. Villkor för undantagslov är att övertidsarbetet utförs med arbetstagarens samtycke och att överenskommelse träffats om att det avlösningssystem som avses i 18 § ska iakttas på fartyget eller arbetstiden ska utjämnas inom tre månader så att den motsvarar ovan föreskrivna maximitider. *Arbets- och näringsministeriets beslut får överklagas så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).*

Har arbetet indelats i två vakter, är arbetstagaren skyldig att, med avvikelse från vad i 1 mom. är stadgat, utföra övertidsarbete per dygn högst 28 timmar i veckan och därutöver, om han samtycker därtill, högst 7 timmar i veckan, ifall han har rätt till fritidsperioder som återkommer regelbundet med högst 30 dagars mellanrum. Fritidsperioden skall vara minst 7 dygn lång, och däri skall ingå minst ett helt veckoslut.

Föreslagen lydelse

8 §

Övertidsarbete per dygn

En arbetstagare är skyldig att högst 16 timmar i veckan mot ersättning utföra övertidsarbete utöver den ordinarie arbetstid per dygn som anges i 4 § 1 mom. Arbetstiden per dygn får dock vara högst 14 timmar. I enskilda fall kan arbets- och näringsministeriet, efter att ha gett delegationen för sjömansärenden tillfälle att avge utlåtande, bevilja undantag från dessa maximitider. Villkor för undantagslov är att övertidsarbetet utförs med arbetstagarens samtycke och att överenskommelse har träffats om att det avlösningssystem som avses i 18 § ska iakttas på fartyget, eller att arbetstiden utjämnas inom tre månader så att den motsvarar ovan föreskrivna maximitider.

Om arbetet har indelats i två vakter, är arbetstagaren skyldig att med avvikelse från 1 mom. utföra övertidsarbete per dygn högst 28 timmar i veckan och utöver det, om han eller hon samtycker, högst 7 timmar i veckan, om arbetstagaren har rätt till fritidsperioder som återkommer regelbundet med högst 30 dagars mellanrum. Fritidsperioden ska vara minst 7 dygn lång, och där ska ingå ett helt veckoslut.

8 a §

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Sökande av ändring i arbets- och näringsministeriets beslut

Omprövning av ett beslut av arbets- och näringsministeriet i ett ärende som avses i 8 § får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

124.

Lag

om ändring av 75 och 76 § i lagen om utsläppshandel

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utsläppshandel (311/2011) 75 och76 § som följer:

Gällande lydelse

75 §

Överklagande av utsläppshandelsmyndighetens beslut

Ett beslut som utsläppshandelsmyndigheten har meddelat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ett beslut som utsläppshandelsmyndigheten med stöd av 16 § 2 och 4 mom. har meddelat om återkallande av ett tillstånd ska trots överklagande följas i fråga om förbudet enligt 17 § att registrera utsläppsrätter, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Ett förbud mot överlåtelse av utsläppsrätter som utsläppshandelsmyndigheten har meddelat med stöd av 71 § ska följas trots överklagande, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

En avgift som utsläppshandelsmyndigheten har fastställt för en offentligrättslig prestation får överklagas på det sätt som föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten.

Föreslagen lydelse

75 §

Sökande av ändring i utsläppshandelsmyndighetens beslut

Ett beslut som utsläppshandelsmyndigheten *har fattat* med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 16, 64, 68 eller 70–72 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut om återkallande av ett tillstånd som utsläppshandelsmyndigheten har fattat med stöd av 16 § 2 och 3 mom. ska även om det överklagas iakttas i fråga om förbudet enligt 17 § att bokföra utsläppsrätter i registret, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Ett förbud mot överlåtelse av utsläppsrätter som utsläppshandelsmyndigheten har meddelat med stöd av 71 § ska iakttas även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Ändring av en avgift som utsläppshandelsmyndigheten har fastställt för en offentligrättslig prestation får sökas på det sätt som anges i lagen om grunderna för avgifter till staten.

Gällande lydelse

76 §

Sökande av ändring i ett beslut av en kontrollör

Omprövning av verifieringsutlåtandet får *sökas hos kontrollören inom 14 dagar från det sökanden delgivits utlåtandet. Till utlåtandet ska fogas anvisningar om hur man begär omprövning.*

Ett beslut som kontrollören har meddelat i ett omprövningsförfarande får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

Föreslagen lydelse

76 §

Sökande av ändring i ett beslut av en kontrollör

Omprövning av ett verifieringsutlåtande får *begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).*

Det beslut som meddelas *med anledning av begäran om omprövning* får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som *anges* i förvaltningsprocesslagen.

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

125.

Lag

om ändring av 82 § i lagen om främjande av integration

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om främjande av integration (1386/2010) 82 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 919/2012, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
82 §	82 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
Om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag, får ändring i beslut enligt denna lag sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen enligt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	Om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag, får beslut *som avses* i denna lag överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*
Bestämmelser om sökande av ändring i arbets- och näringsbyråns beslut enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice finns i 14 kap. i den lagen.	Bestämmelser om sökande av ändring i arbets- och näringsbyråns beslut enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice finns i 14 kap. i den lagen.
Bestämmelser om sökande av ändring i beslut om arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd finns i 12 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.	Bestämmelser om sökande av ändring i beslut om arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd finns i 12 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.
Bestämmelser om sökande av ändring i beslut om utkomststöd finns i 7 kap. i socialvårdslagen.	Bestämmelser om sökande av ändring i beslut om utkomststöd finns i 7 kap. i socialvårdslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

126.

Lag

om ändring av lagen om tillämpning av vissa av Europeiska gemenskapernas bestämmelser om statligt stöd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tillämpning av vissa av Europeiska gemenskapernas bestämmelser om statligt stöd (300/2001) lagens rubrik samt 1 och 2 §, sådana de lyder i lag 187/2008, som följer:

Lag

om tillämpning av vissa av Europeiska unionens bestämmelser om statligt stöd

Gällande lydelse

1 §

Avbrott i utbetalningen av stöd samt återkrav av stöd

Ett beslut av Europeiska gemenskapernas kommission om avbrott i utbetalningen eller återkrävande av stöd som avses i artikel 87.1 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen ska verkställas utan dröjsmål i Finland. Beslutet ska verkställas av den myndighet som beviljat stödet i fråga. Om stödet beviljats av någon annan än en myndighet, ska verkställandet skötas av den myndighet som ensam eller tillsammans med andra myndigheter utövar bestämmande inflytande över den sammanslutning som beviljat stödet. Om det utgående från kommissionens beslut och detta moment inte är möjligt att specificera någon behörig myndighet, ansvarar arbets- och näringsministeriet, nedan ministeriet, för verkställigheten av beslutet.

Ett beslut om återkrav som fattats av kommissionen verkställs genom ett beslut av den myndighet som ansvarar för återkravet. I beslutet ska specificeras de företag som är skyldiga att återbetala stöd, det belopp som ska

Föreslagen lydelse

1 §

Avbrott i utbetalningen av stöd samt återkrav av stöd

Ett beslut av Europeiska *kommissionen* om avbrott i utbetalningen eller återkrav av stöd som avses i *artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt* ska verkställas utan dröjsmål i Finland. Beslutet ska verkställas av den myndighet som beviljat stödet i fråga. Om stödet beviljats av någon annan än en myndighet, ska verkställigheten skötas av den myndighet som ensam eller tillsammans med andra myndigheter utövar bestämmande inflytande över den sammanslutning som beviljat stödet. Om det utgående från kommissionens beslut och detta moment inte är möjligt att specificera någon behörig myndighet, ansvarar arbets- och näringsministeriet, nedan ministeriet, för verkställigheten av beslutet.

Ett beslut om återkrav som fattats av kommissionen verkställs genom ett beslut av den myndighet som ansvarar för återkravet. Beslutet ska innehålla en specificering av de företag som är skyldiga att återbetala stöd, det

Gällande lydelse

återkrävas och den ränta som ska betalas på det samt andra nödvändiga omständigheter så som föreskrivs i kommissionens beslut.

Ett beslut om verkställande av återkrav som fattats av en nationell myndighet kan verkställas i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007) och ändring i beslutet får sökas i den ordning som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Beslutet ska iakttas genast trots eventuellt ändringssökande.

2 §

Lämnande av upplysningar och anmälningsförfarande

Utan hinder av vad som i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) eller i någon annan lag föreskrivs om sekretess, har ministeriet rätt att få de upplysningar som är nödvändiga för fullgörande av den förpliktelse att lämna upplysningar som föreskrivs i rådets förordning (EG) nr 659/1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget. Ministeriet förmedlar uppgifterna vidare till Europeiska gemenskapernas myndigheter.

Närmare bestämmelser om det nationella förfaringssättet vid anmälan av stöd och fullgörandet av anmälningsskyldigheten i övrigt utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

Föreslagen lydelse

belopp som ska återkrävas och den ränta som ska betalas på det samt av andra nödvändiga omständigheter så som *bestäms* i kommissionens beslut.

Ett beslut om verkställighet av återkrav som fattats av en nationell myndighet får verkställas i den ordning som anges i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Beslutet får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.* Beslutet ska *verkställas även om det överklagas.*

2 §

Lämnande av upplysningar och anmälningsförfarande

Trots vad som i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) eller i någon annan lag föreskrivs om sekretess, har ministeriet rätt att få de upplysningar som är nödvändiga för fullgörande av den förpliktelse att lämna upplysningar som föreskrivs i rådets förordning (EG) nr 659/1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget. Ministeriet förmedlar uppgifterna vidare till Europeiska *unionens* myndigheter.

Närmare bestämmelser om det nationella förfaringssättet vid anmälan av stöd och fullgörandet av anmälningsskyldigheten i övrigt utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

127.

Lag

om ändring av 26 § i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna (897/2009) 26 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
26 §	26 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
I ett beslut av en närings-, trafik- och miljöcentral och av en arbets- och näringsbyrå får ändring sökas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat föreskrivs om ändringssökande någon annanstans i lagstiftningen.	*Om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag*, får ett beslut av närings-, trafik- och miljöcentralen och ett beslut av arbets- och näringsbyrån överklagas genom besvär *hos förvaltningsdomstolen* på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

128.

Lag

om ändring av 16 § i lagen om Konkurrens- och konsumentverket

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Konkurrens- och konsumentverket (661/2012) 16 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
16 §	16 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
I konsumentombudsmannens beslut i ärenden som hör till marknadsdomstolens behörighet eller som gäller bistående av konsumenter enligt 13 §, anförande av gruppklagomål enligt 14 § eller väckande av grupptalan enligt 15 § får ändring inte sökas genom besvär. *I fråga om sökande av ändring gäller i övrigt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996) eller i någon annan lag.*	Beslut av konsumentombudsmannen i ärenden som hör till marknadsdomstolens behörighet eller som gäller bistående av konsumenter enligt 13 §, anförande av gruppklagomål enligt 14 § eller väckande av grupptalan enligt 15 § får inte överklagas genom besvär. *Andra beslut som har fattats med stöd av denna lag får, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag, överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

129.

Lag

om ändring av 75 § i kärnenergilagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kärnenergilagen (990/1987) 75 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 342/2008, 622/2011 och 410/2012, som följer:

Gällande lydelse

75 §

Sökande av ändring och verkställighet av beslut

Har statsrådet fattat ett principbeslut med stöd av 11 § eller ett beslut med stöd 46 §, får ändring däri inte sökas genom besvär.

Ändring i annat än i 1 mom. nämnt beslut som fattats av statsrådet, arbets- och näringsministeriet eller Strålsäkerhetscentralen söks på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte annat följer av Euratomfördraget. På besvärsrätten i fråga om sådana beslut av statsrådet som gäller verksamhet enligt 2 § 1 mom. 2 punkten och på vilka gruvlagen tillämpas ska bestämmelserna om besvärsrätt i 165 § i gruvlagen tillämpas på motsvarande sätt.

Ändring i Statens kärnavfallsfonds beslut om fastställande av avgift som fattats med stöd av 53 a § 2 mom. och 53 b § 2 mom. samt i beslut om återbetalning av medel som fattats med stöd av 53 e § 4 mom. samt i beslut om återkrav av finansiering som fattats med stöd av 53 e § 3 mom. söks i den ordning som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. På ett beslut om finansiering av projekt som fonden fattat med stöd av 53 d § tillämpas bestämmelserna i 34 och 35 § i statsunderstödslagen. Innan beslut fattas i ett ärende som gäller rättelseyrkande eller bemötande avges i ett besvärsärende ska fonden begära ett utlåtande i ärendet av arbets- och näringsministeriet.

Omprövning av ett besiktningsorgans beslut får begäras *hos besiktningsorganet*. Bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i

Föreslagen lydelse

75 §

Sökande av ändring och verkställighet av beslut

Om statsrådet har fattat ett principbeslut med stöd av 11 § eller ett beslut med stöd 46 §, får det inte överklagas genom besvär.

Ändring i andra än i 1 mom. nämnda beslut av statsrådet, arbets- och näringsministeriet eller Strålsäkerhetscentralen *får sökas* på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat följer av Euratomfördraget. På besvärsrätten i fråga om sådana beslut av statsrådet som gäller verksamhet enligt 2 § 1 mom. 2 punkten och på vilka gruvlagen tillämpas ska bestämmelserna om besvärsrätt i 165 § i gruvlagen tillämpas på motsvarande sätt.

Ändring i Statens kärnavfallsfonds beslut om fastställande av avgift som fattats med stöd av 53 a § 2 mom. och 53 b § 2 mom., beslut om återbetalning av medel som fattats med stöd av 53 e § 4 mom. och beslut om återkrav av finansiering som fattats med stöd av 53 e § 3 mom. *får sökas på det sätt som anges* i förvaltningsprocesslagen. På ett beslut om finansiering av projekt som fonden fattat med stöd av 53 d § tillämpas 34 och 35 § i statsunderstödslagen. Innan ett ärende som gäller *begäran om omprövning avgörs* eller bemötande avges i ett besvärsärende ska fonden begära ett utlåtande i ärendet av arbets- och näringsministeriet.

Omprövning av ett besiktningsorgans beslut får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Det beslut som *meddelas* med anledning av begäran om omprövning

Gällande lydelse

förvaltningslagen. I ett beslut som besiktningsorganet fattar med anledning av begäran om omprövning får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Beslut som meddelats med stöd av 42 §, 43 § 2 eller 3 mom., 44 eller 47 §, 49 § 1 mom., 52 § 1—3 eller 5 mom., 53 a § 2 mom., 53 b § 2 mom., 63 § 1 mom. 5 punkten och 66 eller 68 § samt beslut som meddelats med stöd av 65 §, om så har bestämts i beslutet, kan verkställas trots att ändring sökts.

Föreslagen lydelse

får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. *Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*

Beslut som meddelats med stöd av 42 §, 43 § 2 eller 3 mom., 44 eller 47 §, 49 § 1 mom., 52 § 1—3 eller 5 mom., 53 a § 2 mom., 53 b § 2 mom., 63 § 1 mom. 5 punkten eller 66 eller 68 § samt beslut som meddelats med stöd av 65 §, om så har bestämts i beslutet, får verkställas *oberoende av ändringssökande*.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

130.

Lag

om ändring av 26 § i lagen om användning av mänskliga organ, vävnader och celler för medicinska ändamål

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om användning av mänskliga organ, vävnader och celler för medicinska ändamål (101/2001) 26 §, sådan den lyder i lag 778/2009, som följer:

Gällande lydelse

26 §

Ändringssökande

I en inspektörs beslut som avses i 20 k § får ändring inte sökas genom besvär. En part får inom 30 dagar från delfåendet av beslutet framställa ett skriftligt rättelseyrkande hos Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet. På framställande och behandling av ett rättelseyrkande tillämpas i övrigt förvaltningslagen (434/2003). Inspektörens beslut kan verkställas trots rättelseyrkande.

I beslut av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet får ändring sökas genom besvär enligt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

I ett beslut som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har meddelat enligt 4 eller 5 § får ändring inte sökas genom besvär.

Föreslagen lydelse

26 §

Ändringssökande

Omprövning av beslut som fattats med stöd av denna lag, med undantag för beslut som avses i 20 b, 20 m, 20 y och 23 §, får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Omprövning av en inspektörs beslut enligt 20 k § får begäras hos Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet.

Ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning i ett ärende som avses i 4 och 5 § får inte överklagas genom besvär. Andra beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning samt beslut som avses i 20 b, 20 m, 20 y och 23 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 20 m, 20 y och 23 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	Ett beslut som fattats med stöd av 20 k § ska iakttas oberoende av ändringssökande.
	———
	Denna lag träder i kraft den 20 .
	På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

131.

Lag

om ändring av 40 § i lagen om penningautomatunderstöd

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om penningautomatunderstöd (1056/2001) 40 §, sådan den lyder i lag 366/2013, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
40 §	40 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
Omprövning av social- och hälsovårdsministeriets eller Penningautomatföreningens beslut enligt denna lag får begäras hos social- och hälsovårdsministeriet på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen. Ändring i social- och hälsovårdsministeriets beslut med anledning av en begäran om omprövning får sökas hos förvaltningsdomstolen. *Ändring får sökas endast på laglighetsgrund.*	Omprövning av social- och hälsovårdsministeriets eller Penningautomatföreningens beslut får begäras hos social- och hälsovårdsministeriet på det sätt som anges i förvaltningslagen *(434/2003)*. Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen *på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996)*. *Förvaltningsdomstolens beslut i ett i 25 § avsett ärende som gäller avbrytande av utbetalning och i ett i 27 och 28 § avsett ärende som gäller återkrävande av understöd och upphörande av utbetalning av understöd får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

132.

Lag

om ändring av 15 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) 15 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 387/2008, som följer:

Gällande lydelse

15 §

Sökande av ändring

Ändring i ett beslut av en tjänsteinnehavare får inte sökas genom besvär.

Är den betalningsskyldige missnöjd med ett beslut som avses i 1 mom., har han om beslutet gäller avgift för socialservice, rätt att få det prövat av det organ som avses i 6 § socialvårdslagen, om beslutet gäller avgift för service av hälsovårdscentralen, av det organ som avses i 6 § folkhälsolagen och om beslutet gäller avgift för specialiserad sjukvård som ordnas av sjukvårdsdistriktet eller specialomsorger om utvecklingsstörda som ordnas av specialomsorgsdistriktet, av det organ som den beslutsfattande tjänsteinnehavaren lyder under.

Yrkandet på rättelse av ett beslut skall göras skriftligen inom 14 dagar efter att den betalningsskyldige fick del av beslutet. Till beslutet skall fogas anvisningar om hur ärendet kan föras till prövningsorganet.

Ändring i ett organs avgiftsbeslut enligt 2 mom. får på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996) sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. Besvären får inom denna tid också lämnas in till det organ som fattat beslutet, som ska översända dem till förvaltningsdomstolen tillsammans med sitt eget utlåtande. Ändring i förvaltningsdomstolens beslut får inte sökas genom besvär.

Föreslagen lydelse

15 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut om avgifter får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Omprövning begärs hos det organ som svarar för ordnandet av servicen i fråga i kommunen.

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Tillstånd ska beviljas endast om det med tanke på tillämpningen av lagen i andra liknande fall eller för en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet avgörs av högsta förvaltningsdomstolen.

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	Denna lag träder i kraft den 20 . *På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.*

133.

Lag

om ändring av 13 § i lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården (569/2009) 13 § som följer:

Gällande lydelse

13 §

Ändringssökande

I ett beslut om värdet på en inkomstrelaterad servicesedel eller om höjning av värdet på en servicesedel *får ändring inte sökas genom besvär.*

Klienten får inom 14 dagar från det att han eller hon fick del av beslutet framställa ett skriftligt rättelseyrkande hos det kollegiala organ som ansvarar för ordnandet av tjänsten i fråga i kommunen. Bestämmelser om hur anvisningar om framställande av rättelseyrkande ska ges finns i 46 § i förvaltningslagen (434/2003).

Beslut om värdet på en inkomstrelaterad servicesedel eller höjning av värdet på en servicesedel och beslut som organet har fattat med anledning av ett rättelseyrkande får delges klienten i brev per post. Om inte något annat visas, anses delfåendet då ha ägt rum den sjunde dagen efter det att beslutet postades under den adress som klienten uppgett. Bestämmelser om förfarandet i övrigt finns i förvaltningslagen.

Ändring i ett beslut som det kollegiala organet har fattat med anledning av ett rättelseyrkande får sökas hos förvaltningsdomstolen genom besvär i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Besvären får också lämnas in till organet, som ska sända dem till förvaltningsdomstolen tillsammans med sitt eget utlåtande.*

I förvaltningsdomstolens beslut får ändring

Föreslagen lydelse

13 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut om värdet på en inkomstrelaterad servicesedel eller om höjning av värdet på en servicesedel får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Omprövning begärs hos det organ som svarar för ordnandet av tjänsten i fråga i kommunen.

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
inte sökas genom besvär.	
	———
	Denna lag träder i kraft den 20 . *På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.*

134.

Lag

om ändring av 39 § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) 39 §, sådan den lyder i lag 433/2010, som följer:

Gällande lydelse

39 §

Ändringssökande

Ändring i ett beslut som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har fattat med stöd av denna lag får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen enligt vad som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården inte har meddelat ett beslut inom den tid som anges i 14 b §, får sökanden anföra besvär. Besvären anses då avse ett beslut om avslag av ansökan. Sådana besvär kan anföras tills ett beslut med anledning av ansökan har meddelats. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ska underrätta besvärsmyndigheten om att ett beslut har meddelats. På anförande av besvär enligt detta moment och behandlingen av dem tillämpas i övrigt 1 mom.

Beslut som avses i 25—30 § ska trots besvär verkställas omedelbart.

Föreslagen lydelse

39 §

Ändringssökande

Ett beslut som avses i 25 §, 26 § 1 mom., 27–29 eller 33 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

När det gäller andra beslut av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 25–29 eller 33 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården inte har meddelat ett beslut inom den tid som anges i 14 b §, får sökanden anföra besvär. Besvären anses då avse ett beslut om avslag av ansökan. Sådana besvär kan anföras tills ett beslut om ansökan har meddelats. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ska underrätta besvärsmyndigheten om att ett beslut har meddelats. På anförande av besvär enligt detta moment och behandlingen av dem tillämpas i övrigt förvaltningsprocesslagen.

Beslut som avses i 25–30 § ska iakttas *obe-*

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	roende av ändringssökande.
	———
	Denna lag träder i kraft den 20 . *På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.*

135.

Lag

om ändring av 58 § i lagen om produkter och utrustning för hälso- och sjukvård

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om produkter och utrustning för hälso- och sjukvård (629/2010) 58 § som följer:

Gällande lydelse

58 §

Sökande av ändring

Ändring i ett beslut som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har fattat med stöd av denna lag får sökas hos förvaltningsdomstolen på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ändring i ett föreläggande som har meddelats i samband med en inspektion som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har utfört eller i ett beslut som ett anmält organ har meddelat med stöd av denna lag får inte sökas genom besvär. Den som är missnöjd med föreläggandet eller beslutet får söka rättelse hos Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården inom 30 dagar från delfåendet av beslutet eller från det att inspektionen avslutats. Till föreläggandet eller beslutet ska det fogas anvisningar om hur rättelseyrkandet kan föras till verket för avgörande. De förelagda åtgärderna ska vidtas även om rättelse yrkas. Ändring i ett beslut som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har fattat med anledning av ett rättelseyrkande får sökas genom besvär på det sätt som bestäms i 1 mom.

Ett beslut eller ett föreläggande som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har meddelat med stöd av denna lag ska iakttas trots att ändring har sökts, *om inte besvärsinstansen bestämmer något annat.*

Om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården med stöd av 21 § har avbrutit en klinisk prövning av en produkt eller med stöd av 46 § meddelat ett interimistiskt beslut, får beslutet inte överklagas genom be-

Föreslagen lydelse

58 §

Ändringssökande

Ett beslut som avses i 21, 37, 44–49 och 51 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

När det gäller andra beslut av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, föreläggande som verket meddelat i samband med inspektioner och beslut som ett anmält organ har meddelat får omprövning begäras hos Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 1 mom. får överklagas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

De beslut och föreläggande som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har meddelat ska iakttas *oberoende av ändringssökande.*

Om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården med stöd av 21 § har avbrutit en klinisk prövning av en produkt eller med stöd av 46 § har meddelat ett interimistiskt beslut, får beslutet inte överklagas ge-

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
svär.	nom besvär.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

136.

Lag

om ändring av gentekniklagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i gentekniklagen (377/1995) 44 a §, sådan den lyder i lag 847/2004, samt
ändras 44 §, sådan den lyder i lagarna 847/2004 och 387/2009, som följer:

Gällande lydelse

44 §

Ändringssökande

I beslut som meddelats med stöd av denna lag får ändring sökas genom besvär i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996). Rätt att söka ändring i ärenden som avses i 23 § har också en registrerad förening eller stiftelse vars syfte är att främja naturvård eller miljöskydd och inom vars stadgeenliga verksamhetsområde miljökonsekvenserna i fråga uppträder.

I beslut om bestämmande av avgift enligt 35 § 1 mom. får ändring sökas så som föreskrivs i 11 b § i lagen om grunderna för avgifter till staten.

I beslut om uttag av avgift enligt 35 § 2 mom. får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen. *I ett i detta moment avsett beslut av förvaltningsdomstolen får ändring inte sökas genom besvär.*

Föreslagen lydelse

44 §

Ändringssökande

Ett beslut som gentekniknämnden och en tillsynsmyndighet har fattat med stöd av 7 kap. och 38 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

När det gäller andra beslut av gentekniknämnden och tillsynsmyndigheter än sådana som avses i 1 mom. får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Omprövning av andra beslut av tillsynsmyndigheter än sådana som fattats med stöd av 35 § 2 mom. ska dock begäras hos gentekniknämnden. Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 1 mom. får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 35 § 2 mom. får inte överklagas genom besvär. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvärsrätt i ärenden som avses i 23 § har också en registrerad förening eller stiftelse vars syfte är att främja naturvård eller miljöskydd och inom vars stadgeenliga verksamhetsområde miljökonsekvenserna i fråga uppträder.

I beslut om *fastställande* av avgift enligt 35 § 1 mom. får ändring sökas på det sätt som

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	anges i 11 b § i lagen om grunderna för avgifter till staten.
44 a §	(*upphävs*)
Yrkande på rättelse av tillsyns- myndigheternas beslut	
Ändring i en tillsynsmyndighets beslut får inte sökas genom besvär. I ett beslut som fattats av en tillsynsmyndighet får rättelse sökas skriftligen hos genteknikn ämnden inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. På delgivningen av beslutet tillämpas vad som föreskrivs om delgivning i förvaltningsärenden.	
Till de beslut som tillsynsmyndigheterna meddelar skall fogas anvisning om hur ärendet kan föras till genteknikn ämnden för behandling. I rättelseyrkandet skall namnet på och kontaktuppgifterna för den som framställer eller den som upprättar yrkandet anges liksom även uppgifter om till vilka delar rättelse av beslutet söks och grunderna för rättelseyrkandet.	
	Denna lag träder i kraft den 20 .
	På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

137.

Lag

om ändring av 49 § i narkotikalagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i narkotikalagen (373/2008) 49 §, sådan den lyder i lag 775/2009, som följer:

Gällande lydelse

49 §

Ändringssökande

Beslut som Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet fattat på basis av denna lag, förordningen om handel med narkotikaprekursorer inom gemenskapen eller förordningen om handel med narkotikaprekursorer med tredjeländer får överklagas på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ett beslut av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet ska iakttas trots att det har överklagats, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Föreslagen lydelse

49 §

Ändringssökande

Ett beslut som fattats med stöd av 18, 21 eller 46 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

I fråga om andra beslut som Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet har fattat med stöd av denna lag eller med stöd av förordningen om handel med narkotikaprekursorer inom gemenskapen eller förordningen om handel med narkotikaprekursorer med tredjeländer får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 1 mom. får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet ska iakttas trots *ändringssökande*, om inte *den myndighet där ändring sökts* bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

138.

Lag

om ändring av 12 § i lagen om apoteksavgift

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om apoteksavgift (148/1946) 12 §, sådan den lyder i lag 779/2009, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
12 §	12 §
I fråga om sökande av ändring i ett beslut som Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet har fattat med stöd av denna lag gäller förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ett beslut av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet ska genast verkställas trots att besvär har anförts.	*Omprövning av ett beslut av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen.* *Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.* Ett beslut av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet *får verkställas oberoende av ändringssökande.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

139.

Lag

om ändring av 16 kap. 6 § i sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sjukförsäkringslagen (1224/2004) 16 kap. 6 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
16 kap	
Arbetsplatskassor	
6 §	6 §
Sökande av ändring	***Ändringssökande***
Om en arbetsplatskassa är missnöjd med ett beslut som Folkpensionsanstalten fattat i frågor som avses i detta kapitel, har kassan rätt att söka ändring i beslutet hos högsta förvaltningsdomstolen enligt bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen.	En arbetsplatskassa får söka ändring i ett beslut som Folkpensionsanstalten har fattat i frågor som avses i detta kapitel genom besvär *hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

140.

Lag

om ändring av 24 § i lagen om Folkpensionsanstalten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) 24 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
24 §	24 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
Ändring i ett beslut av Folkpensionsanstalten får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat bestäms om sökande av ändring.	Ett beslut av Folkpensionsanstalten får *överklagas* genom besvär *hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996),* om inte annat föreskrivs någon annanstans i fråga om sökande av ändring. *Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

141.

Lag

om ändring av 29 § i lagen om skada, ådragen i militärtjänst

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) 29 §, sådan den lyder i lag 1225/1993, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
29 §	29 §
I beslut av olycksfallsverket sökes ändring hos försäkringsdomstolen medelst skriftliga besvär senast den trettionde dagen efter den dag, då besväranden erhöll del av beslutet. *I olycksfallverkets beslut i fall, som avses i 32 och 33 §§, får ändring dock ej sökas.*	*Omprövning av beslut som fattats av Statskontoret får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos försäkringsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).*
I försäkringsdomstolens utslag får ändring inte sökas genom besvär.	Försäkringsdomstolens beslut får inte överklagas genom besvär.
Om rätt att tillställa försäkringsdomstolen en besvärsskrift med posten eller genom förmedling av bud stadgas särskilt.	
Om inte något annat visas i samband med besvär, anses ändringssökanden ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter den dag då det postades från olycksfallsverket under av honom uppgiven adress.	

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

142.

Lag

om ändring av 18 § i lagen om försäkringsförmedling

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om försäkringsförmedling (570/2005) 18 § som följer:

Gällande lydelse

18 §

Rättelseyrkande och överklagande av försäkringsförmedlingsnämndens beslut

I ett beslut som gäller försäkringsmäklarexamen får rättelse yrkas hos försäkringsförmedlingsnämnden. *Rättelseyrkandet skall framställas inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. Till beslutet skall fogas en anvisning om rättelseyrkande.*

I ett beslut som försäkringsförmedlingsnämnden har fattat med anledning av ett rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Föreslagen lydelse

18 §

Sökande av ändring i försäkringsförmedlingsnämndens beslut

Omprövning av ett beslut som gäller försäkringsmäklarexamen får begäras *på det sätt som anges i förvaltningslagen.*

Det beslut som *meddelas* med anledning av *begäran om omprövning* får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen *på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).*

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

143.

Lag

om ändring av 31 kap. 8 § i försäkringsbolagslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i försäkringsbolagslagen (521/2008) 31 kap. 8 §, sådan den lyder i lag 981/2013, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	31 kap
	Övriga bestämmelser om försäkringsbolags verksamhet
8 §	8 §
Disciplinära påföljder	*Disciplinära påföljder*
Social- och hälsovårdsministeriet kan på framställning av examensnämnden för försäkringsmatematiker frånta en SGF-försäkringsmatematiker enligt 5 § eller en sådan försäkringsmatematiker enligt 7 § som fått behörighet som försäkringsmatematiker i en annan EES-stat eller i Schweiz rätten att i Finland arbeta som ansvarig försäkringsmatematiker eller i andra uppgifter som kräver behörighet enligt 5 eller 7 §, om personen i fråga på ett väsentligt sätt har brutit mot lagar om försäkringsverksamhet eller mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av dem eller om personen i något annat avseende på ett väsentligt sätt har handlat felaktigt eller klandervärt vid utövningen av yrket. Rätten att arbeta som försäkringsmatematiker kan fråntas även för viss tid, som inte får vara längre än tre år. Den som har mist sin rätt får inte använda benämningen SGF-försäkringsmatematiker.	Social- och hälsovårdsministeriet kan på framställning av examensnämnden för försäkringsmatematiker frånta en SGF-försäkringsmatematiker enligt 5 § eller en sådan försäkringsmatematiker enligt 7 § som fått behörighet som försäkringsmatematiker i en annan EES-stat eller i Schweiz rätten att i Finland arbeta som ansvarig försäkringsmatematiker eller i andra uppgifter som kräver behörighet enligt 5 eller 7 §, om personen i fråga på ett väsentligt sätt har brutit mot lagar om försäkringsverksamhet eller mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av dem eller om personen i något annat avseende på ett väsentligt sätt har handlat felaktigt eller klandervärt vid utövningen av yrket. Rätten att arbeta som försäkringsmatematiker kan fråntas även för viss tid, som inte får vara längre än tre år. Den som har mist sin rätt får inte använda benämningen SGF-försäkringsmatematiker.
I stället för det förfarande som avses i 1 mom. kan social- och hälsovårdsministeriet på framställning av examensnämnden för försäkringsmatematiker också bestämma att en försäkringsmatematiker ska tilldelas en anmärkning eller varning.	I stället för det förfarande som avses i 1 mom. kan social- och hälsovårdsministeriet på framställning av examensnämnden för försäkringsmatematiker också bestämma att en försäkringsmatematiker ska tilldelas en anmärkning eller varning.
Innan en framställning enligt 1 eller 2 mom. görs ska nämnden ge den som saken gäller	Innan en framställning enligt 1 eller 2 mom. görs ska nämnden ge den som saken

Gällande lydelse

tillfälle att bli hörd.

Beslut som social- och hälsovårdsministeriet meddelat med stöd av 1 eller 2 mom. kan överklagas *hos högsta förvaltningsdomstolen* i enlighet med förvaltningsprocesslagen.

Ett disciplinärende enligt denna paragraf inleds när ett skriftligt klagomål eller en annan anmälan i fråga om en försäkringsmatematiker lämnas till examensnämnden för försäkringsmatematiker.

När det är fråga om en försäkringsmatematiker som fått sin behörighet som försäkringsmatematiker i en annan EES-stat eller i Schweiz ska social- och hälsovårdsministeriet stå i kontakt med den myndighet eller organisation som svarar för disciplinära påföljder i den stat där försäkringsmatematikern fått sin behörighet som försäkringsmatematiker.

Föreslagen lydelse

gäller tillfälle att bli hörd.

Ett beslut som social- och hälsovårdsministeriet har meddelat med stöd av 1 eller 2 mom. får överklagas *genom besvär på det sätt som anges* i förvaltningsprocesslagen.

Ett disciplinärende enligt denna paragraf inleds när ett skriftligt klagomål eller en annan anmälan i fråga om en försäkringsmatematiker lämnas till examensnämnden för försäkringsmatematiker.

När det är fråga om en försäkringsmatematiker som fått sin behörighet som försäkringsmatematiker i en annan EES-stat eller i Schweiz ska social- och hälsovårdsministeriet stå i kontakt med den myndighet eller organisation som svarar för disciplinära påföljder i den stat där försäkringsmatematikern fått sin behörighet som försäkringsmatematiker.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

144.

Lag

om ändring av 4 § i lagen om fastställande av transsexuella personers könstillhörighet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om fastställande av transsexuella personers könstillhörighet (563/2002) 4 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
4 §	4 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
Bestämmelser om sökande av ändring i beslut som avses i denna lag finns i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	*Omprövning av ett beslut som fattats med stöd av denna lag får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

145.

Lag

om ändring av lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare (1264/2009) 32 § och
ändras 33 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
32 §	(*upphävs*)
Rättelseyrkande	
I ett beslut som en i 20 § 2 mom. avsedd lokal enhet fattat med stöd av 18 § får ändring inte sökas genom besvär. Om en part är missnöjd med ett beslut har han rätt att inom 14 dagar från det han fick del av beslutet yrka på att LPA rättar det. Rättelseyrkandet ska skriftligen lämnas till den lokala enheten inom nämnda tid.	
Den lokala enheten ska rätta sitt beslut om den till alla delar godkänner rättelseyrkandet. I övriga fall ska den lokala enheten utan dröjsmål sända rättelseyrkandet, sitt utlåtande och handlingarna i ärendet till LPA.	
33 §	33 §
Besvär	***Ändringssökande***
LPA:s beslut får överklagas genom besvär hos Vasa förvaltningsdomstol på sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Besvärsskriften ska inom besvärstiden lämnas in till LPA.*	*Omprövning av ett beslut av en lokal enhet får begäras hos LPA på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen (434/2003).*
LPA ska rätta sitt beslut om den till alla delar godkänner besvären. I övriga fall ska LPA utan dröjsmål och senast inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften, sitt utlåtande och handlingarna i ärendet till Vasa förvaltningsdomstol.	*Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos Vasa förvaltningsdomstol på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).*
Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen om denna beviljar besvärstillstånd.	*Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen* beviljar besvärstillstånd.

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	Denna lag träder i kraft den 20 . *På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.*

146.

Lag

om ändring av lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare (1231/1996) 42 §, sådan den lyder i lag 1161/2010, och

ändras rubriken för 9 kap. samt 43 §, av dem 43 § sådan den lyder i lag 458/2004, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
9 kap	9 kap.
Rättelse och sökande av ändring	**Ändringssökande**
42 §	(*upphävs*)
Rättelseyrkande	
I den lokala enhetens beslut enligt 11 § får ändring inte sökas genom besvär. Om en part är missnöjd med ett beslut har han rätt att inom 14 dagar från det han fick del av beslutet yrka att pensionsanstalten rättar det. Rättelseyrkandet ska skriftligen lämnas till den lokala enheten inom nämnda tid.	
Den lokala enheten ska rätta sitt beslut om den till alla delar godkänner rättelseyrkandet. I övriga fall ska den lokala enheten utan dröjsmål sända rättelseyrkandet, sitt utlåtande och handlingarna i ärendet till pensionsanstalten.	
43 §	43 §
Sökande av ändring	***Ändringssökande***
I beslut som pensionsanstalten har fattat med stöd av 42 § får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Besvären riktas till den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den lokala enhetens verksamhetsställe finns.	*Omprövning av en lokal enhets beslut får begäras hos pensionsanstalten på det sätt som anges i förvaltningslagen.*
I förvaltningsdomstolens beslut enligt 1 mom. får ändring inte sökas genom besvär. Besvär får likväl anföras över ett beslut av	*Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Besvären ska dock anföras hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets*

Gällande lydelse

förvaltningsdomstolen i ett ärende som avses i 29 §.

I fråga om sökande av ändring gäller i övrigt vad som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Föreslagen lydelse

den lokala enhetens verksamhetsställe finns.

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

147.

Lag

om ändring av 44 § i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006) 44 §, sådan den lyder i lag 1564/2009, som följer:

Gällande lydelse

44 §

Sökande av ändring i beslut av arbetarskyddsmyndigheten

Beslut som regionförvaltningsverket fattat med stöd av denna lag överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen och beslut som ministeriet i egenskap av arbetarskyddsmyndighet fattat med stöd av denna lag genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996). Besvären ska behandlas i brådskande ordning i förvaltningsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen.

Förutom vad som någon annanstans i lag bestäms om dem som har rätt att anföra besvär, får arbetarskyddsfullmäktigen anföra besvär över ett beslut om att bevilja tillstånd att avvika från de krav som föreskrivs för att skydda en arbetstagare. Besvär över beslut av förvaltningsdomstolen får anföras även av den arbetarskyddsmyndighet som fattat det beslut som besvären avser.

Genom besvär får ändring inte sökas i ett temporärt användningsförbud enligt 16 § 2 mom. och inte i ett temporärt förbud enligt 18 § 4 mom. Över ett sådant beslut av förvaltningsdomstolen som enbart gäller verkställighet får besvär anföras hos högsta förvaltningsdomstolen endast i samband med huvudsaken.

Föreslagen lydelse

44 §

Sökande av ändring i beslut av arbetarskyddsmyndigheten

Ett beslut som social- och hälsovårdsministeriet eller regionförvaltningsverket fattat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär *hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges* i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Förvaltningsdomstolens beslut i ärenden som avses i 15 §, 16 § 1 mom., 18 § 2 och 3 mom., 19 §, 19 a § eller 20 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.* Besvären ska behandlas *skyndsamt*.

Förutom vad som någon annanstans i lag föreskrivs om dem som har rätt att anföra besvär, får arbetarskyddsfullmäktigen anföra besvär över ett beslut om att bevilja tillstånd att avvika från de krav som föreskrivs för att skydda en arbetstagare. Besvär över beslut av förvaltningsdomstolen får anföras även av den arbetarskyddsmyndighet som fattat det beslut som besvären avser.

Genom besvär får ändring inte sökas i ett temporärt användningsförbud enligt 16 § 2 mom. och inte i ett temporärt förbud enligt 18 § 4 mom. Över ett sådant beslut av förvaltningsdomstolen som enbart gäller verkställighet får besvär anföras hos högsta förvaltningsdomstolen endast i samband med huvudsaken.

Gällande lydelse

Bestämmelser om sökande av ändring i ett beslut av regionförvaltningsverket rörande sådana tillstånd till undantag som avses i 9 § i lagen om arbetsrådet och om vissa tillstånd till undantag inom arbetarskyddet (400/2004) finns i nämnda lag.

Föreslagen lydelse

Bestämmelser om sökande av ändring i ett beslut av regionförvaltningsverket som gäller sådana tillstånd till undantag som avses i 9 § i lagen om arbetsrådet och om vissa tillstånd till undantag inom arbetarskyddet (400/2004) finns i *den lagen.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

148.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om godkännande av bedömningsorgan inom arbetarskyddet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om godkännande av bedömningsorgan inom arbetarskyddet (1053/2010) 6 § som följer:

Gällande lydelse

6 §

Överklagande

Ett beslut som social- och hälsovårdsministeriet *har fattat med stöd av denna lag* får överklagas genom besvär enligt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Trots överklagande ska beslutet följas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Ett bedömningsorgans beslut om överensstämmelse *får inte överklagas genom besvär*. Omprövning av beslutet får begäras hos det bedömningsorgan som har fattat beslutet. Bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Föreslagen lydelse

6 §

Ändringssökande

Ett beslut av social- och hälsovårdsministeriet får överklagas genom besvär *på det sätt som anges* i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Beslutet ska iakttas *även om det överklagas*, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

I fråga om ett bedömningsorgans beslut om överensstämmelse får omprövning begäras *på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.*

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkallande av godkännande får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

149.

Lag

om ändring av läkemedelslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i läkemedelslagen (395/1987) 79 §, sådan den lyder i lagarna 700/2002 och 773/2009,

ändras 102 §, sådan den lyder i lagarna 773/2009 och 330/2013, samt

fogas till lagen en ny 102 a § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
79 §	*(upphävs)*
Ändring i en föreskrift som meddelats vid en inspektion som avses i 77 § får inte sökas genom besvär. Den som är missnöjd med föreskriften har rätt att framställa ett yrkande på rättelse av beslutet hos Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet. Till föreskriften ska fogas anvisningar om hur den kan fås prövad av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet. De föreskrivna åtgärderna ska vidtas även om rättelse begärs.	
Ett rättelseyrkande som avses i 1 mom. skall framställas skriftligen inom 30 dagar från det att inspektionen avslutades och i yrkandet skall anges	
1) namnet på den som framställer rättelseyrkandet,	
2) den föreskrift i vilken rättelse söks,	
3) till vilken del rättelse söks i föreskriften och den rättelse som yrkas, samt	
4) grunderna för rättelseyrkandet.	
Ett rättelseyrkande skall egenhändigt undertecknas av den som framställer yrkandet eller den som uppsätter det.	
Bevis som den som framställer rättelseyrkandet önskar stöda sig på och som inte tidigare har lagts fram skall fogas till rättelseyrkandet.	

Gällande lydelse

102 §

Ändring i ett beslut som Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet har fattat med stöd av denna lag söks enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ändring i förvaltningsdomstolens avgörande av ett ärende som avses i 40, 41, 52 eller 54 § får sökas hos högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. *I förvaltningsdomstolens avgörande i ett ärende om upplysningsplikt enligt 89 § får ändring inte sökas genom besvär.*

Besvärstillstånd kan beviljas om

1) det för tillämpningen av lagen i andra liknande fall eller för en enhetlig rättspraxis är viktigt att ärendet avgörs av högsta förvaltningsdomstolen,

2) det på grund av ett uppenbart fel finns särskild anledning för högsta förvaltningsdomstolen att avgöra ärendet, eller

3) det finns något annat vägande skäl för beviljande av besvärstillstånd.

Även Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet har rätt att söka ändring i ett beslut som förvaltningsdomstolen fattat med anledning av att ändring sökts, *om förvaltningsdomstolen har avgjort den fråga som var föremål för ändringssökandet.*

Sådana beslut av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet som avses i 2 § 4 mom., 23 c, 30 n, 59, 66, 80, 80 a, 87, 87 c, 88 a, 93 och 101 § ska följas även om ändring har sökts, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat. Beslut som centret har fattat med stöd av 40, 41, 52 och 54 § får inte verkställas förrän de har vunnit laga kraft.

Utan hinder av vad som i förvaltningslagen (434/2003) bestäms om rättande av sakfel, kan Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet undanröja sitt beslut om beviljande av försäljningstillstånd för ett läkemedelspreparat, ändring av ett läkemedelspreparat och återkallande av ett beviljat tillstånd eller förbud mot utlämnande av ett läkemedel till konsumtion och avgöra ärendet på nytt, om ett beslut som fattats av en institution inom Europeiska unionen i ett ovan av-

Föreslagen lydelse

102 §

Ett beslut av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet i ett ärende som avses i 4 kap., 40, 43, 49, 50, 52, 59, 66, 80, 80 a, 87 c, 88 a, 93, 101 och 101 a § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

När det gäller andra beslut av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet än sådana som avses i 1 mom. samt en inspektörs föreskrifter enligt 78 § får omprövning begäras hos Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 29 § 2 mom., 49, 50, 66, 80, 80 a, 87 c, 88 a, 93, 101 och 101 a § får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet har rätt att söka ändring i förvaltningsdomstolens beslut.

Sådana beslut av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet som avses i 2 § 4 mom., *6*, 23 c, 30 l, 30 n, 59, 66, 80, 80 a, 87, 87 c, 88 a, 93 och 101 § *samt en inspektörs föreskrifter ska iakttas oberoende av ändringssökande, om inte den myndighet där ändring sökts* bestämmer något annat. Beslut som centret har fattat med stöd av 40, 41, 52 och 54 § får inte verkställas förrän de har vunnit laga kraft.

Bestämmelser om sökande av ändring i kommunala beslut finns i kommunallagen (365/1995).

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
sett ärende förutsätter det.	
	102 a §
	Trots vad som i förvaltningslagen föreskrivs om rättande av sakfel, kan Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet undanröja ett beslut centret fattat om beviljande av försäljningstillstånd för ett läkemedelspreparat, ändring av ett läkemedelspreparat och återkallande av ett beviljat tillstånd eller förbud mot utlämnande av ett läkemedel till konsumtion, och avgöra ärendet på nytt, om ett beslut som fattats av en institution inom Europeiska unionen i ett ovan avsett ärende förutsätter det.
	———
	Denna lag träder i kraft den 20 .
	På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

150.

Lag

om ändring av 5 § i steriliseringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i steriliseringslagen (283/1970) 5 §, sådan den lyder i lag 1083/1992, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
5 §	5 §
I denna lag nämnda ärenden som ankommer på rättsskyddscentralen för hälsovården behandlas vid nämnden för abort- och steriliseringsärenden så som närmare stadgas genom förordning. *Rättsskyddscentralen skall behandla i 1 mom. avsedda ärenden i brådskande ordning. I rättsskyddscentralens beslut i ett sådant ärende får ändring inte sökas genom besvär.*	I denna lag *avsedda* ärenden som *hör till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården* behandlas vid nämnden för abort- och steriliseringsärenden *på det sätt* som närmare *föreskrivs* genom förordning. *Omprövning av ett beslut som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har fattat med stöd av denna lag får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).* *Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).* *Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.* *Ärenden som avses i 1 mom. ska behandlas skyndsamt hos Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, förvaltningsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen.*
	———
	Denna lag träder i kraft den 20 . *På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.*

151.

Lag

om ändring av 65 § i strålskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strålskyddslagen (592/1991) 65 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 727/2005, som följer:

Gällande lydelse

65 §

Sökande av ändring

Ändring i strålsäkerhetscentralens beslut *med stöd av denna lag* får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen enligt vad som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

I beslut om föreläggande av vite som strålsäkerhetscentralen har fattat med stöd av 59 § får ändring dock inte sökas genom särskilda besvär.

Föreslagen lydelse

65 §

Ändringssökande

Ett beslut av Strålsäkerhetscentralen får *överklagas* genom besvär hos *förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).*

Förvaltningsdomstolens beslut i ett i 20 § avsett ärende som gäller återkallande av säkerhetstillstånd och i ett i 55 eller 56 § avsett ärende får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

152.

Lag

om ändring av 56 § i hälsoskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i hälsoskyddslagen (763/1994) 56 §, sådan den lyder i lagarna 777/1996, 89/2000, 1223/2002 och 285/2006, som följer:

Gällande lydelse

56 §

Ändringssökande

I ett beslut som en kommunal tjänsteinnehavare har fattat med stöd av denna lag får ändring inte sökas genom besvär. Den som är missnöjd med ett beslut har rätt att få beslutet prövat av en nämnd eller något annat organ som avses i 7 §. Rättelse av beslutet skall yrkas skriftligen inom 14 dagar från det att ändringssökanden har delgivits beslutet. *Till beslutet skall fogas anvisningar om hur rättelseyrkandet skall anhängiggöras hos organet. Rättelseyrkandet skall behandlas utan dröjsmål.*

Ändring i ett beslut som en kommunal nämnd eller något annat organ som avses i 7 § har fattat med stöd av denna lag får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996). Den kommunala hälsoskyddsmyndigheten har rätt att genom besvär söka ändring i förvaltningsdomstolens *beslut genom vilket förvaltningsdomstolen har upphävt eller ändrat den kommunala hälsoskyddsmyndighetens beslut.*

Ändring i beslut som gäller kommunala tillsynsplaner enligt 6 § 2 mom. och hälsoskyddsordningar enligt 51 § 3 mom. samt taxor enligt 50 § 2 mom. får sökas med iakttagande av vad som i kommunallagen

Föreslagen lydelse

56 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut som gäller godkännande av ett laboratorium enligt 49 a § samt ett beslut av en kommunal tjänsteinnehavare får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Omprövning av ett beslut av en kommunal tjänsteinnehavare ska dock begäras hos den kommunala hälsoskyddsmyndigheten inom 14 dagar från delfåendet av beslutet

Andra beslut och beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett i 49 b § avsett ärende som gäller återkallande av godkännandet av ett laboratorium eller avbrytande av verksamheten eller i ett i 15, 27, 51—53 § avsett ärende som gäller förbud, begränsning och föreskrifter får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Den kommunala hälsoskyddsmyndigheten har rätt att söka ändring i förvaltningsdomstolens beslut.

Ändring i beslut som gäller den tillsynsplan som avses i 6 § 2 mom., den hälsoskyddsordning som avses i 51 § 3 mom. och den taxa som avses i 50 § 2 mom. får sökas på det sätt som anges i kommunallagen

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
(365/1995) föreskrivs om ändringssökande.	(365/1995).
	Denna lag träder i kraft den 20 .
	På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

153.

Lag

om ändring av 21 och 35 § i tobakslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i tobakslagen (693/1976) 21 och 35 §, sådana de lyder, 21 § i lag 698/2010 och 35 § i lagarna 286/2006 och 984/2008, som följer:

Gällande lydelse

21 §

Ändring får inte genom besvär sökas i ett beslut om förbud eller ett förordnande om temporärt förbud som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har meddelat på grund av reklam eller annan säljfrämjande verksamhet i strid med 7 a § 3 mom. eller 8 eller 9 § eller på grund av att en tobaksprodukts minutförsäljningsförpackning strider mot 7 § 1—3 mom. eller 7 a § 1 eller 2 mom. eller i verkets beslut om vitesföreläggande eller hot om tvångsutförande.

I ett beslut om att förena ett förbud med vite eller hot om tvångsutförande som kommunen *eller dess i 14 a § avsedda tjänsteinnehavare* har fattat i ett ärende som avses i 1 mom. i denna paragraf får ändring inte sökas genom besvär. Den som har förelagts vitet eller hotet om tvångsutförande kan genom ansökan föra ärendet till verket inom 14 dagar från delfåendet av anvisningarna. En part som har meddelats ett beslut av tillstånds- och tillsynsverket kan föra ärendet till marknadsdomstolen så som anges i 3 mom.

Den som av tillstånds- och tillsynsverket har meddelats ett i 1 mom. avsett beslut om förbud eller förordnande om temporärt förbud eller förelagts vite eller hot om tvångsutförande, kan genom ansökan föra ärendet till marknadsdomstolen inom 30 dagar från delfåendet av beslutet eller förordnandet.

Marknadsdomstolen dömer ut vite som kommunen eller tillstånds- och tillsynsverket har förelagt och fattar beslut om verkställighet av hot om tvångsutförande i ärenden som avses i 1 mom., på ansökan av den som har

Föreslagen lydelse

21 §

Beslut om förbud eller förordnanden om temporärt förbud som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har meddelat på grund av reklam eller annan säljfrämjande verksamhet i strid med 7 a § 3 mom. eller 8 eller 9 § eller på grund av att en tobaksprodukts minutförsäljningsförpackning strider mot 7 § 1–3 mom. eller 7 a § 1 eller 2 mom. samt vite eller hot om tvångsutförande som verket förelagt i samband med dessa får inte överklagas genom besvär.

Ett beslut om att förena ett förbud med vite eller hot om tvångsutförande som kommunen har fattat i ett ärende som avses i 1 mom. får inte överklagas genom besvär. Den som har förelagts vitet eller hotet om tvångsutförande kan genom en ansökan föra ärendet till *tillstånds- och tillsynsverket* inom 14 dagar från delfåendet av anvisningarna. En part som har meddelats ett beslut av tillstånds- och tillsynsverket kan föra ärendet till marknadsdomstolen så som anges i 3 mom.

Den som av tillstånds- och tillsynsverket har meddelats ett i 1 mom. avsett beslut om förbud eller förordnande om temporärt förbud eller förelagts vite eller hot om tvångsutförande, kan genom en ansökan föra ärendet till marknadsdomstolen inom 30 dagar från delfåendet av beslutet eller förordnandet.

Marknadsdomstolen dömer ut vite som kommunen eller tillstånds- och tillsynsverket har förelagt och fattar beslut om verkställighet av hot om tvångsutförande i ärenden som avses i 1 mom., på ansökan av den som har

Gällande lydelse

förelagt vitet eller hotet om tvångsutförande.

Förvaltningsdomstolen dömer ut vite som tillstånds- och tillsynsverket eller kommunen har förelagt den som handlat i strid med 5, 6 eller 6 a— 6 c § samt som kommunen förelagt den som handlat i strid med 10, 10 a eller 12 § eller 13 § 1—3 eller 6 mom. och fattar beslut om verkställighet av hot om tvångsutförande, på ansökan av den som förelagt vitet eller hotet om tvångsutförande.

35 §

Ändring i beslut som gäller *försäljningstillstånd enligt 10 b §,* tillsynsplaner enligt 14 a § 3 mom. och taxor enligt 25 a § får sökas med iakttagande av vad som i kommunallagen (365/1995) föreskrivs om ändringssökande.

I denna lag avsedda beslut av förvaltningsmyndigheter kan verkställas även om de överklagas. Besvärsinstanserna har dock rätt att förbjuda eller avbryta beslutets verkställighet högst till dess överklagandet avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut.

Ärenden som gäller meddelande av förbud enlig denna lag kan upptas till ny behandling, om det av synnerliga skäl finns grundad anledning till det.

Föreslagen lydelse

förelagt vitet eller hotet om tvångsutförande.

Förvaltningsdomstolen dömer ut vite som tillstånds- och tillsynsverket eller kommunen har förelagt den som handlat i strid med 5, 6 eller 6 a—6 c § samt som kommunen förelagt den som handlat i strid med 10, 10 a eller 12 § eller 13 § 1—3 eller 6 mom. och fattar beslut om verkställighet av hot om tvångsutförande, på ansökan av den som förelagt vitet eller hotet om tvångsutförande.

35 §

Ett beslut som fattats med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat följer av 3 mom. eller 21 §.

Förvaltningsdomstolens beslut i ärenden som avses i 6 b och 17 §, i ärenden som gäller förbud enligt 5 § som avses i 18 § 2 mom. 1 punkten samt i ärenden som avses i 18 § 2 mom. 2–4 punkten, 18 § 3–5 mom. och 19, 20 och 33 a § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ändring i beslut som gäller tillsynsplaner enligt 14 a § 3 mom. och taxor enligt 25 a § får sökas på det sätt som anges i kommunallagen (365/1995).

I denna lag avsedda beslut av förvaltningsmyndigheter kan verkställas även om de överklagas. Besvärsinstanserna har dock rätt att förbjuda eller avbryta beslutets verkställighet högst till dess överklagandet avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut.

Ärenden som gäller meddelande av förbud enlig denna lag kan upptas till ny behandling, om det av synnerliga skäl finns grundad anledning till det.

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	Denna lag träder i kraft den 20 . *På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.*

154.

Lag

om ändring av blodtjänstlagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i blodtjänstlagen (197/2005) 24 §, sådan den lyder i lag 777/2009, och
ändras 23 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 777/2009, som följer:

Gällande lydelse

23 §

Rättelse

Ändring i ett föreläggande som avses i 20 § *får inte sökas genom besvär. Den som är missnöjd med föreläggandet* har rätt att framställa ett yrkande på rättelse av beslutet hos Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet. Till föreläggandet ska fogas anvisningar om hur det kan fås prövat av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet. De föreskrivna åtgärderna ska vidtas även om rättelse begärs.

Ett rättelseyrkande enligt 1 mom. skall framställas skriftligen inom 30 dagar från det att inspektionen avslutades *och i yrkandet skall anges*

1) namnet på den som framställer rättelseyrkandet,

2) det föreläggande i vilket rättelse söks,

3) till vilken del rättelse söks i föreläggandet och vad som yrkas, samt

4) grunderna för rättelseyrkandet.

Ett rättelseyrkande skall egenhändigt undertecknas av den som framställt eller satt upp det.

Bevis som den som framställt rättelseyrkandet önskar stöda sig på och som inte tidigare har lagts fram skall fogas till rättelseyrkandet.

Föreslagen lydelse

23 §

Ändringssökande

Omprövning av beslut som avses *i 4 § eller 22 § 2 mom.* och föreläggande som avses i 20 § får begäras hos Säkerhets- och utvecklingscentret för *läkemedelsområdet på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Omprövning av ett föreläggande som avses i 20 § ska begäras* inom 30 dagar från det att inspektionen avslutades. De åtgärder föreläggandet avser ska vidtas oberoende av ändringssökande.

Andra beslut som har fattats med stöd av denna lag och beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller indragning av tillstånd får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
24 §	(*upphävs*)
Ändringssökande	
Ändring i ett beslut som Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet har fattat med stöd av 4 och 21–23 § får sökas enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996).	

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

155.

Lag

om ändring av 39 § i aravalagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i aravalagen (1189/1993) 39 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 269/1999, som följer:

Gällande lydelse

39 §

Ändringssökande

En sökande *som är missnöjd* med ett beslut som bostadsfonden, statskontoret eller kommunen eller en tjänsteinnehavare som lyder under kommunstyrelsen eller en nämnd har fattat i ett ärende som avses i denna lag eller en förordning som utfärdats med stöd av den, får söka rättelse i beslutet inom 14 dagar från delfåendet. Rättelseyrkandet skall framställas till den myndighet som fattat beslutet och, i fråga om beslut som fattats av en tjänsteinnehavare som lyder under kommunstyrelsen eller en nämnd, till kommunstyrelsen eller nämnden. *Till ett beslut i vilket rättelse får sökas skall fogas anvisning om rättelseyrkande. Rättelseyrkandet skall behandlas utan dröjsmål.*

I beslut av kommunala myndigheter, bostadsfonden eller statskontoret med anledning av rättelseyrkande får, om inte något annat följer av 3 mom., ändring sökas genom besvär så som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

I en kommunal myndighets beslut med anledning av rättelseyrkande får ändring inte sökas genom besvär då beslutet gäller beslut som kommunen fattat med stöd av 8, 12, 16, 20 eller 26 *§ eller 34 § aravaförordningen (1587/1993).* I kommunens beslut med stöd av 3 § 2 mom. om objekt för vilka lån beviljas får rättelse inte yrkas separat eller ändring sökas genom besvär. I ett beslut av bostadsfonden med anledning av rättelseyrkande får ändring inte sökas genom besvär då bostads

Föreslagen lydelse

39 §

Ändringssökande

En sökande får begära omprövning av ett beslut av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet, Statskontoret eller kommunen, eller av en tjänsteinnehavare som lyder under kommunstyrelsen eller en nämnd, på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Omprövning av ett beslut av en tjänsteinnehavare som lyder under kommunstyrelsen eller en nämnd begärs dock hos kommunstyrelsen eller nämnden i fråga.

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett i 33 eller 37 § avsett ärende som gäller uppsägning av lån får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut med anledning av begäran om omprövning får dock inte överklagas genom besvär om det är fråga om

1) en kommunal myndighets beslut som gäller ett beslut som kommunen fattat med stöd av 8, 12, 16, *17 § 4 mom.*, 20 eller 26 §,

2) ett beslut av *Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet* som gäller ett beslut som centralen fattat med stöd av 5, 8, 16, 26 eller 32 §,

3) ett beslut av Statskontoret som gäller ett

Gällande lydelse

fonden ha fattat beslutet med stöd av 5, 8, 16, 26 eller 32 §. I statskontorets beslut med anledning av rättelseyrkande får ändring inte sökas genom besvär då beslutet gäller ett beslut som statskontoret fattat med stöd av 12, 20, 26, 31 eller 38 § eller 34 § aravaförordningen.

Föreslagen lydelse

beslut som Statskontoret fattat med stöd av 12 §, 17 § 4 mom., 20, 26, 31 eller 38 §.

I fråga om kommunens beslut enligt 3 § 2 mom. om objekt för vilka lån beviljas får omprövning inte begäras eller besvär anföras separat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

156.

Lag

om ändring av 11 och 12 § i lagen om ändring i vissa fall av villkoren för aravalån

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ändring i vissa fall av villkoren för aravalån (1023/2002) 11 och 12 § som följer:

Gällande lydelse

11 §

Sanktioner

Om en ägare handlar i strid med 8 § kan förvaltningsdomstolen på yrkande av Statskontoret ålägga ägaren att för varje kalendermånad betala högst en halv procent av det enligt ändringen i byggnadskostnadsindex justerade anskaffningsvärdet för de hus eller bostäder vilkas lånevillkor omfattas av de åtgärder som avses i denna lag. Ersättningen kan dock påföras för högst två år. Statskontoret intäktsför ersättningen i Statens bostadsfond.

Om den ersättning som ägaren påförts blir uppenbart oskälig kan den sänkas i samband med att ersättningen påförs.

Om orsaken till att ersättning påförts avhjälps inom sex månader efter att Statskontoret har meddelat ägaren att dennes verksamhet står i strid med 8 §, kan en i 1 mom. avsedd ersättning inte påföras.

12 §

Ändringssökande

En sökande *som är missnöjd med Statskontorets beslut i ett ärende som avses i denna lag* får söka rättelse i beslutet inom *14 dagar* från delfåendet. *Rättelseyrkandet skall riktas till Statskontoret. Till ett beslut i vilket rättelse får sökas skall fogas en anvisning om rättelseyrkande. Rättelseyrkandet skall behandlas utan dröjsmål.*

Föreslagen lydelse

11 §

Sanktioner

Om en ägare handlar i strid med 8 § kan *Statskontoret* ålägga ägaren att för varje kalendermånad betala högst en halv procent av det enligt ändringen i byggnadskostnadsindex justerade anskaffningsvärdet för de hus eller bostäder vilkas lånevillkor omfattas av de åtgärder som avses i denna lag. Ersättningen kan dock påföras för högst två år. Statskontoret intäktsför ersättningen i Statens bostadsfond.

Om den ersättning som ägaren påförts blir uppenbart oskälig kan den sänkas i samband med att ersättningen påförs.

Om orsaken till att ersättning påförts avhjälps inom sex månader efter att Statskontoret har meddelat ägaren att dennes verksamhet står i strid med 8 §, kan en i 1 mom. avsedd ersättning inte påföras.

12 §

Ändringssökande

När det gäller Statskontorets beslut får sökanden begära omprövning på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Gällande lydelse

I ett beslut som meddelats med anledning av ett rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Föreslagen lydelse

Det beslut som meddelas med anledning av *begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen* på det sätt som *anges* i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 11 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

157.

Lag

om ändring av lagen om bostadsrättsbostäder

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om bostadsrättsbostäder (650/1990) 54 a §, sådan den lyder i lag 1210/2005, samt

ändras 45, 53 och 54 §, av dem 45 § sådan den lyder i lagarna 1195/1993, 22/2007, 870/2008 och 1256/2010 samt 54 § sådan den lyder i lag 276/1999, som följer:

Gällande lydelse

45 §

Användningen av bostadslägenheterna i ett bostadsrättshus

Bostadslägenheterna i ett bostadsrättshus ska i första hand användas som bostadsrättshavarnas bostäder. I andra hand kan bostadslägenheterna användas som hyreslägenheter.

Kommunen kan av särskilda skäl bevilja tillstånd till att en bostadslägenhet används för något annat ändamål än boende, när tillståndet gäller endast en liten del av samtliga bostadslägenheter i huset. Kommunen ska innan användningsändamålet ändras göra anmälan om tillståndet till Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet, som kan bestämma att en så stor del av det statliga bostadslånet eller aravalånet som motsvarar den lägenhet som avses i tillståndet ska återbetalas eller bestämma att staten befrias från den statsborgen för lägenheten om vilken föreskrivs i lagen om statsborgen för återbetalning av aravalån (868/2008). Det får inte bestämmas att lånet ska återbetalas eller att staten ska befrias från borgensansvaret, om bostadsutrymmen ändras till gemensamma lokaler för de boende eller så att de används för något annat ändamål som förbättrar boendeförhållandena för de boende.

För den tid som en bostad används i strid med 1 och 2 mom. är husägaren skyldig att till staten betala en halv procent per kalen-

Föreslagen lydelse

45 §

Användningen av bostadslägenheterna i ett bostadsrättshus

Bostadslägenheterna i ett bostadsrättshus ska i första hand användas som bostadsrättshavarnas bostäder. I andra hand kan bostadslägenheterna användas som hyreslägenheter.

Kommunen kan av särskilda skäl bevilja tillstånd till att en bostadslägenhet används för något annat ändamål än boende, när tillståndet gäller endast en liten del av samtliga bostadslägenheter i huset. Kommunen ska innan användningsändamålet ändras göra anmälan om tillståndet till Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet, som kan bestämma att en så stor del av det statliga bostadslånet eller aravalånet som motsvarar den lägenhet som avses i tillståndet ska återbetalas eller bestämma att staten befrias från den statsborgen för lägenheten om vilken föreskrivs i lagen om statsborgen för återbetalning av aravalån (868/2008). Det får inte bestämmas att lånet ska återbetalas eller att staten ska befrias från borgensansvaret, om bostadsutrymmen ändras till gemensamma lokaler för de boende eller så att de används för något annat ändamål som förbättrar boendeförhållandena för de boende.

För den tid som en bostad används i strid med 1 och 2 mom. är husägaren skyldig att till staten betala en halv procent per kalen-

Gällande lydelse

dermånad av den del av anskaffningsvärdet för huset eller husgruppen som hänför sig till bostaden, uträknat enligt lägenhetsytan. Sker betalningen inte frivilligt, fattar länsrätten beslut i saken på yrkande av kommunen. Det belopp som skall betalas till staten kan sänkas om det annars skulle bli oskäligt.

Vad som bestäms i 2 och 3 mom. gäller inte bostadsrättshus som avses i 3 § 3 mom.

53 §

Rättelseyrkande

Den som är missnöjd med en kommunal myndighets beslut får söka rättelse i det. Rättelseyrkande med anledning av beslut av kommunstyrelsen eller en nämnd som avses i 52 § 2 mom. skall framställas till den myndighet som har fattat beslutet. Rättelseyrkande med anledning av beslut av ett annat organ eller en förtroendevald eller tjänsteinnehavare skall framställas till kommunstyrelsen eller den nämnd som avses i 52 § 2 mom. *Yrkandet skall framställas skriftligen inom 14 dagar från delfåendet. Till ett beslut i vilket ändring får sökas skall fogas anvisning om rättelseyrkande. Ett rättelseyrkande skall behandlas utan dröjsmål.*

54 §

Besvär

I beslut med anledning av ett rättelseyrkande får, *om inte något annat följer av 2 mom.*, ändring sökas genom besvär så som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

I ett beslut som gäller godkännande av en bostadsrättshavare eller en mottagare vid en överlåtelse får ändring dock sökas genom besvär endast i det fall att den ändringssökandes ansökan har avslagits på grund av att denne inte uppfyller förutsättningarna för en bostadsrättshavare eller för den som är mottagare vid en överlåtelse eller om felaktigt förfaran-

Föreslagen lydelse

dermånad av den del av anskaffningsvärdet för huset eller husgruppen som hänför sig till bostaden, uträknat enligt lägenhetsytan. Sker betalningen inte frivilligt, fattar *Statskontoret* beslut i saken på yrkande av kommunen. Det belopp som ska betalas till staten kan sänkas om det annars skulle bli oskäligt.

Det som bestäms i 2 och 3 mom. gäller inte bostadsrättshus som avses i 3 § 3 mom.

53 §

Omprövningsbegäran

En sökande får begära omprövning av ett beslut av en kommunal myndighet, Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet eller Statskontoret på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Omprövning av ett beslut av ett kommunalt organ, en förtroendevald eller en tjänsteinnehavare ska dock begäras hos kommunstyrelsen eller den nämnd som avses i 52 § 2 mom.

54 §

Besvär

Ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut som gäller godkännande av en bostadsrättshavare eller av en mottagare vid en överlåtelse får dock överklagas genom besvär endast i det fall att den ändringssökandes ansökan har avslagits på grund av att denne inte uppfyller förutsättningarna för bostadsrättshavare eller mottagare eller om fel-

Gällande lydelse

de har åsamkat honom skada. I ett beslut av länsrätten med anledning av besvär får ändring inte sökas genom besvär.

54 a §

Sökande av ändring

En sökande som är missnöjd med ett beslut av Statens bostadsfond i ett ärende som avses i denna lag eller med stöd av den utfärdade bestämmelser får söka rättelse i beslutet inom 14 dagar från delfåendet av beslutet. Rättelseyrkandet skall riktas till Statens bostadsfond. Till ett beslut i vilket rättelse får sökas skall fogas anvisning om rättelseyrkande. Rättelseyrkandet skall behandlas utan dröjsmål.

I ett beslut med anledning av ett rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

Föreslagen lydelse

aktigt förfarande har åsamkat honom eller henne skada. *Förvaltningsdomstolens* beslut får inte överklagas genom besvär.

(*upphävs*)

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

158.

Lag

om ändring av 13 § i lagen om understöd för förbättring av bostadsförhållandena för grupper med särskilda behov

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om understöd för förbättring av bostadsförhållandena för grupper med särskilda behov (1281/2004) 13 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 448/2008, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
13 §	13 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
En sökande *som är missnöjd* med ett beslut som Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet har fattat i ett ärende som avses i denna lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den får söka rättelse i beslutet *inom 14 dagar* från delfåendet. *Rättelseyrkandet ska framställas till Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet. Till ett beslut i vilket rättelse får sökas ska fogas en anvisning om rättelseyrkande. Rättelseyrkandet ska behandlas utan dröjsmål.* I ett beslut som har fattats med anledning av ett rättelseyrkande får ändring inte sökas genom besvär, om det gäller beviljande av understöd. *I andra beslut med anledning av ett rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996).* *Ett beslut som avses i 12 § kan verkställas även om det överklagas.*	*En sökande får söka ändring i ett beslut av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet på det sätt som anges i statsunderstödslagen.* *Ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning och som gäller beviljande av understöd får dock inte överklagas genom besvär.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

159.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om anmälningsbaserad ändring av lånevillkoren för vissa hyreshuslån

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om anmälningsbaserad ändring av lånevillkoren för vissa hyreshuslån (511/2005) 6 § som följer:

Gällande lydelse

6 §

Ändringssökande

Den som har lämnat in anmälan *och är missnöjd* med ett beslut som Statskontoret har fattat i ett ärende som avses *i denna lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den* får söka rättelse i beslutet *inom 14 dagar från delfåendet. Rättelseyrkandet skall framställas till Statskontoret. Till ett beslut i vilket rättelse får sökas skall fogas en anvisning om rättelseyrkande. Ett rättelseyrkande skall behandlas utan dröjsmål.*

Ändring i ett beslut med anledning av ett rättelseyrkande får sökas genom besvär enligt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Föreslagen lydelse

6 §

Ändringssökande

Den som har lämnat in anmälan får begära omprövning av Statskontorets beslut *på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).*

Det beslut som meddelas med anledning *av begäran om omprövning* får överklagas genom besvär *hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges* i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

160.

Lag

om ändring av 11 a § i lagen om räntestödslån för anskaffande av ägarbostad

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om räntestödslån för anskaffande av ägarbostad (639/1982) 11 a §, sådan den lyder i lag 1283/2000, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
11 a §	11 a §
En sökande *som är missnöjd* med statskontorets beslut i ett ärende som avses i 11 § får söka rättelse i beslutet *inom 14 dagar* från delfåendet. *Rättelseyrkandet skall riktas till den myndighet som fattat beslutet. Till ett beslut i vilket rättelse får sökas skall fogas anvisning om rättelseyrkande. Ett rättelseyrkande skall behandlas utan dröjsmål.*	En sökande får *begära omprövning* av ett beslut i ett ärende som avses i 11 § *på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).*
I beslut som meddelats med anledning av rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	Det beslut som meddelas med anledning av *begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen* på det sätt som *anges* i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.*
	———
	Denna lag träder i kraft den 20 . *På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.*

161.

Lag

om ändring av 14 § i lagen om räntestöd för ägarbostadslån

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om räntestöd för ägarbostadslån (1204/1993) 14 §, sådan den lyder i lag 272/1999, som följer:

Gällande lydelse

14 §

Ändringssökande

En sökande *som är missnöjd* med ett beslut som kommunen eller statskontoret har fattat i ett ärende som avses i denna lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den, får söka rättelse i beslutet *inom 14 dagar* från delfåendet. Rättelseyrkandet skall riktas till den myndighet som fattat beslutet och, i fråga om ett beslut av en tjänsteinnehavare som är underställd kommunstyrelsen eller en nämnd, till kommunstyrelsen eller nämnden. *Till ett beslut i vilket rättelse får sökas skall fogas anvisning om rättelseyrkande. Ett rättelseyrkande skall behandlas utan dröjsmål.*

I ett beslut enligt 8 § av en kommunal myndighet med anledning av ett rättelseyrkande får ändring inte sökas genom besvär. I andra beslut som ges med anledning av rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär så som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Föreslagen lydelse

14 §

Ändringssökande

En sökande får begära omprövning av ett beslut av kommunen eller Statskontoret på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Omprövning av ett beslut av en tjänsteinnehavare som lyder under kommunstyrelsen eller en nämnd begärs dock hos kommunstyrelsen eller nämnden i fråga.

Det beslut som meddelas med anledning av *begäran om omprövning* får *överklagas* genom besvär *hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges* i förvaltningsprocesslagen (586/1996) I ett ärende som avses i 8 § får omprövningsbeslutet dock inte överklagas genom besvär.

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

162.

Lag

om ändring av 16 § i lagen om statsborgen för ägarbostadslån

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om statsborgen för ägarbostadslån (204/1996) 16 §, sådan den lyder i lagarna 275/1999 och 993/2013, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
16 §	16 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
En sökande *som är missnöjd* med ett beslut som Statskontoret har fattat i ett ärende som avses i denna lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den, får söka rättelse i beslutet *inom 14 dagar* från delfåendet. *Rättelseyrkandet ska riktas till den myndighet som fattat beslutet. Till ett beslut i vilket ändring får sökas ska fogas en anvisning om rättelseyrkande. Ett rättelseyrkande ska behandlas utan dröjsmål.*	*En sökande får begära omprövning av ett beslut av Statskontoret på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).*
I ett beslut med anledning av ett rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär så som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	Det beslut som meddelas med anledning av *begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges* i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

163.

Lag

om ändring av 16 § i lagen om statsborgen för återbetalning av aravalån

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statsborgen för återbetalning av aravalån (868/2008) 16 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
16 §	16 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
Rättelse i ett beslut som Statskontoret har fattat med stöd av denna lag får sökas skriftligen *inom 14 dagar* från delfåendet. *Rättelseyrkandet ska lämnas till Statskontoret, som ska behandla det i brådskande ordning.*	*Omprövning av ett beslut av Statskontoret får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).*
I ett beslut som Statskontoret fattat med anledning av ett rättelseyrkande får ändring inte sökas genom besvär, då beslutet gäller ett beslut som Statskontoret fattat med stöd av 3 § 1 mom. I andra beslut som Statskontoret fattat med anledning av ett rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	Det beslut som meddelas med anledning av *begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges* i förvaltningsprocesslagen (586/1996) I ett ärende som avses i 3 § 1 mom. får *omprövningsbeslutet* dock inte *överklagas* genom besvär.
I förvaltningsdomstolens beslut som gäller fastställande av påföljdsavgift eller försummelse att betala borgensersättning får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen. I övrigt får ändring i förvaltningsdomstolens beslut sökas genom besvär, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.	Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller att lämna borgensersättning obetald eller påföra påföljdsavgift får överklagas genom besvär *på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.* Över andra beslut av förvaltningsdomstolen *får besvär anföras* endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

164.

Lag

om ändring av 8 § i lagen om understöd för sanering av ekonomin i hyreshussamfund och bostadsrättshussamfund

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om understöd för sanering av ekonomin i hyreshussamfund och bostadsrättshussamfund (1030/2008) 8 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
8 §	8 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
En sökande *som är missnöjd* med ett beslut som Statskontoret har fattat i ett ärende som avses i denna lag får söka rättelse i beslutet *inom 14 dagar* från delfåendet. *Rättelseyrkandet ska framställas till Statskontoret. Till ett beslut i vilket rättelse får sökas ska fogas en anvisning om rättelseyrkande. Rättelseyrkandet ska behandlas utan dröjsmål.* I ett sådant beslut som fattats med anledning av ett rättelseyrkande och som gäller beviljande av understöd får ändring inte sökas genom besvär. *I andra beslut med anledning av ett rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).*	*En sökande får söka ändring i Statskontorets beslut på det sätt som anges i statsunderstödslagen.* *Ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning och som gäller beviljande av understöd får dock inte överklagas genom besvär.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

165.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om befrielse från användningsbegränsningar som gäller bostäder finansierade med räntestödslån för hyresbostäder

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om befrielse från användningsbegränsningar som gäller bostäder finansierade med räntestödslån för hyresbostäder (291/2005) 6 § som följer:

Gällande lydelse

6 §

Sökande av ändring

En sökande *som är missnöjd* med ett beslut som Statens bostadsfond eller Statskontoret har fattat med stöd av denna lag får söka rättelse i beslutet *inom 14 dagar* från delfåendet. *Till beslutet skall fogas en anvisning om rättelseyrkande. Rättelseyrkandet skall behandlas utan dröjsmål.*

I ett beslut som gäller ett rättelseyrkande får ändring sökas så som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Föreslagen lydelse

6 §

Ändringssökande

En sökande får begära omprövning av ett beslut av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet eller Statskontoret på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får *överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges* i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller indragning av räntestöd får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

166.

Lag

om ändring av 17 § i lagen om statsborgen för byggnadslån för hyresbostäder

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om statsborgen för byggnadslån för hyresbostäder (856/2008) 17 § som följer:

Gällande lydelse

17 §

Ändringssökande

Rättelse i ett beslut som Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet eller Statskontoret har meddelat med stöd av denna lag får sökas *skriftligen inom 14 dagar från delfåendet. Rättelseyrkandet ska lämnas till den myndighet som fattat beslutet och det ska behandlas i brådskande ordning.*

I ett beslut som Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet meddelat med anledning av ett rättelseyrkande får ändring inte sökas genom besvär, då beslutet gäller ett beslut som centralen meddelat med stöd av 4 §. I andra beslut *som Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet eller Statskontoret meddelat med anledning av ett rättelseyrkande får ändring sökas* genom besvär enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996).

I förvaltningsdomstolens beslut som gäller fastställande av påföljdsavgift eller vägran att betala borgensersättning får ändring sökas genom besvär *hos högsta förvaltningsdomstolen*. I övrigt får ändring i förvaltningsdomstolens beslut sökas genom besvär, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Föreslagen lydelse

17 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet eller Statskontoret *får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).*

Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). I ett ärende som avses i 4 § får *omprövningsbeslutet* dock inte överklagas genom besvär.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller att lämna borgensersättning obetald eller påföra påföljdsavgift får överklagas genom besvär *på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.* Över andra beslut av förvaltningsdomstolen *får besvär anföras* endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

167.

Lag

om ändring av 9 § i lagen om ändring av lånevillkoren för hyreshuslån

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om ändring av lånevillkoren för hyreshuslån (1186/1990) 9 §, sådan den lyder i lag 277/1999, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
9 §	9 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
En sökande *som är missnöjd med statskontorets beslut i ett ärende som avses i denna lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av de*n, får söka rättelse i beslutet *inom 14 dagar från delfåendet. Rättelseyrkandet skall riktas till den myndighet som fattat beslutet. Till ett beslut i vilket rättelse får sökas skall fogas anvisning om rättelseyrkande. Ett rättelseyrkande skall behandlas utan dröjsmål.*	En sökande får *begära omprövning* av ett beslut av Statskontoret *på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).*
I ett beslut med anledning av ett rättelseyrkande får ändring inte sökas genom besvär.	Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får inte överklagas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

168.

Lag

om ändring av 27 § i lagen om oljeskyddsfonden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om oljeskyddsfonden (1406/2004) 27 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
27 §	27 §
Sökande av ändring	***Ändringssökande***
I ett beslut av oljeskyddsfondens styrelse får ändring *inte sökas genom besvär. En part som är missnöjd med ett beslut får yrka på rättelse av beslutet inom 30 dagar från delfåendet. I ett beslut med anledning av ett rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).*	*I ett beslut av oljeskyddsfondens styrelse får ändring sökas på det sätt som anges i statsunderstödslagen.*

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

169.

Lag

om ändring av 61 och 62 § i naturvårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i naturvårdslagen (1096/1996) 61 och 62 §, sådana de lyder, 61 § delvis ändrad i lag 1587/2009 och 62 § i lag 1587/2009, som följer:

Gällande lydelse

61 §

Besvär

Besvär över ett beslut av statsrådet eller ministeriet får anföras hos högsta förvaltningsdomstolen. *Besvär får anföras på den grunden att beslutet strider mot lag.*

Besvär över ett beslut av Forststyrelsen, Finlands miljöcentral, Skogsforskningsinstitutet eller en närings-, trafik- och miljöcentral samt över ett beslut som en kommunal myndighet fattat med stöd av 26 och 28 § får anföras hos förvaltningsdomstolen. *Den behöriga förvaltningsdomstolen bestäms enligt 12 § i förvaltningsprocesslagen (586/1996), dock så att den* behöriga förvaltningsdomstolen vid besvär över beslut av närings-, trafik- och miljöcentralen är den förvaltningsdomstol inom vars domkrets huvuddelen av det ifrågavarande området ligger.

Besvärsrätt tillkommer den vars rätt eller fördel saken kan röra. I andra ärenden än sådana som gäller ersättning tillkommer besvärsrätt även kommunen i fråga. I andra ärenden än sådana som gäller ersättning samt undantagslov som avses i 31 § och 48 § 2 mom. tillkommer besvärsrätt även sådana registrerade lokala och regionala sammanslutningar vars syfte är att främja naturvården eller miljövården. I fråga om statsrådsbeslut om godkännande av ett naturskyddsprogram tillkommer besvärsrätt också riksomfattande sammanslutningar av det slag som nämnts samt riksomfattande sammanslutningar som

Föreslagen lydelse

61 §

Besvär

Ett beslut av miljöministeriet med stöd av 50 § 3 mom. eller 52 § 2 mom. samt ett beslut av statsrådets allmänna sammanträde får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen *på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).*

Andra beslut av miljöministeriet samt beslut av Forststyrelsen, Finlands miljöcentral, *Naturresursinstitutet* eller en närings-, trafik- och miljöcentral och beslut som en kommunal myndighet fattat med stöd av 26 *eller* 28 § *får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.* När besvär anförs över närings-, trafik- och miljöcentralens beslut är den behöriga förvaltningsdomstolen dock den förvaltningsdomstol inom vars domkrets största delen av området i fråga *är beläget.*

Besvärsrätt *har* den vars rätt eller fördel saken kan röra. I andra ärenden än sådana som gäller ersättning *har* även kommunen i fråga besvärsrätt. I andra ärenden än sådana som gäller ersättning samt undantagslov som avses i 31 § och 48 § 2 mom. *föreligger* besvärsrätt även för sådana registrerade lokala och regionala sammanslutningar vars syfte är att främja naturvården eller miljövården. I fråga om statsrådsbeslut om godkännande av ett naturskyddsprogram *föreligger* besvärsrätt också för riksomfattande sammanslutningar av det slag som nämnts samt riksomfattande sammanslutningar som bevakar markägarnas

Gällande lydelse

bevakar markägarnas intressen.

Beträffande besvär gäller i övrigt förvaltningsprocesslagen.

62 §

Besvär över förvaltningsdomstolens beslut

Besvär över beslut som förvaltningsdomstolen har fattat med stöd av denna lag får anföras hos högsta förvaltningsdomstolen.

I fråga om besvärsrätten gäller 61 § 3 mom. Om förvaltningsdomstolen har ändrat eller upphävt en myndighets beslut, har dock även den myndighet som fattat beslutet besvärsrätt.

Föreslagen lydelse

intressen.

Beträffande besvär gäller i övrigt förvaltningsprocesslagen.

62 §

Besvär över förvaltningsdomstolens beslut

Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen, om beslutet gäller

1) ett förbud eller en begränsning enligt 18 § 2 mom.,

2) inrättandet av naturskyddsområden enligt 24 § 1 och 3 mom.,

3) hävning av fridlysningen av ett naturskyddsområde enligt 27 §,

4) inrättande av landskapsvårdsområden enligt 33 §,

5) undantag från Europeiska unionens specialbestämmelser om artskydd enligt 49 § 3 mom., eller

6) ett tidsbegränsat förbud enligt 55 § 1 mom.

Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

I fråga om besvärsrätten gäller 61 § 3 mom. Om förvaltningsdomstolen har ändrat eller upphävt en myndighets beslut, har dock även den myndighet som fattat beslutet besvärsrätt.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

170.

Lag

om ändring av 31 § i terrängtrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i terrängtrafiklagen (1710/1995) 31 §, sådan den lyder i lag 101/2000, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
31 §	31 §
Sökande av ändring	*Ändringssökande*
Ändring i ett beslut enligt 30 § av den kommunala miljövårdsmyndigheten får sökas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	*Omprövning av ett beslut av en kommunal myndighet som avses i 30 § får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).* *Beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).* *Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.* *I andra beslut av en kommunal myndighet än sådana som avses i 30 § får ändring sökas på det sätt som anges i kommunallagen (365/1995).*
	———
	Denna lag träder i kraft den 20 . *På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.*

171.

Lag

om ändring av 29 § i lagen om bekämpning av oljeskador

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om bekämpning av oljeskador (1673/2009) 29 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
29 §	29 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
I ett beslut som en myndighet har fattat med stöd av denna lag får ändring sökas genom besvär i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996). I samma ordning får ändring sökas också i det lokala räddningsväsendets beslut om godkännande av planen för bekämpning av oljeskador.	Ett beslut som en myndighet har fattat med stöd av denna lag får *överklagas* genom besvär *hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges* i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *På samma sätt* får ändring sökas också i ett beslut av det lokala räddningsväsendet om godkännande av planen för bekämpning av oljeskador. *Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*
Sökande av ändring hindrar inte att de beslut som avses i 28 § verkställs, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.	Sökande av ändring hindrar inte att de beslut som avses i 28 § verkställs, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.
	———
	Denna lag träder i kraft den 20 . *På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.*

172.

Lag

om ändring av 137 § i avfallslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i avfallslagen (646/2011) 137 § som följer:

Gällande lydelse

137 §

Överklagande

Beslut som en myndighet har meddelat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat bestäms nedan. Besvär över den avgift som tas ut för behandlingen av ärendet får anföras på samma sätt som besvär över huvudsaken.

Besvär över närings-, trafik- och miljöcentralens beslut anförs hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets huvuddelen av den berörda verksamheten bedrivs, utom när det gäller beslut som fattats med stöd av 96, 97 och 99 § eller sådana beslut med anledning av förseelser och försummelser av i nämnda paragrafer avsedda skyldigheter som avses i 126 eller 133 §. Besvär över beslut som Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland har fattat med stöd av 103, 106, 107, 126, 128 eller 133 § anförs hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den person eller den sammanslutning som beslutet

Föreslagen lydelse

137 §

Överklagande

Ett beslut som en myndighet har fattat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som *anges* i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat föreskrivs nedan. Besvär över den avgift som tas ut för behandlingen av ärendet får anföras på samma sätt som besvär över huvudsaken.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkallande av ett godkännande för anteckning i avfallshanteringsregistret eller producentregistret, återkallande av beslut om godkännande av en internationell avfallstransport och beslut om förhandsgodkännande, beslut som avses i 126–128 § samt ärenden som gäller försummelseavgift får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvär över närings-, trafik- och miljöcentralens beslut anförs hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets huvuddelen av den berörda verksamheten bedrivs, utom när det gäller beslut som fattats med stöd av 96, 97 och 99 § eller sådana beslut med anledning av förseelser och försummelser av i nämnda paragrafer avsedda skyldigheter som avses i 126 eller 133 §. Besvär över beslut som Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland har fattat med stöd av 103, 106, 107, 126, 128 eller 133 § anförs hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den person eller den sammanslutning som beslu-

Gällande lydelse

i huvudsak gäller har sin hemkommun respektive hemort. Besvär över beslut som regionförvaltningsverket har fattat med stöd av 7 § 2 mom. anförs hos Vasa förvaltningsdomstol.

Beslut som en kommun har fattat om godkännande av kommunala avfallshanteringsföreskrifter och om avfallstaxan samt beslut som kommunen har fattat med stöd av 37 § och 43 § 1 mom. får överklagas genom besvär så som föreskrivs i kommunallagen. Ålägganden som en kommunal tjänsteinnehavare har meddelat med stöd av 126 § 3 mom. i denna lag får inte överklagas separat.

Beslut av förvaltningsdomstolen som gäller betalning av avfallsavgift enligt 83 § eller med anledning av ett sådant beslut inlämnade grundbesvär enligt 9 § i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007) får överklagas genom besvär endast, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Föreslagen lydelse

tet i huvudsak gäller har sin hemkommun respektive hemort. Besvär över ett beslut som regionförvaltningsverket har fattat med stöd av 7 § 2 mom. anförs hos Vasa förvaltningsdomstol.

Beslut som en kommun har fattat om godkännande av kommunala avfallshanteringsföreskrifter och om avfallstaxan samt beslut som kommunen har fattat med stöd av 37 § och 43 § 1 mom. får överklagas genom besvär på det sätt som anges i kommunallagen. Ålägganden som en kommunal tjänsteinnehavare har meddelat med stöd av 126 § 3 mom. i denna lag får inte överklagas separat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

173.

Lag

om ändring av 37 § i lagen om skydd för miljön i Antarktis

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om skydd för miljön i Antarktis (28/1998) 37 §, sådan den lyder i lag 1020/2010, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
37 §	37 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
Ändring i tillståndsärenden som tillståndsmyndigheten har avgjort med stöd av denna lag och i beslut som gäller sådana avfallshanteringsplaner som avses i 28 § får sökas genom besvär hos Vasa förvaltningsdomstol i enlighet med förvaltningsprocesslagen.	Tillståndsärenden som tillståndsmyndigheten har avgjort med stöd av denna lag och beslut som gäller sådana avfallshanteringsplaner som avses i 28 § får *överklagas* genom besvär hos Vasa förvaltningsdomstol *på det sätt som anges* i förvaltningsprocesslagen. *Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

174.

Lag

om ändring av 5 och 13 § i lagen om frivilligt deltagande i miljölednings- och miljörevisionsordningen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om frivilligt deltagande i miljölednings- och miljörevisionsordningen (121/2011) 5 § 1 mom. och 13 § som följer:

Gällande lydelse

5 §

Ackrediteringssystemet

Mätteknikcentralens ackrediteringsenhet, ackrediteringstjänsten FINAS, är det i artikel 2 i gemenskapens förordning avsedda nationella ackrediteringsorgan som ackrediterar miljökontrollanterna. Ackrediteringstjänsten utövar också tillsyn över den verksamhet som bedrivs av miljökontrollanterna och de kontrollanter som fått licens. Bestämmelser om tillsynen finns i artiklarna 23, 24 och 28 i gemenskapens förordning.

— — — — — — — — — — — — — — —

13 §

Ändringssökande

I beslut som Finlands miljöcentral och Mätteknikcentralens ackrediteringsenhet fattat i enlighet med denna lag får ändring sökas genom besvär på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Föreslagen lydelse

5 §

Ackrediteringssystemet

Säkerhets- och kemikalieverkets ackrediteringsenhet (*ackrediteringstjänsten FINAS*) är det i artikel 2 i gemenskapens förordning avsedda nationella ackrediteringsorgan som ackrediterar miljökontrollanterna. Ackrediteringstjänsten utövar också tillsyn över den verksamhet som bedrivs av miljökontrollanterna och de kontrollanter som fått licens. Bestämmelser om tillsynen finns i artiklarna 23, 24 och 28 i gemenskapens förordning.

— — — — — — — — — — — — — — —

13 §

Ändringssökande

Ett beslut som Finlands miljöcentral eller *ackrediteringstjänsten FINAS* har fattat får *överklagas* genom besvär *hos förvaltningsdomstolen* på det sätt som *anges* i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkallande av ackreditering eller licens eller begränsningar av omfattningen av ackrediteringen får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

175.

Lag

om ändring av lagen om produktgodkännanden för vissa byggprodukter

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om produktgodkännanden för vissa byggprodukter (954/2012) 37 § och *ändras* 36 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
36 §	36 §
Sökande av ändring i beslut av organ	***Ändringssökande***
Omprövning av ett beslut i fråga om en ansökan fattat av ett organ får begäras hos organet i enlighet med förvaltningslagen (434/2003). Ett beslut som meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ett beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär bara om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.	Omprövning av ett beslut som ett organ fattat om en ansökan får begäras *på det sätt som anges* i förvaltningslagen (434/2003). *Andra beslut som har fattats med stöd av denna lag och* beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen *på det sätt som anges* i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller avbrytande av verksamheten samt återkallande av bemyndiganden och godkännanden får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*
37 §	(*upphävs*)
Överklagande av beslut av ministeriet	
Ett beslut som har fattats av miljöministeriet med stöd av denna lag får överklagas hos förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen.	

Denna lag träder i kraft den 20 .
På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

176.

Lag

om ändring av 18 § i lagen om underhåll och renhållning av gator och vissa allmänna områden

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om underhåll och renhållning av gator och vissa allmänna områden (669/1978) 18 §, sådan den lyder i lag 547/2005, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
18 §	18 §
I ett beslut som meddelats av kommunen med stöd av 14 § samt i ett beslut enligt 15 § genom vilket den *kommunala* tillsynsmyndigheten utsetts eller dess uppgifter delegeras samt i ett beslut enligt 14 b § om godkännande av en taxa får ändring sökas genom besvär enligt vad som bestäms i kommunallagen.	Ett beslut som *fattats* av kommunen med stöd av 14 § samt ett beslut enligt 15 § genom vilket tillsynsmyndighet utsetts eller dess uppgifter delegeras samt ett beslut enligt 14 b § om godkännande av en taxa får *överklagas* genom besvär *på det sätt som anges* i kommunallagen. *Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*
I andra med stöd av denna lag meddelade beslut än sådana *som avses i 1 mom. eller 17 §* får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen enligt vad som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	Andra beslut som fattats med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen *på det sätt som anges* i förvaltningsprocesslagen. *Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 16 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*
Innan ändring söks i ett beslut om fastställande av avgifter enligt 14 b § 1—3 mom. skall den betalningsskyldige senast 14 dagar efter det att inbetalningskortet erhållits framställa anmärkning hos den kommunala myndighet som fattar beslut om uttagande av avgifter. Ett nytt beslut skall fattas med anledning av anmärkningen och ett nytt inbetalningskort sändas till den betalningsskyldige.	Innan ändring söks i ett beslut om fastställande av avgifter enligt 14 b § 1—3 mom. ska den betalningsskyldige senast 14 dagar efter det att inbetalningskortet erhållits framställa anmärkning hos den kommunala myndighet som fattar beslut om uttagande av avgifter. Ett nytt beslut ska fattas med anledning av anmärkningen och ett nytt inbetalningskort sändas till den betalningsskyldige.

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	———
	Denna lag träder i kraft den 20 .
	På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

177.

Lag

om ändring av lagen om energicertifikat för byggnader

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om energicertifikat för byggnader (50/2013) 27 § och
ändras 26 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
26 §	26 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
Ändring i ett förvaltningsbeslut som miljöministeriet och Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet fattat *med stöd av denna lag* får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	*När det gäller beslut av den som konstaterar behörigheten får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).* Beslut av *miljöministeriet* och Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet *samt beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning* får *överklagas* genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som *anges* i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 24 eller 25 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*
27 §	(*upphävs*)
Sökande av ändring i beslut av den som konstaterar behörigheten	
I ett beslut som den som konstaterar behörigheten har utfärdat med stöd av denna lag får begäras omprövning hos den som fattat beslutet på det sätt som bestäms i förvaltningslagen (434/2003). *Ändring i ett omprövningsbeslut får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen. Ändring i förvaltningsdomstolens beslut*	

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
får sökas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.	
	Denna lag träder i kraft den 20 .
	På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

178.

Lag

om ändring av 22 § i förköpslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i förköpslagen (608/1977) 22 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 471/2005, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
22 §	22 §
Ändring i beslut som nämns i 9 § 1 mom. får köparen och säljaren söka genom besvär hos förvaltningsdomstolen *inom 30 dagar från delfåendet.*	Köparen och säljaren får överklaga ett beslut som *avses* i 9 § 1 mom. genom besvär hos förvaltningsdomstolen *på det sätt som anges i kommunallagen.*
	Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.
Har kommun beslutat, att den icke nyttjar sin förköpsrätt, får ändring i beslutet ej sökas medelst besvär.	Kommunens beslut om att inte utnyttja sin förköpsrätt får inte överklagas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.